

C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Bear_Greg-Darwinovy_deti.pdb

PDB Name: Bear Greg - Darwinovy děti
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.9.2007
Modification Date: 25.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Greg Bear
Darwinovy děti

z anglického originálu Darwin's children
přeložila Jana Rečková
autorský medailon - Martin Šust
vydal Triton, Praha 2005
vydání první
ISBN 80-7254-627-9 www.triton-books.cz

Mému otci, Dalu Franklinu Bearovi

Díl první
SHEVA + 12

„Amerika je krutá země. Je tady spousta lidí, kteří vás klidně zašlápnou jako mravence. Jen si poslechněte debaty v rádiu. Spousta loutek, a k nim zatraceně málo břichomluvců.”

„Za všemi těmi pikniky a skautskými odznaky slyšíte vlčí vrčení.”

„Chystají se zabít naše děti. Bože, pomoz nám.” - anonymní příspěvky, ALT.NEWCHILD.FAM

„Z důvodu vážného ohrožení národní bezpečnosti” si Úřad pro mimořádné události tento týden vyžádal od ministerstva spravedlnosti pravomoci k nabourání a vymazání webových stránek rodičů SHEVA dětí, a dokonce i elektronických časopisů a novin, které údajně šířily chybné informace - „lži” - namířené proti Úřadu a vládě Spojených států. Některé rodičovské skupiny, obhajující svá práva, si stěžují, že takový postup se již stává normou. Podle našich zdrojů, které si přejí zůstat v anonymitě, postoupili někteří představitelé ministerstva výše uvedenou žádost k posouzení kanceláří ministra spravedlnosti.

Někteří znalci práva se domnívají, že lze bez varování uzavřít i stránky legálních novin, pokud je zaručen souhlas příslušných orgánů, přičemž záruka souhlasu sama o sobě bude pravděpodobně držena v tajnosti.”

- Times-PI Online, Seattle

„Se stvořením těchto dětí nemá Bůh nic společného. Nezajímá mě, co soudíte o kreacionismu nebo evoluci; prostě teď jsme v tom sami.”

- Owen Withey, Creation Science News

Okres Spotsylvania, Virginie

Kolem domu se rozvalovalo tiché a temné ráno. Mitch Rafelson stál na zadní verandě se šálkem kávy v ruce. Po třech hodinách spánku si připadal jako omámený. Na nebi stále jasně zářily hvězdy, kolem lampy na verandě ještě bzučelo pár vytrvalých mūr a brouků. K popelníci za domem se v noci dobývali mývalové, ale nechali se odradit důkladným drátěným plotem a už dávno s vřís-kotem a hašteřením zmizeli.

Svět se zdál docela prázdný a nový.

Mitch odložil šálek do kuchyňského dřezu a vrátil se do ložnice. Kaye ležela v posteli a ještě spala. Před zrcadlem nad prádelníkem si upravil kravatu; vázanky mu nikdy moc neslušely. Ušklíbl se, jak mu oblek visí na širokých ramenou, jak špatně mu přiléhá límec bílé košile a spod manžety saka vykukuje kus rukávu.

Minulou noc se zase pohádali. Mitch, Kaye a jejich dcera Stella seděli v malé ložnici až do dvou do rána a pokoušeli se domluvit. Stella se cítila osaměle. Chtěla a potřebovala společnost mladých lidí svého druhu. Její požadavek byl naprosto přiměřený, jenomže v tomhle neměli na vybranou.

Nebylo to poprvé a pravděpodobně ani naposled. Kaye k těmto debatám přistupovala s předstíraným klidem, na rozdíl od Mitche, který měl spíše sklon vymlouvat se a uhýbat. Pochopitelně že šlo o výmluvy. Na Stelliny otázky neměl žádné odpovědi, jejím argumentům nedokázal čelit. Oba věděli, že Stella nutně potřebuje kontakt se svým vlastním druhem, že si musí najít vlastní cestu.

10

Greg Bear I Darwinovy děti

Nakonec Stella se vzteklym dupotem vyběhla a práskla za sebou dveřmi svého pokoje. Kaye se rozplakala. Mitch ji v posteli objímal, dokud konečně neusnula neklidným, trhaným spánkem, zatímco sám zůstal vzhůru, upíral zrak na temný

strop, sledoval, jak se po něm posouvají odrazy světél nákladňáků, které rachotily venku po silnici, a jako vždy přemýšlel, jestli některý z nich odbočí na jejich příjezdovou cestu a přijede pro jejich dceru a bude požadovat výkupné nebo ještě něco horšího.

Nesnášel, jak vypadá v tom ohozu, kterému Kaye říkala hadry Pepíka Smithe - podle toho filmu Pan Smith jede do Washingtonu. Zvedl ruku a zakroužil jí, prohlížeje si dlaň, 1 dlouhé a silné prsty, snubní prsten - přestože se s Kaye nikdy nevzali. Byla to ruka venkovského křupana.

Nesnášel cestu do hlavního města se všemi těmi kontrolními stanovišti, kde musel předkládat svou propustku do Kongresu. Nenáviděl tu pomalou jízdu podél vojenských nákladních vozů plných vojáků, rozmístěných tak, aby zabránili některému z dalších zoufalých rodičů v sebevražedném bombovém atentátu. Od jara už došlo ke třem takovým výbuchům.

A teď naposled v Riverside v Kalifornii.

Mitch přešel k levé straně postele. „Dobré ráno, lásko," zašeptal. Na okamžik zůstal stát a díval se na svou ženu, na svou manželku. Putoval očima po rukávu jejího pyžamového kabátku, všiml si každého záhybu hedvábí, na němž si něžně hrálo světlo nadcházejícího úsvitu, až dospěl k útlým rukám, zahnutým prstům a nehtům, okousaným do živého masa.

Sklonil se, aby ji políbil na tvář a přetáhl jí přikrývku přes rameno. Zamžikala a napůl otevřela oči, prsty mu letmo přejela po týlu. „Dobře poříd," zamumlala.

„Ve čtyři jsem zpátky," slíbil.

Díl první I SHEVA + 12

11

„Mám tě ráda." Kaye si s povzdechem přitáhla polštář.

Další zastávku udělal ve Stellině pokoji. Nikdy neopouštěl dům, aniž by vykonal svou obchůzku a naplnil si oči a paměť obrázky své ženy a dítěte a domova, jako by si chtěl tuto chvíli znovu přehrávat v případě, že by mu je odvedli, že by to bylo už naposledy. To by mu tak pomohlo!

Stellin pokoj představoval úhlednou směsici mnoha zájmů a činností, které jí nahrazovaly přátele. Na stěnu nad postelí si připíchla fotografii jejich oranžového mourka pochybného původu. Z cedrové truhličky se jí vysypala droboučká vycpaná zvířátka a jejich korálkové oči se v šeru pokoje tajemně leskly. Malá knihovnička z borových prken, kterou Mitch se Stellou vyrobili loni v zimě, byla plná brožovaných knížek. Jeho dcera s ním dřív ráda pracovala a pomáhala mu, ale už několik let Mitch cítil, že se mu postupně vzdaluje.

Stella ležela na zádech v posteli, která jí už přes rok byla krátká. V jedenácti letech téměř dorostla matku a se svou útlou postavou a kulatým obličejem, s pleť, která v tomto nočním osvětlení nabyla světle měděné a zlatavé barvy, byla svým způsobem krásná. Vlasy měla tmavohnědé s narudlým nádechem, podobné jako Kaye a jen nepatrně delší.

Jejich rodina tvořila trojúhelník, dosud pevný, ale jeho strany se s každým měsícem víc a víc napínaly. Ani Mitch, ani Kaye nedokázali Stelle poskytnout to, co doopravdy potřebovala.

A sobě navzájem?

Vzhlédl a skrz průsvitnou bílou záclonu na Stellině okně spatřil na obzoru oranžovou linii východu slunce. Minulou noc Stella s tvářemi zbarvenými hněvem požadovala, aby jí sdělili, kdy ji hodlají pustit z domu samotnou, bez mejkapu, mezi děti jejího věku. Mezi děti jejího dru-

12

Greg Bear I Darwinovy děti

hu. Od její poslední schůzky na hraní už uplynuly dva roky.

Kaye s ní dokázala při domácím učení úplné zázraky, ale Stella měla pravdu, když minulé noci znovu a znovu se stoupajícím rozrušením zdůrazňovala: „Já nejsem jako vyl"

Poprvé Stella formálně prohlásila: „Já nejsem člověk!"

Ale člověk samozřejmě byla. Jenom hlupáci mohli tvrdit opak. Hlupáci, zrůdy a jejich dcera.

Mitch políbil Stellu na čelo. Měla teplou kůži. Neprobudila se. Když Stella spala, voněla svými sny, a právě teď z ní cítil chuť slz, slanou vůni smutku.

„Musím jít," zamumlal. Stelle se objevily na lících vlny zlatavých teček. Mitch se usmál.

Jeho dcera dokázala říci na shledanou, i když spala.

Středisko armády Spojených států pro studium starých virů

Lékařský výzkumný ústav infekčních chorob (LVÚICH)

FORTDETRICK, MARYLAND

„Zemřeli lidé, Christopher," řekla Marian Freedmanová. „Copak to nestačí, abychom byli ve střehu nebo dokonce trochu vyplašení?"

Christopher Dicken šel vedle ní, napadaje na chromou nohu. Upíral zrak na ocelové dveře na konci betonové chodby. Z kapsy saka mu vykukovala legitimace Národního ústavu pro boj proti rakovině a v ruce svíral velkou kyticí růží a lilí. Už od vchodu byli s Marian zabráněni do rozhovoru a pokračovali v něm i přes čtyři stanoviště bezpečnostní kontroly.

Díl první I SHEVA + 12

13

„Už deset let nebyl diagnostikován jediný případ třesavky," prohlásil. „A od dětí se nikdy nikdo nenakazil. Ta jejich izolace je politická záležitost, ne biologická."

Marian vzala jeho denní propustku a protáhla ji snímačem. Ocelové dveře se otevřely a odhalily horizontálně se rozprostírající bludiště vstupních chodeb z tónovaného skla, zavěšených nad skoro hektarovou plochou šedivého betonu jako nějaké bludiště pro křečky. Zvedla dlaň a dala mu přednost. „Třesavku přece znáte z první ruky."

„Po pár týdnech to ustoupilo.“

„Trvalo to pět týdnů a málem vás to zabilo. Předě mnou si nehrajte na hrdinu, velký lovce virů. Mě neoblaťnete.“

Dicken pomalu vstoupil na lávku. Odhad hloubky mu s jediným okem, překrytým tlustou čočkou, činil potíže. „Ten muž bil svou ženu, Marian. Bylo jí zle, těhotenství jí dávalo zabrat. Bolest a stres.“

„Jistě,“ přisvědčila Marian. „Ovšem u paní Rhineové to tak nebylo, že?“

„To je docela jiný problém,“ připustil Dicken.

Marian Freedmanová se usmála, ale dočista bez pobavení. Čas od času se projevovala jako osoba bystrá, dokonce vtipná, ale podstata humoru jako by jí přitom unikala. Žila uzavřeně, jen pro své povinnosti, tvrdou práci a vědecké objevy. Hodně dbala na důstojnost a jako přesvědčená feministka se nikdy neprovdala, a krom toho patřila k nejlepším a nejobětavějším vědcům, jaké kdy Dicken potkal.

Společně vykročili po hliníkové lávce severním směrem. Přizpůsobila svůj krok jeho. Na koncích přístupových tunelů čekaly vysoké ocelové válce, v nichž byly umístěny výtahy do místností pod celistvou betonovou

14

Greg Bear I Darwinovy děti

deskou. Na válkách spočívaly velké čtvercové „klobouky“ -plynové pece, které vysokou teplotou sterilizovaly vzduch, unikající z prostoru vespod.

„Vítejte v domě, který vybudoval Augustin. Mimochodem, jak se má?“

„Když jsem ho viděl naposled, nevypadal moc šťast-ně/odpověděl Dicken.

„To mě ani nepřekvapuje. Ale měla bych projevit špetku soucitu. Díky Markovi jsem pokročila od studia šimpanzů ke studiu paní Rhineové.“

Marian Freedmanová před dvanácti lety vedla laboratoř pro výzkum primátů v Baltimoru, právě v těch prvních dnech poté, co CD C - Střediska pro potírání chorob -ustanovilo pracovní skupinu, zabývající se Herodovou chřipkou. Mark Augustin, tehdejší ředitel CDC a Dickenův nadřízený, se snažil zajistit si od Kongresu v období rozpočtových škrtů zvláštní dotace. Herodova nemoc, předpokládaná příčina tisíců potratů se strašlivými deformacemi plodů, se pro to jevila jako dostatečně děsivý popud.

Původce nemoci byl rychle vystopován. Jednalo se o aktivaci jednoho z tisíců humánních endogenních retro-virů - HERV, které všichni lidé přenášejí ve své DNA. Starý virus, který se osvobodil, zmutoval a stal se nakažlivým, potom přejmenovali na SHEVA. Tento název označoval aktivaci roztroušených humánních endogenních retrovirů.

V té době byly viry považovány pouze za sobecké původce nemocí.

„Těší se na vás,“ ozvala se Freedmanová. „Jak už je to dlouho, co jste ji navštívil naposled?“

„Šest měsíců,“ odpověděl Dicken.

„Můj oblíbený poutník, jenž poctil návštěvou naše virové Lurdy,“ pravila Freedmanová. „No, ona je tak trochu zázrak. A něco jako světece, chudinka.“

Díl první I SHEVA + 12

15

Freedmanová a Dicken minuli křižovatky s tunely odbočujícími jihozápadním, severovýchodním a severozápadním směrem, jež mířily k jiným šachtám. Venku se rychle oteplovalo; bylo letní ráno. Slunce jako mdlé nazelenalá koule viselo těsně nad obzorem. Proudění chladného vzduchu vydávalo zvuk podobný naříkavému dechu.

Došli na konec hlavní chodby. Na plastové tabuli, zapuštěné do stěny napravo od výtahu, stálo: PANÍ CARLA RHINEOVÁ. Freedmanová stiskla jediné bílé tlačítko. Dickenovi luplo v uších, když se za nimi zavřely dveře.

Ukázalo se, že SHEVA je mnohem víc než pouhá nemoc. Vylučovali jej pouze muži žijící ve stálém vztahu a aktivovaný retrovirus sloužil jako genetický posel, přenášející složité instrukce pro nový druh těhotenství. SHEVA napadal čerstvě oplodněná lidská vajíčka - v jistém smyslu se jich přímo zmocnil. Takzvané herodské potraty představovaly embrya první fáze, pojmenované „intermediární dcery“, skládající se prakticky jen ze specializovaných vaječníků, určených k produkci nových, přesným způsobem mutovaných zygot.

Aniž by k tomu byl potřeba další sexuální styk, došlo k implantaci sekundárních zygot a jejich překrytí tenkou ochrannou blánou. Tak přežily potrat prvního embrya a započaly novou graviditu.

Někomu ten proces mohl připomínat neposkrvněné početí.

Většina plodů druhé fáze byla donošena. Po celém světě se ve dvou vlnách, mezi nimiž uplynuly čtyři roky, narodily tři miliony nových dětí. Více než dva a půl milionu jich přežilo. Stále se vedly spory ohledně toho, kdo nebo co vlastně jsou - zda patologická mutace nebo zcela odlišný druh.

Většinou se jim říkalo jednoduše virové děti.

16

Greg Bear I Darwinovy děti

„Carla pořád chrlí další,“ poznamenala Freedmanová, když výtah dole zastavil. „Za poslední čtyři měsíce vyloučila z těla sedm set neznámých virů. Asi třetina jich je nakažlivých, jde o viry s jednovláknovou RNA a potenciálně jsou to opravdu bestie. Dvaapadesát z nich zabije prase během pár hodin. Jedenadevadesát jich je nepochybně smrtelných pro lidi. Dalších deset pravděpodobně zabíjí prasata i lidi.“ Freedmanová se ohlédla přes rameno, aby viděla jeho reakci.

„Já vím,“ pravil Dicken suše. Promnul si bok. Kdykoli musel stát déle než patnáct minut, dávala o sobě noha vědět. Tentýž výbuch v Bílém domě, který ho před dvanácti lety připravil o oko, z něj udělal částečného invalidu. Tři chirurgické zásahy mu sice umožnily odložit berle, ale nezbavily ho bolesti.

„Pořád jste v obraze, i tam u vás v NCI?“ zeptala se Freedmanová.

„Snažíme se.“

„Díky Bohu jsou takové jako ona jenom čtyři.“

„Je to naše vina.“ Sklonil se, aby si promasíroval lýtko.

„Snad, ale i Matka příroda je pěkná čubka,“ podotkla Freedmanová, pozorujíc ho s rukama vbok.

Malou přetlakovou komorou na konci betonové chodby prošli na hlavní podlaží. Nyní se nacházeli patnáct metrů pod zemí. Strážná v nažehlené zelené uniformě zkontrolovala jejich doklady a propustky a porovnávala je s rozpisem služeb a návštěv na svém počítači.

„Prosím, identifikujte se,“ vyzvala návštěvníky. Oba přiblížili oko ke skeneru a současně přitiskli palec na snímací plošku. Zdravotnice v zeleném nemocničním oděvu je doprovodila do sterilní zóny.

Paní Rhineová obývala jeden z deseti podzemních bytů; v současné době byly obydleny jen čtyři. Tato obydli

Díl první I SHEVA + 12

17

tvořila centrum výzkumného zařízení, které mělo na celé Zemi nejpřehnanější bezpečnostní opatření. Přestože se Dicken a Freedmanová k obyvatelce nikdy nedostali blíž než za deset centimetrův akrylátový plát, museli se před rozhovorem i po něm podrobit celkové očištění. Než směli vstoupit před okno a do části laboratoře zvané vnitřní stanice, museli si obléknout speciální prádlo s kapuci, napuštěné pomalu se uvolňujícím antivirovým prostředkem, uzavřít se do plastických ochranných oděvů na zip a připojit se k přetlakové hadici.

Paní Rhineová a její tři společníci v tomto středisku tu nespátily žádnou lidskou bytost, která by nebyla vystrojená jako nafouknutý balon.

Až budou toto místo Dicken a Freedmanová opouštět, postaví se pod dezinfekční sprchu, svléknou se a znovu osprchují, přičemž si důkladně vydrhnou všechny tělesné otvory. Obleky se přes noc namočí a sterilizují, prádlo bude spáleno.

Čtveřice žen, umístěných v tomto zařízení, dostávala vydatnou stravu a všechny pravidelně cvičily. Jejich obydli zhruba o velikosti bytu se dvěma ložnicemi uklízely a udržovaly automaty. Mohly se věnovat svým koníčkům - paní Rhineová si na hobby potrpěla - a měly k dispozici široký výběr knih, časopisů, televizních pořadů a filmů.

Přesto nebylo divu, že se z žen stávaly stále větší podivínky.

„Nějaké nádory?“ zeptal se Dicken Freedmanové.

„To je oficiální dotaz?“ opáčila.

„Osobní,“ odpověděl.

„Ne,“ zavrtěla hlavou. „Ale je to jen otázka času.“

Dicken podal květiny zdravotnici. „Neuvažte je. ^ sím,“ poznamenal.

(ic^_yj3

!!2

VrfW

18

Greg Bear I Darwinovy děti

„Sama na sterilizaci dohlédnu,“ slíbila mu s úsměvem. „Dostane je dřív, než tady budete hotovi.“ Podala návštěvníkům dvě zapečetěné bílé papírové kabely, obsahující jejich prádlo, a zavedla je do kabin, určených k očištění, potom k vysokým skříním s ochrannými izolačními obleky, lesklými a zelenými jako nakládaná zelenina.

Christopher Dicken byl legendou dokonce i ve Fort Detricku. To on sledoval paní Rhineovou do motelu v Bendu v Oregonu, kam uprchla po smrti manžela a dcery. Přemluvil ji, aby mu otevřela dveře malého neobsazeného pokoje, kde se ukrýla, a strávil s ní dvacet minut bez jakékoli ochrany, zatímco se na parkovišti shromažďovaly vozy Úřadu pro mimořádné události.

Tohle vše udělal, přestože se už rok předtím nakazil „třesavkou“ od jiné ženy v Mexiku. Tu ženu, kyprou čtyřicátnici v sedmém měsíci těhotenství, surově týral její manžel. Malý, hloupý muž, podobný šakalovi, který už měl bohatý trestní rejstřík, ji po tři měsíce držel bez jakékoli lékařské péče v pokojíku v zadní části zanedbaného bytu. Její dítě se narodilo mrtvé.

Něco v ženěině organismu spustilo obrannou virovou reakci, kterou ještě posílil SHEVA, a její manžel pocítil patřičné následky. V nejtemnějších ze svých probdělých rán, která prochodil, sám a dokonale probuzený, pokoušel se zahnat křeče a neuralgické bolesti v noze, Dicken často mýslil na jeho smrt jako akt přirozené spravedlnosti, zatímco na své vlastní onemocnění jako náhodnou ránu osudu - či spíš riziko povolání.

Případ paní Rhineové byl zcela odlišný. Její potíže zavinila souhra lidských a přírodních sil, kterou nemohl nikdo předvídat.

Koncem devadesátých let trpěla konečným stadiem ledvinového onemocnění a stala se jedním z příjemců

Díl první I SHEVA + 12

19

experimentálního xenotransplantátu - vepřové ledviny. Transplantát se ujal. O tři roky později se paní Rhineová nakazila od manžela virem SHEVA. To vyvolalo masivní vylučování PERV - prasečího endogenního retroviru - z buněk transplantované ledviny. Než byla stanovena diagnóza a paní Rhineová umístěna v izolaci ve Fort Detricku, její prasečí a lidské retroviry si povyměňovaly geny, došlo k rekombinaci s virem latentního herpes simplex a následně k expresi virů s vynalézavostí přímo ďábelskou - k otevření učiněné Pandořiny skříňky dlouho dřímajících chorob, ba i mnoha nových.

Souprava nástrojů pradávných virů, tak je pojmenoval Mark Augustin, přičemž projevil skutečnou jasnozřivost.

Manžel paní Rhineové, její novorozená dcera a sedm dalších příbuzných a přátel se nakazili prvními z rekonbinovaných virů. Všichni zemřeli během několika hodin.

Z jedenačtyřiceti jedinců po celých Spojených státech, kteří dostali prasečí tkáňové transplantáty a následně byli

vystavení infekci virem SHEVA, přežily pouze ženy, nyní soustředěné v tomto středisku. Jejich zvrácená imunita jim poskytovala ochranu vůči virům, které samy produkovaly. Tyto čtyři ženy nikdy nechytily rýmu ani chřipku. To vše z nich činilo výjimečné objekty studia a výzkumu - smrtelně nebezpečné, ale nedocenitelné.

Pani Rhineová představovala splněný sen lovce virů, a kdykoli se o ní Dickenovi zdálo, probudil se zalit studeným potem.

Nikdy nikomu neprozradil, že to, jak se zachoval v tom motelu v Bendu, nemělo co do činění s odvahou, ale spíš s lehkomyšlnou rezignací. Tehdy ho prostě nezajímalo, jestli přežije, nebo zemře. Celý jeho svět se převrátil vzhůru nohama a všechno, o čem se až do té doby do-

20

Greg Bear | Darwinovy děti

mníval, že zná, bylo náhle podrobeno novému pohledu -krutému a nemilosrdnému.

Jeho zvláštní vztah k paní Rhineové vyplýval ze skutečnosti, že oba prošli peklem.

„Oblékat," pobídla ho Freedmanová. V oddělených kabinkách si svlékli šaty a pověsili je do skříněk. Malé obrazovky, umístěné ve všech kabinkách nad sprchami s mnoha hlavicemi, jim připomínaly, kde a jak se mají vydrhnout.

Freedmanová pomohla Dickenovi natáhnout spodní prádlo na ztuhlou nohu. Potom si navzájem navlékli tlusté plastové rukavice, načež vklouzli do rukávů ochranných obleků v barvě nakládané zeleniny. Tato výbava jim poskytovala přibližně manuální obratnost tuleně. Obleky bez prstů byly tužší, bezpečnější a levnější, krom toho od návštěvníků střediska nikdo nepožadoval jemnou práci v laboratoři. Drobný plastový háček na palcové straně každé rukavice umožňoval zatáhnout kolegovi zip na zádech a strhnout ochranný plastový proužek na vnitřní straně lepidla švů. Šev se potom speciálním nástrojem přitlačil k zipu, aby ho překryl.

To vše trvalo dvacet minut.

Prošli druhou sprchou, pak dalším přetlakovým uzávěrem. Dicken v neprodyšné kápi cítil, jak mu na obličeji vystávají krůpěje potu a stékají do podpaží. Za druhou přetlakovou komorou se oba vzájemně připojili pupečními šňůrami - známými plastovými hadicemi, zavěšenými na řinčících ocelových háčích nad jejich hlavami.

Obleky se jim přetlakem nafoukly. Přívál čerstvého, chladného vzduchu Dickena trochu osvěžil.

Když se posledně po skončení návštěvy Dicken svlékal z obleku, krvácel z nosu. Freedmanová sama stanovila

Díl první | SHEVA + 12

21

diagnózu a krvácení mu zastavila, čímž ho zachránila před týdny karantény.

„V pořádku, můžete dovnitř," sdělila jim zdravotnice prostřednictvím reproduktoru v přepážce.

Poslední dveře se před nimi s hedvábným zaševelením otevřely. Dicken prošel před Freedmanovou do vnitřní části stanice. Oba současně se otočili doprava a čekali, až se zvednou ocelové žaluzie na okně.

Těch pár případů 'třesavky' dalo popud k zahájení nejméně stovky medicínských rychlokurzů a ovlivnilo také výzkum zbraní. Když mohou týrané ženy nebo ženy s xenotransplantáty samy tvořit a vylučovat tisíce zabi-jáckých morů, co všechno může způsobit celá generace virových dětí?

Dicken pevně stiskl čelisti a zamyslel se, jak se asi Car-la Rhineová za těch šest měsíců změnila.

Něco jako světice, chudinka.

Kancelář zvláštního průzkumu LEESBURG, VIRGINIE

Mark Augustin kráčel o holi dlouhou podzemní chodbou za svalnatou rusovlasou ženou, které mohlo být dost přes třicet. Tunel po stranách lemovaly mohutné roury s rozvody páry a vzduch v něm byl teplý. Svazky kabelů s optickými vlákny a dráty spočívaly na ocelových podpěrách, visících z betonového stropu, odděleně od trubek.

Žena měla na sobě tmavozelený hedvábný kostým s červenou šálou a sportovní boty, zasedlé častým chozením venku. Augustinovy boty s tvrdou podrážkou klapa-

22

Greg Bear | Darwinovy děti

ly a dupaly, jak se vlekl stále o pár kroků za ní, celý zpocený. Žena jeho pomalejší chůzi nebrala na vědomí.

„Proč jsem tady, Ráchel?" zeptal se. „Jsem unavený. Hodně jsem poslední dobou cestoval a mám toho dost na práci."

„Protože se něco děje, Marku. Určitě se vám to bude líbit," zavolala na něj přes rameno Ráchel Browningová. „Konečně jsme objevili naši dlouho ztracenou kolegyni."

„Koho?"

„Kaye Langovou," odvětila Browningová.

Augustin se zašklebil. Občas si sám sebe představoval jako starého, bezzubého tygra ve vládě plné zmijí. Hrozilo mu vážné nebezpečí, že se stane pouhou figurkou, nebo ještě hůř, že se na něj budou dívat jako na šaška, který má dávno po sezóně. Držel se už jediné taktiky na přežití; předstírat, že se nechá bez odporu odstrčit mladými, agresivními byrokraty-kariéristy, které do Washingtonu neodolatelně přitahovala vůně počínající diktatury.

Hůl mu v tom hodně pomáhala (loni totiž upadl ve sprše a zlomil si nohu). Dokud si o něm mysleli, zeje slabý a hloupý, byl ve výhodě.

Jeden z vrcholů bezduché washingtonské byrokracie představovaly skvělé osobní záznamy Ráchel Brownin-gové. Specialistka na správu a řízení policejních databází, provdaná za výkonného ředitele telekomunikací v Con-necticutu, s nímž se vídala jen zřídka, zahájila svou kariéru jako Augustinova asistentka v UMU - Úřadu pro mimořádné události - před sedmi lety, pak přešla do Sekce pro kontrolu činnosti cizineckých společností při Kanceláři národní bezpečnosti a nakonec poskočila o stupínek výš do čela zpravodajského a výkonného oddělení UMU. Založila Kancelář zvláštního průzkumu - KZP, která se specializovala na vyhledávání disidentů a podvratných

Díl první I SHEVA + 12

23

živlů a zabývala se také infiltrací radikálních rodičovských skupin. KZP se dělila o satelity a další zařízení s Národním úřadem pro dálkový průzkum.

Kdysi dávno, v docela jiném životě, mu jednou byla Browningová velmi užitečná.

„Kaye Langová-Rafelsonová se nenechá tak lehce vylákat a zabásnout," namítl Augustin. „A její dcera není jenom další zářez na dráždle vaší síťky na motýly. Na ně musíme opatrně."

Browningová zakroutila hlavou. „Podle instrukcí, které jsem obdržela, se nijak nevymyká z běžných mezí a není chráněna žádným zákazem a rozhodně ji nehodlám považovat za nějakou posvátnou krávu. Už je to sedm let, co byla v televizním pořadu s Oprah."

„Kdybyste někdy pocítila potřebu studovat politickou vědu, obzvlášť styk s veřejností, vím o výborných postgraduálních kurzech na městské univerzitě," řekl Augustin.

Browningová nasadila svůj obvyklý kožený úsměv, dávajíc najevo svou neprůstřelnost; přinejmenším odolnost vůči bezzubému tygroví.

K výtahu dorazili společně. Dveře se otevřely. Přivítal je tvrdý pohled šedých očí mariňáka s pistolí ráže devět milimetrů v pouzdře.

O dvě minuty později vstoupili do malé soukromé kanceláře. Za hlavním pracovním stolem se jako japonské paravány zvedaly čtyři ploché plazmové monitory. Bezové stěny byly holé, izolované těsně přiléhajícími pěnovými panely, pohlcujícími zvuk.

Augustin nesnášel uzavřené prostory. Postupně pojal nenávisť ke všemu, co za posledních jedenáct let sám uskutečnil. Celý jeho život byl něco jako uzavřený prostor.

24

Greg Bear I Darwinovy děti

Browningová se posadila na jedinou židli a položila ruce na klávesnici a trackball. Její prsty se nad klávesnicí roztančily, kulový ovladač držela v dlani a při sledování monitoru sykavě vtahovala vzduch mezi zuby. „Bydlí asi sto šedesát kilometrů na jih odtud," mumlala, soustředěna na svůj úkol.

„Já vím," řekl Augustin. „Spotsylvanský okres."

Ohromeně vzhledla, pak naklonila hlavu na stranu. „Jak dlouho už to víte?"

„Rok a půl," odpověděl Augustin.

„Proč jste je nedal sebrat? Máte tak měkké srdce, nebo vám už měkne mozek?"

Augustin urážku bez mrknutí přešel, nedal najevo ani svůj názor, ani jakékoli emoce. Tuhl mu obličej - brzy ho začnou pekelně bolet tváře; to byl následek výbuchu bomby v suterénu Bílého domu, který zabil prezidenta, téměř zabil i Augustina a Christophera Dickena připravil o oko. „Nic nevidím," poznamenal.

„Síť stále zpracovává údaje," řekla Browningová. „Pár minut to zabere. Ptáček hovoří s Velkým okem."

„Roztomilé hračky."

„Byl to váš nápad."

„Právě jsem se vrátil z Riverside, Ráchel."

„Ach. Jaké to bylo?"

„Neuvěřitelně ohavné."

„O tom není pochyb." Browningová vytáhla ze své malé černé kabelky papírový kapesník a decentně se vysmrkala, jednu díрку po druhé. „Mluvíte jako člověk, který touží být zbaven velení."

„Budete první, kdo se o tom dozví, tím jsem si jist," pravil Augustin.

Ráchel ukázala na monitor, luskla prsty a jako kouzlem se objevil obraz. „Velké oko," pravila. Dívali se na

Díl první I SHEVA + 12

25

kousek venkovské krajiny ve Virginii, pokrytý hustým zeleným lesem, který protínala klikatá silnice se dvěma jízdními pruhy. Čočka Velkého oka jim přiblížila střechu domu, příjezdovou cestu s malou dodávkou, rozlehlý dvůr, obklopený vysokými duby.

„A tady... mánie našeho Ptáčka," prohlásila Browningová, hlas ochraptělý uspokojením téměř erotickým.

Obraz přeskočil, teď se dívali jakoby očima vážky, snášející se k domu. Vznášela se před malým oknem, pak upravila osvit podle ranního světla a ukázala hlavu a ramena mladé dívky, která si utírala obličej ručníkem.

„Poznáváte ji?" zeptala se Browningová.

„Poslední její obrázek, který máme, je čtyři roky starý," připomněl Augustin.

„Nejspíš jste se málo snažili, což je neomluvitelné."

„Máte pravdu," přisvědčil Augustin.

Dívka vyšla z koupelny a ztratila se jim. Ptáček se vznesl do výšky patnácti metrů a čekal na instrukce neviditelného pilota, který se pravděpodobně nacházel v zadní části vozu dálkového ovládání, několik kilometrů od domu.

„Myslím, že je to Stella Nova Rafelsonová," uvažovala nahlas Browningová a poklepávala si dlouhým rudým nehtem na spodní ret.

„Blahopřeji. Jste dokonalá voyeurka," pravil Augustin.

„Osobně dávám přednost výrazu ‚paparazzi'."

Obraz na monitoru se natočil, klesl dolů a zastavil se na štíhlé ženské postavě, sestupující z přední verandy na štěrkovou pěšinu. Dívka nesla v ruce něco malého a hranatého.

„Určitě je to naše děvenka," odhadla Browningová. „Na svůj věk je dost vysoká, že?"

Stella kráčela s výrazem pevného odhodlání k bráně v plotě z drátěného pletiva. Kamera obraz zvětšila a přiblížila.

Greg Bear I Darwinovy děti

blížila. Rozlišení bylo opravdu pozoruhodné. Dívka se u brány na okamžik zastavila, napůl ji otevřela, pak se ohlédla přes rameno. Zamračila se a na tvářích jí probleskly skvrny.

Tmavé skvrny, pomyslel si Augustin. Je nervózní.

„K čemu se chystá?" ozvala se Browningová. „Zdá se, že se vypravila na výlet. Do školy nejspíš nejde."

Augustin sledoval dívku, jak se loudá prachem u staré asfaltky a míří ven do kraje, jako by vyrážela na pravidelnou ranní procházku.

„Věci se nám nějak daly do pohybu," poznamenala Browningová. „Zrovna v té oblasti nikoho nemáme, takže jsem se spojila s agentem na volné noze."

„Máte na mysli lovce odměn? To není moudré."

Browningová na to nijak nereagovala.

„O tohle vážně nestojím, Ráchel," naléhal Augustin. „Teď není nejvhodnější doba pro tento druh publicity. Ani tato taktika není nejvhodnější."

„To ale nezáleží na vás, Marku," namítla Browningová. „Dostala jsem příkaz přivést ji sem i s rodiči."

„A od koho?" Augustin dobře věděl, že jeho vliv poslední dobou upadá a že od incidentu v Riverside utrpěl obzvlášť výrazný pokles. Ale nikdy by ho nenapadlo, že Riverside povede k tak drastickému postihu.

„Je to něco jako test?" pravila Browningová.

Tajemník Zdravotní a humanitární služby měl nad UMU stejnou pravomoc jako prezident. Jisté síly uvnitř Úřadu to však chtěly změnit, úplně ho z rozhodování vyřadit a upevnit tak svou moc. Augustin sám se před lety pokusil o něco podobného v poněkud jiné záležitosti.

Browningová převzala řízení Ptáčka od vozu dálkového ovládání a poslala ho podél silnice, aby z bezpečné vzdálenosti sledoval Stellu Novu Rafelsonovou. „Nemys-

Díl první I SHEVA + 12

27

lité si, že si Kaye Langová měla nechat své dívčí jméno, když se vdala?"

„Nikdy nebyli oddáni," řekl Augustin.

„No teda. Ta mrňavá potvora."

„Jděte do hajzlu, Ráchel," zchladil ji Augustin.

Browningová vzhledla. Tvář jí ztvrdla. „Vy jděte do hajzlu, Marku. Nutíte mě, abych za vás dělala vaši práci."

MARYLAND

Paní Rhineová stála ve svém obývacím pokoji a vyhlížela ven skrz tlustou akrylovou desku, jako by pátrala po přízracích svého minulého života. Bylo to žena po třicítce, střední postavy, se silnými nohama a pažemi, ale útlým trupem, s pevnou, špičatou bradou. Měla na sobě jasně žluté šaty s bílou halenkou a ručně šitou vestu vlastní výroby. Všechno, co viděli z její tváře mezi gázovými obvazy, bylo zarudlé a oteklé, otok jí úplně zavíral levé oko.

Ruce i nohy jí obvazy pokrývaly zcela. Tělo paní Rhi-neové se pokoušelo vyloučit biliony nových virů, které by o sobě mohly tvrdit, že jsou její součástí, neboť pocházejí z jejího genomu a nevyvolávají u ní žádné onemocnění. Její vlastní imunitní odpověď se stala podstatou jejího utrpení. Kdosi, Dicken už si nevybavoval, kdo kdysi přirovnal autoimunitní onemocnění k situaci, kdy řízení vašeho těla převezmou republikáni. Léta strávená ve Washingtonu děsivě zdůraznila výstižnost toho přirovnání.

„Christophere?" zavolala paní Rhineová chraptivě.

Světla vnitřní stanice se s cvaknutím rozsvítila.

28

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl první I SHEVA + 12

29

Paní Rhineová vychovaně ustoupila stranou a uklonila se, šaty jí přitom zašustily. Dicken viděl, že květiny od něj si dala do velké modré vázy, téže vázy, kterou použila minule. „Jsou nádherné," usmála se. „Bílé růže. Mé oblíbené. Dokonce ještě trochu voní. Daří se vám dobře?"

„Mně ano. A vám?"

„Můj život je samé svědění," odpověděla. „Čtu Janu Eyrovou. Víte, kdyby tady, hluboko v nitru Země, chtěli podle toho natočit film, mohla bych hrát chudinku první manželku pana Rochestera." I přes otoky a obvazy měla paní Rhineová oslnivý úsměv. „Myslíte, že se tomu říká obsazování do typových rolí?"

„Vy jste spíš typ té nenápadné, přirozeně půvabné myšky, která zachrání rozervaného, napůl šíleného muže před jeho horším, temnějším já. Vy jste prostě Jana."

Přitáhla si skládací židli a usedla. Její obývací vypadal celkem normálně, s běžným vybavením - s pohovkami, křesly i obrázky na stěnách, ale chyběly mu koberce. Měla povoleno vyrobit si vlastní rohože. Kromě toho také pletla a v druhém pokoji, bez oken, tkala na stavu. Povídalo se, že utkala pohádkovou tapisérii, na které je její manžel a malá dcerka, ale nikdy ji nikomu neukázala.

„Jak dlouho se zdržíte?" zeptala se paní Rhineová.

„Dokud to se mnou vydržíte," řekl Dicken.

„Asi hodinu," ozvala se Marian Freedmanová.

„Dali mi takový báječný čaj." Paní Rhineová sklopila oči k podlaze a její hlas ztratil na síle. „Zdá se, že mi dělá dobře na kůži. Škoda, že ho se mnou nemůžete ochutnat."

„Dostala jste ta DVD ode mě?" zeptal se Dicken.

„Dostala. Hrozně se mi líbilo Nečekaně, loňského léta." Hlas paní Rhineové znovu zesílil. „Katharine Hepburnová tak úžasně hraje šílenou."

Freedmanová Dickenovi věnovala zamračený pohled zpod kapuce. „Máme tu snad besedu o filmu a literatuře?"

„Pšť, Marian," okřikla ji paní Rhineová. „Je mi fajn."

„Já vím, Carlo. Duševního zdraví máte víc než já."

„Svatá pravda," přisvědčila paní Rhineová. „To je tím, že si nemusím dělat starosti o sebe, víte? Vážně, Marian na mě byla vždycky hodná. Škoda, že jsem ji neznala dřív. Vlastně bych jí ráda udělala účes."

Freedmanová zvedla jedno obočí, naklonila se těsně k oknu, aby paní Rhineová viděla její výraz. „Cha, cha," řekla.

„Opravdu, nezacházejí se mnou špatně, a psychologickými testy vždycky projdu." Z tváře paní Rhineové se vytratila část vzrušení, které se na ní objevovalo, když spolu takhle žertovali. „O mně už to stačilo. Jak se daří dětem, Christophere?"

Dicken zaznamenal v jejím hlase náznak napětí.

„Mají se dobře," odpověděl.

Její tón se ještě více zaostřil. „Ty, které by chodily do školy s mou dcerou, kdyby byla naživu. Ještě pořád je drží v táborech?"

„Většinu z nich. Některé se skrývají."

„A co Kaye Langová?" zeptala se paní Rhineová. „Ona a její dcera mě obzvlášť zajímají. Četla jsem o nich v časopisech. Ji jsem viděla v pořadu Katie Janewayové. Pořád vychovává dceru bez pomoci vlády?"

„Pokud vím, tak ano," přikývl Dicken. „Nejsme ve spojení. Ona se tak trochu stáhla do ilegality."

„Byli jste dobří přátelé, aspoň to psali v časopisech."

„To ano."

„Neměl byste ztrácet spojení s přáteli," pravila paní Rhineová.

30

Greg Bear I Darwinovy děti

„Souhlasím," přisvědčil Dicken. Freedmanová trpělivě naslouchala. Chápala paní Rhineovou, a bylo v tom víc než důkladné klinické pozorování. Věděla dost o dvou důležitých ženách Dickenova života, naplněného pilnou prací, ale osamělého: C árie Rhineové a Kaye Langové, která jako první předpověděla objevení viru SHEVA a identifikovala ho. K oběma měl hluboký vztah.

„Máte nějaké nové zprávy o všech těch virech, co se mi hemží uvnitř v těle?"

„Ještě se toho musíme hodně naučit," odpověděl Dicken.

„Povídal jste, že některé z virů nesou poselství. Šeptají si něco tam ve mně? Moje prasečí viry... Přenášejí svoje prasečí zprávy?"

„To nevím, Carlo."

Paní Rhineová si přidržela šaty a klesla do svého čalouněného křesla, odhrnula si jednou rukou vlasy. „Prosím, Christophere. Zabíla jsem svou rodinu. Jediné, co v tomhle životě potřebuju, je pochopit, co se stalo. Povězte mi o tom něco, aspoň dohady, vaše sny... cokoli."

Freedmanová přikývla. „Dobré nebo špatné zprávy, povíme vám všechno, co víme. Zasloužíte si to."

Dicken zadržavajícím hlasem začal v hrubých rysech líčit, co všechno bylo zjištěno od jeho poslední návštěvy. Díky pronikavosti vědeckého poznání bylo dosaženo pokroku. Dicken ve svém vyprávění vynechal aspekt výzkumu nových zbraní a zaměřil se na nové děti.

Byly skutečně pozoruhodné a svým způsobem i pozoruhodně krásné. Což z nich činilo zcela mimořádný problém pro ty, které měly nahradit.

Díl první I SHEVA + 12

31

SPOTSYLVANIA, VIRGINIE

„Slyšel jsem, že máte čich ostrý jako psi," oslovil mladý muž ve flekatém denimovém saku vysokou, štíhlou dívku se skvrnkami na tvářích. Uctivě postavil na laminátový pult karton piva Millers, balení po šesti, a plácl vedle něj dvacetidolarovku. „Ještě krabičku Lucky-Strike," požádal prodavačku v bufetu.

„Zato není cítit tak dobře jako pes," prohlásil druhý muž u pultu s nevýrazným úšklebkem. „Smrdí mnohem hůř."

„Nechtě toho, mládenci," napomenula je prodavačka, sebrala bankovku a natáhla se pro cigarety. Byla hubená jako tyčka, měla bledou pleť a vlasy odbarvené na zářivě blond. Její uniforma, pocákaná od kávy, byla lehce cítit zatuchlým cigaretovým dýmem.

„Jen si tak klábosíme," bránil se první muž. Vlasy měl stažené červenou gumičkou do krátkého culíku. Jeho společník byl mladší, vyšší a nahrbený, na dlouhých hnědých vlasech mu seděla baseballová čepice.

„Varuju vás, nechci tady žádný potíže," pravila prodavačka hlasem drsnějším než povrch staré silnice. „Vykašli se na něj, zlato, jenom si z tebe utahuje."

Stella schovala drobné do kapsy a vzala si svou limonádu. Měla na sobě šortky, k tomu modrý plavkový top, tenisky a na tvářích žádné líčidlo. Tiše začichala, nozdry se jí rozšířily. Oběma mužům bylo něco přes dvacet, byli břichatí, s masitými obličejí a hrubými rukama. Džinsy měli postříkané čerstvou barvou a byli cítit kysele a zanedbaně, jako nešťastná štěňata.

32

Greg Bear I Darwinovy děti

Moc nevydělávali a nebyli příliš bystří. Působili dojmem beznaděje, a nejspíš nikdy neměli daleko k podezřívavosti a vzteku.

„Nevypadá nakažlivě," prohlásil druhý mladík.

„Vážně, hoši, je to jenom malá holka," naléhala prodavačka a zčervenala ve tváři.

„Jak se jmenujete?" zeptala se Stella prvního muže.

„Řek bych, že ti po tom nic není," odsekl a s nafouknutým úsměvem pohlédl na svého přítele.

„Nechtěl jsem být," opakovala prodavačka unaveně. „Zlato, běž radši domů."

Nahrbený muž chytil karton s pivem za plastické držadlo a vykročil ke dveřím. „Jdeme, Dave."

Ale Dave se naštvál. „Vona sem ztraceně nepatří!" prohlásil a srahl obličej. „Proč bysme sakra měli tohleto snášet?"

„Nemluvte sprostě!" vykřikla prodavačka. „Jsou tady děti!"

Stella se napřímila do své výšky sto sedmdesáti pěti centimetrů a natáhla k němu ruku s dlouhými prsty. „Ráda jsem vás poznala, Davide. Jmenuju se Stella."

Dave znechuceně zíral na její ruku. „Nedotkl bych se tě ani za milión! Proč sakra nejsi v táboře?"

„Dave!" štkl přehrblý muž.

Stella cítila, jak se v ní zvedá horečná vůně. Znělo jí v uších. Uvnitř bufetu bylo chladno a venku horko, horko a vlhko.

Šlapala půl hodiny v plném slunci, než našla tenhle bufet a strčila do skleněných lítacích dveří, aby si koupila něco k pití. Neměla žádný mekap. Každý mohl jasně vidět, co se děje s tečkami na jejích tvářích. Tak ať! Stella neustoupila od pultu. Nechtěla se podvolit Davovi a dráždilo ji, že se jí prodavačka nezastala trochu důrazněji.

Díl první I SHEVA + 12

33

Dave si vzal svoje cigarety. Stella ráda čichala nezapálený tabák, ale nesnášela pach hořících cigaret. Věděla, že muži kouří, když mají potíže, když jsou nešťastní, nervózní nebo napjatí. Tihle měli hranaté klouby na prstech a na rukou kůži jako mumie, vysušenou sluncem, prací a tabákem. Stella o lidech vždycky zjistila spoustu věcí, stačilo jí začichat a podívat se. „Náš malý radar," nazývala ji někdy Kaye.

„Tady uvnitř je příjemně," pronesla Stella tenkým hláskem. Držela před sebou knížku, jakoby na obranu. „Je tu chladno."

„Ty jsi ale číslo, víš to?" prohlásil Dave s náznakem obdivu. „Šerednej mrňavej hovňousek, ale odvalu má jako skunk."

Davův přítel už stál u skleněných dveří. Pot na jeho ruce reagoval s ocelí kliky a páchl úplně stejně jako nerezová lžička, ponořená do vanilkové zmrzliny. Stella nikdy nemohla jíst zmrzlinu nerezovou lžičkou, protože se jí z toho pachu, vyvolávajícího pocit strachu a šilenství, dělalo zle. Místo nerezové používala plastovou.

„Vyser se na to, Dave, pojďme už! Třeba si pro ni přijdou a nás by mohli přibrat taky, když budeme moc blízko."

„Lidé jako já nejsou doopravdy nakažliví," řekla Stella. Stoupla si před muže u pultu, dlouhou šíjí nataženou a hlavu vystrčenou dopředu. „Ale jeden nikdy neví, Dave."

Prodavačka se sípavě nadechla.

Stella neměla v úmyslu to říct. Ani o sobě nevěděla, že je takový blázen. Ustoupila o pár centimetrů, chtěla se omluvit a vysvětlit, že to tak nemyslela, chtělo se jí říkat dvě věci současně a mluvit každou stranou jazyka zvlášť, aby slyšeli a pochopili, co měla na mysli. Ale stejně by ji nerozuměli - takhle zdvojená slova by se jim v hlavách jen popletla a smíchala a dostali by ještě větší vztek.

34

Greg Bear I Darwinovy děti

Nakonec jí z pusy vypadlo mumlání uklidňujícím altem, zatímco na Dáv upírala oči: „Neboj, je to bezpečné. Jestli mě chceš zbít, moje krev ti neublíží. Budu tvůj vlastní malý Ježíšek."

Horečná vůně udělala své. Žlázy za jejíma ušima začaly produkovat obranné feromony, šíjí měla horkou.

„Doprdele," vydechla prodavačka a vrazila do vysokého stojánu s cigaretami za sebou.

Davovi se v očích objevilo bělmo jako vyplašenému koni. Otočil se ke dveřím, přičemž se Stelle širokým obloukem vyhnul, v nose její záměrně vydávanou vůni, která uhasila roznětku jeho vzteku.

Přidal se ke svému příteli. „Je cítit jako nějaká zasná čokoláda!" vyhrkl. Potom kopnutím otevřeli dveře.

Jakási stará paní v zadní části obchodu, v uličce mezi regály, nacpanými nafouknutými sáčky s chipsy, na Stellu upřeně zírala. Zatřásla plechovkou s krekry jako rum-bakoulí. „Běž pryč!"

Prodavačka se přidala na stranu té staré ženy. „Vem si svoji limonádu a mazej domů!" zavrčela na Stellu. „Padej za svoji mámou a ať už tě tady nikdy nevidím!"

Longworthova kancelářská budova WASHINGTON, D.C.

„Tohle jsme probírali znovu a znovu." Dick Gianelli pohodil složku s kopiemi vědeckých článků na stůl před Mitche. Nebyly to dobré zprávy.

Gianelli byl malý a kulatý a jeho obličej, obvykle bledý, nyní nabral nebezpečně červenou barvu. „Četli jsme

Díl první I SHEVA + 12

35

všechno, co jste nám posílal od chvíle, kdy byl kongresman zvolen. Jenomže oni mají dvakrát tolik expertů a posílají dvakrát tolik článků. Topíme se v člancích, Mitchi. A ten jazyk!" Zběžně svazek prolistoval. „Copak vaši lidé, všichni ti biologové, nedokážou psát tak, aby tomu bylo rozumět? Copak nechápou, jak je důležité, aby to bylo jasné každému?" Mitch spustil ruce podél těla. „To nejsou moji lidé, Dic-ku. Já jsem archeolog. Moji kolegové mají spíš sklon psát živou prózu."

Gianelli se zasmál, vstal z pohovky a protřepal si paže, pak si strčil špičku prstu pod těsný límec, jako by vypouštěl

páru. Jeho kancelář patřila k apartmá, přidělenému kongresmanovi Dalu Wickhamovi z Virginie, jemuž oddaně sloužil jako šéf oddělení popularizace vědy po dvě nejpernější volební období v dějinách Spojených států. Dveře Wickhamovy kanceláře byly zavřené. Dnes byl na Kapitolu.

„Kongresman dává svá stanoviska jasně najevo už celá léta. Vaši kolegové vědci se dostali ke korytům. Spojili se s NIH (Národní ústav zdraví) a CDC (Střediska pro potírání chorob) a ještě Úřadem pro mimořádné události a většinou nás navštěvují přes uličku. Wilson z UMU a Doyle z ministerstva spravedlnosti nás na každém kroku podrážejí, kroutí se jako štěňata, jen aby dostali do misky svoje dotace. Odporovat jim je jako stát venku v dělostřelecké palbě.”

„Tak co si dneska odnesu domů?” zeptal se Mitch. „Aby se moje paní rozveselila... Máte nějakou dobrou zprávu?” Gianelli pokrčil rameny. Mitch měl Gianelliho rád, ale pochyboval, že se dožije padesátky. Měl všechny příznaky: hruškovitý tvar těla, velký objem pasu, přízračně ble-

36

Greg Bear I Darwinovy děti

dou kůži, řidnoucí vlasy a vrásčité ušní lalůčky. Gianelli to věděl také. Pracoval příliš tvrdě, se vším si dělal starosti a svá zklamání dusil v sobě. Dobrý muž ve špatné době. „Chytili jsme se do medicínské medvědí pasti,” prohlásil. „Vůbec jsme na to nebyli připravení. Na epidemii jsme nedokázali reagovat jinak než vojenským zákrokem, takže teď máme za sebou deset let výjimečného stavu. Prakticky jsme předali svou zemi do rukou byrokratů s vojenským nebo policejním výcvikem. Posádce Marka Augustina, Mitchi. Poskytli jsme jim téměř neomezenou pravomoc.”

„Já zřejmě nikdy nedokážu pochopit, jak tihle lidé myslí,” pravil Mitch.

„Kdysi jsem si myslel, že to chápu,” řekl Gianelli. „Zkoušeli jsme sestavit koalici. Kongresman se spojil s křesťanskými skupinami, NRA (Národní střelecké sdružení), se zastánci teorii o spiknutí, paliči vlajky i jejími milovníky, s každým, kdo kdy vyjádřil špetku nedůvěry k vládě. S klobouky v ruce jsme zašli za každým slušným soudcem, za každým zastáncem občanských práv, který ještě nezmizel v podzemí - doslova i symbolicky. Kontrolovali nás na každém kroku. Nakonec dali kongresmanovi jasně najevo, že pokud nepřestane vířit prach, přepíše si právě on osobně zodpovědnost za to, že prezident bude donucen vyhlásit stanné právo.”

„A jaký je v tom rozdíl, Dicku?” zeptal se Mitch. „Vždyť pozastavili habeas corpus.”

„Pro určitou skupinu, Mitchi.”

„Pro mou dceru,” zavrčel Mitch.

Gianelli přikývl. „Civilní soudy ještě pracují, i když podle zvláštních směrnic. Pro vyděšeného průměrného občana, který má v občanských právech beztak poněkud zmatek, se nic moc nezměnilo. Když dal Mark Augustin

Díl první I SHEVA + 12

37

dohromady svoje Komise pro mimořádné události, utkal k tomu pěkný kousek legislativní struktury. Zajistil, aby každá vládní organizace, která se aspoň někdy zabývá zvládáním chorob a připravuje opatření proti přírodním pohromám, dostala svůj kousek koláče - a že ten koláček řádně zapáchá. Vytvořili jsme novou, zranitelnou nižší třídu, která má nejméně občanských práv od dob otrokářství. Tyhle věci vždycky přitahují žraloky, Mitchi. Přitahují zrůdy.”

„Mají na své straně jenom nenávisť a strach.”

„V tomhle městě to znamená vyprodaný sál,” pokýval Gianelli. „Washington žere pravdu a sere faleš.” Vstal.

„Nemůžeme se postavit proti Úřadu pro mimořádné události. Ne v tomto období. Teď jsou silnější než kdy jindy.

Možná příští rok.”

Mitch sledoval Gianelliho, jak rázuje dokola pokojem. „Tak dlouho nemůžu čekat. Pamatuj na Riverside, Dicku.”

Gianelli si založil ruce. Nedíval se Mitchovi do očí.

„Dav zapálil jeden z těch prokletých Augustinových táborů,” pokračoval Mitch. „Upálili děti v ubytovnách. Nalili ke stěnám benzín a podpálili. Strážé se stáhly do pozadí a jen se dívaly. Dvě stovky dětí tam uhořely. Děti, jako je moje dcera.”

Gianelli si nasadil masku veřejně projevované účasti, ale pod ní Mitch vycítil skutečnou bolest.

„Ani tehdy nikoho nezatkli,” dodal.

„Nemůžeš zatknout město, Mitchi. Dokonce i v New York Times jim teď říkají virové děti. Všichni jsou k smrti vyděšení.”

„Už deset let se neobjevil jediný případ třesavky. Byla to čirá náhoda, Dicku. Pro některé lidi záminka, aby mohli pošlapat všechno, za čím tahle země vždycky stála.”

38

Greg Bear I Darwinovy děti

Gianelli na Mitche zašilhal, ale nijak mu jeho hodnocení nevyvracel. „Kongresman už toho víc nesvede,” řekl.

„Tornu nevěřím.”

Gianelli sáhl do zásuvky psacího stolu a vytáhl láhev antacida Tums. „Každý tady má oheň v břiše. Já mám pálení záhy.”

„Dej mi něco, s čím bych mohl odjet domů, Dicku. Prosím. Nutně potřebujeme aspoň kousek naděje.”

„Ukaž mi ruce, Mitchi.”

Mitch nastavil ruce. Mozoly mu vybledly, ale pořád tu ještě byly. Gianelli přiložil své dlaně vedle jeho. Byly hladké a růžové. „Chceš se opravdu naučit od starého honiči-ho psa, jak to při těch honech chodí? Strávil jsem deset let s Wickhamem. To je ten nejmazanější pes široko daleko, jenomže má proti sobě bandu mizerů. Republikáni jsou místní pitbulové, Mitchi. V noci štěkají, štěkají celou noc a každou noc, ať už mají proč nebo ne, a bez milosti své nepřátele roztrhají. Prohlašují se za zástupce prostých lidí, ale přitom reprezentují ty, kdo je volí - pokud vůbec - na základě toho,

kde vidí osobní zisk, a jinak jen podle strachu a svých zvířecích instinktů. Tihleti ovládají Sněmovnu a Senát, během posledních tří volebních období obsadili svými lidmi soudy, mají svého člověka v Bílém domě, a aby je čert vzal, mluví všichni jedním hlasem, Mitchi. Prezident je v tom až po uši. Ale víš, co si o tom myslí můj kongresman? Domnívá se, že prezident nestojí o to, aby po sobě zanechal národu Komise pro mimořádné události. Nakonec s tím snad přece jen něco půjde udělat." Gianelli poklesl hlasem, jako by se chystal rouhat v chrámu. „Jenže ne teď. Demokrati nemůžou ani prodávat koláčky, aniž by si to museli vyrvat. Jsme slabí a pořád slábneme."

Zvedl ruku. „Kongresman tady bude každou chvíli. Mitchi, vypadáš, jako bys celé týdny nespál."

Díl první I SHEVA + 12

39

Mitch pokrčil rameny. „Ležím v posteli a poslouchám, jak kolem jezdí auta. Nesnáším, když musím být tak daleko od Kaye a Stelly."

„Jak daleko?"

Mitch vzhledl zpod jednolitě čáry svého obočí a potřásl hlavou.

„Jasně," řekl Gianelli. „Promiň."

OKRES SPOTSYLVANIA

Starý hrázděný dům v ranním horku tíše popraskával. Vlhký větřík líně kroužil v malých pokojích. Kaye došla z ložnice do koupelny a mnula si přitom oči. Vzbudila se z divného snu, v němž byla atomem, pomalu mířícím k mnohem větší molekule, se kterou se měla spojit, stát se její součástí, aby mohly dokonat jakési skutečně působivé dílo. Poprvé za celé dlouhé měsíce se cítila klidná a smířená, i přes palčivou vzpomínku na noční hádku.

Promasírovala si prsty pravé ruky, potom kroutivým pohybem přetáhla snubní prsten přes oteklý kloub do jeho obvyklého žlábků. V oleandrech za oknem bzučely včely, touto dobou už v plném pracovním nasazení.

„Byl to prostě sen," řekla svému odrazu v zrcadle nad umyvadlem. Stáhla si dolů víčko a hloubavě na sebe pohlédla.

„Jsme tak trochu ve stresu, co?"

Pod očima jí po těhotenství se Stellou zůstalo pár skvrnek; když se rozrušila, mohly ještě teď změnit barvu z bledě hnědé na červenookrovou. Právě teď sice ztmavly, ale nezbarvily se výrazněji. Opláchla si tvář vodou a sepnula si vlasy. Připravovala se na horký den a další

40

Greg Bear /Jarwinovy děti

obtíže. Rodina, to znamená zůstat spolu a uzdravovat se navzájem.

Když to dokážou včely, tak já také.

„Stello!" zavolala a zatukala na dveře dceřiny ložnice. „Už je devět. Zaspaly jsme."

Přesunula se do malé pracovny v místnosti původně určené za prádelnu a zapnula počítač. Přečetla si pár řádek, které napsala ještě před noční hádkou, pak zalistovala o několik stránek dopředu:

„Uloha viru SHEVA ve vytvoření nového poddruhu je pouze jednou z funkcí tohoto odlišného a nezbytného druhu virů. ERV a transpozony - skákající geny ~ hrají roli v diferenciaci tkání a ve vývoji. Aktivují je emoce, krizová situace a změna životního prostředí, a to buď čas od času jeden typ, nebo všechny najednou. Slouží jako mediátory a poslové mezi buňkami, přenášejí geny a zakódované informace do mnoha částí těla, a dokonce mezi různými jednotlivci.

Viry a transpozony patrně vznikly po vynalezení sexu, možná právě kvůli sexu. Dodnes jim sex poskytuje příležitost k pohybu a přenosu informací. Možná se také objevily během bouřlivého míchání genů v raných dobách vzniku našeho imunitního systému, podobně jako zběhlí vojáci či policisté.

Skutečně se podobají dědičnému hříchu. Jak asi hřích ovlivňuje náš osud?"

Kaye použila stylus a obkroužila poslední větu, neobratnou a zavádějící. Označila ji a četla dál.

„Jedno už víme jistě: téměř v každém stadiu svého růstu jsme závislí na činnosti retrovirů a transpozonů. Mnohé z nich patří k našim nezbytným společníkům.

Díl první I SHEVA + 12

41

Domněnka, že viry a transponibilní elementy slouží především k vyvolávání nemocí, připomíná předpoklad, že automobily jsou určeny především k zabíjení lidí.

Patogeny - organismy, vyvolávající choroby - se podobají hormonům a ostatním molekulám, přenášejícím signály, ale jejich poselství je výzva a mlčení. Naši vlastní vnitřní dravci, kteří nás zkoušejí. Provádějí třídění a vylučují staré a slabé. Tvarují život.

Někdy zničí i mladé a schopné. Příroda bolí. Nemoc a smrt jsou součástí naší odpovědi na výzvu. Selhání, smrt, to vše patří k přírodě, neboť konečné vítězství bývá vystavěno na mnoha porážkách a mlčení je signál jako každý jiný."

Dostávala se do stále abstraktnějšího duševního rozpoložení. Ten sen, k tomu bzukot včel...

Narodila ses v košilce, má milá.

Kaye si náhle vybavila hlas své babičky Evelyn; slova z doby před téměř čtyřiceti lety. Když jí bylo osm, řekla jí Evelyn něco, co její praktickou matku nikdy nenapadlo: „Přišla na svět s přikrytou hlavičkou. Narodila ses v košilce, má milá. Byla jsem u toho, tehdy v nemocnici s tvou matkou. Viděla jsem to na vlastní oči. Doktor mi to ukázal."

Kaye vzpomínala, jak se tehdy zavrtěla na babiččině pohodlném klíně v očekávání něčeho úžasného a zeptala se, co to znamená ta košilka. „Taková čepička z blány," vysvětlila jí Evelyn. „Někteří lidé tvrdí, že je to známka mimořádné chápavosti, dokonce jasnozřivosti. Znamená to, že objevíš věci, kterým ostatní třeba nebudou rozumět, a když se jim pokusíš vysvětlit něco, co tobě bude připadat očividné, budeš často zklamaná a znechucená jejich nepochopením. Je to požehnání i prokletí současně." Potom stará žena dodala tichým hlasem: „Já se taky

42

Greg Bear I Darwinovy děti

narodila v košilce, má milá, a tvůj dědeček mi nikdy nerozuměl."

Kaye měla babičku Evelyn velmi ráda, ale občas ji trochu děsila.

Vrátila se k textu na monitoru. Poslední odstavec nevymazala, ale nakreslila k nim hvězdičku a velký vykřičník. Pak soubor uložila a zasunula židli pod stůl.

Včera napsala čtyři stránky. Slušná denní dávka. Ne že by právě tyhle stránky někdy mohly spatřit světlo světa v nějakém úctyhodném časopise. Během uplynulých osmi let se její články objevovaly pouze na tajných webových stránkách.

Kaye se zaposlouchala do ranních zvuků v domě, jako by odhadovala, jaký den ji čeká. Šňůra od záclon pleskla o okenní rám. Ve větvích javoru za oknem hvízdali kardinálové.

Neslyšela ale svou dceru.

„Stello!" zavolala hlasitě. „Snídaně! Chceš ovesnou kaši?"

Nikdo neodpovídal.

Za pleskání trepek došla krátkou chodbou ke Stelině ložnici. Její postel byla ustlaná, ale pomačkaná, jako by na ní ležela, obracela se a neklidně sebou házela. Na polštáři spočívala kytice uschlých květů, svázaná gumičkou. Malá hranická knížek vedle postele se převrhla. Z parapetu svésili do pokoje své dlouhé čumáky tři vycpaní šňufici, zvířátka o velikosti morčat, červený, zelený a vzácný černozlatý. Další přepadávali z cedrové truhly v nohách postele. Stella je milovala, protože byli mrzutí; kdykoli se s nimi pohnulo, nařikali, vrtěli se a mručeli.

Kaye prohledala rozlehlý dvůr za domem, kde rostla vysoká hnědá tráva, která pod velkými starými stromy na hranici pozemku ustupovala břečťanu a kudzu. Ne-

Díl první I SHEVA + 12

43

mohla si dovolit nechat svou pozornost ochabnout ani na okamžik.

Vrátila se do domu a do Stellina pokoje. Klekla si a nahlédla pod postel. Stella si vedla deník vůní, malou knížečku s nepochopitelnými zápisy tajným písmem, kam si zaznamenávala data a své pocity, doprovázené pachovými stopami ze žláz za ušima, které vtírala do papíru jednotlivých stránek. Stella deník skrývala, ale Kaye ho jednou našla při úklidu a došlo jí, o co jde.

Prohrábla rukama kotouče prachu a kočičích hraček pod postelí, sáhla do nehlubších stínů. Deník tam nebyl.

Žádný klid, žádný mír, všechno je to jen iluze a past, odpočinek nepřichází v úvahu, ostražitost nesmí ochabnout...

Stella byla pryč. Vzala si deník, což znamená, že to myslí vážně.

Stále ještě v trepkách Kaye vyrazila branou ven a hnala se po ulici, lemované duby. Šeptala si přitom: „Nepanikař, drž se. Ztraceně!" Dostávala křeč do šije.

O čtvrt míle dál po silnici, před nejbližším domem v sousedství, zmínila tempo do normální chůze, až se zastavila uprostřed rozbité asfaltky a ovinula se rukama, malá a napjatá jako myš očekávající útok jestřába.

Zaclonila si oči před sluncem a zahleděla se na nadmu-té šedé mraky, postupující v sevřeném šiku od jižního obzoru.

Ve vzduchu byl cítit zachmuřený neklid.

Pokud Stella svůj útek plánovala, určité zvolila dobu těsně po Mitchově odjezdu do Washingtonu. Mitch odjel někdy mezi šestou a sedmou. Z toho vyplývalo, že její dcera má před ní hodinový náskok. To zjištění jako by Kaye vrazilo do páteře rampouch.

Volat policii by byla hloupost. Před pěti lety Virginie neochotně přijala výjimečný stav a začalo obcházení nových dětí a jejich odesílání do táborů v lowě, Nebrasce

44

Greg Bear / Darwinovy děti

Díl první I SHEVA + 12

45

a Ohio. Před mnoha lety se Kaye s Mitchem stáhli z podpůrných rodičovských skupin, protože došlo k jejich infiltraci agenty FBI. Mitch soudil, že Kaye by mohla být obzvlášť sstřeženým cílem a že jí mohlo hrozit i zatčení.

Zůstali sami. Rozhodli se, že to tak bude nejbezpečnější.

Kaye si zula trepky a bosá běžela zpátky k domu. Musí zkusit myslet jako Stella, a to je velmi obtížné. Kaye Stellu pozorovala jedenáct let jako matka i jako vědkyně, a přesto mezi nimi vždy zůstával malý, ale významný odstup, vzdálenost, kterou nedokázala překročit. Stella vše zvažovala s důkladností, kterou Kaye obdivovala, ale často docházela k závěrům, které jí připadaly matoucí.

Popadla kabelku s peněženkou a doklady, obula si boty a vyšla zadními dveřmi. Malá toyota, natřená šedou základovou barvou, okamžitě nastartovala. Mitch se o údržbu obou jejich vozidel pečlivě staral. Pneumatiky zaskřípěly na příjezdové cestě, vzápětí se Kaye vzpamatovala a pomalu řídila vůz po venkovské silnici.

„Už žádné další havárie, prosím," zamumlala.

8

Stella si cestou po prašném okraji asfaltky pohazovala plastovou láhví s limonádou a vždycky po několika minutách si povolila další doušek. Po její pravé ruce se táhlo pole, náležející ke staré zemědělské usedlosti, už zorané a připravené pro další osetí. Stella přešla jako provazo-chodkyně po nově opraveném betonovém obrubníku, který měl dosud po stranách bednění. Na východě šplhalo na nebe slunce, na jihu se ve výšce sbíraly černé mraky, ve vzduchu se vznášelo horko a vůně dřínu a plata-nů. Výfukové plyny aut, která ji míjela, ohon uhlíkového

zápachu za dieslovým nákladákem, to všechno jí ucápalo nos.

Připadalo jí, že konečně dělá něco, co má smysl. Cítila sice vinu, ale starost o to, co si pomyslí rodiče, odsunula

stranou. Někde na téhle cestě možná potká někoho, kdo porozumí jejím instinktům, někoho, komu nebude samotná Stellina existence působit bolest. Někoho, jako je ona sama.

Celý svůj život strávila mezi jedním druhem lidí, ale sama přitom patřila k jinému. Starý virus jménem SHEVA se uvolnil z lidské DNA a přestavěl lidské geny. Výsledkem byla Stella spolu s generací dětí jako ona. Tohle jí vysvětlili rodiče. Žádná zrůda. Pouze jiný druh.

Stelle Nově Rafelsonové bylo jedenáct let a připadalo jí, že byla po celý život zvláštním způsobem osamělá.

Občas si sama sebe představovala jako hvězdu, malou jasnou tečku na obrovské obloze. Ale ta obloha byla plná lidí, a ty miliardy lidí ji vymazaly podobně jako oslepující slunce.

9

Kaye těsně za správní budovou odbočila doleva, objela roh a v polovině bloku zajela k čerpací stanici. Když byla ještě malá, mívali u benzínek drátky potažené gumou, a ty vždycky rozezněly zvonek, když přes ně přešlo auto. Ted' už nebyly žádné drátky, žádné zvonky, nikdo nevyšel ven, aby se podíval, co si Kaye přeje. Zaparkovala vedle jasně červenobílé prodejny a utřela si slzy.

Minutu zůstala sedět v autě a pokoušela se soustředit.

Stella měla červenou plastickou peněženku s pohotovostními deseti dolary. V budově obsluhy byla picí fon-46

Greg Bear I Darwinovy děti

tánka, ale Kaye usoudila, že Stella dá přednost něčemu studenému a sladkému s ovocnou příchutí. Umělé jahodové a malinové vůně Kaye připadaly odporné, ale Stella si v nich přímo libovala. „Ušla pořádný kus," říkala si pro sebe Kaye. „Je horko. Určitě má žízeň. Vyšla si na výlet, sama, bez maminky." Skousla si ret.

Kaye s Mitchem Stellu po celý její život chránili jako vzácnou orchidej. Kaye si toho byla vědoma a těžce to nesla, ale neměla na vybranou. Jedině tak dokázali zůstat spolu. Závisela na tom svoboda jejich dcery. Diskusní skupiny oplývaly příběhy zoufalých rodičů, kteří se svých dětí museli vzdát a dívat se, jak je odvádějí do škol Úřadu pro mimořádné události v jiných státech; do táborů.

Mitch, Stella a Kaye žili jakýmsi neskutečným, napjatým, snovým životem, který pro energickou, společenskou mladou dívku určitě nebyl to pravé a při němž Mitch nemohl zůstat duševně zdravý. Kaye se snažila nemyslet příliš na sebe ani na to, co se dělo mezi ní a Mitchem. Kdyby se zhroutila, jak by dopadli? Ovšem jejich problémy měly očividně vliv i na Stellu. Vždycky byla tátova holčička a Kaye to naplňovalo hrdostí a skrytým smutkem - i ona kdysi bývala tátovou holčičkou, než její rodiče před více než dvaceti lety zemřeli - a Mitch býval poslední dobou často mimo dům.

Kaye vešla dvojími skleněnými dveřmi do obchodu. Prodávačka, hubená žena s unaveným výrazem, o něco mladší než ona, měla vytažený kbelík a mop a zachmuřeně postříkovala pult lyzolem.

„Promiňte, neviděla jste tady vysokou, asi jedenáctiletou dívku?"

Prodávačka zvedla mop jako kopí a namířila jím přímo na Kaye.

Díl první I SHEVA + 12

47

10

WASHINGTON. D.C.

Do kanceláře loudavě vstoupil vysoký příhrblý muž s řídnoucími bílými vlasy a s ošoupanou aktovkou. Gianelli vstal.

„Pane kongresmane, vzpomínáte si na Mitche Rafelsona?"

„Aby ne," pravil Wickham a podal Mitchovi ruku. Ten ji pevně stiskl. Ruka byla suchá a tvrdá jako dřevo. „Ví někdo o tom, že jste tady, Mitchi?"

„Dick mě sem propašoval, pane."

Wickham si Mitche změřil hodnotícím pohledem a lehce se mu přitom třásla hlava. „Pojďte do mé pracovny, Mitchi," vyzval ho. „Vy také, Dicku, a zavřete za sebou dveře."

Přešli přes chodbu. Wickhamova kancelář měla stěny pokryté fotografiemi a plakety; obraz jeho celého života v politice.

„Soudce Barnhall prodělal dnes ráno v deset srdeční příhodu," oznámil Wickham.

Mitch protáhl obličej. Barnhall patřil k vytrvalým bojovníkům za občanská práva, dokonce i za práva SHEVA dětí a jejich rodičů.

„Leží v Bethesdě," pokračoval Wickham, „ale nedávají mu velkou naději. Tomu člověku je už devadesát. Právě jsem mluvil s vůdcem senátní menšiny. Zítra ráno se chystáme do Bílého domu." Wickham odložil aktovku na pohovku a strčil ruce do kapes svých čokoládově hnědých kalhot. „Soudce Barnhall byl správný chlap. Ted' chce prezident Olsena, a ten je vážně ranař, Mitchi. Od dob Ro-gera B. Taneyho jsme tady neměli nikoho podobného. Zarputilý starý mládenec, obličej jako lasička, a v hlavě ocelo-

48

Greg Bear I Darwinovy děti

vá past. Má v úmyslu zmařit osmdesát let takzvaného justičního aktivismu a myslí si, že drží tuhle zemi za koule - v poměru hlasů šest ku třem. A nejspíš toho dosáhne. Tohle kolo nevyhrajeme, můžeme mu jen uštvět pár úderů. Potom nás u voleb vypráskají. Parádně nás rozmáznou." Wickham upřel na Mitche smutný pohled. „Takovýhle fěrový boj, to fakt miluju."

Na zárubeň dveří zaklepala sekretářka. „Pane kongresmane, je u vás Mitch Rafelson?" Pohlédla se zdviženým obočím přímo na Mitche.

Gianelli se zeptal: „A kdo to chce vědět?"

„Neřekla mi jméno a mluvila dost rozčileně. Podle naší ústředny volá z mobilního telefonu na jedno použití a přes

zahraniční linku. To už dnes není legální, pane."

„Ale nepovídejte." Wickham se zahleděl ven z okna.

„Moje žena ví, že jsem tady. Nikdo jiný," řekl Mitch.

„Zjistěte její číslo a zavolejte jí zpátky, Connie," požádal Wickham. „Dejte to zašifrovat a přeměrujte třeba přes, hm, kancelář Torna Haneyho v Boča Ratonu."

„Ano, pane."

Wickham gestem ukázal na telefon na svém stole. „Můžeme ji přepojit přes speciální šifrovací zařízení pro komunikaci mezi kancelářemi Kongresu," řekl, ale poklepal si na hodinky. „Začátek i konec jsou bláboly, a pokud neznáte klíč, zní to celé jako blábol. Po každém hovoru měníme klíč. NSA zabere asi minutu, než to dekoduje, tak to zkráťte."

Sekretářka hovor spojila. Mitch upřel pohled doprostřed mezi oba muže a s těžkým srdcem zvedl sluchátko.

Díl první I SHEVA + 12

49

11

OKRES SPOTSYLVANIA

Stella seděla ve stínu staré budky na autobusové zastávce, svůj deník si tiskla ke hrudi. Seděla tam už půldruhé hodiny. Láhev od limonády byla už dávno prázdná, měla žízeň. V ranním horku se nedalo dýchat a nebe se zatahovalo. Vzduch zhoustl tím zvláštním, strašidelným elektrickým vlhkem, které předpovídalo, že se schyluje k pořádné bouři.

Její pocity se převrátily naruby. „Byla jsem vážně pitomá," řikala si. „Kaye bude mít šílený strach."

Kaye na sobě málokdy dávala znát hněv. Pokud byl doma Mitch, vždycky když byla situace napjatá, rázoval po domě a svíral pěsti. Ale Stella stejně poznala, kdy je Kaye rozzlobená. Její matka se uměla zlobit právě tak jako Mitch, jenom to dělala potichu.

Stella nesnášela, když v domě vládl hněv. Byl cítit jako staří švábi.

Kaye ani Mitch nikdy nepřenášeli zlost na Stellu. Oba se k ní chovali s trpělivou něhou, i když bylo naprosto jasné, že se jim nechce, a právě proto se cítila zahnaná, tak trochu navíc, odlišná a oddělená.

To slovo, zahnaná, vymyslela sama, a ještě spoustu dalších, ale většinu z nich si nechávala pro sebe.

Vědomí, že je příčinou většiny, možná dokonce všech jejich hádek, na ni těžce doléhalo. Bylo zlé vědět, že kvůli ní Mitch nemůže vykopávat staré hrnce, dávná smetiště a skládky a Kaye zase nemůže pracovat v laboratoři nebo učit nebo dělat cokoli jiného, než jenom psát články a knihy, které buďto nikdy nedokončí, nebo je stejně nikdo nevydá.

50

Greg Bear I Darwinovy děti

Stella si propletla dlouhé prsty a zvedla koleno, aby jím vyplnila prostor mezi nimi, a protáhla si přitom paže. Zaslechla nějaké vozidlo a stáhla se do stínu budky, obě nohy zvedla a schovala v šeru. Kolem pomalu projel červený lord dodávka, čisté, nové auto s hladkým bílým přívěsem. Přívěs měl vzadu naleštěná čtvercová dvířka z kouřově zbarveného plastu. Vozidlo vypadalo draze a mnohem lépe než jejich malá toyota nebo Mitchův starý dodge Intrepid. Červená dodávka zpomalila, zastavila, hladce přeřadila na zpátečku a zacouvala blíž. Stella se pokusila ještě víc vmáčknout do kouta, přitiskla se zády ke dřevu plnému třísek. Najednou si přála jediné - vrátit se domů. Cestu zpátky by našla, tím si byla jista; dokázala se orientovat podle vůně stromů. Ovšem výfuky z aut a déšť, který se každou chvíli spustí, to značně zkomplikují. Hlavně déšť jí návrat hodně ztíží.

Dodávka zastavila, řidič vypnul motor. Pak otevřel dvířka a vystoupil na opačné straně. Zabarveným sklem okénka z něj viděla jenom kousek. Měl šedivé vlasy i vousy. Zvolna obešel přívěs, zahlédla pod ním stíny jeho nohou.

„Hej, slečinko," zavolal a zdvořile zůstal stát tři či čtyři metry od místa, kde se pokoušela schovat. Dal si ruce do kapes khaki šortek. V zubech svíral nezapálenou dýmku. Pak dýmku uchopil jednou rukou, vytáhl z úst a ukázal jí na dívku.

„Ty tady někde bydlíš?"

Stella v šeru budky přikývla.

Jeho šedivá kozi bradka byla pečlivě udržovaná. Měl sice břicho, ale oblečen byl upraveně a jeho bílé podko-lenky a sportovní boty se zdály čisté. Jeho pach, nebo aspoň to, co z něj cítila mezi mohutnými závaný deodorantu a tabáku v dýmce, parfémovaného rumovo-třešňově, jí připadal sebejistý.

Díl první / SHEVA + 12

51

„Měla bys být se svou rodinou a kamarády."

„Už mířím domů," odpověděla Stella.

„Autobus pojede až večer. Tady zastavuji jenom dva za den."

„Půjdu pěšky."

„No, to je správné. Neměla by ses nechávat vozit cizími lidmi."

„Já vím."

„Můžu ti nějak pomoci? Třeba zavolat k vám domů?"

Na to Stella neodpověděla. Měli doma jeden bezpečný telefon, výhradně pro stav nouze, a jinak pro běžnou potřebu kupovali telefony na jedno použití. I tak vždycky, když telefonovali, používali určitou rodinnou šifru, ale Mitch tvrdil, že člověka dokážou identifikovat podle hlasu, ať se ho snaží měnit sebevíc.

Přála si, aby ten muž v šortkách odešel.

„Máš rodiče doma, slečinko?"

Stella se zahleděla do slunce, vykukujícího skrz mraky.

„Pokud jsi sama, znám lidi, kteří by ti mohli pomoci. Mám takové zvláštní přátele. Poslouchej, nahrál jsem si je." Sáhl do zadní kapsy a vytáhl malý magnetofon. Zmáčkl tlačítko a přidržel jí přístroj tak, aby si mohla nahrávku poslechnout.

Podobné melodie a hvízdavé zvuky už kdysi slyšela v televizi a v rádiu. Když jí byly tři, jeden chlapec jí zpíval takové písně. A pak před pár lety, když bydleli v Richmondu ve velkém cihlovém domě se železnou bránou a hlídacími psy a se čtyřmi manželskými dvojicemi, nervózními, hubenými lidmi, kteří měli zřejmě spoustu peněz a vodili své děti, aby si hrály u domácího bazénu. Živě si pamatovala, jak naslouchala jejich zpěvu a přilíhala se stydět přidat se k nim. Vlny sladkých melodií, jako když zplna hrdla zpívají skřivani v křoví.

52

Greg Bear I Darwinovy děti

Přesně tohle teď vycházelo z malého magnetofonu.

Hlasy, jako byl ten její.

Velké dešťové kapky zanechávaly na silnici mokré cá-kance a rozpleskávaly se v prachu. Kus nebe a stromy za mužem s kozi bradkou bledě svítily proti uhlově šedým mrakům.

„Začíná být pěkně mokro," pravil. „Slečinko, tady nemůžeš zůstat sama. Kčertu, tahle bouda mnohá dokonce přitahuje blesky, kdopak ví?" Vyndal z kapsy mobil. „Mám teda někomu zavolat? Mamince nebo tátovi?"

Nebyl cítit zas tak špatně. V podstatě byl cítit hlavně tím rumovo-třešňovým tabákem. Musela se naučit odhadovat lidi a také využít příležitost. Byla to jediná možnost. Stella se rozhodla. „Můžete mi zavolat domů?" zeptala se.

„Jasně," přikývl. „Řekni mi číslo."

12

LEESBURG

Mark Augustin položil ruku na opěradlo křesla Rachel Browningové. V místnosti bylo ticho, až na šum počítačových ventilátorů a slabé klapání.

Sledovali obtlouklého muže v khaki šortkách, červenou dodávku a vytáhlou, neobratnou dívku, která byla dcerou Kaye Langové Rafelsonové.

Virové dítě.

„To je ten váš agent, Rachel?"

„Nevím," odpověděla Browningová.

„Že by to byl nějaký dobrý samaritán?" přeptal se Augustin. Uvnitř zuřil, ale nehodlal Browningové poskytnout potěšení z toho, že by to dal najevo. „Třeba je to pedofil."

Browningová poprvé za celou dobu projevila náznak nejistoty. „Máte nějaké návrhy?"

Augustinovi se nijak neulevilo, když od něj požadovala radu. Tím by se pouze včlenil do jejího řetězce rozhodnutí, což byla poslední věc, kterou by si přál. Jen ji nech-me, ať se oběsí sama, docela sama.

„Pokud se něco pokazí, potřebuju si zavolat," řekl.

„Počkáme," pravila Browningová. „Pravděpodobně bude všechno v pořádku."

Ptáček se vznášel asi deset metrů nad dodávkou u autobusové zastávky a břichatým mužem a dívkou.

Augustin sevřel opěradlo pevněji.

13

OKRES SPOTSYLVANIA

Když nastoupili do dodávky, zešeřilo se a spustil se hustý déšť. Stella příliš pozdě zaznamenala, že si muž nacpal do nosu tampóny z voskované bavlny. Usadil se za volantem a nabídl jí Tic-tac, ale ona chuť máty neměla ráda. Strčil si do pusy dva bonbóny a zamával telefonem. „Nikdo se nehlásí," řekl. „Táta je v práci?"

Odvrátila se.

„Můžu tě vysadit u vašeho domu, ale možná, pokud by ti to nevadilo, znám pár lidí, kteří by se s tebou rádi seznámili," prohlásil.

Porušila všechno, co jí rodiče stále vštěpovali, když mu dala číslo k nim domů, když nasedla k němu do auta. Ale jednou musela něco udělat, a zdálo se, že dnes je na to

54

Greg Bear I Darwinovy děti

ten správný den. Nikdy nebyla tak daleko od domova. Déšť změní všechny vůně ve vzduchu. „Jak se jmenujete?" zeptala se.

„Fred," odpověděl. „Fred Trinket. Vím, že by ses s nimi ráda setkala, a oni by určitě nebyli proti."

„Nemluvte takhle," požádala.

„A jak?"

„Nejsem úplný idiot."

Fred Trinket měl nos ucpaný bavlnou a z úst se mu linula ostrá vůně máty.

„No ovšem," pravil rozumným tónem. „Já vím, zlato. Mám takový útulek. Pro děti, které se octnou v nouzi. Nechceš se podívat na pár obrázků? Jsou v přihrádce na rukavice." Sledoval ji a stále se přitom usmíval. Usoudila, že má docela vlídný obličej. Možná trochu smutný. Zdálo se, že mu záleží na tom, jak jí je. „Obrázky mých dětí, těch, co jsem si nahlál."

Stella pocítila nával zvědavosti. „Jsou jako já?" vyhrkla.

„Přesně jako ty," kývl Fred. „Teď vážně hezky záříš, víš to? Ti ostatní taky takhle září, když jsou na něco zvědaví. To je ale pohled!"

„Co to je zářit?"

„Tvoje pihy," ukázal Fred. „Rozprostřou se ti po tvářích jako motýlí křídla. Ve svém útulku to vídám každou chvíli.

Můžu ještě zkusit zavolat k vám, zjistit, jestli je někdo doma, a vyzvat tvoji matku nebo tátu, aby na nás čekali. Mám?"

Začínal být nervózní. To dokázala čichem rozeznat, ale vlastně to nic neznamenal. V dnešní době byl nervózní kdekdo.

Nechtěl jí ublížit, tím si byla jista; v jeho pachu nebyla žádná sexuální potřeba, ani jeho chování tomu nenasvědčovalo, navíc nebyl cítit ani cigaretami ani alkoholem.

Díl první I SHEVA + 12

55

Vůbec nebyl cítit jako ti mladíci v bufetu.

V duchu si znovu připomněla, že musí využít každou příležitost, pokud se chce někam dostat a něco změnit. „Ano,“ řekla.

Fred zmáčkl opětovně vytáčení. Jeho mobil zapípal melodii jejich domácího telefonu. Pořád to nikdo nebral. Matka je nejspíš venku a hledá ji.

„Tak pojďme ke mně,“ navrhl Fred. „Není to daleko a mám tam v lednici vychlazené pití. Jahodovou limonádu. Pravou Nehi v těch flaškách s dlouhým hrdlem. Až tam dorazíme, zavolám tvé matce znovu.“

Těžce polkla, otevřela přihrádku na rukavice a vytáhla balíček barevných fotek. Sedm dětí na první fotografii něco oslavovalo, asi to byly narozeniny - měli jasně červený dort. Fred stál v pozadí vedle obtloustlé starší ženy s prázdným pohledem. Kromě Freda a té ženy byli všichni na fotce přibližně v jejím věku. Jeden chlapec se zdál o něco starší, ale ten postával vzadu.

Všichni jako ona. SHEVA děti.

„Ježíši,“ vydechla Stella.

„Pomalu s tím,“ upozornil ji Fred vlídně. „Ježíš je náš Pán.“

To ostatně hlásala i nálepka na nárazníku jeho dodávky. Na zadních dveřích měl nalepenou zlatou plastickou rybu. Tahle ryba s nápisem ‚Pravda‘ požírala jinou, s nohama, označenou ‚Darwin‘.

Fred nastartoval motor a zařadil rychlost. Děšť padal ve velkých, těžkých kapkách a ťukal na střechu a na kapotu jako milion zrudlých prstů.

„Nedaleko odtud se odehrála bitva u Wilderness,“ řekl Fred, když vyjízděli. Opatrně, jako by se bál, že se mu posune nějaký vzácný náklad, odbočil doprava. „To bylo v občanské válce. Je to svým způsobem svaté místo.“

56

Greg Bear I Darwinovy děti

Opravdu klidné. Mám to tu rád. Slabý provoz, žádná sídliště s králíkárnami, no ne?”

Stella znovu prošla fotografie a našla ještě další v plastickém pouzdře. Sedm různých dětí, šklebících se do kamery nebo s vážnými výrazy, některé z nich vyfocené ve velkých křeslech ve velkém domě.

Jeden z chlapců měl obličej bez jakéhokoli výrazu. „Kdo je tohle?” zeptala se Freda.

Fred na fotku rychle mrkl. „To je Will. Silný Will, jak mu říká máma. Než se dostal k nám do útulku, živil se hady a veverkami.“ Fred Trinket se usmál a potřásl hlavou při té vzpomínce. „Bude se ti líbit. A ostatní taky.“

14

Červená dodávka zajela k dvoupodlažnímu domu s vysokými bílými sloupy v průčelí. Bílé schody lemovaly dva podlouhlé cihlové květináče s vychrtlými, promočenými oleandry. Fred Trinket neudělal nic, čím by Stellu otevřeně rozčilil, ale teď byli u jeho domu.

„Je zrovna čas na oběd,“ řekl Fred. „Všichni asi obědvají. Máma je právě krmí. Já jím o něco později. Nemám v pořádku zažívání.“

„Jíte ovesnou kaši,“ poznamenala Stella.

Trinket se rozzářil. „Přesně tak, mladá dámo. Vždycky ke snídani. Někdy s plátkem slaniny. Co ještě?”

„Máte rád česnek.“

„K večeři jsem měl špagety s česnekem, správně.“ Trinket šťastně potřásl hlavou. „Úžasné. Všechno to dokážeš vyčenichat!”

Otevřel dvířka na své straně a obešel vůz. Stella vystoupila, ukázal jí ke schodům na verandu. Nad schody se tyčily velké bílé dveře, pevné a jakoby s trpělivým výrazem, s vysokými, vyzábělými okny po obou stranách. Barva na nich byla čerstvá. Kulová klika páchla leštěn-kou na mosaz - ten zápach neměla ráda. Nedotkla se dveří, otevřel jí Trinket. Nebylo zamčeno.

„My lidem důvěřujeme,“ prohlásil Trinket. „Mámo!” zavolal. „Máme návštěvu!”

15

Mitch odbočil na prašnou příjezdovou cestu pod šedou oblohou, nasáklou vodou. Když přijel, Kaye nebyla doma. Zatroubila na něj ze silnice, až když po prohlídce prázdného domu vycházel ven. Pěti dlouhými kroky doběhl ke staré dodávce.

„Jak dlouho?” zeptal se, skláněje se k ní. Protáhl ruku okénkem na straně řidiče a dotkl se její mokré tváře.

„Tři nebo čtyři hodiny,“ odpověděla Kaye. „Zdřímala jsem si, a ona byla najednou pryč.“

Posadil se k ní do auta. Sotva zařadila rychlost, Mitch zvedl ruku. „Telefon,“ řekl. Vypnula motor, oba chvíli naslouchali. Z domu se ozývalo slabé zvonění.

Mitch se rozběhl k domu. Sítěné dveře se za ním zabouchly. Zvedl sluchátko při čtvrtém zazvonění.

„Haló?”

„Je tam pan Bailey?” zeptal se mužský hlas.

To bylo jméno, které měla Stella při telefonování používat.

„Jo,“ přisvědčil Mitch, stíraje si kapky deště z čela a očí. „Kdo volá?”

„Jmenuju se Fred Trinket. Netušil jsem, že bydlíte tak blízko, pane Bailey.“

58

Greg Bear I Darwinovy děti

„Mám naspěch, pane Trinkete. Kde je má dcera?"

„Prosím, nezlobte se. Právě teď je u mě doma a dělá si o vás starosti."

„To my si děláme starosti o ni. Kde jste?"

„Má se dobře, pane Rafelsone. Rádi bychom, kdybyste nás navštívil a podíval se na něco, co považujeme za zajímavé a důležité. Něco, co vás docela jistě zaujme." Muž, který si říkal Trinket, mu dal přesné instrukce.

Mitch se vrátil ke Kaye do vozu. „Někdo Stellu chytil," hlesl.

„Mimofádka?"

„Snad učitel, možná nějaký cvok, prostě někdo," odvětil Mitch. Teď se mu nechtělo zmiňovat o tom, že ten člověk znal jeho skutečné jméno. Nemyslel si, že by ho Stella někomu prozradila. „Je to asi šestnáct kilometrů odtud."

Kaye už prudce otáčela auto na příjezdovou cestu.

16

„Hele," řekl Trinket, když odložil telefon a chopil se ručníku, aby si vysušil krátké vlasy. „Beztak jsi ještě nepotkala víc jak jedno dvě děti jako ty současně, co?"

Stella chvíli neodpovídala. Byla to divná otázka. Chtěla si ji promyslet, přestože věděla, co znamená. Rozhlédla se po obývacím pokoji toho velkého domu. Nábytek byl koloniální, to znala z katalogů a časopisů: javor s potahy se starožitnými vzory - másebnice, koňské postroje, pluhy. Bylo to hrozně ošklivé. Tapety byly z tmavozeleného sametu s květinovými vzory, které připomínaly smutné tváře. Celý pokoj byl cítit po citronelové svíčke, která hořela na stojánku, což byla vůně příliš sladká i na Stellin vkus. Asi před hodinou se tady peklo kuře s brokolicí.

Díl první I SHEVA + 12

59

„Ne," odpověděla konečně.

„Není to hrozně smutné?"

Do pokoje vstoupila stará žena z fotografií a bez zájmu se na Stellu podívala. V trepkách s gumovou podrážkou kráčela téměř neslyšně a nesla jahodovou limonádu v láhvi s dlouhým hrdlem. V teplém osvětlení místnosti se limonáda jasně červeně leskla.

Trinketovi bylo nejméně padesát. Stella odhadovala, že jeho matce může být asi sedmdesát, byla obtloustlá, měla na pohled silné paže, pleť broskvově zbarvenou a jenom s několika málo vráskami a řídké bílé vlasy na bledé lebce s napjatou kůží, úhledně upravené jako na odřené hlavičce oblíbené staré panenky.

Stella měla žízeň, ale láhev si nevzala.

„Matko," ozval se Trinket, „zavolal jsem Stelliným rodičům."

„To nebylo třeba," pronesla žena bezbarvým hlasem. „Máme jídla dost."

Trinket na Stellu zamrkal. „To opravdu máme. A k obědu kuře. Co dál, Stello?" zeptal se.

„Cože?"

„Co ještě máme k jídlu?"

„Tohle není hra," odbyla ho rozmrzele.

„Já bych hádal brokolici," odpověděl místo ní a rty se mu prohnuly jako luk. „Máma je dobrá kuchařka, ale předvídatelná. Ovšem pomáhá mi s dětmi."

„To tedy ano," přisvědčila žena.

„Kde jsou?" zeptala se Stella.

„Matka se vážně snaží, ale moje žena stejně vařila lip."

„Umřela," pravila stařena a dotkla se volnou rukou vlasů.

Stella zklamaně sklopila oči k podlaze. Vtom zaslechla hlasy, přicházející odkudsi ze zadní části domu.

60

Greg Bear I Darwinovy děti

„To jsou oni?" zeptala se, proti své vůli okouzlena. Pohnula se po zvuku, směrem ke dlouhé stěně vpravo, ověšené obrázky.

„Ano," odvětil Trinket. Střelil rychlým pohledem po knížce v jejích rukou. „Tvoji rodiče tě drželi stranou, co? To je hrozně sobecké. My přece víme, vid', matko, jak sobecké to musí připadat někomu jako tady Stella, že?"

„Osamělá," řekla jeho matka, náhle se obrátila a postavila láhev na stůl vedle svíčky. Otrhla si ruce o zástěru a kolébavě vykročila chodbou. Ze směsi vůně svíčky a limonády Nehi se Stelle dělalo nevolno. Vidala psy, jak kňučí, aby mohli být s jinými psy, aby si je mohli očichat a vyměnit si s nimi své psí pozdravy. Ta vzpomínka ji přiměla, aby se zarazila.

Vybavila si dva muže v bufetu.

Máš čich jako pes.

Otřásla se.

„Tvoji rodiče tě chránili, ale stejně to bylo od nich kruté," pokračoval Trinket a nespouštěl z ní oči. Stella upírala pohled do chodby. Touha, která ji pronásledovala už celé týdny, vlastně celé měsíce, pokud si vzpomínala, ji náhle přepadla plnou silou a způsobila, že se cítila otupěle a ospale.

„Nebýt pohromadě s lidmi tvého druhu, nenechat se ovívat společným vzduchem, nemluvit s nikým tím vašim způsobem, tím roztomilým dvojhlasem, to se pak cítíš bolestně sama, nemám pravdu?"

Pálily ji tváře. Trinket si její líčka pozorně prohlížel. „Tvoji lidé jsou tak krásní." Pohled mu znězněl. „Mohli bych se na vás dívat celý den."

„Proč?" zeptala se Stella ostře.

„Prosím?" Trinket se usmál, a tentokrát v tom úsměvu bylo něco špatně. Stelle nevyhovovalo být středem pozor-

Díl první I SHEVA + 12

61

nosti. Ale chtěla se setkat s ostatními, toužila po tom víc než po čemkoli na Zemi, jak by řekl Mitchův otec.

Stellin dědeček Sam zemřel před pěti lety.

„Neprovozuji! tady žádnou oficiálně uznanou školu, denní stacionář, ani výzkumné středisko," pravil Trinket. „Snažím se učit je všemu, co znám, ale většinou - společně s mámou - poskytujeme jenom krátkodobé útočiště, úkryt před krutými lidmi, kteří vás nenávidí a bojí se vás. My necítíme nenávist ani strach, jen obdiv. Svým způsobem se považuju za antropologa."

„Můžu už za nimi?" zeptala se Stella.

Trinket seděl na pohovce, ve tváři měl blažený úsměv. „Pověz mi něco o rodičích. V určitých kruzích jsou hodně populární. Tvoje matka objevila ten virus, že? A tvůj otec našel ty slavné alpské mumie. Zvěstovatelé našeho osudu." Sladké vůně v pokoji mohly odstínit lecjaký z lidských pachů, ale ne agresí, ani strach ne. Ty by ucítila i tak, podobně jako ocelovou lžičku ve vanilkové zmrzlině. Trinket nebyl cítit ani hrubě, ani vystrašeně, takže jí nepřipadalo, že by jí hrozilo nebezpečí. Ovšem měl ty nosní ucpávky. A jak to, že toho tolik věděl o Kaye a Mitchovi?

Trinket se na pohovce naklonil dopředu a dotkl se svých nozder. „Tohle ti dělá starosti."

Stella se odvrátila. „Pusťte mě za ostatními," požádala.

Trinket si vesele odfrkl. „Bez těchhle pomůcek bych v tlupě tvých lidí nevydržel. Jsem citlivý, abys věděla. Měl jsem dceru jako ty. Mně i mé ženě se udělaly ty masky a získali jsme schopnost poznávat zvláštní vůně, které vydávala naše dcera. Potom má žena umřela. Umírala v bolestech." Upřel zrak na strop, oči mu zvlhly jako jezírka plná citu. „Chybí mi," posteskl si a náhle plácl dlaní do polštáře pohovky. „Matko!"

62

Greg Bear I Darwinovy děti

Žena s prázdným obličejem se vrátila do pokoje.

„Podívej se, jestli už dojedli," vybídl ji. „Potom jim představíme Stellu."

„Bude jíst?" zeptala se stará žena, stále s tím nezúčastněným pohledem.

„Nevím. Uvidíme," odvětil Fred Trinket. Podíval se na hodinky. „Doufám, že tvoji rodiče nezabloudili. Možná jim budeš moct zavolat... za pár minut, ano?"

17

Díl první I SHEVA + 12

63

Kaye zaparkovala toyotu vedle rozježděné prašné cesty a hlava jí klesla na volant. Přestalo pršet, ale cestou několikrát málem uvízli v blátě. Zasténala.

Mitch prudce otevřel dvířka. „Tohle je ta cesta. Tohle je ta adresa. Doprdele!"

Odhodil zmačkaný kus papíru do příkopu. Jediný dům v okolí měl okna už dlouho zatlučená prkny a kromě toho při požáru téměř zuhelnatěl. Kolem nich se prostíralo několik hektarů farmářské půdy zarostlé plevelem a ponuře se halící do závoje mlhy. Čáry mraků si hrály na schovávanou s mdlým, vodnatým sluncem. Dům viděli chvíli zřetelně, pak zase potemněl, jak ho držely a znovu pouštěly ty obrovské šedé prsty.

„Třeba ji nemá." Kaye pohlédla na Mitche otevřenými dvířky.

„Možná jsem spletl číslo." Mitch se sehnul ke kabině.

Vtom zazvonil jeho mobil. Oba sebou škubli, jako by je bodl špendlíkem. Mitch vytáhl telefon z kapsy a ohléhl se:

„Ano." Telefon poznal jeho hlas a oznámil, že číslo volajícího nemůže být zobrazeno, načež se zeptal, zda si hovor vezme.

„Ano," řekl bez přemýšlení.

„Táti?" Hlas na druhé straně byl napjatý, vysoký, ale zněl jako Stellin.

„Kde jsi?"

„Jsi to ty, táti?" V telefonu se ozvalo elektronické za-cvrlikání, pak se zvuk ustálil. Nikdy dřív takový zvuk neslyšel; připadal mu znepokojivý.

„To jsem já, zlato. Kde jsi?"

„V jednom domě. Viděla jsem číslo na schránce."

Mitch vytáhl z vnitřní kapsy saka tužku a bloček a zapsal si číslo domu a silnice.

„Drž se, Stello, a nenech na sebe sáhnout, "pokoušel se mluvit klidně. „Už jedeme." Váhavě se rozloučil a sklapl telefon. Ve tváři měl barvu červeného pískovce, jak zuřil.

„Je v pořádku?"

Mitch přikývl, pak znovu otevřel telefon a vyťukal číslo.

„Komu voláš?"

„Státní policii."

„To nemůžeme!" vykřikla Kaye. „Vezmou nám ji!"

„Už je pozdě dělat si s tím starosti," namítl Mitch. „Ten chlap jde po odměně a chce nás všechny."

18

V hale, která vedla do zadní části domu, viselo spousta obrazů. Generace Trinketů, jak následovaly jedna za druhou, usoudila Stella, od vybledlých barevných momentek, nastrkaných do jediného rámu, až po větší, sépiově zbarvené snímky mužů, žen i dětí v tuhých hnědých oblecích, kteří vyhlíželi ostražitě, jako by se děsili očí budoucnosti.

„Naše dědictví," pravil Fred Trinket. „Staré geny. Tolik plánování, a teď je to všechno pryč!" Ušklíbl se a krácel

64

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl první I SHEVA + 12

65

dál před ní, ramena se mu při chůzi převalovala ze strany na stranu. Má tlustý zátylek, všimla si Stella. Tlustý zátylek i záda. Lýtka měl ale svalnatá, jako by hodně chodil, bledá a chlupatá. Možná chodil hlavně v noci.

Trinket strčil do sítěných dveří.

„Řekni mi, až bude chtít oběd," ozvala se jeho matka z kuchyně v polovině široké chodby. Paní Trinketová utírala nádobí a Stella zahlédla, jak se uvnitř míhá tmavá, mokrá utěrka jako hadí jazyk.

„Ano, matko," zamumlal Trinket. „Tudy, slečno Rafaelsonová."

Sestoupil po krátkém dřevěném schodišti a přešel přes šterkovou cestičku ke dlouhé, tmavé budově, vzdálené asi deset kroků. Stella uviděla psi boudu, ale bez psa, a malý sad sušáků na prádlo s prázdnými šňůrami, které se pomalu otáčely ve větru po bouři.

Potom přijde paní Trinketová, uvažovala Stella, rozvěsí prádlo, a to bude pro sušáky jaro. Až prádlo uschne, sebere ho a složí do koše, a zase bude zima. Paní Trinketová, žena bez výrazu, je tady v domě srdcem střídání ročních období, vládkyní dvorku.

Stella měla sucho v ústech. Bolel ji nos. Sáhla si za uši, kde ji vždycky svědilo, když byla nervózní. Na prstě jí zůstala voskovitá stopa. Zatočila vzít zinku a odstranit všechny staré pachové zbytky, být čistá kvůli lidem v tom dlouhém přístavku. Napadlo ji slovo učit, učesat, upravit a očistit současně. Bylo to dobré slovo, až se z něj otrásla.

Trinket odemkl dveře přístavku. Uvnitř Stella uviděla prskající jasně modré zářivky nad pracovními stoly, starou lednici, zastrčenou mezi kartónovými krabicemi, a po pravé straně dveře z důkladného drátěného pletiva.

Hlasy teď zněly silněji. Připadalo jí, že slyší tři nebo čtyři. Mluvil způsobem, jemuž nerozuměla - byly hluboké, hrdelní, a přitom proložené vysokými pípavými výkřiky. Někdo zakašlal.

„Jsou uvnitř," řekl Trinket. Odemkl drátěné dveře mosazným klíčem na špinavém, dlouhém provázku. „Právě se najedli. Odneseme talíře matce." Otevřel doširoka dveře.

Stella se nehýbala. Ani příslib těch hlasů, ten příslib, který ji dostal až sem, ji nemohl donutit, aby udělala další krok.

„Jsou tam čtyři, čtyři jako ty. Potřebují tvou pomoc. Půjdu dovnitř s tebou."

„K čemu ten zámek?" zeptala se.

„Kolem jezdí různí lidé, někteří mají zbraně... Střílejí z nich. Prostě to není bezpečné," uzavřel. „Ne pro tvůj druh. Po smrti své ženy jsem si dal za úkol chránit ty, které najdu na cestě. Děcka jako ty. Je to teď jedno z mých povolání, má povinnost."

„Kde je vaše dcera?" zajímala se Stella.

„Vidahu."

„Nevěřím vám."

„Ale je to pravda. Minulý rok ji odvedli. Nikdy jsem ji nebyl navštívit."

„Někdy prý rodičům povolují návštěvy."

„Prostě se k tomu nedokážu rozhodnout." Jeho výraz se změnil a jeho pach také.

„Lžete," řekla Stella. Cítila, jak její žlázy pracují. Svědilo to. Nepoznala to čichem, popravdě řečeno měla v nose tak sucho, že nevnímala skoro nic, ale věděla, že místnost naplnila její přesvědčovací vůně.

Trinket se zatvářil sklesle, spustil paže, uvolnil ruce. Ukázal ke drátěným dveřím. Buďto přemýšlel, nebo jen čekal. Stella ustoupila. Klíč na provázku mu volně visel z ruky. „Tvoji lidé," řekl a poškrábal se na nose.

66

Greg Bear I Darwinovy děti

„Pojďme," prohlásila Stella. Bylo v tom víc než návrh.

Trinket pomalu potřásl hlavou, pak zvedl oči. Myslela si, že na něj možná zapůsobila i přes ty ucpávky a mátové bonbóny.

„Tak pojďme spolu," opakovala.

Stará žena vešla tak tiše, že ji Stella neslyšela. Měla překvapivou sílu. Chytila Stellu kolem žeber, přitiskla jí paže k tělu, až vypískla jako myš, a prostrčila ji dveřmi. Stellin deník spadl na podlahu. Trinket zachytil klíč, kývajícím se na provázku, zabouchl a zamkl bránu, než se Stella stačila otočit.

„Je jim tam smutno," řekla Stelle Trinketova matka. Na nose měla kolíček na prádlo a oči jí slzely. „Nech mého syna dělat jeho práci. Frede, teď by jí snad přišel k chuti nějaký ten oběd."

Trinket vytáhl kapesník a vysmrkal se, čímž vytlačil ven i ucpávky. Znechuceně na ně pohlédl a zmáčkl tlačítko na stěně. Ozvalo se cvaknutí zámku, bzučák, a za Stellou se otevřely další drátěné dveře. Stella hleděla na dvojici za prvními dveřmi skrz pletivo. Nejdřív nedokázala vydat jediný zvuk, jak byla ohromená a rozzlobená.

Trinket si protřel oči a znovu potřásl hlavou. Lehce kopl do její knihy a odhodil ji do vzdáleného kouta. „Zatraceně," vydechl. „Je dobrá. Skoro mě dostala. Ten ďábelský spratek."

Stella stála uprostřed malé krychle a celá se chvěla. Trinket zhasl zářivky, takže teď zůstalo jen světlo z místností za druhými dveřmi.

Jejího lokte se dotkla cizí ruka.

Stella zaječela.

„Co?"

Přitiskla se zády k pletivu a civěla na chlapce. Mohlo mu být deset nebo jedenáct, byl o kus vyšší než ona a ješ-

Díl první I SHEVA + 12

67

tě o něco hubenější. Na obličej měl škrábance, vlasy rozčuchané a zknocené.
„Nechtěl jsem tě vyděsit," omlouval se hoch. Líce mu zazářily růžovými a hnědými tečkami. Očima se zlatými skvrnkami sledoval, jak se plíží od něj, do kouta, a zvedá pěsti.
Nakrčil nos. „Ono," prohlásil. „Ty jsi ale plašilka."
„Jak se jmenuješ?" zeptala se vysokým hlasem.
„A které jméno bys chtěla?" opáčil. Naklonil se k ní, natočil hlavu, vdechl vzduch před ní a zatvářil se kysele.
„Vystrašili mě," vysvětlila mu rozpačitě.
„Jo, to se pozná."
„Kdo jsi?" zeptala se.
„Tak se podívej." Znovu se naklonil dopředu a tečky na lících se mu znovu zbarvily.
„No a?"
Vypadal zklamaně. „Někdo to dokáže poznat."
„Jak ti říkají rodiče?"
„To nevím. Děcka mi říkají Kevin. Žili jsme v lese. Smíšená skupina. Teď už ne. Trinket mě dostal. Byl jsem pitomec."
Stella se narovнала, pěsti jí klesly dolů. „Kolik vás tu je?"
„Čtyři včetně mě. Teď už pět."
Znovu zaslechla ten kašel. „Někdo je nemocný?"
„Jo."
„Nikdy jsem nebyla nemocná," podivila se Stella.
„Ani já. Ale Beztvaru je nemocná."
„Kdože?"
„Říkám jí Beztvaru. Nejspíš to nebude její jméno. Je skoro tak stará jako já."
„Je tady ještě Silný Will?"
„Nemá to jméno rád. Oni nám všelijak nadávají, protože podle nich smrdíme. Tak pojď se mnou dozadu. Ni-

68

Greg Bear I Darwinovy děti

kdo odtud nikam neodejde, chápeš? Poslali mě, abych se koukl, koho to starej Fred chytil do pasti."
Stella následovala Kevina do zadní části dlouhého baráku. Minuli čtyři prázdné místnosti, vybavené lehátky, skládacími židlemi a lacinými starými prádelníky.
Až úplně vzadu našli tři mladé lidi rozesazené kolem malého přenosného televizoru. Stella televizi nenáviděla a nikdy se na ni nedívala. Všimla si, že ovládací panel je překrytý plechem. Dva z přítomných - starší chlapec, nejspíš Will, jak Stella odhadla, a mladší dívka, které nebylo víc než sedm - seděli na otlučené šedé pohovce. Třetí, devíti- nebo desetiletá dívka, se schoulila na dece na podlaze.
Ta dívka byla moc špatně cítit. Byl to pach nemoci. Co chvíli kašlala do dlaně a ruku si pak otírala do trička, ale neodtrhla přitom oči od obrazovky.
Will se opřel rukama a zvedl se z gauče. Obezřetně si Stellu obhlédl a dal ruce do kapes. „Tohle je Mabel," představil mladší dívku. „Nebo Maybelle. Neví to jistě. Ta holka na podlaze toho moc nenamluví. Já jsem Will. Jsem tady nejstarší. Vlastně jsem všude nejstarší. Možná jsem nejstarší ze všech, co přežili."
„Ahoj," pozdravila Stella.
„Nová holka," vysvětlil Kevin. „Je cítit fakt plašansky."
„To teda jo." Mabel ohrnula horní ret a štípla se do špičky nosu.
Will se obrátil ke Stelle. „Vidím tvoje pihové jméno. Ale jak se jmenuješ jinak?"
„Mohlo by to být Rose nebo Daisy," ozval se Kevin.
„Mojí rodiče mi říkají Stella." Její tón dával najevo, že na tom jméně nelpí, že by si ho kdykoli mohla změnit. Klekla si k nemocné dívce. „Co s ní je?"
„Nemá rýmu ani chřipku," odpověděl Will. „Nechodil bych tak blízko k ní. Nemáme poněti, odkud přišla."

Díl první I SHEVA + 12

69

„Potřebuje doktora," prohlásila Stella.
„Zkus to povědět mámě, až ti přinese jídlo," navrhl Kevin. „Jen si dělám legraci. Stejně nic neudělá. Myslím, že nás chtějí odevzdat všechny najednou, společně."
„Tak si náš Fred vydělává na chlebiček," pravil Will a třel si prsty o sebe. „Odměny."
Stella sáhla nemocné dívce na rameno. Dívka vzhledla a zavřela oči. „Nečum. Není na co." Na jejích lících se tvořily jednoduché vzory, které postrádaly tvar. Beztvaru. Stella jí strčila do ramene větší silou. Paže ochabla, dívka se převálila naznak. Stella s ní znovu zatřásla. Její oči se napůl otevřely, ale pohled zůstal nezaostřený. „Mami?"
„Jak se jmenuješ?" zeptala se Stella.
„Mami?"
„Jak ti říká maminka?"
„Elvíra." Dívka znovu zakašlala.
„Cha, cha," pronesl Will nevesele. Takové jméno znamenalo u virového dítěte krutý vtip.
„Máš rodiče?" zeptal se Kevin a podle Stellina příkladu si klekl.
Stella se dotkla Elviřiny tváře. Kůže byla suchá a horká a pod nosem i za ušima měla dívka zaschlou krev. Stella jí sáhla pod čelist, pak jí zvedla ruku a sáhla do podpaží. „Je to nějaká infekce," prohlásila. „Něco jako příušnice."
„Jak to víš?"

„Moje matka je doktorka. Teda něco jako doktorka.“

„Není to třesavka?“ zeptal se Will.

„To bych neřekla. Třesavku my nikdy nechytíme.“ Pohlédla na Willa a pocítila, že její líce signalizují nějakou zprávu, ale nevěděla, jakou. Možná rozpaky?

„Podívej se na mě,“ vybídl ji Will. Stella se postavila čelem k němu.

70

Greg Bear I Darwinovy děti

„Umíš mluvit tímhle způsobem?“ zeptal se. Jeho tváře se zbarvily tečkami a zase zbledly. Vzory ze skvrnek se rychle objevovaly a zase mizely, synchronně s barvou jeho duhovek, prací mimických svalů a tichými zvuky, které tvořil někde hluboko v krku. Stella na to fascinovaně hleděla, ale neměla ponětí, co to vlastně dělá, co se snaží vyjádřit.

„Nejspíš ne. Co teď čicháš, srnko?“

Stellu pátilo v nose. Odtáhla se.

„Prakticky negramotná,“ řekl Will, ale přitom se přátelsky usmíval. „To je naše Řeč. Vymysleli to naši v lese.“

Stella pochopila, že Will chce ostatní řídit, že chce dát ostatním najevo, jak je chytrý a schopný. Ovšem v jeho pachu objevila náznak slabosti, která ho činila velmi zranitelným. Je zlomený, pomyslela si.

Elvíra zasténala a znovu volala matku. Will se zvedl do kleku a sáhl jí na čelo. „Její rodiče ji schovávali v podkroví.

Aspoň naši v lese to říkali. Její matka s otcem odjeli do Kalifornie a nechali ji jenom s babičkou. Potom babička umřela.

Elvíra utekla a zůstala na ulici. Myslím, že ji znásilnili, a ne jednou.“ Odkáslal si, líce mu ztmavly hněvem. „Už tehdy jí začínala tahleta rýma nebo co to je, takže na ně nemohla použít horečnou vůni, aby je zastavila. Fred ji objevil dva dny potom, co našel mě. Vyfotil si nás. Bude nás tady držet, dokud nás nepochytá dost na to, aby dostal slušnou odměnu.“

„Milion dolarů na hlavu,“ ozval se Kevin. „Za mrtvé nebo živé.“

„Nedělej z toho drama,“ okřikl ho Will. „Nevíme, kolik za nás dostane, a když budeme mrtví, nikdo mu nezaplatí. Kdyby nás zranil, možná by šel i do vězení. Tak jsem to slyšel v lese. Tu odměnu dostane od federálů, ne od státu, takže se snaží vyhýbat policii.“

Díl první I SHEVA + 12

71

Na Stellu udělal dojem tím, jaký měl přehled. „Je to hrozné,“ vyhrkla, srdce jí bušilo. „Chci domů.“

„Jak tě vlastně Fred chytil?“ zajímal se Will.

„Šla jsem na procházku,“ odpověděla.

„Utekla z domu,“ opravil ji. „Tvým rodičům to vadí?“

Stella si představila Kaye, jak se probudila a nenašla ji doma, a bylo jí do pláče. Z toho ji ještě víc rozbolel nos a navíc ji začaly bolet i uši.

Zarachotily dveře z pletiva. Will pokynul a Kevin se vydal zjistit, co se děje. Stella pohlédla na Willa, a pak se vydala za ním. Za dveřmi stála matka Trinketová. Právě prostrčila pod dveřním rámem podnos. Ležel na něm papírový talíř se smaženými kuřecími krky a křidýlky, malá naběračka suchého bramborového salátu a pár dlouhých hlaviček povadlé brokolice. Stařena se na děti dívala mlčnými očima, se zataženou bradou, silně flekaté paže jí visely jako dvě březová polena.

„Kuk,“ udělal Kevin a zvedl podnos. Podal ho Stelle. „To všechno je tvoje.“

„Jak je té holce?“ zeptala se máma Trinketová.

„Je jí vážně zle,“ odpověděl Kevin.

„Přijdou sem nějakí lidé a postarají se o ni,“ prohlásila máma Trinketová.

„A co vám je po tom?“ zamračil se Kevin.

Stařena zamžikala. „Je to můj syn.“ Otočila se a kolébavě prošla dveřmi. Zavřela a zamkla za sebou.

Když se vrátili se Stelliným podnosem do zadního pokoje, dívka Beztvaru lapala po vzduchu krátkými, rychlými nádechy.

„Je hrozně špatně cítit,“ řekla Mabel. „Bojím se o ni.“

„Já taky,“ přisvědčil Will.

„Will, je tady Táta,“ pravila Mabel. „Měl by sehnat pomoc.“

72

Greg Bear I Darwinovy děti

Will nešťastně pohlédl na Stellu a klesl na pohovku. Stella položila táč na malý skládací stolek. Neměla chuť na jídlo.

Dřepli si s Kevinem vedle Elvíry. Stella ji pohládila po tvářích a nechala její skvrnky zblednout. Zůstaly už tak. Vzory se během posledních pár minut uklidnily, a tím se staly ještě neurčitějšími a bez jakéhokoli smyslu.

„Můžeme jí pomoci, aby se cítila líp?“ zeptala se Stella.

„Nejsme andělé,“ odpověděl Will.

„Moje matka říká, že hluboko uvnitř máme všichni nějakou mysl,“ řekla Stella, která se zoufale snažila najít odpověď.

„Mysli, které se spolu dorozumívají pomocí chemických látek a...“

„Co ona může sakra vědět?“ vyštěkl Will. „Je člověk, ne?“

„Moje máma je Kaye Langová-Rafelsonová,“ bránila se Stella dotčeně.

„Mně je fuk, kdo je,“ prohlásil Will. „Oni nás nenávidí, protože jsme noví a lepší.“

„Moji rodiče ne,“ odvážila se mu odporovat. Podívala se na Mabel a Kevina.

„Moji zase jo,“ řekla Mabel. „Můj táta je proti vládě, tak mě schoval, ale jednou prostě vypadl a byl fuč. Máma mě pak nechala na zastávce autobusu.“

Stella viděla, že tyhle děti žily úplně jinak než ona. Všechny byly cítit osaměle a opuštěně, jako štěňata oddělená od zbytku vrhu, kňučící a marně hledající něco, co ztratila. Pod osamělostí a momentálními emocemi se skrýval základ jejich osobností: Will byl cítit hutně a ostře jako vyzrálý čedar, Kevin trochu nasládle. Mabel zase jako mydlinková voda, pára a květiny a čistá, teplá kůže.

U Elvíry základ nedokázala rozeznat. Pod pachem nemoci jako by žádný neměla.

Díl první / SHEVA + 12

73

„Přemýšleli jsme o útěku," promluvil Kevin. „Jenomže tyhle stěny jsou zpevněné ocelovým drátem. Fred tvrdí, že tohle místo vystavěl pevně."

„Nenávidí nás," ozval se Will.

„Přineseme mu prachy," opravil ho Kevin.

„Jednou mi povídal, že jeho dcera zabila jeho ženu," řekl Will.

Potom byli všichni chvíli potichu, jen Beztvaru chrčivě dýchala.

„Nauč mě, jak mám mluvit pomocí svých teček," požádala Stella Willa. Chtěla hlavně odvést jejich myšlenky od věcí, které byly úplně beznadějné, jako třeba útěk.

„Co když Elvíra umře?" zeptal se Will a čelo mu zbledlo.

„Tak ji oplácíme," pravila Mabel.

„Správně," přidal se Kevin. „Uděláme jí malý křížek."

„Já nejsem křesťan," ohradil se Will.

„Já jo," řekla Mabel. „Kristus byl jeden z nás. Slyšela jsem to v lese. Proto ho taky zabili."

Will smutně zakroutil hlavou nad tou naivitou. Stella se zastyděla za to, co řekla těm mužům v bufetu. Dobře věděla, že se nemůže podobat Ježíšovi. Hluboko uvnitř si vůbec nepřipadala milosrdná a šlechetná. Nikdy dřív si to nepřiznala, ale teď, když se dívala na Elvíru, jak na podlaze lapá po dechu, pochopila, jaké city v sobě doopravdy chová.

Nenáviděla Freda Trinketa a jeho matku. Nenáviděla federály, kteří si pro ně přijdou.

„Abychom se odtud dostali, budeme muset bojovat," prohlásil Will. „Fred je opatrný. Nikdy nevstoupí sem do klece. Ani by nikdy nezavolal doktora. Zavolá jenom kvůli nákladňákům. Ty přijedou z Marylandu a Richmon-du. Všichni tam budou mít ty obleky a přilby, hole na dobytek a pušky s uspávacími střelami."

74

Greg Bear I Darwinovy děti

Stella se otřásla. Zavolala rodičům; její rodiče jsou na cestě. Možná je taky chytí.

„Někdy po příjezdu těch nákladňáků děcka umřou. Třeba je to náhoda, ale stejně jsou mrtví," pokračoval Will. „Těla potom spálí. To jsem slyšel v lese," dodal. „Nemám chuť učit někoho, jak ovládat pihy."

„Tak povídej o lese," navrhla Stella.

„Lesy jsou svobodné," řekl Will. „Já bych byl nejradši, kdyby celý svět byl les."

19

Děšť se vrátil, ale tentokrát jenom mrholilo. Kaye odbočila a zaparkovala těsně vedle soukromé asfaltové cesty, vedoucí k velkému cihlovému stavení s bílými sloupy a přístavkem. Nebe potemnělo, takže obyvatelé domu uvnitř rozsvítili. Na černé plechové poštovní schránce, umístěné na cihlovém podstavci, který sahal dospělému člověku po prsa, se skvělo pět čísel, napsaných zlatou reflexní barvou.

„Tak jsme tady." Mitch se podíval skrz mokré čelní sklo, pak stáhl okénko. Před domem stál červený ford dodávka s karavanem. Jiná auta tu nebyla.

„Možná jsme přijeli pozdě." Kaye potlačovala slzy.

„Uběhlo stěží deset patnáct minut."

„Trvalo nám to dvacet minut. Šerif třeba už přišel a zase odešel."

Mitch tiše otevřel dveře. „Když to půjde a dostanu ji zpátky, vrátím se brzy."

„Ne," řekla Kaye. „Nezůstanu tady sama. Prostě to nevydržím." Sevřela prsty volant jako záchranné lano.

„Prosím, zůstaň tu. Já to zvládnu. Unesu ji, ty ne."

Díl první I SHEVA + 12

75

„To by ses divil," prohlásila. „A proč bys ji vlastně nosil?"

„Pro urychlení," odpověděl. „Jenom kvůli urychlení."

Otevřel přihrádku na rukavice a vytáhl z ní cosi zabaleného v plátně. Odhrnul látku, která byla cítit olejem, a vyndal pistoli. Zastrčil šiji do kapsy saka. Měli celkem tři pistole, všechny ilegální a neregistrované. Obvinění 7. nelegálního držení zbraně bylo to poslední, co by Kaye a Mitche mohlo připravit o spánek. Ale stejně si oba zbraně ošklivili a dobře věděli, že poskytují falešný pocit jistoty.

Mitch minulý týden všechny tři vyčistil a promazal.

Zhluboka se nadechl a vystoupil. Zamířil k zadní části vozu. Kaye povolila brzdu a přeřadila na neutrální. Mitch se do auta opřel a tiše přitom nadával na dešť. Kaye také vystoupila a pomáhala mu, jednou rukou přitom točila volantem. Spojenými silami dotlačili svou dodávku na asfaltku a nechali ji stát asi v půli cesty k domu. Kaye vůz natočila tak, aby silnici zablokoval. Cestu lemovaly živé ploty a kamenné zidky, takže kolem jejich auta nemohl nikdo projet - ani tam, ani zpátky. Vrátila se do kabiny. Mitch vzal její obličej do rukou a políbil ji na tvář, ona mu pevně stiskla paži. Pak s rukama v kapsách kalhot vykročil k domu. Obleky mu nikdy neseděly. Měl příliš široká ramena, moc velké ruce a dlouhý krk. Ani jeho obličej se do obleku nehodil.

Kaye ho sledovala s bušícím srdcem, hlavou se jí honila změt' myšlenek.

Sloupy a veranda se ztrácely v šeru, dveře byly zavřené. Mitch vyšel po schodech tak potichu, jak mu boty s tvrdou podrážkou dovolily, a nahlédl dovnitř vysokým, úzkým oknem napravo od vchodu.

Kaye se dívala, jak se bez zaklepání obrací a sestupuje zase dolů. Obešel dům a zmizel za ním. Rozvzlykala se

76

Greg Bear | Darwinovy děti

a tiskla si klouby prstů ke rtům a zubům. Celých jedenáct let se snažili chodit po špičkách. Bylo to kruté, a kamkoli sáhla, zjišťovala, jak moc si už zvykla na ten extrémní způsob života. Například dnešního rána se cítila téměř normálně, dokonce spokojeně, když pracovala na svém vědeckém článku, ale kdyby si zdířla u počítače, jistě by ji vytrhla ze spánku nějaká strašlivá vize, jak snadno by mohli všechno ztratit. Měli celou dobu štěstí, toho si byla dobře vědoma. Ale i její nejhorší představy málokdy dosahovaly úrovně této noční můry.

Mitch krácel podél pečlivě upraveného okraje trávníku a pod okny se vždycky přikrčil. Zaslechl sípavý bzukot, jakoby od nějakého velkého hmyzu, zamračeně vzhlédl k bouřkově zataženému nebi, ale nic neviděl.

Málem se mu zastavilo srdce leknutím, když si vzpomněl, že má pořád zapnutý mobil. Sáhl do kapsy a vypnul ho.

Od zadní verandy vedla šterková pěšinka k dlouhému dřevěnému přístavku za domem. Vyhnul se pěšině, na níž by jeho boty hlasitě skřípaly, a šel po jejím měkkém okraji, až z flekaté, mrtvé trávy vstoupil na betonový práh přístavku. Nakoukl dovnitř čtvercovým okénkem v ocelových dveřích. K čemu ocelové dveře? A k tomu nově...

V místnosti za okénkem spatřil dveře z důkladného drátěného pletiva. Opatrně zkusil kulovou kliku. Pochopitelně bylo zamčeno. Ustoupil, podpatky mu zapadl do prohlubně v trávě, poskočil, aby udržel rovnováhu, a pustil se kolem baráku. Zrychlil krok; každou chvíli sem mohl dorazit šerif. Mitch by Stellu raději našel bez policejní asistence. Kromě toho věděl, že Kaye už dlouho nevydrží čekat v autě. Musel rychle dokončit svůj průzkum, najít dceru a rozhodnout se, co dál.

Díl první | SHEVA + 12

77

Mitch nikdy nebyl typ na rozhodování ve spěchu. Strávil příliš mnoho let trpělivým seškrabováním slehlých vrstev hlíny, prací s kartáčkem, pomalým odkrýváním tisíciletí tiché, nenapsané historie. Klid, který plnil jeho duši při kopání, se ukázal jako nevhodný pro přežití.

Odhodil ten klid současně s kopáním, s dějinami a téměř veškerým svým dosavadním životem, a nahradil ho zoufalstvím a zuřivým ochranným pudem.

20

LEESBURG

Mark Augustin zkrivil rty, když dorazil ten muž se ženou ve staré dodávce. Ptáček jim po rozmazaných obrazech za letu poskytl sérii jasných, ostrých snímků, na velkých obrazovkách podobných modře lemovaným kamejím.

Na poslední obrazovce se objevila dvě jména. Porovnávací program provedl identifikaci, kterou Augustin nepotřeboval. Muž, který obcházel dům, byl Mitch Rafel-son. Žena v dodávce byla Kaye Langová-Rafelsonová.

„Výborně," prohlásila Browningová. „Máme celou partu pohromadě." Podívala se na Augustina.

Mark sevřel rty. „Donucovací metody nepatří k exaktním vědám," řekl po chvíli. „Kde jsou vaše vozy?"

„Asi dvě minuty cesty odtud," odpověděla Browningová. Už měla zase všechno pod kontrolou a oplývala sebedůvěrou.

78

Greg Bear | Darwinovy děti

21

OKRES SPOTSYLVANIA

Kaye zaslechla motory. Vyhledla přes živý plot směrem k silnici a spatřila z jedné strany přijíždět dvě modrobílá auta virginské státní policie a z druhé dlouhé hranaté nákladáky, jakési křižence vězeňského autobusu a sanitky, které neměly zapnuté sirény ani neblikaly majáčky. Nemohla vidět na bocích vozů rudozlaté logo Úřadu pro mimořádné události, ale věděla, že tam je.

Zůstala tiše stát a dívala se, jak policejní auta zpomalují před protijedoucími nákladáky, aby viděla, kdo první odbočí na soukromou cestu.

„Žádné špehování," prohlásila stará žena. „Vy jste od plynařů?" Žena stála asi deset metrů od něj, neviděl z ní nic víc než siluetu s kudrnatými vlasy. Vyšla z domu tiše, právě když Mitch obcházel dlouhý barák. V rukou držela brokovnici. Mitch se otočil a pohlédl na pravou stranu přístavku, stál přitom čelem k zadní části domu. Obešel dlouhý barák dokola a nenašel žádný jiný vchod.

„Neblázněte," zavolal na ni, pokoušeje se mluvit přívětivě. „Hledám svou dceru."

„My tady žádné večírky nepořádáme," odsekla žena.

„Matko!" Sit'ové dveře rozrazil dokořán tělnatý muž a postavil se na verandu vedle ní. „Dej pryč tu zatracenou flintu.

Před domem jsou policajti."

„Já ho přistihla," pravila žena a ukázala na Mitche.

„Pojďte sem, ať se na vás kouknu. Jste od policie?"

„Od Mimořádky," řekl Mitch.

„Předtím říkal něco jiného," podotkla žena, ale sklonila hlaveň pušky.

Díl první | SHEVA + 12

79

Muž jí vyškubl zbraň z rukou a ustoupil do domu. Žena dál civěla na Mitche. „Přišel jste si pro dceru," zamumlala.

Mitch ji obezřetně obešel a zamířil doleva, kde na konci příjezdové cesty, za jejich starou dodávkou, viděl reflektory

auta a nákladáku.

„Do háje, zaparkoval jste úplně blbě!“ křičel muž z domu. Mitch uslyšel, jak uvnitř dupou něčí nohy po dřevěné podlaze, viděl, jak se rozsvěcejí a zhasínají světla v pokojích, potom se otevřely dveře na přední verandu.

Když se Mitch vynořil zpoza rohu, stál už ten obtlous-tlý, ale čilý muž v šortkách mezi sloupy na verandě, s rukama zdviženýma, jako by se vzdával. „K čemu se chystají?“ brumlal si.

Mitch se už téměř vzdal naděje. Nedokázal najít Stellu a nenadělat přitom spoustu hluku a neměl ani ponětí, jak by ji dostal z domu, i kdyby ji nesl. Lesy za domem a za polem vypadaly husté. Od chvíle, kdy ustal déšť, kolem něj neustále bzučeli a cvrkali brouci. Vzduch voněl vlhkostí, byl plný prachu, vůně mokré trávy a hlíny.

Kaye stála čelem k hlavní silnici a vozidlům, která právě přijela. Dva muži v uniformách ve dvou odstínech šedé vystoupili z policejních aut a došli k ní. Mladší z nich vrhl zmatený pohled zpět na nákladák.

„To vy jste nás volala, paní?“ zeptal se starší policista. Bylo mu už hodně přes čtyřicet, měl mohutnou postavu a hluboký, trochu chraplavý hlas.

„Unesli naši dceru. Je tady,“ odpověděla Kaye.

„V domě?“

„Právě jsme dorazili. Volala nám a přitom pověděla, kde je.“

80

Greg Bear I Darwinovy děti

Policisté si vyměnili krátký pohled, jejich tváře ale zůstaly profesionálně bezvýrazné. Obrátili se ke dvěma osobám, které se vynořily z nákladáku: vysokému, vyzáblé-mu muži v lesklé kombinéze a podsadité ženě v bílém plastovém ochranném obleku. Ti dva si natáhli ještě rukavice a obličejové masky a přistoupili k policistům.

„Tohle patří do naší jurisdikce,“ pravil vyzáblý muž. „My jsme federálové.“

„Máme tady podezření na únos,“ odvětil starší policista.

„Co vy tady děláte?“ zeptala se žena Kaye.

„Ukažte mi své odznaky,“ požádala Kaye.

„Koukněte se na ten vůz. Tahle auta nejsou zrovna levná, víte?“ prohlásil muž v kombinéze povýšeně. „Vy jste matka?“

Policisté ustoupili, ten mohutný se na vyzáblého muže mračil.

„Přijeli jste zaplatit odměnu,“ řekla Kaye kousavě. „Nemám tušení, kolik dětí tady je, ale vím, že je to nezákonné. Přinejmenším v tomto státě.“

Mohutný policista si založil ruce. „Je to pravda?“ obrátil se na ženu v plastovém obleku.

„Je to naše jurisdikce. Jde o federální záležitost,“ opakoval hubený muž. „Sherry,“ zavolal na svou kolegyni, „spoj mě s kanceláří.“

„Auto má marylandskou poznávací značku,“ všiml si mladý policista.

Kaye si pozorně prohlížela obličej toho velkého. Měl zarudlé tváře a nos se sítí popraskaných žilek oteklý, možná to byla růžovka, acne rosacea, ale mohl to mít i z pití.

„Co děláte za hranicemi vašeho státu?“ zeptal se dvojice z nákladního vozu.

„Jde o federální záležitost, je to legální,“ prohlásila malá podsaditá žena vzdorovitě. „Nemůžete nás zastavit.“

Díl první I SHEVA + 12

81

„Sundejte si tu pitomou masku, nerozumím vám,“ vyzval ji mohutný policista.

„Necháme si masky, protože to patří k našim metodám, policisto,“ oznámila mu úředním tónem. Její oděv při chůzi šustil a vrzal. Dvojice čímsi budila dojem, že v jejich týmu něco není v pořádku, a nepůsobila právě důvěryhodně. Na mohutném policistovi se uniforma napínala a přiléhala příliš těsně k jeho tloustnoucí postavě. Vypadal smutně a unaveně, ale disciplinovaně. Kaye napadlo, že se podobá starému fotbalovému hráči. Z federálů si nic nedělal. Obrátil pozornost znovu ke Kaye. „Kdo zavolal státní policii, paní?“

„Můj manžel. Někdo unesl naši dceru. Je tady v tomto domě.“

„Bavíme se o virových dětech?“ přeptal se policista jemně.

Kaye si znovu prohlédla jeho výraz, tmavé oči, linii čelistí. „Ano.“

„Jak dlouho už tu žijete?“

„Ve spotsylvanském okrese už skoro čtyři roky.“

„Schováváte se?“

„Žijeme tiše a klidně.“

„Jo,“ povzdechl si policista rezignovaně. „Už jsem o tom něco slyšel.“ Prudce se otočil k týmu od Mimořádných událostí. „Máte na to papíry?“ Mávl rukou na svého kolegu. „Zkontroluj ten barák.“

„Manžel je ozbrojený.“ Kaye ukázala k domu. „Unesli naše dítě! Prosím, na vás zaručeně nebude střílet. Odevzdá vám zbraň.“

Mohutný policista vytáhl hbitým pohybem pistoli z pouzdra. Zašilhal k velkému domu s bílými sloupy, pak spatřil Mitche a starou ženu, jak přicházejí bok po boku po trávníku u domu.

82

Greg Bear I Darwinovy děti

Jeho parťák, nejméně o deset let mladší, se sehnul a také okamžitě vytáhl pistoli. „Tohle svinstvo nesnáším!“ prohlásil.

„Nechtě nás dělat naši práci,“ obořila se na ně zavalitá žena. Masky jí sklouzla, takže vypadala ještě směšněji.

„Neukázali jste mi žádné pověření a jste mimo svůj stát,“ zavrčel velký policista. Jedním okem přitom stále sledoval dům. „Chci vidět pověření UMU pro tento zákrok.“

Nikdo z dvojice neodpovídal. „Zaskakujeme za spotsyl-vanský tým. Vyjeli k jinému úkolu," připustil nakonec hubený muž. Choval se přece jen o něco méně suverénně.

„Já je znám," prohlásil policista. Pohlédl smutně na Kaye. „Před čtyřmi lety mi odvezli syna. Od té doby jsme se ženou našeho chlapce neviděli. Ani jednou. Je teď někde v Indiáne, poblíž Terre Haute."

„To je od vás statečné, že jste stále spolu," řekla Kaye. Jako by mezi nimi přeskočila jiskřička porozumění pro toho druhého a jeho trápení.

Policista sklonil hlavu, ale nepřestal přitom bystrým, slídivým zrakem sledovat okolí. „Jako byste to neznala," podotkl. Mávl rukou na svého parťáka. „William, vezmi otci té dívky jeho malou pistolku. Prohlédáme ten barák. Podíváme se, kvůli čemu jste sem všichni dorazili."

Mitch držel pistoli zavěšenou za lučík na ukazováčku a zvedal ji vysoko do vzduchu. Litoval, že si ji vůbec bral s sebou; připadal si jako pitomec, jako komik v laciné show s policajty. Ovšem pomyšlení na Stellu, zavřenou v domě nebo v tom dlouhém přístavku nebo kdoví kde na pozemku, ho přivádělo do stavu, v němž mohl být ne-vypočitatelný, dokonce nebezpečný. Mohl by se snadno nechat vyprovokovat, a to ho děsilo. Intenzita jeho citu se podobala reflektoru v hlavě, oslepujícímu svým jasnem.

Díl první I SHEVA + 12

83

Vždycky to tak bylo. Nikdy tomu nemohl uniknout.

Mladší policista ve vysokých botách se prodíral mokrou trávou.

Obtloustlý muž v šortkách se konečně rozhodl promluvit. „Jak vám můžu pomoci, policisto?"

Mladší policista vzal Mitchovu pistoli a ustoupil. „Držte tady na svém pozemku nějaké děti?" zeptal se muže v šortkách.

„Máme tady děti," přikývl muž. „Některé zabloudily, jiné utekly z domova. Staráme se o ně, dokud si pro ně nepřijedou a neodvezou je tam, kam patří."

Mitch si policistu měřil zpod svraštělého huňatého obočí. Vždycky míval obočí spojené jakoby do jediné linky nad očima a s věkem ta chlupatá housenka ještě ztloustla a zdivočela. I v nejlepším případě působil dost odstrašujícím dojmem, možná dokonce trochu dojmem šilence. „Naše dcera neutekla," zdůraznil. „Byla unesena."

Mohutný policista přistoupil blíž spolu s Kaye, oba sběrači je následovali. „Kde jsou ty děti?" zeptal se.

„Tady vzadu," ukázal majitel domu. „Pane, jmenuji se Fred Trinket. Patřím ke starousedlíkům, má matka tady bydlí celý život."

„Jděte s tím k čertu," odbyl ho policista. „Ukažte nám ty děti, a hned."

Něco jim zabzučelo nad hlavami jako velký hmyz. Všichni vzhledli.

„Zatraceně," vyjádřil se mladý policista, ucukl a ramena mu poklesla. „To zní jako federální dohled."

Jeho mohutný kolega se napřímil a obezřetně obhlédl temné nebe. „Vůbec nic nevidím," prohlásil. „Pojďme."

84

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl první I SHEVA + 12

85

20

Příjezd policie Rachel Browningovou nepotěšil.

„Myslím, že musíme uvědomit okresní kancelář ve Fredericku," řekla. Znovu se vysmrkala. „A přibrat k tomu generální prokurátorku státu. Určitě bude chtít vědět, k čemu se její lidé chystají."

„Na to už nebude čas," poznamenal Augustin. „Tohle je Virginie, Rachel. Nemají tu v oblíbených federály, kteří jim rozkazují. Ta akce navíc probíhá nanejvýš netypicky, dokonce i kdyby šlo o běžný únos."

Browningová naklonila hlavu ke straně, pohledem tékala od Augustina k displejům. „Neslyšela jsem, co povídal ten velký chlapík." Ptáček se totiž vzdálil o patnáct metrů a vznášel se ve výšce. Jeho malá palivová nádržka už bude brzy vyčerpána, potom se bude muset vrátit, nebo ho vyzvedne řídicí vozidlo.

„Povídal, že mu odvedli syna," vysvětlil jí Augustin. „Pravděpodobně s námi nebude sympatizovat."

„Do háje," pravila Browningová. „A vás to zatraceně těší, co?"

Augustin se neusmál, ale rty mu lehce zacukaly.

„Za tohle nepřebírám zodpovědnost," zamračila se Browningová.

„Vaše vlastní přístroje všechno zaznamenávají," ukázal Augustin na konzoli. „Raději Ptáčka rychle stáhněte, pokud se chcete vyhnout popotahování okresním soudem."

„Můžete za to právě tak jako já," namítla.

„Nikdy jsem neschválil odměny lovcům," připomněl jí Augustin. „To udělalo vaše oddělení."

Ozval se telefon na stole.

„Jejda," podivil se Augustin. „Kdopak se to na nás naladil?"

Browningová zvedla sluchátko. Přikryla mluvítko a vrhla na Augustina zoufalý pohled. „To je hlavní lékař," /ašeptala. Augustin vyjádřil účast povzdechem a zvednutím obočí. Pak se obrátil a vykročil ke dveřím. Gumová špička jeho hole vydávala na tvrdé podlaže pištivé zvuky.

23

OKRES SPOTSYLVANIA

Fred Trinket jemně odstrčil matku stranou a vedl skupinu po cestičce napravo od domu. Mitch nenáviděl tohle místo, tloušťka v khaki šortkách i sběrače. Připadalo mu, že má hlavu jako balon plný benzinových výparů, které jen čekají, až

je někdo zapálí.

Kaye vnímala jeho hněv jako horko sálající z krbu. Pevně mu sevřela paži. Jestli se Stelle něco stalo, jestli jí někdo jakkoli ublížil... Jestli se jejich dceři něco stalo...

Nedokázala tu větu dokončit ani v duchu.

„Naši uprchlíci dostali k obědu kuře, velmi výživné," vysvětloval Trinket. Obličej měl mramorově skvrnitý a potil se jako pověšené prase. Začínalo mu docházet, že mohutnému policistovi se nezamlouvá způsob, jakým si vydělává peníze.

Mitch udělal prudký pohyb Trinketovým směrem. Kaye ho stáhla zpátky a stiskla mu rameno, až se bolestně zašklebil. Neohradil se, jen se podíval na Šedé dřevěné průčelí dlouhé budovy za domem, na šindelovou střechu, na ocelové dveře s malým okénkem a betonový práh.

„Udržujeme naše zařízení v čistotě," ozval se Trinket. Předběhl Mitche s Kaye a dohnal velkého policistu.

86

Greg Bear I Darwinovy děti

Mladší policista a sběrači se drželi vzadu. „Už jsme tu měli spoustu uprchlíků," pokračoval Trinket, tím hlasitěji, čím víc se blížili ke dveřím i k odhalení jeho tajemství. „Svědomitě se o ně staráme."

„Držte hubu," doporučila mu Kaye.

„Mírně se, paní," požádal ji velký policista, ale i jemu se třásl hlas.

Stella zaslechla odemykání zámku v ocelových dveřích, rychle se zvedla od Elvíry a chvátala chodbou ke vnitřní drátěné bráně. Byla už na místě, když se v malé přední místnosti s krabicemi rozsvítila světla, a ona spatřila mohutného muže v koženém saku a khaki uniformě. Za ním následoval Fred Trinket.

Téměř okamžitě ucítila Kaye a Mitche.

„Mami," vyhrkla, jako by jí byly tři roky.

„Otevřete ty dveře," nařídil policista Trinketovi. V očích měl slzy. Stella za svůj život neviděla moc policistů, ale docela jistě nikdy nezažila, aby některý z nich plakal.

Trinket něco zamumlal a vytáhl svůj klíč na provázku.

„Mami, ona je mrtvá!" vykřikla Stella. „Právě umřela, právě teď/nic jsme nemohli dělat!" Její hlas se rozdělil, řeč jí plynula z úst ve dvou vysokých, zpěvavých a podivně krásných proudech, jako by za plotem z pletiva stály dvě mladé dívky, jedna uvnitř druhé. Kaye jí nerozuměla, ale srdce jí málem vybuchlo radostí a úlevou.

„Tak už to otevřete!" obořila se na Trinketa a prodrala se k němu. Nehty mu hrábla do tváře. Ucukl, upustil klíč a zavřískl na protest.

Kaye se pokoušela dosáhnout ke Stelle skrz pletivo, ale dělila je vzdálenost mezi dvojími dveřmi.

„Bože všemohoucí," vydechl mladý policista. Mitch shrábl ze země Trinketův klíč a hodil ho Kaye, pak muže

Díl první I SHEVA + 12

87

chytil a podržel. Mohutný policista nezasahoval. Kaye odemkla branku, potom i vnitřní dveře a objala Stellu.

„Vezměte i ostatní," žádala Stella.

„Kolik?" zeptal se policista Trinketa.

„Pět," odvětil Trinket.

„Pane, naší povinností je shromáždit a odvézt všechny virové děti," ozvala se naléhavě zavalitá sběračka a cpala se do první místnosti. Její vysoký, hubený kolega zůstal venku, upíral zrak na zem, na schody, na cokoli, jen ne na to, co se právě odehrávalo v přístavku.

Kaye, Mitch a velký policista vykročili chodbou. Stella se držela u matky. Mitch dceru pevně stiskl, ona ho objala. „Je mi to moc líto," zašeptala.

Mabel a Kevin seděli na pohovce. Will stál u Elvíry. V televizi běžela epizoda ze starého seriálu Miluju Lucii. Kaye se sehnula k dívce ležící tváří k zemi a zběžně ji prohlédla. Obličej se jí stáhl lítostí. Spatřila zaschlou krev pod dívčím nosem, a když jí jemně otočila hlavu, našla další krvavé strupy za ušima, potom objevila bulky pod čelistí a v podpaží.

„Jak dlouho?" zeptala se Stelly.

„Je to tak pět šest minut," zašeptala Stella. „Dostala hrozný záchvat kašle, a pak už zůstala takhle ležet."

Kaye se přes rameno ohlédla na Mitche a velkého policistu. Trinketovi zacukalo ve tváři, ale moudře se rozhodl mlčet.

„Ukažte," ozvala se podsaditá sběračka. Poklekla k dívce. Pak rychle vyskočila na nohy, prudce vydechla, vrhla ostrý pohled na ostatní a kvapně klopýtala chodbou pryč.

„Je nemocná?" zeptal se Trinket. „Můžete jí pomoci?"

„Co se sakra staráte?" obořil se na něj policista.

Kaye zaslechla, jak sběračka hlasitě žádá kufík první pomoci. „Na to je pozdě," zamumlala.

88

Greg Bear I Darwinovy děti

„Vy jste doktorka?" Velký policista se sklonil nad ní a dívkou na podlaze.

„Skoro," odpověděla.

„Vezměte svou dceru odtud."

„Mohla bych být užitečná," nabídla a vzhledla k němu, sledujíc jeho čelisti a jasné modré oči.

Mitch pustil Trinketa a přitáhl si Stellu blíž.

„Prostě odtud vypadněte," zopakoval svou výzvu policista. „O tohle se postaráme. Odjedte odtud. A zůstaňte spolu."

„Můžou s námi odjet taky Will a Kevin a Mabel?" poprosila Stella.

Will si je všechny měřil vzdorně přimhouřenýma očima. Kevin a Mabel předstírali soustředění na televizi, ale líce se jim

barvily zlatě a růžově strachem a studem.

„Je mi líto," řekla Kaye.

„Mami..."

„Musíme cestovat rychle a nalehko/" pokračovala Kaye. A oni jsou možná všichni nemocní.

Stella se odtáhla od Mitche a vrhla se k Willovi. Chytila ho za ramena a několik vteřin se na sebe dívali.

Kaye a Mitch je pozorovali, Mitch s nervózním pošku-báváním, Kaye s podivným klidem, a současně fascinovaně. Už dva roky neviděla svou dceru pohromadě s někým z poddruhu Homo sapiens novus. Bylo jí hanba, že už je to tak dlouho, ale nevěděla přesně, za koho se vlastně stydí. Možná za celou ztrápenou lidskou rasu.

Ti dva se od sebe odtrhli. Kaye vzala Stellu za ruku a tajným signálem, který ji naučila už před lety, škrábnutím ukazováčkem do dlaně, jí naznačila, že musí jít, hned teď, bez ptaní a bez váhání. Stella sebou cukla, ale poslechla.

„Vzpomeň si na les," ozval se Will zpěvavě. „Samé lesy. Les, který zabírá celý svět."

Díl první I SHEVA + 12

89

Když běželi po asfaltce k dodávce, slyšeli, jak se policista hádá s Trinketem a sběrači: „V tomhle státu nemáme v oblibě zloděje dětí!"

Snažil se získat čas pro Stellu a její rodiče.

Mrtvá dívka mu v tom pomáhala.

Mitch objel nákladák. Živý plot poškrábal dvířka na straně spolujezdce. „Měli jsme je vzít s sebou, všechny jsme je měli vzít!" vykřikla Kaye a zoufale Stellu objala. „Bože, Mitchi, měli jsme je zachránit všechny!"

Mitch nezastavil.

24

WASHINGTON, D.C., OHIO

Na Dullesově letišti mávnutím praporku povolili Augustinově limuzíně vjezd, takže dojel až k vládnímu letadlu, které s běžícími motory čekalo na rozjezdové dráze. Jakmile vstoupil na palubu, podal mu důstojník letectva zamčenou diplomatku. Augustin požádal letušku o zázvorové pivo, usadil se na své sedadlo nad křídlem a připoutal se.

Vyndal z kufříku elektronický papír a přeložil červený roh, aby ho aktivoval. V dolní polovině se objevila klávesnice.

Vložil denní heslo a přečetl si zprávu Kanceláře zvláštního průzkumu Úřadu pro mimořádné události. Počet soudních příkazů stoupl za minulý měsíc o deset procent, z větší části díky úsilí Ráchel Browningové.

Augustin už nesnesl televizi ani rádio. Tolik hlučných hlasů, vykřikujících lži ve svůj vlastní prospěch! Amerika a spolu s ní většina světa dospěly do jakéhosi bizarního stadia patologie; celý ten systém, navenek normální, uvnitř trpěl sklony ke strachu a zlobě, jako by celý svět seděl na soudku s prachem.

90

Greg Bear I Darwinovy děti

Augustin si byl vědom toho, že na tom šílenství má nezanedbatelný podíl. Kdysi sám rozdmýčával plameny strachu a doufal, že ho vyzvednou na pozici ředitele Národního ústavu zdraví a poskytnou mu větší dotace od neochotného Kongresu.

Místo toho byl zvláštní prezidentskou komisí pro záležitosti Herodova moru jmenován nejvyšším vládcem SHE-VA a dostal na starost přes sto dvacet škol po celé zemi.

Rodičovské opoziční skupiny mu říkaly Kápo nebo Plukovník Klink*.

To byla ta vlídnější jména.

Dočetl, zmuchlal rožek listu, až se zlomil, čímž automaticky vymazal paměťový proužek. Displejová strana papíru změnila barvu na oranžovou. Podal zbytek listu letušce a výměnou dostal své zázvorové pivo.

„Startujeme za šest minut," oznámila mu.

„Cestuju sám?" zeptal se Augustin a ohlédl se přes opěradlo křesla.

„Ano, pane," přisvědčila letuška.

Augustin se usmál, ale nebyl to právě radostný úsměv. Tvář měl šedivou a zbrázděnou vráskami. Vlasy mu za posledních pět let skoro zbělely. Vypadal o dvacet let starší, ne na svých devětapadesát.

Vyhlédl oknem do vítané bouře, která v poryvech zuřila nad většinou území Virginie a Marylandu. Zítra zase zavládne sucho a nemilosrdné slunce a teplota vystoupí na třiatřicet stupňů. Až bude přednášet svůj malý propagační projev v Lexingtonu, bude nejspíš pořádné vedro.

Na Jihu a Východě trvala sucha už čtvrtý rok. Kentuc-ky už dávno nebylo tím státem modré trávy. Na většině území to vypadalo jako v Kalifornii na konci vyprahlého

* záporňák z televizního seriálu

Díl první I SHEVA + 12

91

léta. Někteří to považovali za trest, i přesto, že se dosahovalo rekordních sklizní pšenice a kukuřice.

Jay Leno jednou zavtipkoval, že SHEVA posunula globální oteplení na zadní hořák.

Augustin si pohrával s přezkou na kufříku, letadlo rolovalo po dráze. Ze svého sedadla neviděl nic kromě ran-veje, rozmazané kapkami deště na okně, takže si vytáhl papírové noviny Washington Post. Ty a ještě clevelandský Plain Dealer byly jediné opravdové noviny, které teď četl. Téměř všechny deníky v zemi podlehly hluboké recesi. Dokonce i list New York Times už vycházel pouze v elektronické verzi.

Někteří vtípáři nazývali elektronické časopisy „elektrony". Zatímco papír má prý dvě strany, elektrony mají tendenci ukazovat pouze tu negativní. On-line časopisy opravdu neměly pro Úřad pro mimořádné události jediné dobré slovo.

„Mea maxima culpa," zašeptal Augustin kajícně svou modlitbičku. Jen výjimečně si tato mantra provinění vyměnila

místo s jiným hlasem, který trval na tom, že je čas zemřít a odevzdat se milosrdenství spravedlivého Boha. Jenomže Augustin praktikoval medicínu, studoval choroby a bojoval v politice příliš dlouho na to, aby věřil v nějaké velkorysé božstvo. A nechtělo se mu věřit v jeho opak.

V toho, kdo by se pravděpodobně o duši Marka Augustina velice zajímal.

Letadlo dorazilo na konec ranveje a rychle, efektivně se za hlubokého basového hukotu větru odlepilo od země.

Letuška se dotkla jeho ramene a usmála se na něj. Augustinovi se nějak podařilo asi na deset minut si zdřímnout; učiněné požehnání. Připadal si skoro v pohodě. Letadlo letělo stále ve stejné výšce. „Doktore Augustine, něco právě 92

Greg Bear I Darwinovy děti

přišlo. Máme příkaz dopravit vás zpátky do Washingtonu. Máme pro vás otevřeno bezpečné satelitní spojení."

Augustin si vzal telefon a naslouchal. Tvář mu zpoze-lavěla - pokud to vůbec ještě bylo možné. O pár minut později vrátil telefon letušce, opustil sedadlo a nejistě se vydal uličkou na toaletu. Při močení se musel opírat hlavou a jednou rukou o prohnutou přepážku. Letadlo provádělo obrat a naklánělo se.

Naplánovali mu neodkladnou schůzku s tajemníkem Zdravotní a humanitární služby, jeho momentálním nadřízeným, a zástupci ze Střediska pro potírání chorob.

Stiskl malé tlačítko splachování, zapnul si zip a důkladně si umyl ruce. Pak si opláchl zešedlý obličej, který vypadal překvapivě mrtvolně, a chvíli na sebe civěl do úzkého zrcadla. Drobná turbulence letadlo rozhoupala.

Zrcadlo pokaždé ukázalo někoho úplně jiného než muže, jakým by se chtěl stát. Poslední věc, kterou by si dokázal představit jako svou náplň práce, bylo řízení sítě koncentračních táborů. Přesně tím totiž tyto školy byly, i přes zajištěné vzdělání a absenci baráků smrti: izolované tábory, do nichž byla s vynaložením vysokých nákladů umístěna generace dětí, které neměly šanci rozhodnout o svém příchodu nebo odchodu.

Ani klid, ani odpočinek. Jen zkouška za zkouškou, jedna krutější než druhá, pro všechny na této planetě.

25

OKRES SPOTSYLVANIA

Stella pozorovala rodiče, jak vyklízejí dům, a tiše plakala. Kaye vlekla do dodge dřevěnou bednu, plně naloženou

Díl první I SHEVA + 12

93

počítačem a nejdůležitějšími z jejích knih a časopisů. Mitch za domem v rezavém barelu od oleje páčil dokumenty.

Kaye Stellu stručně vybídla, ať šaty, které opravdu chce, nahází do malého kufru a zbytek dá do igelitového pytle na odpadky, který s sebou vezmou jen v případě, že v autě zbude místo.

„Tohle jsem vážně nechtěla," vzlykala Stella tiše. Kaye neslyšela, nebo možná právě teď považovala za nejlepší neslyšet. Stella hlasitěji dodala: „Mám tenhle dům ráda."

„To já také, zlato, já také," odvětila Kaye s kamennou tváří.

Mitch rozbil mobilní telefon, vytáhl z něj malé plastové paměťové karty a nastrkal si je do kapes. Ty později vyhodí z okna vozu nebo je zahodí do popelnice v jiném státu. Potom rozbil i záznamník.

„Tím se nezatežuju," poznamenala Kaye, která právě vlekla chodbou velkou tašku s oblečením. „Určitě jsme nejodposlouchávanější rodina Ameriky."

„Síla zvyku," pravil Mitch. „Neber mi mé iluze."

„Způsobila jsem vám potíže a ohrožuju vás," ozvala se Stella. „Měla bych prostě odejít. Měla bych jít do tábora."

„Nás že ohrožuješ?" Kaye se zastavila na konci chodby a otočila se. „To mě chceš zkoušet?" zeptala se naléhavě. „My si neděláme starosti kvůli sobě, Stello. Nikdy jsme si nedělali starosti o sebe!" Prudce zamávala rukama, pak zkřížila paže.

„Nechápu, proč to musí být takhle," kňourala Stella. „Prosím, zůstaňme tady, a když přijdou, tak prostě přijdou, ano?" Kaye v obličeji úplně zbledla.

Stella nedokázala přestat mluvit. „Říkáte, že máte strach o mě, ale ve skutečnosti se bojíte o sebe, protože jak byste se cítili, kdyby..."

94

Greg Bear I Darwinovy děti

„Zmlkni, Stello!" Kaye se roztřásla a okamžitě zalitovala, že použila tak ostrý tón. „Prosím. Musíme odtud honem vypadnout."

„Já vím, že mě ostatní mají rádi. Mohla bych zjistit, co opravdu potřebujeme. Oni nás přece jednou musí přijmout."

„Právě tak snadno vás ale můžou všechny pozabíjet." Mitch se postavil za Kaye.

„To je přece šílenství," namítala Stella. „Své vlastní děti?"

Mitch a Kaye stáli proti své dceři na opačném konci chodby. Kaye to připadlo symbolické a napůl se odvrátila, aby nemusela hledět přímo na Stellu, prohlížela si sádrové obklady, římsu, barvy; očima vyhledávala tyto nicneřikající věci, jako by to byly svaté texty.

„Nemyslím, že by nás zabili," řekla Stella.

„To teď není tvá starost," prohlásil Mitch.

Stella se zoufale pokusila vykouzlit na tváři úsměv. Po tváři jí stékaly slzy.

„Když to není moje starost, tak potom čím?"

„Ne tebe samotné, ještě ne," vysvětloval Mitch mnohem měkčím tónem, tak plným bolestné, rozhněvané lásky, až Stellu svědíl krk. Poškrábala se prsty na šíji.

Kaye vzhledla. „Zatraceně," hlesla, jak si na něco vzpomněla. Pohlédla na své prsty a nehty a vyrazila do koupelny.

Tam se několik minut drhla a umývala napěněným mýdlem.

Stella nakoukla do dveří. Z výlevky se valila pára.

„Kvůli Fredovi?“ zeptala se Stella.

„Jo, kvůli Fredovi,“ přisvědčila Kaye zachmuřeně.

„Hezky jsi po něm vyšlápla,“ řekla Stella.

„Jako kočičí máma.“ Kaye si drhla ruce pravidelnými tahy ostrého kartáčku, potom skrz oblaka páry, levandu-lové od mýdla, vzhledla ke stropu. „Prostě si toho chlápk

Díl první I SHEVA + 12

95

pěkně smyju z rukou,“ zazpívala si. To už bylo tak na hraně, až Stella pustila z hlavy vlastní vinu a zklamání a natáhla k matce ruce.

Kaye ale dlouhé paže své dcery odstrčila.

„Mami,“ vydechla Stella užasle. „Mně je to moc líto!“ Znovu se k ní natáhla. Kaye vydala tiché zakvilení a plácala ji po rukou, dokud ji Stella neobjala. Matka s dcerou klesly na koupelnovou rohož, obě tak vyčerpané, že nedokázaly dělat nic víc než se držet a třást.

Mitch se sykavě nadechl a dokončil přípravy ke stěhování. Nacpal druhý kufr oblečením, zatáhl zip a hodil zavazadlo spolu s igelitovým pytle do dodge. Sám sebe v té chvíli viděl jako jednoho z dávných pionýrů, drsného otce rodiny, který se chystá opustit dům a odtáhnout do lesů, protože hrozí útok Indiánů.

Jenomže tohle nebyli žádní Indiáni. Nějaký čas s Indi-ny strávili - Stella se narodila v rezervaci ve státu Washington.

Mitch Indiány studoval celá desetiletí a choval k nim obdiv. Vykopal i prastaré kosti obyvatele Severní Ameriky. K tomu ale došlo kdysi dávno. Ted' už by to pravděpodobně neudělal.

Mitch už nepatřil k bílým mužům. Nechtěl mít s vlastní rasou ani s vlastním druhem nic společného.

Bál se, že se blíží kavalerie.

Odjeli dodgem a starou toyotu nechali na prašné příjezdové cestě. Kaye se na dům ani neohlédla, ale Stella, usa/ená vedle matky na zadním sedadle, se otočila.

„Tady jsme pohřbili Fízlika,“ ozvala se. Fízlik vstoupil Ji) jejich života před třemi lety. Byl to starý, oškubaný kocour se smyčkou provazu kolem krku. Kaye smyčku "i l řízla, sešila mu roztržené ucho, dala dřen do hnisající i.my u oka. Aby si oranžový kocour nemohl vyškrábat

96

Greg Bear I Darwinovy děti

čerstvé stehy, vyrobil mu Mitch legrační plastický límec, ve kterém vypadal - jak to nazvala Stella - jako Frankenčiči.

Na polodivokého kocoura se z něj vyklubalo neobyčejně milé a oddané stvoření.

Jednoho zimního večera si Fízlik nepřišel pro své obvyklé zbytky od stolu a siestu na Kayině klíně. Zatoulal se až na konec dvora, tak daleko, že ho ani Stella nevyče-nichala. Zalezl pod hustý trs, který ho chránil před vranami, a schoulil se tam.

O dva dny později ho tam Mitch objevil díky jednomu ze svých tušení. Ležel schoulený, se zavřenýma očima a packami pod tělem, jako by spal. Pohřbili ho o pár metrů dál, zabaleného do starého ovčího přeho- zu, na kterém rád spával.

Mitch vysvětlil, že tohle kočky dělávají. Když cítí, že se blíží konec, odejdou a schovají se, aby jejich tělo nepřilá-kalo dravce ani nepřineslo do rodiny, která byla jejich pýchou, nějakou nákazu.

„Chudák Fízlik,“ povzddechla si Stella, vyhlížejíc zadním oknem. „Ted' už žádnou rodinu nemá.“

26

Byli zase na cestě. Stella pamatovala spoustu takových výletů. Ležela na zadním sedadle s hlavou v Kayině klíně, a když Kaye právě řídila, v Mitchově. V nose ji páli- lo, paže si pevně přitáhla k tělu. Svědily ji prsty na rukou i na nohou. Mitch ji pohladil po vlasech a podíval se na ni. Chvillemi pospávala, když už ji unavily mraky a slunce, které pozorovala oknem. Myšlenky jí pobíhaly hlavou jako

Díl první I SHEVA + 12

97

myši. Nerada si to připouštěla, ale i s rodiči si připadala osamělá. Nenáviděla se za tyhle úvahy. Místo toho se pokoušela myslet na Willa, Kevina a Mabel či Maybelle a na (o, jaké měli v životě trápení, protože jejich rodiče byli hloupí nebo zlí - nebo obojí.

Auto zastavilo u čerpací stanice. Slunce pozdního odpoledne se odráželo od lesklé plechové cedule a Stellu to až zbolelo v očích, když vcházela do kovových dveří toalety. Byla to malá, prázdná, odpudivá místnost se stěnami pokrytými otlučenými špinavými kachlíky. Na záchodě se vyzvracela a opláchla si ústa a obličej.

Začalo ji bodat v ušních boltcích, jako by ji tam štípaly malé včelky. V zrcadle viděla, že se jí na tvářích netvoří barvy.

Byla stejně bledá jako Kaye. Stella zauvažovala, jestli se třeba nemění, jestli se nebude víc podobat své matce. Možná se člověk narodí jako virové dítě, ale vyroste z toho, jako když vybledne mateřské znaménko.

Když zase vyjeli, sáhla Kaye dceři na čelo. Slunce už zapadlo a bouře utichla.

Stella jí ležela na klíně, obličej jí jen hořel. Těžce dýchala. „Otoč se, zlato,“ vybídla ji Kaye. Stella se otočila. „Hrozně pálíš.“

„Zvracela jsem,“ přiznala Stella.

„Jak daleko to máme k nejbližšímu domu?“ zeptala se Kaye Mitche.

„Podle mapy třicet kilometrů. Brzy budeme v Pitts-burghu.“

„Myslím, zeje nemocná,“ řekla Kaye.

„Není to třesavka, že ne, Kaye?“ ozvala se Stella.

„Ty nemůžeš dostat třesavku, zlato.“

„Všechno mě bolí. Nemám příušnice?“

98

Greg Bear I Darwinovy děti

„Jsi proti nim očkovaná.“ Kaye ovšem věděla, že to není tak docela pravda. Nikdo neměl ponětí, k čemu jsou nové děti náchylné. Stella ještě nikdy nestonala, nechytla rýmu ani chřipku; nikdy nedostala žádnou bakteriální infekci. Kaye se domnívala, že nové děti možná mají zdokonalený imunitní systém. Mitch však s její teorií příliš nesouhlasil, a tak Stella postupně podstoupila všechna očkování - jakmile FDA (Úřad pro kontrolu potravin a léků) a CDC neochotně schválily použití starých očkovacích látek i pro nové děti.

„Aspirin by mi třeba pomohl,“ navrhla Stella.

„Po aspirinu ti bude zle,“ nesouhlasila Kaye. „Vždyť to víš.“

„Tak Tylenol.“ Stella ztěžka polkla.

Kaye jí nalila trochu vody z láhve a zvedla jí hlavu, aby se mohla napít. „To je špatné,“ mumlala si. „Ty jsi zvláštní případ, zlatičko.“

Odhrnula Stelle víčka jedno po druhém. Duhovky vypadaly bezbarvě, zlaté tečky v nich se zamlžily. Zorničky měla úzké jako špendlíková hlavička. Oči Kayiny dcery byly stejně bezvýrazné jako její lička. „Postupuje to rychle,“ hlesla Kaye. Uložila Stellu na polštář v koutě na zadním sedadle a naklonila se dopředu. Zašeptala Mitchovi do ucha: „Mohlo by to být to, na co zemřela ta dívka.“

„Doprdele,“ zaklel.

„Zatím to nemá na průduškách, ale má horečku. Kolem čtyřiceti. Nemůžu najít teploměr.“

„Dával jsem ho do kufříku s první pomocí.“

„Prostě ho nemůžu najít. V Pittsburghu nějaký koupíme.“

„Chce to doktora,“ prohlásil Mitch.

„Až budeme v bezpečném domě,“ řekla Kaye. „A potřebujeme specialistu.“ Vynakládala obrovské úsilí, aby

Díl první I SHEVA + 12

99

zachovala klid. Nikdy u své dcery nezažila ani teplotu, ani stav, kdy měla oči i tváře tak bez výrazu.

Auto zrychlilo.

„Dodržuj rychlost,“ napomenula Kaye Mitche.

„Neruším za to,“ pravil Mitch.

27

OHIO

Christopher Dicken vystoupil z letadla C-141 na Wrigh-tově-Pattersonově vojenské letecké základně. Na Augustinovo doporučení chytil odpolední let z Baltimoru, kterým se přesunovali příslušníci Národní gardy do Daytonu.

Na betonové rampě ho očekával civilní prostředník, úhledně oblečený muž středních let v šedém obleku, a doprovodil ho malým, úsporně zařízeným terminálem pro cestující k černému služebnímu chevroletu.

Dicken pohlédl na dva neoznačené hnědé fordů za chevroletem. „K čemu ten doprovod?“ zeptal se.

„Tajná služba,“ odvětil muž.

„Doufám že ne kvůli mně,“ pravil Dicken.

„Ne, pane.“

Když došli k chevroletu, mladý řidič v černém obleku vyskočil, postavil se do pozoru a představil se jako strážník Reed z oddílu ohnijské ochranky Speciálních škol a otevřel jim zadní dveře.

Na zadním sedadle seděl Mark Augustin.

„Dobré odpoledne, Christophere,“ přivítal ho. „Doufám, že jste měl příjemný let.“

„Nijak zvlášť,“ odvětil Dicken. Neohrabaně se složil do služebního auta a usadil se na černé kůži. Vůz vyjel ze-
100

Greg Bear I Darwinovy děti

kladny, za ním následovaly oba fordů. Dicken upřel zrak na obrovská mračna, která se kupila nad zelenými kopci a předměstími kolem široké šedé dálnice. Byl rád, že je zase na pevné zemi. Změny tlaku nedělaly jeho noze dobře.

„Co vaše noha?“ zeptal se Augustin.

„V pořádku.“

„Ta moje mi dává pěkně zabrat,“ postěžoval si Augustin. „Přiletěl jsem z Dullesu. Nad Pennsylvanií to s námi pořádně házelo.“

„Zlomil jste si nohu?“

„Ve vaně.“

Dicken se otočil celým tělem a podezíravě si změřil svého bývalého nadřízeného. „To je mi líto.“

Augustin mu pohled unaveně oplatil. „Díky, že jste přišel.“

„Nejsem tu na vaši žádost,“ opáčil Dicken.

„Vím. Ale ta osoba, která si vaši přítomnost vyžádala, promluvila zase se mnou.“

„Byl to příkaz HHS.“

„Přesně tak.“ Augustin poklepal na opěrku na dveřích. „V jedné z našich škol vznikl takový problém.“

„Moje školy to nejsou,“ ohradil se Dicken.

„A teď už jsme si vyjasnili, jaký jsem odporný vyvrže-nec?“ zeptal se Augustin.

„Zdaleka ne,“ prohlásil Dicken.

„Vím o vašich tajných sympatiích, Christophere.“

„To bych neřekl.“

„Jak se má paní Rhineová?“

Prokletý zlatý hřeb kariéry Marka Augustina, pomyslel si Dicken a tvář mu zrudla. „Povězte mi, proč tu vlastně jsem,“ požádal.

Díl první I SHEVA + 12

101

„Spousta nových dětí onemocnělo a některé umírají,“ řekl Augustin. „Vypadá to na virovou infekci, ale nejsme si jisti, o jaký virus jde.“

Dicken se pomalu nadechl. „CDC nemá povoleno provádět šetření ve školách Úřadu pro mimořádné události. Hoj o území, ne?“

Augustin sklonil hlavu. „Jen v několika státech. Stát Ohio si vyhradil právo na kontrolu svých škol. Moje přání to nebylo.“

„Nemám ponětí, co bych s tím mohl dělat. Měl byste sem nahnat každého dostupného lékaře a dobrovolného /dravotníka.“

„Stát Ohio snížil stav zdravotnického personálu na polovinu, protože nové děti byly zdravější než jiné. To není vtip.“ Augustin se na sedadle naklonil dopředu. „Jedeme do školy, která je pravděpodobně postižena nejvíce.“

„A která to je?“

„Škola Josepha Goldbergera.“

Dicken se smutně pousmál. „Pojmenovali jste je po hrdinech veřejného zdravotnictví? To je vážně roztomilé, Marku.“ Augustin se od svého tématu nehodlal odchýlit. Jeho oči se zdály mrtvé, a ne jen z pouhé únavy. „Minulou noc ze školy utekli všichni lékaři až na jednoho. Ještě nemáme přesné zprávy o počtech nemocných a mrtvých. Odešly i některé ošetřovatelky a učitelé. Ale většina z nich zůstala a snaží se udržet všechno v chodu.“

„Bojovníci,“ konstatoval Dicken.

„Amen. Ředitel školy proti mému výslovnému nařízení, zato ale na rozkaz guvernéra, vyhlásil zákaz vycházení. Nikdo nesmí opustit ubytovny, dovnitř nesmějí žádně

102

Greg Bear I Darwinovy děti

návštěvy. Většina škol je v podobné situaci. Proto jsem vás požádal, abyste jel se mnou, Christophere.“

Dicken upíral pohled na dálnici, na auta projíždějící kolem. Bylo krásné odpoledne a všechno vypadalo tak normálně.

„Jak se k tomu stavíte?“

„Není to dobré.“

„Co zásobování léky a zdravotnickým materiálem?“

„Mizerné. Došlo k narušení řetězce státních dodávek. Jak jsem řekl, tohle je státní škola, s ředitelem, jehož jmenoval stát. Vydal jsem příkaz poskytnout vše potřebné z federálních nouzových zásob ze skladů UMU, ale je možné, že se tam dostanou až zítra večer.“

„Myslel jsem, že jste dal dohromady ocelovou síť,“ podotkl Dicken. „Myslel jsem, že si budete hlídat zadek, teď, když vám přihráli tohle malé léno.“

Augustin nijak nezareagoval, a už to samo o sobě na Dickena učinilo jistý dojem. „Nebyl jsem dost chytrý,“ přiznal po chvíli Augustin. „Prosím vás, poslouchejte mě a snažte se zachovat chladnou hlavu. Do škol je povolen přístup pouze vybraným pozorovatelům, dokud nedojde k vyjasnění situace. Chtěl bych, abyste zahájil podrobné šetření, odebral vzorky, provedl testy. Těšíte se všeobecné důvěře.“

Dicken cítil, že nemá smysl dál Augustina obviňovat a mučit. Ramena mu poklesla, jak uvolnil zádomové svaly. „A vy snad ne?“ přeptal se.

Augustin se zahleděl na své ruce, chvíli studoval své dokonale upravené nehty. „Poslední dobou jsem považován za zklamaného dozorce, který by se své práce rád zbavil, což odpovídá skutečnosti, a také za člověka schopného zesnovat zdravotní krizi, aby si zachránil vlastní kůži, což pravda není. Vy ovšem jste celebrita. Tisk vám bude líbat ručičky, jen aby získal vaši verzi události.“

Díl první I SHEVA + 12

103

Dicken tiše zamítavě odfrkl.

Augustin od jejich posledního setkání pohlubl. „Jestliže během pár dnů nedostanu příslušná fakta a nenastrkám je do patřičných byrokratických kolonek, budeme mít na krku něco mnohem horšího než nemocné děti.“

„Zatraceně, Marku, víme, jak probíhá třesavka,“ řekl Dicken. „Ať už je to cokoli, třesavka to není.“

„Jsem si jist, že se nemýlíte,“ přisvědčil Augustin. „Ale my teď potřebujeme víc než fakta. Potřebujeme hrdinu.“

28

PENNSYLVANIE

Žal Mitche Rafelona šťval jako lovec kořist. Zaměřil ho paprsky ze svých očí, označil ho jako terč a chystal se ho strhnout a zajistit si dlouhou hostinu.

Chtělo se mu zastavit dodge u cesty, vystoupit a utíkat. Jako vždy tyhle temné myšlenky nacpal do malého šuplíku někde hluboko ve své lebce. Schovával tam všechno, co by ho mohlo usvědčit, že není dokonalý milující otec, všechny pocity, které v posledních jedenácti letech nebyly přijatelné, a spolu s tím tam spočívaly staré sny o mumiích v Alpách.

Ležely tam všechny strašidelné dohady o situaci dávno mrtvých neandertálců, matky a otce a jejich mumifiko-vaného

dítěte moderního typu, které se narodilo, než v té zimě zemřeli, v té dlouhé hluboké jeskyni, pokryté ledem. Tyhle sny už Mitch dlouho neměl. Sotva kdy v noci snil. Však také z toho starého Mitche mnoho nezůstalo. Vyhořel a zbyla z něj jen tenká kostra z oceli a kamene,

104

Greg Bear I Darwinovy děti

kteřá byla Stellingovým otcem. Ani už nevěděl, jestli ho jeho žena miluje. Nemilovali se už celé měsíce. Neměli čas myslet na takové věci. Nikdo z nich si nestěžoval; takhle to prostě bylo. Když se vypořádali s napětím a obavami, nezbyvala jim už žádná energie, natož vášně.

Mitch by byl Freda Trinketa zabil, kdyby na místo nedorazila policie a ten nákladák. Byl by mu zakroutil krkem, podíval by se tomu bastardovi do užaslých očí a pak by škul... Mitch si tu představu v duchu přehrával, až mu poskočil žaludek.

Víc než kdy dřív teď chápal, jak se musel cítit ten ne-andertálský otec.

Deset kilometrů. Nacházeli se na okraji Pittsburghu. Kolem silnice se vyvíjely reklamy, které se ho pokoušely přimět ke koupi auta či řadového domu, utratit peníze, které neměl. Domy za dálnicí se tiskly k sobě, malé a stísněné; velké cihlové budovy průmyslových podniků působily špinavě a temně. Sotva si všiml malíčkého parku s jasně červenými houpačkami a plastovými piknikovými stoly. Hledal svou odbočku.

„Tady je to,“ oznámil Kaye a odbočil k výjezdu z dálnice. Letmo pohlédl na zadní sedadlo. Stella ležela úplně ochable, Kaye ji držela. Takhle spolu mu připomínaly sochu, pietu. Nenáviděl to přirovnání, běžně používané na okrajových webových stránkách: nové děti jako mučedníci, jako Kristus. Vášnivě to nenáviděl. Ježíš zemřel strašlivým způsobem, pronásledován a dostižen slepou státní mocí a nevzdělanou krvelačnou lůzou, a nic takového se Stelle určitě nestane. Stella bude žít ještě dlouho potom, co Mitch Rafelson shnije v zemi a zbudou z něj suché, zajímavé kosti.

Díl první I SHEVA + 12

105

Bezpečný dům se nacházel na bohatém předměstí. Po-/cmky zarostlé stromy se ničím nepodobaly kraji kolem malého dřevěného domu ve Virginii. Hladké asfaltové, i betonové cesty vedly k velkým novým domům, postaveným v posledním období ekonomického vzestupu, /dejší ulice byly po obou stranách lemovány kamennými /ídkami, které zakrývaly vzrostlé borovice. Souvislou řadu zdí přerušovaly jediné černé železné brány, nahoře opatřené bodci. Našel číslo namalované na obrubníku a zajel s dodgem k bezpečnostní klávesnici pod stříškou. Napoprvé spletl číselné heslo a zařízení zabzučelo, malé červené světýlko varovně zablikalo. Na druhý pokus se brána hladce zvedla. Listí javorů, klenoucích se nad příjezdovou cestou, šelestilo.

„Už jsme skoro tam,“ prohlásil Mitch.

„Pospěš si,“ prosila tiše Kaye.

29

Škola Josepha Goldbergera pro děti se zvláštními potřebami,

pod Okresní správou Úřadu pro mimořádné události státu Ohio

Na křižovatce hlídkovala malá skupina vozů Národní gardy - Dicken jich napočítal šest - a asi stovka vojáků. Kolem školy se shromažďovaly hloučky demonstrantů jako nějaký háj - vždy na jaře a v létě rozkvetaly a se zimou skomíraly. Protestující se drželi dál od vojáků a od drátů, napojených na poplašné zařízení. Dicken jejich dnešní počet odhadoval na tři až čtyři stovky, více než obvykle a také s agresivnějším chováním. Většinu při-

106

Greg Bear I Darwinovy děti

tomných bylo pod třicet, mnoha dokonce pod dvacet. Někteří měli na sobě batikovaná trička a pytlavé kalhoty, vlasy většinou zplstěné do dlouhých dredů. Zpívali, vykřikovali a mávali transparenty, odsuzujícími „virové odpornosti“, produkty genetického inženýrství provozovaného společenstvím šílených vědců. Dva zpravodajské vozy upíraly své satelitní antény k nebi. Reportéři zpovídali demonstranty, aby mohli nakrmit věčně hladové vysílání předžvýkanými názory a obrazovým zpravodajstvím. Dicken to už viděl mnohokrát.

Podle reportáží demonstranti zastávali názor, že nové děti jsou uměle vytvořené zrůdy, které mají velkým korporacím umožnit ovládnutí světa. Nazývali je GM parchanti, Laboratorní pot/fak/ani, Monsantoovy (společnost zabývající se biotechnologiemi, geneticky modifikovanými plodinami ap.) mutantní ropuchy.

Téměř až na trávu a štěrku provizorního parkoviště zatlačili pár tučtů rodičů. Dicken je snadno rozeznal od demonstrantů. Rodiče byli starší, konzervativně oblečení, unavení a znepokojení. Pro ně tohle nebyla žádná hra, žádný zábavný zasvěcovací rituál mládeže, vstupující do nudné a netečné dospělosti.

Služební vůz a jeho doprovod projely mezi betonovými zábranami k první bráně. Protestující se nahnuli k ohradě a mávali svými transparenty směrem k ohrazené cestě. Největší ceduli držel vyzábělý chlapec s křivými zkaženými zuby. Červeným popisovačem na ni naškrábal: HEJ, HEJ, USA / PŘESTAŇ JEBAT DNA!

„Postřel,“ mumlal Dicken.

Augustin se sevřenými rty souhlasně přikývl.

Sakra, my se snad v něčem shodneme! pomyslel si Dicken.

Zpočátku se demonstranti skládali převážně z rodičů, kteří se ke škole sjížděli po tisících, někteří skleslí a s po-

Díl první I SHEVA + 12

107

city provinění, jiní zachmuření a vzdorní, ale všichni naléhavě žádající, aby se jejich děti směly vrátit domů. Tehdy se teprve začínaly plnit jesle a ubytovny se ještě stavěly. Rodiče hlídkovali kolem školy od jara do zimy, i v těch nejkrutějších mrazích, víc než pět let. Tito lidé patřili k těm nejdisciplinovanějším občanům. Odevzdali své děti

dobrovolně, protože důvěřovali prohlášení vlády, že jim budou opět vráceny.

Mark Augustin však tento slib nedokázal dodržet, nejdřív z důvodů, o nichž si myslel, že je zná, ale v pozdějších letech už šlo pouze o chmurnou politickou realitu.

Američané všeobecně věřili, že jim izolace virových dětí přinese bezpečí. Zamčené, pěkně z dohledu. Mimo dosah, s vyloučením rizika nákazy.

Služební vůz namáhavě stoupal po strmé silnici na plošinu a Dicken sledoval, jak se Augustinův výraz mění a přechází od strojené netečnosti k ocelové lhostejnosti. Na plošině dřepěl v zeleni ohýské krajiny masivní, plochý a ošklivý komplex budov, podobný rozsypaným kostkám dětské stavebnice.

Auto proklíčkovalo mezi zábranami a zajelo k vrátnici z betonových panelů, oslňující svou bělobou víc než oblaka na nebi. Zatímco stráže kontrolovaly jejich pověření a hovořily s agenty tajné služby, Augustin hleděl okénkem k řadě čtyř dlouhých ubytoven s okrovou omítkou.

Od jeho poslední pravidelné návštěvy Goldbergerovy školy už uběhl rok. Tehdy se mezi třídami, ubytovnami a jídelnami pohybovaly řady dětí, na něž dohlíželi učitelé, praktikanti a bezpečnostní personál. Teď se ubytovny zdály prázdné. U vnitřní brány areálu parkovala sanitka. I ta byla prázdná.

„Kde jsou ty děti?“ ozval se znepokojeně Dicken. „Copak už onemocněly úplně všechny?“

108

Greg Bear | Darwinovy děti

Díl první | SHEVA + 12

109

30

PENNSYLVANIA

Stella vnímala okolí v cárech a záškubech. Když s ní hýbali, strašně to bolelo, křičela, ale ty stíny kolem ní nepřestávaly ubližovat. Zahlédla asfalt a šedivé cihly, veliký strom, zavěšený hlavou dolů, a nakonec postel s růžovým povlečením. Viděla a slyšela dospělé, rozmlouvali u otevřených dveří, od nichž přicházelo světlo. Jinak všechno tonulo ve tmě, a tak se k té temnotě obrátila - tohle bolelo méně - a naslouchala obrovským ušima hlasům ve vedlejším pokoji. Na chvíli jí připadalo, že to jsou hlasy mrtvých, protože říkaly úplně nesmysly, které jí působily podivné potěšení. Hlasy hovořily o ohni a pekle a o tom, kdo bude sněden jako další, a jakási šilená žena se smála, až z toho Stelle naskakovala husí kůže. Kůže se jí svažovala stále víc a začala jí slézat. Pokračovalo to pořád dál, až zůstala ležet v posteli úplně stažená z kůže a civěla na pavučinu nebo snad duchovité paže nebo snad jenom plovoucí stíny na vnitřní straně víček, na droboučké fetizky buněk, zvětšených do velikosti balonů. Věděla, že to žádné balónky nejsou, ale na tom nezáleželo. Kaye už překročila hranici vyčerpání. Iris Mackenziová ji usadila do křesla a podala jí šálek kávy a sušenky. Dům byl obrovský a uvnitř světlý díky barvám, jaké si mohou dovolit bohatí lidé: smetanové, bledě šedé, wedgwoodské modři a zemité zeleni.

„Musíte něco sníst a odpočinout si,“ prohlásila rozhodně Iris.

„Mitch...“ začala Kaye.

„Je s Georgem u vaší dcery.“

„Musím zůstat s ní.“

„Nemůžete nic dělat, dokud nepřijede doktor.“

„Omýt ji houbou, snížit horečku.“

„Jistě, hned. Odpočiňte si, Kaye, prosím. Na verandě jste skoro omdlela.“

„Měla by být v nemocnici,“ hlesla Kaye. V očích se jí objevil zdívočelý výraz. S námahou se zvedla, odstrčila Irisiny jemné ruce.

„Žádná nemocnice ji nepřijme.“ Iris, ji přidržela v objetí a přiměla znovu se posadit. Přitiskla svou tvář k její. Byla zvlhlá slzami. „Obvolali jsme všechny na našem seznamu. Má to spousta nových dětí. Už je to i v novinách, nemocnice je odmítají přijímat. My sami z toho úplně šílíme. Nemáme žádné zprávy o synovi. Nemůžeme se dovolat do lowy.“

„On je v táboře?“ Kaye zmateně vzhledla. „Mysleli jsme, že v síti jsou jenom aktivní rodiče.“

„My jsme velmi aktivní,“ pravila Iris a v jejím hlase zaznělo kovové ostří. „Už to budou dva měsíce. Jsme stále v seznamu a zůstaneme tam, dokud budeme schopni nějak pomáhat. Teď už nám nemohou víc ublížit, chápete?“

Iris měla ty nejjasnější zelené oči, zasazené do tváře krásné farmářské dcerky s čistou růžovou pletí a tmavohnědými vlasy, útlou postavu a štíhlé, pevné prsty, které byly stále v pohybu a dotýkaly se tu vlasů, tu halenky, podnosu, konvice, nalévaly horkou vodu do šálků z kostního porcelánu a míchaly instantní kávu.

„Má už ta nemoc nějaké jméno?“ zeptala se Kaye.

„Zatím žádné. Rozšířila se ve školách - chci říct v táborech. Nikdo netuší, jak moc je to vážné.“

Kaye to ale věděla. „Viděli jsme jednu dívku. Byla už mrtvá. Stella to asi dostala od ní.“

110

Greg Bear | Darwinovy děti

„Zatraceně,“ procedila Iris zaťatými zuby. Byla to vážně míněná kletba, ne pouhý povzdech.

„Omlouvám se, že jsem tak roztržitá,“ řekla Kaye. „Musím za Stellou.“

„Nevíme, jestli to není nakažlivé... pro nás. Nebo ano?“

„Záleží snad na tom?“

„Ne. Jistěže ne,“ odpověděla Iris. Otřela si obličej. „Nezáleží na tom ani v nejmenším.“ Na kávu obě zapoměly. Kaye z ní ani neusrkla. Iris se zvedla, ale na odchodu se ještě obrátila: „Přinesu trochu lihu a houbu. Pokusíme se srazit horečku.“

Díl první I SHEVA + 12

111

31

OHIO

Ředitel přivítal jejich vůz v místě, kde se oblouk široké příjezdové cesty setkával s kolonádou administrativní budovy. Měl na sobě hnědý oblek, měřil sto osmdesát centimetrů, vlasy barvy pšenice mu na temeni řídly. Nos měl baňatý a téměř postrádal lícní kosti. Na vrcholu schodiště stály dvě ženy, jedna rozložitá, druhá drobná, obě v zelených uniformách zdravotnic. Ve stínu postranní zdi, chránící schody před sluncem, se jejich rysy nedaly rozeznat.

Augustin otevřel dvířka a vystoupil, aniž by čekal na řidiče. Dicken vystrčil chromou nohu, chytil se držadla na dveřích a vyškrábal se z vozu. „Christopher Dicken, Geoffrey Trask,” představil je Augustin.

Za nimi oba vozy tajné služby zastavily tak, že vytvořily V, čímž zablokovaly cestu. Vystoupili z nich dva muži a zůstali stát u otevřených dvířek.

Trask si otřel čelo kapesníkem. „Jsme opravdu rádi, že vás tu máme.” V půl sedmé večer už vedro poněkud

ustupovalo a teplota už z původních dvaatřiceti stupňů pozvolna klesala.

Trask pokynul hlavou a dvě ženy sestoupily se schodů. „Toto je Yolanda Middletonová, vrchní sestra pediatric-kého střediska.”

Middletonové bylo hodně přes čtyřicet, měla mohutně slavenou postavu a typicky konžské rysy, husté kudrnaté vlasy nakrátko ostříhané, obrovské smutné oči a buldočí výraz. Její uniforma byla pomačkaná a flekatá. Kývla na Dickena, pak s neskrytým podezřením upřela zkoumavý pohled na Augustina.

„A tohle je Diana DeWittová,” pokračoval Trask. De-Wittová byla malá a měla buclatý obličej s úzkýma šedýma očima. Zelené kalhoty jí byly příliš dlouhé, rukávy si vyhrnula. „Naše školní poradkyně.”

„Přesněji řečeno konzultantka v oboru antropologie,” opravila ho DeWittová. „Navštěvuji postupně všechny školy. Sem jsem přijela před třemi dny.” Smutně se usmála, ale přitom nijak nedávala najevo, že by se považovala za obět' zlého osudu. „Doktore Augustine, my jsme se už kdysi setkali. Za jiných okolností by mi bylo potěšením, doktore Dickene.”

„Musíme se vrátit,” ozvala se náhle Middletonová. „Máme málo personálu.”

„Tato návštěva má pro nás zásadní význam, paní Middletonová,” napomenul ji Trask.

Middletonová vzplanula hněvem. „A kdyby přišel samotný Ježíš, přiměla bych ho přiložit ruku k dílu! Víte přece, v jaké jsme situaci.”

Trask nasadil svůj nejvznešenější zamračený obličej - ubohé představení - a Dicken si pospišil s poznámkou, kterou chtěl zmírnit napětí. „Ale my to nevíme,” prohlásil. „Jak moc je to zlé?”

112

Greg Bear I Darwinovy děti

„Neměli bychom mluvit tady.” Trask vrhl neklidný pohled směrem k hloučku demonstrantů za ohradou, vzdálenému přes dvě stě metrů. „Mají ‚velké uši’, ty odposlechové talíře, víte? Yolando, Diano, mohly byste nás doprovodit? Budeme pokračovat v rozhovoru uvnitř.” Vykročil jako první mezi falešné sloupoví.

Jeden z agentů se k nim připojil a v patřičném odstupu skupinu následoval.

Všechny starší budovy byly natřeny nepříjemným odstínem okru. Veškerá zdejší architektura křičela slovo vězení, i přes bronzovou plaketu na stěně a nápis nad přední branou, hlásající, že jde o školu.

„Na guvernérův příkaz nesmíme vydávat žádná prohlášení pro tisk,” pravil Trask. „Ve škole pochopitelně nepovolujeme mobilní telefony ani rozhlas. Osobně jsem vyřadil z provozu telefonní ústřednu. V záležitosti zveřejnění naší situace věřím v disciplinovaný přístup. Nechceme, aby se jevila horší, než ve skutečnosti je. V této chvíli je mým prvořadým zájmem zajištění zdravotnického materiálu. Doktor Kelson, náš hlavní lékař, na tom právě pracuje.”

Uvnitř v chodbách bylo chladněji, i když tu klimatizace nefungovala. „Omlouvám se, naše zařízení je mimo provoz,” řekl Trask a ohlédl se dozadu na Augustina. „Nesehnali jsme opraváře. Doktore Dickene, je mi velkou ctí. Opravdu. Pokud mohu být nějak nápomocen...”

„Povězte, jak moc zle to vypadá,” požádal znovu Augustin.

„Zle,” odpověděl Trask. „Situace se téměř vymkla kontrole.”

„Ztrácíme naše děti.” Middletonové se zlomil hlas. „Kolik už jich bylo jenom za dnešek, Diano?”

„Padesát během pár hodin. Dnes celkem sto devadesát. Za minulou noc šedesát.”

Díl první I SHEVA + 12

113

„Nemocných?” zeptal se Augustin.

„Mrtvých,” odpověděla Middletonová.

„Neměli jsme čas na oficiální statistiku,” podotkl Trask. „Ale je to vážné.”

„Potřebuji co nejdřív navštívit nemocnici,” prohlásil Dicken.

„Celá škola je jedna nemocnice,” řekla Middletonová.

„Je to tragédie,” přidala se DeWittová. „Ztrácují své sociální vazby. Jsou na sobě vzájemně tolik závislí a nikdo tady nemá výcvik na to, aby jim pomohl čelit takové ka-lastrofi. Byli tu chránění, a přitom současně zanedbávání.”

„Domnívám se, že nás teď nejvíce zajímá jejich fyzické /draví,” poznamenal Trask.

„Předpokládám, že tady máte něco jako zdravotní středisko,” řekl Dicken. „Rád bych co nejdříve prozkoumal vzorky od nemocných dětí.”

„To už jsem zařídil,” přikývl Trask. „Budete pracovat s doktorem Kelsonem.”

„Odebrali jste už vzorky personálu?"

„Odebírali jsme je nemocným dětem." Trask se vstřícně usmál.

„A personálu ne?" Dicken na něj netrpělivě zamžoural.

„Ne." Řediteli zrůžověly uši. „Nikdo to nepovažoval za nutné. Slyšeli jsme zvěsti o úplné karanténě, neprodyšném uzavření, pro každého, bez výjimky. Mnozí z nás mají rodiny..." Nechal své posluchače, ať si vyvodí vlastní závěry, proč nenechal provést vyšetření zaměstnanců. „Bylo to těžké rozhodování."

„Odeslali jste vzorky ohyské pobočce CDC a ministerstvu zdravotnictví?"

„Jsou připravené k odeslání," odpověděl Trask.

„Měli jste je poslat hned, jakmile onemocnělo první dítě," řekl Dicken.

114

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl první / SHEVA + 12

115

„Byl tu hrozný zmatek," vysvětloval Trask s úsměvem. Dicken ho odhadoval na člověka, který své pochybnosti a neschopnost skrývá za přívětivou maskou. Přátelé, tady se nic špatného neděje. Všechno máme pod kontrolou. Trask dodal, jako by sděloval důvěrnou informaci: „Zvykli jsme si, že jsou stále zdraví."

Dicken pohlédl na Augustina, jako by čekal, že mu poskytne nějaké vodítko ohledně toho, co se tu doopravdy děje, jaký vztah má vlastně k Traskovi a jakou má nad ním pravomoc - pokud vůbec nějakou má. To, co uviděl, ho vyděsilo. Augustin měl tvář chladnou a bezbarvou jako jezero za bezvětrného dne.

Tohle nebyl ten starý Mark Augustin. A Dickenovi se vůbec nechtělo uvažovat o tom, kým by se tento zcela jiný člověk mohl stát. Rozhodně ne teď.

Minulí výtah a schodiště.

„Nahoře je má kancelář spolu s telefonní a komunikační ústřednou a řídicím stanovištěm," informoval je Trask. „Je vám samozřejmě k dispozici, doktore Augustine. Je to ve druhém patře, máme odtud nejlepší výhled na celý areál, hm, kromě strážních věží, které teď používáme hlavně jako skladiště. Nejprve navštívíme zdravotní středisko. Můžete se okamžitě pustit do práce - stranou od všeho toho zmatku."

„Rád bych se podíval na děti, hned teď," žádal Dicken naléhavě.

„Zajisté." Trask uhnul očima. „Těm se těžko vyhnete." Ředitel vyrazil dlouhými kroky, pak se ohlédl přes rameno, zjistil, že Dicken není zdaleka tak hbitý, a vrátil se k němu.

Zdálo se, že DeWittová má něco na srdci, ale nechce mluvit, dokud je Trask na doslech.

„Dovolte, abych vám popsal náš ústav," začal Trask. „Škola Josepha Goldbergera je největší v Ohio a jedna / největších v celé zemi." Zamával rukama, jako by naznačoval obrysy bedny. „Byla vybudována před šesti lety na místě Nápravného zařízení Warrena K. Pernicka, spravovaného společností Namtex Limited. Zařízení bylo uzavřeno po změně protidrogových zákonů a následném poklesu počtu vězněných osob o dvacet procent." Jeho projev se stále více podobal naučenému výkladu průvodce turistů, což ještě přispívalo k pocitu neskutečna. „Smlouvu na přestavbu komplexu na ubytovací zařízení pro SHEVA děti získaly společnosti CGA a Nortent, které práci dokončily v rekordním čase devíti měsíců. Sto metrů východně od budovy s nejpřísnějším zabezpečením, postavené v roce 1949, byly vybudovány čtyři nové ubytovny. Stará nemocnice a hospodářské stavby byly přeměněny v moderní výzkumné a klinické pracoviště. Obchodní školici středisko nejprve představili na jesle a školku a posléze na vzdělávací středisko. Oddělené zařízení pro izolaci zvláště nebezpečných zločinců se čtyřmi sty lůžky nyní slouží našim mentálně a vývojově postiženým. Nazýváme ho Speciální léčebné středisko. Je jediné na území tohoto státu."

„Kolik dětí tam teď máte?" zeptal se Dicken.

„Tři sta sedm," odpověděl Trask.

„Ty byly více izolované," poznamenala Middletonová.

„Doktor Jurie nebo doktor Pickman vám o tom jistě povědí víc," pravil Trask. Jeho přívětivé chování poprvé za celou dobu lehce zakolísalo. „Ačkoli..."

„Neviděla jsem je," ozvala se Middletonová.

„Někdo mi říkal, že snad dnes brzy ráno odjeli," připojila se DeWittová. „Možná se vydali obstarat zásoby," dodala s nadějí.

116

Greg Bear I Darwinovy děti

„Dobře." Traskovi poskočil ohryzek, jako by právě polkl ořech. Potřásl hlavou, ve tváři voskově účastný výraz.

„Donedávna škola poskytovala přístřeší a domov pěti tisícům a čtyřem stům dětem." Kradmo mrkl na hodinky. „Prostě se nám nedostává toho, co bychom potřebovali." Vedl je na západní konec budovy, potom širokou spojovací chodbou, lemovanou starými lednicemi. Opořebované bedny byly zapečetěny černými a žlutými páskami. V chodbě se povalovalo plno prázdných vozíků a vršily se hromádky plechových podnosů. Vzduch byl cítit Pineso-lem, dezinfekčním prostředkem s vůní borovice.

DeWittová se držela Dickena jako trosečník kusu dřeva na hladině. „Používají Pinesol, aby jim zabránili ve vyvánění a nabírání," vysvětlovala mu polohlasně. Nabírání byl způsob, jakým SHEVA děti nasávaly vůně a pachy do úst.

Nadzvedly horní ret a se slabým zasyknutím skrz zuby vtáhly vzduch do sebe. Vzduch tak procházel jejich vomeronasálním orgánem, žlázou, detekující feromony, mnohem citlivější než ty, které se objevily u jejich rodičů.

„Pracovníci bezpečnosti a většina personálu používají nosní ucávkky."

„To je ve školách už dávno zavedený zvyk," obrátila se k Dickenovi Middletonová a vrhla krátký pohled na Augustina. Otevřela otlučenou plechovou skříňku a vytáhla z ní ochranné pláště a chirurgické roušky. „Díky Bohu

zatím nikdo ze zaměstnanců neonemocněl."

Dicken s Augustinem si navlékli pláště přes civilní šaty, zavázali si roušky a na ruce si natáhli sterilní rukavice. Vtom do dveří na konci haly vrazil starší muž, šedesáti- či sedmdesátiletý, shrbený a s orlím nosem.

„Tady přichází doktor Kelson," pravil Trask a jako by mu náhle ztuhla záda.

Kelson měl na sobě chirurgický plášť a čapku, ale plášť na něm visel, nezavázané tkaničky volně vlály a ruce měl Díl první I SHEVA + 12

117

holé. Přistoupil k Augustinovi, přikře mu pokývl, pak se obrátil k Middletonové. „Rukavice," přikázal. Middletonová sáhla do zásuvky a podala mu pár rukavic. Kelson po nich chňapl a pozorně je prozkoumal. „S tím ministerstvem zdravotnictví už to nejde dál. Žádal jsem o Nu-Test, antivirové prostředky, hydratační soupravy. Nejsou k dispozici, tvrdí mi! Kčertu, já dobře vím, že mají všechno, co potřebujeme! Jenomže si to křečkově pro sebe, pro případ, že by se tady tohle dostalo ven."

„Nedostane se to ven." Traskův úsměv poněkud ochabl.

„Zmínil se vám Trask o tom, co všechno nám chybí?" vyzvídal Kelson na Augustinovi.

„Pochopili jsme, že jde o skutečnou krizi," odpověděl Augustin.

„Tohle je zatracená vražda! V zahřměl Kelson. DeWittová leknutím poskočila. „Před třemi měsíci nám státní Úřad pro mimořádné události snížil dodávky léků a zdravotnického materiálu na polovinu. Naši pohotovostní zásobu nám vykradli. Máme prý ‚zdravé děti', tak nám to vysvětlovali. Zásoby se budou hodit jinde. A Trask proti tomu vůbec nic neudělal."

„S tímhle výkladem bych si dovolil nesouhlasit," ozval se Trask. „Já nemohl nic dělat."

„Podnikl jsem poslední zoufalý pokus," pokračoval Kelson. „Vzal jsem dodávku a vyrazil do města. Schválně jsem si zamazal dvířka a poznávací značky blátem, ale stejně mě poznali. Hlavní lékař v Daytonu mi doporučil, ať se hezky držím zpátky. Nedostal jsem nic. Tak jsem se vrátil sem a proklouzl jsem dovnitř vchodem z Millerovy silnice. Tam už to teď taky uzavřeli." Kelson mávl rukou, jako by ho vyčerpání přivedlo až do stavu omámení, a obrátil zarmoucené oči, bledé jako odstředěné mléko, na Dickena. „A kdo jste vy?"

118

Greg Bear I Darwinovy děti

Augustin je představil.

Kelson ukázal na Dickena kloubnatým prstem v rukavici. „Jste můj svědek, doktore Dickene. Nejdřív se zaplnila nemocnice. To je tamhle. Odvážíme stovky těl. To byste měli vidět. To musíte vidět."

32

PENNSYLVANIA

Mitch pečoval o Stellu v šeru ložnice. Nevydržela v klidu. Použil všechny něžné větičky a každý tón hlasu, jaký dokázal vyloudit, ale zdálo se, že dívka nic nevnímá.

George Mackenzie přihlížel ode dveří. Bylo mu něco přes čtyřicet a měl víc než obtloustlou postavu, mladou tvář se zvidavými očima, nad čelem pečlivě upravenou patku předčasně šedivých vlasů a na horním rtu náznak knírku.

„Potřebuju ušní nebo rektální teploměr," řekl Mitch. „Ústní by mohla při křeči překousnout. Budeme ji muset přidržet."

„Hned nějaký seženu." George se na chvíli ztratil a nechal Mitche samotného se zmítajícím se dítětem. Čelo měla Stella suché jako vypálená cihla.

„Jsem tady," šeptal jí Mitch. Odhrnul pokrývky. Svlékl ji. Stelliny holé nohy se zdály v porovnání s růžovým povlečením bledé a vyhublé. Byla tak hrozně moc nemocná! Nemohl uvěřit, že jeho dcera mohla takhle onemocnět.

George se vrátil s modrým plastovým pouzdralem v jedné a teploměrem v druhé ruce. Kaye nesla umyvadlo s kostkami ledu, Iris osušku a láhev s masážním lihovým

Díl první I SHEVA + 12

119

roztokem. „Nemáme ušní teploměr," omlouval se George. „Nikdy jsme ho nepotřebovali."

„Teď už se nebojím," prohlásila Iris. „Georgi, já se bála dotknout jejich holčičky. Tolik se stydím."

Podrželi Stellu a změřili jí teplotu. Teploměr ukázal je-denačtyřicet a půl stupně Celsia. Její normální teplota byla 36,5 stupně. Usilovně ji otírali houbou a střídali se přitom. Potom ji přenesli do koupelny, kde Kaye naplnila vanu vodou s ledem. Stella byla strašně horká. Mitch si všiml, že má v ústech krvácející boláky.

A žal všemu přihlížel; temný a dychtivý.

Kaye pomohla Mitchovi přenést Stellu zpátky do postele. Nezatěžovali se nějakým utíráním dosucha. Mitch Kaye lehce objal a poplácal ji po zádech. George sešel dolů, aby ohřál polévku. „Donesu jí trochu kuřecího vývaru," navrhl.

„Nedostaneme ho do ní," řekla Kaye.

„Tak aspoň pro nás."

Kaye přikývla.

Mitch pozoroval svou ženu. Jako by tu téměř nebyla, tak byla unavená. Tvář měla strhanou. Položil si v duchu otázku, jestli ta noční můra někdy skončí. Až tu tvoje dcera nebude, dřív ne.

Což pochopitelně nebyla žádná odpověď.

Najedli se v šeru pokoje, srkali horký vývar ze šálků. „Kde vězí ten doktor?" ozvala se Kaye.

„Má před námi ještě dva případy," odpověděl George. „Měli jsme štěstí, že nás vůbec vzal. Tady ve městě je jediný, který je ochoten léčit nové děti."

120

Greg Bear I Darwinovy děti

33

OHIO

Lůžkové oddělení se nacházelo v patře zdravotního střediska. Byla to jediná čtvercová místnost o straně délky zhruba dvanáct metrů, která měla pojmout nanejvýš šedesát až sedmdesát pacientů. Teď museli všechny zástěny odsunout ke stěnám a dovnitř nastěhovali nejméně dvě stovky lehátek, žíněnek i polštářů z křesel.

„Tohle jsme zaplnili během prvních šesti hodin“ řekl Kelson.

V místnosti byl nesnesitelný zápach. Moč, zvratky, agresivní pach lidské nemoci, to všechno Dicken dobře znal, ale tady se k tomu přidalo ještě cosi navíc - běžný pach byl okořeněn čímsi ostrým a cizím, současně rušivým a žalostným. Děti ztratily kontrolu nad svým vyváděním. Vzduch v místnosti zhoustl nepřeložitelnou řečí feromonů, vomeroferinů, celým tím arzenálem a slovníkem pro komunikaci jednoho lidského druhu, slovníkem, který byl ne-li nový, tedy přinejmenším otevřenější.

Dokonce i jejich moč byla cítit odlišně.

Trask vytáhl kapesník a přiložil si ho k nosu a ústům, beztak už zakrytým rouškou. Augustinův osobní strážce z tajné služby zaujal postavení v koutě a udělal totéž. Vypadal otřeseně.

Dicken přistoupil k lehátku v rohu. Na boku tam ležel chlapec, jehož hrud' se sotva zvedala. Bylo mu sedm nebo osm, patřil ke druhé a poslední vlně SHBVA dětí. U lehátka dřepěla dívka přibližně ve stejném věku nebo o málo starší.

Držela chlapcovy prsty na malém stříbřitém přehrávači, aby ho neupustil. Sluchátka visela přes okraj

Díl první | SHEVA + 12

121

lůžka. Obě děti měly hnědé vlasy, snědou pleť a tenké, ochablé končetiny.

Dívka vzhledla, když se k ní Dicken přiblížil. Usmál se na ni. Její oči se obrátily vzhůru, vystrčila jazyk mezi rty, pak jí hlava klesla na lůžko vedle chlapcova ramene.

„Spojčata,“ ozvala se DeWittová. „To děvče má vlastní lehátko, ale nezůstane tam.“

„Tak jim dejte postele k sobě,“ navrhl Augustin a po iváři se mu mihl výraz znechucení - nebo možná utrpení.

„Nehne se od něj dál než na pár centimetrů,“ řekla DeWittová. „Pravděpodobně jsou na sobě závislí i co se týče zdravotního stavu.“

„Vysvětlíte mi to,“ požádal tiše Dicken.

„Když je sem přivezli, děti si vytvořily skupiny. Vždycky dvě nebo tři se daly dohromady a navázaly trvalý vztah, založený na společném vyvádění. Tyhle skupinky se zase spojily do větších. Jde tady pravděpodobně o vzájemnou podporu a ochranu, ale myslím si, že podstatou toho jevu je způsob definování nového jazyka.“ DeWittová potřásla hlavou, přikryla si ústa v roušce dlaní a chytla si loket. „Tolik jsem se toho dozvěděla...“

Dicken uchopil chlapce za bradu a jemně mu ji otočil: hlava se mu klátila na tenkém krku. Chlapec otevřel oči. Dicken spatřil jeho prázdný pohled, pohládl ho po čele a přejel mu prstem v rukavici po líci. Kůže zůstala bledá.

„Poškození kapilár,“ zamumlal.

„Virus napadá jejich endoteliální tkáň,“ ozval se Kelson. „Mají zarudlé leze mezi prsty na rukou i na nohou, někde se jim tvoří i puchýře. Vypadá to zatraceně podivně, jakoby tropicky.“

Chlapec zavřel oči. Dívka zvedla hlavu. „Nejsem jeho spojce,“ pravila vysokým hlasem, připomínajícím zasku-

122

Greg Bear | Darwinovy děti

cení větru. „Toho ztratil už včera v noci. Myslím, že nechce žít.“

DeWittová si klekla vedle ní. „Měla by ses vrátit do své postele. Jsi také nemocná.“

„To nemůžu,“ odpověděla dívka a znovu si položila hlavu na lehátko.

Dicken stál nad nimi a zoufale se snažil zachovat si jasnou mysl.

Ředitel litostivě usykl. „Absolutní zmatek,“ pravil tlumeně skrz kapesník. V kapse mu zazvonil telefon. Trask se omluvil a napůl se odvrátil, aby mohl vzít hovor. Po několika zamumlaných odpovědích telefon zase zaklapl. „Dobré zprávy. Z Daytonu každou chvíli dorazí nákladák se zásobami. Musím ho přebrat. Doktore Kelsone, paní Middletonová - nechám naše hosty s vámi. Doktore Augustine, chcete pracovat v mé kanceláři, nebo raději zůstanete zde? Jistě máte své administrativní povinnosti...“

„Zůstanu zde,“ odvětil Augustin.

„Máte na to právo,“ řekl Trask. Všichni poněkud užasle zírali, když jim nenucené, téměř přezíravě pokynul a vykročil podél řad lůžek ke dveřím.

Kelson zakoulel očima. „Spánembohem, idiote,“ zavrčel tiše.

„Děti ztrácejí své sociální vazby,“ pravila DeWittová. „Celé měsíce jsem se snažila Traskovi vysvětlit, že potřebujeme víc školených pozorovatelů, profesionálních antropologů. Dovedete si představit, co to pro ně znamená, ztratit spojeného přítele, spojce?“

„Diana je jejich anděl strážný,“ řekl Kelson. „Chápe, co si děti myslí. To může být v příštích několika hodinách důležité stejně jako léky.“ Zavrtěl hlavou, až se mu zatřásla brada. „Jsou to ještě nevinátka. Tohle si nezasloužily. Ani my si nezasloužili Traska. Ten státem dosazený

Díl první | SHEVA + 12

123

/kurvysyn v tom jede, to vím nabeton. Někde tady z toho /dímá prachy.“ Kelson řekl, co měl na srdci, a zahleděl se ke stropu. „Omluvte mě. Měli zatraceně pravdu. Měl bych se držet zpátky. Středisko je vám k dispozici, doktore Dickene, v celé kráse.“ Otočil se a zamířil podél řady lehátek ke dveřím na opačné straně sálu.

„Je to dobrý chlap,“ poznamenala Middletonová. Odemkla zadní dveře, jimiž se vycházelo na nakládací rampu. Zvedla

obočí a kývla Dickenovi. „Bývalo to tu pohodlné, byt a strava, nejlepší škola na světě, s dětmi nebyla žádná práce. A teď všichni zdrhli, mizerové.“

Middletonová je vedla po rampě dolů ke golfovému vozítku, zaparkovanému v oblasti označené jako příjem.

DeWittová si přisedla k ní. „Pokračujte, pánové.“

„Nějaké dohady?“ zeptal se Augustin Dickena polohlasně, když vylezli na prostřední sedadla. Agent tajné služby, jehož už Dicken téměř přestal vnímat, se usadil na sedadlo zády ke směru jízdy a cosi mumlal do mikrofonu v klopě. Dicken pokrčil rameny. „Něco běžného - coxsackie nebo jiné enteroviry, možná herpes. Opar už jim dělal potíže i dřív, ještě prenatálně. Ale musím vidět víc.“

„Mohl jsem vzít s sebou NuTest, kdyby mě někdo upozornil,“ ozval se Augustin.

„Moc by nám to nepomohlo,“ mínil Dicken. Ty děti napadlo něco nového a neznámého. Pokud nový virus zaplaví první obranné stanoviště lidského organismu - vrozený imunitní systém - a rychle se přenesení na další osoby, které žijí v těsné blízkosti, v uzavřeném společenství, může porazit i dokonale propracovanou imunitní odpověď a zdolat obrovský počet obětí během pár dní. Pochyboval, že by kontaktní imunita mohla toto vzplanutí vůbec nějak ovlivnit. Další z malých, rozčilujících

124

Greg Bear | Darwinovy děti

Díl první | SHEVA + 12

125

podrazů Matky přírody. Nebo třeba ne. Když dojde na viry a nemoci, člověk musí zapomenout leccos z toho, co se naučil, a přehodnotit spoustu původních předpokladů.

Dicken potřeboval tok řeky této nemoci zanést do mapy poznání a dřív než se odváží odpovědět na další otázky, zmapovat všechny její přítoky a najít pramen. Chtěl se dovědět, jaký byl ten virus, dokud ještě spal, ve svém ledovcovém stadiu, jak tomu říkal - zjistit, kde se skrýval, podobně zmrzlému sněhu ve vysoko položených údolích lidské i zvířecí populace, ještě než roztál a stal se z něj proud, který pozorovali nyní.

Pokud se při svém pátrání dostane k prameni, k samému počátku, možná, že věci zapadnou na svá místa a on porozumí. A možná že ne.

V současné době nejvíce ze všeho potřebovali zjistit jednu praktickou záležitost, totiž zda se tato záplava vylije z břehů a najde si další koryto. Odebrání vzorků od zaměstnanců by znamenalo začátek hledání odpovědi na tuto otázku. Ale Dicken už v nitru cítil, že tato nemoc, napadající novou, šťavnatou populaci, nebude příliš náchylná k přechodu na lidi starého typu.

To kdyby se mu podařilo dokázat! V každém rozumném světě by to zastavilo tu politickou noční můru, která se tvoří tam venku.

Minuli na rampě bednu s pytlí na mrtvá těla.

„Ty nám poskytlí bez problémů,“ ozvala se hořce Middletonová. „Zaplníme je během pár hodin.“

34

PENNSYLVANIA

Mitch si v koupelně vedle ložnice už počtvrté nebo popáté opláchl obličej. Díval se na mosazná svítidla, na starožitné zlaté kohoutky, na kachlíkovou podlahu. Nikdy si nepotrpěl na přepych, ale bylo by pěkné opatřit si něco víc než zchátralou boudu ve virginském zapadákově. Co chvíli to tam zamořili mravenci nebo jiný hmyz. I když ta rozlehlá zahrada nebyla k zahození. Rádi tam se Stellou sedávali a hráli si s Fízlíkem s klubkem provázku.

Přijel doktor. Byl to třicátník s vlasy ostříhanými na ježka, který působil velmi mladě. Měl na sobě košili s krátkými rukávy. Přinesl si černou tašku a diagnostickou soupravu NuTestu o velikosti telefonu. Vypadal stejně vyčerpaně jako obyvatelé domu, ale okamžitě Stellu vyšetřil. Odebral jí krev a sputum; píchnutí malou jehlou sotva vnímala. Těžší bylo získat nějaké sliny, protože měla v ústech úplně sucho. Rozetřel tekutiny na pracovní konce řady NuTestu - plastické lístky s drážkami. Pak je vložil do přístroje. O pár minut později už měl výsledky.

„Je to virové,“ oznámil. „Pikornavirus. To mě nepřekvapuje. Nějaký druh enteroviru. Možná varianta coxsackie.“

Jenže...“ Vzhledl se zmateným, ustaraným výrazem. „Je tady nějaký polymorfismus, který nemá test v seznamu.“

Nedokážu ho na místě určit s konečnou platností.“

„Postupovali jsme správně s těmi koupelemi?“ zeptal se Mitch.“

„Naprosto správně,“ přisvědčil lékař. „Má o čtyři stupně zvýšenou teplotu. Ted' nejspíš trochu klesla, ale může zase vyletět nahoru. Snažte se ji ochlazovat, ale moc ji nevyčerpávejte. Už teď je kost a kůže.“

126

Greg Bear | Darwinovy děti

„Je od přírody štíhlá,“ ozvala se Kaye.

Lékař se pokusil usmát. „Fajn. Až vyroste, bude z ní modelka.“

„Rozhodně ne, pokud do toho budu mít co mluvit,“ prohlásila Kaye.

Doktor na ni upřel pohled. „Neznám vás odněkud?“

„Ne,“ řekla. „Neznáte.“

„Tak dobře,“ přikývl a rychle se vzpamatoval. Dal Stelle první injekci, širokospektré antivirotikum s imunoglobulinem a vitamíny B. „Tohle jsme používali, když dostala skupina dětí starého typu v Lancasteru spalničky,“ poznamenal, ušklíbl se a potřásl hlavou. „Děti starého typu... Jen si mě poslechněte. Mluvíme tak zašmodrhaně! Tohle sice nejsou spalničky, ale ta injekce nemůže uškodit. Ovšem má to smysl, jen když dostane celou dávku. Pošlu její test anonymně do Atlanty. Jako součást terénního výzkumu. Naprosto anonymně.“

Mitch poslouchal, aniž by nějak reagoval. Už téměř rezignoval i na dodržení anonymity. Vzhledl, když lékař znovu mrkl

na test a hlesl: „Jejda. No do háje." Displej rychle blikal, blikání se doktorovi odrazilo na tváři.

„Co se děje?"

„Nic," pravil lékař, ale Mitchovi připadalo, že se zatvářil provinile, jako by právě něco pokazil. „Mohl bych dostat trochu té kávy?" požádal. „Nevadí, že je studená. Mám dnes ještě dva pacienty."

Sáhl Stelle pod čelist a za uši, pak ji obrátil a prohlédl jí hýždě. Naskakovala jí tam zarudlá vyrážka. „Teplota jde zase nahoru." Otočil ji zpátky a pomohl jí s ní do vany. George už spotřeboval všechny led z kuchyňského přístroje a odjel pro další do místního obchodu s potravinami. Otírali Stellu houbou namočenou ve studené vodě z kohoutku. Než se George vrátil, dostala křeče.

Díl první I SHEVA + 12

127

Mitch ji zvedl z vany; namočil si přitom šaty. George vyprázdnil všechny čtyři pytlíky s ledem do vody, pak ji /novu ponořili.

„Je to moc studené," zanařikala Stella tence.

Mitchovi se zdálo, že jeho dcera skoro nic neváží. Nemoc ji nenápadně odváděla pryč tak rychle, že na to vůbec nestačil reagovat.

Doktor se vzdálil, aby připravil další injekci.

Kaye zvedla dceři ruku. Byla bledá a namodralá. Spatřila drobné vřídky mezi dívčínými prsty. Těžce vzdychla, pustila ruku a sklonila se k její noze. Ukázala Mitchovi její chodidlo. Mezi prsty nohou se objevily skvrnky. „Na rukou je má taky."

Mitch zavrtěl hlavou. „Nemám ponětí, co by to mohlo být."

George se zvedl od vany a narovnal se, v obličeji měl /děšení. Doktor se vrátil s další stříkačkou. Když dal dívce injekci, prohlédl jí prsty a přikývl. Pak jí odtáhl rty a podíval se do úst. Stella zasténala.

„Mohla by to být herpangína, vezikulární stomatitida..." Zhluboka se nadechl. „Nemohu zjistit víc, když mám jenom NuTest. Léčba cíleným antivirotikem by byla účinnější, ale k tomu bych potřeboval vaše doklady. Testy provádí referenční laboratoř. Měla by být hospitalizována, já prostě nemám potřebné vybavení."

„Nikdo ji nepřijme," ozval se George. „Platí všeobecný /ákaz."

„Hanebnost," povzdechl si lékař vyčerpaně. Podíval se na George. „Mohlo by to být nakažlivé. Bude potřeba sterilizovat koupelnu i lůžkoviny."

George přikývl.

Mitch odtáhl Kaye stranou. „Vím o někom, kdo by možná mohl pomoci," řekl.

128

Greg Bear I Darwinovy děti

„Christopher?" napadlo ji.

„Zavolej mu. Zeptej se, co se děje. Máš přece jeho telefon."

„Domácí," odpověděla. „Je to staré číslo. Nevím jistě, kde teď pracuje."

Lékař našel na svém mobilu webové stránky CDC, uvádějící nejnovější zprávy a upozornění. „Zatím sem žádné varování nedali," pravil. „A také jsem neviděl žádné oznámení pro pediatri virových dětí."

„Nových dětí," opravil ho George.

„Podléhá ta nemoc oznamovací povinnosti?" zeptala se Kaye.

„Ještě ani není v seznamu," odpověděl lékař, ale měl přitom ve tváři něco, co ji znepokojilo. Ten NuTest. Přístroj je napojený na satelit a posílá zprávy ministerstvu zdravotnictví. A odtud Národnímu ústavu zdraví a Středisku pro potírání chorob. To vím jistě.

Jenže s tím stejně nemohli nic dělat. Hodila to za hlavu.

„Zavolej," naléhal Mitch.

„Nevím, pro koho teď pracuje," namítla.

„Máme bezpečný satelitní telefon," řekl George. „Nikdo ten hovor nevystopuje. Ne že by nám na tom nějak záleželo.

Náš syn už je v táboře."

„Nic není úplně bezpečné," zamumlal Mitch.

Zdálo se, že se George chystá obhajovat tuto pohanu své mužnosti v oboru technologie utajení.

Kaye honem zvedla ruku. „Zkusím Christopherovi zavolat." Mluvila by s Christopherem Dickenem poprvé po devíti letech.

Ale odpověděl jí jen záznamník v jeho bytě. „Tady je Christopher. Jsem na cestách. Můj dům hlídá smečka policajtů a zápasníků. Uvědomte si také, že sbírám podivné mory a ukládám je ke svým cennostem. Prosím, zanechte zprávu."

Díl první I SHEVA + 12

129

„Christophere, tady je Kaye. Naše dcera je nemocná. < oxsakie nebo něco... Zavolej mi, jestli o tom cokoli víš nebo můžeš poradit."

A nadiktovala telefonní číslo.

35

OHIO

Nemocnice přiléhala k jihozápadní straně skladu zařízení, sestávajícího ze dvou budov, spojených krátkou chod-hou se zamřížovanými okny. Jasná bezpečnostní světla vrhala na betonový dvůr mezi budovami lichoběžníkové sliny, téměř ukrývající osamělého chlapce. Byl vysoký a robustní, přibližně desetiletý. Opíral se o dveře do výzkumného křídla, ruce založené na prsou.

„Kdo je to tam?" zavolala Middletonová.

„Toby Smith, paní," odpověděl chlapec a pokusil se napřímít. Zavrával a upřel na ně unavené, prázdné oči.

„Nejsi nemocný, Toby?"

„Je mi dobře, paní."

„Kde vězí ten doktor?" Middletonová zastavila vozidlo asi tři metry od chlapce. Dicken spatřil jeho bledé tváře téměř bez teček.

Hoch se otočil a ukázal směrem k výzkumnému křídlu. „Doktor Kelson je v tělocvičně. Moje sestra umřela," dodal.

„To je mi moc líto, Toby." Dicken seskočil ze sedadla golfového vozítka. „Hrozně moc líto. Mně kdysi taky umřela sestra."

Přistoupil k chlapci. Oči měl hoch uslzené a v koutcích se mu hromadil zasychající hnis.

130

Greg Bear I Darwinovy děti

„Na co umřela vaše sestra?" zamžoural na Dickena.

„Na nemoc, kterou dostala z moskytího bodnutí. Nazvali to virus Západního Nilu. Mohl bych se ti podívat na prsty, Toby?"

„Ne." Toby schoval ruce za záda. „Nechci se nechat zastřelit."

„Zapomeň na ty voloviny, Toby," ozvala se Middleto-nová. „Nedovolím, aby někoho střeleli."

„Tak ukaž, Toby," naléhal Dicken. Sundal si ochranné brýle. Něco v jeho tónu, snad účast, nebo možná to, jak byl cítit - pokud Toby ještě vnímal pachy - přimělo chlapce vzhlednout s přimhouřenýma očima a nastavit ruce. Dicken mu je jemně obrátil a prohlédl dlaně a kůži mezi prsty. Žádné poškození. Toby zkrivil tvář a zakroutil prsty.

„Jsi silný mladík, Toby," pravil Dicken.

„Pomáhal jsem v nemocnici, teď mám přestávku," řekl Toby. „Měl bych se už vrátit."

„Ty děti jsou neuvěřitelně laskavé," poznamenala De-Wittová. „Mají navzájem tak pevné vztahy, všechny, jako v rodině. Povězte to světu venku."

„Svět nechce naslouchat," zašeptal Dicken.

„Všichni jsou hrozně vyděšení," dodal Augustin.

„Bojí se mě?" zeptal se Toby.

Malá vysílačka ve voze zapípal. Middletonová se vrátila do vozu, aby mohla odpovědět. Jak poslouchala, ústa se jí stáhla. Pak se obrátila k Augustinovi. „Strážte před deseti minutami viděly ředitelovo auto, jak míří k jižnímu východu. Byl sám. Podle všeho se tiše vytratil."

Augustin zavřel oči a pokýval. „Asi ho někdo varoval. Guvernér nejspíš už nařídil úplnou karanténu. No, zdá se, že momentálně je to na nás."

„V tom případě si musíme pospíšet," prohlásil Dicken. „Potřebuju vzorky od všech zbývajících zaměstnanců

Díl první I SHEVA + 12

131

a od tolika dětí, kolik můžeme zvládnout. Musím zjistit, odkud se ten virus vzal. Třeba by se nám mohlo podařit uvědomit někoho venku a zastavit tohle šílenství. Byly ty děti ze speciálního léčebného střediska ve styku s ostatními?"

„Nikdy jsem o ničem takovém neslyšela," odvětila Middletonová. „Ale já za to oddělení nezodpovídám. Tam (o měl na pověsť) Aram Jurie. On a Pickman patřili k Tras-kovým nejbližším spolupracovníkům."

„Pickman a Jurie trvali na tom, že děti ze speciálu musí být izolovány," doplnila DeWittová. „Vykládali něco o mentálních poruchách, postihujících výhradně SHEVA děti. Myslím, že je zajímavý následky duševní poruchy a stresu."

Provokační faktory, pomyslel si Dicken. Potácel se mezi znechucením a nadšením. Nakonec možná přece jen najde všechna potřebná vodítka. „Kdo tam je teď?"

„Myslím, že tam zůstalo šest ošetřovatelek." Middletonová se odvrátila, do očí se jí draly slzy.

„Potřebuju především vzorky od těch sester. Ty nosí tampóny, stery z nehtů, sputum, krev. Mohli bychom to dokázat."

„Christopher je teď náš vůdce," řekl Augustin. „Splňte všechny jeho příkazy."

„Zavedu vás tam," pravila DeWittová. Stiskla Middle-tonové paži. „Yolanda se chce vrátit k dětem. Potřebují ji. Já bych jí teď byla jen přítěží."

„Pojďme," zavelel Dicken. Přesl k Tobymu. „Díky, Toby. Moc jsi nám pomohl."

132

Greg Bear I Darwinovy děti

36

PENNSYLVANIA

George Mackenzie zatřásl Mitchovi ramenem. Mitch sebou na lůžku škubl. Pastelově natřené stěny úpravné ložnice kolem něj plavaly; vůbec se necítil odpočatý. Tvrdě usnul, aniž by si odestlal, oblečený v pomačkaných jádrech Pepíka Smithe'.

„Kde je Kaye? Jak dlouho jsem spal?"

„Je s vaší dcerou," řekl George. Vypadal ztrápeně, „Byl jste mimo asi hodinu. Je mi líto, že jsem vás musel vzbudit. Pojdte se kouknout na televizi."

Mitch nejdřív zamířil do vedlejší místnosti. Kaye seděla na kraji postele, ruce složené mezi kolena, hlavu skloněnou.

Zvedla oči, když Mitch kontroloval Stellu, přikrytou dekou. Sáhl jí na čelo. „Horečka klesla."

„Asi před hodinou. Aspoň myslím. Iris udělala čaj a seděly jsme u ní.“
Mitch upíral zrak na spící tvář své dcery, bledou na nebesky modrém polštáři, s vlhkými, rozčuchanými prameny vlasů. Dýchala chrčivě a namáhavě. „Co to znamená?“
„Takhle dýchá, co jí ustoupila horečka. Nevypadá to na překrvení. Nevím, co to znamená. Doktor slíbil, že se vrátí...“
Pohlédla na hodiny na nočním stolku. „Teď.“
„Není tu,“ promluvil George. „A myslím, že už nepřijde.“
„George chtěl, abych se podíval na televizi,“ řekl Mitch.
Kaye kývla a mávla rukou; zůstane raději tu.
George vedl Mitche do pracovny a k ploché obrazovce na stěně. Mitch spatřil obrovské obličejy za módním stolem z růžového dřeva, které hovořily... Pokusil se soustředit.
Díl první I SHEVA + 12

133

„Jsem právě tak liberální jako každý jiný, ale tohle mě děsí!“ prohlásil právě nakrátko ostříhaný muž středních let. Mitch netušil, kdo to je - na televizi se moc nedíval.
„Brent Tucker, komentátor stanice Fox,“ vysvětlil mu George. „Tohle je rozhovor se školním lékařem z Indiány. Lnn je náš syn Kelly.“
„Cožpak jsme něco podobného neočekávali?“ pokračoval Tucker. „Právě proto jsme přece souhlasili s izolací ilčtí v těchto speciálních školách.“
„Záběry, které jste právě promítl, jak rodiče odevzdá-v.íjí své děti, jak nakonec začínají spolupracovat, se zdají velmi povzbudivé...“ začal lékař.
Tucker ho s přísným výrazem přerušil. „Vy sám jste dnes ráno opustil své pracoviště. Měl jste strach?“
„Pokoušel jsem se objasnit vzniklou situaci poradcům prezidenta. Dnes odpoledne se vracím a znovu se ujmu svých povinností.“
„Vědci, s nimiž jsme už v tomto pořadu hovořili, trvají na tom, že děti mohou představovat vážné riziko pro celý zbytek populace, kdyby se pohybovaly volně. A dokonce i teď jsou jich mezi námi desetitisíce! Není to...“
„S tímto tvrzením nemohu souhlasit,“ řekl lékař.
„Ano, ovšem, opustil jste svou školu, a to mluví samo /a sebe, ne?“
Lékař otevřel ústa a zase je zavřel. V záběru se objevil Tucker s očima rozšířenými; už cítil svou kořist. „Veřejnost nesmí být klamána. Všichni víme, oč tu jde. Podívejme se teď na naše fórum diváckých názorů, které nám ukáže, co si o věci myslí veřejnost.“
Na obrazovce se objevila čísla.
„Deset ku jedné pro uvěznění rodičů, kteří nespolečupracují, pro shromáždění dětí na místech, kde budou pod kontrolou, a to okamžitě. Deset ku jedné!“

134

Greg Bear I Darwinovy děti
Díl první I SHEVA + 12

135

„Domnívám se, že to momentálně ani nelze uskutečnit. Naše zařízení nemají dostatečnou kapacitu.“
„Vybuďovali jsme školy a podporovali vaši práci z kapes daňových poplatníků. Sloužíte veřejnosti, doktore Levine. Tyto děti představují následky strašlivé choroby. Co když nás nakonec postihne všechny a úplně se přestanou rodit normální děti?“
„Tím chcete naznačit, že bychom je měli v zájmu veřejného blaha vyhladit?“ zaútočil Levine.
Mitch sledoval rozhovor se sevřenými čelistmi, proti své vůli přitahován, jako by sledoval srážku aut.
„To si pochopitelně nikdo nepřeje,“ prohlásil Tucker s uraženým výrazem. „Ale jde o akutní ohrožení našeho zdraví. Je to otázka přežití.“
Doktor složil ruce na růžové dřevu stolu. „Nevím o jediném případě, kdy by nemoc postihla někoho ze zaměstnanců škol.“
„Tak proč teď nejste ve své škole, doktore Levine?“
„Jsou to děti, pane Tuckere. Vráťím se k nim.“
Mitch sevřel pěsti, zaryl si nehty do dlaní.
Tucker se usmál, předvedl dokonalé zuby a obrátil se ke kameře, která ho pomalu přiblížila. „Věřím v lidi a jejich názory. V tom spočívá síla tohoto národa a je to také filozofie naší stanice, poctivá a vyvážená, a já se s ní nestydím souhlasit. Věřím tomu, že u lidí funguje instinkt sebezáchovy, a to je přesně to, o čem se tu bavíme. A tady začíná přežití. Více podrobností se dovíte na stanici Fox Multicast nebo na našich webových stránkách...“
George vypnul televizi. Hlas měl slabý a zdušený. „Soused vás musel vidět přijíždět. Řekl mi, že nás udá za skrývání virového dítěte. Nemocného dítěte.“ Zvedl kroužek se třemi klíči a zacinkal jimi. „Iris a já máme chatu, asi dvě hodiny cesty odsud, v horách u malého je-
/era. Je tam opravdu pěkně a je to daleko od lidí. Je tam /asoba jídla nejméně na týden. Klíče můžete poslat zpátky poštou. Vaše holčička je na tom o něco lépe. Jsem si jím jistý. Krizi už má za sebou.“
Mitch se pokoušel odhadnout, jaké mají možnosti -a jak bude Mackenzie neoblomný. „Dýchá nějak divně,“ namítl.
„Jsem pět měsíců bez práce,“ pravil George. „Docházeli nám peníze. Iris je na pokraji zhroutení. Už nemůžeme sloužit jako bezpečný dům. Tohle je čtvrt pro bohaté. Jsou staří, vyděšení a zlí.“ George vzhlédl. „Jestli sem přijdou federálové a najdou vás tu, odvezou vám dceru někam, kde s ní budou zacházet hůř, než si vůbec umíte představit. Na takovém místě je naše dítě, Mitchi.“

Kaye se nečekaně objevila za Mitchem a vylekala ho, když se dotkla jeho lokte. „Vezmi ty klíče," řekla. George náhle klesl do křesla a kroutil přitom hlavou. „Zůstaňte do rána," hlesl. „Sousedí teď stejně spí. Doufám, že teď všichni spí. Odpočítejte si. Potom budete muset odjet. Bohužel."

37

OHIO

Speciální léčebné středisko zabíralo dlouhou jednopodlažní budovu se zesílenými betonovými stěnami. DeWittová obešla prázdné školní přívěsy a kráčela přes vyasfaltovanou plochu, ozářenou tuctem silných bílých reflektorů.

Dveře byly dokořán. Někdo jimi vyhodil změt' prostěradel a gumových podložek, jako by budova vyplazovala špinavý, visící jazyk. Po stranách dveří se jako prázdné

136

Greg Bear I Darwinovy děti

oči leskla dvě zamřížovaná okna se skly zesílenými drátem. Budova působila mrtvě.

Uvnitř byl vzduch o něco chladnější než venku a páchl. Pod kakofonií zápachů se stále chvěl slabý akord Pinesolu.

Dicken se nezastavil, přestože DeWittová ucouvla a pod rouškou se rozkašlala. Už se setkal s horšími zápachy; patřily k životu lovce virů jako refrén písně.

Za vrátnicí a stanovištěm stráže s otevřenou dvojitou branou se táhla dlouhá chodba, lemovaná dveřmi do cel. Dobrou polovinu z nich kdosi pozotvíral, zřejmě zcela náhodně. Nikde nebylo vidět stráže ani ošetřovatelky.

V chodbě leželo na zíněnce tělo asi osmi- či devítiletého chlapce. Dicken už ze vzdálenosti několika metrů poznal, že je mrtvý. Položil na podlahu tašku s nástroji na odběr vzorků, s obtížemi si klekl k tělu a ohleduplně - aspoň v to doufal - ho prohlédl, pak se znovu zvedl na jedno koleno, odstrčil se od podlahy a vstal. Energicky zavrtěl hlavou, když mu DeWittová chtěla pomáhat.

„Ničeho se nedotýkejte," varoval ji. „Yolanda říkala, že jsou tu ošetřovatelky."

„Nejspíš děti přestěhovaly do dvora, který slouží jako tělocvična. Je to na jižním konci."

Zkontrolovali všechny místnosti, nahlíželi přitom dovnitř pozorovací okénky nebo otevírali těžké ocelové dveře. V některých celách našli těla, ale většina byla prázdná. Černá čára na podlaze ohraničovala pokoje pro děti, vyžadující ochranu či omezení: polstrované cely. Ty měly dveře vesměs otevřené.

Ve dvou z nich ležela na lůžcích těla, jedno chlapecké, jedno dívčí, obě s abnormálně velkou hlavou a rukama.

„Tohle postižení se vyskytuje pouze u SHEVA dětí," pravila DeWittová. „Viděla jsem všehovšudy tři případy."

„Vrozená záležitost?"

Díl první I SHEVA + 12

137

„To nikdo neví."

Než došli ke dveřím na konci chodby, napočítal Dicken dvacet mrtvých. Dveře před nimi tvořila celá odsunovací stěna z mříží, pokrytých vrstvou akrylátu.

„Myslím, že tady drželi Jurie a Pickman zuřivé děti," řekla DeWittová.

Někdo nacpal do drážky dveří rozbitou škvárovou tvárnici, aby se nemohly samovolně uzavřít, a teď tady červené světlo marným blikáním signalizovalo ohrožení bezpečnosti. Stanoviště stráže za tlustým kouřovým sklem /ustalo opuštěné, hlasitý alarm kdosi umlčel kladivem.

„Nemusíme chodit tudy," navrhla DeWittová. „Dvůr je tamhle tím směrem."

„Potřebuju vidět víc," prohlásil Dicken. „Kde jsou ty sestry?"

„Předpokládám, že s živými dětmi. Aspoň doufání."

Protáhli se úzkou mezerou. Všechny dveře za mříží měly dva druhy uzamykám, jeden bočními tyčemi a druhý vertikální, tyčí sahající od stropu k podlaze, která se /asouvala do prohlubni vyztužených kovem. V každém pokoji bylo umístěno jediné nehybné dítě. Jedno upíralo /rak na strop jakoby ve strnulém úžasu. Ostatní pravděpodobně spaly. Nezdálo se, že by jim někdo věnoval po-/ornost. V těchto celách bylo nejméně osm dětí a nedalo se nijak zjistit, zda jsou živé nebo mrtvé.

Ani jedno z nich se nehýbalo.

Dicken odstoupil od poslední pozorovací škvíry, opřel se zády o betonovou stěnu. Po chvíli se od ní s námahou nillpil a pohlédl na DeWittovou. „Teď dvůr."

Asi deset kroků za dveřmi narazili na dvě ošetřovatelky. Děly se o cigaretu, rozvalené na plastických židlích ve stínu na konci široké chodby s piknikovými stolký. (hěma bylo přes padesát, měly mohutné postavy, svalna-

138

Greg Bear I Darwinovy děti

té paže a tlusté ruce. Obledeny byly v tmavozelených uniformách, které se ve světle přicházejícím shora zdály černé.

Když se před nimi objevili Dicken s DeWittovou, apaticky vzhledly.

„Uděly jsme, co se dalo," hlásila jedna z nich a střelila po nich pohledem.

Dicken přikývl, jako by prostě bral na vědomí jejich přítomnost - a možná i odvahu.

„Tam venku jsou další," promluvila druhá ošetřovatelka o něco hlasitěji, když dvojice procházela kolem nich. „Už je sakra skoro půlnoc! Máme nárok na pauzu!"

„Jsem si jista, že jste se snažily," přikývla DeWittová. Dicken si okamžitě uvědomil ten rozdíl. Hlas DeWittové s přesnou výslovností, prozrazující vzdělání, a hlas ošetřovatelky, pragmatický, s přízvukem dělnických vrstev.

Obě ošetřovatelky byly z města.

„Běžte do hajzlu," pokusila se na ně křiknout první, ale vyšlo jí z toho jen mdlé zaskřehotání. „Kde jsou všichni? Kde

jsou doktoři?"

Odvážné ženské z města. Staraly se. Mohly utéct, ale zůstaly.

Dicken se zastavil na dvoře. Nad plochou betonového čtyřúhelníkového nádvoří o rozměrech patnáct krát patnáct metrů, obklopeného světlehnědými zdmi se štukovou omítkou, byla natažena stanová plachta. Prostor neměl dostatečné osvětlení, jen zářivky na stěnách kolem dvora. Střední část tonula ve tmě.

Na betonové ploše ležela lehátka a žíněnky. Bylo znát, že se je zpočátku někdo pokoušel rovnat do řad, ale skončil v nahodilých vzorcích. Pod stanem se nacházela nejméně stovka dětí; většina z nich ležela. Mezi lůžky se pohybovaly čtyři ženy, dva muži a jedno dítě a roznášeli

Díl první I SHEVA + 12

139

džbány s naběračkami, jimiž napájeli děti, které měly dost síly, aby se posadily.

Děrami v plachtě a v místech, kde byla odhrnuta kvůli větrání, pronikalo dovnitř světlo hvězd a měsíce. Na dvoře bylo ještě stále nesnesitelné horko. Ošetřovatelky sem nanosily všechny chladiče vody z budovy a z plastových barelů tu a tam visely hadice, obklopené vybledlými šedými prstenci vysychající rozlité vody.

Pár nejodolnějších dětí, většinou pod deset let, sedělo pod zářivkami se zády opřenými o stěnu, zahleděné do prázdna, ramena pokleslá.

K DeWittové přistoupila žena v bílé uniformě. Byla menší než ostatní, drobná, s ořechově zbarvenou pletí a černýma mandlovýma očima. Krátké černé vlasy si zastrčila pod kšiltovku. „Vy jste poradkyně, paní DeWittová?" promluvila s cizím přízvukem. Filipínka, odhadl Dicken.

„Ano."

„Vrátí se sem doktoři? Máme nějaké léky?" ptala se drobná žena.

„Máme úplnou karanténu," odpověděla DeWittová.

Žena pohlédla na Dickena a tvář se jí svařila bezmocným hněvem. Jako návštěvník zvenčí je všechny zklamal -nepřivezl nic užitečného. „Dnes a minulou noc to bylo strašné. Všechny moje děti umřely. Pracuju ve speciálce.

Provinily se jen tím, že se pomalu učily. Byly moje radost."

„To je mi líto," řekl Dicken. Ukázal kabelu s vybavením pro odběr vzorků. „Jsem epidemiolog. Potřebuji vzorky ode všech ošetřovatelek, které tu pracují."

„Proč? Mají strach, že se to rozšíří ven?" Odmítavě potřásla hlavou. „Nikdo z nás neonemocněl. Jenom děti."

„Musíme vědět, co se tu stalo a jak k tomu došlo. Je to důležité kvůli těm, kdo jsou ještě naživu."

Greg Bear I Darwinovy děti

„Chcete snad ospravedlňovat tady tohle, pane... ať už jste kdokoli?" zasyčela na něj žena.

„Udělali jste, co jste mohli," řekl. „Vím to. Ale musíme pokračovat v práci." Ztěžka polkl. Z dnešní noci se už teď klubala ta nejhorší, nejstrašnější, jakou kdy zažil. Opravdová noční můra.

Ženě se chvěla ramena. Odvrátila se, pak se pomalu otočila zpátky, s očima plochýma a temnýma jako ta okna u vchodu. „Jídlo nám pomůže," řekla, jako by hovořila s jedním ze svým nejméně inteligentních svěřenců. Pomalu se učily... „Musíme nakrmit ty, které zatím žijí."

„Myslím, že jídla je tu dost," uklidnila ji DeWittová.

„Kolik... Tam venku?" zeptala se žena a bezmocně, krouživým gestem, rozhodila rukama. „Kolik už jich umřelo?"

Dicken podobné gesto spatřil už před lety, na počátku toho všeho; viděl tehdy rozrušenou šimpanzici a Marian Freedmanovou, která se v současné době věnuje studiu paní Rhineové, jak ji bere za ruku a snaží se ji uklidnit.

DeWittová vzala ošetřovatelku za ruku úplně stejně. „To nevíme, zlato. Prostě se musíme starat o sebe."

„Budu potřebovat otevřít dveře do cel," řekl Dicken.

Drobná žena si zakryla ústa dlaní. „Tam dovnitř nikdy nechodíme!" Upřela na něj obrovské vykulené oči. „Nesmíme je pustit ven. Někteří jsou zuřiví. Ach, Bože, já se tam bála podívat."

„Pokud nebyli ve styku s dospělými, tím důležitější je získat od nich vzorky," vysvětloval Dicken.

Žena spustila ruku z úst - třásla se jako v zimnici -a hleděla na DeWittovou.

„Tak pojďme." DeWittová ji vzala za loket a vedla ji. „Pomůžu vám."

Díl první I SHEVA + 12

141

„Co když jsou někteří z nich naživu?" zeptala se ža->stně ošetřovatelka. Někteří byli.

38

PENNSYLVANIA

Mitch mrkl na digitální přijímač v Mackenziově džípu. Kaye se naklonila mezi sedadly dopředu a dotkla se jeho paže.

„Je to to, co si myslím, že to je?"

„Vypadá to tak," přisvědčil. „Webové zpravodajství. Chytí všechno minimálně hodinu nazpátek."

„Už jsme spolu moc dlouho," pravila Kaye. „Ani ses nezeptal, o čem to mluvím."

„To si vážně myslíš?" pronesl přesně jejím hlasem a intonací.

Stella ležela tiše vedle Kaye na zadním sedadle. Prodělala další záchvat křečí, ale horečka jí už nestoupala. Odpočívala pod dětskou přikrývkou, s hlavou na Kayině klíně.

Stačili si hodinu zdřímnout, než museli vyrazit z domu Mackenziových. Kaye trápila noční můra; zdálo se jí, jak jí někdo pro ni důležitý, někdo jako její otec nebo Mitch, vykládá, jaká je nemožná matka, odporná lidská bytost, a jakási nejasná instituce jí odírála veškerou oporu, což znamenalo život; zdálo se jí, jak jí dochází kyslík a jak nemůže dýchat.

S námahou se probírala, a pak už nedokázala usnout.

Nad dálnicí za nimi stoupalo slunce.

„Zapni to," požádala Kaye.

Mitch zapnul přijímač. Na přístrojové desce se objevila mapa s červenou tečkou, udávající jejich polohu, a rádio 142

Greg Bear I Darwinovy děti

se automaticky naladilo na filadelfskou stanici, která právě hlásila ranní kurzy akcí.

„Copak on..."

„George odpojí opatření proti krádeži už před lety," řekl Mitch. „Prověřil jsem si to. Není v provozu. My jenom chytáme vysílání přes satelit, sami nevysíláme."

„Dobře." Kaye se s tichým zabručením natáhla dopředu, posunula přitom Stellinu hlavu a vytáhla klávesnici dálkového ovládání. „Paráda," prohlásila.

Mitch na ni pohlédl do zpětného zrcátka. Vypadala k smrti vyčerpaně a oči jí až příliš svítily. Z tiše dýchající přikryté postavičky za ní viděl jenom kousek.

„Jsi v pořádku?" zeptal se.

„Je mi dobře." Zkoumala klávesnici, pak vyzkoušela pár tlačítek. „Připadá mi to jako slintavka."

„To přece není žádná rozhlasová stanice," namítl Mitch.

„Nemoc, která postihuje ústa, ruce a nohy," vysvětlila. „Obvykle to probíhá jako běžná virová infekce malých dětí. Jsem si jistá, že se s ní už setkala. Ať je to, jak chce, musíme nakoupit léky a tekutiny."

„Takže hledáme lékárnu?"

Kaye zakroutila hlavou. „Teď už z toho zaručeně udělali přenosnou nemoc. Každá lékárna v zemi byla upozorněna, nemocnice odmítají tyhle případy přijímat... Poslechněme si, co tomu říká svět." Jak projížděla celé pásmo, slyšeli spoustu hudby, reklam, bouři potlesku při pořadu Rushe Limbaugha a nezřetelný bzukot odněkud z Floridy, Dicka Richelieu a o stavbě toho nového domu, výkřiky evangeliků, a nakonec zprávy BBC z Londýna. Zachytili je uprostřed reportáže, takže Kaye zapracovala na dotekové podložce a vrátila pořad o pár minut zpátky, na začátek.

„Situace v Asii a Spojených státech se prudce zhoršuje a v současné době se dá hodnotit jako stav paniky. Před-Díl první I SHEVA + 12

143

poklad, že takzvané virové děti by se mohly stát zdrojem neznámého patogenu, který je schopen vyvolat pande-mii, pronásledoval světové vlády celé desetiletí, zcela ur-i itě od podivného a znepokojivého případu paní Rhineo-vé před sedmi lety. Až dosud však děti byly zdravé, ať už ve školách a táborech, nebo ve svých pronásledovaných rodinách. Nyní se nová a dosud nevysvětlená choroba -prozatím bez oficiálně stanovené diagnózy- šíří jako ničivá vlna v Severní Americe, Japonsku i Hong Kongu. Mezinárodní a někde i lokální letiště nepřijímají lety / postižených oblastí. V uplynulých osmačtyřiceti hodinách veřejné i soukromé nemocnice ve Spojených státech /avěly své dveře před touto novou nemocí v obavách, že by mohla postihnout předpokládaná úplná karanténa. Další nemocnice v Británii, Francii a Itálii oznámily, že pokud se choroba rozšíří i na naše břehy, což někteří považují /a nevyhnutelné, budou přijímat SHEVA děti a jejich příbuzné pouze na izolované pokoje."

„Zastav, jestli uvidíš veterinární lékárnu," řekla Kaye.

„Dobře," přitakal Mitch.

„V Africe, kde je populace SHEVA dětí nejmenší, se immoc zatím neobjevila. Existují názory, že na tom má podíl masivní rozšíření infekce HIV. Ve Washingtonu Hind pro mimořádné události dosud popírá, že už přijal ^patření, založená na přísně tajných prezidentových pokynech, na důvěrném rozkazu z počátků Herodova moru. Na některých hojně navštěvovaných webových .11 ánkách je znepokojivě často přetřásán příznak biote-rorismu."

Kaye vypnula rádio a položila si ruce naplocho na klín. Projížděli městečkem uprostřed polí a travnatých plání. „Tamhle je veterinární klinika," ukázala Kaye na i ilidiodní středisko po pravé straně.

144

Greg Bear I Darwinovy děti

Mitch sjel ze silnice a zaparkoval proti čtvercové budově se šedomodrou štukovou omítkou. Kaye stáhla v oknech džípu sluneční clony, přestože slunce na východě bylo ještě nízko a vzduch byl ve skutečnosti chladný. „Zůstaň s ní vzadu/" řekla, když oba vystoupili. Mitch se pokusil dodat jí odvahy krátkým objetím. Vykroutila se mu jako kočka, udělala na něj ztrápený obličej a rozběhla se přes asfaltovou plochu.

Mitch se ohlédl přes rameno, jestli je někdo nepozoruje, pak si vlezl na zadní sedadlo, zvedl své dceři hlavu a položil si ji na klín. Stella vtahovala vzduch krátkými, škubavými nádechy. Obličej měla pokrytý drobnými červenými skvrnkami. Skrčila kolena a ohnula prsty. „Mitchi, bolí mě hlava," zašeptala. „Taky mě bolí za krkem. Řekni to Kaye."

„Maminka bude za pár minut zpátky," utěšoval ji s pocitem hlodavé bezmoci. Právě tak by mohl být duchem, který jen přihlíží odněkud ze země mrtvých.

Kaye nahlédla skrz žaluzie na skleněných dveřích a spatřila uvnitř světla a postavy, přecházející vzadu v chodbě. Bušila na dveře, až se objevila mladá žena v modré zdravotnické uniformě a s udiveným pohledem dveře pootevřela. „Ještě máme zavřeno," pravila. „Je to naléhavé?" Mohlo jí být kolem pětadvaceti, měla kyprou, ale ne vysloveně robustní postavu se silnými pažemi, vlasy obarvené na blond a příjemné hnědé oči.

„Hrozně se omlouvám, že vás obtěžuji, ale máme potíže s naší kočkou," řekla Kaye, pokoušejíc se o úlisný úsměv a co nejvíc ustaraný výraz. Žena jí otevřela dveře a Kaye vstoupila do malé nemocniční haly. Neklidně se obrátila k recepčnímu pultu, policím se speciální stravou

Díl první I SHEVA + 12

145

pro zvířecí mazlíčky a dalšími produkty. Žena zašla za piili a jako by ožila. Usmála se. „Tak tedy vítejte. Co pro v. i s můžeme udělat?" Na visačce měla obrázek smějícího «• štěněte a jméno Betsy. Dobré starostlivé ženy této Země, pomyslela si Kaye. Sotva kdy jsou krásné, a přitom jsou něj krásnější ze všech. Netušila, odkud se v ní ta myšlenka vzala, a odstrčila ji stranou, ale Jřště předtím využila ten pocit k tomu, aby dodala svému výrazu jiskřičku sympatie.

„Jsme zrovna na cestě. Máme chudáčka Fízlíka s šelmu. To je náš kocourek."

„A co je mu?" zeptala se Betsy s nelíčeným zájmem. „Je prostě starý/" odpověděla Kaye. „Selhávají mu ledviny. Myslela jsem, že máme všechny zásoby s sebou, jen-

/ústaly v Brattleboro."

„Nemáte u sebe nějakou zprávu od vašeho doktora? Nrl>o jeho telefon? Abychom s ním mohli promluvit..."

„Už celé měsíce jsme s Fízlíkem nikde nebyli. Nedávno l (snu- se přestěhovali. Starali jsme se o něj sami. Už jsme v |cdné nemocnici byli, tady kousek dál po silnici... Na- I \iv,ili se. Je hrozně brzo, ale my byli vzhůru celou noc. l'insič mě vyhodili." Zalomila rukama. „Tolik doufám, že mi pomůžete."

Hetsy se v očích zablesklo slabým náznakem pode-icní. „Neprodáváme opiáty ani jiná analgetika," upozornila. Nic takového," vyhrkla Kaye a srdce jí bušilo. „Pro-I mime prosím, mám o toho chudáčka takovou starost. l l'oiřebovali bychom Ringerův roztok s laktátem, čtyři ne-I bo pět litrů, jestli ho máte, a k tomu sety s infuzním ko-I hnutém a jehly, pětadvacítky."

„To je na kočku moc tenké. Bude trvat celou věčnost, ne/ to do ní nalijete."

146

Greg Bear l Darwinovy děti

„Je to kocourek," opravila ji Kaye. „A silnější by asi nesnesl."

„Tak dobře," souhlasila Betsy nejistě.

„Methylprednison," pokračovala Kaye. „Na uklidnění během cesty."

„Máme Depo-Medrol."

„Výborně. Máte vidarabin?"

„Ale ne pro kočky/" zamračila se mladá žena. „Musím to konzultovat s lékařem."

„Máme ho v autě - našeho kocoura. Je mu zle, a všechno je to moje vina. Měla jsem na to myslet předem."

„Už jste to někdy dělala?"

„Jsem na to odborník." Kaye nasadila statečný, uplakaný úsměv.

Mladá žena se zahleděla na seznam na plochem monitoru. „Nejsem si úplně jistá, co je vidarabin."

Kaye zapátrala v paměti a pokoušela se vybavit si dlouhé hodiny, kdy prohledávala stránky PediaServe, MediSHEVA a stovky dalších. Tehdy, před lety, se snažila být připravená na různé neznámé pohromy. „Existuje něco novějšího, taky to někdy používáme. Jmenuje se to picornavene, enterovene, tak nějak..."

„Máme picornavene pro koně. Ale to nemůže být to, co hledáte."

„Zní to povědomě."

„Vyrábějí to v hodně velkém balení."

„Dobře. Tak fanciclovir?"

„Ne," řekla Betsy, teď už dost podezíravě. „To by mohli mít v lékárně. Ten váš kocour musel mít zajímavý život, co?"

„Byl divoký," odpověděla Kaye.

„Jestli je opravdu tak nemocný..."

„Strašně moc pro nás znamená."

Díl první l SHEVA + 12

147

„Měla byste počkat na doktora. Za hodinu tu bude."

„Nejsem si jistá, jestli mám ještě tolik času." Kaye pohlédla na hodinky a výrazem zoufalství, který nemusela nijak předstírat.

„Jste si úplně jistá, že s tím vším umíte zacházet? Zná-ic účinky?"

„Takhle ho držíme při životě už rok. Mám ho už osmnáct let. Je to tak statečný chlapík. Nevím, co bych si bez iičj počala."

Mladá žena potřásla hlavou, s pochybami, ale i s účas-lí. „Mohla bych z toho mít potíže."

Kaye necítila vůbec žádnou vinu. Kdyby měla pistoli, klidně by nemocnici hned teď přepadla a sebrala jim všechno potřebné. „To bych nerada," řekla s upřeným pohledem.

Žena znovu zavrtěla hlavou. „Zatracená věc," pravila. „Staří kocouři. Osina v zadku, co?"

„Však to znáte," přisvědčila Kaye.

„U nás to není jako ve velkých městech. Pět litrů Rin-r.cra, dvě stě milionů picornavene - menší balení už nemáme. A Depo-Medrol." Betsy vzala do ruky vytištěný •.(•/nám. „Budete platit kreditkou?"

„Hotově." řekla Kaye.

39

OHIO

Yolanda Middletonová procházela s Dickenem kolem •k o l nich přivěšů ke starým hospodářským stavbám. Snadno s ním držela krok a pohazovala si přitom krouž-I (ni s klíči. „Prohledali jsme Traskovu kancelář," řekla. „Našli jsme tam

univerzální klíče ode všech budov. Ještě

148

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl první I SHEVA + 12

149

je na nich štítek z doby, kdy tu bývalo vězení. Mezi ošetřovatelkami se povídá, že by tady mohly být nějaké zásoby ještě z té doby, ale nikdo to neví jistě."

„To je ohromné. Chodil sem někdy i Kelson?"

„Neřekla bych. Tohle byla laboratoř doktora Jurieho," odpověděla Middletonová. „Doktor Pickman byl jeho asistent. Oba měli povoleno provádět tady výzkum. Drželi se od nás ostatních dál."

„Jaký druh výzkumu?" zajímal se Dicken.

Middletonová jen potřásla hlavou.

Dicken se zastavil na asfaltové cestičce a lehce poklepával nohou na obrubník. Přemýšlel. Ohlédl se přes rameno na přestavěné skladiště, staré výukové středisko a tři šedivé betonové krychle mezi nimi. Pak vykročil a Middletonová ho následovala.

Na jedné stěně nejbližší krychle se nápadně vyjímaly dvojité ocelové dveře. Na nich byl nápis VSTUP ZAKÁZÁN, vyvedený bílými písmeny na modrém laku dveří.

„Co je tam uvnitř?"

„No, mimo jiné dočasná márnice," řekla. „Tak mi to aspoň řekli. Nevěděla jsem ani, že ji používali."

„Proč tady?"

„Doktor Jurie nám nařídil, že musíme uložit těla všech dětí, které umřou. Okresní koronerka je nepřebere, i když by správně měla."

„Rodiče někdo uvědomil?"

„Zkoušeli jsme to," odpověděla Middletonová. „Jenže oni se leckdy přestěhují a nedají nám novou adresu. Prostě nechají děti za sebou."

„Má škola svůj hřbitov?"

„Nikdy jsem o žádném neslyšela. Čestně, o tohle se staral doktor Jurie." Middletonová se očividně necítila nejlépe.

„Pochopili jsme, že je vozí na nějaké pohřebiště

pro chudé někam mimo město. Nebylo jich moc, vážně. I >vě nebo tři od otevření školy, za mě jenom jedno. Trask nikdy nedovolil, aby se o úmrtích moc mluvilo. Povídal, /c to je soukromá záležitost."

Dicken si promnul prsty. „Klíč?"

Middletonová hledala na kroužku novější klíč, pak mu li-den ukázala. Byl označen VI-P, P snad jako přední dve-it', a V-co je V? Jako výzkum? Shodli se, že to vypadá nejpravděpodobněji. Když strkala klíč do zámku, Dicken se zahleděl na betonovou stěnu nad sebou, bledě šedou v ranním světle. Přivřel oko, tak jak se to naučil během lei, aby pomohl zakalené čočce zaostřit na kryty ventilace těsně pod střechem, na několik vyčnívajících rour a silný kabel elektrického vedení, který odtud vedl ke sloupu a od něj do rozvodné skříňe blízko skladiště.

Middletonová strčila do dveří. Uvnitř bylo tak chladno, až se zachvěl.

„Tady přinejmenším funguje klimatizace," poznamenal.

„Je oddělená od hlavního agregátu. Tahle stavba je novější než zbytek."

Dicken se zhluboka nadechl. Připadal si jako na lovu divokých hus.

V těchto budovách by mohly být léky, ale Dicken o tom pochyboval. Spíš tu najdou zásoby materiálu pro laboratoře - leda by se Trask s doktorem domluvil, aby je také prodali. Ale laboratoř by mohla být vybavena lépe než malé příslušenství nemocnice. Tohle všechno však stejně byly jen výmluvy.

Přivádělo ho sem něco jiného, instinktivní podezření, které pocítil, když kráčet mezi lehátky ve Speciálním léčebném středisku. Jsme zvědavé opice, pomyslel si. Žádnou příležitost nevynecháme.

150

Greg Bear I Darwinovy děti

Na stěně za dveřmi našel vypínač a zmáčkl ho. Vnitřek místnosti zaplavilo chladné, sterilní světlo zářivek. Severní stěnu zabíraly nerezové lednice, obrovská laboratorní zařízení, opatřená modrými ukazateli teploty. Drahé a velice odlišné od těch malých, hrbatých krabic u nemocnice.

„Kdy odtud doktor Jurie a Pickman odešli?" zeptal se.

„To nevím jistě."

„Vzali si něco s sebou?"

Middletonová pokrčila rameny. „Já je neviděla odcházet. Nemůžu být všude."

„Jistěže ne," řekl Dicken. Pod rouškou ho svědilo. Natáhl ruku, aby se poškrábal na nose, vzápětí si to ale rozmyslel.

„Jak dlouho vám to bude trvat?" chtěla vědět Middletonová.

Dicken šijí nevšímal. Lednice byly zamčené a vybavené klávesnicemi s tlačítky. Přejel prsty po jedné z nich a zakroutil hlavou.

Middletonová našla na svazku klíč od protějškových dveří. Vedly do malé patologické laboratoře s jedním pitevním stolem, zářícím čistotou. Všechny nástroje byly úhledně uloženy na podnosech nebo ve skříňkách podél stěny. Několik jich leželo na autoklávu, ale jinak se laboratoř zdála dokonale organizovaná a udržovaná.

„Kdy tady prováděli poslední pitvu?" zeptal se Dicken.

„Myslím, že tu nikdy k žádné nedošlo," pravila Middletonová. „Přinejmenším jsem o žádné neslyšela. Copak bychom k

tomu nepotřebovali povolení z okresu?"

„Nikoli v případě, že by odmítl odpovědnost. Možná to bude vědět Mark." Ale teď už začínal pochybovat, že by Mark věděl o všem. Zmocňoval se ho dojem, jako by jeho bývalý šéf z CDC, domnělý ředitel Komise pro mi-

Díl první | SHEVA + 12

151

niořádné události, byl nakonec ochromen- snad by se to il.ilo lépe vyjádřit výrazem „kastrace" - těmi politickými vlky z Washingtonu.

Prošli krátkou chodbou doprava a nečekaně narazili 11.1 bohatou rudnou žílu: plně vybavenou laboratoř molekulární biologie a genetiky, padesát pět metrů čtverečních pod vysokým stropem, přeplněných dokonalým vy-li.ivením. Třídící centrifugy poskytovaly proud vzorků .nialyzátorům - sekvenátorům specializovaným na poly-imkleotidy, RNA i DNA; proteomizérům, schopným rozlišení kompletních sad proteinů; zařízením pro izolaci ,i označení cukrů a tuků a příbuzných sloučenin. Na opačném konci laboratoře se nacházely další příhrádky, 1 široké ocelové laboratorní stoly. Třídice a analyzátory byly propojeny ocelovými a bílými plastovými kolejničkami, které probíhaly jako nějaká malá .mtomatizovaná železnice difrakčními molekulárními analyzátory, inokulátory, inkubátory a různými videomikro-skopy - včetně dvou uhlíkových analyzátorů. Všechno obdivuhodně automatizované. Laboratoř pro jednoho, maximálně dva pracovníky.

Všechno na stolech a kolem nich bylo připojeno k malému, jasně červenému specializovanému počítači Ceno-mics Ideator, schopnému 3D zobrazení a popisu a identifikace genů a proteinů v reálném čase.

Bylo to více než bohaté zařízení: Vybavení, které Dicken viděl před sebou, když tou místností procházel, bylo na obyčejnou školní nemocniční laboratoř téměř obscénně přepychové. Už navštívil spoustu podobných zařízení špičkových biotechnologických firem, které by se tomuto nemohly rovnat.

„Uf," vyjádřil se užasle. „Tohle je ale perfektní sbírka!"

Middletonová zvedla obočí. „Prosím?"

152

Greg Bear | Darwinovy děti

„To nic." Znovu prošel mezi stoly, zastavil se, zvedl ruku v rukavici a dotkl se Ideatoru. Tady měl svůj říční člun. Měl všechno, co potřeboval k vystopování viru proti proudu řeky nemoci až na daleký, zamrzlý sever- k jeho spící, ledovcové formě.

I kdyby nikdo jiný nebyl ochoten se toho úkolu ujmout, byl si jist, že to dokáže sám, právě tady, a ať si ten nemyslíci svět venku trhne nohou. Za pomoci pár manuálů. Leccos ze zdejšího vybavení viděl dosud jenom v katalogích. Dicken se sklónil a prohlížel si plechové štítky, identifikace, nálepky. „Kdo tohle všechno zaplatil?"

Middletonová zavrtěla hlavou. Byla stejně ohromena jako on, ale pravděpodobně nedokázala plně ocenit ten úžasný objev.

Na zadní straně jednoho z uhlíkových analyzátorů našel, co hledal. Na štítku bylo napsáno: „MAJETEK AME-RICOLU, INC., federálně registrovaná firemní zápůjčka". „Marge Grossová," vydechl. „Velká Marge." „Cože?" Dicken zamumlal rychlé vysvětlení. Marge Grossová byla výkonná ředitelka a majoritní podílník jak Americo-lu, tak Eurocolu, dvou největších světových výrobců farmaceutických přípravků a lékařského vybavení. Nedodal, že Marge Grossová po nějakou dobu zaměstnávala Kaye Langovou.

„Musíme přijít na to, jak bychom otevřeli ty lednice. A tohle." Ukázal na neoznačené dveře z nerez oceli - či spíš něco jako průlez - v zadní stěně laboratoře.

Middletonová se otfásla. „Mám dojem, že se mi do toho ani moc nechce," prohlásila.

Dicken se zachmuřil. „Jsme už unavení, co?" Zahanbeně mu podala kruh s klíči. „Já se podívám po těch kódech," řekla.

Díl první | SHEVA + 12

153

40

POCONOS, PENNSYLVÁNIA

Mitch přefadil na pohon všech čtyř kol, načež se s džípem protlačil přes kus ohrady v místě, kde už byla rozlámaná a poškozená - přesně tak, jak mu to George popsal. Džíp se s rachotem hnul po náspu.

Kaye na zadním sedadle zase chovala Stellu na klíně. Stella nereagovala na nárazy ani cukání. Kaye upírala pohled přímo před sebe, skrz přední sklo, ale ve skutečnosti neviděla vůbec nic, jen úporně přemýšlela. Nedoká-/ala vypnout svou mysl, plnou scén a plánů, které se ne ii ne nějakým užitečným způsobem spojit. Vísela na konci provazu, který sebou může každou chvilku pořádně škubnout; věděla o tom, ale nemohla s tím vůbec nic dělat.

Byla víc než napůl přesvědčena, že dceru ztratí. Zdálo se docela přiměřené dělat plány pro dobu bez Stelly, ale k tomu se nedokázala přimět. Její myšlenky se všelijak klikatily, chyběly jim konce, a všechny tolik bolely...

Cítila, jak se jí začíná svírat hrdlo, jako v té noční mře.

„Tady," ukázal Mitch.

„Cože?" zasípala Kaye.

„Cesta."

Jak jim to George popsal, narazili na téměř zarostlou stezku, která si stěží zasloužila název cesta. Mitch strhl džíp doleva. Stezka se asi čtvrt míle vinula hustým jehličnatým porostem, potom se napojila na státní dálnici. Touto zkratkou se dalo vyhnout karanténním blokádám na okresní silnici.

Mitch si za minulých deset let vypěstoval pronikavou intuici. Měl vybroušené zločinecké instinkty. Přimo před sebou viděl zátarasy Ministerstva zdravotnictví nebo Úřa-

154

Greg Bear I Darwinovy děti

du pro mimořádné události, agenti INS nebo filadelfskou Národní gardu, jak kontrolují každé vozidlo na hlavní silnici, zástupce Střediska pro potírání chorob, číhající ve voze UMU...

Tohle všechno už viděl, když před sedmi lety cestoval a hledal nový domov. To bylo v období paniky po objevení paní Rhineové.

Kaye dceři tiše broukala, jako to dělávala, dokud byla Stella malá. Stella měla popraskané rty a horké čelo. Hlava se jí bezvládně kývala, když ji Kaye chovala v ohbí lokte. Matka jí prsty odhrnula nakrátko ostříhané vlasy a pozorovala její lice, jež stídně červenaly a bledly jako signální světlo, které se nemůže rozhodnout, jestli má zůstat svítit. Její pach byl obzvlášť zneklidňující, byl to pach nemocného mláďete, ze kterého se Kaye dělalo opravdu zle.

Kaye nikdy úplně neztratila zesílený čich, který se u ní vyvinul, když nosila SHEVA dítě, i když už nemohla tvořit své vlastní komunikační feromony. Póry za ušima se jí během dvou let uzavřely. Mitchovy zmizely ještě o něco dřív a jejich lícní skvrnky, zvláštní melanofory, také vybledly do barvy normální kůže, přestože Kaye po nich zůstaly malé loužičky pih.

Stelliny rty se pohnuly. Mluvila, či spíš blábolila, dvěma proudy současně. Kaye jí hladila bradu a rty, dokud se neuklidnily. Stella ztišila hlas do šepotu:

„Chci vidět lesy I

je tak málo času/nechtě mě v lese/

prosím/prosím/prosím."

„Jsme uprostřed lesů, zlato," tišila ji Kaye. „Vážně jsme v lese."

Stella otevřela oči, vzápětí prudce švihla paži nahoru, jak ji oslepilo slunce na tváři, a udeřila přitom Kaye do

Díl první I SHEVA + 12

155

nosu, až se jí spustila krev. Kaye její paži odstrčila a zakryla jí oči svou dlaní.

„Jak dlouho ještě pojedeme?" zeptala se Mitche.

„Nevím to jistě. Možná hodinu."

„Můžeme o ni přijít, než se tam dostaneme."

„Neumře," řekl Mitch. „Je jí lépe."

„Nechce pít."

„Vždyť jsi jí dávala vodu, než jsme vyjeli."

„Počůrala se. Je úplně žhavá. A nechce pít. Jak to můžeš vědět? Já sama nevím, jestli neumře."

„Já jsem ten strašidelný chlap," opáčil Mitch. „Vzpomínáš?"

„Ale tohle není legrace, Mitchi." Kaye zvýšila hlas.

„Copak ji necítíš?" zeptal se Mitch.

„Cítím ji lépe než ty," odpověděla.

„Neumírá. Ví to."

„Prosím vás, přestaňte se hádat," zamumlala Stella, obrátila se a chabě kopla do dveří. Její bosé nohy slabounce bouchly do plechu. „Bolí mě hlava. Pusťte mě ven/chci jít ven."

Kaye dceru podržela. Stella se vzpouzela jen krátce, pak s rezignovaným povzdechem znovu ochabla. Kaye pohlédla na týl Mitchovy hlavy, na nerovný zástřih jeho vlasů. Nevalný účes. Člověk šetří peníze, kde se dá. Mitch ostatně holiče nikdy neměl v oblíbě. Na okamžik svého manžela nenáviděla. Měla chuť kousat a škrábat a bít ho.

Nikdo o její dceři nevěděl víc než ona. Nikdo. Kdyby Mitch promluvil ještě jednou, nejspíš by začala ječet.

156

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl první I SHEVA + 12

157

41

OHIO

Trask nebo někdo z jeho podřízených vypnul server, který řídil veškerou kabelovou i satelitní komunikaci školy, a bez hesla ho nedokázali znovu nastartovat. Nikdo z učitelů, zdravotnický personál ani Kelson heslo neznali a Trask už nebyl k dispozici.

Augustin dokázal odhadnout jeho důvody, ale stejně na tom nezáleželo. Záleželo jen na tom, aby nějak zjistil, kde to vážně se zásobováním, a napravil to. Dicken nenosil telefon. Jediný fungující přístroj byl v této chvíli Augustinův mobil s napojením na web.

Osobně i prostřednictvím své sekretářky v kanceláři UMU v Indiáne rozeslal vzkazy - hlasové i mailové - vedoucím všech institucí, které měl v adresáři, v nichž znovu potvrdil své předchozí požadavky na dodávku potravin a materiálu. Čehokoli. Všude mu sdělili, že se pokusí, ale že situace je velmi napjatá a možná to den dva potrvá.

Augustin však věděl, že tolik času jim nezbývá.

Jeden odvážnější zástupce nižšího tajemníka Zdravotní a humanitární služby mu navrhl, aby se obrátil na místní tisk a celý případ zveřejnil. „Tady v jednom kuse vyzvánějí telefony."

Augustin ale odmítl. Uměl si představit, jak by to dopadlo. Reportéři by neoblíbeného a nežádoucího ředitele Komise pro mimořádné události roztrhali na kusy, jen aby dokázali, že je lhář.

Potřeboval nějaká fakta, aby se vyhnul ještě většímu rozdmýchávání paniky mezi veřejností, a Dicken mu zatím nic užitečného neposkytl.

Teď Augustin seděl na sekretářčině opotřebované židli u toho malého stolu a snažil se připojit na webové stránky Národního ústavu zdraví. Přinejmenším mu ještě nezrušili osobní konto; ještě nebyl tak zcela persona non grata. Studoval nové statistiky z dnešního rána, numerickou inatomií choroby, na malém, barevném telefonním displeji. První případ se pravděpodobně objevil v Kalifornii, ve škole v Pelican Bay. Tři kalifornské korporace, zabývající se vězeňstvím, získaly smlouvu na ubytování SHEVA dětí ve Zlatém státu; všechny se ke spolupráci s washingtonským vedením stavěly velmi zdráhavě. Augustinovi se ti-to správci značně znechutili a jejich školy rovněž; veškerá kultura kalifornského vězeňství v posledním desetiletí dvacátého století, během Drogových válek, zdegenerovala a její představitelé se stali příliš arogantními. Nepřekvapilo ho, že zprávy z Pelican Bay o rozšíření choroby se ocitly na webu teprve předevčím. První postižení, a ohlásili to skoro jako poslední.

Nemoc udeřila téměř současně na patnácti dalších školách, od Oregonu k Mississippi. Tahle skutečnost by Dicke-na jistě zaujala. Kde byl její rezervoár? A její vektory? Jak se virus mohl tak rozšířit, než vznikla tato pandemie?

Jak a proč zůstával virus tak dlouho v latentním stadiu?

Škola v Pelican Bay přišla o dvanáct set žáků ze šesti tisíc. To znamená o každého pátého. Zařízení v Saň Luis Obispo a Port Hueneme hlásily nižší procento, ale zemřela už polovina studentů z Kalispellu, téměř tisíc, a v příštích dvanácti hodinách se očekávala další úmrtí. V El Ca-jonu to bylo padesát šest ze tří set.

Klouzal očima po mapách a grafech. Phoenix - dva tisíce z osmi. V Tucsonu onemocněly dvě třetiny; polovina

158
Greg Bear I Darwinovy děti

z nich byla nyní mrtvá. Provo ztratilo polovinu, ale tam měli méně než sto žáků. Mormoni se nevzdávali svých dětí bez boje a ve třech školách v Utahu bylo méně než tisíc SHEVA dětí.

Augustin by rád věděl, kolik onemocnělo a zemřelo dětí v „domácím učení“, jak to některé úřady nazývaly, děti skrývajících se v ilegality. Nemoc se brzy rozšíří i mezi nimi, odhadoval.

V Ohio, lowě a Indiáne, ve dvanácti školách se třiašedesáti tisíci žáky, shromážděnými z celého Středozápadu, už do nynějška zemřelo třináct tisíc SHEVA dětí.

Právě studoval statistiku z Illinois, když telefon zapípal. Vzal si hovor. Byla to Ráchel Browningová z Kanceláře zvláštního průzkumu.

„Zdravím, Marku. Slyšela jsem, že jste volal. Smutný den,“ řekla.

„Rád vás slyším, Ráchel,“ pravil Augustin. „Potřebujeme okamžitě dodávku...“

„Vydržte vteřinku. Mám další hovor.“ V telefonu se ozvala veselá džezová hudba. To bylo na něj trochu moc; málem telefon vztekla zaklapl. Ale udržel se a nechal dlaň na krytu rozevřenou. Heslem dne byla trpělivost, především na té nyní záleželo, a obzvlášť u takového přízraku jako byl on, u jeho mlhavé autority, kterou mohl sfouknout i slabounký závan větru.

Browningová se vrátila k němu na linku. „Jeden ze čtyř, Marku,“ spustila, jako by šlo o skóre nějakého sportovního zápasu.

„Podle mě je to zatím jeden z pěti, když vezmu průměr z celé země, Ráchel. Potřebujeme...“

„Slyšela jsem, že jste uvízl přímo uprostřed toho všeho. Vypadá to na nakažlivost přes sedmdesát procent,“ přerušila ho Browningová. „To agens přežívá v aerosolu

Díl první I SHEVA + 12

159

nejméně tři hodiny. Příšerné. Tohle už se úplně vymklo kontrole.“

„Zpomaluje se to.“

„Protože už nezůstal nikdo, kdo by se mohl nakazit, aspoň ne ve školách.“

„S patřičnou lékařskou péčí bychom mohli ztráty omezit na minimum,“ naléhal Augustin. „Potřebujeme lékaře a vybavení.“

„Ohijský okresní ředitel je zkorumpovaný zkurvysyn,“ prohlásila Browningová. „Na tom se jistě shodneme. Odklonil zásobování zdravotnickým materiálem ze škol, protože děti byly zdravé. Vykládají se všelijaké zvěsti, že kdosi z jeho lidí prodal ty zásoby ruským mafiánům v Chicagu, za deset centů z dolaru, a teď se s nimi kšeftuje na černém trhu v Moskvě.“

„To jsem netušil.“ Augustin klepal nehtem o stolní desku.

„To jste ale měl, Marku. Boží mlýny přece jen melou,“ řekla Browningová. „Ale to vám s virovými dětmi nijak nepomůže. Ke všemu je tady ve Washingtonu spousta podělců. Všichni jsou vyděšení. A já také.“

„Nikdo z dospělých tady neonemocněl. Pro nás ta nemoc nepředstavuje žádné ohrožení. Známe její etiologii i podstatu.“ To byla lež, ale musel ukázat nějakou sílu.

„Pokud má tohle onemocnění nějakou souvislost s dávnými viry, a já mám silné podezření, že má - vy snad ne? -, potom přecházíme do stavu plné pohotovosti. PPS 298, Marku.“

Od doby, kdy si Augustin do všech podrobností přečetl Prezidentské příkazy a směrnice, číslo 298, už uplynuly tři roky.

„Hayford už projednává návrh krizového zákona v Senátu,“ pokračovala Browningová. „Nebudou tolerovány

160

Greg Bear I Darwinovy děti

žádné virové děti mimo federální školy. Žádné. Dokonce ani v rezervacích nebo v Utahu. Všechny školy přecházejí pod přímou kontrolu federálního Úřadu pro mimořádné události. To se vám bude líbit. Návrh zpřísňuje postihy za porušení zákona a povoluje ztrojnásobení počtu zaměstnanců, zplnomocněných pro dohled a zatýkání. Budeme najímat kdejaké

bachraté pracovníky ostrahy s pistolí větší, než mají péro, a každé hovado, které vyletělo z policejní školy. Zdvojnásobí nám rozpočet, Marku."

Augustin pohlédl na své rolexky. „Tady je jedenáct hodin ráno," řekl. „Může sem někdo z Washingtonu poslat lékaře?"

„Rozhodně ne dnes," odpověděla. „Každý se stará sám o sebe a guvernér Ohia zatím o nic nežádal. A upřímně řečeno, proč bych vám měla důvěřovat? Mně jste nejužitečnější právě tam, kde teď jste - a kde všechno parádně zpackáte. Ale nebudme zaujatí. Nabídnou vám kousek dobročinnosti. Víím, kde se bude za pár hodin skrývat Kaye Langová. Vy také?"

„Ne. Měl jsem hodně práce, Ráchel."

„Myslím, že mluvíte pravdu."

Augustin rychle v duchu probíral možnosti, jak by Ráchel Browningová mohla zjistit takovou věc, jako místo Kayina pobytu. „Vy jste někoho zmáčkla?"

„Hlášení NuTestu přes satelit z Pittsburghu a stížnost souseda nás dovedly přímo k jistému domu. Zajistila jsem potřebnou lékařskou péči jistému virovému dítěti ve škole v Indiáne. Jeho rodiče jsou velice šťastní. Lékaři tvrdí, že chlapec bude žít, Marku." Browningová líčila svůj příběh pátrání a vydírání s nemalým tempe-ramentem.

„Když máte takovou moc, jistě byste nám tady mohla pomoci," řekl Augustin.

Díl první I SHEVA + 12

161

„Čestně, nemůžu. Neslyšel jste, že nám Francie nabídla i zásilku širokospektrých antivirotik, a prezident Ellington to odmítl?"

„Neslyšel."

„Všechny opravdu důležité školy, na které je vidět, jsou dobře zásobeny. Jejich sklady léků nikdo nevykradl. A vzpomeňte si, při minulých volbách Ohio Ellingtona nevolilo."

Augustin si stiskl kořen nosu. Poslední dvě hodiny ho naplala bolest hlavy a nemínila ustoupit. „Nikde nevidím žádnou dobročinnost, Ráchel. Proč jste vlastně zavolala?"

„Protože to svinstvo, které tady kolem vydávají za svůj n.i./or, děsí dokonce i mě. Nedostanu se k nejvyššímu šé-liim Úřadu pro dálkový průzkum nebo NSA (Úřad pro národní bezpečnost). Tajemník Zdravotní a humanitární .lu/.by není k sehnání. Řekla bych, že všichni hezky zase-il.ijí v těch svých králičích norách v Annapolis a Arling-IDIU. Marku, víte stejně dobře jako já, že všichni členové nřmovny a senátoři zplodili své potomky bezpečně před vlnou SHEVA.

Všehovšudy dva senátoři a čtyři reprezen-ti mají SHEVA vnoučata. Smůla. Statisticky vzato by ii h mělo být víc.

Čtyřiašedesát procent našich stárnou-i idi voličů preferuje vůči uprchlým virovým dětem polínku Střilet na setkání.

Podle veřejného průzkumu veřej-ucho mínění na CNN. Dva ze tří, Marku."

„Jak bezpečná je tahle linka, Ráchel?" zeptal se Augustin.

Browningová mezi zuby pohrdavě odfrkla. „Uhádnete, co přichází z vlády?"

V hlavě mu bušila bolest. Naklonil se přes stůl. „To je li příliš snadné."

„Posílám zvláštní vůz pro Kaye Langovou a její dceru, s lidmi, které znám a kterým důvěřuju."

162

Greg Bear I Darwinovy děti

Augustin si to pár vteřin promýšlel. Nikdy v životě necítil větší hněv - ani bezmoc. „Jsem vám zavázán, Ráchel."

Rozeznal v jejím hlase triumfální tón. „Nejsem tak pitomá, jak si myslíte. Dokud je ta ženská naživu, je to osi-na v zadku. Ale kdyby zemřela, udělají z ní mučednici."

„Dělejte, co umíte, Ráchel."

„To dělám vždycky. Ale žádné harmonogramy. Tohle si zařídím podle svého vlastního rozvrhu a vám o tom řeknu co nejméně."

„V pořádku."

„Jestli to vyjde, jste mým dlužníkem, Marku. A teď..."

Telefon náhle oněměl. Augustin s ním zatřásl a několikrát stiskl tlačítko ON. Přístroj ožil a rozsvítil se, ale když nedostal žádný signál, znovu se sám vypnul.

Velmi pravděpodobně už telekomunikační síť převzala Kancelář zvláštního průzkumu, která vyřadila z provozu vysílače kolem všech škol. První fáze PPS 298.

Augustin odložil telefon právě v okamžiku, kdy se do místnosti vrátila DeWittová.

„Chce vás vidět doktor Dicken," vyřizovala. „Něco našli."

„Nějaké zásoby?" zeptal se s nadějí.

DeWittová zakroutila hlavou.

42

PENNSYLVANIA

Na státní silnici byl slabý provoz, za posledních patnáct minut potkali tři nebo čtyři auta. Nikdo nechtěl být přistižen na cestě. Už samotná skutečnost, že člověk někam jede, mohla vzbudit podezření. George říkal, že hledání odbočky k chatě je ošidné, protože je špatně vidět. Aby to místo označil, přitloukl na velkou jedli červený plastový pruh.

Díl první I SHEVA + 12

163

Mitch teď řídil pomaleji, pátral po červeném pruhu a dřevěné desce, kterou vandalové na projíždě často rozbíjeli baseballovými pátkami.

Náhle vnitřek džípu naplnil stín. Připadal si jako utopený v inkoustové noci. Pocit přešel, ale vyděsil ho; ta icmnota mu vnikla i do nosu jako pach vyjetého motorového oleje.

„Jsem zatraceně unavený," řekl si pro sebe a zauvažoval, jestli ho bylo slyšet i vzadu. Cítil je tam obě, obě naživu, obě tiché. Stellino dýchání už neznělo tak drsně, ale Mitch věděl, že má stále vysokou horečku.

Třeba už to chytil také. To už by bylo víc, než by Kaye unesla, usoudil. Takže prostě nesmím onemocnět.

Hvízdání ve tmě. V olejovité temnotě.

43

OHIO

„Jurie nechal číselné kódy v zásuvce stolu," oznámila Middletonová, když vedla Augustina a DeWittovou do betonové krychle výzkumného střediska. „Doktor Dicken mě požádal, abych vás sem oba přivedla."

Dicken se objevil v protějších dveřích s tlustou složkou papírů. Zabodl pohled do Augustina. „Vy prohnili zkur-vysynu," přivítal ho.

Augustin ani nemrkl. „Něco jste našel," konstatoval.

„To máte zatraceně pravdu, že jsem něco našel! Kolik toho Americol napumpoval do vašich škol? Do vašich táborů?"

„Pokud já vím, tak nic."

„Chcete to všechno hodit na Traska, co?"

164

Greg Bear I Darwinovy děti

Augustin opatrně zavrtěl hlavou. Rozhlédl se po rozlehlé místnosti a utkvěl pohledem na stěně, kterou zabíraly mrazicí skříně. „Já ani nevím, co tohle je."

„Jaké plány asi může mít Marge Grossová se všemi těmi dětmi?" Dicken mu ukázal složku. Augustin se po ní natáhl, opíraje se o hůl, ale Dicken ucukl a hodil ji na stůl vedle nerezových chladicích zařízení. Z desek se vysypaly fotografie; barevné fotografie z průběhu pitev. Už zdaleka bylo zřejmé, že pitvaná těla patřila dětem, některá nemluvnatům.

Dicken o krok ustoupil, jako by se Augustina štítil. Augustin zatékal pohledem z jedné tváře na druhou, vrásky se mu prohloubily. Odstrčil fotografie, pak rozevřel složku a prolistoval ji.

„Znám vás až moc dobře," prohlásil Dicken. „Nejste tak hloupý, abyste jen tak připustil něco takového!" „Ukažte mi i ten zbytek," požádal Augustin. Middletonová vytukala číselná hesla a otevřela dveře prvního mrazicího boxu. Mrazivá mlha opadla a odhalila řady nádob. Augustin okamžitě poznal, k jakému účelu slouží. Nádobky nahoře byly malé a obsahovaly anonymní kusy tkáně v bezbarvé tekutině.

V rozměrnějších nádobách na vyšších policích byly uloženy celé vnitřní orgány.

Middletonová zbledla do nezdravě olivového odstínu, oči téměř zavřela.

„Kolik?" zeptal se Augustin.

„Tady přechovávali pozůstatky snad šedesáti nebo sedmdesáti dětí, a různě po téhle budově je jich roztroušeno ještě víc," odpověděl Dicken.

„Co si myslíte o... jejich záměru?"

„Ani se nepokouším o odhad," řekl Dicken.

Díl první I SHEVA + 12

165

„Tolik dětí tady neumřelo," promluvila Middletonová. „A doktor Jurie... a Pickman... odešli ještě před..." Nedokončila větu. Zavřela první dveře a otevřela druhé. Další skřín byla až po vrch plná táců se zmrazenými tkáňovými vzorky, umístěnými na sklíčkách nebo uložených v roztocích v menších lahvičkách.

Augustin tácy prohlédl, postoupil o krok dál a pokynul Middletonové, aby otevřela třetí dveře, potom čtvrté. Hůl doprovázela jeho chůzi po linoleu gumově pištivými /vuky. „Jste si jistá, že nic z toho tady nepochází s posledních dvou dnů?" přeptal se, pokoušeje se najít rozumné vysvětlení pro všechny ty nádoby, zkumavky a tácy, pečlivě očíslované a označené žlutočervenými nálepkami Biohazard.

„Tohle je tkáňová knihovna," prohlásil Dicken. „Zdravé tkáně, patologické vzorky, cokoli mohli získat. Mají tu dokonale vybavenou laboratoř pro jejich analýzu. Jurie a Pickman pitvali všechny děti, které zemřely v této škole i v ostatních školách této oblasti. Předpokládám, že sem převáželi všechna těla, která se jim podařilo získat," pokračoval.

„Centrální sběrné zařízení mrtvých."

„To vybavení zaplatila Grossová?" zajímal se Augustin. Choval se tak klidně a tvářil se tak naprosto zničeně, že Dicken udržel svůj hněv na uzdě.

„Americol," řekl.

„Hm, hm," broukl Augustin. Vzal si od Middletonové seznam kódů a prozkoumal další tři boxy za dveřmi. Dva / nich obsahovaly už známé naskládané podnosy se vzorky. V posledním spočívalo pět mrtvol, zabalených do průhledných plastových pytlů, zavěšených na háčcích na kolejničkách na stropě boxu.

„Můj Bože," hlesla DeWittová.

166

Greg Bear I Darwinovy děti

„Měl jsem o tom vědět/ mumlal Augustin. „To je jisté. Měl jsem to vědět."

Middletonová přistoupila k otevřené lednici. „Pitvy se přece provádějí standardně, ne? To, na co se teď díváme, je nejspíš patologicko-anatomická studie, prováděná v zájmu našich žáků, v zájmu jejich ochrany, že?"

„Ne," prohlásil příkře Augustin. „Do Washingtonu nepřišly výsledky žádné takové studie a pochybuji, že by byly zaslány nadřízeným úřadům v Ohio - o tom bych se jistě doslechl. Do minulého týdne zemřelo ve školách celkem tři sta sedmdesát devět dětí. Statisticky vyjádřeno jde o velmi nízkou mortalitu. Mnoho z nich je nejspíš tady. Měly být poslány zpátky rodinám nebo pohřbeny, pokud o ně nikdo neprojevil zájem." Augustin zavřel dveře. „Tohle jsem

nepodepsal."

Dicken vystoupil dopředu. „Mohl tenhle... výzkum přinést nějaký prospěch ostatním dětem?"

„To nevím" řekl Augustin. „Snad. Ovšem já o tom pochybuju. Anatomicky se nám tak podobají, že jsme skladování orgánů nebo celých těl kvůli výzkumu nikdy nepovažovali za nezbytné. Povolil jsem všehovšudy biopsie a odebírání specifických vzorků ze zemřelých. Na mém místě byste udělal totéž."

Dicken vyjádřil souhlas rychlým přikývnutím.

„Tohle budí dojem studie morbidit ve velkém měřítku. Posuzování celých těl, tisíce vzorků tkání... Musím si sednout." DeWittová mu přistrčila židli, Augustin na ni klesl a naklonil se dopředu, potřásaje hlavou. „Snažím se najít v tom nějaký smysl," pravil.

„Snažte se víc," doporučil mu Dicken.

„Nenapadá mě jiný důvod, než exprese retroviru," pokračoval Augustin. „Pátrání po projevech nových virů

Díl první I SHEVA + 12

167

u nových dětí. Statistika jejich projevů u stovek jednotlivců ve vztahu ke známým biografickým faktorům, vzorcům stresu. To by ovšem vyžadovalo bezprecedentní úsilí. Monumentální." „A k čemu to všechno?"

„Mohlo by se jednat o pokus o pochopení celého procesu. K čemu se dávné viry chystají. Jaká nebezpečí mohou představovat."

„Abychom mohli předvídat třeba výskyt třesavky?" nadhodil Dicken. „Na tom už přece někde pracují. Proč l o prováděli tady, bez povolení?"

„Protože nikde jinde neměli přístup k tolika novým dětem, ať už mrtvým, nebo živým," odpověděl mu Augustin. „Z toho se mi dělá zle." DeWittová se opřela o stolek a složku od sebe odstrčila.

Augustin pohlédl na Dickena. „Nejsem žádný pán loutek, Christophere. Už před mnoha měsíci mě porazili a odstavili. Pokoušel jsem se udržet si zbytek vlivu, abych y.achoval aspoň nějaký pořádek." Malátně mávl rukou ke ilvěřím z nerez oceli. „Tady umřeli lidé, Christophere."

„Právě tak to řekla Marian Freedmanová při mé minulé návštěvě Fort Detricku. Bezvadná výmluva. Všechno je možné. Vy tady nejste ten zlý hoch?"

„A byli to skutečně zlí hoši?" zeptal se Augustin. „Víme to tak jistě?"

„A co rodiče?" ozvala se DeWittová. „Musíme brát ohled na city," přisvědčil Augustin. „Lékařskou etiku nelze pominout ani u neodkladných případů. Jenže my jsme dosud nikdy nemuseli čelit problémům tohoto druhu."

Dicken vzal Augustina za paži a pomohl mu na nohy. „Ještě poslední důkaz," řekl.

168

Greg Bear I Darwinovy děti

Augustin pomalu procházel mezi stoly laboratoře molekulární biologie, nijak nereagoval na nákladné vybavení, jako by už dávno nebyl schopen cítit překvapení. Dicken otevřel zadní dvířka a rozsvítil zářivky v dlouhém, úzkém prostoru. Všichni zaváhali, než vstoupili. Ocelové police, sahající až ke stropu, obsahovaly stovky dlouhých lepenkových krabic. Dicken jednu vytáhl a odklopil víko. Uvnitř byly kosti: stehenní kosti, označené a uspořádané podle velikosti. V další krabici objevili články prstů. Ve větších krabicích vpravo dole, z nichž žádná nebyla delší než sto dvacet centimetrů, se nacházely kompletní kostry.

Augustin se opřel o kraj regálu. „S tímhle ale nic nenadělám," pravil. „Nikdo z nás s tím nic nenadělá."

„To ale není všechno," upozornil ho Dicken. „Ještě zbývá horní patro. Zatím je zamčené."

„Co myslíte, že tam tak mohli přechovávat?" zeptala se DeWittová a tvář měla popelavě bledou.

„Už žádné výmluvy, Christophere," prohlásil Augustin. „Nesmíme zapomenout, co jsme tu viděli, ale co nám kčertu bude platné, když se rozzuříme? Prospějeme tím nějak těm nemocným dětem?"

„Ani náhodou," ustoupil Dicken. „Tak dobře, pojďme odtud."

44

POCONOS, PENNSYLVANIA

Podle displeje na přístrojové desce bylo jedenáct hodin dopoledne. Mitch pohlédl na levý okraj dvouprouté asfaltové silnice a asi třicet metrů před sebou uviděl na mohutné staré jedli červený plastový pruh. Zpomalil a stáhl okénko.

Díl první I SHEVA + 12

169

Ukazatel pořád ještě stál, i když ho kdosi zkrivil. Na dřevěné tabuli bylo napsáno:

MACKENZIOV: George a Iris a Kelly

Mitch vystoupil, odemkl závoru z trubky a prostrčil ji kovovou objímkou. Pak sundal ceduli a schoval ji do zavazadlového prostoru džípu.

Chata byla postavena z loupaných klád, které už začínaly na vzduchu šednout. Stála na břehu soukromého čtvrttektarového jezera, osamělá uprostřed borovic. Vzduch voněl borovým jehličím a suchou hlinou. Mitch cítil vlhkost, stoupající z jezera, svěžest zelených mělčin, zarostlých rákosím. Sluneční světlo dopadalo na džíp v šikmých pruzích mezi stromy a ozařovalo Kaye na zadním sedadle.

Mitch vyšel na verandu, neobratně dupaje v těžkých botách. Odemkl dveře, šestičíselným kódem vypnul alarm proti lupičům a vrátil se k džípu.

Kaye už byla v půli cesty od příjezdové silnice. Nesla Stellu.

„Vezmi tašku s Ringerem a připrav infuzi," požádala ho. „Dá se pověsit na hák od lustru, na květinový stojan, na cokoli. Rozložím pár dek." Dotáhla Stellu do chaty. Vzduch uvnitř byl chladný a nasládlý dusný.

Mitch rozprostřel na podlahu za masivní koženou pohovkou spací pytel, sundal prázdný květináč, visící ze stropu,

nahradil ho plastovým pytlíkem s Ringerovým roztokem, zastrčil do pytlíku dlouhou hadičku, otevřel uzávěr a nechal čirou tekutinu protéct trubičkou, až odkápla z jehly. Kaye položila Stellu na spací pytel, popleskala jí paži, aby naskočila žíla, zabodla jehlu do žíly a zajistila ji náplastí.

170

Greg Bear I Darwinovy děti

Stella se přitom téměř nepohnula.

„Měla by být v nemocnici." Kaye zůstala klečet vedle dcery.

Mitch se na ně díval shora a bezmocně přitom svíral a rozevíral pěsti. „V nějakém lepším světě," pravil.

„Žádný zatracený lepší svět není," zlobila se Kaye. „Nikdy nebyl a nikdy ani nebude. Je jenom ,nechtě maličkých../"

„Ale to neznamená, že je máme nechat umřít," namítl Mitch.

„Do háje s tím," prohlásila Kaye. „Doufám, že vím, co dělám."

„Bolí ji hlava," poznamenal Mitch.

„Má aseptickou meningitidu. Musím ten otok snížit prednisonem a ty boláky v ústech léčit famciclovirem."

Famciclovir, náplasti a další potřeby objevili v lékárně nedaleko veterinární nemocnice. Kaye se dokonce podařilo koupit krabici jednorázových injekčních stříkaček. Nakonec ji ale došly výmluvy, řekla dokonce prodavačce, usazené v malé vyvýšené budce v zadní části obchodu, že jehly potřebuje na speciální barvení plátna.

To by ve velkém městě nemohlo projít.

Připravila si pro Stellu injekci.

„Nejsem si jistá dávkou," mumlala.

Mitch už téměř podlehl přesvědčení, že by teď mohl vyjít ze dveří, odjet, a Kaye by si nikdy nevšimla, že zmizel. Podíval se na své ruce, příliš hladké, protože jim chybělo kopání. Jak k tomu došlo? Věděl to, všechno si pamatoval, ale připadalo mu to neskutečné. Dokonce i věčný žal - že by ho nechal v džípu? - se mu teď zdál nedůležitý.

Mitch cítil, jak jeho duše bliká a zhasíná.

Kapky Ringerova roztoku s laktátem stékaly dolů průhlednou hadičkou.

Díl první I SHEVA + 12

171

„Budu ji hlídat," nabídl se.

„Zkus se trochu vyspat," vybidla ho Kaye. Zastrčila použitou injekční jehlu do plastového krytu, aby ji později mohla vyhodit.

„Nejdřív ty," odporoval ji.

„Vyspi se, zatraceně." Kaye k němu vzhledla a ten pohled byl jako rána tupým nožem.

45

OHIO

„Začíná to," řekl Augustin. „Tohoto dne jsem se celé ty roky bál."

Stáli ve věži číslo dvě, obklopeni naskládanými bednami, zaprášenými starými stoly a zastaralými stolními počítači - Augustin, Dicken, a také Augustinův bdělý osobní strážce, a dívali se, jak se Národní garda státu Ohio rozmístí uje po obvodu školního pozemku a uzavírá východ. Ze svého stanoviště měli výhled na hlavní silnici, vodojem na západě a na pustou štěrkovou pláň, přerušovanou jen kosočtverci holého betonu, za ní pás dubů, a nakonec státní dálnici, přetínající nízké kopce, porostlé trávou.

DeWittová zdolala poslední poschodí a celá udýchaná se opřela o zeď. Kývla na Augustina. „Volali z guvernérový kanceláře... na ředitelovu linku. Guvernér předešel... lederály... a vyhlásil..." Nadechla se s tichým zasípáním, „pátý stupeň ohrožení veřejného zdraví. Podléháme úplné karanténě. Nikdo nesmí dovnitř, nikdo ven... Ani vy, doktore Augustine." Probodla ho pohledem. „Od hlavní brány nám hlásí dalších dvacet vozů Národní gardy... Jedou sem. Úplně nás obklíčí."

172

Greg Bear I Darwinovy děti

Augustin se obrátil k agentovi tajné služby, ten si poklepal na sluchátko a sarkasticky se ušklíbl. „My zůstáváme po celou dobu akce," oznámil.

„A co zásobování?" zeptala se DeWittová.

„Mohli by všechno nechat u brány a my bychom někoho poslali, aby to vyzvedl. Bez jakéhokoli kontaktu," pravil Dicken. „Ale to by sem ten materiál nejdřív museli dovézt."

Augustin to zřejmě neviděl tak nadějně. „Odříznout nás není žádný problém," prohlásil suše. „Vždyť je to původně vězení. Co se týče dodávky zásob - musely by projít přes státní hranici, kde musí proběhnout kontrola. Stát je může zadržet. Guvernér se pokusí chránit své voliče, bude dělat, že o ničem neví, a přesune naše zásoby do velkých měst, do bohatých čtvrtí, do nejvíce dotovaných nemocnic, které jsou také nejvíc vidět, a jejichž vedení nejvíc křičí. Rezervy pro případ moru."

„A nás nechá jen tak napospas? Nevěřím, že by byli tak pitomí," namítl DeWittová. „Vždyť vypukne vzpoura."

„A kdo se vzbouří? Rodiče?" zeptal se Dicken. „Ti se jen skrčí a budou doufat. To přece zajistil doktor Augustin už před lety."

Augustin hleděl oknem věže ven a jeho provokace si nevšímal. „K vítězství ve volbách v Americe jedenadvacátého století stačí stádo vyděšených ovcí a vlk s přívětivým úsměvem," řekl tiše. „Máme spoustu ovcí. Paní DeWittová, mohl bych si s Christopherem promluvit soukromě, prosím? Ale zůstaňte nabližku."

DeWittová bloudila pohledem mezi nimi. Nevěděla, co si o tom má myslet, ale pak odešla a zavřela za sebou dveře. ,

„Je to ještě horší, než si kdokoli z nich dokáže představit," pravil Augustin tlumeně. „Myslím, že už někdo vypálil ze startovací pistole."

Díl první I SHEVA + 12

173

„O tom už jste se zmiňoval v autě. Co to má kčertu znamenat?"

„Když budeme mít štěstí, dokáže to prezident zarazit... Ale já Ellingtona neznám. Co byl zvolen, udržuje si odstup. Nemám ponětí, co udělá."

„A co by měl zarazit?"

„Jestli se situace zhorší, guvernér nejspíš zavolá do Washingtonu a požádá o povolení k asanaci škol. Ke sterilizaci areálů. Vyžádá si schválení, aby mohl zabít všechny děti."

„Vy si ze mě děláte srandu!"

Augustin zavrtěl hlavou a pohlédl mu pevně do očí. „Autonomní sebeobrana státu podle Prezidentských příkazů a směrnic, číslo 298, Šedá kniha mimořádných událostí. Jmenuje se to Vojenský a biologický bezpečnostní protokol, část čtvrtá. Byl uzákoněn před sedmi lety, schválilo ho tajné zasedání Senátní dohlížecí komise. Poskytuje vládám států pravomoc použít při ohrožení veškeré nezbytné prostředky - za přesně definovaných podmínek."

„Proč mi o tom nikdo neřekl?"

„Protože jste se rozhodl, že zůstanete řadovým vojákem. Obsah těch směrnic je důvěrný. Já sám jsem se rozhodně stavěl proti tomu nařízení, ale spolu se mnou byla v té místnosti spousta ustrašených senátorů. Ukázali jim obrázky rodiny paní Rhineové, případů třesavky v Mexiku. Také viděli vaše fotky, Christophe. Ustanovení podepsal prezident, a už nebylo odvoláno."

„Je vůbec nějaká naděje, že budou naslouchat rozumným argumentům?"

„Malá nebo žádná. Ale musíme se o to stejně pokusit. Závod už začal. Máte tady práci a já jakbysmet." Zvýšil hlas.

„Paní DeWittová?"

174

Greg Bear I Darwinovy děti

DeWittová otevřela dveře. Neodešla daleko, přesně jak jí bylo řečeno. Augustin zauvažoval, jestli něco nezaslechla.

„Potřebuju mluvit s Tobym Smithem."

„Proč?" zeptala se, skoro jako by ji představa Augustinova setkání s chlapcem znechutila.

„Budeme potřebovat jejich pomoc," vysvětlil.

„Tohle se určitě nikde neučili," namítl Dicken, když šel za Augustinem dolů po schodech. Jeho hlas se odrazil od šedých betonových stěn.

„To byste se divil," pravil Augustin. „Potřebujeme do zítřka nějaké odpovědi. Dá se to zvládnout?"

„Nevím." Dickena ohromila ta náhlá proměna. Tohle byl ten starý Mark Augustin, kterého prodělaný otřes přivedl k životu jako nějakou politickou zombii. Jeho kůže znovu získala barvu, oči ztvrdly a vrátil se mu i trvalý odhodlaný úšklebek.

„Pokud do té doby nezískáme nějaká fakta, přijdou sem a všechny nás zabijí."

Dicken, Augustin, Middletonová, DeWittová, Kelson a To-by Smith se shromáždili v Traskově kanceláři.

Toby stál před Augustinem s papírovým pohárkem plným vody v ruce, za ním doktor Kelson a dva zbylí policisté ze školní ochranky. Policisté měli roušky, lékař se očividně příliš nestaral o to, aby byl nějak chráněn.

„Toby, máme málo lidí," začal Augustin.

„Jo," přikývl Toby.

„A spoustu nemocných, o které se musíme starat. Všichni to jsou tvoji kamarádi."

Toby se rozhlédl po kanceláři. Čtvercová okna s kovovými rámy dovnitř propouštěla jasné odpolední slunce a závaný horkého vzduchu, který voněl po milích suché trávy daleko za hranicí pozemku.

Díl první I SHEVA + 12

175

„Kolik žáků je dost zdravých na to, aby nám trochu pomohli?"

„Málo," odpověděl Toby. „Všichni jsme unavení. Pořádně zabření."

„Zabření?"

„To je slovo," vysvětlil Toby a zašilhal na Dickena, pak se ohlédl po ostatních.

„Mají spoustu slov," ozvala se DeWittová. „Většinou specifických jenom pro tuto školu."

„Aspoň myslíme," dodal Kelson a poškrábal se přes rukáv na rameni, načež se rozhlédl, zda ho při tom někdo přistihl.

„Jsem v pořádku," poznamenal k Dickenovi. „Jen suchá kůže..."

„Co to znamená ‚zabření‘?" zeptal se Tobyho Augustin.

„Na tom nezáleží," odpověděl chlapec.

„Tak dobře. Ale strávíme tady spolu dlouhou dobu, pokud to všechno dobře dopadne. Rád bych se tahle slova naučil, jestli s tím budeš souhlasit a vysvětlíš mi je."

Toby pokrčil rameny.

„Dokázal bys dát dohromady několik skupin, které by /vládly pár základních ošetrovatelských úkonů? Doktoři a paní Middletonová a učitelé by vám to ukázali."

„Asi jo," přisvědčil Toby.

„Někteří to už dělají - v tělocvičně a v nemocnici," poznamenala Middletonová. „Snaží se pomáhat, nosí vodu."

Augustin se usmál. V Traskově koupelně pro vedoucí pracovníky se trochu upravil, uhladil si pomačkanou košili a kalhoty, umyl si obličej. „Díky, Yolando. Teď ale mluvím s Tobym a chci, aby mi on sám pověděl, co a jak.“
„Na tyhle věci nejsem právě nejlepší. Ani nejlepší / těch, co se ještě drží na nohou.“
„A nejlepší je kdo?“
„Čtyři nebo pět z nás. Šest i s Natašou.“

176

Greg Bear | Darwinovy děti

„Ty na nás zkoušíš horečku, Toby?“ zeptala se Middletonová. „To si mám zase zavázat tu masku?“

„Já jen zkouším, jestli mi to jde, paní Middletonová,“ odpověděl chlapec.

Augustin rozeznal slabou čokoládovou vůni. Toby byl nervózní. „Jsem rád, že už je ti lépe, Toby, ale my si teď potřebujeme udržet čistou hlavou.“

„Promiňte.“

„Chtěl bych od tebe, abys zastupoval mě a doktora Dickena a vůbec vedení školy, jasné? Aby ses s tím sestavováním skupin obrátil na ty správné děti - na ty správné osoby. S výcvikem skupin potom pomůže paní Middletonová a doktor Kelson. Toby, mohly by se tyhle týmy zamlžit?“

Toby se usmál, jedna zornička se mu rozšířila, druhá zúžila. Zlaté tečky v obou duhovkách jako by se daly do pohybu.

„Nejspíš ano,“ řekl. „Ale vy tím asi myslíte, že bychom se měli snížit. Spojit se dohromady.“

„Jistě. Promiň. Můžeš nám pomoci zjistit, kdo se už začal uzdravovat a kdo ne?“

„Ano,“ odpověděl Toby a okamžitě zvažněl; teď měl rozšířené obě zorničky.

Augustin se obrátil k Dickenovi. „Tímhle bychom měli začít. Zvenčí žádnou pomoc nedostaneme, žádné dodávky, nic. Jsme odříznutí. Co se týče dětí, musíme své úsilí zaměřit na ty, jimž můžeme nějak pomoci s tím, co máme. Vy děti jste lépe vybaveny na to, abyste tyhle věci rozeznaly. Je to jasné, Toby?“

Toby pomalu přikývl.

„Nelíbí se mi svěřovat taková rozhodnutí dětem,“ prohlásila Middletonová s přimhouřenýma očima. „Projevují vůči sobě navzájem úžasnou oddanost.“

Díl první | SHEVA + 12

177

Když to neuděláme, zemře jich ještě víc. Tahle nemoc ke mezi novými dětmi šíří jako lesní požár. Přenas, se vdechnutím a dotekem - kapénková infekce/

Co to znamená pro nás?“ zeptal se doktor Kelson, upíraje pohled mezi Dickena a Augustina

Myslím že to od dětí nechytíme, leda bychom se cho-va-í opravdu hloupě - třeba se dlouhali v nose nebo něco podobného.“ Dicken střelil pohledem po Augustinovi. Zatraceně vždyť on nám dodává odvalu. „Aerosolové formy viru pro nás pravděpodobně nejsou nakažlivé.“

Má to zvláštní pach,“ promluvil najednou Toby. Když se to dostane do vzduchu, je to cítit jako saze na sněhu Když má někdo onemocnět a možná i umřít, je dut iako citron a šunka. Kdo už brzy onemocní, ale neumře připomíná spíš hořčici a cibuli. Někteří jsme aut je-„om jako voda a prach, a pak to nedostaneme. To je do M, bezpečná vůně.“

A po čem jsi cítit ty, Toby?“ Toby pokrčil rameny. „Já nejsem nemocný.“ Augustin mu sevřel paži. „Tak to jsi nás člověk,“ pro-

„Toby mu vrátil pohled, aniž by změnil výraz, ale tváře se mu zbarvily.“

Pustíme se do toho,“ vyzval všechny Augustin. „A došlo na to, že budou zachraňovat sami sebe,“ poznamenala DeWittová. Logika toho postupu jí připadala příliš trpká. „Bůh nám pomoz.“

178

Greg Bear | Darwinovy děti

46

PENNSYLVANIA

Les potměl a ztichl. I v chatě vládlo ticho, pokoje byly cítit trochu zatuchle, jak zůstaly celé měsíce zavřené. Stella Nova, spící pod stolní lampou v obýváku, se na konci každého výdechu otřásla, ale plíce neměla překrvené, a když vzduch proudil do ní nebo z ní, nebylo už slyšet ten drsný, jakoby řetavý zvuk, který si Kaye pořád dobře pamatovala.

Vyměnila plastový sáček s Ringerovým roztokem. Stella se neprobudila. Kaye se nad dcerou sklonila, naslouchala a pozorovala, pak se zase narovнала. Rozhlédla se po chatě a poprvé zaznamenala útulné prostředí a dekorativní detaily, pečlivě vybrané osobní věci Mackenzieovy rodiny. Na konferenčním stolku stála fotografie George, Iris a jejich syna Kellyho ve stříbrném rámu, zdobeném reliéfy postav z Medvídků Púa. Kelly byl na fotografii asi o tři roky mladší než Stella teď.

Některým lidem připadaly všechny nové děti podobné. Lidé si obvykle vybírají k rozeznávání ostatních ty nejjednodušší znaky. Někteří z nich, jak Kaye zjistila, nejsou nic víc než jacísi sociální trubci, napodobující všechny pohyby lidských bytostí jako malé automaty. Naučit takové osoby, aby pohlíželi na Stellu a její druh aspoň trochu s pochopením a smyslem pro rozlišení, bylo prakticky nemožné.

Nenáviděla ten beztvářý dav, který se v jejích představách podobal nekonečné armádě nemyslicích robotů, naprogramovaných pouze na nepochopení, ubližování a zabíjení.

Kaye Stellu znovu zkontrolovala, usoudila, že se její příznaky přinejmenším nehorší, a prošla všechny pokoje.

Díl první | SHEVA + 12

179

hledajíc manžela. Mitch seděl v dřevěném zahradním křesle na verandě, čelem k jezeru, s pohledem upřeným na neviditelný bod mezi dvěma borovicemi. V blednou-dm světle soumraku působil vyčerpaně, jeho kůže se /dala zažloutlá.

„Jak je ti?“ zeptala se Kaye.

„V pořádku,“ odpověděl. „Co Stella?“

„Odpočívá. Pořád má horečku, ale už není nebezpečná.“

„To je dobře.“ Mitch sevřel rukama konce hranatých dřevěných opěrek. Kaye se na ty ruce zahleděla s náhlým, jemným pocitem nostalgie. Velké ruce s výraznými klouby, dlouhé prsty. Kdysi ji stačilo jenom se podívat na Mitchovy ruce, a už cítila vzrušení.

„Myslím, že máš pravdu,“ řekla.

„V čem?“

„Stella bude v pořádku. Pokud už nepřijde další krize.“

Mitch přikývl. Kaye se mu podívala do obličeje, očekávajíc výraz úlevy. Ale on jenom dál pokyvoval.

„Mohli bychom se vyspat. Vystřídat se,“ navrhla.

„Já nebudu spát. Když usnu, někdo umře. Musím zů-•.iai vzhůru a na všechno dávat pozor. Jinak mi to budeš vyčítat.“ Jeho prohlášení Kaye ohromilo - do té míry, do jaké leště byla schopna cítit ohromení. „Cože? Nerozumím u.“

„Zlobila ses na mě, že jsem byl ve Washingtonu, když

Stella utekla.“

„Nezlobila.“

„Zuřilas.“

„Byla jsem rozčilená.“

„Nemůžu tě zradit. Nemůžu zradit Stellu. Jinak vás nbě ztratím.“

„Mluv prosím tě rozumně. Tohle je vážně šílené, Mitchi.“

180

„Zkus mi říct, že tohle není úplně přesně to, cos cítila, protože jsem nebyl doma, když to začalo.“

Proč to břemeno vždycky připadne jí? Kolikrát už byl Mitch venku, a Stella se rozhodla, že už je načase něco provést, něco si vymyslet, vyzkoušet, co si může dovolit, kam až může zajít? „Byla jsem pod hrozným tlakem,“ řekla Kaye.

„Nikdy jsem tě z ničeho neobviňoval. Snažil jsem se dělat všechno, cos ode mě žádala, a taky být vším, čím bylo potřeba být.“ „Já vím.“

„Tak mě nech chvilku na pokoji.“ Jindy by ji taková slova zasáhla jako políček, ale jeho hlas zněl tak unaveně a beznadějně, že ho vnímala spíš jako dotyk povlávajících záclony. „Tvoje instinkty nejsou o nic silnější než moje. Jenom proto, že jsi žena a matka, nemáš právo...“ Bezradně mávl rukou. „Nemáš právo takhle se do mě navázat.“

„Já se do tebe přece nenavážím!“ bránila se Kaye, ale věděla, že to udělala, a v hloubi duše věděla, že na to skutečně právo měla. Ale to, jak se Mitch choval, slova, která říkal, to všechno ji děsilo. Nikdy dřív si nestěžoval, nekritizoval ji. Nevybavovala si, že by někdy během těch dvanácti let, co spolu žili, vedli konverzaci tohoto druhu. „Vnímám a cítím stejně silně jako ty,“ pokračoval Mitch.

Kaye si sedla na opěrku křesla, odstrčila mu loket. Dotkla se prsty jeho tváře, měl ji chladnou a tvrdou, jako by už byl někde jinde, a pro ni dočista mrtvý. Srdce se jí rozbušilo.

Mitch si odkašlal. „Mám v hlavě takový hlas a ten mí pořád dokola opakuje: „Nejsi dost dobrý na to, abys byl otcem.“

Jestli má pravdu, už mi zbývá jediné umřít.“

„Ššš,“ udělala Kaye velice potichu.

Díl první I SHEVA + 12

181

„Když půjdu spát, jako bych něco pustil dovnitř. Nějakou malou škvirou. Něco se tudy vplíží a zabije mou rodinu.“

„Kčertu s tím,“ řekla zase tak jemně a tiše, jako by ho |i-jí dech mohl rozbít. „Jsme silní. Zvládneme to. Stelle už |f lópe.“

„Jsem na dně. Zlomený.“

„Ššš. Prosím. Máš dost síly, já to vím. A omlouvám se, | Jestli jsem se chovala hloupě. Je to prostě taková zlá si- uiace, Mitchi. Nebuď zbytečně tvrdý na sebe ani na mě.“

Zavrtěl hlavou, očividně ho nepřesvědčila. „Potřebuju, .iliys mě uložila,“ požádal dutým hlasem. „Polož mě do té velké postele a přikryj tou nařasenou dekou a dej mi pusu na tvář a popřej mi dobrou noc. Za chvíli budu v pořádku. Ale vzbud' mě, kdyby bylo něco se Stellou, nebo kdybys mě na něco potřebovala.“

„Dobře,“ souhlasila Kaye. Když vzhlédl a jejich pohledy se setkaly, pocítila nesmírný smutek.

„Snažím se po celou dobu,“ řekl. „Vám oběma dávám všechno, co mám. Celou dobu.“

„Já vím.“

„Bez tebe a Stelly jsem mrtvý. To taky víš.“

„Ano, vím.“

„Přestaň mě ničit, Kaye.“

„Nebudu. Slibuju.“

/vedl se, Kaye ho vzala za ruku a vedla ho do ložnice i.iko vystrašeného chlapce nebo starého, velmi starého muže.

Odhrnula přehoz, prošívanou pokrývku a spodní deku. Mitch si rozeplnul košili a stáhl kalhoty a zůstal stát u postele, jako by zabloudil.

„Lehni si a trochu si odpočiň,“ vybídla ho.

„Vzbud' mě, kdyby se Stelle přitížilo,“ opakoval. „Chtěl | >yh ji vidět a říct jí, že ji mám rád.“ Pohlédl na ni rozost-

182

Greg Bear I Darwinovy děti

řenýma očima. Kaye mu upravila deku, pozastřkovala ji kolem něj. Srdce jí přitom bušilo. Políbila ho na tvář. Žádné slzy, obličej ztvrdlý na kámen a právě tak chladný, všechna Mitchova krev otekla někam pryč, daleko od ní, odnesla ho někam, kam ona nemohla.

„Miluju tě,“ řekla Kaye. „Věřím ti. Věřím v to, co jsme udělali.“

Tentokrát se podíval přímo na ni, až pocítila rozpaky nad svou mocí nad tím velkým, silným mužem. Do tváře se mu vrátila krev a jeho rty pod jejím polibkem ožily.

Potom usnul, jako když zhasne světlo.

Kaye ještě chvíli postála u postele a dívala se na něj široce rozevřenýma očima. Připadalo jí, jako by měla hrud' obalenou ocelovými pásy. Byla vyděšená, jako by právě s celou rodinou málem sjela autem z útesu. Bděla nad ním, jak nejdéle mohla, než musela odejít a zkontrolovat Stelly. Nenáviděla ten konflikt, manžel, nebo dcera, ale musela se řídit vlastním úsudkem a přírodou v sobě. Překročila těch pár schodů, které vedly do obývacího pokoje.

V chatě byla úplná tma.

„Cože?“

Kaye se posadila na podlaze. Usnula u Stelly, od tvrdého dřeva podlahy ji dělil jen cíp spacího pytle, a teď se jí zmocnil zřetelný pocit, že v pokoji je kromě ní a Stelly ještě někdo.

Nebyl to Mitch. Dvěma do ložnice viděla kopeček, který pod přikrývkou vytvářely jeho nohy.

„Kdo je tu?“ zašeptala.

Zvenku se ozývali cvrčkové a žáby, kolem chaty poletovalo pár velkých much.

Rozsvítila stolní lampu, už posté zkontrolovala dceru, zjistila, že jí horečka klesla a že dýchá pravidelněji.

Díl první I SHEVA + 12

183

Zauvažovala, že by Stelly přenesla do druhé ložnice, ale to by musela přemístit i hák, na němž visel pytlík s Ringerovým roztokem, a kromě toho se zdálo, že je Stella na spacím pytli uložena stejně pohodlně, jako by byla v posteli.

Došla se podívat na Mitche. Ten také klidně spal. Pár minut postála v krátké, úzké předsíni, pak se opřela o stěnu. „Je to lepší,“ oslovila stíny. „Musí to být lepší.“

Náhle se prudce obrátila. Na okamžik ji napadlo, že by v hale mohla někoho zahlédnout, někoho drahého a známého. Svého otce.

Tutaje mrtvý. Máma je také po smrti. Jsem sirotek. Celá mole rodina je v tomhle domě.

Promula si čelo a šíji. Svaly měla napjaté už z toho, jak spala vedle Stelly na dřevěné podlaze. Připadalo jí, že má překrvené obličejové dutiny, jako by dlouho plakala. Byl to zvláštní, ne úplně nepříjemný pocit; vedlejší efekt nějaké hluboko pohřbené emoce.

Potřebovala na vzduch. Znovu Stelly zkontrolovala, už skoro obsedantně; klekla si k ní, sáhla jí na čelo a nahmatala tep, potom obešla pohovku, pokračovala dvěma na verandu, dolů po schodech a po pěšině v trávě až k molu.

Bylo asi dvanáct metrů dlouhé a tři metry široké, až směšně velké na tak mřínivé jezero. Spočíval na něm jediný člun, veslice, obrácená dnem vzhůru, a vedle něj ležela hromádka plesnivých záchranných vest. Mezi nimi už prorážela stébla trávy a mihotala se v měsíčním světle.

Kaye se zastavila na konci mola, zkřížila ruce na hrudi. Vstřebávala do sebe noc. Cvrčci odškrtařovali stupně denního vedra jeden po druhém, žáby v rákosí na mělčině provozovaly své smyslné, podivně důstojné kvákání. Komáři tence pobzukovali své marné, zoufalé popěvky.

184

Greg Bear I Darwinovy děti

„Jestlipak někdo z vás vůbec tuší, co je to opravdový smutek?“ zeptala se Kaye jezera a jeho obyvatel. „Jste taky smutní, když máte nemocné děti?“ Jediná lampa v obývacím pokoji zlatě zářila skrz okna verandy.

Zavřela oči. Něco velikého, co navazuje spojení... Něco obrovitého prochází kolem ní, šíří se po jezeře, vstupuje do lesa - dotýká se všech živých věcí v okolí. Žáby umlkly. A dotýká se jí.

Kaye nadskočila úlekem, jako by se k ní někdo prodral skrz chatrnou dřevěnou stěnu. Ramena se jí zvedla, prsty napjaly. „Ano?“ zašeptala.

Nejbližší sousedé žili nejméně míli odtud po silnici, za hustým lesem. Nic neviděla, nic neslyšela.

„Uf.“ Připadala si hloupě. Rozhlédla se po jezeře, po mělčinách, zarostlých rákosím, pátrajíc po zdroji dalšího hlasu, ačkoli na ni vlastně nikdo nepromluvil. V rákosí se nic nepohnulo. Jezero upadlo do mlčení, ani větérek neza-foukal. Noc byla tak tichá, až Kaye slyšela bít vlastní srdce. Něco se jí dotklo, ne na kůži, ale hlouběji. Zpočátku to byl jen pocit, že je tu kromě ní ještě někdo. Stála sama, bosá na molu, a přitom se o ten prostor dělila ještě s někým stejně reálným jako ona - vítaným, podivně známým a milovaným přítelem.

Jako by odhazovala léta, kdy na ní spočívalo těžké břemeno. Na okamžik se přímo vyhřívala na výsluní pocitu nekonečné milosti. Žádný soud. Žádný trest.

Zachvěla se. Olízla si rty. Zdálo se jí, že jí hlavou protéká stříbrný pramínek. Z pramínku se stal potůček, potom vytrvalá říčka, která jí stékala šíjí do hrudi. Byla chladná, čistá a elektrizující, jako by z únavně parného letního dne vstoupila do podzemního zřídla. A toto zřídlo k ní

Díl první I SHEVA + 12

185

promlouvalo, byť nikoli slovy. Mělo svou zvláštní, osobi-lou, svíravě květinovou vůni.

Bylo to živé a ona se nemohla zbavit dojmu, že o tom vždycky věděla. Jako by molekuly konečně zapadly do sebe a složily se v celek - a přece ještě ne. Nešlo o nic biologického. Tohle bylo jiné.

Kaye si sáhla na čelo. „Že by mě ranila mrtvice?“ zašeptala. Ohmatala si rty. Pokoušely se vytvořit úsměv. Narovнала je. „Nemohu si dovolit žádnou slabost. Teď ne. Kdo je to?“ opakovala, jako by uvízla v nějakém nesmyslném obřadu. Odpověď však znala.

Její návštěvník neměl tvář, neměl žádné rysy, žádný tvar. Nicméně když si tak užívala koupel v tom prameni moudrosti, připadalo jí, jako by měla pohromadě všechny své prababičky a pradědečky, všechny ty moudré a laskavé, skvělé a silné členy své rodiny, s nimiž se nikdy nesetkala, a oni ji věnovali veškerou svou lásku a bezvýhradný souhlas - to, co by jí poskytovali, kdyby ji mohli chovat a kolébat v náručí, dokud byla ještě dítě. Tohle vše v tom bylo, ale ještě mnohem víc.

Ale návštěvník, současně jemný a neuvěřitelně silný, se ničím nepodobal jejím předkům z masa a kostí.

„Prosím, teď ne,“ žadonila. S pocitem útěchy se dostavila i obava, že ztrácí své slabé spojení s realitou. Znala toho hosta, jen se mu dlouho vyhýbala a popírala ho v sobě; ale on nedával najevo žádný hněv, žádnou zášť. Jeho jedinou odpovědí na její dlouhé odmítání byl bezbřehý soucit a porozumění.

A přitom jako by tu byla i úzkost, rozechvění. Návštěvník nijak neskrýval dychtivost, touhu po doteku, touhu projevit se navzdory všem pravidlům a nebezpečí. Prostě si to přál, a dělal to docela roztomile.

186

Greg Bear | Darwinovy děti

Díl první | SHEVA + 12

187

Kaye náhle otevřela ústa a vtáhla do plic vzduch. Zvláštní, na chvíli přestala dýchat. Zvláštní, a přitom vůbec ne děsivé, jako nějaký drobný osobní žertík. „Haló,“ řekla současně s výdechem, ramena jí klesla, uvolnila se, odložila všechny pochybnosti a oddala se tomu pocitu. Přála si, aby to trvalo věčně. Už ale věděla, že to nejde. Návrát k původnímu způsobu cítění a myšlení, k celému původnímu životu bude bolestivý.

Věděla však, že bolest je nutná. Svět s ní ještě neskončil a návštěvník chtěl, aby svobodně učinila svá vlastní rozhodnutí, bez jeho vměšování, které by bylo návykové.

Vrátila se zpátky do chaty, zašla se podívat se na Stellu a Mitche. Oba klidně spali. Stella měla lepší barvu. Skvrnky, podobné pihám, se jí objevovaly na lících a zase mizely. Krizi už definitivně překonala.

Kaye se vrátila na molo a zůstala stát, zahleděná do ranního lesa, a doufala, že ta krása, ten mír, nikdy nepomine. Chtěla to všechno, teď a napořád. Prožila už tolik žalu, bolesti a strachu.

Ale i přes veškeré své touhy tomu už rozuměla.

Tohle nemůže pokračovat. Ještě ne. Ještě musím ujít dlouhou cestu, než půjdu spát.

Potom ztratila pojem o čase.

Od východu se přiblížil úsvit, vynořil se zpoza stromů jako šedý samet ozářený svící.

Stála vedle převráceného člunu a třásla se. Kolik času uplynulo od chvíle, kdy se vrátila na molo?

Zřídlo moudrosti beze slov po celé hodiny omývalo její duši (to slovo k ní přišlo samo, i když jí nepřípadalo příjemné), zvlhčovalo a odhalovalo zaprášené myšlenky a vzpomínky a seznamovalo se s nimi v reálném, lid-

ském čase. Kamkoli pramen dosáhl, vnímala jeho ryzí potěšení.

Shledával ji velmi dobrou.

„Bude Stella v pořádku?“ zeptala se Kaye hlasem tišším než dítě ve stínu stromů. „Zůstaneme spolu? Bude nám znovu dobře?“

Na tyhle otázky nedostala žádnou odpověď. Návštěvník se nezabýval věděním, ale nevadilo mu být tázán.

Nikdy by si nedokázala představit takovou chvíli, takový vztah. V těch několika vzácných případech, kdy jako mladá dívka uvažovala, jaké by to asi bylo, chápala takovou zkušenost jako vinu a hřimavé obvinění, jako zadávání obtížných úkolů; chvíli zoufalého pokusu oklamat sama sebe, ospravedlnit léta nevědomosti a nelegitimní víry. Nikdy si nepředstavovala něco tak prostého. Rozhodně ne takovou záplavu přátelských citů, spojených s pobavením.

Žádný soud. Žádný trest.

A žádné odpovědi.

Já o tohle nežádala. To jenom moje tělo se modlilo, jak se modlí zoufalé lidské maso, ne já.

Její vědomá a racionální část, zabývající se praktickými záležitostmi, paní v naškrobené sukni, která přísně dohlížela na Kayin život, prohlásila: „Hraješ si s vlastním mozkem na vyvolávání duchů. Nedává to smysl. Z toho nevezjde nic než potíže.“

A pak, jako by vykřikoval jakousi kletbu, Kayin napjatý a dospělý hlas vzlétl ke korunám stromů: „Tohle je zje-veníl“

Cvrčkové a žáby znovu zahájili svůj obvyklý rámus, jako by jí odpovídali.

Nakonec už toho na ni bylo příliš. Pomalu klesla na kolena na molo, cítila, že nese vzácnou tekutinu, kterou

188

Greg Bear | Darwinovy děti

nesmí rozlít. Sklonila se a položila dlaně na drsné, vybledlé dřevo.

Pak si musela lehnout, aby neupadla. S dlouhým, pomalým výdechem si natáhla nohy.

47

OHIO

Augustin je rozdělil do dvou týmů. V prvním bylo osm žáků, ve druhém sedm. Tobyho skupina začala pracovat jako první, od deseti večer do tří ráno. Učitelé a ošetřovatelky odnesli ty, koho tým vybral, na cvičiště, a v teplém

předjitřním vzduchu je uložili do řad pod namodralým světlem lamp na stožárech.

Toby tiše - pouhým dotekem dlaní a očicháním za oběma ušima - předal službu dívce jménem Fiona, a pak si první tým šel odpočinout na lehátka, připravená v Trasko-vě kanceláři.

Do svítání pomáhala Fiona a její skupina Augustinovi při třídění ve všech zbylých budovách. Přistupovali ke každému dítěti na lehátku, na lůžkovinách rozprostřených na betonové či dřevěné podlaze, na lůžkách v bývalých celách a ložnicích; nad každým se sklonili a čichali ke hlavám nemocných. Dvěma prsty ukazovali, kdo z nich je dost silný, kdo se pravděpodobně dožije dalšího dne.

Jeden prst znamenal, že dítě nejspíš umře.

Za osm hodin práce takto zhodnotili asi šest stovek dětí, přičemž začali u těch, které na tom byly nejhůř, takže už měli za sebou návštěvy u většiny mrtvých a umírajících a děti z obou skupin byly tiché a vyčerpané.

Díl první I SHEVA + 12

189

Přihlásili se další dobrovolníci a vytvořili třetí, čtvrtou a pátou skupinu. Toby nic nenamítal, ani Augustin nebyl proti.

Zatímco první dva týmy spaly, nově vytvořené prohlédly dalších devět set dětí, vybraly z nich asi čtyři stovky těch, kdo byli schopní chůze, a v doprovodu učitelů dokázali dojít na cvičiště, kde je poslali do stanů, označených „Přebyteční chovanci“.

A po celou dobu, do rána a ještě i po desáté pomáhaly děti zbylým učitelům, ošetřovatelkám a strážcům - těm nejodvážnějším z odvážných - odnášet těla, zabalená do prostěradel, v posledních zbývajících pytlech nebo uložená do dvojitých plastových vaků na odpadky, do nejvzdálenější oblasti u ohrady, na parkoviště zaměstnanců, kde mrtvé kladli mezi pár osamocených aut.

Middletonová se pustila do přesunů a změn v ubytovacích prostorách, tak aby mohli z hlavní tělocvičny, přiléhající k nemocnici, udělat márnici. Do jedenácti hodin byla těla přemístěna z parkoviště, aby nezůstala na slunci.

Augustin odhadoval, že jim zbývá ještě nějakých deset patnáct hodin, než je mrtví začnou opravdu obtěžovat, a asi dvacet, než budou představovat ohrožení zdraví.

V poledne Augustin mezi stany pro přebytečné chovance zavrával a upadl vyčerpáním. Děti ho s pomocí DeWittové odnesly do nemocnice.

Tam ho DeWittová nakrmila trochou polévky z konzervy a dala mu napít vody. Prohlásil, že je mu lépe, a vrátil se do práce s prvním, už odpočatým týmem.

Po celou dobu sledovaly jejich činnost s kamennými obličejí řady vojáků Národní gardy, hlídkující za ohradou z ostnatého drátu.

190

Greg Bear I Darwinovy děti

Ve dvě odpoledne Augustina znovu donutili, aby šel do kanceláře a lehl si. Z výzkumné laboratoře se vynořil Dicken s kabelou plnou soupřav na zpracování vzorků a zašel za ním.

V koutě spaly čtyři děti z pracovních skupin, ve spánku se vzájemně objímaly a tiše pochrupovaly.

Dicken se podíval dolů na svého bývalého nadřízeného. Augustin se třásl vyčerpáním, ale jeho tvář ztratila ten vzdálený, poražený výraz.

„Překvapujete mě, Marku,“ přiznal Dicken.

„Ani bych neřekl,“ zaskřehotal Augustin a odkašlal si. „Omlouvám se. Nějak mi odešly hlasivky. Jak vám to jde v laboratoři?“

„Teď je řada na vás.“ Dicken se k němu sehnul, aby mu odebral krev. Když s tím byl hotov, podal Augustinovi plastový proužek, aby si jím otřel povlak z jazyka, načež proužek zabalil do malého igelitového sáčku.

„Už jste dospěl k nějakým závěrům?“ zeptal se Augustin.

„Pořád ještě odebírá vzorky personálu.“

„A co dál?“

„Potom vyrazím s Tobym ven, na cvičiště. Budu pokračovat, dokud si neodpočínáte. Nemůžu přece nechat starého mizeru jako vy udělat všechnu tu humanitární práci.“

Augustin přikývl. „Šavlovo obrácení. Pokračujte, synu,“ pravil zbožně a udělal mezi nimi kříž.

Dicken se protáhl. Celé tělo měl ztuhlé.

Augustin se obrátil na bok. „Přiznávám, že tohle všechno nedělám z čirého milosrdenství,“ zamumlal. Dicken se k němu nahnul, aby slyšel jeho tichá slova. „Provedl jsem ošklivou věc, Christophere. Zahrál jsem jeden tah, o němž jsem přísahal, že ho nikdy neudělám, a tím jsem

191

dal svým nepřítelům - našim nepřítelům - do rukou provaz, na kterém bych je mohl všechny oběsit.“

„Jaký tah?“ zeptal se Dicken.

„Pořád jsem pěkný mizera. Ale teď jim začínám rozumět, Christophere.“

„Dětem?“

„Těm roztomilým chodícím připomínkám našich vin.“

„To je dobře,“ zašeptal Dicken, jemuž se z toho zježily chloupky na šíji. Otočil se a opustil ho.

48

PENNSYLVANIA

Slunce už stálo vysoko na obloze, když Kaye zvedla hlavu. Spala snad hodinu, možná dvě; nevzpomínala si.

Překulila se na molu.

Je to pryč. Byl to jen sen. Nebo něco horšího.

Zvedla se a oprášila si džínsy. Připravila se na pocit smířeného smutku. Měla bych se dát prohlédnout. Toho napětí už bylo trochu moc... Pořád jí připadalo, že má ucpaný nos, a tlak v čele také neustoupil. Mohl by to být příznak nějaké embolie nebo prasklé výdutě? Co když se jí v hlavě nějak překřížily drátky, a teď si její mozek posílá signály z jedné strany na druhou, v jakémsi kruhu?

Obrátila se a pohlédla na molo, na dům, pak udělala první krok.

A potichu vypiskla jako překvapená myška. Rozepjala paže. Ta cizí přítomnost tu pořád byla. Tichá, klidná, jiná; trpělivá a skutečná. Kaye pocítila úlevu a strach současně.

Rozběhla se k chatě. Mitch klečel na podlaze vedle

192

Greg Bear I Darwinovy děti

Stelly. Vzhledl, když prošla dovnitř dveřmi z verandy. Vlasy měl zčuchané a obličej jako zmačkaný hadr.

„Myslím, že horečka už ustoupila," řekl a zkoumal její výraz. V obočí mu zacukalo. „Ty červené skvrny jsou menší. A ty skvrny na zadečku se už ztratily."

Stella se obrátila. Její tváře měly skoro normální barvu. Spací pytel byl pryč, Mitch ho nahradil matrací, pokrytou jasně žlutým prostěradlem a citrónově zelenou přikrývkou.

Kaye na ně oba jen zírala. Ruce jí visely podél těla, ramena jí poklesla.

„Jsi v pořádku?" zeptal se Mitch.

Stella si protřela oči a natáhla se po Kaye. Jejich prsty se dotkly, Kaye ji chytila za ruku.

„Voniš jinak," řekla Stella.

Kaye se sehnula a objala dvou dceru, jak nejpevněji si troufla.

„Už zase spí." Mitch přišel za Kaye do malé, úhledné kuchyňky. „Vypadá líp, co říkáš?"

„Ano. Mnohem." Kaye si skousla vnitřek rtu a pohlédla na manžela. „Mackenzieovi tady mají zásoby různých druhů čaje," pravila. Otevřela krabici se sáčky čaje a zmateně, nešťastně šije prohlížela.

Mitch jí pohled oplatil, trpělivě, ale unaveně. „Potřebuje ještě nějaké léky?"

„V šiji už ji nebolí. Hlava ji také nebolí. Nemá horečku. Vytáhla jsem jí jehlu, protože už vypila trochu pomerančové šťávy. Myslím, že už žádné protivirové léky nepotřebuje."

„Počurala spací pytel."

„Já vím. Dík, žeš ho vyměnil."

„Bylas na molu. Spalas tam."

Díl první I SHEVA + 12

193

Kaye vyhlédla kuchyňským oknem směrem k molu, které teď bylo v plném slunci jasně vidět. „Měls mě vzbudit."

„Vypadalas tak klidně. Omlouvám se, jestli jsem včera v noci mluvil trochu divně."

„Ty?" Zasmála se, neobratně zalovila v krabici, posbírala vysypané sáčky a z police nad oknem vzala dva hrnky. Na jednom z nich byl nápis Dej pusu klaunovi, však to chceš, na druhém znak Smithovy koleje - zlatá brána na temně modrém pozadí. „Ty vůbec ne," zamumlala Kaye a nalila vodu do konvice. Někde se ozvalo čerpadlo a kohoutek vyplivl trochu vody, pak se proud ustálil. Protáhla pod ním ruku tam a zpátky, roztaženými prsty zkoumala její chlad. Vůbec to není totéž.

„Jak to s námi vypadá, Kaye?" Mitch se postavil k dřezu vedle ní.

„Stella bude v pořádku," odpověděla bez přemýšlení. „Ale jak to vypadá s námi, Kaye?" Sevřela jeho ruku na kuchyňském stole. V poslední době se svého muže moc nedotýkala. Býval tak dlouho a tak často pryč, no jistě.

Nejspíš vypadala ztrápeně a ztraceně. Ale to, co teď cítila, bylo velmi, velmi tělesné.

Mitch si ji přitáhl. První krok byl vždycky na něm; až na ten jediný, z něhož potom vzešla Stella. Mitch se tehdy držel zpátky, snad si o Kaye dělal starosti, možná se prostě bál stát se otcem dítěte nového lidského druhu. Byli tak zamilovaní, a teď byla potíž v tom, že Kaye nedokázala Mitchovi na jeho otázku odpovědět; ne podle pravdy, protože prostě nevěděla.

Pořád tady byla láska. Jaký druh lásky? „Bude nám lépe," zamumlala mu do ramene. „Určitě musí být lépe."

194

Greg Bear I Darwinovy děti

„Nedostanou nás," prohlásil s tou klukovskou vážností z minulé noci.

„Myslím, že na to nemáme sebemenší vliv."

„Nezůstaneme tu dlouho." Vyhlížel oknem ven na lesy, molo, na sluneční světlo. „Tohle místo je až moc hezké. Nedůvěřuju mu."

„Opravdu je tu hezky. Proč bychom tu nemohli chvíli zůstat? Mackenzieovi to nikomu neprozradí."

Mitch jí dlaní přešel po tváři. „Mají syna v táboře. Děti v táborech snadno onemocní."

Kaye svraštila obočí. Nedařilo se jí sledovat nit jeho úvah.

„Mark Augustin po tobě pátrá. Hledá nás. Čeká na vhodný okamžik, aby nás lapil. Tahle nemoc lidi děsí. Takže ten okamžik nastal."

Kaye mu stiskla předloktí, jako by ho chtěla potrestat.

„Au," bránil se.

Uvolnila sevření. „Musíme Stellu držet hezky v klidu. Potřebuje si pár dní odpočinout. V džípu, kde to s ní hází, si moc neodpočine."

„Tak dobře," ustoupil Mitch.

„Zůstaneme tady," rozhodla Kaye. „Je to tak správné?"

„Musí být," přitakal Mitch.

Kaye mu položila hlavu na prsa. Pohled se jí zamžil, pak zavřela oči. „Ještě pořád spí?" zeptala se.

„Podíváme se," navrhl Mitch a zamířili společně do obývacího pokoje.

Spala. Kaye vzala Mitche za ruku a vedla ho do ložnice. Svlékli se, Kaye odhrmula pokrývky na posteli až na spodní prostěradlo.

„Potřebuju tě," zašeptala.

Její prsty na rtech mu chutnaly po čajových lístcích.

Díl první I SHEVA + 12

195

49

OHIO

Dicken si připravil a uložil do stojánek všech sedmdesát souprav se vzorky. Setřel si pot, který ho štípal v očích. Pronásledovalo ho vědomí neodkladnosti a spěchu, ale současně mu spíš překáželo. Nemohl si dovolit pracovat rychlejším tempem, než takovým, při němž dosahoval nejlepších výsledků. Cokoli jiného by bylo ještě horší, než neudělat tu práci vůbec.

Lopotil se s tím bez přestávky devět hodin, nejprve vzorky rozdělával a třídil na základě svých poznámek a nadepsaných nálepek, potom je chystal pro zpracování automatizovaným laboratorním zařízením. Větší část manuální práce spočívala právě v přípravě materiálu, umožňující hladký průběh celé série vyšetření v jednotlivých přístrojích. Za dob jeho studií měly přístroje k analýze PCR zhruba rozměry velkých kufrů. Ted' se mu vešly do dlaně. Stojánky obsahovaly vybavení, jaké by před patnácti lety zabralo celou budovu.

Oligonukleotidy - krátké, ale vysoce specifické úseky DNA, tvořící tečky na celogenomovém DNA-čipu - se navázaly na komplementární segmenty RNA, exprimo-vané buňkou, včetně virových genů, pokud byly nějaké přítomny, a označily je fluorescentními markery. Tyto značky potom zachytí a spočítají skenery a určí jejich přibližnou polohu na chromozomu.

Z připraveného souboru sérologických frakcí pak se-kvenátory dokáží amplifikovat - namnožit pomocí PCR -a analyzovat genetický kód virů ve vzorku. Proteomizéry pak projdou všechny proteiny nalezené v cílových buň-

196

Greg Bear I Darwinovy děti

kách - jak virové, tak hostitelské. Tyto proteiny pak Idea-tor - specializovaný počítač - porovná s otevřenými čtecími rámci sekvenovaných genů.

To vše mu poskytne mapu nemoci na buněčné úrovni.

Nařukal do počítače sloužícího k ovládání laboratorních přístrojů příslušné povely. Naštěstí se ukázalo, že je snadné odhadnout vstupní heslo. Zkusil několik kombinací JURIE a ARAM a nakonec zafungovalo heslo ARAM-JURIE'1.

Místnost naplnilo hučení a tiché cvakání, nejprve po jeho pravé straně, pak po levé. Dicken vstal a prověřil postup malých plastových zkumavek, které ve svých kovových držácích putovaly jedna po druhé do otevřených pusinek bílých a stříbrných přístrojů. Musel obdivovat způsob, jakým si tihle doktoři zorganizovali práci v laboratoři. Všechno probíhalo ekonomicky, přístroje byly úhledně sestaveny a jednotlivé úkony na sebe plynule navazovaly.

Jurie a Pickman se ve své práci vyznali.

Ovšem lovci virů, kteří při prvních známkách propukající nemoci uprchnou, si u svých kolegů nevyslouží právě nejvyšší ocenění. Jurie s Pickmanem pravděpodobně nikdy nezažili pronásledování viru v terénu. Chovali se spíš jako laboratorní ještěrky, vybledlé z nedostatku tropického slunce; tvář v tvář své skutečné kořisti dokonale zbabělci.

Dickena na okamžik zamrazilo. Jaký jen byl pitomec, že ho to nenapadlo hned! Co když Jurie a Pickman už práci dokončili a získali své výsledky, a proto odtud utekli? Výsledky totiž byly velmi zlé.

Ale Dicken nikde v laboratoři neobjevil soupravy na vzorky. Zařízení bylo úplně nové, téměř jako by ho ještě nikdo nepoužíval.

197

Zamrazení pomíjelo, ale jen pomalu. O hodinu později klepl na klávesnici na mezerník a vypnul šetřič obrazovky. Ukázal se svítící zelený nápis „Heu-réka!" přes celý monitor - zpracování bylo hotovo. Počítač mu předvedl výsledky nejprve jako ikony seřazené na obrazovce, potom na jeho pokyn jeden po druhém.

S pochmurným uspokojením Dicken viděl, že izoloval z krve a sputa všech postižených dětí rekombinantní druh RNA-viru bez vnějšího bílkovinného obalu v tit-rech, prokazujících masivní infekci. Ostatní koncentrace nebyly zdaleka tak vysoké.

Od první chvíle, kdy spatřil záněty v ústech a poškození bukalní sliznice, pojal Dicken podezření na coxsackie A, o nichž bylo známo, že mají na svědomí většinu symptomů u nemocných SHEVA dětí. Ovšem tento kmen byl zřídka spojován se smrtícím onemocněním. Zato coxsackie B někdy vyvolávaly myokarditidu, zánět srdečního svalu, u kojenců a větších dětí. A podle názoru doktora Kelsona patřila myokarditida k možným příčinám smrti při této epidemii. Kelson se k tomu vyjádřil: „Jde o těžké poškození tkáně. Srdce se prostě zastaví."

K nákaze coxsackiemi A i B v typických případech dochází prostřednictvím fekálií nebo výměnou slin. Nevzpomínal si na žádný případ v historii, kdy by se přenos uskutečnil běžným kontaktem nebo kapénkovou infekcí - dechem či

kýcháním - nebo nákazou z povrchů neživých předmětů, a přitom právě takový způsob přenosu byl nezbytný pro vysvětlení tak rychlého nástupu a masivního šíření nemoci.

Něco se muselo změnit. Cocksackie A nebo B, nebo možná oba typy, se najednou šířily daleko snáz a zaměřily se na část populace, která nikdy dřív nebyla vnímavá k běžným dětským virovým onemocněním.

198

Greg Bear I Darwinovy děti

Nyní, když věděl, o jaký virus se jedná, mohl se zaměřit na původ a etiologii onemocnění - na to, jakým způsobem došlo k mutaci původce, jak se nákaza šířila, a také na předpoklad, kam se asi bude šířit dál.

Zadal požadavek na numerické vyjádření nálezů z jednotlivých druhů vzorků s rozlišením jednotlivců a jejich životních podmínek. Počítač mu předestřel přehled, ale příliš komplikovaný a neintuitivní.

Dicken vytáhl list papíru a pustil se do uspořádání výsledků podle svého osvědčeného schématu. Nakreslil fixem na papír tři velké kruhy. První kruh označil D jako děti. Uvnitř vyznačil další, menší kruh, označený ND jako nemocné děti. Mimo první kruh nakreslil další pro statečné učitele a ostatní personál, zahrnující ty, kdo zůstali.

Třetí kruh představoval zrádce Z, ty, kteří utekli.

Vzal červený fix a začal třídít vzorky podle čísel a označovat je + nebo - podle přítomnosti viru. Potom je zařadil do příslušných kruhů. Dva kruhy se rychle zaplnily čísly s označením stavu. V kruhu Z se momentálně žádná čísla nenacházela - ale tuto otázku zatím nechával otevřenou pro případ, že by dostal další informace zvenčí.

Teď měl jakési východisko pro posouzení blízkosti či přímého kontaktu, a pravděpodobně i příležitosti pro přenos viru. Vzorec, který před ním takto vystupoval, už se mu jevil dost zřetelný, ale nechtěl dělat předčasné závěry. Nedůvěřoval intuici ani instinktům. Věřil pouze v jasná fakta, nevyvratitelné souvislosti a opakované vzájemné vztahy mezi nimi.

Nakreslil si výsledky jiným způsobem, uspořádal je do řad a sloupců. Když dokončil tento náskres, pustil se do dalšího, v obráceném pořadí, a zaplnil políčka grafu roztržiděnými číselnými údaji.

199

Dokončil své přehledy a teď přejížděl koncem pera po sloupcích, dolů a zase nahoru, táhl značkovačem podél řad, různými barvami vyznačoval spojení.

Ať k výsledkům přistupoval tak či onak, celkový vzor byl jasný.

Děti ve speciálním léčebném středisku, které po více než tři dny nebyly ve styku s učiteli ani jinými žáky, nákaza nepostihla. Osm dětí zůstalo opuštěných v izolovaných celách, když personál uprchl. Tři z nich zemřely, ale jejich vzorky byly na přítomnost viru negativní.

Před pěti hodinami telefonovala Middletonová do laboratoře, aby Dickenovi oznámila, že jedno ze zachráněných dětí onemocnělo a Kelson usoudil, že ta dívka pravděpodobně zemře. Tahle holčička se téměř určitě dostala do kontaktu s virem až po svém „vysvobození“.

Dicken odebral vzorky i od šesti dětí, které učitel před svým útekem zamkl ve sprše a které byly nalezeny teprve včera. Jedno z nich zemřelo, protože nedostalo svou specifickou léčbu. Žádné z těchto dětí nebylo po osmačtyřicet hodin ve styku s učiteli či jinými zaměstnanci. Jejich vzorky byly vesměs negativní.

DeWittová s Middletonovou označily padesát dětí, o nichž věděly, že byly během uplynulých šedesáti hodin v kontaktu s personálem. Čtyřicet z nich onemocnělo a z nich dvacet zemřelo. Všechny jejich vzorky byly pozitivní.

Deseti se nějak podařilo nákaze vyhnout.

Prohlédl výsledky dvaadvaceti učitelů, zaměstnanců a policistů z ostrahy. Všichni byli během posledních osmačtyřiceti hodin nepřetržitě ve styku s nemocnými dětmi. Byli vyčerpaní, napjatí, sotva se drželi na nohou. Šest z nich - čtyři ošetřovatelky z hlavní nemocnice a jedna ze speciálního střediska, a také poradkyně DeWittová - bylo pozitivních, ale jejich titry byly v porovnání s nemocnými-

200

Greg Bear I Darwinovy děti

mi dětmi nízké. U nikoho z nich se přitom neprojevil známky infekce.

On sám ani Mark Augustin nebyli pozitivní.

Dicken si znovu prohlédl svá schémata. Závěry byly přesvědčivé.

Jedině infikované SHEVA děti vykazovaly symptomy onemocnění.

U SHEVA dětí, které v poslední době nebyly v kontaktu s dospělými, nezjistil přítomnost viru ani příznaky.

Nákaza se nešířila z dětí na dospělé. Pokud k šíření vůbec docházelo, dělo se tak s nevelkou účinností a infekce přitom nevyvolávala onemocnění.

Nákaza se pravděpodobně šířila mezi dětmi, ale řetězec vždycky zahajovalo dítě, které se stýkalo s dospělými.

Neodebral vzorky úplně všem dětem, ať už živým či mrtvým, ani všem dospělým, kteří byli ve škole; nedalo se zcela vyloučit, že zdrojem nákazy je dítě, které nemá žádné příznaky; nedalo se ani vyloučit, že někteří dospělí časem onemocní.

O tom ale silně pochyboval. Téměř jistě nebyly zdrojem dětí. A u dospělých se onemocnění neprojevalo. Řeka tekla pouze jedním směrem, proudila od učitelů a zaměstnanců, dospělých, k novým dětem.

Počítač znovu zacinkal. Dicken pohlédl na obrazovku. Ideator rozpoznal sekvenci ze standardní lidské genomic-ké knihovny. Ukázal na políčko na obrazovce. Rozevřelo se a předvedlo mu genovou mapu málo známého defekt-ního HERV. Cocksackie viry - v tomto případě příslušníci širší rodiny pikornavirů - se podle dosavadních vědomostí nerekombinovaly s geny zděděných retrovirů. A přesto se teď díval na protein, jenž se dal sledovat až ke genu z podezřelého viru a byl přitom velmi podobný - z 90 procent - proteinu, kdysi kódovanému dávným lid-

Díl první I SHEVA + 12

201

ským endogenním retrovirem, který byl nalezen ve dvou chromozomech.

Přítomnost proteinu změnila poměrně benigní RNA--virus v zabijáka, vraždícího ve velkém.

Zadal počítači další pátrání. Ideator prohledal banku Genesys, aby našel odpovídající sekvenci v genomu nových dětí, obsahujícím dvaapadesát chromozomů. Podle databáze Genesys takovýto primordiální defektní HERV u SHEVA dětí neexistoval.

Obě jeho kopie byly ztraceny při supermitotickém dělení a přestavbě starých chromozomů.

Dicken na monitor zíral několik minut a usilovně přítom přemýšlel. Zamlžil se mu zrak. Hrál po zmačkané utěrce a znovu si jí poklepal na tvář. Do nohy ho chytala křeč. Odstrčil se od pracovního stolu a prošel se po malé laboratorní místnosti, opíraje se o nábytek a zařízení.

Došlo k tomu, čeho se Augustin a jeho lidé z Mimořádných událostí nejvíce obávali. Dávne viry se nějakým způsobem samy upravily a přidaly k běžnému viru jeden či více nových genů, čímž vytvořily smrtící chorobu. Ale k této rekombinaci nedošlo u SHEVA dětí. Začalo to u dospělých.

Dospělí lidé produkovali viry, schopné infikovat a zabít SHEVA děti. Jim přitom nepůsobily žádné potíže. Dicken si zatím nemohl být úplně jist, ale měl podezření, že virový protein s výhodou využil ještě další protein, vytvářený pouze u dětí - dvě jednotky, z nichž žádná nebyla sama o sobě škodlivá, ale jejich spojení smrtící.

Nová role virů: zástupci imunitní odpovědi na úrovni druhu. Zbraně v biologické válce dvou generací, staré proti nové. Snaží se starý druh zoufale zabít nový? Nebo jde pouze o hrozný omyl, chybičku se smrtelnými následky?

202

Greg Bear I Darwinovy děti

Zajistil vzorky, udělal si záložní kopie souborů a všechny si vytiskl. Potom zamkl laboratoř a rázně strčil do dveří výzkumného střediska. Rozlétly se a on vykročil do záře odpoledního slunce.

50

•PBNNSYLVANIA

Mitch si oblékl jeden z froté plášťů George Mackenzieho, když se šel podívat na Stellu. Ted' ležel na posteli vedle Kaye a župan vypadal na jeho dlouhých nohou směšně krátký. Dýchal rovnoměrně. Cítila jeho ruku, velkou a širokou, s dlouhými, pevnými prsty, spočívající na jejím rameni.

Překulila se a položila mu hlavu na prsa, kde se mu župan rozevřel. „Chovala jsem se moc bláznivě?“ zeptala se.

Mitch zakroutil hlavou. „Jen v sebeobraně.“

„Vzpomínáš si, jaké to bylo, než jsme se setkali? Zabýval ses archeologií. Já pracovala jako šílenec a byla jsem pěkně zmatená.“

„Tehdy už jsem se archeologií nezabýval,“ opravil ji Mitch. „Vypadl jsem z toho ještě dřív, než jsem tě poznal. A zavínil jsem si to sám.“

„Strašně se mi líbily tvoje drsné ruce. Všechny ty mozoly... Co by z nás bylo bez Stelly?“

Mitchovi se zúžily oči. Špatná otázka.

„Dobře.“ Kaye si lehla zpátky na polštář. „Já na tom trvala. A ted' už žádný jiný život nemáme.“

„Já ti trochu pomohl,“ připustil Mitch.

„Zanedbávala jsem tě. Po všech stránkách.“

Mitch jen pokrčil rameny.

„Co by sis přál pro Stellu?“ zeptala se Kaye.

203

„Normální, obyčejný život.“

„A co by to mělo obnášet? Ona není tak docela jako my.“ „Ale mnohem víc se nám podobá, než se liší.“ Kaye si hřbet rukou protřela oči. Stále ještě cítila návštěvníka, a kdykoli se ho v myšlenkách dotkla, zalila ji vlna klidu a útěchy a oči jí přetekly slzami. Nedokázala pochopit takový úžasný klid a mír uprostřed nekonečného strachu a obav.

Mitch se dotkl její tváře. Prstem jemně ťukl do vlhkého koutku jejího oka.

„Jaké to asi je, dostat mrtvici?“ ozvala se. „Nebo záchvat?“

„Ty jsi tady doktor,“ zareagoval Mitch překvapeně. „Sam měl přece mrtvici,“ řekla. Sam byl Mitchův otec. „Klesl k zemi jako strom.“ „Ochrnul a za pár hodin nato zemřel.“ „Ano, šlo to rychle. K čemu se to snažíš dostat?“ „Mají lidé někdy záchvaty, při kterých se cítí dobře? S těmi by asi nechodili k doktorovi, co?“

„Nikdy jsem o ničem takovém neslyšel,“ odvětil Mitch. „Protože by se o tom nikdo nedozvěděl, ne? Leda by to náhodou zachytili počítačovou tomografu nebo magnetickou rezonanci nebo tak nějak. Mozek je taková záhada.“

„Jak jsi na tohle přišla?“ zajímal se Mitch. „Právě jsme se milovali, a ty ted' vykládáš o dobrých mrtvicích.“ Pokusil se o úsměv. „Třeba se tomu říká orgasmus, milá dámo.“ Kaye zvedla hlavu a otočila se čelem k němu. Nepřipouštěla si, že ji to pobavilo. „Stalo se ti někdy, že se někdo dotkl tvých myšlenek? Že všechno v tobě schválil a naplnil tě pochopením?“

„Neee,“ protáhl Mitch. Tenhle rozhovor se mu vůbec nelíbil. Kaye měla ve tváři jakési světlo, které mu připomnělo doby, kdy byla těhotná, a oči jí jemně a důvěrně zářily.

204

Greg Bear I Darwinovy děti

„Je to tak vzácné? Co asi lidé dělají, s kým o tom mluví, když se jim to stane?“ „Co se jim stane?“

Kaye se posadila a položila mu dlaně na ramena. Prosebně, bezmocně na něj upírala zrak. „Proto se lidé stávají věřícími?“

Mitch se tvářil tak vážně, až se musela usmát. „Třeba ze mě bude knězka. Nebo šamanka.“

„Všeobecně vzato," začal Mitch profesorským tónem, „jsou šamani poněkud šílení. Jejich kmen jim dává najíst, stará se o ně a dává jim práci. Takový šaman je mnohem zábavnější než čtení z vnitřností nebo házení kůstkami." Kaye pevně stiskla čelisti. „Já se jen pokouším něco pochopit."

„Tam venku na molu sis myslela, že máš mrtvici?" zeptal se Mitch. Nedokázal potlačit starostlivý tón.

„To nevím." Usmála se jako při příjemné vzpomínce. „Pořád je to se mnou."

„Že bys byla znovu těhotná a měla ranní nevolnosti?" „Ne, ztraceně!" Šťouchla ho do ramene. „Ty mě vážně neposloucháš."

„Protože neslyším nic, čemu bych rozuměl. Pověz mi, ale jasně... Tys prodělala nějaký záchvat, zhroutila ses? Byli jsme v hrozném stresu..." Postavil se u postele, krátký župan nechal ležet. Kaye si ho prohlížela, jeho předloktí a hrud' a ramena, pokrytá drsnými chlupy, až jí zrak padl na jeho úd, teď v klidu a visící, jak se kývá při neklidných prudkých pohybech jeho paží. Zasmála se.

To Mitche zarazilo uprostřed pohybu. Znehybněl jako socha a zíral na ni. Už nejméně rok, ne-li dva, neslyšel Kaye takhle se zasmát, zasmát se jemu a veškeré směřnos-ti života. Ani si už nevzpomínal, kdy to bylo naposled.

Díl první / SHEVA + 12

205

„Skoro to zní, jako bys byla šťastná." „Nejsem šťastná," odporovala mu pobouřeně. „Život je něco jako mísa hoven, ale naše dcera..." Tvář se jí svraštila. Přiložila si prsty na obličej a vzlykla. „Bude žít, Mitchi. To je přece požehnání, ne? Možná že to, co teď cítím, je vděčnost, úleva..."

„Vděčnost čemu?" zeptal se. „Bohu, který sesílá na malé děti ošklivé nemoci?"

Kaye rozhodila rukama, prsty jako by ukazovala na ložnici, přehoz na posteli, stěny s dřevěným obložením, vylisované květiny pod sklem ve zlatých rámech, ozdobný džbán na vodu na malém bílém proutěném stolku u postele. Mitch starostlivě sledoval její vykulené oči a zrudlou tvář. „Máme větší štěstí než jiní," řekla Kaye. „Máme to štěstí, že naše dcera žije."

„To ale nezpůsobil Bůh," namítl Mitch. Jeho tón se změnil, zněl teď trpce. „To my. Bůh by ji býval zabil. Bůh právě teď zabíjí takové jako Stella po tisících."

„Tak co tedy znamená to, co cítím?" zeptala se Kaye. Zvedla ruce a Mitch je uchopil. Venku zazpíval kos. Mitch zabloudil pohledem k oknu.

„Prostě se už dáváš dohromady," prohlásil. Jeho hněv se vytrácel. „Nemůžeme se pořád cítit svinsky, jinak bychom to dávno vzdali a umřeli." Zvedl ji na posteli na kolena a zkušene ji objal, až jí luplo v zádech. „Au!"

„To nebolelo," řekl Mitch. „Teď je ti líp." „To je pravda," přisvědčila s rukama kolem jeho šíje. Stella strčila do dveří.

„Mám tady na zápěstí tuhle věc," stěžovala si a tahala za náplast. „Bolí mě kůže." Zírala na ně, jak se tam objímají nazí.

Nemělo smysl něco před ní tajit, čím jí prozradil všechno, co se v místnosti dělo. Vždycky se zdálo, že Stella instinktivně chápe všechna ta proč a pro-

to kolem sexu, a to už od dob, kdy byla ještě batole. Mitch ale stejně Kaye pustil, prudce se obrátil a sáhl po županu.

Kaye se zahalila do přehozu a přistoupila k dceři. Stella se o ni opřela a s Mitchem ji odvedli zpátky do postele.

51

OHIO

„Naše poslední spojení s vnějším světem," řekl Augustin, svíraje v ruce satelitní telefon. „Bůh žehnej tajné službě. Ale trvalo mi, než jsem na to přišel. Schovávají se tam venku v autech a dobrovolně by se nenabídli." Vyšel nahoru po schodech do Traskovy kanceláře. Na nohavicích měl stříkance zaschlých zvratků - nikoli vlastních.

Dícken se vlekl po schodech za ním. „Škola má bezpečný server. Mám Juřicovo heslo pro laboratorní počítače, ale ne heslo, s jehož pomocí bych se dostal ven, mimo školu."

„Já vím. Mimochodem, co tu tedy vlastně máme?" „Coxsackie, nový kmen," odpověděl Dicken. „Jde o postižení rukou, nohou a úst."

Augustin strčil do dveří kanceláře. „Slintavka a kul-havka jako u dobytka?"

Dicken odmítavě zavrtěl hlavou. „Jste unavený. Poslouchejte mě. Ne nohy a ústa, ale postižení rukou, nohou a úst.*. Běžná dětská virová infekce."

„Rekombinantní virus?" Augustin se posadil za stůl a položil si telefon. Vyťukal číslo, ale ozval se jen vrzavý a skřípavý zvuk. Zaklel a vyťukal jiné číslo.

* HFMD - hand, foot and mouth disease.

Díl první / SHEVA + 12

„Ano," přikývl Dicken.

„Se starými endogenními viry?"

„Ano."

„Dopřede. Jak je to možné?"

„Takový mechanismus vzniku jsem ještě nikdy neviděl."

„Tak proč se vůbec unavovat telefonáty?" Augustin přestal ťukat a zatvářil se znechuceně. Nehty na rukou měl černé a špinavé. „Je po všem."

„Ne, není. Ty rekombinované geny nemohou pocházet od dětí," pokračoval Dicken. „Děti je vůbec nemají. Ty totiž byly vystříženy a vyloučeny, když se jejich chromozomy přeorganizovaly během supermitózy."

Augustin zvedl bradu. „To my jsme viru umožnili, aby se změnil?"

Dicken přikývl. „Cestoval v našem organismu a po celá léta potichu mutoval. Teď se dal do pohybu - zaútočil na děti."

„A důkaz?"

„Dostatečný," řekl Dicken. „Rozhodně máme prakticky všechno, co potřebujeme. Můžeme moje nálezy odeslat. CDC

bude chtít provést vlastní analýzy, porovnat moje výsledky se svými. Jsem si jist, že budou shodné. Potom můžeme říct vládě tady v Ohio, ať stáhne své vojáky, a Úřadu pro mimořádné události, ať se uklidní. Tohle není žádný vražedný mor - ne pro nás."

„A bude nám někdo naslouchat?" zeptal se Augustin. „Budou muset. Je to pravda."

Augustin zdaleka nebyl přesvědčen, že by pravda mohla stačit na změnu přílivu v odliv. „Na koho bychom se měli v CDC obrátit?"

Dicken nad tím rychle zauvažoval. „Na Jane Saltero-vou. Má na starosti statistickou analýzu pro NCID (Národ-

208
Greg Bear I Darwinovy děti

ní středisko pro infekční nemoci). Nikdy se moc nesblížila s lidmi z Mimořádných událostí, ale jejího úsudku si všichni cení. Je důvěryhodná a objektivní." Vzal si od Augustina telefon a vytákal přímé číslo Salterové do Atlanty.

Konečně jednou měli štěstí. Hovor prošel ven a vzala ho Salterová osobně.

„Jane, tady Christopher."

„Ten proslulý Christopher Dicken? Dlouho ses neozval, Christophere. Promiň, připadám si jako praštěná. Už celé dny bez přestání jenom louskám čísla."

„Jsem v Ohio, v Goldbergerově škole. Mám něco důležitého."

„O jistém rekombinantním coxsackie viru?"

„To je ono. Rozšíření v populaci, dynamika, analýza," řekl Dicken.

„No nepovídej!"

„Moje výsledky tě určitě budou zajímat."

Uslyšel klapnutí.

„Nahrávám, Christophere," oznámila Salterová. „Pospěš si. Za pět minut máme důležitou poradou. Buď do toho půjdeme, nebo ne, jestli mi rozumíš."

Augustin vzhledl, když se ozval vzdálený burácivý zvuk. Přešel k oknu a zahleděl se až za kruh vozů, daleko za hlavní bránu. „Co to sakra je?" Sebral z okenní římsy dalekohled a přiložil si ho k očím. „Helikoptéry."

DeWittová se s dupáním hnala do schodů a křičela: „Letí sem helikoptéry!"

„A vojáci jdou dovnitř?" zeptal se Dicken.

„To si netroufnou. Jsme v karanténě." Augustin se pokoušel udržet navenek klidnou tvář. „Tohle jsou civilní stroje. Ale kdo by sem kčertu vozil civilisty?"

„Někdo nám veze zásoby?" navrhl Dicken.

„Je to vůbec možné?"

Díl první I SHEVA + 12

209

„Někdo bohatý, kdo tu má dítě?" hádal Dicken.

„Jsou to jen dva vrtulníky," namítl Augustin. „To by ani /daleka nestačilo." Vzápětí se mu zlomil hlas. „Zatraceně. To není možné. Oni střílejí! A vojáci zase střílejí na ně!"

„Co se to tam děje?" ozvala se Salterová v telefonu.

„Teď mě poslouchej," řekl Dicken. Slyšel už praskot výstřelů z vojenských zbraní kolem hranic školního pozemku. „A pro lásku Boží, pospěš si."

Začal jí číst své výsledky.

52

PENNSYLVANIA

Vzduch se ochlazoval a oblaka klouzala nad lesem. Mitch seděl na molu. Kaye zůstala v domě, spala vedle Stelly na té velké posteli, která Stelle teď, když už se cítila lépe, víc vyhovovala.

Nejspíš uplyne mnoho dní, než bude schopná další cesty, ale Mitch věděl, že jejich čas přijde dřív. Z nějakého důvodu se však nedokázal přimět k tomu, aby je znepokojoval a cpal dozadu do džípu.

Tady nešlo jen o Stellino zdraví.

Bylo tu ještě něco jiného, i když se to při zpětném pohledu mohlo zdát jako maličkost, ale jeho to znepokojovalo. To, jak Kaye vypadala, když hovořila o svých pocitech na tom molu. Jestli po všech těch letech jeho partnerka, jeho žena a manželka, zakolísala...

Kaye vždycky představovala zásobárnu jejich síly, jejich kořeny.

Ovzduší ztěžklo vlhkostí. Díval se, jak se nebe zatahuje, a vzápětí na něj cákly první velké dešťové kapky, kte-

210

Greg Bear I Darwinovy děti

re změnily chuť a vůni vzduchu. V nose mu zacukalo. Cítil, jak se les připravuje na bouřku. Měl citlivý čich už předtím, než si pořídili Stellu. Kdysi řekl Kaye: „Myslím nosem." Ale tato schopnost u něj ještě zesílila, když se stal jedním ze SHEVA rodičů, a ještě dva roky po Stellině narození se Mitch těšil z toho, co to vneslo do jeho života. I teď dokázal čichem přesně rozeznat věci, které jiní vnímali jen nejasně, pokud vůbec.

Jezero přísně vzato nepatřilo k nejzdravějším, ale bylo zasazeno do krajiny jako pěkná kapesní oáza zeleně, v zimě a na jaře přijímalo vodu z lesa, později, v létě, jeho hladina klesala a ve vodě se hromadily živné látky, takže vykvetla řasami. Nemělo žádný odtok. Ale to nevadilo, i tak vypadalo hezky. Mezi jezery by se patrně dalo považovat za šťastné; oddělené od jiných, významných jezer a řek, snilo si svým vlastním klidným způsobem jenom o střídání ročních období.

Mitch by si sám nikdy nepostavil chatu u tohoto jezera, protože podle něj představovalo potenciální líheň moskytů, ale

ted' byl rozhodně vděčný, že tu chata je. Kromě toho tady kdovíproč moskytů létalo jen velmi málo.

I během posledních let vnímal Kayinu vůni stále jako velmi aktivní, ostrou, plnou starosti, obav a napětí; dokázal také vycítit jiné SHEVA matky a matky vůbec, a objevil u některých podobný pach bdělosti a ostražitosti. Před několika hodinami v posteli ucítil náznak spokojenosti a smíření. Nebo si to jen namlouval?

Bylo to jen toužebné přání, aby jeho žena byla aspoň na chvíli šťastná?

Ale Stella si toho také všimla.

Třeba se jejich rodina začala podobat tomu jezeru, byla také tak oddělená od okolního světa, vrůstající sama do Díl první I SHEVA + 12

211

sebe, ne úplně zdravá. A právě proto se Stella pokusila utéct. Jeho myšlenky se roztříštily jako vlnky pod prsty větru. Po několik minut Mitch jen tak seděl a pokoušel se zůstat úplně prázdný. Postupně se vynořila k povrchu mysli další obava; starost o to, kam půjdou, až nadejde čas, kam budou utíkat teď. Neznal odpověď, nechťelo se mu věřit, že se octli tak blízko konci svého záchranného lana, a tak tuto obavu odložil na poličku k ostatním starostem a ještě jednou nahlédl do prázdnoty.

Bylo to příjemné, ale nikdy to dlouho nevydrželo.

Nikdy se Kaye nezeptal, jak ji voní on sám. Kaye se o takových věcech nerada bavila. Zamiloval se do smutné, upřímné Kaye, žil však se ženou, která se mu nikdy, celé ty měsíce, celá léta, úplně neotevřela - až do minulé noci.

Mitch zvedl ruce a díval se na své hladké prsty. Téměř fyzicky cítil, jako by byl u výkopu, s malou lopatkou nebo větší lopatou, kartáčkem nebo zubním kartáčkem v ruce, a čistil nějaký kousek kosti nebo hrnce od hlíny. Téměř cítil, jak mu pod žhnoucím sluncem stéká po šíji pod čepicí a ochrannou rouškou na krku pot.

Uvažoval o tom, na co asi myslel ten neandertálský otec tehdy na konci, když ležel v té jeskyni v Alpách a mrzl k smrti vedle své už mrtvé ženy a mrtvé narozeného dítěte. Tam pro Mitche všechno začalo, tehdy, když našel ty mumie. Od té chvíle se mu život zkroutil jako vývrtka; potkal Kaye, stal se součástí jejího světa a jeho vlastní svět nabyl netušené hloubky, ale současně se jeho životní prostor zúžil a měřítko zmenšilo.

Ten neandertálský otec nikdy neměl příležitost k pocitům viny nad ztracenými starými dobrými dny bezstarostného lovu mamutů a bizonů, kladem pastí na jeskyň-

212

Greg Bear I Darwinovy děti

ni medvědy a popíjení zkvašených bobulí nebo třeba me-doviny z měchů s ostatními lovci.

Neminul den, aby si Mitch aspoň jednou znovu nezopakoval tento sled myšlenek, které ho rušily v dosažení žádoucí prázdnoty. Potom myšlenky odezněly, a když nahlédl do vlastního nitra, spatřil tam vystrašené dítě, ukrývající se ve stínech. Nikdy jsi nevěděl, jaké to je být dítětem, dokonce ani v době, kdys jím byl. Musíš mít své vlastní dítě, a pak to pochopíš.

Pochopíš hned napoprvé.

Kapky deště pleskaly o molo a nechávaly po sobě mokré tmavohnědé skvrny. Kapaly mezi stébla trávy, vyřezávající z plesnivých záchranných vest. Mitch přejel rukou po dřevě a našel zajímavý kus kůry, asi patnáct centimetrů dlouhý, ošlehaný větrem do šedá. Přejel prsty po kůře, stiskl její korkovitý okraj.

Kaye stála za ním. Neslyšel ji, dokud nezaskřípalo dřevo. Pohybovala se tiše jako vždycky. „Viděls tamhle ten záblesk?“ zeptala se. „Blesk?“

„Ne, tamhle.“ Kaye ukázala směrem k lesu. „Jako by tam něco zazářilo.“

Mitch se tam zamračeně zahleděl. „Nic nevidím.“ Kaye si povzddechla. „Pojď dovnitř. Uvařila jsem Stelle kuřecí polévku. Měl by ses taky najíst.“

Pozorovat dceru, jak usrkává polévku, by mohlo být hezké. Mitch se zvedl a vykročil s Kaye bok po boku směrem k domu.

Ze stínu chaty vystoupil muž v černé čepici s kšiletem a počkal na ně u předních dveří. Kaye zalapala po dechu. Byl mladý, určitě pod třicet, dohněda opálený. Měl na sobě neprůstelnou vestu, pod ní černé tričko a khaki kalhoty, a v ruce malou černou pistoli. Uvnitř chaty se

Díl první I SHEVA + 12

213

míhaly stíny a siluety. Mitch instinktivně postrčil Kaye za sebe.

Muž v černé čepici byl cítit po spáleném česneku. Za-hrčel na ně pár slov, ale Mitch byl příliš vyvedený z míry, než aby dokázal pořádně poslouchat.

„Slyšíte mě? Jsem agent John Allen z federálního Úřadu pro mimořádné události. Máme zatykač a příkaz k izolaci. Držte ruce tak, abych na ně viděl.“ Agent se podíval doleva, ?a Mitche. „Vy jste Kaye Langová?“

Další muž, o něco starší, prošel dvojími dveřmi. Vytáhl z modré složky list papíru. Mitch hleděl na papír, pak se znovu podíval k chatě. Přes rameno toho mladíka skrz zadní dveře viděl, jak dva muži vynášejí Stelu předními dveřmi. Zabalili jeho dceru do kusu plastu.

Naříkala jako slabé koťátko.

Mitch zvedl ruku. Příliš pozdě si vzpomněl na ten kus kůry z mola, který ještě stále svíral v prstech.

Pistole v mladíkově ruce sebou škubla.

Mitch uslyšel výstřel, pak se les i dům začaly točit. Zásah střelou se podobal ráně pálkou hráče první ligy, která mu dopadla na rameno. Kus kůry odplachtíl pryč. Mitch přistál na obličeji a na hrudi. Seděl na něm velký chlap, ostatní rozmístili své sportovní boty kolem jeho hlavy, kdosi zvedl Kaye nohy ze země. Mitch se pokusil vzhlednout a ten velký chlap mu vrazil obličej do betonu s ob-lázky na cestičce. Nemohl dýchat - nejdřív náraz střely a potom pád mu

vyrazily dech. Zkroutili mu ruce za záda. V jeho rameni něco prasklo a oddělilo se. Strašně to bolelo. Všichni mluvili najednou, pár lidí řvalo. Slyšel, jak Kaye ječí. Ten dešť nebyl nejhorší. Jezero bylo fajn, a dům taky. Mohlo ho to napadnout. Mitch ucítil vlastní krev a začal se dusit.

214

Greg Bear I Darwinovy děti

53

PENNSYLVANIA - ARIZONA

Stella Nova Raíelsonová stála na nejistých nohou v dlouhé kabině se sprchami, plné páry, a dívala se na růžový dezinfekční prostředek, vířící v dlážděném odtoku. Muži a ženy v maskách, plastových kápích a gumových rukavicích procházeli kolem řady se zápisníky a fotoaparáty a zapisovali si děti, které tam stály nahé.

„Jméno," zeptala se tlustá žena s chraptivým hlasem.

„Stella," odpověděla. Bolely ji klouby.

Někde v jakési nemocnici jí píchali injekce a přivazovali ji k posteli, obklopené závěsy. Drželi ji tam nejméně den, dokud se nezotavila a nezmizely zjevné projevy její nemoci. Jednou, když ji odvážali, aby mohla použít mísu, se pokusila zvednout a odejít. Sestra spolu s policistou ji zastavili. Nechtěli se jí dotknout. Použili dlouhé plastové trubky a došťouchali ji zpátky k posteli.

Následujícího dne ji přivázali k nosítkům na kolečkách a strčili dozadu do bílého nákladáku. Ten ji dovezl do velkého skladiště. Tam spatřila stovky dětí, které ležely v řadách na polních lůžkách. V zadní části skladu se vršily rozmačkané a zaprášené bedny. Od podlahy si zašpinila bosé nohy. Celá budova byla cítit starým dřevem, prachem a dezinfekcí.

Dali jí polévku v plastové láhvi, úplně studenou. Chutnala ohavně. Celou noc plakala pro Kaye a Mitche tak slabým a ochraptělým hlasem, že sotva slyšela sama sebe.

Další výlet - v autobuse, přes poušť a mnoho měst a městeček - trval den a noc. Jela s dalšími chlapci a dívkami, musela celou dobu vzpřímeně sedět a dokonce tak na sedadle i spala.

Díl první I SHEVA + 12

215

Zaslechla, jak se strážce a řidič baví o nejbližším městě, Flagstaffu, a poznala, zeje v Arizoně. Když autobus zpomalil a se škubnutím odbočil z dálnice, zahlédla Stella lesklý nápis z písmen připevněných na cihlovém oblouku ocelové brány: Škola Úřadu pro mimořádné události, Sobolí hora.

Čas ubíhal ve zmatených skocích. Paměť a vůně se mísily a zdálo se, že její minulost, její život s Kaye a Mitchem, odplynul tím odtokem s růžovým dezinfekčním prostředkem.

Když je zase vyfotili a zapsali si jejich jména, dohlížející úředníci oddělili chlapce od dívek, dali jim nemocniční košile, které se vzadu rozhrnovaly, a pod večerním nebem vedli dívky v řadě po betonové cestě k velkému obytnému přívěsu. Bylo jich celkem dvanáct.

V přívěsu už bylo čtrnáct dívek.

Jedna z dívek se postavila k lůžku, kde ležela Stella, a oslovila ji: „Ahoj/promiň."

Stella vzhledla. Dívka byla vysoká, černovlasá a měla široké, hnědé oči se zelenými skvrnkami.

„Jak-K je ti?" zeptala se cizí dívka. Zdálo se, že má nějakou vadu řeči.

„Kde to jsem?"

„Tohle je něco jak-Ko domov," odpověděla dívka.

„A kde jsou moji rodiče?" zeptala se Stella, dřív než se mohla zarazit. Líce se jí zbarvily rozpaky a strachem.

„To nevím," pravila dívka.

Čtrnáct obyvatel přívěsu se shromáždilo kolem nově příchozích a nastavilo ruce. „Dotk-Kněte se dlaněmi," vybídla je černovláska. „Bude vám lip."

Stella schovala ruce do podpaží. „Chci vědět, kde jsou moji rodiče," trucovala. „Slyšela jsem střelení."

Černovláska pomalu potřásla hlavou a špičkou prstu se jí dotkla pod nosem. Stella ucukla.

216

Greg Bear I Darwinovy děti

„Teď jsi s námi," chlácholila ji dívka. „Neboj se."

Ale Stella se bála. Místnost byla divně cítit. Bylo jich uvnitř moc a všechny vydávaly horečnou vůni, jak se snažily ty nové přesvědčit a uklidnit. Stella vnímala, jak vůně začíná účinkovat, a zatoužila odtud uprchnout pryč.

Něco takového si nikdy neuměla představit.

„Všechno bude v pořádku-Ku," řekla černovláska. „Vážně. Je to tu docela fajn."

Stella volala Kaye. Byla tvrdohlavá. Potrvá jí ještě celé týdny, než přestane plakat po nocích.

Pokoušela se vzdorovat a nenavazovat žádné spojení s ostatními dětmi. Všechny se chovaly přátelsky, ale ona zoufale toužila odejít a žít v tom domě ve Virginii, odkud kdysi chtěla utéct; teď jí připadal jako to nejlepší místo na světě.

Nakonec, když se z týdnů staly měsíce a nikdo pro ni stále nepřicházel, zkusila naslouchat ostatním děvčatům. Dotkla se jejich dlaní a poznala jejich vůně. Začala k nim patřit a už se víc nevzpírala.

Dny ve škole byly v létě dlouhé a horké, v zimě studené. Obloha nad školou se zdála obrovská a neosobní a velmi se lišila od nebe ve Virginii, vždy orámovaného stromy. I brouci tady byli jiní.

Stella si zvykala na vysedávání ve třídách a návštěvy u doktorů.

V té zamlžené době mládí a překotného růstu se snažila zapomenout. A její kamarádky ji dokázaly utěšovat, i když všechny spaly.

Díl druhý

SHEVA +15

„Aktivisté z řad SHEVA rodičů, uvěznění ve federálních zařízeních dva roky i déle, aniž by byli obviněni, pouze na základě nařízení Úřadu pro mimořádné události, se konečně dočkají přezkoumání svých případů obvodními soudy, což zřejmě odporuje tajným Prezidentským příkazům a směrnicím, jak nám sdělil nejmenovaný zdroj z kanceláře kalifornského generálního prokurátora.“

„Právo SHEVA rodičů na návštěvu dětí, umístěných ve školách UMU, se podle výpovědi oficiálních představitelů na úrovni ministerstva před Kongresem pravděpodobně bude řešit případ od případu. Žádné další podrobnosti nebyly zveřejněny. Členové Občanského dohledu nad zdravím a bezpečností národa, známého hlídacího psa vlády, úzce spojeného se Stranou zelených, hrozí protesty proti takové změně politiky.“

- New York Times e-line, Krátce k národní krizi

„Nechávají vybuchovat bomby. Upalují sami sebe a zastavují provoz. Jejich děti přenášejí choroby, jaké si ještě ani neumíme představit. Ztraceně, už samotní rodiče nás mohou nakazit, dokonce zabít. Pokud tady jde o rozhodování mezi jejich občanskými právy a zdravím mých vlastních krásných a normálních dětí, pak ať jdou práva k čertu. Já říkám do hajzlu s ACLU*, kašlat na ně!“

- Harold Barren, poslanec za Severní Karolinu; projev při Minutě svobody na parlamentní půdě.

* American Civil Liberties Union - Americký svaz pro ochranu občanských svobod

Díl druhý I SHEVA + 15

221

„Uběhlo patnáct let a to napětí nás ničí. Takhle to už nemůže jít dál.

Když zrušíme lidská práva a nikdo nad tím ani okem nemrkne, když odvázejí naše sousedy, příbuzné a dokonce i naše děti v neoznačených nákladácích, a my se jen ve strachu krčíme a cítíme úlevu, blíží se konec našeho způsobu života, veškerý filozofie, která dělá Ameriku Amerikou. Je až příliš blízko, možná už je tady.

Vláda založená na strachu přitahuje ty nejhorší živly, které ji korumpují zevnitř. Vláda proti lidem, proti jakýmkoli lidem, to je chatrná stavba, která se musí brzy zhroutit.“

- Jemný Willis, Nová republika

WASHINGTON, D.C.

Oblaka nad hlavním městem natekla a zezelenala hrozícím deštěm. Vzduch se zdál vlezlý a lepkavý. Kaye jela z Dulle-sova letiště vládním autem. Měla na sobě elegantní šedý kostým se světle žlutou halenkou s olemovaným límečkem a rukávy a pohodlné vycházkové boty; lodičky si nesla v tašce. Dopoledne se pečlivě nalíčila a ještě se upravila na toaletě na letišti. Věděla, jak vypadá: bledá, pohublá, pleť na tváři o odstín tmavší než na zápěstí. Křehká dáma středních let. Podepsalo se na ní příliš mnoho hodin strávených v laboratořích místo na slunci a pod širým nebem.

Nijak se nelišila od deseti tisíc pracovníků, kteří každý den opouštějí dlouhé hranaté šedohnědé budovy kolem Washingtonu, čekají, až trochu poleví provoz, zastavují se na kávu nebo na skleničku, scházejí se s kolegy na obědě. Taková anonymita jí vyhovovala.

Minulý večer Kaye pozorně prostudovala materiály z kanceláře senátora Gianelliho. To, co si v nich přečetla, mohla teď, cestou z Dullesova letiště, jasně vidět před sebou. Hlavní město ztrácelo poslední zbytky sebeucty. V některých ulicích už celé týdny bez jakéhokoli vysvětlení vázl odvoz odpadků. Vojáci pravidelně armády a příslušníci Národní gardy hlídali v trojicích po městě, nabitě zbraně přes rameno. Na hlavních ulicích stála vojenská auta a vozy bezpečnosti - obrněné transportéry, ženijní vozy a další - některá vozidla parkovala napůl na chodnících, jiná blokovala důležité křižovatky. Betonové zátarasy, které každý den měnily polohu, a nespočetná stanoviště kontroly dokladů s ozbrojenými strážci, to vše cestu k vládním budovám značně komplikovalo.

222

Greg Bear I Darwinovy děti

Metropole dokonce i jaksi chorobně páchla. Z Washingtonu se stalo město nekonečných front, ztrhaných obličejů a pomačkaných šatů. Každý měl strach z lidí v dlouhých pláštích, zásobovacích vozů, beden, pohozených na ulici, a plakátů na zdech domů, hlásajících jakousi nesrozumitelnou spravedlnost, a přitom pod sebou skrývajících tenké vrstvy výbušnin, které se aktivují při pokusu o jejich stržení.

Jedině kašpaři a zrůdy vypadali zdravě a spokojeně. Jedině kašpaři a zrůdy si teď, ve Washingtonu, D.C., patnáct let po propuknutí SHEVA, mohli být jisti kariérním vzestupem.

Řidič jí oznámil, že jednání bylo odloženo, takže mají spoustu času. Kaye ho požádala, aby zastavil před Stefanovým knihkupectvím na K-street. Pomyslela na jídlo, ale neměla na něj nejmenší chuť. Prostě chtěla být aspoň na pár minut sama, aby mohla přemýšlet.

Přehodila si kabelu přes rameno a vstoupila do kontrolní budky před obchodem. Mohutný strážce v příliš těsně uniformě, na níž se všechny knoflíky nebezpečně napínaly, ji přejel lhostejným pohledem, pokynul jí, aby přiložila palec ke skeneru, dalším kývnutím ji poslal, aby prošla detektorem kovů. Číhače zafuněly, pátrající po stopách výbušnin nebo podezřelých těkavých látek.

Parfémy byly ve městě zakázány.

„Čistá," prohlásil strážce hlasem podobným tichému zahřmění. „Přeju hezký večer.“

Venku se dalo do deště. Kaye se ohlédla a výkladní skříní spatřila, jak ve stružkách plave špína a pohupují se odhozené papírové tašky a zmačkané kelímky. Kanály se rychle ucpávaly; voda se brzy vyvalí zpátky.

Věděla, že se potřebuje něčeho najíst. Nebylo by nejlepší dostavit se k jednání s prázdným žaludkem, a Kaye

Díl druhý /SHEVA + 15

223

nejedla už od rána. Teď už bylo pět. Uvnitř v obchodě si mohla dát v malé kavárně polévku a sendvič. Ale Kaye prošla kolem vyvěšeného menu, aniž by se zastavila, jako by ji řídil nějaký autopilot. Její boty vydávaly na linoleu mokré kvikavé zvuky. Minula několik hlubokých uliček mezi regály s knihami, nad hlavou jí blikaly a bzučely zářivky. Na flekaté židli seděl mladý muž s dlouhými zplstnatělými vlasy, s poloprázdným batohem na klíně, a spal. Na opěrce židle spočívala hřbetem nahoru otevřená brožovaná Bible.

Bůh spí.

Aniž by o tom přemýšlela, odbočila doprava a octla se v oddělení duchovní a náboženské literatury. Většinu polic zaplňovaly apokalyptické romány s křiklavými obálkami. Jak kolem nich kráčela, vystupovaly z přebalů ho-lografické obrazy a nápisy; konec světa, extáze, zjevení, démoni a temní andělé. Mnoho knih mělo mluvící čipy, které dokázaly reprodukovat jejich obsah. Čipy nahradily přebaly s hlasovými poutači. Z polic se zvedaly vlny tichého mumlání, jako by Kaye svým průchodem probudila nějaké duchy.

Seriózní teologické texty byly vytlačeny na samý kraj. Objevila jedinou polici, skrytou až vzadu, těsně u cihlové zdi. V tom koutě panoval chlad a knihy byly oděné a zaprášené.

S očima dokořán a celá nesvá se Kaye dotýkala jejich hřbetů a četla jeden titul po druhém. Nenacházela mezi nimi ten správný. Obsahem většiny z nich byly soudobé komentáře křesťanství, nikoli to, co hledala. Některé hněvivě plivaly na darwinismus a moderní vědu.

Pomalu se obrátila zpátky a zahleděla se do uličky, naslouchala hlasům knih, šustivým jako padající podzimní listy, které soutěžily o její pozornost. Zamračila se a vrátila-

224

Greg Bear | Darwinovy děti

la se k osamělé polici, odhodlána najít něco užitečného. Vytáhla knihu s titulem Rozhovor s Jediným Bohem. Prolistovala pár stránek. Velký typ písma, široké okraje, jednoduché, pokrytecké instrukce, jak žít správným křesťanským životem v těžkých dobách. To není ono. To není to, co potrebuje.

S kyselým výrazem vrátila knihu do regálu a obrátila se k odchodu. Uličku jí však zahradila postarší dvojice, muž a žena, a usmívali se na ni. Kaye zadržela dech, zatékala očima kolem. Byla si jistá, že její řidič do obchodu vešel také, ale nevzpomínala si, že by ho uvnitř zahlédla.

„Patříte k hledajícím?“ zeptal se muž. Byl vysoký, kost a kůže, měl krátké bílé vlasy, na sobě černý oblek. Rukávy saka se mu vyhrnovaly nad zápěstí, což Kaye připomnělo Mitche, ale muž samotný se mu vůbec nepodobal. Působil odhodlaným dojmem a také poněkud falešně, asi jako manekýn nebo špatný herec. Žena byla stejně vysoká jako on, se štíhlým pasem, ale svalnatými pažemi. Měla na sobě dlouhé šaty, které jí obepínaly stehna.

„Prosím?“ přeptala se Kaye.

„Jsou i lepší místa ke hledání a lepší knihy,“ odvětil muž.

„Díky, mně tohle vyhovuje,“ odbyla ho Kaye. Odvrátila pohled a natáhla se pro další knihu. Doufala, že ji nechají na pokoji.

„A co hledáte vy?“ zeptala se žena.

„Nic zvláštního. Jen se tak rozhlížím.“ Kaye se vyhýbala jejich očím.

„Tady své odpovědi nenajdete,“ prohlásil muž.

Řidič nebyl nikde na dohled. Kaye byla sama, a nejspíš tu ani nešlo o nic vážného. Pokusila se působit přívětivě a nezaujatě.

Díl druhý | SHEVA + 15

225

„Je jen jediný pravý výklad Božích slov,“ pokračoval muž. „A ten najdeme v Bibli krále Jakuba. Bůh na něj dohlížel jako svatý oheň.“

„O tom jsem slyšela,“ přisvědčila Kaye.

„Ke které církvi patříte?“

„Nejsem v žádné církvi.“ Došla už na konec uličky, ale dvojice jí neuvolnila cestu. „Promiňte. Spěchám na schůzku.“

Kaye si přitiskla kabelku k boku.

„A smířila jste se s Bohem?“ vyzvíдалa žena.

Muž zvedl ruku, jako by se jí chystal poženat. „Ztrácíme své rodiny, Boží rodiny. Bloudíme, toneme v hříchu, v homosexualitě, promiskuitě, přijímáme zvyky Arabů či Židů, uctíváme pohanská božstva webu a televize, sešli jsme z pravé cesty a Boží trest už přijde brzy.“ Máchl rukou směrem k šeptajícím knihám na policích. „Nemá smysl hledat Jeho pravdu ve slovech ďábelských vynálezů.“

Kaye přimhouřila oči. Náhle se jí zmocnil vztek, a paradoxně i pocit, že je pánem situace. Jako by ona byla jestřáb a oni holubi. Žena tu změnu okamžitě postřehla, muž si ničeho nevšiml. „Terenci,“ dotkla se žena jeho lokte. Spustil zrak ze stropu a setkal se s Kayiným upřeným pohledem. Překvapeně přerušil svou tirádu, poskočil mu ohryzek.

„Jsem sama,“ řekla Kaye. Nastrčila jim to jako návnadu a doufala, že na ni skočí. „Mého muže právě propustili z vězení. Moje dcera je ve škole.“

„Jakého druhu je vaše dcera?“ chytil se muž. „Dcera hříchu a nemoci?“ Žena ho silně zatahala za rukáv. Znovu mu poskočil ohryzek, rychlým pohledem si změnil její oblečení, jako by hledal podezřelé vypoukliny.

Kaye se narovнала v ramenou a napřáhla ruku dopředu, chystajíc se projít.

226

Greg Bear | Darwinovy děti

„Já vás znám,“ prohlásil muž navzdory ženinu tahání za rukáv. „Teď vás poznávám. Vy jste ta vedkyně. Vy jste objevila ty nemocné děti.“

Kaye se ve stísněném prostoru uličky stáhlo hrdlo. Odkášala si. „Musím už jít.“

Muž učinil poslední, poměrně odvážný pokus proniknout k ní. „Dokonce i vědec, zamilovaný do vlastního rozumu, dusící se televizní slávou, se může přiblížit k Bohu.“

„Vy jste s Ním mluvil?“ zeptala se Kaye naléhavě. „Vy jste mluvil s Bohem?“ Chytila ho za paži, zaryla prsty do látky jeho saka a do masa pod ní.

„Neustále se modlím.“ Muž se pokusil odtáhnout. „Bůh je můj Otec na nebesích. Vždycky mi naslouchá.“

Kaye zesílila stisk. „Už vám někdy odpověděl?“ pokračovala.

„On má mnoho odpovědí.“

„Už jste někdy cítil Boha ve své hlavě?“

„Prosím...“ Muž bolestně zkrivil tvář.

„Nechtě ho být!“ vložila se do hovoru žena, pokoušejíc se mezi ně strčit rameno.

„Bůh s vámi nemluví? Není to divné?“ Kaye nepřestávala a postrkovala je oba dozadu. „Proč asi s vámi nechce mluvit?“

„Bojíme se Boha, modlíme se, a on nám dává odpovědi různými způsoby.“

„Bůh se nepotlouká kolem, když dojde na opravdu ošklivé věci. Co to má být za boha? Podobá se nahrané zprávě? Je to nějaký druh božské služby, která vás dá k ledu, když k němu voláte? Vysvětlete mi to. Bůh říká, že mě miluje, a přitom mě opustí ve světě bolesti. A vás, tak nevědomě a plně nenávisti, nechá na pokoji. Pokryteckých fanatiků se ani nedotkne. Tak mi to vysvětlete!“

Pustila mužovu paži.

Díl druhý I SHEVA + 15

227

Dvojice se s vyděšenými výrazy obrátila na útěk.

Kaye zůstala sama mezi mumlajícími knihami, které za ní upadaly do mlčení. Hrud' se jí prudce zvedala a tváře jí zrudly.

„To bychom měli,“ řekla nahlas prázdné uličce.

Když uplynula dost dlouhá doba na to, aby se nemusela s těmi dvěma setkat venku, odešla z obchodu. Nevšímal si nasupeného pohledu strážce.

Stála pod okapem a vdechovala horký vzduch nasycený vlhkostí a naslouchala skutečné, vzdálené bouři nad Virginii.

Její vůz vyjel zpoza rohu a zastavil u černožlutě pruhovaného obrubníku před obchodem. „Promiňte,“ omlouval se řidič.

Kaye nahlédla okénkem dovnitř a poprvé si všimla, jak je mladý a jak ustaraný. „Kontrola před obchodem neuznala moje povolení. Nemohl jsem tu zaparkovat. Ten zatracený strážce na mě mřil pistolí v pouzdře. Ježíši, paní

Rafelsonová, je mi to líto. Je všechno v pořádku.“

Hartovy senátní kanceláře

Plenární zasedání Senátního dohlížecího výboru

nad Úřadem pro mimořádné události,

jednání s vyloučením veřejnosti

WASHINGTON, D.C.

Mark Augustin trpělivě čekal v předsálí, dokud ho nezavolali, aby zaujal své místo. Bylo patřičně zaznamenáno, že je bývalý ředitel Úřadu pro mimořádné události. Devět senátorů, kteří se tu sešli k tomuto neobvyklému večernímu zasedání - pět republikánů a čtyři demokraté - si pár minut vyměňovalo kousavé zdvořilosti. Dva z demo-

228

Greg Bear I Darwinovy děti

kratů do záznamu poznamenali, že se současná ředitelka opozdila. Kromě toho nebyl přítomen senátor Gianelli.

Předsedající, senátorka Julia Thomasenová z Marylan-du, vyjádřila svou nespokojenost a zajímala se, kdo dal zasedání svolat. Nikdo to však nevěděl jistě.

Schůze byla zahájena bez ředitelky UMU a bez Gianelli-ho, a vzhledem k tomu, že postrádala jasný cíl a zaměření, brzy se zvrhla v podrážděnou debatu o událostech, které vedly k propuštění Marka Augustina před třemi lety.

Augustin seděl na své židli s rukama v klíně a nechal senátory, ať se hádají. Celkem třiapadesátkrát za svou kariéru byl povolán na Kapitol, aby vypovídal před Senátem. Moc mu nijak neimponovala. To, co na něj dělalo dojem, byl nedostatek moci. Podle něj byli všichni v této místnosti téměř úplně bezmocní.

A pokud zvěsti nelhaly, co nevidět je kousne do zadku něco, o čem nemají ani tušení.

Zpočátku se ujala slova menšina demokratů a hbitě nadiktovala své poznámky do záznamu. Senátor Charles Chase z Arizony zahájil Augustinův výslech s pravou senátorskou noblesou. Jeho otázky brzy narazily na roli, kterou sehrál stát Ohio ve věci úmrtí SHEVA dětí.

„Paní předsedkyně,“ zařval senátor Percy z Ohia, „odmítám jakékoli nářžky, naznačující zodpovědnost státu Ohio za tuto katastrofu!“

„Senátore Percy, teď má slovo senátor Chase,“ napomenula ho předsedkyně Thomasenová.

„Odmítám celé toto téma!“ křičel dál Percy.

„Zaznamenáno. Pokračujte, prosím, senátore Chasi.“

„Paní předsedkyně, já pouze vedu výslech směrem, který minulý týden nastolil senátor Gianelli - doufám, že dnes není indisponován, přinejmenším že ho nesklátil nějaký virus...“

Díl druhý I SHEVA + 15

229

Nikdo v místnosti se nezasmál. Chase okamžitě pokračoval. „Tím se nijak nechci dotknout váženého kolegy z Ohia.“

Senátor Percy prudce máchl rukou, jako by nejraději všechny přítomné prohodil oknem ven. „Osobní korupce jistě

nemůže vrhnout špatné světlo na tak skvělý stát."

„Ani nemám v úmyslu zpochybňovat pověst Ohia, kde jsem se ostatně narodil, paní předsedkyně. Mohu pokračovat?"

„Proč jste se zatraceně musel přestěhovat, Charlie?" ozval se Percy. „Váš orlí zrak by se nám jistě hodil." Zašklebil se do téměř prázdného sálu. Snad jedině senátor -nebo stárnoucí kabaretní umělec - si dokáže představit obecnost tam, kde žádné není, uvažoval Augustin. Uvolnil sepjaté ruce a lehce poklepal prstem o stůl.

„Prosím, omezte laskavě své projevy kamarádství."

„Už jsem skončil, paní předsedkyně," oznámil Percy, posadil se a spojil si ruce na šiji.

Augustin pomalu upil ze sklenice vody.

„Snad by naše otázky měly směřovat k věci, zabývat se spíš záležitostmi odpovědnosti než zeměpisu," navrhl Thomasenová.

„Slyšte, slyšte," poznamenal Percy.

„V době, kdy jste měl na starosti systém škol Úřadu pro mimořádné události, zajišťoval jste zásobování všech škol - i škol řízených státem - federálně stanovenými přiděly léků?" položil Chase další otázku.

„Ano, tak jsme to dělali," odpověděl Augustin.

„Tyto přiděly obsahovaly právě ty protivirové léky, které mohly těm ubohým dětem zachránit život?"

„Ano, obsahovaly."

„V kolika státech byly zásoby léků dostačující pro léčbu nemocných dětí?"

230

Greg Bear I Darwinovy děti

„V pěti. Pokud počítáme i Portoriko, v šesti." „A můj stát, doktore Augustine, byl mezi nimi?" „Byl, pane senátore," odvětil Augustin. Senátor se odmlčel, nechal jeho slova doznít. „Zásoby antivirových byly dostatečné, aby zajistily patřičnou péči dětem v našem opatrovnictví - v naší péči. Arizona neztratila zdaleka tolik dětí jako většina států. A tyto zásoby byly k dispozici, protože v Arizoně se nikdo nesnažil zmocnit federálních dodávek a přidělů pro školy UMU a přemístit je jinde; pokud si vzpomínám, šlo o 9 loupeží, podporovanou republikánskou většinou, že?"

„Ano, pane senátore." Augustin znovu poklepal prstem na stůl. Teď nebyl ten pravý čas na připomínání zásluh státu Arizona. Kolovaly pověsti, že v tamějších školách shromažďují děti disidentů. On už pochopitelně neměl k příslušným seznamům přístup.

„Dalo by se říci, že jste byl uvolněn ze své funkce na základě tohoto fiaska?" zeptal se Chase.

„Došlo k tomu v rámci širších souvislostí," odpověděl Augustin.

„Ale jistě to hrálo důležitou roli."

Augustin pouze přikývl.

„Pokračujete ve spolupráci s představiteli Úřadu pro mimořádné události jako konzultant?"

„Pracuji jako poradce ředitele Národního ústavu zdraví pro záležitosti virových onemocnění. Stále mám kancelář v Bethesdě."

Chase nahlédl do materiálů, které měl před sebou, a dodal: „Vaše hvězda tedy z nebeské bány této záležitosti nezmizela?"

„Zdá se, že nikoli, pane senátore."

„A jak vypadá rozpočet vašeho nadřízeného úřadu pro tento rok?" Chase nasadil nevinný pohled.

Díl druhý I SHEVA + 15

231

„Právě vy byste to měl vědět, Charlie," zabručel senátor Percy.

„Rozpočet Úřadu pro mimořádné události nepodléhá pravidelnému každoročnímu přezkoumání Kongresem, ani není k dispozici veřejné kontrole," řekl Augustin. „Sám neznám přesná čísla, ale současný rozpočet bych odhadoval zhruba na něco přes osmdesát miliard dolarů - což je dvojnásobek v porovnání s dobou, kdy jsem Úřad vedl. V tom je zahrnut i výzkum a vývoj v soukromém i veřejném sektoru."

Thomasenová se zamračene rozhledla po místnosti. „Ředitelka nevyniká dochvilností."

„Není zde, aby se mohla hájit," podotkl pobaveně Percy. Thomasenová kývla na Chase, aby pokračoval, a pustila se do hovoru s praktikantem.

Chase se blížil ke svému oblíbenému tématu. „Úřad pro mimořádné události se stal jedním z největších vládních programů pro tento národ, úspěšně vzdoruje všem snahám omezit jeho pole působnosti a prověřit jeho ústavnost, a to i v době drastických škrťů v rozpočtu, nemám pravdu?"

„Máte," připustil Augustin.

„A s tímto rozpočtem, rok co rok schvalovaným jak republikány, tak demokraty, utratil ÚMÚ desítky milionů dolarů za právníky, kteří obhajují jeho pochybnou legalitu, je to tak?"

„Za ty nejlepší právníky, pane senátore."

„A věnuje tento úřad vůbec trochu pozornosti přáním Kongresu nebo tohoto dohlížecího výboru? Alespoň do té míry, aby se jeho ředitelka dostavila včas, je-li výborem povolána?"

Senátor Percy z Ohia nad svým mikrofonem zafuněl, čímž vytvořil dojem, že místností právě zadul silný vítr.

232

Greg Bear I Darwinovy děti

„Kam se to teď dostáváme, paní předsedkyně? Nebylo snad kolem toho už dost ostudy?"

„Přišli jsme o sedmdesát pět tisíc dětí, senátore Percy!" okřikl ho Chase.

Percy okamžitě odsekl: „Zabila je nemoc, senátore Cha-si, nikoli moji voliči, a už vůbec ne normální občané - ti praví občané - mého velkého státu, či této krásné země." Percy se vyhybal jestřábímu pohledu senátora z Arizony.

„Doktore Augustine, nedošli snad vědci k závěru, že tato nová odrůda viru - postihující ruce, nohy a ústa - vznikla v takzvaně normální dospělé populaci, částečně prostřednictvím rekombinace genů dávných virů, které se u SHEVA dětí nevyskytují?" položil Chase další otázku.

„Je to tak," přisvědčil Augustin.

„Mnoho významných vědců s tímto závěrem nesouhlasí," namítl Percy a zvedl ruku, jako by chtěl zabránit náhlému klepnutí kládívka.

„Vy jste před čtrnácti lety předpovídal, že dojde k pravému opaku, a toto prohlášení prakticky vedlo k založení Úřadu pro mimořádné události."

„Tím pravým opakem míníte..." Augustin zvedl obočí.

„Ze děti budou tvořit nové viry, které začnou zabíjet nás, doktore."

Augustin přikývl. „Ano, to jsem předpovídal."

„A není to snad z vědeckého pohledu možné, doktore Augustine?" vyzvídal Percy.

„Ale nestalo se to," pravil Augustin mírně.

Percy se naklonil dopředu. „No tak, doktore Augustine. Je to pouze vaše teorie. Není snad pravděpodobné, že brzy dojde ke vzplanutí smrtící virové epidemie, už vzhledem k možnosti, že tyto děti vnímají současný stav jako své ohrožení a že mnohé z těchto dávných virů reagují na chemické látky, steroidy, prostě cokoli, co náš or-

Díl druhý I SHEVA + 15

233

ganismus produkuje, když jsme znepokojeni nebo ve stresu?"

Augustin potlačil zašklubání rtů. Senátor právě předvedl své vzdělání. „Předpokládám, že děti právě nastavily druhou tvář, a tudíž nastal vhodný čas ukázat trochu milosrdenství. Mohli bychom jim ulehčit od stresu. A měli bychom je začít považovat za to, čím skutečně jsou, ne se děsit toho, čím by se mohly stát."

„Jsou zmutovaným produktem smrtícího virového onemocnění," prohlásil Percy a se skřípavým zvukem si narovnal mikrofon.

„Jsou to naše děti," připomněl Augustin.

„Nikdy!" vykřikl Percy.

Škola Úřadu pro mimořádné události, Sobolův hora

ARIZONA

Stelle bez vysvětlení zrušili večerní studijní hodinu a oznámili jí, že se má dostavit do tělocvičny. Budova byla prázdná a každý úder basketbalového míče vyvolal ozvěnu podobnou potlesku.

Stella se rozběhla na konec dvorce, podrážky obnošených tenisů vydávaly na gumovém nátěru tvrdé betonové podlahy kvikavé zvuky. Prudce se otočila, vystřelila na koš a dívala se, jak míč zakroužil po jeho okraji, nadskočil a propadl dolů. Nebyla tu žádná síť, která by jeho pád zpomalila. Obratně míč chytila a oběhla dvorec, aby ránu zopakovala. Z pravidel si něco málo zapamatovala, ale opravdu jen málo.

Stellina spolubydlička, černovlasá Celia Northcottová, se přiloudala do tělocvičny o patnáct minut později. Celia

234

Greg Bear I Darwinovy děti

byla o rok mladší, působila však dospěleji. Pocházela z dvojčat, ale její sestra zemřela, když jí bylo několik měsíců. To bylo u SHEVA dvojčat běžné; obvykle přežívalo jen jedno. Celia vyvažovala svůj sklon ke smutku snahou o nucené veselí, které Stellu občas rozčilovalo. Celia měla vždycky plno plánů a pravděpodobně patřila k nejhrošlivějším tvůrcům démů - společenských seskupení SHEVA dětí - a také představ o tom, jak budou žít, až vyrostou.

Chránila si ruku - na zápěstí měla obvaz - a zašklebila se, když Stella ukázala míč a zeptala se jí pohledem a zamíháním teček na lících, jestli si chce zahrát.

„Brali mi k-Krev," řekla Celia a se zkříženými nohama si sedla na kraj dvorce. „Asi tak-K pět litrů."

„Proč?" zeptala se Stella.

„Jak-K to mám vědět? V noci jsem měla strašidelné sny." Celi se zasekával jazyk, a to pak vydávala své charakteristické klapnutí, které téměř zastíralo její podhovor. Celia měla ztíženou dvojí řeč. Kdosi, koho nikdy neprozradila, se jí v osmi letech pokusil zmrazit jazyk. Jednou v noci se s tím Stelle svěřila. Tehdy ji Stella našla schoulenou v koutě ubytovny, uplakanou a páchnoucí po elektřině a cibuli. Na místě hřebenu na povrchu jazyka, patrného u většiny dětí, měla Celia bílou jizvu a občas špatně artikulovala nebo vsouvala do řeči to zvláštní tvrdé kdáknutí.

Stella si k ní přidrpla a zlehka si dlaní pohupovala míčem, který měla položený na zkřížených nohou. Nikdo netušil, proč jim poradci odebírají tolik krve, ale návštěvy v nemocnici obvykle následovaly po nějakých potížích nebo nezvyklém chování; tolik už Stella varovala. „Jak dlouho tě tam drželi?"

„Do rána."

„Je v nemocnici něco nového?" Nemocníci nazývali administrativní budovu, přiléhající k ložnicím poradců

Díl druhý I SHEVA + 15

235

a učitelů. Všechny tyto stavby se nalézaly za plotem s ostnatým drátem, jímž bylo obehnáno „chlapecké" a „dívčí" území. Celia potřásla hlavou. „Dali mi k snídani ovesnou kaši a vajíčka," řekla. „A velkou sklenici pomerančového džusu."

„Dělali ti biopsii?"

Celia se kousla do rtu a vykulila oči. „Ne, Co je to bio-psie?"

„Beth Fremontová vykládala, že jí to řekl jeden kluk. Brali mu to přímo z... však víš." Ukázala směrem dolů a poklepala

na míč.

„Uaú," zakvílela Celia.

„Co se ti zdálo?" zeptala se Stella.

„Už si to nepamatuju. Když jsem se vzbudila, ječela jsem."

Stella si olízla dlaně, ucítila barvu dvorce, starou gumu míče a trochu prachu a špíny z bot ostatních hráčů. Pak je nastavila Celií. Celia jí stiskla ruce vlhkými dlaněmi, otřela se o Stelliny, vzdychla a po chvíli ji pustila. „Dík," sklopila oči. Na lících se jí objevily klidné měděné skvrny a nějakou dobu vydržely.

Ten trik se slinami se Stella naučila od jiné dívky pár týdnů po svém příjezdu.

Dveře tělocvičny se otevřely a vešla slečna Kinneyová s deseti dalšími dívkami. Stella znala LaShawnu Hamilto-novou a Torry Butlerovou ze své ubytovny; většinu ostatních jen podle jmen, ale nikdy s nimi nebyla v jednom dému. A znala i slečnu Kinneyovou, dívčí školní trenérku. Slečna Kinneyová zavedla ostatní dívky na dvorec. Přes rameno si nesla pytel s dalšími míči.

„Co takhle trochu si zatrénovat?" oslovila Celií a Stellu.

„Bolí ji ruka," řekla Stella.

236

Greg Bear I Darwinovy děti

„Můžeš driblovat a házet?" zeptala se slečna Kinneyová Celií. Trenérka měřila asi sto sedmdesát pět centimetrů, byla o něco menší než Stella, štíhlá, ale silná, měla dlouhý, pěkně tvarovaný nos a velké zelené oči, podobné kočičím. Celia se zvedla na nohy. Nikdy neodolala výzvě poradců nebo učitelů. Považovala se za houževnatou osobu.

„Fajn," pravila slečna Kinneyová. „Přinesla jsem nějaká trička a šortky. Jsou sice trochu rozedrané, ale budou stačit. Tak to na sebe hodte. Je načase, abyste ukázaly, co ve vás je."

Stella si s úšklebkem popotáhla pytlovitě šortky a pokusila se soustředit na míč. Slečna Kinneyová za postranní čarou pokřikovala na Celií. „Nestůj tam jen tak! Chyť se míče!"

Všechny dívky na dvorci se zarazily uprostřed pohybu. Stella pohlédla na Celií, která se ze všech nejlépe uměla strefit do koše.

Slečna Kinneyová podrážděně vykročila kupředu a nasadila výraz, vyjadřující její nekonečnou trpělivost. Stella se jejímu upřenému pohledu vyhnula.

„Co je na tom tak těžkého?" zeptala se trenérka. „Vysvětlíte mi to. Chci to vědět."

Stella sklopila oči ještě níž. „Nechápeme, jaký to má smysl."

„Tak zkusíme něco jiného. Budete soutěžit," pravila slečna Kinneyová. „Budete hrát proti sobě navzájem, zacvičíte si a vylepšíte si tělesnou koordinaci. Je to legrace."

„Můžeme dát mnohem víc košů, když si vytvoříme vlastní týmy," namítla Stella. „V každém týmu by mohly být tři, které budou ostatní zpomalovat, když přiběhnou moc rychle. Sedm může hrát na opačné straně a dávat

Díl druhý I SHEVA + 15

237

koše." Stella zauvažovala, jestli se nevyjádřila moc hloupě, jenomže pořád nemohla pochopit, co po nich učitelka chce.

„Tak se to nehraje." Slečna Kinneyová mluvila nebezpečně klidně. Nikdy se doopravdy nerozzlobila, ale Stellu trápilo, že v sobě dusí tolik podráždění a nedá ho přitom najevo. Byla potom nepříjemně citit.

„Povězte nám, jak-K se to hraje," požádala Celia. Spolu s LaShawnou přistoupily blíž. Celia byla vyšší než Stella, skoro sto osmdesát centimetrů, LaShawna zase menší než učitelka, asi sto sedmdesát. Celia měla tmavě olivovou pleť a jemně narezlé vlasy, které jako by nevěděly, jak chvíli vydržet v nějakém úcesu. LaShawna byla tmavší, ale ne o moc, měla černé kudrnaté vlasy, které jí tvořily kolem uší jakousi malou svatozář, klesající až k ramenům.

„Říká se tomu hra. No tak, děvčata, víte přece, co je to hra."

„My si přece hrajeme," bránila se Stella.

„Jistěže si hrajete. My opice si všechny hrajeme," prohlásila učitelka.

Stella a LaShawna se usmály. Slečna Kinneyová byla někdy otevřenější a přímější než ostatní učitelé. Měly ji rády, a tím víc je trápilo, když ji musely zklamat.

„Tohle je hra, která má pravidla. Vy jste přece na pravidla vysazené, no ne? Čemu na tom nerozumíte?"

„Týmy," ozvala se LaShawna. „Tým, to je něco jako dem. Ale demy se dávají dohromady samy od sebe." Zvedla ruce a roztáhla je u spánků, jako by předváděla sloní uši. To znamenalo určitý signál. Hodně nových dětí takové věci dělalo, aniž by doopravdy věděly, proč. Učitelé si někdy mysleli, že jsou tak mazané, ale slečna Kinneyová si to nemyslela.

238

Greg Bear I Darwinovy děti

Pohlédla na LaShawniny uši, zamžikala a zopakovala snad podesáté: „Tým není totéž co dem. Zkuste se mnou spolupracovat. Tým je dočasný. Je to jen zábava. A do týmů vás vybírám já."

Stella nakrčila nos.

„Vybírám hráčky, které se budou svými schopnostmi vzájemně doplňovat. Právě tím vám pomáhám vytvořit tým. Jistě chápete, jak to funguje."

„Jistě," přikývla Stella.

„Potom hrajete proti jinému týmu, a tím se z vás stávají lepší hráčky. A navíc si pěkně zacvičíte."

„Jasně," přisvědčila opět Stella. Až potud to šlo. Pokusně udeřila míčem o zem.

„Zkusme to znovu. Jen tu praktickou část. Celio, blokuj Stello. Stello, vyraz ke koši.“

Celia zůstala vzadu, nahrblila se a rozpráhla paže, jak jí to slečna Kinneyová ukázala. Stella znovu udeřila míčem o zem, udělala krok dopředu, vzpomněla si na pravidla a začala driblovat směrem ke koši. Na podlaze tělocvičny byly vyznačeny čáry a půlkruhy. Stella cítila Celii a věděla, k čemu se chystá. Rozběhla se k ní, Celi se ladným mávnutím paží, bez jakéhokoli pokusu překážet jí, ustoupila stranou a Stella ve zmatku hodila míč. Odrazil se od desky, aniž by se dotkl koše.

Stella se na Celii zašklebila.

„Správně ses měla pokusit zastavit ji,“ vytkla slečna Kinneyová Celii.

„Vždyť jsem jí nepomáhala.“ Celia vrhla na Stello omluvný pohled.

„Ne, já chci říct, žeš jí v tom měla aktivně zabránit.“

„Ale to by přece byl faul,“ namítla Celia.

„Jenom kdybys jí sekla po ruce nebo do ní strčila.“

Díl druhý I SHEVAL + 15

239

Celia prohlásila: „Vždyť přece všichni chtějí dávat k-Koše a mít z toho radost, ne? K-Když jim v tom budu bránit, tak-K to sníží počet k-Košů, ne?“

Slečna Kinneyová zvedla oči ke stropu. Tvář jí zrůžo-věla. „Vy chcete získat co nejvíc bodů pro svůj tým, a současně v tom bránit druhému týmu.“

Celii už unavovalo pokoušet se tohle pochopit. V očích se jí objevily slzy. „Já myslela, že se snažíme o co nejvíc k-Košů.“

„Pro svůj tým,“ pravila slečna Kinneyová. „Vždyť je to tak jasné!“

„Ale to bolí, když se druhému nedaří.“ Stella se bezradně rozhlédla po tělocvičně, jako by hledala nějaké dveře, kudy by mohla utéct.

„Pch, vždyť je to jen hra, Stello! Prostě hrajete jedna proti druhé. Říká se tomu sport. Potom jsou všichni zase kamarádi. Nikomu se nic nestane.“

„Viděla jsem v televizi výtržnosti při fotbale,“ ozvala se LaShawna. Slečna Kinneyová znovu zvedla oči ke stropu.

„Spousta lidí tam přišla k úrazu,“ dokončila LaShawna nejistě.

„Sport v lidech probouzí silné pocity,“ připustila učitelka. „Diváci to hodně prožívají, ale hráči si obvykle navzájem neublíží.“

„Narazí jeden do druhého, a ten pak zůstane hezky dlouho ležet. Někdo by je měl předem upozornit, že se mají vyhnout,“ navrhla Crystal Newmanová, dívka se stříbřitými vlasy, která byla cítit jako nějaký neznámý druh citrusu.

Slečna Kinneyová dvanácti dívkám pokynula ke kovovým židlíčkám, srovnaným mimo hřiště. Udělaly z nich půlkruh a sedly si.

240

Greg Bear I Darwinovy děti

Trenérka se zhluboka nadechla. „Mám dojem, že mi něco nedochází!“ řekla. „Pověz mi, Stello, jaká hra by se ti líbila?“

Stella se nad tím zamyslela. „Třeba bychom si mohly dát pár cviků na protažení a na posilování, nebo kroužit a ploužit, jako při tanci. Kdybychom se chtěly zdokonalit v běhu nebo házení na koš, tak bychom utvořily běžeckou společnost. Dívky by se seřadily, tak aby vznikly klikaté chodbičky a ovály, a ostatní by tudy probíhaly. Ty, co by dělaly tunel, by jim radily, co dělají špatně.“ Záměrně se před slečnou Kinneyovou nezmínila o metodě uklidňování pomocí slin, kdy si sportovci navzájem tlesknou dlaní o dlaň, i když to viděla i při lidských sportech. „Běžkyne by potom mohly střílet na koš přímo z chodbiček, z různé vzdálenosti, až by se dokázaly trefit z každého místa v tělocvičně. To přece znamená víc bodů, ne?“

Slečna Kinneyová přikývla, zatím byla pro.

„Potom by se běžkyne vyměnily s těmi v řadách. Za pár hodin bychom se určitě naučily dávat koše mnohem líp, a kdybychom daly body dohromady, každý tým by jich měl určitě víc, než kdyby proti sobě bojovaly.“ Stella se na chvíli vážně zamyslela, pak se jí tvář rozjasnila. „Možná bychom měly za jednu hru tisíc bodů.“

„Ale na to by se nikdo nechtěl dívat.“ Slečna Kinneyová už dávala najevo vyčerpání, ale přitom se zvláštním způsobem uculovala a Stella netušila, co to znamená. Podívala se na blikající červené světýlko čichadla na trenér-čině opasku.

Slečna Kinneyová čichadlo před cvičením vypnula, patrně proto, že při tělesné námaze dívky čidlo často podráždily a alarm začal pípat, ať se snažily ovládat, jak nejvíc uměly.

„Já bych se dívala!“ prohlásila Celia důrazně. „Ráda bych se naučila cvičit lidi v pohybu, pomocí signálů, víte.“

Díl druhý / SHEVA + 15

241

Spiklenecky pohlédla na Stello a dodala podhovor: „Sliny a vůně signál naznačí, očima krouží, vraští obočí.“ Byl to takový jejich popěvek, který si tiše prozpěvovaly v ložnici před spaním. „To by byla opravdu legrace.“

Ostatní dívky se shodly, že taková hra by se jim zamlouvala.

Slečna Kinneyová zvedla ruku a mávala jí zezadu dopředu jako nějakým malým praporkem. „Co to má znamenat? Vás nebaví soutěžit?“

„My přece rády cvičíme,“ vysvětlovala Stella. „Děláme to pořád. Na hřišti, na dvoře.“

„To myslíš ty vaše malé tanečky?“ zeptala se učitelka.

„Ploužák nebo rozcvíčku,“ odpověděla Harriet Pinche-rová, nejtlustší dívka ve skupině. „Při ploužení se dlaně zapotí.

Při rozcvíčkách zůstanou suché.“

Stella neměla ponětí, jak vysvětlit, v čem spočívá rozdíl. Zpoceně dlaně mohly při hromadném dotýkání způsobit spoustu věcí. Někdo se třeba najednou cítil silnější a chtěl se stát vůdcem, jiný naopak ztratil bojovnost, nebo prostě vydržel při debatě dému, pokud zrovna nějaká nastala. Suché dlaně znamenaly jenom obyčejné cvičení, a to nebylo nic vážného, spíš hra. Každý dem se musel neustále formovat a existovalo mnoho-způsobů, jak toho dosáhnout, některé připomínaly hru, jiné zase těžkou práci.

Výjimečně si úpravy v dému vyžádaly důraznější opatření. Těch pár případů, které zažila, vyvolalo hodně ošklivé reakce. Nechtělo se jí mluvit zrovna o tomhle, přestože se zdálo, že to slečnu Kinneyovou opravdu zajímá.

Přizpůsobovat se lidem, to byl věčný rébus. Přitom veškeré přizpůsobování leželo na nových dětech, a tím to všechno bylo ještě těžší.

„Jdeme na to,“ rozhodla slečna Kinneyová a zvedla se. „Zkusíme to znovu. Udělejte to pro mě.“

242

Greg Bear | Darwinovy děti

Středisko pro výzkum patogenů

Sekce analýz virového ohrožení

Laboratoře Sandia

NOVÉ MEXIKO

„Pořád si vymýšlíme aptronyma, když potřebujeme trochu upustit páry,“ pravil Jonathan Turner a zabočil s golfovým vozítkem k betonové strážní budce.

„Aptronyma?“ přeptal se Christopher Dicken.

Slunce zapadlo typickým novomexickým stylem - náhle a dramaticky. Po celém zařízení se rozsvěcely halogenové lampy, které na zdejší tuctovou, často přímo ošklivou architekturu vrhaly nemilosrdné světlo umělého dne.

„Jména, která se hodí k povolání. Uvedu příklad,“ řekl Turner. „Máme tady v Sandii jednoho doktora, který se jmenuje Pupínek.“

„Aha“ Strážní budka byla prázdná. Za oknem z kouřového skla se pohybovalo tam a zpět cosi malého a bílého. Ze stěny trčela dlouhá ocelová roura. Vytáhl kapesník a setřel si pot z čela a tváře. Nepotil se jenom z horka. Nelíbila se mu vlastní nová role. Neměl rád tajnosti.

A obzvlášť nesnášel, když musel vstoupit bestii přímo do chřtánu.

Turner sledoval směr jeho pohledu. „Nikdo není doma,“ pravil, „Máme pořád hlídače u hlavních bran, ale tohle strážní stanoviště je automatizované.“ Dicken letmo zahlédl, jak po Turnérově, a pak i jeho obličej přelétla mřížka z purpurových paprsků. Vedle brány se rozsvítilo zelené světlo.

„Jste tím, za koho vás považujeme, doktore Dickene,“ prohlásil Turner. Sáh do přihrádky pod přístrojovou des-
Díl druhý/SHEVA + 15

243

kou a vytáhl plastový sáček označený BIOHAZARD. „Dejte sem ten hadřík. Také papírové kapesníky, které máte po kapsách, cokoli, do čeho se utíráte. Nic z toho nesmí dovnitř ani ven. Už samo oblečení dost vadí.“

Dicken odhodil kapesník do sáčku, Turner ho zavřel a upustil do malého kovového odpadkového koše. Betonové a železné závory klesly dolů a stáhly se.

„V účtárně pracuje pan Úředník,“ vykládal Turner cestou. „V oddělení statistiky zase doktor Medián.“

„Kdysi jsem pracoval s patologem jménem Umrlý,“ poznamenal Dicken.

Turner pochvalně pokývl. „Jeden z našich odborníků na viry přenášené členovci se jmenuje Kliště.“

Vozík s tichým hučením minul šedou vodárenskou věž a pět zeleně natřených plynojemů, přešel přes tlustou čáru k ohrazenému pozemku s velkou bílou satelitní anténou. Turner rozmáchně zatočil volantem, objel ohradu a zamířil k řadě přikrčených bungalovů. Za domky a několika elektrickými ploty s ostnatým drátem nahoře se nacházelo pět betonových skladišť, které všechny dohromady místní nazývali kódovým jménem Blázinec. U plotů hlídkovali vojáci, viditelně ozbrojení automatickými zbraněmi, a podsadití roboti.

„Znával jsem plastického chirurga, který se jmenoval Šrám,“ ozval se opět Dicken.

Turner se spokojeně usmál. „Já zase dietologa Tlustého.“ „Nukleárního chemika jménem Jádru.“ Turner se ušklíbl.

„Však vy to zvládnete. Když tady budete pracovat, pomůže vám to zachovat si zdravý rozum.“ „Už mi došly nápady,“ přiznal se Dicken. „Já bych mohl pokračovat celé dny. Stovky a stovky jmen, a všechna registrovaná a ověřená. Žádné pitomé výmysly.“

244

Greg Bear | Darwinovy děti

„Myslel jsem, že to mají být jen osoby, které znám.“ „Asi jsem vám to ztížil,“ připustil Turner a zajel s vozem na parkoviště, označené velkým nápisem na bílé ceduli: „3 VEDENÍ BLÁZINCE.“ „Co takhle gynekolog Čípek?“

„Antropolog jménem Mann.“ Dicken se zahleděl doprava k výběhům pro ty srstnatější obyvatele Blázince, touto dobou prázdné. „Nesmím váš tým zklamat.“ „Veterinář Pejsek.“

„Policista Chlupatý.“ Dickena hra začínala bavit. „Meteorolog Mráček,“ nadhodil Turner. „Gambler jménem Žeton.“

„Proktolog Šťoura.“ „To už jste říkal, ne?“

„Čestné skautské, tenhle je jiný,“ prohlásil Turner. „Vážně jsem býval skaut, věřte nebo ne.“

„Čestné členství za hemoragickou horečku?“ „Dobrý odhad.“

Vykročili k obyčejným dvojítm dveřím, které vedly do bíle osvětlené chodby. Dicken sraštil obočí. „Vím o patologovi, který se jmenoval Káně,“ pravil a rozpačitě se usmál. „No a?“ „T. Káně.“

Turner zasténal a otevřel před ním dveře. „Vítejte v Blázinci, doktore Dickene. Vaše zasvěcení proběhne za půl hodiny. Nepotřebujete malou pauzu? Toalety jsou napravo. Nejčistší hajzlík v celém křesťanském světě.“ „Není třeba,“ odvětil

Dicken.

„Ale měli byste si tam zajít. Zasvěcení obvykle začíná třemi plechovkami Bud Lightu a končí třemi láhvemi Becksu nebo Heinekenu. Má to symbolizovat přechod z komnat typicky žalostně chudé vědy k vrcholům San-dia Pathogenics."

Díl druhý I SHEVA + 15

245

„Je mi dobře." Dicken se ťukl do čela. „Anarchista jménem Stát," navrhl.

„To je ovšem docela jiná hra," poznamenal Turner.

Zaklepal na zavřené dveře kanceláře, založil si ruce a ustoupil. Dicken pohlédl do chodby ze škvárobetono-vých tvární, pak dolů na betonové žlábků po obou stranách, nahoru na hlavice rozprašovačů, rozmístěné na stropě vždy ve vzdálenosti necelých dvou metrů. Visely z nich dlouhé červené nebo zelené štítky, obracející se v pomalém proudě vzduchu od severu k jihu. Na červených štítcích stálo: POZOR! ROZTOK KYSELINY A DE-TERGENT. Druhý systém trubek a rozprašovačů blíž k levé straně chodby byl označen zeleně: POZOR! KYSLIČNÍK CHLORIČITÝ.

Na jižním konci chodby se ve stěně pomalu otáčel velký větrák. Ve stavu pohotovosti se automaticky vypne a chodba se naplní sterilizačním plynem. Jakmile bude dekontaminace oblasti ukončena, ventilátor nažene toxické plyny do čistících komor.

Dveře kanceláře se pootevřely, štěrbinou podezíravě vykoukl obtlouklý muž s hustými černými vlasy a vousy a pátravýma zelenýma očima. Vzápětí se usmál, vyšel do chodby a tiše za sebou zavřel.

„Christophere Dickene, představuji vám Šéfa číslo pět nebo možná číslo čtyři, Vassilije Preskyho," usmál se Turner.

„Velmi rád vás poznávám," pravil Presky, ale ruku mu nepodal.

„Nápodobně," odpověděl Dicken.

„A náhodou ani není blázen do počítačů," dodal Turner.

Dicken a Presky na něj zmateně pohlédli. „Cože?" přeptal se Presky.

246

Greg Bear I Darwinovy děti

„Press-key," vysvětlil Turner, jako by žasl nad jejich nechápavostí.

„Musíte doktora Turnera omluvit," pravil Presky s utrpeným výrazem.

„Učinili jsme druhý krok směrem k zasvěcení," pokračoval Turner. „Na cestě k oslavě. Vassilij je Mluvčí zvířat. Stará se o zoo a také se zabývá výzkumem."

Presky se usmál. „Máme vše, nač si vzpomenete. Savce, vačnatce, ptakořitné, ptáky, plazy, červy, hmyz, pavouko-vité, koryše, ploštěnce, hlísty, protozoa, houby, dokonce se tu najde i zahradnické středisko." Zalupal seprjatými prsty a znovu otevřel dveře. „Zapomněl jsem, že jde o slavnostní příležitost. Vezmu si sako."

Vrátil se v šedém tvídovém saku s ošoupanými manžetami.

Laboratoře byly uspořádány loukoťovitě. Turner s Presky provedli Dickena širokými dvojitými skleněnými dveřmi, téměř v poklusu ho protáhli bludištěm chodeb, směřující k centru laboratoří Sandia Pathogenics. Jak se za nimi se sykotem zavíraly jedny dveře za druhými, začalo Dickenovi tepat v uších ze zvýšeného tlaku vzduchu.

Všechny budovy a spojovací chodby byly vybaveny rozprašovači a nouzovými větráky, výklenky s pohotovostními osobními sprchami z nerezové s mnohočetnými hlavicemi, dekontaminačními místnostmi s dálkovými manipulátory, barevně označenými ochrannými a izolačními obleky, které visely za plastovými dveřmi, a rozsáhlými pohotovostními lékárnami.

„Jsme tady takový motel pro brouky," ozval se Presky. Dicken se pokoušel zařadit si jeho přízvuk. Snad ruský, ale obroušený mnoha lety strávenými v USA. „Brouci se dostanou dovnitř, ale ven už ne."

Díl druhý I SHEVA + 15

247

„Doktor Presky naše hříčky prostě nechápe," vysvětlil Turner.

„Nemám na ty hlouposti hlavu," přitakal Presky. Pak hrdě dodal: „Nikdy v životě jsem se nedíval na televizi."

Ve společenské místnosti je očekávala skupina pěti mužů a tří žen. Když Dicken a jeho průvodci vstoupili, všichni zvedli na pozdrav láhve s pivem a zvolali: „Hip, hip, hurá!"

Dicken se ve dveřích zastavil a odměnil je pomalým, rozpačitým úšklebkem. „Nevydeště mě," napomenul je. „Jsem plachý."

„Na to radši zapomeňte," opáčil velmi mladý muž s dlouhými světlými vlasy a hustým, téměř bílým obočím, v dobře padnoucím šedém obleku, který decentně halil jeho robustní postavu. Dicken ho odhadl na místního elegána. Ostatní se oblékali tak, aby prostě měli něco na sobě.

Mladík zapískal krátkou melodii, napřáhl silnou ruku s hranatými prsty, zkřížil dva prsty a potřásl s ní ve vzduchu, dřív než ji Dicken mohl uchopit, pak ustoupil a podlézavě se uklonil.

„To bylo bohužel tajné potřesení rukou." Turner nesouhlasně stiskl rty.

„Symbolizuje lži a klam a žádný kontakt s vnějším světem," vysvětlil mladík.

„To není k smíchu," napomenula ho vysoká, nahrbená černovlasá žena s příjemným, prostým obličejem a krásnými modrými očima. „To je Tommy Powers. Já jsem Maggie Flynnová. Oba pocházíme z Irska, což je to jediné, co máme společného. Nyní dovolte, abych vás představila ostatním."

Podali mu láhev piva a Dicken se se všemi přivítal. Nikdo si tu nevyměňoval stisky rukou. Takhle blízko k cent-

248

Greg Bear I Darwinovy děti

ru bylo zřejmé, že se lidé přímému kontaktu co nejvíce vyhýbají. Dicken zauvažoval, jak moc tím trpí jejich milostný život.

Po půlhodině vzal Turner Dickena stranou a využil toho, aby si vyměnil zpola vypitou láhev Budu za Heineken. „Tak, doktore Dickene," pravil. „Oficiální dotaz. Jak se vám líbí spolupráči?"

„Vědí, co dělají," odpověděl Dicken.

Přistoupil k nim Fresky a zvedl na pozdrav láhev Beck-su. „Nenastal už čas na seznámení se šéfem?"

Dicken cítil, jak mu tuhnou záda. „Dobře," řekl.

Skupina ztichla, když Turner otevřel boční dveře společenské místnosti, označené ve výši očí velkým červeným čtvercem. Dicken a Fresky ho následovali další chodbou s kanceláři, která sama o sobě vypadala nevinně, ale nepochybně měla velký symbolický význam.

„Ti ostatní tam vzadu se obvykle tak daleko nedostanou," poznamenal Turner. Kráčel zvolna vedle Dickena, přiměřeně k rychlosti jeho chůze. „Dostat se nahoru není snadné," pokračoval. „Musíte k tomu mít zvláštní přístup. Zvědavost spolu s genialitou, a navíc absolutní nedostatek zábran."

„Já mám určité zábrany," prozradil Dicken.

„O tom jsem už slyšel," přisvědčil Turner naprosto vážně a trochu kriticky. „Upřímně řečeno, nemám ponětí, proč jste tady." Předvedl vlčí úsměšek. „Na druhé straně máte známosti a máte určitou pověst. Možná se to tím vyvažuje."

Fresky se pokusil o ironický úsměv. Došli k širokým kovovým dveřím. Turner z kapsy obřadně vyňal plastový štítek na červené stužce s bílým nápisem Sandia a zakýval s ním. „Neříkejte lidem z města, že tady pracujete," poradil mu.

Díl druhý I SHEVA + 15

249

Zvedl paže, Dicken sklonil hlavu a Turner mu pověsil stužku na krk, načež o krok ustoupil. „Sluší vám."

„Díky," řekl Dicken.

„Než vejdem, musíme se ujistit, že vás systém zaznamenal."

„A když ne?"

„Pokud budete mít štěstí, tak vás omráčí paralizérem, než začnou střilet," mínil Fresky.

Turner mu předvedl, jak má přitisknout dlaň na skleněnou podložku a nastavit oko skeneru sítnice. „Zná vás," řekl.

„Začátek atomového věku nebyl v porovnání s tím, co čeká na druhé straně těchto dveří, nic víc než prskavka." Dveře se otevřely. „Vítejte na úrovni nula. Doktor Jurie už vás netrpělivě očekává."

WASHINGTON, D.C.

Gianelli se přehnal čekárnou před svou kanceláří v závěsu s Laurou Blochovou, vedoucí jeho sekretariátu. Tvář měl zarudlou a vypadal přesně tak, jak ho Mitch jednou popsal: na pokraji infarktu, s velice přátelským výrazem a bystrými očima.

Kaye se zvedla a zůstala stát vedle dlouhého konferenčního stolu z kovaného železa a mramoru, který byl umístěn uprostřed haly. Byla tu sama a připadala si jako karta vytažená násilím z balíčku.

„Hádají se," sdělila Gianellimu polohlasně Laura Blochová. „Ředitelka se opozdila."

„Skvěle," pravil Gianelli. Pohlédl na hodiny na stěně. Bylo jedenáct. „Kde je má korunní svědkyně?" Věnoval

250

Greg Bear I Darwinovy děti

Kaye pokřivený úsměv, jeho výraz vyjadřoval sympatie a pochybnosti současně. Věděla, že nevypadá připraveně.

Vůbec se necítila připraveně. Gianelli kýchl a zašel do své kanceláře. Mladý agent tajné služby zavřel dveře a zůstal před nimi na stráž, ruce složené na prsou, oči za kouřovými skly brýlí nečitelné.

Kaye vydechla.

Prosklené dveře z javorového dřeva se téměř okamžitě zase otevřely a senátor vystrčil ven hlavu.

„Doktorko Rafelsonová," zavolal a pokynul jí ukazováčkem.

V kanceláři se všude vršily noviny a časopisy, na stolech trnily dva starodávné stolní počítače. Obrovitý pracovní stůl pod oknem pokrývaly právnické příručky a neuklizená krabice z čínských jídel.

Agent za Kaye zavřel. Vzduch uvnitř byl vydýchaný a zatuchlý. Laura Blochová, malá, baculatá čtyřicátnice s jasnými, vykulenými černými očima a aureolou černých kadeřavých vlasů, stála u stolu a podávala Gianelli-mu z aktovky papíry.

„Omluvte ten nepořádek," přivítal senátor Kaye.

„To říká každému," poznamenala Blochová. Její úsměv působil přátelsky, a současně trochu znepokojivě; její výraz Kaye připomínal bostonského teriéra. Zdálo se, že se nedokáže na nikoho podívat přímo.

„V posledních dnech to je něco jako můj domov mimo domov. Tady se stravuju, piju a spím." Gianelli Kaye podal ruku.

„Díky, že jste přišla."

Kaye mu rukou lehce potřásla. Nechal rozhodnutí o síle a délce stisku na ní.

„Tohle je Laura Blochová, moje pravá ruka... a taky levá ruka."

Díl druhý I SHEVA + 15

251

„My se už známe," řekla Blochová s úsměvem. Kaye si potřásla rukou i s ní; dlaň měla měkkou a suchou. Zdálo se, že Laura zírá na Kayino čelo a nos. Kaye k ní náhle, bez jakéhokoli rozumného důvodu, pocítila důvěru a sympatii.

Gianellim si nebyla tak jistá. V posledních letech se dostal nahoru hrozně rychle. Kaye se k politikům prosperujícím v těžkých časech stavěla podezíravě. „Jak se má Mitch?" zeptal se.

„Už jsme spolu pár týdnů nemluvili," odpověděla Kaye. „Mám Mitche rád." Gianelli se zvláštním vlnivým pohybem pokrčil rameny, jako by o nic nešlo. Seděl za svým stolem, upíral zrak přes vyschlé krabičky od jídla a mračil se. „Hrozně nerad jsem slyšel, co se stalo. Jsou to zlé časy. Jak se má Marge?"

Kaye poznala, že mu ve skutečnosti na Marge Grossové nesejde ani za mák, rozhodně ne právě teď. Duševně se

připravoval na schůzi výboru. „Pozdravuje vás," řekla Kaye. „To je od ní milé."

Kaye pohlédla na zarámovaný portrét napravo od velkého stolu. „Bylo nám velmi líto, když zemřel senátor Wickham."

„Všechno se tím změnilo," zamumlal Gianelli a odhadoval ji pohledem. „Poskytl mi podporu, kterou jsem potřeboval, a jen se podívejte. Jsem mládě, a v téhle budově se najde spousta hodných lidí, kteří jsou pevně odhodláni naučit mě skromnosti."

Naklonil se dopředu, najednou vážný a plně soustředěný. „Je to pravda?"

Kaye věděla, co má na mysli. Přikývla.

„Na jakých údajích je to založeno?"

„Farmaceutické zprávy Americolu. Anonymní systém sběru dat ve dvou tisících oblastních nemocnicích, které

252
Greg Bear I Darwinovy děti

mají s Americolem uzavřené smlouvy o poskytování epidemiologických údajů." Kaye nervózně polkla.

Gianelli přikývl, sklouzl pohledem přes její rameno, což působilo dost nepříjemně, promýšlel si to. „Nějaké vládní zdroje?" zeptal se.

„RSVP Plus, program LEADER 21 vojenského letectva, potom Virocol ze Střediska pro potírání chorob. Přehledy o veřejném zdraví od NIH."

„Ale nic ze zdrojů patřících výlučně Úřadu pro mimořádné události?"

„Ne, i když se domníváme, že jsou napojeni na některé informační zdroje, které jsou naším majetkem."

„Kolik jich bude?" zeptal se Gianelli.

„Desítky tisíc," řekla Kaye. „Možná víc."

„Ježíši," vydechl Gianelli a opřel se, až stará ocelová péra jeho vysoké židle zaskřípěla. Jako by se chtěl uklidnit, zvedl paže a zaklel si prsty v zátylku. „Jak se má vaše dcera?"

„Je v táboře v Arizoně," odpověděla Kaye.

„Starý dobrý Charlie Chase a jeho úžasná Arizona. Ale jak se má, doktorko Rafelsonová?"

„Je zdravá. Našla si přátele."

Gianelli potřásl hlavou. Kaye nedokázala odhadnout, co si myslí nebo cítí. „Na té schůzi to bude tvrdé," varoval ji.

„Lauro, mohla byste doktorku Rafelsonovou rychle seznámit s hráči v našem podvýboru?"

„Už jsem dostala instrukci v Baltimoru," namítla Kaye.

„Nikdo je nezná lépe než my, že, Lauro?"

„Nikdo," přitakala Laura Blochová.

„Lauřina dcera Annie zemřela ve škole Josepha Gold-bergera," řekl senátor.

„To je mi líto." Kaye najednou vstoupily do očí slzy.

Díl druhý I SHEVA + 15

253

Blochová ji poklepala po rameni a nasadila zdrženlivý výraz. „Byla roztomilé dítě. Vždycky trochu zasněná." Napřímila se. „Takže, budete vypovídat před paviánem, dvěma kobrami, husou, kvalifikovaným opičákem a levhartem."

„Pavián je senátor Percy," doplnil Gianelli. „Jakeš a Corcoran jsou kobry, skrývající se ve vysoké trávě. Vůbec se jim nelíbí, že jsou v tomhle výboru, ovšem já pochybuji, že by vám položili jedinou otázku."

„Senátorka Thomasenová schůzi předsedá. Je to husa," pokračovala Blochová. „Ráda si myslí, že udržuje mezi ostatními zvířaty pořádek, ale postrádá vlastní názory. Senátor Chase prohlašuje, že je na naší straně..." „To je ten opičák," doplnil Gianelli. „Jenomže nevíme, jak bude hlasovat, až dojde na lámání chleba," dokončila Laura Blochová. Gianelli pohlédl na hodinky. „Nejdříve vás uvedu. Laura povídala, že ředitelka uvízla v dopravní zácpě." „Už to bude dvacet minut," potvrdila Blochová. „Usilovně pracuje na přijetí zákona, který by ředitele UMU postavil na úroveň ministra, čímž by získal kontrolu nad vlastním rozpočtem. Tahle ředitelka je náš levhart." Gianelli si poškrábal horní ret ukazováčkem. „Očekáváme, že nám pomůžete čelit jejím návrhům, které míří k neuvěřitelně odporným cílům." „Dobře," přisvědčila Kaye.

„Bude tam Mark Augustin," poznamenala Blochová. „Nebude vám to dělat potíže?" „Ne," odpověděla Kaye.

„Vycházíte spolu dobře?"

„Neshodli jsme se v názorech," řekla Kaye, „ale pracovali jsme spolu."

Blochové přelétl po tváři prchavý výraz pochybností.

254

Greg Bear I Darwinovy děti

„Tak to risknem, třeba to vyjde," pravil Gianelli a po-potáhl.

„Vy byste riskovat nikdy neměl," prohlásila Blochová a vytáhla z kabelky další kapesník.

„Vždycky riskuju," namítl Gianelli. „Jinak bych nebyl tady." Vysmrkal se. „Zatracené alergie," dodal a sledoval Kayinu reakci. „Ve Washingtonu najdete plno arogantních usmrkanců."

„Mně to nevádí," řekla Kaye. „Jsem přece máma."

„Fajn," přikývla Blochová. „Potřebujeme pro fíká."

NOVÉ MEXIKO

Kancelář doktora Jurieho byla malá a plná beden, jako by teprve před pár dny přijel. Když Dicken a Turner vstoupili, odstrčil Jurie svou starou židli značky Aeron.

Na policích na zdech pracovny se povalovala odřená skripta, všeobecně oblíbená kvůli rychlému vyhledávání, a pořadače, které, jak Dicken usoudil, obsahovaly vědecké články. Napočítal v poměrně malém prostoru sedm železných

laboratorních stoliček, rozestavených v těsném půlkruhu kolem stolu. Na stole spočíval počítač a z desky vystupovaly dva ploché monitory, které předváděly výsledky dvou pokusů.

„Už se aklimatizujete, doktore Dickene?" zeptal se Jurie. „Jak na vás působí nadmořská výška?"

„Daří se mi dobře, děkuji," odpověděl Dicken. Turner a Fresky zaujali pohodlnou polohu na stoličkách.

Jurie pokynul Dickenovi ke druhé židli na opačné straně stolu. Musel se protlačit kolem hromady beden,

Díl druhý / SHEVA + 15

255

aby se k ní dostal, a bolestivě si přitom zkroutil nohu. Když se už usadil, napadlo ho, jestli vůbec bude schopen znovu vstát.

Jurie měl na sobě hnědé sportovní boty, volné vlněné kalhoty, tmavomodrou košili s širokým límečkem a pletenou vestu smetanové barvy. Jeho oblečení bylo čisté, ale pomačkané. Na svých pětapadesát let měl mladistvě pohledné rysy a štíhlé tělo. Byl obdařen tím typem obličeje, jaký by se hodil i nad límec košile v reklamním magazínu. Kdyby k tomu ještě kouřil dýmku, připomínal by Dickenovi typického vědce z béčkových filmů. Ovšem na to, aby se podobal Oppenheimerovi, byl příliš malý. Dicken odhadoval jeho výšku stěží na sto šedesát centimetrů.

„Pozval jsem několik vedoucích pracovníků našeho výzkumu, aby se k nám připojili. Promiňte, že vás takhle předvádím, doktore Dickene." Jurie nastavil na počítači šetřící režim a zhoupal se ve své židli, dozadu a zase dopředu.

V pootevřených dveřích se objevila ženská hlava, vzápětí žena prostrčila dovnitř pěst a zaklepala na vnitřní stěnu pracovny.

„Aha," řekl Jurie. „Dee Dee. Doktorka Blakemorová. Vždycky načas."

„Až příliš." Ženě bylo hodně přes třicet, měla příjemně zaoblenou postavu, dlouhé vlasy myší barvy a sebevědomý výraz. Protáhla se dveřmi a s jistými potížemi se vměstnala na stoličku. Během pár minut se v místnosti objevili další čtyři lidé, ale zůstali stát.

„Díky, že jste přišli," zahájil Jurie schůzku. „Shromáždili jsme se tu, abychom přivítali doktora Dickena."

Dva z mužů vstoupili s plechovkami piva, které si očividně vyškemrali na večírku. Dicken si všiml, že jeden z nich - Dr. Orlin Miller, původně ze Západní washing-

256

Greg Bear | Darwinovy děti

tonské univerzity - dává přednost značce Bud Light před Heinekenem.

„Jsme taková uvolněná skupina," pravil Jurie. „Poněkud neformální." Ani jednou se neusmál, a když hovořil, dělal mezi slovy krátké, nečekané, jakoby váhavé odmlky. „Tady v Sandia Pathogenics se zajímáme především o to, jak nás choroby využívají coby genetické knihovny a zásobárny. V podstatě nezáleží na tom, zda jsou viry zvláště geny pocházející z našeho nitra nebo vetřelci zvenčí- výsledek je tentýž. Jde o věčný boj o výhody a nadvládu. Někdy v něm vítězíme, jindy prohráváme, že?"

S tím Dicken nemohl než souhlasit.

„Poslouchal jsem, jak média omílají ty žvásty o virových dětech, a upřímně řečeno mi ani za mák nesejde na tom, zda jde o produkty evoluce nebo nemoci. Evoluce je svým způsobem choroba, pokud vím. Mně jde o to zjistit, jak se viry rekombinují a stávají se z nich zabijáci.

Nikoli jen shodou okolností nám znalost těchto mechanismů dá do rukou velmi mocnou zbraň, použitelnou pro národní obranu - i útok. Žijeme v době zkoumání genů a mikroorganismů a lze očekávat, že každá zvrhlost, jaká napadne nás, napadne i nepřítele. Což je dobrý důvod, proč tady v Sandia Pathogenics jedeme na plné oprátky a za patřičných dotací - a máme z toho patřičné výhody."

„Amen," dokončil Turner.

Já slyšel „na plné oprátky", pomyslel si Dicken a rozhlédl se po místnosti. Jenom já, nikdo jiný? Kupředu, na plné oprátky]

„Doktore Presky, mohli bychom teď provést doktora Dickena po naší zoo?" požádal Jurie.

Díl druhý | SHEVA + 15

257

NEDALEKO LUBBOCKU, V TEXASU

Mitch už přišel o všechno, na čem mu záleželo, ale pro-tentokrát se zase dostal ke hlině s úlomky kostí a ke střepům keramiky. Byl zase v terénu, měl svůj rýč a soupravu kartáčů. Začínat na zelené louce, to byl pro archeologa doslovný popis jeho každodenní práce, a Mitch teď rozhodně začínal znovu od začátku.

Čtvercový výkop kolem něj byl úhledně vytvářen do mnoha stupňovitých teras, na nichž se porůznu povalovaly úlomky pazourku, rozdrčené zbytky čehosí, co pravděpodobně kdysi bylo proutěným košem, střepy jakéhosi hrnce, uspořádané zhruba do elipsy, a také věc, která mu celý den nedala pokoj: vyřezávaná lastura.

Slunce už před několika hodinami zapadlo, pracoval za svitu Colemanovy lampy. Dole, na dně výkopu, už barvy zešedly a zhnědly. Hnědá byla barva, kterou znal ze všech nejlépe. Bezová, šedá, černá, hnědá. Hnědý prach, který mu vnikl do nosu, způsobil, že bylo všechno kolem cítit po suché hlině. Hnědá, neutrální vůně.

Na lastuře, která se rozpadla na tři kusy, byl vyryt hrubý tvar zkřížených ptáčích křídel. Mitch choval nejasné tušení, že by se mohla podobat lasturám nalezeným v Craigově mohyle ve Spiru v Oklahomě. Pokud by se jeho odhad potvrdil, mohl by nález vyvolat dostatečnou publicitu, což by zase mohlo přesvědčit investory, aby ještě pár týdnů počkali. Minulou noc se jim porouchal generátor v zadní části nákladáku. Teď už mu docházel i plyn v lampě.

258

Greg Bear | Darwinovy děti

S povzdechem ji zhasl, odložil rýč i ostatní nářadí na kraj jámy a opatrně vylezl ven. Cestu si hledal po hmatu a

zatěžoval jen zdravou paži.

Jako u většiny vykopávek sponzorovaných univerzitami měli minimální rozpočet, vybavení skrovné, většinou z druhé ruky a obvykle ne právě spolehlivé. Pochopitelně záleželo na čase. Za dva týdny přijedou buldozery a překryjí stovky arů navezenou zeminou a potom betonovými deskami pro bytovou výstavbu.

Dvanáct studentů, pracujících na vykopávkách, se po setmění shromáždilo ve stanu. Všichni popíjeli pivo. Některé věci se prostě nemění. Vzal si od dvacetileté brunetky jménem Kylan čerstvě otevřenou plechovku a s tichým zasténáním se svezl do skládací židle, kterou mu přenechali zčásti proto, že tu byl nejzkušenější, a zčásti proto, že byl také nejstarší a tihle mladí usoudili, že potřebuje aspoň špetku pohodlí, aby jim vydržel.

I ta chromá paže vzbuzovala soucit. Mitch mohl při kopání používat jen jednu ruku a násadu lopaty si přitom opíral do podpaží.

Ostatní dřepěli na zemi nebo na dvou odřených dřevěných lavicích, které vytáhli z jediné oprýskané dodávky; právě té, v níž byl uložen pokažený generátor.

„Měl jste štěstí?“ zeptala se Kylan. Dnes večer nebylo nikomu příliš do řeči, snad proto, že už viděli, jak se jejich sny a naděje hroutí. Tenhle výkop se za posledních pár týdnů stal jejich životem. Dva páry už se za tu dobu stačily zamilovat. Mitch zvedl ruku a naznačil sevření. „Baterku,“ požádal.

Tom Pritchard, čtyřicetiletý vyzábělý mladík se zaprášenými a zcuchanými blond vlasy, mu hodil černou aluminiovou baterku.

Díl druhý / SHEVA + 15

259

Studenti si vyměnili pohledy, schválně bezvýrazné jako u dětí, které se snaží skrýt pocit, jenž by mohl přijít nevhod: naději.

„Co je to?“ zeptala se vysoká, statná Caitlin Bishopová, která se tady octla dost daleko od rodného New Yorku. Mitch zvedl hlavu a povzdychl si. „Možná že nic.“

Shlukl se kolem něj, předstíraná lhostejnost i únava byly rázem pryč. Potřebovali naději právě tak jako dostatek tekutin. „Co?“ „Co to je?“ „Co jste našel?“

Mitch prohlásil, že pravděpodobně o nic nejde; možná to vůbec není to, co si myslí. A i kdyby bylo, jak by to změnilo jeho plány? V soukromých i univerzitních sbírkách se nalézaly stovky lastur ze Spira. Co na tom, kdyby našel další?

Jak by mu něco takového mohlo nahradit rodinu? Zahnal vzpomínky mávnutím baterky, namířil kužel světla na první hvězdu, která se objevila na obloze. Vzduch byl suchý a paprsek světla se dal rozeznat jediné díky prachu, který po celý den rozvířovali a který ve večerním bezvětrí ještě stále visel nad nimi.

„Slyšeli jste někdo o Spiru v Oklahomě? O Craigově mohyle?“ zeptal se.

„Mississippská kultura,“ řekla Kylan, nejlepší studentka ve skupině, i když zdaleka ne nejlepší kopáč. „Objevila ji ve třicátých letech důlní společnost Pocola. Byla to katastrofa. Věci z pohřebišť, keramika a další artefakty, všechno se ztratilo, všechno rozprodali turistům.“

„Je to známý zdroj vyřezávaných lastur,“ dodal Mitch. „S vyrytými ptáky a hady a tak podobně, zhruba by se dalo říct se středoamerickými motivy. Patrně šlo o pozůstatky rozsáhlé komunity, provozující výměnný obchod s četnými kulturami na Východě, Jihu a Středozápadě. Věděli jste o těch lasturách?“

260

Greg Bear I Darwinovy děti

Všichni zakroutili hlavami.

„Ukažte nám to,“ požádal Bernard Rowland a vystoupil dopředu. Byl stejně vysoký jako Mitch a širší v rame-nou. Patřil k Mormonům a nikdy nepil pivo; místo něj si vybral limonádu Iced Sweat, jedovatě zelený nápoj ve velké plastové láhvi.

Mitch je vyvedl mezi řady děr v zemi. Hmyz, přes den zalezlý před vedrem, opouštěl své úkryty a bzučel a pištěl.

Pastviny dobytka u Lubbocku ležely necelých patnáct kilometrů odtud. Když foukal správný vítr, nesl se odtud pořádný zápach. Mitch nechápal, proč někdo chce zrovna tady, tak blízko k zápachu a mouchám, stavět domy.

Došli k jeho jámě a studenti se zastavili třicet centimetrů od kraje. Mitch sešplhal dolů a zamířil baterkou na terasu s lasturou, odkrytou díky šestihodinové usilovné práci s kartáčkem a zubařským háčkem.

„No ne,“ vyjádřil se Bernard. „Jak se sem dostala?“ „Dobrá otázka,“ zhodnotil Mitch. „Nemáte někdo fo-ták?“

Kylan mu podala svůj digitální aparát, Mitch vytáhl značkovací šňůru s měřítkem a podal ji studentům. Ti z ní vytvořili čtverec, který v rozích zatížili kameny. Potom s bleskem nafotili sérii snímků.

Bernard pomohl Mitchovi vylézt z výkopu, nahoře pak chvíli důstojně postáli.

„Náš poklad,“ pravil Mitch. I jemu samotnému to znělo cynicky. „Naše jediná naděje.“

Fallon Dupresová, třicetiletá studentka z Kanady, která připomínala modelku a úporně si držela muže od těla, mu podala další plechovku piva Coors. „Ty lastury z Craigova kopce nebyly obyčejné škeble,“ sdělila mu polohlasně.

„Pocházely ze surmoven.“

Díl druhý I SHEVA + 15

261

„Díky,“ odvětil Mitch. Fallon blazeované naklonila hlavu. Před třemi dny po Mitchovi vyjela. Mitch choval podezření, že patří k tomu typu atraktivních žen, které trvale tíhnou ke starším mužům se zkušenostmi a autoritou, ať už je ta autorita sebepochybnější. Tady, v prostředí malého výkopu, byl nejzkušenějším mužem právě on, a zcela bezpečně byl nejstarší. Zdvořile ji odmítl, řekl jí, že je velmi půvabná a za jiných okolností by velmi rád podlehl. S velkou oklikou naznačil, že tato část jeho života je uzavřena. Ona jeho výmluvy ignorovala a neomale-ně mu vmetla do tváře, že jeho

chování není normální.

Mitch ve skutečnosti nebyl se žádnou ženou od chvíle, kdy se loni ve Phoenixu rozloučil s Kaye, což bylo krátce po jeho propuštění z vězení. Dohodli se tehdy, že si půjdou každý svou cestou. Kaye začala v Marylandu pracovat pro Americol, Mitch se vydal hledat díry v zemi, v nichž by se mohl ukrýt.

„Já myslel, že Spiro byl něco jako zkorumpovaný viceprezident," ozval se Larry Kelly, nejpomalejší a nejkomičtější z osazenstva. „Jak by mohla nějaká škeble zachránit naše vykopávky?"

Fallon se překvapivě ochotně pustila do vysvětlování.

Mitch kousek poodešel, aby zkontroloval svůj mobil. Ráno ho při práci vypnul, a když si šel za poledního žaru zdřímnout, zapomněl ho zase zapnout. Měl na něm jediný vzkaz. Číslo mu bylo povědomé. Neobratně zmáčkl tlačítko přehrávání vzkazů.

Hlas poznal okamžitě. Byla to Eileen Ripperová, kolegyně archeoložka a dobrá přítelkyně. Eileen se specializovala na vykopávky v severozápadní oblasti. Nemluvili spolu už přes deset let. „Mitchi, mám tu něco kouzelného. Máš moc práce? Radši neměj. Tohle je, jak říkám, něco úžasného! Uvázla jsem tady s bandou ženských, věřil

262

Greg Bear | Darwinovy děti

bys tomu? Nemáš chuť zase trochu rozčeřit stojaté vody? Ozvi se."

Mitch se zahleděl přes tmavnoucí pláň a černé příkopy tam, kde Fallon vykládala o lasturách ze Spira několika k smrti utahaným studentům, prakticky připraveným uzavřít výkop a nechat ho překrýt drny a betonovými deskami. Držel telefon ve slabší ruce, zdravou ruku svíral v pěst. Nedokázal přijmout uzavření tohoto výkopu, i když na něm nebylo nic zvláštního, protože se nemohl smířit s tím, že odhodí další kus života jako zbytečný.

Odsoudili ho na dva roky za útok se smrtící zbraní- což byl kus dřeva. Už přes rok neviděl Kaye. Pracovala na výzkumu virů pro Marge Grossovou a podle Mitchova úsudku to znamenalo, že je také svým způsobem poražena.

A pak tu byla Stella, kterou před nimi vláda schovala do školy v Arizoně.

Fallon Dupresová k němu zezadu přistoupila. Otočil se přesně ve chvíli, kdy si založila ruce a pozorně se na něj zahleděla. „Není to ze surmovky, Mitchi," řekla. „Je to obyčejná rozbitá mořská škeble/"

„A já bych byl přísahal..." Viděl tak jasně ten středoamerický motiv!

„Je na ní něco naškrábáno, ale nic víc než čmáranice," pravila mladá žena. „Není to surmovka. Je mi líto." Odvrátila se, vrhla na něj ještě jeden pohled, usmála se, možná spíš lítostivě než soucitně, a vzdálila se.

Mitch pár minut postál pod modročernou oblohou a přemítal, kolik v sobě nosil zbožných přání, než je definitivně poztrácel. Další dveře se zabouchly.

Mohl vyrazit na sever. Vzdát tu a cestou navštívit Stellu - pokud mu to bude dovoleno. Člověk to nikdy nemohl vědět předem. Vyřukal Eileenino číslo.

Díl druhý | SHEVA + 15

263

8

WASHINGTON, D.C.

Gianelli vstoupil do místnosti zadními dveřmi, se stohem papírů v ruce. Thomasenová vzhledla. Augustin se ohlédl přes rameno. Posledního senátora z výboru doprovázel agent tajné služby, který se ihned připojil k jinému agentovi u dveří, a potom ještě drobná žena bystrého vzhledu. Augustin poznal Lauru Blochovou. To ona byla hlavní příčinou, že se Gianelli stal senátorem, a údajně oplývala ohromující schopností politického myšlení.

Augustin kromě toho také zaslechl, že Blochová je něco jako místní šéfka špionáže.

„To jsme rádi, že to stihl, Dicku," zavolal Chase přes celou místnost. „Už jsme si dělali starosti."

Gianelli se lišácky usmál. „To ta moje alergie."

Kaye Langová-Rafelsonová vstoupila za Blochovou. Její přítomnost Augustina překvapila. Dokázal rozpoznat známky spiknutí a usoudil, že současná ředitelka UMU bude nejspíš litovat, že nedorazila včas.

Kaye zamířila ke stolku pro svědky, kde na ni čekaly židle a mikrofon. Byla představena výboru, jehož členové ji podle jména vesměs znali - a znali i její pověst.

Senátora Percyho to očividně vyvedlo z rovnováhy. Také dokázal vyčenichat, že se něco chystá. „Doktorka Rafelsonová není na našem seznamu, Dicku," prohlásil, když Blochová pomohla Gianellimu usadit se na pódiu.

„Přináší nám důležité zprávy," pravil Gianelli úsečně.

Kaye byla vzata pod přísahu. Ani jednou nepohlédla na Augustina, ačkoli seděl ani ne metr a půl od ní.

Senátorka Thomasenová potlačila zívnutí. Zdála se zcela spokojená, že zachytila Gianelliho narážku. Na-

264

Greg Bear | Darwinovy děti

staly jakési procedurální spory, několikrát je přerušil Percy, Chase mu odporoval, nakonec Percy zvedl ruce a projevil souhlas s pokračováním svědeckých výpovědí. Bylo zřejmé, jak ho mrzí, že ředitelka UMU není přítomna.

„Pracujete pro Americol, doktorko Rafelsonová, je to tak?" zeptala se Thomasenová, nahlížejíc do spisu, který jí podal Gianelli.

„Ano, paní senátorko."

„A čím se zabývá váš tým?"

„Studujeme metody vyřazení ERV u myši a šimpanzů," odpověděla Kaye.

„Výborně," ozval se Percy. „Zbavit svět virů, to je chvályhodný záměr."

„Chceme se dobrat pochopení, jakou roli hrají viry v našem genomu a v našem každodenním životě," upřesnila Kaye.

Percymu však ten rozdíl zřejmě unikl.

„Také spolupracujete se Střediskem pro potírání chorob," pokračovala Thomasenová. „Sloužíte jako prostředník mezi Marge Grossovou a Fern Ridpathovou, ředitelkou odboru CD C pro záležitosti SHEVA?"

„Příležitostně, ale doktorka Ridpathová tráví víc času s naším W."

„VV?"

„Vedoucí výzkumu."

„A to má být kdo?"

„Doktor Robert Jackson" řekla Kaye.

Thomasenová vzhledla spolu s ostatními, když se dveře v zadní části haly znovu otevřely. Uličkou kráčela Ráchel Browningová v černých šatech se širokým rudým opaskem. Vrhla pohled na Augustina, pak na senátory na pódiu s výrazem, který měl představovat rozpačitý úsměv. Kaye ten úsměv připadal dravci. Dva kroky za ředitelkou

Díl druhý I SHEVA + 15

265

se držela její poradkyně, malá šedovlasá žena v bezovém bavlněném letním kostýmu.

„Jdete pozdě, paní Browningová," poznamenala senátorka Thomasenová.

„Domnívala jsem se, že doktorka Browningová má vypovídat před výborem sama, při uzavřeném zasedání," pravila poradkyně panovačným tónem.

„Toto jednání je uzavřené," opáčil Gianelli a znovu po-potáhl. „Senátor Percy přizval doktora Augustina, já zase pozval doktorku Rafelsonovou."

Browningová se usadila na konci stolu a chladně se usmála, když se její poradkyně nahnula, aby na stůl umístila malý laptop. Pak rozložila clony, aby na displej nebylo vidět ze stran, a posadila se Browningové po levici.

„Výpověď doktorky Rafelsonové byla přerušena," připomněl Gianelli předsedkyni.

Thomasenová vykouzila afektovaný úsměšek. „Nejsem si jista, na čí hudbu vlastně tančíme. Kdo tu hraje první housle?"

„Přece vy, paní předsedkyně," řekl Gianelli.

„O tom upřímně pochybuji," pravila Thomasenová. „Tak dobře, pokračujte, doktorko Rafelsonová."

Kaye nebyla právě nadšena, že se má tímhle způsobem postavit ředitelce Úřadu pro mimořádné události, ale neměla na vybranou. Octla se v sevření ve hře mnohem tvrdší než americký fotbal.

„Včera večer se v Baltimoru konalo zasedání, týkající se výsledků průzkumu zdraví veřejnosti, financovaného Americolem. Vy jste se ho zúčastnila," pokračoval Gianelli. „Povězte nám, co se děje, Kaye."

Browningová na ni vrhla varovný pohled.

Kaye si jí nevšímala. „Máme nezvratné důkazy, že došlo k nové vlně SHEVA porodů první fáze, pane senáto-

266

Greg Bear I Darwinovy děti

re," odpověděla. „K vypuzení či potratům intermediár-ních dcer."

V místnosti se rozhostilo napjaté ticho. Všichni senátoři bloudili pohledy nahoru a kolem dokola, jako by do sálu vlétl nějaký podivný pták.

„Jak prosím?" ozval se Chase.

„Dojde k novým SHEVA porodům. Právě nastala třetí vlna."

„Neměli bychom podepsat protokol o utajení?" vyhrkl senátor Percy a s užaslým výrazem si měřil své kolegy. „Tento výbor není právě proslulý svou diskretností. Žádám vás, abyste zvážili politické a sociální dopady..."

„Paní předsedkyně," dožadoval se rozčileně slova senátor z Arizony.

„Doktorko Rafelsonová, vysvětlíte nám to, prosím," řekl Gianelli, nenechávaje se rušit okolním povykem.

„Ve vzorcích krve více než padesát tisíc mužů, žijících v trvalém partnerském vztahu, jsme opět našli retroviry SHEVA. Současný odhad CDC počítá ve Spojených státech s více než dvaceti tisíci ženami, které v příštích osmi až dvanácti měsících porodí sekundární SHEVA děti. Během následujících tří let dojde až ke sto tisícům SHEVA porodů"

„Můj Bože, copak to nikdy neskončí?" vykřikl Percy tak hlasitě, až celý systém ozvučení zarezonoval.

„Události se už zase daly do pohybu," poznamenal Gianelli.

„Je to pravda, paní Browningová?" zeptal se naléhavě senátor Percy.

Browningová se napřímila. „Děkuji, pane senátore. Úřad pro mimořádné události je o těchto případech informován a už jsme připravili plán na potlačení následků. Opravdu došlo k potratům. Dostali jsme i zprávy

Díl druhý / SHEVA + 15

267

o následných těhotenstvích. Neexistuje ovšem žádný důkaz, že tyto děti ponesou tytéž mutace, indukované viry. Ve skutečnosti retrovirus, vylučovaný muži, není shodný s viry SHEVA, které již známe. Možná jsme svědky nového vzplanutí choroby s novými komplikacemi."

Senátor Percy se naklonil dopředu. „To jsou děsivé, příšerné novinky. Paní Browningová, nemyslíte si, že nastal čas, abychom se těchto vetřelců zbavili?"

Browningová si urovnala papíry. „Ano, myslím, senátore Percy. Byla vyvinuta vakcína, která vyvolá podstatné zvýšení odolnosti proti přenosu SHEVA a mnoha dalších retro virů."

Kaye se musela přidržet okraje stolu, aby se jí neroz-trásly ruce. Neexistovala žádná vakcína, to věděla naprosto jistě. Z vědeckého hlediska to byla naprostá pitomost. Teď však nebyl vhodný čas volat Browningovou k zodpovědnosti. Jen ať si dál spřádá svou síť.

„Předpokládáme, že tuto novou virovou fázi úplně zastavíme," pokračovala Browningová. Nasadila si babičkovské

brýle na čtení a začala číst z displeje svého mobilu: „Také doporučujeme karanténu nakažených matek a jejich označení čipem, který nám umožní satelitní sledování, abychom zabránili následným případům epidemii třesavky. Doufáme, že dostaneme soudní povolení označit všechny SHEVA děti.“

Kaye si prohlédla řadu tváří za pódiem a viděla v nich jen strach. Znovu se obrátila k Browningové.

Ta vydržela dlouho čelit jejímu upřenému pohledu s očima jakoby hranatými za těmi nemoderními brýlemi. „Našemu Úřadu byla na základě Prezidentských příkazů a směrnic, 298 a 341, a na základě rozhodnutí Kongresu, zakotveného v naší zakládací listině, udělena pravomoc nařít všem infikovaným matkám úplnou ka-

268

Greg Bear I Darwinovy děti

ranténu. Nařizujeme oddělené domácí vězení všem mužům, kteří vylučují nový retrovirus, čímž je odstraníme z domácností, kde mohou nakazit své partnerky. Pro naše snažení je rozhodující, abychom zabránili narození dalších dětí, postižených nákazou SHEVA.“

Chase zbledl. „A jak to hodláte zajistit, paní Brownin-gová?“ zeptal se.

„Pokud nedojde k okamžité implantaci čipů, uchýlíme se ke starším metodám. Postižení muži dostanou nákotníky, aby mohli být sledováni. V současné době připravujeme další plány. Těto nové vlně nemoci zabráníme, senátore.“

„Jak dlouho potrvá, než naše těla dokážeme úplně očistit od těchto virů?“ zeptal se senátor Percy.

„To je spíš pole působnosti paní Langové,“ pravila Browningová a obrátila se k ní s přirozeným výrazem, jako jeden profesionál ke druhému. „Kaye? Jaké děláte pokroky?“

„Naše oddělení zkouší nové metody,“ odpověděla Kaye. „Dosud jsme nebyli schopni odstranit zděděné re-troviry - ERV - z embryí myši či šimpanzů, a zachovat přitom životaschopnost zárodku. Odstranění většiny dávných virových genů včetně genů SHEVA vyvolá při následující mitóze hrubé chromozomální abnormality. Dochází k neschopnosti uhnízdění oploďněných vajíček, k časným absorpcím, k potratům. Také jsme v Americolu nijak nepokročili s účinnou vakcínou. Ještě máme před sebou dlouhý výzkum. Viry...“

„Tady to máme,“ přerušila ji Browningová, obracejíc se zpátky k senátorům. „Naprostý nezdar. Musíme sáhnout k praktickým opatřením.“

„Nabízí se otázka, doktorko Rafelsonová, zda vám s ohledem na vaše názory můžeme či nemůžeme věnovat svou důvěru,“ prohlásil senátor Percy a otřel si čelo.

Díl druhý I SHEVA + 15

269

„To je nemístná otázka, senátore Percy,“ řekl ostře Gia-nelli.

Browningová shrnula dosavadní závěry: „Doufáme, že budeme i nadále sdílet informace s Americolem a tímto výborem. Ze srdce věříme, že paní Langová a její kolegové vědci budou i nadále vstřícní a ještě o trochu horlivější.“

Kaye složila ruce na stole.

Zasedání bylo klepnutím kladívka uzavřeno a Augustin upíjel v předsálí ze sklenice vodu. Browningová rázným krokem prošla kolem něj.

„Vy s tímhle máte něco společného, Marku?“ zeptala se polohlasně a nalila si také sklenici z ojiněného džbánu. Před třemi lety podcenil strach a nenávisť, jichž jsou Američané schopni. Rachel Browningová nikoli. Pokud za sebou ředitelka Úřadu pro mimořádné události už táhla nějaký provaz, Augustin ho neviděl.

Možná bude trvat ještě mnoho let, než se sama oběsí.

„Ne,“ řekl. „Proč bych měl?“

„No, tyhle novinky vyjdou brzy najevo.“

Browningová se odvrátila ode dveří, když jimi Laura Blochová vyváděla Kaye, a i se svou poradkyní vyklouzla z místnosti. Blochová rychle obstarala Kaye šálek kávy. Augustin s Kaye stáli sotva krok od sebe. Kaye pozvedla šálek.

„Nazdar, Marku.“

„Dobrý večer, Kaye. Zvládla jste to dobře.“

„O tom sice pochybuju, ale i tak díky,“ odvětila Kaye.

„Chtěl jsem vám říct, že je mi to moc líto,“ pokračoval Augustin.

„A co?“ zeptala se. Pochopitelně nemohla vědět o všem, co se stalo toho dne, kdy mu Browningová zavolala a oznámila mu možné zadržení její rodiny.

„Že jste musela posloužit jako návnada.“

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

271

NOVÉ MEXIKO

„Jsem na to zvyklá“ řekla Kaye. „To je cena, kterou platím za to, že jsem byla tak dlouho mimo.“

Augustin se pokusil účastně pousmát, ale jeho ztuhlé svaly se zmohly jen na nevýrazný úšklebek. „Slyšel jsem vás “

„Konečně,“ pravila Kaye upjatě a otočila se k Laure Blochové

Augustin cítil její odmítavost, ale naučil se už trpělivosti. Věděl, jak pracovat v pozadí, tiše a s minimálním uznáním

Už dávno se naučil chovat jako skryté viry.

9

•

Před vstupem do místního zoo museli projít místností s holými, černě omítnutými betonovými stěnami a ponořit boty

do mělkých bazénků s nasládlé páchnoucí žlutou tekutinou - obdobou lyzolu, jak vysvětlil Turner.

Dicken si v ní neobratně vymáchal boty.

„Na zpáteční cestě to děláme také," pravil Fresky. „Gumové podrážky vydrží déle."

Otřeli si a osušili boty o černé nylonové rohožky a obuli si jakousi kombinaci mezi bavlněnými návleky a legínami, upevněnými kolem lýtek. Fresky dal každému jemnou roušku na ústa s filtrem a doporučil, aby se pokud možno ničeho nedotýkali.

Na takovou zoologickou zahradu by mohlo být pyšné každé město. Zabírala čtyři budovy, které se rozkládaly na několika arech, samé ocelové a betonové stěny lemované uzavřenými výběhy, jejichž vybavení volně napo-

dobovalo přírodní prostředí. „Pohodlné, minimální stres," zdůraznil Turner. „Chceme mít všechny naše dávné viry hezky v klidu a pohromadě."

„Doktorka Blakemorová pracuje s kočkodany a vřešťá-ny," sdělil Jurie. „Jak ze Starého, tak z Nového světa. Jejich ERV profily jsou výrazně odlišné, což je vám nepochybně známo. Doufáme, že brzy dostaneme i šimpanze, ale možná se svezeme se šimpanzím projektem Americo-lu." Střelil po Dickenovi pohledem hloubavých hnědých očí. „Na tom pracuje Kaye Langová, že?"

Dicken nepřítomně přikývl.

Pět velkých klecí pro primáty bylo vybaveno vším patřičným pohodlím: větve, houpačky s prstenci, podlahy pokryté gumovými rohožemi, na různých výškových úrovních terasy pro běh a šplhání, široký výběr plastikových hraček.

Dicken napočítal šest vřešťanů, umístěných podle pohlaví do dvou klecí, oddělených perforovanou plastovou přepážkou: zvířata se mohla navzájem vidět a čichat, ale nemohla se dotknout.

Pokračovali v obchůzce a zastavili se před dlouhým úzkým akváriem, v němž si spokojeně plavali ptako-pysk a pár drobných ryb. Dicken měl ptakopysky rád. Smál se jako malý kluk, když spatřil asi třicet centimetrů dlouhé mládě, jak se potápí a zase vynořuje z čisté zelené vody a z jeho hladké srsti stoupají řetízky stříbřitých bublinek.

„Jmenuje se Torrie," řekl Fresky. „Je roztomilá, že?"

„Úžasná," přisvědčil Dicken.

„Cokoliv, co má srst, šupiny nebo peří, má virové geny, které nás zajímají," pravil Jurie. „Torrie pro nás momentálně není důležitá, ale stejně ji máme rádi. Právě jsme dokončili sekvenování a porovnávání allogenomů ježur a pochopitelně i ptakopysků."

272

Greg Bear | Darwinovy děti

Díl druhý | SHEVA + 15

273

„Prováděli jsme sčítání ERV u ptakořitných," vysvětlil Turner. „Retroviry hrají při vývoji živorodých důležitou roli. Pomáhají potlačit reakci mateřského imunitního systému. Jinak by její lymfocyty zárodek zabily, neboť má zčásti antigenní vlastnosti otcovských tkání. Ovšem ptako-řitní, stejně jako ptáci, kladou vejce. Nemuseli by tedy během zárodečného vývoje používat ERV v takové míře."

„Temin-Larsson-Villarrealova hypotéza," poznamenal Dicken.

„Vy znáte hypotézu TLV?" zeptal se potěšené Turner. TLV shrnovala teorie o interakcích viru a jeho hostitele a vzešla z výzkumů, na nichž v průběhu několika desetiletí v různých vědeckých ústavech pracovali Howard R. Temin, Eric Larsson a Luis P. Villarreal. Od objevu SHEVA si získala značnou popularitu.

Dicken přikývl. „A používají je?"

„Kdo? Co?" přeptal se Fresky.

„Exprimují ježury a ptáci částice ERV, aby chránili své zárodky?"

„Ach tak." Fresky se tajemně usmál, pak zahrozil prstem. „Výrobní tajemství." Obrátil se k Turnérovi. Pohnul hlavou a jeho tělo se otočilo za nijako loutka na klíček. „Torrie brzy dostane druhu. Z toho vyplyne mnoho změn, které nás velice zajímají."

„Torrie jistě budou zajímat také," dodal Jurie s nehybnou tváří.

Postoupili k dalšímu výběhu s malým, ale přirozeně vyhlížejícím lesíkem jehličnanů. „Chybí nám lvi a tygři, ale zato máme medvědy," řekl Fresky. „Dva mladé samce. Často spolu venku zápolí. Jsou to bratři a rádi si hrají na zápas."

„Medvědi, mývalové, jezevci," doplnil Turner. „Docela mírumilovná stvoření, tedy co se týče virů. Opice, včetně lidí, mají zřejmě nejaktivnější a nejpočetnější ERV."

„Mnoho rostlin a živočichů má v oblasti biologické války netušené schopnosti. K válce dochází, jen když je na populaci vyvíjen silný tlak," ozval se Jurie. „Poslechněme si oblíbený příklad doktora Turnéra."

Turner je vedl kolem rozlehlého výběhu se třemi zubry. Veliká, zarostlá zvířata s visícími chuchvalci srsti sledovala lidské diváky mírnými věkovitými pohledy. Jeden zubr potřásl hlavou; odlétly mu od ní prach a sláma. „Pro osvěžení paměti, každopádně pro pojídače hamburgerů: jedná se o přenos genů do E. coli u dobytka," spustil Turner. „Moderní metody chovu a jatečního průmyslu působí dobytku silný stres. Následkem toho vznikají signály, vysílané do jednoho ze žaludků, do bachoru. Bakterie E. coli na ně reaguje tím, že přijímá fágy - viry, napadající bakterie - a ty do ní vnášejí geny jiné běžné střevní bakterie, Shigelly. Tyto geny náhodou kódují shigatoxin. Tato výměna krávé nijak neuškodí, není to úžasně? Ale když krávu v přírodě zabije nějaký predátor a zakousne se do jejích vnitřností - což dravci většinou dělají, pojídají na-trávenou trávu ve stěvech a tak podobně -, spolyká pořádnou dávku E. coli, plných shigatoxinu. To může u pre-dátorů - i u nás - vyvolat závažné onemocnění. Mrtví nebo těžce nemocní predátoři, to znamená snížení stresu u krav. Je to chytré opatření. Ted' kvůli tomu sterilizuje-me hovězí ozářením. Veškeré hovězí."

„Já osobně nikdy nejím málo propečené maso," poznamenal Jurie a zamyšleně se zamračil. „Poflakuje se v něm až moc volných genů. Doktor Miller, náš hlavní botanik, ovšem tvrdí, že bych si měl dávat pozor i na zeleninu." Orlin Miller zvedl ruce na obranu. „Už došlo i na vegetariány."

Vešli do budovy číslo dvě, která byla kombinací voliéry a terária. Skleněná terária, umístěná na lavicích vedle

274

Greg Bear I Darwinovy děti

velkých posuvných dveří, poskytovala ubytování škrti-čům, ovinutým kolem červených ohřívacích lamp.

„Máme důkazy o pomalém, ale stálém laterálním přenosu genů mezi druhy," řekl Jurie. „Doktor Foresmith studuje transfer genů mezi exogenními a endogenními viry u slepic a kachen, a také u papoušků."

Foresmith, impozantní, šedovlasý padesátník, původně z Massachusettského technologického institutu - Dicken znal jeho práce o bakteriálním genomu - si vzal slovo. „Chřipka a další exogenní viry si mohou vyměňovat geny a rekombinovat se uvnitř hostitele nebo v populaci, která tvoří rezervoár," pravil dunivým basem. „Nové kmeny chřipky na nás obvykle každoročně přitáhnou z Asie. A my teď víme, že exogenní i endogenní viry - herpesviry, pox-viry, HIV, SHEVA - se umějí rekombinovat přímo v nás. Co když tyto viry udělají chybu? Co když vsunou gen do nevhodné lokalizace na buněčné DNA? Buňka začne zanedbávat své povinnosti a vymkne se kontrole. Hledíme, a je tu maligní nádor. Nebo nějaký poměrně neškodný virus získá jeden klíčový gen a latentní infekce se okamžitě změní v akutní. Jedna opravdu velká chyba - a bum!" Udeřil pěstí do dlaně. „Máme onemocnění se stoprocentní mortalitou." Jeho úsměv působil současně obdivně a neklidně. „Jeden z našich paleo-vědců došel k závěru, že by se tím dala vysvětlit leckterá masová vyhubutí. Kdybychom dokázali oživit a znovu zkompletovat staré, extrémně degenerované retroviry, možná bychom zjistili, co se ve skutečnosti stalo dinosaurům."

„Ne tak rychle!" Dicken zvedl ruce, jako by se vzdával. „Nevím vůbec nic o dinosaurech ani stresovaných krávkách."

„Počkejme prozatím s těmi divočejšími teoriemi," napomenul Jurie Foresmitha, ale oči mu zářily. „Je řada na vás, Tome."

Díl druhý I SHEVA + 15

275

Tom Wrigley byl ve skupině nejmladší, kolem pětadvaceti, vysoký, tmavovlasý, domácího vzhledu s červeným nosem a neochvějně přívětivým výrazem. Ostýchavě se usmál a podal Dickenovi minci, čtvrták. „Tolik přibližně stojí antikoncepční pilulka. Moje skupina zkoumá efekt antikoncepce na expresi retroviru u žen mezi dvaceti a padesáti lety." Dicken převracel čtvrták v dlaní. Tom natáhl ruku, zvedl obočí a Dicken mu minci vrátil.

„Pověz také, proč to děláme," pobídl Torna Jurie.

„Před dvaceti lety pár vědců přišlo na to, že HIV ve větší míře postihuje těhotné ženy. Některé humánní endogenní retroviry jsou blízce příbuzné HIV, který energicky ničí náš imunitní systém. Plod v matčině těle vylučuje prostřednictvím placenty značné množství HERV, což podle některých teorií pomáhá potlačit vliv imunity mateřského organismu - příznivým způsobem, právě tolik, aby nedošlo k napadení vyvíjejícího se plodu. TLV, jak víte, doktore Dickene."

„Howarda Temina tady uctíváme jako boha," ozvala se Dee Dee Blakemorová. „V křídle C jsme mu postavili malou svatyni. Modlitby se konají každou středu."

„Antikoncepční pilulky vyvolávají v ženském organismu podobné poměry jako při těhotenství," pokračoval Wrigley.

„Usoudili jsme, že ženy, užívající hormonální antikoncepci, pro nás představují výborný studijní soubor. Máme dvacet dobrovolnic, pět z nich patří k našim zaměstnankyním."

Blakemorová zvedla ruku. „Jsem jednou z nich. A už mě to rozčiluje." Zavrčela na Wrigleyho a odhalila špičky. Wrigley předstíral zděšení.

„Nakonec ženy infikované virem SHEVA otěhotní," řekl Wrigley, „a možná některé z nich užívaly antikón-

276

Greg Bear I Darwinovy děti

čepci. Chtěli bychom vědět, jak to ovlivní produkci potenciálních patogenů."

„Sexuální dospívání a těhotenství u nových dětí bude pravděpodobně velmi nebezpečným obdobím," prohlásil Jurie.

„Retroviry, uvolňované při přirozeném průběhu druhé generace SHEVA těhotenství, se mohou přenést na ostatní lidi.

Výsledkem by mohlo být další onemocnění podobné HIV infekci. Mimo jiné i tady doktor Fresky v podstatě věří, že jde o podobný mechanismus, jakým se dostal HIV do lidské populace."

Fresky se vložil do hovoru. „Lovec v buši třeba ulovil těhotnou šimpanzici." Pokrčil rameny. Tato hypotéza byla prozatím pouhou spekulací, jak Dicken dobře věděl. V rámci svého postgraduálního studia v osmdesátých letech totiž strávil dva roky v Kongu a Zairu, kde pátral po možných zdrojích HIV.

„A jako poslední, ale nikoli nejméně důležité, naše zahrady. Doktore Millere?"

Orlin Miller ukázal na plochy zeleně a květinových záhonů, prostírající se před nimi ve světle umělých žárovek, napodobujících sluneční světlo, zavěšených v impozantních slucích na severní straně budovy jako velké skleněné ovoce. „Moje skupina studuje transfer virových genů mezi rostlinami a hmyzem, houbami a bakteriemi. Jak už se zmínil doktor Jurie, zkoumáme také lidské geny, které by mohly pocházet z rostlin," dodal Miller. „Jako bych už viděl, jak tamhle visí Nobelova cena."

„Ovšem tu rozhodně nebudete na pódiu přebírat vy," pravil varovně Jurie.

„Ne, jistěže ne," přisvědčil Miller poněkud schliple.

„To by stačilo. Tohle je jen na ochutnání," řekl Jurie a zastavil se před záhonem mladého obilí. „Sedm vedoucích ostatních oddělení, kteří se dnes nemohli dostavit,

Díl druhý I SHEVA + 15

277

mi poslalo svá blahopřání k získání doktora Dickena. Což neznamená, že by blahopřáli doktoru Dickenovi." Všichni se usmáli.

„Díky, pánové," rozloučil se Jurie a zamával, jako by šlo o skupinu školních dětí. Ředitelé se s pozdravy vytratil z budovy. Zůstal jen Turner.

Jurie na Dickena upíral pohled. „Podle názoru NIH byste mi mohl být užitečný. NIH financuje podstatnou část mých výzkumů prostřednictvím Úřadu pro mimořádné události. Ale já jsem zvědavý. Proč jste souhlasil s tímto jmenováním? Jistě ne proto, že jste si mě oblíbil a obdivujete mě, doktore Dickene." Jurie si volně založil ruce a jeho kostnaté prsty se daly na pochod směrem k loktům, postupně přitahující paže do pevnějšího objetí.

„Jdu tam, kde je věda," odpověděl Dicken. „Domnívám se, že jste první v řadě těch, kdo učiní zajímavé objevy. A myslím, že bych k tomu mohl přispět. Kromě toho..." Odmlčel se. „Dali vám seznam. Vybral jste si mě."

Jurie přezíravě mávl rukou. „Všechno, co tu děláme, má politické pozadí. Byl bych hlupák, kdyby mi to nedošlo," prohlásil. „Ale upřímně řečeno, myslím, že vyhráváme. Naše práce je příliš důležitá na to, aby byla zastavena, ať už z jakéhokoli důvodu. A můžeme si dovolit zaměstnat ty nejlepší lidi bez ohledu na jejich vztahy. Jste kvalitní vědec, a to je podstatné." Jurie se prošel před fóliovníkem s banánovníky. „Pokud jste připraven, mám pro vás jeden teoretický problém."

„Jsem tak připraven, jak jen mohu být," odvětil Dicken.

„Byl bych rád, abyste se pustil do něčeho tak trochu mimo vyšlapané pěšiny. Jdete do toho?"

„Poslouchám," kývl Dicken.

„Můžete pracovat s dobrovolnicemi doktora Wrigley-ho. Vyberte si spolupracovníky z řad našich mladých

278

Greg Bear I Darwinovy děti

doktorů pod dohledem Dee Dee, pro začátek maximálně dva. Zabývají se analýzou dávných promotorových oblastí, spojených se sexuálními charakteristikami, fyziologickými změnami u lidí, které jsou možná vyvolány re-trovirovými geny." Jurie nápadně polkl. „Viry vyvolaly změny, které jsou na našich SHEVA dětech zcela evidentní. Já bych se rád věnoval prozkoumání všednějších případů u lidí. Napadá vás, na kterou tkáň mám podezření?"

„To nevím," přiznal Dicken.

„Je to něco jako poplašné zařízení, umístěné na bráně, která zůstává až do dospělosti uzavřená. Když je brána prolomena, ohlašuje to významný počín, zásadní změnu, která se projevuje bolestí a celou kaskádou hormonálních událostí. Hormony, které jsou spouštěny touto zkušeností, zřejmě aktivují HERV a ostatní mobilní elementy a připravují tělo na novou životní etapu. Toto porušení oznamuje tělu, že se blíží reprodukce, že je čas připravit se."

„Hymen," odhadl Dicken.

„Ano, hymen," přisvědčil Jurie. „Existuje snad nějaká podobná tkáň?" Nebylo to míněno jako sarkasmus. Byla to přímá otázka. „Jsou snad nějaké podobné brány, které se otevírají? Jiné signály? Nevím. Rád bych to věděl." Jurie si Dickena pozorně měřil, oči mu už zase svítily nadšením. „Předpokládám, že viry změnily náš fenotyp, aby vytvořily hymen. Protržení panenské blány jim poskytne varování, že probíhá sexuální aktivita, aby se mohly připravit na svůj úkol. Změnou v expresi klíčových genů, které slouží jako promotory neboje naopak blokují, mohou viry měnit i naše chování. Musíme zjistit, jakým způsobem." Sáhl do kapsy saka, vyndal malé plastové pouzdro. „Mé poznámky. Budu rád, pokud je shledáte užitečnými."

„Dobře," řekl Dicken. O hymenech toho mnoho nevěděl; netušil, jaké bude mít k dispozici prostředky.

Dii druhý/SHEVA + 15

279

„SHEVA ženy panenské blány nemají, víte," pokračoval Jurie. „Nic podobného. Porovnáním zjistíme fascinující odlišnosti v hormonálních postupech a aktivaci virů. A tato aktivace mě právě zajímá."

Dicken se přistihl při souhlasném pokyvování. Takto smělá hypotéza ho přímo hypnotizovala. Bylo to perverzní; zvráceně geniální. „Domníváte se, že u SHEVA dívek dojde ke spuštění virových mutací při menarche?" zeptal se. „Možná," pravil Jurie klidně, jako by probírali počasí. „Zaujalo vás to?"

„To ano," přitakal Dicken po krátkém zamyšlení. „To je dobře." Jurie se natáhl a naklonil hlavu ke straně, až mu v šíji luplo. Oči mu zabloudily kdovíkam, pak náhle pokývl a obrátil se k odchodu. Dickena s Turnerem nechal v budově mezi přívěsy a zahradami. Rozhovor skončil.

Turner provedl Dickena zpátky celou zoo, dezinfekční koupelí nohou a chodbami k ocelovým dveřím. Zastavili se v kanceláři údržby pro klíče k Dickenově ložnici.

„Přežil jste setkání se Starým pánem," prohlásil Turner a ukázal mu cestu do křídla, kde měli pokoje noví zaměstnanci. Vzal klíč, stiskl jeho štítek, až změnil barvu z modré na červenou, a položil ho Dickenovi do dlaně. Upřel na něj nepříjemně dlouhý pohled, pak řekl: „Hodně štěstí."

Vyкроčil zpátky chodbou, potřásaje hlavou. Přes rameno zavolal: „Ježíši! Hymeny. Co to bude přístě?"

Dicken zavřel dveře pokoje a rozsvítil stropní lampu. Sedl si na úzkou, pečlivě ustlanou postel, třel si spánky a čelisti chvějícími se prsty. Z dlouho potlačovaných pocitů na něj šla závrať.

Poprvé v životě pronásledoval kořist, která nepatřila do světa mikrobů.

Vývolávala sice nemoc, ale přitom šlo o kořist lidskou.

280

Greg Bear I Darwinovy děti

10

ARIZONA

Stellu probudila píseň, která se nesla mezi baráky, vnější a spodní tóny současně. Zatím se ještě nerozezněl budiček. Převalila se mezi čistými, svěžími přikrývkami na horní palandě a zahleděla se na stropní obklad.

Byl to známý zvyk: několik chlapců a dívek se vyklánělo z oken svých ubytoven a navzájem si zpívali přes ohradu s ostnatým drátem. Vnější píseň zněla hlasitě a téměř postrádala melodii, spodní byla jemná a z místa, kde Stella ležela, ne moc zřetelná. Nepochybovala však o tom, že obsahuje spoustu ranního klevetění.

Na chvíli zavřela oči a naslouchala. Zpěváci z nocleháren měli sklon sklouznout k drsně sladkým naříkavým tónům, rozechvívajícím všechno kolem, nechávali zvuk plynout po obou stranách hřebene na jazyce a vydechovaný vzduch kroužit současně v nose a hrdle. Dva proudy písně tvořily kontrapunkt, vlnily se tam a zase zpět způsobem, který znemožňoval poradcům a vychovatelům jakékoli odposlouchávání.

Tedy ne že by už někdo z poradců přišel na to, jak rozluštit jejich podhovor.

Stella zaslechla kovové zvonění. Zavřela oči a ušklíbla se. Viděla to před sebou úplně jasně: poradci procházejí ubytovnami, buší a mlátí víky kovových nádob na odpadky a křičí na děti, aby zmlkly. Písně se pomalu třísťí a odpływají jakoby v závanech provoněného větru. Představila si, jak hlavy z oken mizí, děti kvapně zalézají do postelí a pod deky.

Zítřka budou na řadě zase další baráky. Probíhalo to jako jakási loterie; každý zkoušel uhádnout, jak dlouho

Díl druhý I SHEVA + 15

281

bude vychovatelům trvat, než se ze svých obydlí dostanou k provinivším se ubytovněm a kolik času jim zabere zjišťování, kde se nacházejí dnešní narušitelé pořádku. Její ubytovna se také někdy přidá a podstoupí tutéž proceduru s mlácením víky. Stella se bude také podílet na zpěvu. Moc se na protestní zpěv netěšila. Měla vysoký, jasný vnější hlas, ale její spodní tóny potřebovaly ještě vylepšit. Nebyla v podhovoru tak obratná jako ostatní.

Ráno se znovu vrátil klid. Stella se zavrtala pod pokrývky a čekala na budiček. V nohách každého lůžka ležela nová uniforma. Palandy v noclehárnách byly tři nad sebou a děti zahajovaly každé ráno sprchou a čistými šaty, aby se zbavily tělesného pachu, který by se jim jinak hromadil na kůži i oděvu.

Stella věděla, že její přirozená vůně lidi nijak nepohoršuje. Vedoucím tábora a poradcům vadilo zlákaní.

Dívky na palandách pod ní, Celia a Mandy, se začaly vrtět. Stella byla ve sprchách ráda mezi prvními. Zvonek budičku na jižní straně haly sotva dozněl, když už běžela ke dveřím do sprch. Tenký bílý župan jí pleskal o stehna.

Dostávali denně čisté ručníky a zubní kartáčky. Vzala si osušku i kartáček, ale zubní pastě se vyhýbala. Pasta měla pachut', která dlouho přetrvávala v ústech, a Stella chovala podezření, že má poplést její smysly. Stála před naleštěným ocelovým zrcadlem u dlouhého umyvadla a čistila si kartáčkem zuby, potom si prstem masírovala dásně, jak ji to téměř před deseti lety naučil Mitch.

Do sprch se už nahrnulo dalších dvacet dívek, většinou z jiných ubytoven. Stellina budova - číslo tři - měla sklon opožděvat se. Byly v ní ubytovány starší dívky. Ty nebyly tak čiperné a nadšené jako mladší děvčata. Věděly až příliš dobře, co jim nový den připravil - nudu pravidelných rituálů, zklamání. Stagnaci.

282

Greg Bear I Darwinovy děti

Nejmladší dívky v táboře bylo deset. Nejstarší patnáct.

Stella Nova byla nyní čtrnáctiletá.

Když byla hotová, vrátila se ke svému lůžku, aby se oblékla. Rozhlédla se po řadách postelí. Většina obývatel-lek se zdržela ve sprchách. Toho dne měla Stella na ubytovně službu. Musela se chovat nenápadně - už jen to, že chodila od jedné postele ke druhé, nakláněla se nad nimi a pokaždé důkladně začichala, by mohlo vést k jejímu zadržení a odvedení ke slečně Kantorové, jež by jí kladla jedovaté otázky. Ale udělat se to muselo.

Vzala si hromádku školních novin ze včerejška. Šla od lůžka k lůžku, na každé položila jeden výtisk a opatrně, aniž by se shýbala, očíhávala neustlané přikrývky.

Do deseti minut, než se dívky vrátily z koupelny a začaly se oblékat, měla jasný přehled o zdravotním stavu celé ubytovny. Později o tom podá zprávu rádcí demu. Rádcí se měnili buď ze dne na den, nebo po týdnech. O tom, kdo je dnes tou zodpovědnou osobou, ji informuje podhovor nebo mihání lících skvrn. Hlášení proběhne pomocí podhovoru nebo vyvánění, ještě než začne setkání s chlapci, které probíhá jedenkrát týdně za přísných bezpečnostních opatření.

Tento systém dívky vynalezly samostatně. Zdálo se, že to funguje. Kontrola postelí byla užitečná nejen kvůli informaci o tom, jak se komu daří, ale sloužila také jako akt vzpoury.

Vzdor byl nezbytně nutný k tomu, aby si zachovaly zdravý rozum.

Možná se jim díky tomu dostane včasného varování, pokud na ně lidé zase přenesou nějakou nemoc. Možná jen potřebovaly mít pocit, že aspoň o něčem ve svém životě rozhodují. Stelle na tom příliš nezáleželo.

Díl druhý I SHEVA + 15

283

Stačilo jí, když cítila vůně svých družek v noclehárně. Vědomí, že je součástí něčeho, co stojí za to, něčeho nelidského, jí pomáhalo.

11

Výzkumné středisko Americolu BALTIMORE, MARYLAND

„Vdravím! Vítám vás doma!”

Liz Canterrová se přehnala kolem Kaye, v náručí jí řinčel podnos plný čistých plastových tácků, nad nimi vlál volný konec složky, kterou svírala v zubech. Složila podnos vedle bezpečnostní výlevky a vytáhla z úst černou složku.

„Tohle je přímo od Velkého Roberta.”

Kaye si pověsila kabát na věšák za dveře laboratoře. „Další hromy a blesky?"

„Hm, hm. Myslím, že Jackson žárí, že kvůli té výpovědi pozvali vás, a ne jeho."

„Není co závidět." Kaye si protřepala prsty. „Dejte mi to."

Canterrová se uculila a podala jí složku. „Bude prosazovat svou teorii o nemoci ještě dlouho potom, co vás univerzita Karolinska ověncí zlatem."

Kaye prolistovala padesátistránkové stručné shrnutí a ohlasy na jejich práci za poslední dva roky. Tohle byla velká věc. Robert Jackson, W pro širší skupinu a v některých ohledech její šéf, se úporně snažil dostat Kaye pryč ze svých laboratoří, z budovy, z cesty.

Předpokládané datum vydání Jacksonova článku v Journal of Biology and Epigenetics bylo uvedeno na lepícím papírku na poslední stránce: Prosinec. „To je od něj hezké, že mi poslal kopii k nahlédnutí," pravila Kaye.

284

Greg Bear I Darwinovy děti

Liz si dala ruce v bok a zaujala postoj vzdorovitěho očekávání. Upravila si neposlušný pramen vlnitých světlých vlasů s jahodovým odstínem a hlasitě si přehodila v ústech žvýkačku. Oči měla jasné jako kapky modrého inkoustu. „Tvrdí, že odstraňujeme nezbytně nutné tran-skripční faktory, obklopující naše cílové ERV, čímž s vaničkou kontaminované vody vyléváme i dítě."

„Mnoho těchto faktorů je transaktivováno ERV. Nemůžete mít obojí, doktore Jacksone. No, přinejmenším tohle můžeme sestřelit." Kaye klesla na stoličku. „Takhle se nikam nedostaneme," zamumlala. „Odstraňujeme viry, a potom nemáme žádné malé šimpanze. Co by ho jen mohlo přimět, aby změnil názor?" Pohlédla na Liz, která stále kývala boky a praskala v puse žvýkačkou v posměšném vzdoru proti Velkému Robertovi.

Liz vykouzila radostný úsměv. „Už se cítíte líp?"

Kaye potřásla hlavou a proti své vůli se zasmála. „Vypadáte jako kráska z Broadwaye. Koho to teď předvádíte, Bernadettu Petersovou?"

Liz se zhoupala v bocích a jednou rukou si načechrala vlasy. „Ona je fakt bomba. Kterou hru myslíte?" zajímala se. „To nové uvedení Mamel"

„Spíš Sweeney Todd," řekla Kaye.

„To by byla Winona Ryderová," namítla Liz.

Kaye zasténala. „Kde berete tolik energie?"

„To je jenom ztrpklost. Ale vážně, jak to probíhalo?"

„Jedna strana mě využila jako rekvizitu a druhá jako fackovacího panáka. Připadala jsem si jako Dorotka v tornádu."

„To je mi líto."

Kaye se protáhla a křuplo jí v zádech. Tohle jí vždycky dělával Mitch. Ještě jednou prolétla složku od Jacksona a našla stránku, na kterou jí před chvílí zčásti díky in-

Díl druhý I SHEVA + 15

285

stinktu, zčásti šťastnou náhodou, padl zrak: nevěrohodné laboratorní protokoly.

Jako vždy se Jackson ztrácel v bludišti studií prováděných in vitro - ve slepých uličkách zkumavek a Petriho misek s použitím kmenů nádorových buněk Tera2 -osvědčených pastiček na dělání chyb při výzkumu ERV. K čertu, on používal dokonce i kuřecí embrya, pomyslela si. U ptáků přece ERV nepracují stejným způsobem jako u nás.

„Jacksonovy vakcíny zabíjejí opice," řekla tiše, poklepávajíc na stránku. „Marge nemá ráda projekty, které nikdy nepokročí za fázi studií na zvířatech."

„Zahrajeme si s doktorem Jacksonem další hru na Slepu bábu!?" zeptala se Liz nevinně.

„Jistě," odvětila Kaye. „Tímhle mě bezmála potěšil." Odložila složku na malý, přeplněný stůl.

„Ještě zkontroluji naše soubory, a pak odcházím domů," zavolala Liz a hrnula se s podnosem do dveří. „Makala jsem celou noc. Budete tu příští týden?"

„Pokud mě nevyhodí," řekla Kaye. Bezděčně si promnula nos. „Potřebuju si znovu projít tu studii míst zlomů z minulého týdne."

„Domácí úloha hotova, všechno je digitalizováno a uloženo v databázi fotografických příloh," pravila Liz. „A v ledničce zbylo trochu špaget."

„Paráda," vzdychla Kaye.

„Mějte se!" Za Liz zapadly dveře.

Kaye se zvedla a znovu si promnula nos. Připadalo jí, jako by ho měla nepatrně ucpaný, ale nikoli nepříjemně. V laboratoři to nezvykle svěže a příjemně vonělo, ačkoli na druhé straně tady nikdy nic nepáchlo. Liz byla puntič-kářka, co se čistoty týkalo.

Ta vůně se dala těžko zařadit, nepřipomínala žádnou květinu.

286

Greg Bear I Darwinovy děti

Kaye před sebou měla dlouhý den se spoustou práce, musela se připravit na zítřejší ranní schůzi. Zavřela oči a doufala, že se jí podaří najít své klidné místo; potřebovala se soustředit na výsledky studia chromozomů z minulého týdne.

Zbavit se toho trpkého sevření v útrokách, které si přinesla z Washingtonu.

Přitáhla si stoličku k počítači a vložila své heslo, vyvolala si tabulky a fotografie mutací šimpanzích chromozomů.

Embrya v rané fázi vývoje, modifikovaná pro laboratorní potřeby, byla zbavena všech jednokopiových ERV, ale ERV, které se vyskytují víckrát, LINE elementy a „defektní" ERV byly ponechány nedotčené. Potom se embrya nechala po čtyřicet osm hodin vyvíjet. Chromozomy, seskupené při mitóze, byly odstraněny, vyfotografovány a zhruba

sekvenovány. Kaye teď pátrala po anomáliích v blízkosti oblasti častých zlomů a v místech chromozomů, kde geny rychle reagují na změny prostředí, což naznačuje překotnou adaptivní reakci. Modifikované šimpanzí chromozomy byly těžce deformovány - to zjistila pouhým pohledem na fotografie. V místech zlomů vesměs docházelo k pokřivení, rozlámání a nesprávnému znovunapojení. Tyto zárodky by se nikdy nedokázaly uhnízdit v děloze, natož aby byly do-nošeny. Dokonce i ERV, nalézající se v genomu jen jednou, byly u savců, a možná obzvláště u primátů nezbytné pro vývoj plodu a chromozomální adaptaci.

Prohlédla si výsledky analýzy a uviděla náhodně a destruktivní metylace genů, které by se správně měly aktivně transkribovat, bezpodmínečně potřebné úseky DNA vyřazené z provozu jako flotila starých lodí, chromatin nepravidelně nahloučený v agónii nesprávně cíleného zaměření nebo do temných míst, postrádajících jakoukoli aktivitu.

Díl druhý I SHEVA + 15

287

Působily už od pohledu ošklivě, tyhle chromozomy, ošklivě a nepřírozeně. Zárodky, které by se vyvíjely pod velením takových chromozomů, nutně musely zahynout. To byl stále stejný příběh všeho, co tady v laboratoři dělali. Pokud se čirou náhodou embrya s vyřazeným ERV dokázala implantovat a začala se vyvíjet, docházelo bez výjimky k jejich resorpci během prvních týdnů. Docílit tohoto stádia vyžadovalo, aby šimpanzím matkám podávali vysoké dávky léků, které byly vyvinuty k prevenci potratů na klinikách pro lidské matky.

Retroviry zastávaly ve vývoji embryí spoustu úloh, včetně zprostředkování diferenciací tkání. Už bylo zřejmé, že TLV - Temin-Larsson-Villarrealova hypotéza - je správná. Dokonale zachované endogenní retroviry, vylučované trofoektodermem vyvíjejícího se zárodku - částí, z níž vznikne amnion a placenta - brání útokům mateřského imunitního systému. Proteiny, obsažené ve virovém obalu, potlačují imunitní odpověď njatky na plod, aniž by oslabily její obranné mechanismy vůči zevním patogenům. Jak úžasný příklad dokonalé selektivity.

Vzhledem k ochranné úloze zděděných retrovirů má vyřazení ERV - odstranění nebo neutralizace většiny „dědičných hříchů“ z genomu - nevyhnutelně fatální následky.

Kaye si živě vybavovala zamrazení, které pocítila, když Mitchova matka popsala virus SHEVA jako „dědičný hřích“.

Jak už je to dávno, snad patnáct let? Hned potom, co počali Stellu.

Pokud SHEVA a ostatní ERV skutečně představují dědičný hřích, pak se zdá, že jsou všichni savci, možná veškeré mnohobuněčné organismy, dědičným hříchem naplněny, potřebují ho a bez něj umírají.

288

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

289

A nejde tady náhodou právě o to, co se stalo v Rájské zahradě? Kde došlo k počátku sexu a sebepoznání a života, tak jak ho známe?

A to všechno způsobily viry.

„K čertu s tím,“ zamumlala Kaye. „Potřebujeme pro tyhle věci nová jména.“

12

ARIZONA

Nástup patřil ke Steliným nejméně oblíbeným částem dne. Dívky se všechny shromáždily pod střechou velkého stanu a slečna Kantorova procházela mezi jejich řadami.

Stella seděla se zkříženými nohama a malovala prstem do prachu ptáčky a kytičky. Plátno stanu nadouval mírný ranní větřík. Slečna Kantorova procházela mezi dospívajícími dívkami, usazeným v řadách, a listovala ve svém zápisníku. Společala se výhradně na papír, protože ztráta služebního elektronického diáře nebo laptopu patřila k vážným proviněním, po nichž mohlo následovat i propuštění.

Vložnicích nebyly žádné telefony, satelitní přípojky ani rádia. Sledování televize se omezovalo na nahrané naučné pořady. Stella stejně jako většina ostatních dívek si tady televizi úplně zošklivila.

„Ellie Ann Gardová.“

„Zde.“

„Stella Nova Rafelsonová.“

„Zde,“ zvolala Stella jasným hlasem, který se stříbřitě rozléhal v chladném pouštním vzduchu.

„Co tvoje nachlazení, Stello?“ zeptala se slečna Kantorova, kráčeje k ní podél řady.

„V pořádku,“ odpověděla Stella.

„Osm dní, je to tak?“ Slečna Kantorova poklepala perem na stránku zápisníku.

„Ano, madam.“

„To je už pátá vlna za letošní rok.“

Stella přikývla. Poradci si vedli pečlivě a nezajímavé záznamy o všech infekčních nemocech. Před pěti dny Stellu kvůli té rýmě několik hodin vyšetřovali, stejně jako další dva tucty dětí s podobným onemocněním.

„Kathy Chu.“

„Zde!“

Slečna Kantorova skončila vyvolávání a vrátila se znovu ke Stelle. „Ty vyváníš, Stello?“

Dívka vzhledla. „Ne, slečno Kantorova.“

„Můj malý senzor mi říká, že ano.“ Poklepala na čícha-dlo na opasku. Stella nevydávala žádnou zvláštní vůni, právě tak

jako nikdo v její blízkosti. Elektronické čidlo slečny Kantorové se mýlilo, a Stella věděla proč. Slečna Kantorova měla menstruaci, a to čichadlo vždycky mátllo. Ale nikdy by jí o tom neřekla.

Lidé nesnášeli, když je někdo upozorňoval, že vydávají výmluvné pachy.

„Nikdy se nenaučíš žít v normálním světě, když se nedokážeš ovládat.“ Slečna Kantorova si k ní klekla. „Znáš pravidla.“

Stella se zvedla, aniž by ji někdo pobízel. Nevěděla, proč si vybrali zrovna ji. Neudělala nic neobvyklého.

„Počkej tam u vozu,“ přikázala jí slečna Kantorova.

Stella zamířila k nákladáku, v ranním slunci svítícímu jasnou bílou barvou. Vzduch nad horami byl sytě modrý. Za pár hodin bude vedro, ale později by mohl přijít silný déšť; pak by bylo odpoledne dokonalé počasí na honičku. O to by nechtěla přijít.

290

Greg Bear I Darwinovy děti

Slečna Kantorova dokonala své počítání, děti se rozešly do svých ranních hodin v přívěsech a bungalovech, roztroušených po zaprášeném pozemku. Poradkyně a její asistentka, tichá, boubelatá mladá žena jménem Joa-nie, mířily po šterku k nákladáku. Slečna Kantorova se Stelle nedívala do očí.

„Já vím, žeš to nebyla jen ty,“ řekla slečna Kantorova. „Ale tebe jsem přistihla. Musí to přestat, Stello. Ale tentokrát tě nepotrestám.“

„Ano, madam.“ Stella dobře věděla, že nemá cenu hádat se. Se slečnou Kantorovou se dalo celkem vyjít, pokud šlo všechno po jejím, ale nesnesla sebemenší projev vzdoru či nesouhlasu - potom se chovala hrubě. „Smím teď jít do třídy?“

„Ještě ne.“ Slečna Kantorova odložila notes a otevřela zadní dveře nákladáku. „Přišel tě navštívit otec, pojedeme na středisko.“

Stella nasedla dozadu do auta, kde ji od předních sedadel dělila plastová stěna. Cítila zmátek. Slečna Kantorova si vylezla na místo řidiče, Joanie za ní zavřela dveře a vrátila se do stanu. „On je tady?“ zeptala se Stella.

„Má přijet asi za hodinu,“ odpověděla slečna Kantorova. „Dostali jste povolení. To je dobře, ne?“

„Co od nás chtějí?“ vyhrkla Stella náhle, dřív než se mohla zarazit.

„Nic. Je to návštěva člena rodiny.“

Vychovatelka nastartovala motor. Stella cítila její nesouhlas. Návštěvy rodičů byly podle názoru slečny Kantorové v tom nejlepším případě zbytečné. Tyhle děti se nikdy plně nezařadí do lidské společnosti, ať si školní politika říká, co chce. Zнала je až příliš dobře. Prostě se neuměly patřičně chovat.

Díl druhý I SHEVA + 15

291

Co bylo horší, slečna Kantorova věděla, že Stellin otec byl na nějakou dobu odsouzen do vězení za napadení vojáků Úřadu pro mimořádné události. To, že sem mohl přijít na návštěvu, pro ni představovalo téměř urážku. Patřila k přežitkům z dob, kdy škola Sobolí hora byla ještě vězením.

Stella Mitche neviděla už tři roky. Stěží si vybavila, jak byl cítit, a ještě méně, jak vypadal.

Slečna Kantorova vyjela ze šterku na dlážděnou cestu a mezi křovím mířila k cihlové budově, které říkali nemocnice. Ve skutečnosti to žádná nemocnice nebyla. Pokud bylo Stelle známo, šlo docela určitě o administrativní budovu, která sloužila současně jako středisko pro izolaci provinilců. Kdysi to bývala vězeňská nemocnice. Některé děti tvrdily, že tam dávají injekce soli do tváří, provádějí resekce jazyka nebo píchají Botox do svalů na obličej, aby jim omezili mimiku. Pro ně to bylo místo, kde se pokoušeli udělat ze SHEVA děti lidi. Stella se nikdy nesetkala s dítětem, které by podstoupilo taková muka, ovšem to zase někteří vysvětlovali tím, že takové děti jsou posílány do Předměstí, což je město, postavené pouze pro SHEVA děti, které se snaží chovat jako lidé.

To nebylo pravda, aspoň pokud Stella věděla, ale do nemocnice vás posílali, když vám chtěli odebrat krev. Za tím účelem už tam byla mnohokrát.

Po táboře kolovala spousta takových historek. Pravdivá byla jen málokterá, zato strašidelné skoro všechny -to bylo tím, že se děti tolik nudily.

Když projeli ohradou s ostnatým drátem, a pak přes příkop, pocítila Stella, jak v ní uvnitř roste cosi smutného a chladného.

292

Greg Bear I Darwinovy děti

Paměť.

Snažila se neztratit soustředění. Cívela oknem ven a měla na Mitche vztek, že sem přišel. Proč teď? Proč ne v době, kdy byla schopná dát se dohromady, kdy by mohla říct, že udělala něco smysluplného? Život byl už tak dost zmatený.

Poslední návštěva matky ji bolela. Stella nevěděla, co má říkat. Matka byla tak smutná a chovala v sobě plno jakýchsi potřeb, které nemohl nikdo uspokojit.

Doufala, že Mitch nebude v té místnosti, určení k setkávání rodin, jen tak sedět a zírat na ni přes stůl. Ani klást nepříjemné otázky. Nebo jí vykládat o nějaké naději, že by mohli být zase spolu. To by asi nevydržela.

Sklopila hlavu a promnula si nos. Sáhla si špičkou prstu do koutku oka a pak na jazyk, tak aby to nebylo vidět zpětným zrcátkem. Oči měla vlhké a slzy chutnaly po hořké soli. Ale plakat nebude. Ne před lidmi.

Slečna Kantorova zastavila na parkovišti u ploché cihlové budovy, vystoupila a otevřela Stelle dveře. Stella ji následovala do nemocnice. Když obešly roh, spatřila mezerou v cihlové spojovací chodbě dlouhý žlutý autobus, zaparkovaný vedle příjmací kanceláře. Přivezli náklad nových dětí. Když procházely skleněnými dveřmi do izolačního střediska, Stella se za slečnou Kantorovou o pár kroků opozdila.

Dveře do kanceláře byly jako vždycky otevřené a širokým oknem za nimi Stella zahlédla děti ze sběrného střediska. To musí vyprávět v děmu; nováčci, a také možná novinky zvenčí.

Najednou začala Mitche zcela iracionálně nenávidět. Nestála o jeho návštěvu. Nestála o žádná vyrušení. Chtěla se soustředit a už nikdy se nestarat o lidi. Toužila ohnat se po slečně Kantorové, srazit ji na linoleum na podlaze a někam utéct, utéct kamkoli.

Díl druhý I SHEVA+15

293

Krátce, zuřivě se zamračila - bylo to mnohem intenzivnější zamračení, než jaké by svedla většina lidí - a vtom zahlédla za oknem kanceláře řadu dětí. Její zachmuřený výraz se vytratil.

Připadalo jí, že jednu tvář poznala.

Sehnula se, sundala si botu a vyklepávala si ji. Slečna Kantorova se otočila a zastavila se s rukama vbok.

Čichadlo na jejím opasku zapípalo.

„To už zase vyváníš?“ zeptala se.

„Ne, madam,“ řekla Stella. „Mám v botě kamínek.“ Ta chvilka jí pomohla vybavit si vzpomínku na tu tvář v řadě.

Narovnala se, chvíli neobratně šoupala nohou, a když se vychovatelka nedívala, rychle ještě jednou střelila pohledem k oknu.

Opravdu ten obličej znala. Jeho majitel byl teď vyšší a vyzábější, málem pochodující kostra, vlasy měl rozčuchané a oči se tady, na plném slunci, zdály nevýrazné a bez života. Rada se pohnula a Stella přesunula pohled do chodby a na slečnu Kantorovou.

O Mitche už se nestarala.

S tím hubeným klukem zvenčí se kdysi setkala v přístavku Freda Trinketa ve Virginii, tehdy, když utekla /. Kayiia a Mitchova domu.

Byl to Will. Silný Will.

13

BALTIMORE

Kaye vypnula displeje a vybrala vzorky z přístrojů a pečlivě je uložila do přihrádek v mrazicím boxu. Poprvé si uvědomila, že její práce v Americolu se chýlí ke konci. Ještě tři nebo čtyři pokusy, nanejvýš šest měsíců labora-

294

Greg Bear I Darwinovy děti

tomí práce, a pak půjde znovu před Kongres a bude muset před Rachel Browningovou a dohlížecím výborem prohlásit, že všechny opice, všichni savci, možná dokonce všichni obratlovci, ba všechna zvířata - a snad veškeré životní formy vyšší než bakterie - jsou z genetického hlediska chimérami. V jistém smyslu jsme my všichni virové děti.

Nejen Stella. Ne pouze má dcera a její druh.

Každé dítě používá viry, aby se mohlo narodit. I senátoři, reprezentanti a prezident a jejich manželky, děti i vnoučata, všichni obyvatelé Spojených států, všichni lidé na světě jsou vinní dědičným hříchem.

Kaye vzhledla, jako by zaslechla nějaký zvuk. Sáhla si na kořen nosu a rozhledla se po laboratoři, po řadách bílých, bezových a šedých přístrojů, stolech s černými deskami, po stropních svítidlech, která vypadala jako kartony od vajec, obrácené hlavou dolů. Cítila jemný tlak za očima, chladný stříbřitý pramínek vzadu v hlavě, a také silící vědomí, že v místnosti ani ve svém těle není sama.

Návštěvník se vrátil. Dvakrát za poslední tři roky strávila v jeho přítomnosti celé tři dny. V obou předchozích případech byla buďto na cestách nebo musela nutně dokončit práci, takže se pokoušela to zbytečné vyrušení ignorovat.

„Teď není vhodná chvíle,“ řekla nahlas a potřásla hlavou. Vstala, napjala paže a sehnula se, aby se dotkla špiček.

Doufala, že cvičení odsune návštěvníka do pozadí. „Běž pryč.“ Ale ono to pryč nešlo. Vysílalo to k ní signály se stále větší přesvědčivostí. Kaye se bezmocně rozesmála a utřela si slzy. „Prosím,“ zašeptala a opřela se o laboratorní stůl.

Loktem rozházela hromádku Petriho misek. Když se je snažila znovu srovnat, návštěvník se ozval plnou silou a zaplavil ji nádherným pocitem sympatie. Kaye zavřela oči a nahnula se dopředu, celé tělo měla pl-

Díl druhý I SHEVA + 15

295

ne úžasného souladu s čímsi velice blízkým a důvěrným, a přitom nekonečně tvořivým a mocným.

„Vypadá to, že mě miluješ,“ prohlásila, roztřesená pocitem marnosti. „Tak proč mě mučíš? Proč mi prostě neřekneš, co mám udělat?“ Klesla na židli u stolu v koutě laboratoře. Hlavu složila mezi kolena. Nepřipadala si slabá, nebylo jí na omdlení; mohla by klidně chodit a dokonce i pracovat. Dělal to tak i dřív. Jenže tentokrát toho na ni bylo trochu moc. Její hněv se zvedal i přes vytrvalé vlny ocenění a souhlasu. Když se jí návštěvník dotkl poprvé, vzali jí Mitche a Stellu. To bylo tak hrozné, tak nespravedlivé; nechtěla na to vzpomínat. A přesto ji teď někdo nutil vzpomínat.

„Běž pryč. Prosím! Nevím, proč jsi přišel. Tento svět je krutý, i když tu nejsi, a já musím pokračovat v práci.“

Rozhlédla se, kousla se do rtu. Viděla laboratoř, zařízení, všechno úhledně uspořádané, za okny tmu. Venku je stěna noci, uvnitř jas rozumu. „Prosím.“

Hlas jakoby se ztišil, ale neztratil na naléhavosti. Jak zdvořilě, pomyslela si. Náhle v panice vyskočila, vyděšená představou nové ztráty, nového odchodu.

„Pokoušíš se mě k něčemu dovést?“ ptala se zoufale. „Odměnit mě za mou práci, za moje objevy?“

Dostavil se zřetelný vjem, že tohle není ten případ. Přesvědčila se, že dveře jsou zamčené. Nepotřebovala, aby sem někdo vstoupil a zjistil, že si tady povídá sama se sebou. Prošla se uličkou mezi stoly. „Takže ty chceš komunikovat, ale ne slovy,“ pravila s přivřenými očima. „Dobře. Budu mluvit. Dáš mi vědět, jestli mám pravdu, nebo se mýlím, ano? To může chvíli trvat.“

Už dávno zjistila, že neuctivý přístup nemá na návštěvníka žádný vliv. I když si Kaye hnusila sama sebe za
296

Greg Bear I Darwinovy děti

to, že opustila Mitche ve vězení a dceru ve škole, že zničila jejich životy svou zoufalou snahou využít všech nástrojů vědy a rozumu, návštěvník stále vyzařoval lásku a schválení.

Ona se mohla odsuzovat, ale návštěvník to nedělal.

Ještě trapnější bylo, že si Kaye zvykla myslet na návštěvníka jako na bytost, která rozhodně není ženského rodu a pravděpodobně ani středního - ale mužského. Nepodobal se jejímu otci ani Mitchovi, ani žádnému jinému muži, kterého kdy znala, a přesto v něm vycítila něco zvláště mužného. Co to znamenalo psychologicky, to se jí ani v nejmenším nechtělo zjišťovat. Bylo to trochu příliš de rigueur, trochu moc církevní, než aby ji to nechávalo klidnou.

Ale návštěvník se o její pochybnosti nestaral. Byl tou nejstálejší věcí v jejím životě - kromě touhy pomoci Stelle.

„Dělám správnou věc?“ zeptala se, rozhlížejíc se po místnosti. Přestala se třást, jen sebou nechala procházet ten

nezvyklý klid. „To nejspíš znamená ano,“ pravila váhavě. „Jsi Ten Nejvyšší? Jsi snad Ježíš? Nebo jen Gabriel?“

Tyhle otázky už kladla i dřív, ale nedostala žádnou odpověď. Tentokrát ovšem rozeznala jakousi nepatrnou změnu v pocitech, které jí protékaly. Zavřela oči a zašeptala: „Ne. Nikdo z těch nahoře. Jsi můj strážný anděl?“

Opět po několika vteřinách zavřela oči a zašeptala: „Ne. Tak kdo jsi?“

Žádná odpověď, žádná změna, žádné vodítko.

„Bůh?“

Nic.

„Ať už jsi uvnitř ve mně nebo nahoře nebo kdekoli, zaplavuješ mě celý den láskou a sympatií, a pak odejdeš a necháš mě tady uprostřed utrpení a strádání. To nechápu. Potřebuju vědět, jestli nejsi jenom něco v mé hlavě.“

Díl druhý / SHEVA + 15

297

Nějaký nervový zkrat. Prasklá céva. Potřebuju se o tom ujistit. Doufám, že ti to nevadí."

Návštěvník nedal najevo žádné námitky, ani se nepokusil se stáhnout, i přes takové útočné otázky, takové rouhání.

„Ty jsi vážně něco jiného, že?“ Kaye si sedla k počítači a zadala své heslo pro americký intranet. „Nepatříš do žádné nedělní školy.“

Pohlédla na hodinky - bylo šest večer - a na rozpis, kde bylo zaznamenáno, kdo se touto dobou nachází v budově.

V přízemí ještě pracoval radiolog Herbert Roth. Přesně ten, koho potřebovala. Roth byl vedoucí laboratoře

nein-vazivních zobrazovacích metod. Před dvěma týdny spolu pracovali na skenech Wishtoes, jejich nejstarší šimpanzice.

Roth byl mladý, tichý a oddaný své profesi.

Kaye otevřela dveře laboratoře a vyšla na chodbu. „Jestlipak bude pan Roth ochoten udělat pár skenů i mně?“ zeptala se jen tak, neobracejíc se na nikoho určitého.

14

ARIZONA

Stellu nepustili za Mitchem celé hodiny. Nejdřív za ní přišla sestra, která ji vyšetřila, provedla jí ster z tváře a odebrala několik kubiků krve.

Stella se odvrátila, když jí sestra vbodla jehlu do žíly. Čichem rozeznala její úzkost; byla jen o pár let starší než Stella a tahle práce se jí nelíbila.

Potom ji slečna Kantorova odvedla do návštěvní zóny. První věc, které si Stella všimla, bylo, že odstranili plasto-

298

Greg Bear I Darwinovy děti

vou bariéru. Jen stoly a židle, nic víc. Něco se změnilo a na chvíli ji to zaujalo. Poklepala si na bavlněnou náplast v ohbí lokte. Po hodině se slečna Kantorova vrátila s hromádkou komiksů.

„X-men,“ pravila. „To se ti bude líbit. Tvého otce ještě prověřují. Dej mi tu náplast.“

Stella pásku odtrhla a podala ji vychovatelce. Ta ji zastrčila do plastového sáčku.

„Už bude brzy hotov,“ dodala s nacvičeným úsměvem.

Stellu komiksy nezajímaly. Zůstala stát v té holé místnosti s květinovým vzorem na tapetách, jediným stolem a dvěma plastovými židlemi. V rohu byl chladicí přístroj na vodu a pár čalouněných křesel, špinavých a flekatých. Nalila si vodu do papírového pohárku. Jedno okno se otevíralo do hlavní kanceláře, druhé hledělo na parkoviště. Žádná horká káva nebo čaj, nic na ohřívání jídla - žádné nádoby. Nepočítalo se s tím, že by rodinné návštěvy trvaly dlouho, a nikdo je nemínil nějak zpříjemňovat.

Zmačkala pohárek a myslela střídavě na svého otce a Willa. Vzpomínka na Willa jako by otce odsunula do pozadí, byť jen nakrátko, a to se jí nelíbilo. Nestála o žádný zmatek. Nechtěla být nevypočitatelná; její oddanost patřila především vytvoření stálého děmu, někde mimo školu, daleko od lidských zásahů, a takový čin bude od ní vyžadovat spoustu soustředění a citovou stabilitu.

O Willovi nic nevěděla. Dokonce ani neznala jeho příjmení. Třeba si na ni vůbec nepamatoval. Třeba tudy jen projížděl, přivedli ho sem na prohlídku nebo aby prošel karanténou na cestě do nějaké jiné školy.

Ale jestli tu zůstane...

Joanie otevřela dveře. „Tvůj otec je tu,“ řekla. Joanie se snažila zakrývat svůj pach dětským zásypem. Měla

Díl druhý / SHEVA + 15

299

přátelský, ale prázdný výraz. Dělal, co po ní žádala slečna Kantorova, a sotva kdy dala najevo vlastní názor. „Dobře.“ Stella se posadila na jednu plastovou židli. Mezi nimi bude stůl, doufala. Neklidně se zavrtěla. Potřebovala si zvyknout na myšlenku, že zase uvidí Mitche.

Joanie mu pokynula do dveří a Mitch vešel. Levá paže mu ochable visela. Stella se podívala na tu paži a oči se jí rozšířily. Změřila si Mitchovo sako a džinsy, obnošené a trochu zaprášené. A pak se mu podívala do obličeje.

Mitch se nutil do nervózního úsměvu. Beztak nevěděl co dělat.

„Ahoj, zlatíčko,“ pozdravil ji.

„Můžete se posadit na židli,“ poučila ho Joanie. „Nemusíte pospíchat.“

„Kolik máme času?“ zeptal se jí Mitch. Stella to nesnášela. Pamatovala si ho silného, pána každé situace, a nebylo správné, když se musel takhle ptát.

„Na dnešek nemáme naplánovaných mnoho návštěv. A máme čtyři místnosti. Takže... Klidně si dejte na čas. Pár hodin. Kdybyste něco potřebovali, řekněte. Budu hned tady vedle v kanceláři.“

Joanie zavřela dveře a Mitch pohlédl na židli, na stůl. Potom na svou dceru.

„Chceš se obejmout?“ zeptal se Stelly. Stella vstala, tváře se jí zbarvily do zlatohněda. Ruce měla spuštěné podél boků. Mitch k ní pomalu šel přes místnost, sledovala ho jako divoké zvíře. Náhle k ní proudění vzduchu v místnosti doneslo jeho vůni. Rozplakala se, nedokázala se včas zarazit. Mitch udělal poslední krok, chytil ji a stiskl a Stella se v jeho pažích roztrásla. Slzy jí kapaly na Mitchovo sako.

„Jsi tak velká,“ zamumlal Mitch a houpal s ní dopředu a dozadu, špičky jejích bot se přitom otíraly o linoleum.

300

Greg Bear I Darwinovy děti

Postavila se na nohy, odstrčila ho a pokusila se nějak si urovnat vlastní pocity, jenomže jí najednou nikam nepasovaly. Vybuchly jako popkorn.

„Nikdy jsem to nevzdal,“ řekl Mitch.

Stelliny dlouhé prsty se sevřely na jeho saku. Jeho vůně, důvěrně známá a uklidňující, ji celou zahltila. Cítila se zase jako malá. Znamenal pro ni něco základního a prostého, žádné vymyšlenosti, byl předvídatelný, dobře si ho pamatovala; byl cítit jako jejich domov ve Virginii, byl cítit vším, na co se pokoušela zapomenout, vším, co považovala za ztracené.

„Nemohl jsem za tebou přijít/ vysvětloval. „Nepustili by mě. Byla to součást podmíněného propuštění.“

Přikývla, jemně ho šfouchla bradou do ramene.

„Posílal jsem tvé matce vzkazy.“

„Dávala mi je.“

„Nešlo o žádnou pistoli, Stello. Lhali,“ prohlásil Mitch a na okamžik vypadal stejně starý jako ona, jen další zklamané dítě.

„Já vím. Kaye mi to řekla.“

Mitch si dceru přidržel na délku paží. „Vypadáš nádherně,“ řekl a husté obočí se mu spojilo. Obličej měl opálený. Stella cítila, jaké škody to nadělalo na jeho kůži, jak zhrubla. Kromě tohoto základního Mitche čichala kůži a prach. V jeho pachu - právě tak jako v Kayině - rozeznávala i něco podstatného ze sebe, něco jako společnou poznávací značku v genech, společné heslo k emocím.

„Chtějí, abychom zůstali sedět... tady?“ zeptal se Mitch a máchl rukou ke stolu.

Stella si obtočila paže kolem těla. V nitru měla stále přeplněno. Nevěděla co dělat.

Mitch se usmál. „Tak prostě chvíli postojíme.“

„Fajn,“ přikývla.

Díl druhý / SHEVA + 15

301

„Zkusíme si na sebe navzájem zase zvyknout.“ „Dobře.“

„Zacházejí tu s tebou slušně?“ zeptal se Mitch. „Nejspíš si to myslí.“ „Co tím chceš říct?“

Odpověděla jen pokrčením ramen, dlouhými prsty si obemkla zápěstí, čímž vytvořila ze svých rukou a paží malou klíčku. „Mají z nás strach.“

Mitch sevřel čelisti a přikývl. „To není nic nového.“ Stelliny oči působily hypnotizujícím dojmem, když se snažila vyjádřit, co chtěla říci. Její zorničky měnily velikost a zlaté skvrnky se posunovaly jako bublinky v šampaňském.

„Nechtějí, abychom byli tím, čím jsme.“ „Jak to myslíš?“

„Stěhují nás z jedné ložnice do druhé. Používají čicha-dla. Když vyváníme, trestají nás. Když vyváníme ke sml-žení nebo vydáváme horečnou vůni, roztrhnou nás od sebe a zavou do izolace.“

„Četl jsem o tom,“ řekl Mitch.

„Oni si myslí, že na ně dokážeme působit. Možná mají strach, že se pokusíme o útěk. Strkají si do nosu ucpávky a někdy nám při kontrole nastříkají do ložnic jahodový nebo broskvový deodorant. Mívala jsem jahody ráda, ale teď je nesnáším. Úplně nejhorší ze všeho je Pinesol.“ Strčila si dlaň k nosu a napodobila zvuk zvracení. „Taky jsem slyšel, že škola je nudná.“ „Mají strach, že bychom se něco naučili.“ Stella se zachichotala. Mitch se zachvěl. Ten zvuk se změnil, a nebyla to jen nějaká drobná změna. Zněl teď ostrážitě, zralé-ji... ale bylo tu ještě něco navíc.

Smích vždycky patřil k důležitým znakům psychologie a kultury. Jeho dcera se dnes velmi lišila od holčičky, kterou znával.

302

Greg Bear I Darwinovy děti

„Hodně jsem se naučila od ostatních." Stellin obličej se zklidnil. Mitch sledoval slabounké náznaky vrásek okolo očí, u koutků rtů, fascinován tím tancem klíčků k jejím citům. Ovládala své mimické svaly mnohem lépe, než když byla malá... Mohla vykouzlit výrazy, které vůbec nedokázal rozšifrovat.

„A prospíváš dobře?" zeptal se velmi vážně.

„Lépe, než by se jim líbilo," odpověděla. „Není to tak zlé, když všechno zvládáme." Zvedla pohled ke stropu, dotkla se ucha, mrkla. Ovšemže byli monitorováni; neměla v úmyslu prozrazovat žádné tajnosti.

„To rád slyším," pravil Mitch.

„Ale samozřejmě jsou tady věci, které už dávno vědí," dodala polohlasně. „Povím ti o tom, jestli chceš."

„Jistěže chci, zlato," přisvědčil. „Cokoli."

Stella s očima upřenými na stolní desku vyprávěla Mitchovi o skupinách dvaceti až třiceti dětí, které se nazývají démy.

„Znamená to něco jako „občané'/" vysvětlila. „V démech jsme jako sestry. Ale nenechávají nás spát v ložnicích s kluky, ani v jednom baráku. Takže si musíme v noci zpívat přes dráty, a tak získávat kluky do našich démů."

„To je asi to nejlepší, co můžete udělat," poznamenal Mitch. Zvedl jedno obočí a stiskl rty.

Stella potřásla hlavou. „Ale oni to nechápou. Dem je jako velká rodina. Pomáháme si navzájem. Povídáme si a řešíme problémy a taky spory. Když jsme spolu v dému, jsme hrozně chytří. Cítíme, že je to správné, být spolu. Možná právě proto..."

Mitch se zaklonil, když jeho dcera náhle promluvila dvěma proudy řeči najednou:

„Potřebujeme být spolu/spolu jsme zdravější.

Každému na těch druhých záleží/spolu jsme šťastnější.

•i

Díl druhý I SHEVA + 15

303

Když o sobě nevíme, jsme smutní/smutek přichází, když jsme odděleni."

Mitch užasl nad precizností dvou toků slov. Když je ihned zachytil a v duchu rozebral, mohl je seřadit za sebe jako postupně vyslovené věty, ale po více než pouhých pár vteřinách konverzace by se zaručeně ztratil. Nepochyboval, že Stella by mohla pokračovat stejným způsobem libovolně dlouho.

Hleděla přímo na něj, kůže po stranách jejích očních důlků se stáhla do zvláštních záhybů, které by nedokázal ani napodobit, ani přetlumočit. Skvrnky se jí uspořádaly pod očima a po vnějších stranách očí jako nějaké hnědé a zlaté hvězdičky; jiskřila způsobem, jaký nikdy dřív neviděl.

Zachvěl se obdivem a znepokojením současně. „Nevím, co to znamená, když... tohle děláš," řekl. „Totiž, je to krásné, jenže..."

„A co dělám?" zeptala se Stella a její oči už byly zase normální.

Mitch polkl. „Když jste v dému, kolik z vás tímhle způsobem rozmlouvá... najednou?"

„Utvoříme kruhy," odpověděla. „Mluvíme s každým v kruhu a taky napříč kruhy."

„A kolik vás je v kruhu?"

„Pět až deset," vysvětlila Stella. „Samozřejmě kluci a holky zvlášť. My máme svá pravidla, oni mají zase svá. Můžeme sice vymyslet nová, ale zdá se, že něco už je dáno předem. Většinou se těmi pravidly řídíme, leda že by došlo k naléhavému případu -jako že by si někdo připadal odstržený."

„Odstržený?"

„Jako že není součástí smlzení. Když smlžíme, jsme ještě víc jako bratři a sestry. Někdo z nás se taky stane ta-

304

Greg Bear I Darwinovy děti

tou a někdo mámou, ti potom smlzení vedou, ale nikdy po nás nechtějí nic, co by se nám nelíbilo. Rozhodujeme společně."

Vzhlédla ke stropu, na bradě se jí udělaly dolíčky. „Ale tohle přece víš. Kaye ti to vyprávěla."

„Něco ano, a taky jsem o tom četl. Vzpomínám si, jak jsi zkoušela některé tyhle... metody na nás. Pamatuju si, jak jsme se snažili. Já na to moc nebyl. Tvé matce to šlo líp."

„Její tvář..." začala Stella. „Vidím její tvář, když se stanu mámou smlzení. Převezmu její obličej..." Stellino obočí se vytvarovalo do elegantních, podmanivých oblouků, směšných a krásných současně. „Těžko se to vysvětluje."

„Myslím, že ti rozumím," pravil Mitch. Cítil v kůži teplo. Když byl pohromadě se svou dcerou, připadal si opomíjený, dokonce méněcenný; jak to asi vnímají vychovatelé a poradci, jejich opatrovníci?

Kdo v tomhle zoo vlastně patří ke zvířatům?

„A co se stane, když někdo nesouhlasí? Donutíte ji? Nebo jeho?"

Stella se nad tím na pár vteřin zamyslela. „Ve smlzení máme volnost, ale spolupracujeme. Kdo s něčím nesouhlasí, počká, až nastane vhodná chvíle, a pak to řekne a smlzení naslouchá. Někdy, když jde o mimořádný případ, vysloví svůj názor hned, ale to nás zpomaluje. Měla by to být dobrá myšlenka."

„A tobě se líbí smlžovat se?"

„Smlžovat," opravila ho. „Každé smlzení má spojení s ostatními, ale trochu rozmazané. Později ty rozdílů probereme a utřídíme v dému. Ale neděláme to moc často, takže hodně z nás ani neví, jaké to doopravdy je. Jenom si to představujeme. Občas nás ale nechají."

Neprozdírala Mitchovi, že v takovém případě vždycky následuje odvedení do nemocnice a odebrání vzorků.

Díl druhý I SHEVA + 15

305

„Zní to velice přátelsky," prohlásil Mitch.
„Někdy je tu i nenávisť," řekla Stella věčně. „S tím s,e musíme vyrovnat. Smlzení vnímá bolest stejně jako jedinec."
„Poznáš, co třeba zrovna teď cítím?"
„Ne," odpověděla. „Tvůj obličej je jakoby prázdný." Usmála se. „Poradci páchnou jako kapusta, když provedeme něco neočekávaného. Páchnou jako brokolice, když dostaneme rýmu/už jsem se z té rýmy dostala, jenom jsme se dělali nemocnější, aby měli strach."
Mitch se zasmál. Zkřížená intonace odporu a jízlivé nadřazenosti ho pobavila. „To je paráda," vyjádřil se. „Jenom to nepřežene."
„My víme," pravila upjatě a Mitch v jejím výrazu najednou spatřil Kaye a pocítil nával pýchy, že tahle mladá žena vzešla z nich dvou. Jen doufám, že ji to nijak neomezuje.
Také se v něm náhle vzedmula touha po Kaye.
„Je to ve vězení podobné?" vyzvídala Stella.
„No, vězení je o trochu horší."
„Proč teď nejste s Kaye spolu?"
Mitch zauvažoval, jak to vysvětlit. „Když jsem byl ve vězení... neměla to jednoduché a musela udělat určitá závažná rozhodnutí. Já jsem do těch rozhodnutí nezapadal. Tak jsme se dohodli, že bude lepší, když budeme jednat samostatně. My... nemůžeme smlžovat, jak bys to možná vyjádřila ty."
Stella potřásla hlavou. „To je skápnutí, jako když se jedna kapka deště spojí s druhou. K louže ní znamená, že kapky dopadají každá zvlášť. Smlzení je něco většího."
„Ach. Kolik slov máte pro sníh?"
Stellin výraz v té chvíli vyjadřoval naprosté nepochopení a Mitch ji na okamžik znovu viděl takovou, jaká byla před deseti lety, a strašně ji miloval. „S tvou matkou si

306

Greg Bear I Darwinovy děti
vždycky jednou za pár týdnů popovídáme. Má teď v Bal-timoru moc práce. Věnuje se vědě."
„Snaží se vymyslet, jak z nás udělat lidi?"
„Vy ale jste lidé," namítl Mitch a tvář mu zrudla.
„Ne," prohlásila Stella. „Nejsme."
Mitch se rozhodl, že na tenhle rozhovor není vhodná chvíle ani místo. „Snaží se přijít na to, jak děláme virové děti," pravil. „Není to tak jednoduché, jak jsme si mysleli."
„Nové děti," opravila ho.
„No, pokud tomu rozumím, tak viry v tom hrají několik rolí. Objevili jsme to, až když jsme zkoumali virus SHEVA. Ted'... je v tom ještě větší zmatek."
Zdálo se, že Stella se tím cítí trochu uražena. „Takže nejsme noví?"
„Jistěže jste," řekl Mitch. „Já tomu vážně moc nerozumím. Až se všichni sejdeme, tvoje matka nám to vysvětlí. Snaží se to všechno pochopit, jak nejrychleji to jde."
„Vůbec nás tu neučí biologii," ozvala se Stella.
Mitch pevně stiskl zuby. Omezovat je. Držet je pod zámek. Jinak byste třeba odjistili jejich roznětku.
„Tebe to štve?" zeptala se Stella.
Na chvíli nebyl schopen odpovědi. Sevřel ruce na desce stolu do pěstí. „Aby ne," odpověděl.
„Tak zaříd, ať nás pustí. Ať se odtud všichni dostaneme," žádala. „Ne jenom já."
„Snažíme se o to," řekl Mitch, ale věděl, že to není úplná pravda. Jako odsouzený zločinec měl velmi omezené možnosti. A jeho vlastní vnitřní vztek a pocit křivdy snižovaly jeho schopnost působit v rámci nějaké skupiny. Ve svých nejtemnějších náladách si někdy myslel, že právě to je důvod, proč už s Kaye nežijí spolu.
Stal se politickou přítěží. Osamělým vlkem.
Díl druhý I SHEVA + 15

307

„Mám tady spoustu rodin a pořád se zvětšují," pravila Stella.
„Tvoje rodina jsme my," připomněl Mitch.
Stella se na něj nechápavě zadívala.
Joanie otevřela dveře. „Končíme," zavolala.
Mitch se k ní na židli otočil a poklepal si na hodinky. „Vždyť ještě neuplynula ani hodina."
„Zítra bude víc času, když zase přijdete," slíbila Joanie.
Mitch se sklíčeně obrátil ke Stelle. „Nemůžu zůstat do zítřka. Mám něco..."
„Jen běž." Stella vstala. Obešla stůl a znovu otce objala, krátce a pevně. „Všichni máme spoustu práce."
„Jsi teď tak d'ospělá."
„Ještě ne," odpověděla. „Nikdo z nás neví, jaké to bude. Nejspíš nás ani nenechají to zjistit."
Joanie nespokojeně mlaskla a vyvedla je z místnosti. Rozešli se v cihlové chodbě. Mitch dceři zdravou paží zamával.
Mitch seděl v rozžhavené kabině své dodávky pod nízkým arizonským sluncem, zpocený a blízko zoufalství, osamělejší, než za celý svůj život kdy byl.
Za ohradou, křovím a pískem viděl další děti - byly jich stovky -jak procházejí mezi bungalovy. Rukou bubnoval do volantů.
Stella byla pořád jeho dcera. Pořád v ní viděl Kaye. Ale byly tady zarážející rozdíly. Mitch nevěděl, co očekával; určitě počítal s odlišnostmi. Jenomže ona nejenže rostla. Způsob, jak se Stella chovala, byl elegantní a zářil jako nová mince.

Byla nepovědomá, i když rozhodně ne vzdálená, ne nepřátelská, pouze soustředěná na něco jiného.

308

Greg Bear / Darwinovy děti

Jediný závěr, k němuž dospěl, když se otáčel s tím velkým starým fordem, vyplynul z rozboru vlastních reakcí. Jeho vlastní dcera mu naháněla strach.

Když sestra naplnila její krví další zkumavku, zamířila Stella k bungalovu, kde se po obědě budou dívat na videozáznamy lidských dětí, jak si hrají, povídají a sedí ve třídě. Říkali tomu občanská výchova. Smyslem toho všeho byla snaha změnit způsob, jak se nové děti chovaly, když byly ponechány samy sobě. Stella občanskou výchovu nenáviděla. Rozčilovalo ji dívat se na lidi, aniž by je cítila, dívat se na mladé lidské tváře s jejich omezenými výrazy pro vyjádření emocí. Ovšem když se někdo nedíval na televizní obrazovku, slečna Kantorova se opravdu rozzlobila. Stella se záměrně snažila zachovat si čistou hlavu, ale z levého oka jí skápla slza a zamířila po tváři dolů. Z pravého oka ne, jenom z levého.

Zajímalo by ji, co to znamená.

Mitch se tolik změnil. A byl cítit, jako by ho právě někdo nakopl.

15

BALTIMORE

Kancelář laboratoře zobrazovacích metod byla oddělena od přístroje magnetické rezonance - zvaného Stroj - dvěma prázdnými místnostmi. Síly, indukované toroidními magnety Stroje, byly impozantní. Návštěvníkům se dostávalo varování, aby nechodili chodbou, aniž by předem vyprázdnili kapsy a vyndali z nich všechna mechanická a elektronická zařízení, kapesní počítače, telefony, náprsní tašky, osobní bezpečnostní štítky, brýle a hodinky. Kdo

Díl druhý / SHEVA + 15

309

se chtěl ke Stroji přiblížit, musel se převléknout z běžných šatů do oblečení bez kovových součástí - bez zipů, kovových knoflíků, přezek na opascích; nesměl mít prsteny, sponu do kravaty, odznaky ani manžetové knoflíčky. Všechno, co nebylo upevněno a nacházelo se ve vzdálenosti pouhých několika metrů od Stroje, bylo vyrobeno z plastů nebo ze dřeva. Zdejší personál nosil elastické opasky a speciálně vybrané přezůvky nebo tenisky. Před pěti lety toto zařízení jedné vědkyni, která zapoměla na varování, vytrhlo kovové ozdoby z bradavky a klitorisu. Nebo tak se to aspoň povídalo. Lidé s kardio-stimulátory, s náhradami optického nervu nebo jakýmkoli nervovým implantátem, se do blízkosti Stroje nesměli odvážit.

Kaye žádné takové pomůcky neměla, což byla první věc, kterou řekla Herbertu Rothovi hned ve dveřích jeho kanceláře. Subtilní, plešatějící čtyřicátník Roth ji věnoval udivený úsměv, odložil tužku a odsunul stranou balík papírů. „To rád slyším, paní Rafelsonová," pravil. „Ale Stroj je stejně vypnutý. Mimoto jsme spolu strávili několik dní snímkováním Wishtoes, takže už to o vás vím."

Přistrčil jí plastovou židli a Kaye usedla na druhé straně jeho dřevěného pracovního stolu. Dotkla se hladkého povrchu. Roth ji kdysi prozradil, že ten stůl vyrobil jeho otec z javorového dřeva, bez hřebíků, jen s použitím kli-hu. Byl nádherný. Ještě má otce.

Cítila chladivou říčku v páteři, stále vnímala čisté potěšení a sympatii, až na okamžik zavřela oči. Roth ji se zájmem sledoval. „Dlouhý den?" Zakroutila hlavou a přemítala, jak začít.

310

Greg Bear / Darwinovy děti

Díl druhý/SHEVA + 15

311

„Je vaše šimpanzice gravidní?"

„Ne," odpověděla Kaye. A skočila to toho rovnýma nohama. „Máte hodně vědeckou náladu?"

Roth se neklidně rozhlédl, jako by tu místnost dokonale neznal. „Přijde na to." Přivřel oči a neodpustil si rychlý hodnotící pohled.

„Vědeckou, a přitom diskrétní?"

Rothovi se rozšířily oči v pocitu blízkém panice.

„Promiňte, paní Rafelsonová..."

„Kaye, prosím."

„Kaye. Považuji vás za velmi atraktivní, ale... Pokud vám jde o Stroj, mám už slušný seznam webových stránek, které ukazují... Chci říct, lidé už to zkoušeli." Zasmál se a snažil se, aby to znělo trochu odvázané. „Já to vlastně taky zkusil. Tedy, pochopitelně ne sám."

„Co jste zkusil?" podívala se na něj Kaye.

Roth zčervenál a odstrčil židli s dutým zavržením plastových nožek. „Nemám ponětí, o čem to sakra mluvíte."

Kaye se usmála. Nic zvláštního tím úsměvem nemyslela, ale viděla, jak se Roth uvolnil. Výraz jeho obličeje se změnil, teď se na něm objevil výraz rozpačitého zaujetí a červená barva z něj zmizela. Je na mně něco zvláštního, na tomhle všem je něco zvláštního, pomyslela si. Je to kouzelná chvíle.

„Proč jste přišla sem dolů?" zeptal se Roth.

„Nabízím vám jedinečnou příležitost." Kaye si připadala strašně nervózní, ale nehodlala se proto vzdát. Pokud věděla, v dějinách vědy se žádná podobná možnost ne-naskytla - přinejmenším nic podobného nebylo zachyceno, dokonce o ničem takovém nezaslechla ani žádné pověsti. „Mám totiž zjevení."

Roth zmateně zvedl jedno obočí.

„Nevíte, co to je?" přeptala se.

„Jsem katolík. Je to oslava Ježíšova božství. Nebo něco takového."

„Je to určitá manifestace, projev Boha ve mně," upřesnila Kaye.

„No tohle," řekl Roth. Ta slova zůstala mezi nimi viset několik vteřin, a po celou tu dobu Kaye neodvrátila pohled. Roth zamrkal první. „To mi připadá ohromné," vyjádřil se. „A co to má co dělat se mnou?"

„Bůh přichází k mnohým z nás. Četla jsem Williama Jamese a další knihy o tomto druhu zkušeností. Nejméně polovina příslušníků lidského druhu tím někdy projde. Nepodobá se to ničemu, co jsem kdy zažila. Změní to celý život, i když to je velmi... nepraktické. A nevysvětlitelné. Já o to nikdy nežádala, ale nemohu a nechci popírat, že je to skutečné."

Roth ji poslouchal s upřeným pohledem, zamračený, oči široce rozevřené, otevřená ústa. Usadil se na židli a složil ruce na stole. „Není to vtip?" „Žádný vtip."

Pokračoval v úvaze. „Všichni jsme tady pod tlakem." „Nemyslím, že by to mělo nějakou souvislost," řekla Kaye. Pak pomalu dodala: „I to jsem zvažovala, opravdu. Prostě si nemyslím, že by to nějak souviselo."

Roth si olízl rty a vyhnul se jejímu pohledu. „A co to má co dělat se mnou?"

Natáhla ruku, aby se dotkla jeho paže, on rychle ucukl. „Herberte, už někdy někdo snímkoval osobu, která je právě v kontaktu s Bohem? Komu se právě dostalo zjevení?" „Mnohokrát," odvětil Roth. „Persingerův výzkum Stavů meditace a tak podobně. Je to popsáno v literatuře."

„Četla jsem to. Persinger, Damasio, Posner a Rama-chandran." Vypočítávala je na prstech. „Myslel jste, že jsem si to neprostudovala?"

312

Greg Bear I Darwinovy děti

Roth se rozpačitě usmál.

„Meditace, harmonie, dokonalé blaho, toho lze dosáhnout nácvikem. Tyto stavy se dají do jisté míry ovládat... Ale tohle ne. Vyhledala jsem si to. Nedá se to nijak vyprovokovat, ať se modlíte sebeusilovněji. Přichází to a odchází jako z vlastní vůle."

„Bůh s námi přece jen tak nemluví," namítl Roth. „Chci říct, i kdybych v Boha věřil, taková věc by musela být naprosto vzácná, možná se to nestalo už pár tisíc let. Proroci. Ježíš. A tak podobně."

„Není to vzácné. Říká se tomu všelijak a lidé na to různě reagují. Něco to s vámi udělá. Obrátí vám to život naruby, dá mu směr a smysl. Někdy to lidi úplně zlomí." Potřásla hlavou. „Matka Tereza plakala, protože nedokázala Boha přimět k pravidelným návštěvám. Chtěla ustavičné potvrzování ceny své práce, své bolesti a obětí. A přitom nikdo doopravdy neví, jestli Matka Tereza prožila stejnou zkušenost jako já..." Zhluboka se nadechla. „Ráda bych prozkoumala, co se mi to děje. Co se děje nám. Potřebujeme poznat nějaký základ pochopení."

Roth se pokoušel zařadit si její sdělení do nějakého katalogu společenských hodnot, ale nedokázal to. „Kaye, a je toto skutečně to správné místo? Neměla byste pracovat na výzkumu virů? Nebo si myslíte, že Bůh je virus?"

Kaye na něj udiveně upřela zrak. „Ne. Tohle není virus. Nejde o nic genetického a pravděpodobně ani biologického."

Tedy až na to, že se mě to dotýká."

„Jak si můžete být tak jistá?"

Kaye znovu zavřela oči. Nepotřebovala dlouho hledat. Známý pocit se okamžitě dostavil, přišel ve vlnách úžasu, dětské radosti a dospělého ohromení a všechny její emoce a reakce se setkaly nejen s tolerancí, dokonce ne jen

Díl druhý I SHEVA +15

313

s pobavením, ale právě tak dětským, a přitom nesmírně zralým přijetím.

Něco upíjelo z duše Kaye Langové a chutnala mu lahodně.

„Protože je to větší než všechno, co znám," řekla konečně. „Nemám potuchy, jak dlouho to bude trvat, ale ať už je 10 cokoliv, lidem už se to stalo, a mnohokrát, a dávalo to tvar lidským dějinám. Nemáte chuť podívat se, jak to vypadá?"

Roth si povzdychl, když zkoumal obrazy na velkém monitoru.

Uběhlo dvě a půl hodiny; bylo už téměř deset. Kaye prošla několika variantami NMR (nukleární magnetická rezonance) vyšetření, PĚT (pozitronová emisní tomografie) a počítačovou tomografu. Radiolog ji zavedl kanylu, pod štítem jí vstříkl kontrastní látku, pak dostala další injekci, byla obrácena jako kuře na rožni, octla se i hlavou dolů. Napadlo ji, jestli se jí Roth takhle nemstí za to, že ho zneužila.

Nakonec jí Roth strčil hlavu do bílé plastové helmy a spustil poslední, a jak zdůraznil, velmi drahou, sériovou CT, která podle jeho neurčitého mumlání zachytí i ty nejmenší podrobnosti. Zaměřil se na hippocampus, ve druhé sérii pak na mozkový kmen.

Ted' seděla zpřímá, zápěstí omotané obvazem, hlavu a šíji pohmožděné od svorek, a bylo jí trochu na zvracení. Někdy ke konci vyšetření se návštěvník vytratil, asi jako krátkovlnná rádiová stanice za mořem. Kaye si i přes své bolístky připadala klidná a uvolněná.

Kromě toho cítila i smutek, jako by právě odešel dobrý přítel, a ona nevěděla, jestli se vůbec ještě setkají.

„No, ať už je to cokoliv," pravil Roth, „nemluví to. Žádné vyšetření neukázalo výraznější aktivaci řečového

314

Greg Bear I Darwinovy děti

centra, tedy nad úroveň běžnou při vnitřním dialogu a přiměřenou mé dávkce otázek. Zdá se, že jste trochu nervózní - což není nic překvapivého -, ale méně než jiní pacienti. Stoická, to bude správný výraz. Vykazujete vysoký stupeň kmenové aktivity, což naznačuje silnou emocionální odpověď. Upadáte snadno do rozpaků?"

Kaye zavrtěla hlavou.

„Je tady drobný náznak vzrušení, ale nenazval bych to sexuální vzrušením, ne tak docela. Nic podobného orgasmu

nebo nějaké pitomé extázi, jakou bychom našli u lidí užívajících drogy, pozměňující stav vědomí. Máme záznamy - filmové - lidí meditujících, lidí oddávajících se sexu, lidí na drogách včetně LSD či kokainu. Vaše snímky neodpovídají ani jednomu z těch stavů."

„Nedokážu si představit sex v tomhle tunelu."

Roth se usmál. „Šlo většinou o mladé nadšence," vysvětlil. „Tak, tady je máme - poslední skeny." Zahloubal se nad barevnými snímky jejího mozku na monitoru: tmavě šedé oblasti, překryté symetricky rozvinutými Rorschachovými motýly, tu a tam se žhavými uhlíky meta-bolické aktivity, mapy myšlení, osobnosti a podvědomých procesů. „Dobře," pronesl sám k sobě a zastavil pohyb obrazů po displeji. „Co je tohle?" Dotkl se tří pulzujících žlutých skvrnek, o něco větších než nehet na palci, na ske-nu z prostředka celého průběhu vyšetření. Tiše si pro sebe brumlal, potom se napojil na on-line knihovnu snímků z různých vyšetření a výzkumů, z nichž některé byly léta, dokonce desetiletí staré, až projevil uspokojení, když našel, co hledal.

Se zaskřípěním odstrčil židli a ukázal na modrozelený sagitální řez hlavou, malou a zvláštního tvaru. Doplnil ho a natočil ve 3D zobrazení, Kaye rozeznala obrysy dětské lebky a uvnitř obláček, představující mozek. Zářící

Díl druhý I SHEVA + 15

315

políčka mentální aktivity se otáčela spolu s přízračnými křivkami kostí a tkáně.

Z úst dítěte jako by vycházela neidentifikovatelná sedává hmota.

„Není to tak podrobné, ale dost se to shoduje," pravil Roth. „Slavný japonský experiment starý nějakých osm let.

Skenovali normální porod. Ta žena už měla čtyři děti, byla prostě profík a přístroje jí nevadily."

Roth si prohlížel obraz. Chvilí si mumlal, pak klapl prsty jako kastaněty. „Tohle je snímek mozku dítěte, které se právě seznamuje s matkou. Nejspíš ho přikládá k prsu, řekl bych." Ukázal prstem na šedavou hmotu, zvýraznil centra aktivity v mozku dítěte, natočil je do správného úhlu, a pak snímek přiložil na Kayin.

Aktivovaná centra se úhledně překryla.

Roth se spokojeně usmál. „Co byste řekla? Shoda, ne?"

Kaye se na okamžik ztratila ve vzpomínkách na okamžik, kdy Stella poprvé začala sát, na ten úžasný pocit dítěte u prsu a vytékajícího mléka.

„Vypadají stejně," přisvědčila. „Je to snad chyba?"

„Nemyslím," řekl Roth. „Mohl bych použít porovnání se zvířecími mozky. V posledních letech se prováděly podobné pokusy u koťat a štěňat, také u malých paviánů, ale ty se moc nepovedly. Opice nevydrží v klidu."

„Co to znamená?" zeptala se Kaye. Stále nic nechápala. „Ať už je to kdokoli, nepoužívá řeč - to bylo jasné od začátku. Vlastně je to trochu rozčilující."

„Mumlá z hořícího keře?" navrhl Roth. „A nikde žádné kamenné desky."

„Žádné řeči, prohlášení, nic," přisvědčila Kaye.

„Heleďte, tohle je prostě největší shoda, jakou jsem objevil," řekl Roth.

316

Greg Bear I Darwinovy děti

Kaye sledovala prstem Rorschachovy motýly uvnitř dětského mozku. „Pořád tomu nerozumím."

Roth naklonil hlavu ke straně. „Mně to připadá, jako byste dosáhla velkého spojení. Tohle je imprinting, vtis-kování, ale na vysoké úrovni. Jste znovu dítětem, paní Rafelsonová."

16

Kaye odemkla byt, vešla a strčila aktovku do předních dveří, aby se nezaklaply. Pak vytukala svůj šestimístný kód, aby vypnula alarm, stáhla si svetr, pověsila ho do skříně a zůstala stát v předsíni. Dýchala zhluboka, aby se nerozplakala. Nebyla si jistá, jak dlouho tohle může vydržet. Prázdná místa v jejím životě se podobala pouštím, které nebyla schopna přejít.

„A co ty?" zeptala se prázdného vzduchu. Došla do setmělého obývacího pokoje. „Jak já to vidím, jsi něco jako velký taťka, chráníš ty, koho máš rád, před úrazy... Na co se Bůh... na co se zatraceně..." Nakonec hlasitě vykřikla: „Na co se Bůh zatraceně vymlouvá?"

Zapípal telefon. Kaye vyskočila úlekem, odtrhla zrak od koutu stropu, který předtím oslovovala, přistoupila ke kuchyňské lince a přijala hovor.

„Kaye? Tady Mitch."

Kaye se zhluboka nadechla, téměř se strachem a docela jistě provinile, než dokázala promluvit. „Jsem tady." Ztuhle si sedla do křesla a zakryla mluvítko, když hlasovým povelom rozsvěčela. Obývací byl malý a uklizený až na hromádky časopisů a separátů, poskládaných šikmo přes sebe na stolku. Další kupky ležely na podlaze u pohovky.

„Jsi v pořádku?"

Díl druhý I SHEVA + 15

317

„Ne-e-e," vyslovila pomalu. „Nejsem. A ty?"

Na to Mitch neodpověděl. Správně, pochválila ho.

„Jsem zase na cestě," pokračoval. Následovala odmlka.

„A kde jsi?" zeptala se.

„V Oregonu. Rozbil se mi kůň, tak jsem si řekl, že ti zavolám, zeptám se, jestli nemáš náhradní... co já vím... podkovy."

Jeho hlas zněl vyčerpaně, hůř, než se cítila ona sama. Kaye v jeho tónu zachytila ještě něco a zaměřila otázku s náhlou nadějí.

„Viděl jsi Stellu?“

„Nechali mě setkat se s ní. To jsem měl kliku, co?“

„Má se dobře?“

„Objala mě. Vypadá moc hezky. Plakala, Kaye.“

Kaye se sevřelo hrdlo. Odtáhla telefon stranou a odkašlala si do hrsti. „Chybíš jí. Promiň. Mám sucho v krku. Potřebuju trochu vody.“ Zamířila do kuchyně a vytáhla z lednice láhev.

„Chybíme jí oba?“ řekl Mitch.

„Nemůžu být s ní. Nemůžu ji chránit. Není důvod, proč bych jí chyběla.“

„Jen jsem ti chtěl zavolat a říct ti o ní. Roste. Jsem z toho úplně vedle, když si pomyslím, že už je skoro dospělá a já u toho nebyl.“

„To není tvoje vina,“ řekla.

„Jak se ti daří v práci?“

„Brzy budu hotová,“ odpověděla Kaye. „Nevím, jestli tomu uvěří. Tolik vědců se pořád drží starých vyježděných kolejí.“

„Robert Jackson?“

„Jo, ten taky.“

„Máš štěstí, že můžeš pracovat na něčem, co umíš nejlíp ze všeho,“ pravil Mitch. „Poslyš, já...“

„Nezasloužil sis, co se ti stalo, Mitchi.“

318

Greg Bear | Darwinovy děti

Další odmlka. Nezasloužil sis, aby tě takhle vykopli, dodala v duchu. Pohlédla znovu do prázdného rohu u stropu a pokračovala: „Chybíš mi.“ Stiskla pevně rty, aby se jí netřásl. „Co se děje v Oregonu?“

„Eileen na něčem pracuje, na něčem hrozně tajemném, takže jsem odešel z vykopávek v Texasu. Spletl jsem si obyčejnou lasturu se surmovkou. Stárnu, Kaye.“

„Blbost,“ prohlásila.

„Přijedu za tebou do Marylandu, stačí říct.“ Mitch promluvil pevněji. „Přisahám. Půjdeme si pro Stellu.“

„Nech toho,“ zarazila ho Kaye, i když nečekaně jemně. „Já bych ráda, vždyť víš. Ale musíme se držet našeho plánu.“

„Dobře,“ přisvědčil Mitch a Kaye si náhle uvědomila, že se na tom plánu nijak nepodílel. Možná až dosud netušil, že vůbec nějaký plán existuje. A to byla její vina. Nedokázala ochránit ani manžela, ani dceru, nejdůležitější lidi na světě. Tak koho bych měla obviňovat?

„A na co se děcka chystají? Změnila se?“ vyptávala se Kaye.

„Shromažďují se do skupin. Říkají tomu démy. Škola se snaží držet je od sebe, třístit je a rozbíjet jejich organizaci. Mám dojem, že už nacházejí cestičky, jak to obejít. Je v tom pochopitelně spousta vyvánění a Stella mluví o novém jazyce, ale na podrobnosti jsme neměli čas. Vypadá zdravě, je bystrá a ani se nezdá, že by byla ve stresu.“

Kaye se tak soustředila, až z toho zašilhala. „Pokoušela jsem se jí minulý týden zavolat. Nespojili mě.“

„Bastardi,“ ulevil si Mitch rezavým hlasem.

„Jed' pomoci Eileen. Ale zůstaň se mnou ve spojení. Opravdu tě potřebuju čas od času slyšet.“

„To je dobrá zpráva.“

Kaye nechala bradu klesnout na prsa, natáhla si nohy.

Díl druhý / SHEVA + 15

319

„Právě relaxuju,“ oznámila. „Když tě poslouchám, uvolním se. Pověz mi, jak teď vypadá.“

„Chvilími se chová a pohybuje přesně jako ty. Chvilími mi zase připomíná mého tatku.“

„Toho už jsem si všimla před lety,“ přitakala Kaye.

„Ale nejvíc ze všeho je svá, samostatná osobnost,“ doplnil Mitch. „Přál bych si, abychom mohli vést svoji vlastní školu a mít tam hodně takových dětí pohromadě. Myslím, že jedině tak by byla šťastná.“

„Dělali jsme chybu, když jsme ji drželi v odloučení.“

„Neměli jsme jinou možnost.“

„Ať je to jak chce, teď už na tom nezáleží. Je šťastná?“

„Možná je teď spokojenější, ale šťastná ne,“ řekl Mitch. „Volám z veřejné linky, nechám ti svoje nové číslo.“

Kaye si vzala bloček a zapsala si řádku čísel, zakódovaných podle knihy, kterou ještě stále nosila v kufru. „Myslíš, že nás ještě odposlouchávají?“

„Jistěže. Zdravím, paní Browningová, jste tam?“

„To není žádná legrace,“ namítla Kaye. „Narazila jsem na Marka Augustina na Kapitolu. „To bylo...“ Trvalo jí pár vteřin, než si to vybavila. „Včera. Promiň, jsem unavená.“

„A co je s ním?“

„Tvářil se kajícně. Dává to smysl?“

„Odstavili ho,“ minil Mitch. „Zaslouží si připadat si kajícně.“

„Jo. Ale ještě něco...“

„Připadá ti, že se mění ovzduší?“

„Byla tam Browningová a jednala se mnou jako římský generál, který stojí nad umírajícím Galem.“

Mitch se zasmál.

„Bože, tohle tak ráda slyším,“ řekla Kaye. Poklepávala si perem o bloček a kreslila kolem čísel smyčky, vyplňující volné místo napříč bločkem.

320

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

321

„Řekni to slovo, Kaye. Stačí jediné slovo.“

„Ach, Ježíši.“ Kaye vtáhla vzduch do plic, překonávajíc překážku v krku. „Já tak nesnáším, když mám být sama.“

„Vím, že děláš správnou věc,“ prohlásil Mitch a Kaye v jeho hlase slyšela odstup. V duchu si doplnila: I kdyžto znamená, že mě necháváš mimo.

„Snad,“ připustila váhavě. „Ale je to hrozně těžké.“ Zatoužila vyprávět mu o jiných věcech, o radiologické laboratoři, o honbě za jejím návštěvníkem, při níž se nepodařilo objevit nic přesvědčivého. Ale vzpomněla si, že Mitch tehdy při jejich poslední společné noci v chatě na její pokus hovořit na toto téma nereagoval příliš dobře.

Vzpomněla si také na jejich milování, důvěrné a sladké, a víc než jen trochu zoufalé. Pocítila po těle teplo. „Víš přece, že chci být s tebou,“ řekla.

„Moje řeč.“ V jeho hlase se ozvala křehká naděje.

„Budeš s Eileen na vykopávkách. Je to přece nějaký výkop, že?“

„Ještě nevím.“

„Co myslíš, že našla?“

„Zatím mi to neřekla,“ odpověděl.

„A kde to má být?“

„Ani to ti nemůžu říct. Poslední instrukce dostanu až zítra.“

„Je nějak opatrnější než obvykle, ne?“

„Jo, to je.“ Slyšela, jak se Mitch pohnul, zaslechla jeho dech ve sluchátku a také vítr, který foukal za ním a kolem něj; téměř si dokázala svého muže představit, vysokého, s ostrými rysy osvětlenými zářivkou v budce. Pokud byl v budce. Mohl telefonovat i od benzínky nebo z restaurace.

„Ani nedokážu vyslovit, jak je to fajn,“ řekla Kaye.

„Určitě dokážeš.“

„Je to tak strašně fajn.“

„Měl jsem zavolat dřív. Prostě jsem si nějak připadal nesvůj.“

„Já vím.“

„Něco se změnilo, že jo?“

„Toho, co můžu udělat pro Americol, už moc nezbyvá. Zítra dojde na zúčtování. Jackson mi vlastně včera laskavě poskytl svůj herní plán, takový je to nafoukanec. Buď si vyslechnou pravdu, nebo ji budou ignorovat. Chtěla bych... Jen tak odletět za tebou. Schovej mi tam taky jednu lopatku.“

„Budeš mít drsné ruce.“

„Mně se drsné ruce líbí.“

„Věřím v tebe, Kaye,“ řekl Mitch. „Ty to zvládneš. Zvítězíš.“

Nevěděla, jak na tohle odpovědět, ale celá se roztrásla. Mitch zamumlal svoje mám tě rád, odpověděla mu stejně, a pak oba zavěsili.

Kaye ještě chvíli seděla v teplém žlutém světle v malém obývacím, civěla na prázdné stěny, obyčejný pronajatý nábytek, hranicky bílého papíru. „Imprinting,“ zašeptala. „Něco mi říká, že mě miluje a věří ve mě, ale jak může něco takového naplnit prázdnou skořápku?“ Pak otázku přestylizovala. „Jak může někdo nebo něco věřit v prázdnou skořápku?“

Opřela si hlavu a náhle ucítila chvějivé teplo. S jistou bázní si uvědomila, že nežádala o pomoc, a pomoc přesto přišla. Její vnitřní potřeby - přinejmenším některé - byly uspokojeny.

V té chvíli Kaye konečně dala svým citům průchod a rozplakala se. S pláčem si ustlala, uvařila šálek horké čokolády, natřásla polštář a urovnala ho v čele postele, svlékla se a vzala si na sebe saténové pyžamo a nakonec

322

Greg Bear I Darwinovy děti

si přinesla z obývacího hromádku článků. Písmenka se jí kvůli slzám rozmazávala a stěží udržela oči otevřené, jenže se musela připravit na zítřejší den. Potřebovala veškerou svoji zbroj, všechna fakta pěkně rozříděná.

Kvůli Stelle. Kvůli Mitchovi.

Když už nedokázala vydržet a spánek jí kradl zbytek myšlenek, nařídila světlu, aby zhaslo, překulila se v posteli a pohnula rty: Děkuju. Doufám.

Ty jsi naděje.

Ale stejně si nemohla odpustit ještě jednu otázku. Proč to děláš? K čemu to vůbec je, bavít se s námi?

Upírala zrak na stěnu naproti posteli, pak sklouzla pohledem na příkrývku, kterou nadzvedávala koleno. Oči se jí rozšířily a dech zpomalil. Zdálo se jí, že se skrz stínově šedou příkrývku dívá přímo do nekonečného a neviditelného pramene moudrosti. Z pramene proudilo cosi, co by dokázala popsat jediné jako lásku, žádné jiné slovo se na to nehodilo, ať už to bylo sebevíc nedostatečné vyjádření; nekonečnou a bezvýhradnou lásku. Srdce jí v hrudi prudce bušilo. Na okamžik podlehl zděšení - nikdy si nemohla takovou lásku zasloužit a nikdy na Zemi nemohla najít nic podobného.

Láska bez podmínek - bez žádosti, příkazů a čehokoli jiného kromě čistoty.

„Nevím, co to znamená,“ řekla. „Je mi líto.“

Cítila, jak její vize - pokud se to dalo tak nazvat - bledne a mizí, nikoli však ze vzdoru, hněvu nebo zklamání, prostě jen

proto, že byl čas skončit. Zanechala po sobě jemnou, mírnou záři, podobnou svíčkám za očima, hustým jako hvězdy. Ten zázrak budící bázeň už byl na ni trochu moc. Položila si hlavu a zírala do tmy, dokud neodplula do spánku.

Díl druhý I SHEVA + 15

323

Téměř okamžitě - aspoň jí to tak připadalo - se jí začal zdát sen, jak kráčí po sněhovém poli vysoko v horách. Nevadilo, že je sama a že zabloudila. Šla vstříc někomu úžasnému.

17

OREGON

Pouštní ráno bylo teplé, a to bylo sotva sedm hodin. Mitch přešel parkoviště, hodil tašku na sedadlo spolujezdce své otřískané dodávky a zaclonil si oči proti slunci stojícímu nad nízkými, šedými kopci na východě. K řece Spent to měl hodinu cesty, Další půlhodinu do odlehlého tábora. Od Eileen dostal instrukce a také varování: Nikomu ani slovo. Žádní studenti, žádné manželky, přítelkyně, psi ani kočky, ani morčata. Jasně? Bylo mu to jasné.

Vyjel z parkoviště Motelu 50, nárazníkem přitom zadrhl o zem. Stará dodávka už dodělávala; páchla spáleným olejem a při řazení občas vykašlávala modrý kouř. Mitch vždycky miloval velké staré dodávky. Bude mu líto, až tohle auto definitivně odejde.

Červená cedule motelu se ve zpětném zrcátku zmenšila. Silnice byla rovná, po obou stranách se táhla zvlněná krajina porostlá nízkými keřky, šalvěji a nízkými po-kroucenými borovicemi. Tu a tam se nezřetelně rýsovaly sloupky povalených, opuštěných plotů s potřhanými a zkroucenými dráty, podobnými starým vlasům.

Když se dodávka vyškřábala do vyšších poloh, vzduch se trochu ochladil. Řeka Spent nepatřila k místům oblíbeným turisty. Vínula se uprostřed lesů v dlouhém stínu hřebene Mount Hood, její ploché písčité dno protínalo

324

Greg Bear I Darwinovy děti

lávové útesy a ponechávalo na nich chomáče ostrůvků v ostrých zákružích. Řeka samotná zmizela už před mnoha tisíci lety. Nebyla archeologicky příliš prozkoumaná, a to ze zřejmé příčiny; geologická historie střídavých záplav - šterkové podloží, vyplněné oblázkovou lávou a omletými kusy žuly a čediče - a periodických výbuchů lávy činily kopání velmi obtížným, a pro ty, kdo se o to pokusili, neuspokojivým. Indiáni se během posledních pár tisíc let v těchto oblastech příliš nezdržovali a nestavěli si tu příbytky.

Mimo čas, mimo zájem lidí, ale teď tu Eileen Rippero-vá něco objevila.

Nebo se možná příliš dlouho dívala do slunce.

Silnice ho po nějaké době téměř uspala, ale jakmile se kvalita vozovky díky četným výmolům prudce zhoršila, probral se k plné pozornosti. Krajina si nechala narůst strniště stromů a trávy. Asfalt se změnil ve šterk.

Objevil se a zase zmizel státní ukazatel: REKREAČNÍ OBLAST - ŘEKA SPENT - 3 míle. Cedule působila dojmem, že už tu stojí na slunci nejméně padesát let.

Cesta se prudce stočila k západu a v zatáčce Mitch zahlédl asi kilometr vzdálený záblesk. Vypadalo to na čelní sklo nějakého auta.

Stará dodávka vychrlila modrý kouř, když přeřadil na nižší rychlost. Vzápětí spatřil bílý vůz značky Tahoe a u něj za otevřenými dvířky řidiče podsaditou postavu, která mu mávala. Zajel ke straně silnice a vystrčil ruku z okna. V ruce mu zbylo ještě tolik síly, aby dokázal sevřít rám dvířek a aby to gesto působilo přirozeně.

Eileen úplně zešedivěla. Její oblečení, pleť i vlasy se přizpůsobily barvě zdejší krajiny.

„Poznala jsem tě podle vkusu na auta,“ prohlásila Eileen a vykročila k němu po šterku na cestě. „Bože můj,

Díl druhý / SHEVA + 15

325

Mitchi, jsi nápadný jako námořník se štůskem dvoudolárové.

Mitch se usmál. „Zato ty jsi opravdová Matka Země. Měla bys aspoň nosit červený šátek.“

Eileen vytáhla z kapsy pruh látky a přivázala si ho k pasu. „Už je to lepší?“

„Skvělé.“

„Co tvoje ruka?“ zeptala se a poklepala mu na rameno.

„Chromá,“ odpověděl.

„Tak budeš dělat na detailech se zubním kartáčkem.“

„To zní bezvadně. Co to tu máte?“

„Je to něco kouzelného,“ slibovala Eileen. „Velká věc.“ Vykroužila na šterku pár tanečních kroků. „A smrtelně nebezpečná. Chceš se podívat?“

Mitch na ni chvíli mžoural. „Proč ne?“ řekl pak.

„Je to jen kousek odtud,“ ukázala směrem k severu. „Asi šestnáct kilometrů.“

„Nejsem si jistý, jestli to moje auto ještě vydrží.“ zachmuřil se Mitch.

„Pojeď za tebou a posbírám ty kusy, co ti upadnou.“

„A jak mi dáš vědět, kde mám odbočit?“ zeptal se

Mitch.

„Tohle je hra, kamaráde,“ pravila Eileen. „Budeš to muset vyčenichat, právě tak jako předtím já.“ Zlomyslně se ušklíbala.

Mitch přimhouřil oči a potřásl hlavou. „Prokrista, Eileen.“

„Tohle je nejméně o osmnáct tisíc let starší než Kristus,“ prohlásila.

„Měla bys nosit bytelnější klobouky,“ poradil jí.

Eileen i přes své vtipkování vypadala unaveně. „Je to fakt velká věc, Mitchi. Přisahám Bohu, že za pár hodin nebudeš

vědět, či jsi."

326

Greg Bear / Darwinovy děti

18

ARIZONA

V jedenáct hodin dopoledne prošla Stella s ostatními dívkami z jejich ubytovny branou v plotě s ostnatým drátem na volné prostranství. Doprovázeli je slečna Kantorova s Joanie a dalších pět dospělých.

Jedenkrát týdně umožňovali poradci a učitelé SHEVA dětem, aby se stýkaly s opačným pohlavím. Docházelo k tomu na hřišti pod plátěnými stříškami u jídelních stolů.

Dívky byly nezvykle potichu. Stella cítila napětí. Ještě před rokem nebylo na setkání s chlapci za plotem nic zvláštního. Teď každá dívka, která si sama sebe představovala jako tvůrkyni děmu, spolu se svými partnerkami spřádala plány, kteří chlapci by se do její skupiny nejlépe hodili. Stella nevěděla, co si o tom myslet. Viděla, jak se děmy v dívčích ložnicích tvoří a zase rozpadají a proměňují, a její vlastní plány se den ze dne měnily; bylo to všechno hrozně matoucí. Nebe bylo poseto roztrhanými mraky. Zastínila si oči a vzhledla k Měsíci, který visel na čisté letní modři; bledá tvář mírně pobavená jejich pošetilostí. Stella by ráda věděla, jak voní Měsíc. Vypadal docela vlídně. A vlastně také celkem hloupě.

„Všechny do jedné řady. Míříme k pátému jižnímu oddílu," zavelela slečna Kantorova a mávla rukou, ukazujíc jim směr.

Dívky se šouraly tam, kam jim přikázala, tváře měly bez výrazu.

Stella viděla, jak chlapci z ubytoven na opačné straně procházejí svou ohradou. Více se dotýkali hlavami, mávali a ukazovali na dívky, kterých si všimli. Hloupě se

Díl druhý I SHEVA + 15

327

smáli, tváře měli dohněda; na tu vzdálenost se nedaly

dobře rozeznat barvy.

„To je radost," podotkla Celia netečně. „Stejně staří." Obě pohlaví se směla smísit na hodinu a pod přísným dozorem.

„Je tady?" zeptala se Celia. Stella jí minulou noc vyprávěla o Willovi.

To Stella nevěděla. Ještě ho nezahlédla a připadalo jí to nepravděpodobné. Tohle vše sdělila tichým hvízdnutím, několika náhodnými skvrnkami na tvářích a trhnutím ramen. „Ty jsi ale netýk-Kavka," mínila Celia. Jak šly vedle sebe, vrazila jí ramenem do ramene. Stelle to nevadilo.

„Nemám ponětí, co si představuji, že během té hodiny uděláme," nadhodila.

Celia se zachichotala. „Můžeme zk-Kusit dát něk-Ko-mu pusu."

Stellino obočí vytvořilo pár nestejných křivek, šije jí ztmavla. Celia si toho nevšímala. „Mohla bych políbit Ja-mese Callahana. Loni mě sk-Koro držel za ruk-Ku."

„Loni jsme byly děti," namítla Stella.

„A co jsme teď?" zeptala se Celia.

Stella se rozhlížela po řadě chlapců, roztažené podél stolů se stříškami. Toho nejvyššího okamžitě poznala.

„Tady je," upozornila na něj Celii. Přidaly se k nim tři další dívky a sledovaly, kam ukazuje. Všechny byly cítit zvědavostí - kouřem a hlinou.

Will stál se svěřenými rameny a rukama pevně vraženými v kapsách a díval se do země. Zdálo se, že ho ostatní chlapci ignorují, což se dalo čekat; chlapci nikdy ne-smlží s nově příchozími tak rychle jako dívky. Willovi zabere pár dní, než naváže se svými spolubydlicemi pevná pouta.

328

Greg Bear I Darwinovy děti

Nebo možná nenaváže, pomyslela si Stella, když se na něj dívala. Možná to neudělá nikdy.

„Moc hezký není," ohrnula nos Feiice Millerová, malá hnědovlasá dívka s útlými, ale silnými pažemi a masivníma nohama.

„Jak to víš?" zajímala se Ellie Gowová. „Vždyť ho odtud nemůžeš cítit."

„Beztak nebude cítit příjemně," prohlásila Feiice přezíravě. „Je moc vysoký."

Ellie sebou trhla. Bylo o ní známo, že je hodně citlivá na zvuky a povídá si raději, když je přikrytá dekou. „A co to má společného s kočičím prdem?"

Feiice se shovívavě usmála. „Kníry."

Stella jim nevěnovala pozornost.

„Někdo, koho jsi poznala v mládí, na tebe může mít hluboký vliv," pokračovala Feiice.

„Neznali jsme se moc dlouho," řekla Stella.

Celia svou zajímavou dvojí řečí rychle převyprávěla Stellinu příhodu s Willem, zatímco se poradci a vychovatelé shlukli a domlouvali pravidla schůzky. Ta se týden co týden měnila. Dnes stáli na okraji prostranství tři muži s dalekohledy a pozorovali je.

Před devíti měsíci Stellu a dalších pět děvčat po takovém setkání vzali stranou a odvezli do nemocnice. Všem odebrali krev a jedna z nich, Nor Upjohnová, byla podrobena jakémusi nedůstojnému zacházení, o němž se odmítala bavit, a byla potom cítit jako plesnivý pomeranč, což znamenalo varování.

Dívky se seřadily do čtyř dlouhých řad po padesáti. Vychovatelky se nesnažily zabránit jim v mluvení a Stella viděla, že

některé z nich - snad dokonce všechny - vypnuly svá čichadla.

Díl druhý / SHEVA + 15

329

Will se přes hnědou trávu a štěrky zahleděl na řady dívek. Obočí se mu vyrovnalo do jediné rovné čáry a dodalo mu výraz člověka, který cucá něco kyselého. Rozčuchané vlasy měl zubatě ostříhané a tváře vpadlé, jako by přišel o pár zubů. Vypadal starší než ostatní, a k tomu unavený. Vypadal poraženě.

„Není hezký, je ošklivý," poznamenala Feiice a s pokrčením ramen se obrátila k jiným chlapcům, které ještě neviděly. Stella počítala nově přichozí z autobusu: třiapa-desát. Musela souhlasit s Feiice. Ať už na Silného Willa měla jakékoli vzpomínky, tenhle kluk vážně nevypadal jako vhodný partner do dému.

„Ty bys chtěla s tímhleť smlouzet?" zeptala se Celia pochybovačně.

„Ne," odpověděla Stella a se svíravým pocitem zklamání se odvrátila.

Lesy byly pro ně oba strašně daleko.

„Co to má co dělat s ropuší kůží?" ozvala se Ellie nervózně, když učitelé začali řady shánět k sobě.

„Vrána na silnici," odpověděla Feiice.

„A co to má společného s jablečným peřím?" odsekla Ellie ze zvyku.

„Radši zk-Kuste vyrůst!" řekla Celia. Obličeje se jí v náhlém záchvatu stydlivosti sraštil jako sušená broskev. „Až do nebe, a schovejte mě, prosím."

Řady se stáhly až k betonovým stolům a chlapce postrčili, aby si posedali, vždy po třech na jednu stranu, a přitom opačná strana stolu zůstala prázdná.

„Co budeme říkat?" zeptala se Ellie a zakrývala si oči, když na ně došla řada.

„To, co říkáme pokaždé," odpověděla Stella. „Ahoj, jak se máš... A zeptáme se, jak jim rostou démy a co tam za tím drátem vůbec dělají."

330

Greg Bear I Darwinovy děti

„Hele kluku, dej mi ruku, kdy ti vousy vyraší?" zazpívala Felice podhovorem. „Chlípne zírání, žmoulá kníra, hormony mu haraší."

Ellie ji napomenula, aby ztichla. Slečna Kantorova právě procházela kolem řady z jejich baráku. „Tak dobře, děvčata," řekla. „Můžete si povídat, můžete se dívat. Nesmíte se dotýkat."

Ale čichadla jsou vypnutá, pomyslela si Stella. Dívky se rozbíhaly z řad. Stella pohlédla na kamery, umístěné na vysokých kovových sloupcích, které se zvolna pohupovaly tam a zpět.

Na Ellie přišla řada. Rozběhla se ke stolu, kde seděli chlapci, které ještě nikdy nenavštívila. Taje tedy vážně plachá...

Došlo na Stellu, a pochopitelně, ať už si předtím myslela cokoli, zamířila ke stolu, kde seděl Will se dvěma menšími kluky.

Will se hrbil nad stolem a prohlížel si staré skvrny od jídla. Ti dva mladší s určitým zájmem sledovali, jak přichází, a dorozumívali se hrou skvrn na tvářích. Zdálo se jí, že zaslechla něco v podhovoru, ale na takovou vzdálenost se to dalo těžko rozluštit, a Will vzhlédl. Nevypadalo to, že by ji poznal.

Stella byla jediná dívka, která si sedla k jejich stolu. Pozdravila dva menší chlapce, pak se zaměřila na Willa. Will si opíral tváře o dlaně. Neviděla jeho hru skvrn, jen postřehla, že mu ztmavla šije.

„Je teď z naší ubytovny," pravil chlapec po pravici, silný, ale malý, Jason nebo James; ten nalevo byl Philip. Stella s Philipem seděla před třemi týdny. Byl docela příjemný, ale ona rychle zjistila, že s ním nechce smlouzet. Ani Jason/James, ani Philip neměli ten správný pach. Věnovala Philipovi na přivítanou vzor ve tvaru motýla, ne otevřený, ale přátelský, který neobsahuje žádnou urážku.

Díl druhý / SHEVA + 15

331

„Proč sis přisedla sem?" zeptal se Philip zachmuřeně. „Copak tady nechtěl sedět nikdo jiný?"

„Chtěla jsem mluvit s ním," vysvětlila Stella. Moc to s kluky neuměla, ale to uměla jen málokterá dívka. Existovala jakási nevyslovená, nepsaná pravidla, která museli teprve objevit, jenomže tímhle způsobem se k jejich objasnění nejspíš nikdy nedostanou.

„On toho moc nenamluví," pravil Jason/James. „Děvčata si hrají svoje hry," prohlásil Philip pohrdavě. „Kam se hrabou na lidské holky," zabručel Will a podíval se na ni. Byl to jen kratičký pohled, ale Stella pochopila, že si na jejich setkání pamatuje. „Řežou do tebe jako nožem, a přitom nevíš proč."

„Jasně," poznamenal Philip. „Will dlouho žil s divochy." Jason/James se nad tím uchichl a udělal propletenými prsty gesto, jemuž Stella nerozuměla. „Zvládl jsem to," řekl Will.

„Bylo to v lese?" zeptala se Stella s nadějí, blikající jako droboučký uhlík. „Cože?"

„Pořádně ho vydrhli, než ho pustili k nám do baráku," oznámil Philip věcně. „Kůži měl červenou od mýdla."

„A tys zůstala s rodiči?" zeptal se Will. Vzhlédl a nechal ji pohlédnout na své tváře. Byly prázdné, tmavé a odřené. Vůbec měl větší část šije a obličeje zarudlou a drsnou. Stella začichala, jen tak, jak bylo za daných okolností slušné, a pořád ještě z jeho kůže a oděvu cítila lyzol a mýdlo. „Jen pár dní," odpověděla. „Pak jsem onemocněla." „Já vyvázl jenom se strupy." Will si ukázal mezi prsty. Hodně SHEVA dětí mluvilo o nemoci, která jich tolik zabila, jako o „sirupech" nebo „bolení".

„Jdeme k jinému stolu," prohlásili Jason/James a Philip téměř jednohlasně.

332

Greg Bear I Darwinovy děti

„Vy dva byste měli být sami/" dodal Philip stručně. „To se pozná."

Stella měla chuť požádat je, aby zůstali, ale Will pokrčil rameny, takže to nechala být. „Ale porušují pravidla," řekla, když chlapci odešli.

„Určitě najdou stůl, kde je málo kluků," usoudil Will. „Tam na ubytovně si dělají nějaká pravidla. Něco o démech. Co jsou to démy?"

„Démy jsou rodiny," vysvětlila Stella. „Nové rodiny. Snažíme se přijít na to, jak to bude vypadat, až vyrosteme." Will se znovu podíval přímo na ni a Stella uhnula pohledem, pak si zakryla tvář. „To nevadí," řekl Will. „Mně na tom nesejde."

„Tehdy jsem se vrátila, abych se rozloučila," řekla. Nemohl vědět, co pro ni jeho slova znamenají. „Nejspíš jsi už utekl." Dychtivě čekala, že jí poví svůj příběh. „Mluvíme lidskou řečí. Umíš spodní a horní řeč?" „Ano," kývla. „Mluvíš stejně jako my?" „Ne tak, jak se mluví tady v ubytovnách," připustil Will a škulbl jedním ramenem. „Venku na cestě... Je to jiné. Silnější, rychlejší." „A v lese?"

„Žádné lesy nejsou," řekl Will a obličej se mu zkroutil, jako by právě pronesl něco nemravného. „Když jsi tehdy utekl, kam jsi šel?" Will se zahleděl nahoru na oblohu. „Tady se můžu pořádně najíst," prohlásil. „Budou se cítit lip, zesílím, naučím se zdejší pachy, naučím se zdejší jazyk." Sevřel ruce do pěstí a lehce jimi udeřil o stůl, a pak proti sobě, palec na palec, jako při nějaké hře. „Proč nás takhle nechávají spolu, kluky a holky?"

„Nemám ponětí. Někdy nám pak odebírají krev a vyptávají se."

Díl druhý / SHEVA + 15

333

Will pokývl.

„Ty víš, proč to dělají?" zeptala se Stella.

„Netuším," odpověděl. „Nic se tady neučí, jako na všech školách. Ze jo?"

„Čteme knížky a učíme se základy řemesel. Nemůžeme ale vyvážet nebo smlžít, jinak nás potrestají."

Will se ušklíbl. „Pitomí bledáci."

Stella sebou škubla. „My se snažíme nenadávat jim."

Will se odvrátil.

„Jak dlouho jsi byl na svobodě?" zeptala se Stella.

„Chytili mě před týdnem," odpověděl Will. „Bydlel jsem s uprchlíky a kluky z ulice. Barvili jsme si tváře hennou, jakoby tetováním. Krk taky. Někdy si lidský děcka dávají tváře tetovat, aby vypadali jako my, ale stejně to každé pozná. Vykládají, že čtou myšlenky a mají lepší mozky. Protože si to myslí o nás. Jim připadá, že jsou super, jenže ty jejich pihy se ani nepohnou."

Stella postřehla na Willových odřených tvářích trochu hnědého zbarvení. „Kolik našich je ještě venku?"

„Moc ne. Mě prásknul jeden člověk za balíček cigaret, i když jsem ho předtím zachránil před nakládačkou." Pomalu zavrtěl hlavou. „Venku je to hnusný."

Stella ucítila někde nablízku Joanie s jejím charakteristickým dětským zásypem. Will se narovnal, když k nim tlustá mladá poradkyně přistoupila.

„Žádné dvojice," slyšela Joanie. „Znáš předpisy."

„Ostatní odešli/" Stella se chtěla otočit, aby to vysvětlila, ale nechala toho, když jí Joanie sevřela rameno. I když ji vychovatelka takhle přidržovala, odmítala se ji podívat do očí.

Will vstal. „Půjdu," řekl.

Potom promluvil dvěma proudy, horní řeč tvořila jen jakási hatmatilka: „Ahoj, pozdravuj Cory v šestce (žádná

334

Greg Bear I Darwinovy děti

Cory ani šestka neexistovaly)/" a „Držte to pod pokličkou, nech si to pro sebe, je to tajný, ne?"

A přitom podhovorem: „Víš něco o místě jménem Sandia?"

Promísil oba proudy tak zkušeně, že Stelle chvíli trvalo, než rozeznala otázku. Joanie to pravděpodobně vnímala jen jako špatnou výslovnost a drnolení.

Potom, když Joanie Stellu odváděla, dodal Will s máchnutím rukou: „Zkus to zjistit!"

Stella sledovala, jak Ellie odvádějí k odběrům krve. Ellie předstírala, že o nic nejde, ale šlo. Stella přemítala, jestli to je tím, že Ellie dnes vzbudila zájem tolika chlapců; u stolu, kde seděly s Felice, jich bylo pět. Ostatní dívky se rozešly do dopoledních hodin, kde jim promítali filmy z dějin Spojených států, chlápky v parukách a ženy v toaletách, železnice, mapy, něco málo o Indiánech.

Mitch Stelle o Indiánech hodně vyprávěl. Z toho filmu se nedozvěděla nic podstatného.

Felice seděla vedle ní přes uličku. „Co má zelený brouk co dělat s čimkoli?" zašeptala, narážejíc na nepřítomnost Ellie. Nikdo neodpověděl. Hra zhořkla. Tentokrát setkání s chlapci bolelo a Stella stejně jako všechny ostatní věděla, že se to bude jenom zhoršovat. Přicházela doba, kdy by potřebovali, aby je nechali na pokoji, dívky a chlapce pohromadě, aby si mezi sebou všechno vyjasnili.

Stella usoudila, že lidé to nikdy nedovolí. Budou je věčně držet odděleně, jako zvířata v zoo.

„Vyvážíš," upozornila ji šeptem Celia za ní. „Slečna K-Kantorová si zapnula čichadlo."

Stella nevěděla, jak to zastavit. Cítila, jak se něco mění.

„Ty to děláš taky," šeptla Felice Celii.

Díl druhý I SHEVA + 15

335

„Do háje," vyhrkla Celia a podržela se za ušima. Oči měla široce rozevřené.

„Děvčata!“ zavolala slečna Kantorova zepředu. „Buďte tiše a sledujte film!“

19

BALTIMORE

Přesně v jedenáct vstoupila Kaye do konferenčního sálu ve dvanáctém patře budovy Americolu. Liz šla těsně za ní. Robert Jackson už byl v sále. Vlasy mu za ta léta zeše-divěly, ale jinak nepůsobil ani vzhledem, ani chováním o nic zraleji. Stále byl pohledný, s bledou, až téměř namodralou pleť, ostrým nosem i bradou. Na vyholených tvářích už se mu rýsoval stín budoucího vousu. Tmavošedé oči, podobné kouskům křemene, se do Kaye při každém setkání ostře zabodly. Vždycky se snažila tyto příležitosti omezit na minimum.

Na svém oblíbeném stanovišti v rohu měl po obou stranách své dva spolupracovníky, stážisty z Cornellu a Harvardu, oba těsně pod třicet, solidně stavěné mladíky s tmavohnědými vlasy a nervózně odměřeným chováním.

„Marge přijde za pár minut,“ sdělil Jackson Kaye a krátce napůl povstal.

Nikdy jí neodpustil tu krátkou epizodu z prvních dní SHEVA před šestnácti lety, kdy se zdálo, že se Marge a Kaye proti němu spikly. Jackson vyhrál kolo, ale měl v sobě přirozený sklon k zášti. Kromě toho vášnivě prožíval veškerou zdejší kancelářskou politiku a společenskou stránku výzkumu, právě tak jako ideálně abstraktní vědu.

336

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý / SHEVA + 15

337

S tak vytříbeným smyslem pro sociální aspekty vědy by podle Kayina názoru měl být právě tak brilantní v genetice. Pro ni byly procesy probíhající utajeně pod oběma těmito vědami prakticky totožné; pro Jacksona však takové uvažování představovalo nechutné, obudné kacířství.

Představitelé dalších tří oborů výzkumu dorazili také před Kaye a Liz. Dva muži a jedna žena, vesměs čtyřicátníci, skláněli hlavy nad svými elektronickými diáři s rozvrhy a věnovali se svým běžným denním povinnostem, jak jim to umožňovala lokální síť. Nevzhlédli, když Kaye vešla, ačkoli ji většinou znali a na večírcích Americolu se s ní bavili.

Kaye a Liz se usadily zády k dlouhému oknu s výhledem na město. Kaye ovíval záda větrák - Jackson zaujal vedoucí pozici a Kaye s Liz přenechal místo u klimatizace.

Vstoupila Marge Grossová, protentokrát sama. Vypadala zasmušile. Grossové bylo přes šedesát, byla tělnatá, měla krátce zastřižené nepěstěné vlasy, obarvené hen-nou na zářivý odstín, naducané tváře a krk plný povis-lých vrásek. Kromě toho ji příroda obdařila hlasem, který bylo slyšet i v přeplněném konferenčním sále; nesla se ve svém dokonale ušitém kalhotovém kostýmu s elegancí baletky a vždycky si se vším dokázala nějak poradit. Těžko se na ni poznalo, kdy se jí nelíbí, co slyší. Stejně jako nosorožec byla Grossová údajně nejnebezpečnější, když mlčela a zůstávala klidná. Výkonná ředitelka Americolu během let ztloustla, a to i v obličeji, ale její chůze stále vyjadřovala sebedůvěru. „Tak to spust'te,“ pravila měkce a zamířila k oknu. Liz si posunula židli, aby Grossová mohla projít.

„Nevzala jste si kopí, Kaye?“ ozval se Jackson.

„Chovejte se slušně, Roberte,“ napomenula ho Grossová. Usedla vedle Liz a složila ruce na stole. Jackson se

dokázal zatvářít patřičně zahanbeně a současně vyjádřit pobavení nad tou pichlavou důvěrností.

„Sešli jsme se tu, abychom posoudili úspěšnost našich dosavadních pokusů omezit působení zděděných virů,“ začala Grossová. „Obvykle je označujeme ERV - endogenní retroviry. Zajímáme se také o jejich blízké příbuzenstvo jako transgeny, transpozony, retrotranspozony, LINE elementy a vůbec všechny mobilní elementy, všechny skákající geny. Neplet' se naše ERV s jinými, například ERV jako equinní rhinovirus nebo třeba ecotropický rekombinant-ní retrovirus nebo něco, co jsme si při našich schůzkách všichni vyzkoušeli, expirační rezervy.“

Následovaly zdvořilé úsměvy, ozvalo se šoupání nohama.

Grossová si odkašlala. „Zcela jistě nemáme v úmyslu někoho plést,“ pronesla hlasem o oktávu nižším. Většinou se její rozsah pohyboval mezi chvějivým sopránem a měkkým altm. Mnoho lidí ji přirovnávalo ke známé Julii Childové, ale to přirovnání značně kulhalo a s přibývajícimi lety a obarvenými vlasy se Grossová od Julie /načne vzdálila a vstoupila do vlastní nadoblačné říše jedinečnosti. „Prošla jsem si zprávy našeho týmu, který pracuje na vakcíně, a pochopitelně i zprávy o projektu vyřazení myších a šimpanzích ERV. Zpráva doktora Jacksona byla velmi dlouhá. Také jsem si pročetla přehledy a kontroly práce skupin zabývajících se otázkami plod-nosti a obecné imunologie.“ Grossovou trápila artritida; Kaye to poznala podle toho, jak si masírovala oteklé klouby na rukou. „Shodují se v jednom; selhali jsme ve všem, do čeho jsme se pustili. Ale tady nejsme na žádném posmrtném ohledání. Musíme se rozhodnout, jak pokračovat z místa, kam jsme došli. Tak. Kam jsme tedy došli?“

338

Greg Bear I Darwinovy děti

Rozhostilo se ponuré ticho. Kaye upírala zrak před sebe a snažila se nekousat si ret.

„Obvykle si házíme mincí, a kdo vyhraje, začíná. Ale všichni přítomní jsou už s tímto tématem částečně obeznámeni, takže je čas položit pár otázek. Já rozhodnu, kdo bude odpovídat první. Souhlas?“

„Výborně,“ pravil Jackson nenuceně a zvedl ruce z desky stolu.

„Výborně,“ opakovala Kaye.

„Dobře. Asi se shodneme v tom, že jde o velice ošemetnou záležitost,“ pokračovala Grossová. „Doktore Nil-sone, začněte prosím.“

Lars Nilson, muž středních let s kulatými brýlemi, získal před dvaceti lety Nobelovu cenu za svůj výzkum cy-tokinů.

Kdysi se silně angažoval v pokusech Americolu o řešení problematiky retrovirů v xenotransplantátech -zvířecích tkáních, transplantovaných lidským příjemcům - než tyto vyhlídky drasticky zmařila SHEVA a případ paní Rhineové.

Nilson potom přešel na obecnou imunologii.

Nilson se mžouravě, s ironickým výrazem rozhlédl po místnosti. Kaye připomněl šedého, nešťastného skřítku.

„Předpokládám, že mám promluvit jako první vzhledem k Nobelově ceně či něčemu ještě ohavnějšímu, čímž míním služební stáří.“

Do sálu vešel malý, velmi štíhlý muž v šedém obleku s jarmulkou na hlavě a rozhlédl se přívětivými hnědými očima, obklopenýma vráskami neustále se usmívajícího obličej. „Nevšímejte si mě,“ požádal, posadil se na židli ve vzdáleném koutě a zkřížil nohy. „Teď už ovšem Lars není nejstarší,“ dodal tiše.

„Díky, Maurie,“ oslovil ho Nilson. „Jsem rád, žeš to stihl.“ Maurie Herskovitz byl další z laureátů Nobelovy ceny zaměstnaných u Marge Grossové, a pravděpodobně patřil

Díl druhý I SHEVA + 15

339

k nejuznávanějším biologům v Americolu. Jeho specializace byla volně označována jako „genomová komplexita“; v současné době fungoval jako potulný výzkumník. Kaye jeho přítomnost překvapila a zneklidnila. Navzdory jeho úsměvu - který měl zřejmě vestavěný do tváře podobně jako deliín - bylo o Herskovitzovi známo, že se v laboratoři chová jako náročný tyran. Dosud se s ním osobně nesetkala.

Grossová si založila paže na hrudi a hlasitě vydechla nosem. „Pohněme s tím,“ navrhla.

Nilson pohlédl doprava. „Doktore Jacksone, vaše SHEVA vakcíny mají nečekané vedlejší projevy. Když zablokujete transmissi částic ERV mezi jednotlivými buňkami tkáně, experimentální zvířata zahynou - zřejmě zčásti vinou masivního přestřelení jejich vrozené imunitní odpovědi - ať už jde o myši, prasata či opice. To je v rozporu s očekáváním. Můžete to vysvětlit?“

„Domníváme se, že naše snahy interferují s určitými základními procesy, zahrnujícími rozpad messenger-RNA v somatických buňkách, nebo tyto procesy napodobují. Zdá se, že buňky považují naše vakcíny za vedlejší produkt přítomnosti virové RNA, a proto zastaví veškeré transkripce a translace. Umírají pravděpodobně proto, aby ostatní buňky ochránily před infekcí.“

„Pokud tomu správně rozumím, problém by mohl spočívat také v eliminaci funkce transpozonů v T-buňkách,“ pokračoval Nilson. „RAG1 a RAG2 jsou očividně citlivé na působení téměř všech zkoušených vakcín.“

„Jak už jsem řekl, stále se snažíme toto spojení najít,“ navázal Jackson plynule.

„Expres ERV většinou nevyvolá buněčné sebevraždy,“ řekl Nilson.

Jackson přikývl. „Jde o komplikovaný proces. Jako mnoho jiných patogenů si některé retroviry vytvořily

340

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

341

schopnost zamaskovat se tak, aby se vyhnuly obranným mechanismům buněk.“

„Takže model pokládající všechny viry za vetřelce a útočníky na tyto případy neplatí?“

Jackson projevil prudký nesouhlas. Jeho argumentace se striktně držela tradičního pojetí: DNA v genomu je přísně omezený a efektivní stavební plán. Viry jsou prostě parazité, kteří se jí drží a způsobují poruchy a choroby, ale ve vzácných případech také přispívají k užitečným inovacím. Vysvětlil, jak doplnění virových promotorů před nezbytné geny může vyvolat zvýšení množství produktu tohoto genu v klíčovém okamžiku života příslušné buňky. Ještě vzácněji mohou náhodně působit v zárodečné buňce - předchůdci vajíčka nebo spermie - takovým způsobem, který u potomka vyvolá fenotypové nebo vývojové variace. „Ovšem nazvat jakoukoli podobnou aktivitu organizovanou, dokonce ji považovat za jakousi buněčnou reakci na vlivy prostředí, je směšné. Viry přece nemají vědomí a buňky určitě neaktivují viry speciálně s nějakým báječným záměrem. To je známo už déle než století.“

„Kaye? Vědí viry, co dělají?“ zeptala se Grossová, otáčejíc se ve svém křesle.

„Ne,“ odvětila Kaye. „Slouží pouze jako uzly v rozložené síti. Vyšší plány má na starosti síť, nikoli její uzly; a dokonce ani síť nelze popsat jako obdařenou vědomím nebo záměrně účelově jednající, rozhodně ne v tomtéž smyslu, jak o tom hovořil doktor Jackson.“

Jackson se usmál.

Kaye pokračovala. „Zdá se, že všechny viry jsou nástupci, přímými či nepřímými, mobilních elementů. Nepronikají do buňky zvenčí; uvolňují se z jejího nitra, nebo se vyvíjejí k přenášení genů a dalších informací mezi buňkami a organismy. Zvláště retroviry jako HIV se zdají být v úzkém vztahu k retrotranspozonům a ERV v buňkách různých organismů. Všechny používají podobné genetické nástroje.“

„Takže třeba virus chřipky s osmi geny je odvozen z nějakého retrotranspozonu nebo retroviru se dvěma či třemi geny?“ zeptal se Nilson s jistým opovržením. Jeho obočí pokleslo na znamení zmatku a pobouření nad takovou zjevnou absurditou.

„V podstatě ano,“ přisvědčila Kaye. „Získávání nebo mutace genů, nebo i jejich ztráta, to vše je zprostředkováno nutností. Virus, vstupující do nového, neznámého hostitele, může přijmout a vestavět do sebe užitečné geny, které najde v hostitelské buňce, ale není to snadné. Většině virů se prostě nepodaří replikovat se.“

„Jdou dovnitř, protože doufají v almužnu z prostřené genové tabule?“ přeptal se Jackson. „Tomu věří dr. Howard Umovitz, že? Očkování vedlo k rozšíření HIV, k syndromu války v Zálivu a vůbec všem chorobám, které jsou nám známy...“

„Názory dr. Umovitze se blíží spíš vašemu stanovisku, než mému,“ odvětila Kaye vyrovnaným tónem.

„To všechno bylo před dvaceti lety,“ zívla Grossová. „Dějiny starověku... Pojdme dál.“

„Víme, že mnoho virů dokáže do sebe začlenit geny z ERV,“ pokračovala Kaye. „Například herpes.“

„Důsledky toho procesu ještě nejsou vyjasněny," namítl Jackson. Poněkud chabý argument, pomyslela si Kaye. „Promiňte, ale na tom není vůbec nic sporného," trvala na svém. „Víme, že takto vznikla třesavka s celou rozmanitostí svých projevů, a také víme, že tímto způsobem zmutoval virus, který způsobil u nových dětí smrtící onemocnění. Posbíral geny z endogenních virů, které se nacházejí pouze u non-SHEVA jedinců."

342

Greg Bear I Darwinovy děti

Jackson tyto argumenty připustil. „U některých z našich dětí," doplnil tiše. „Ale já ochotně přiznám, že viry mohou fungovat jako nepřítel zevnitř. O to větší máme důvod k jejich vyhlazení."

„Pouze nepřítel?" zeptala se Grossová. Opřela si bradu o dlaň a pohlédla na Jacksona zpod hustého obočí.

„Řekl jsem, nepřítel," ne sluha nebo subdodavatel," prohlásil Jackson. „Skákající geny způsobují potíže. Jsou to darebáci, žádní podřízení. To přece víme. Když se aktivují, vyvolávají genetické defekty. Aktivují i onkogeny. Jsou zapleteny do vzniku roztroušené sklerózy, schizofrenie, leukémie a všech možných nádorů. Vyvolávají vznik nebo exacerbace autoimunitních onemocnění. Přestože mohou dlouho dřímát v našich genech, jsou stále součástí palety dávných morů. Viry znamenají prokletí. To, že některé z nich jsou nyní zkroceny natolik, že mohou přežít, aniž by hostiteli působily velké obtíže, je pouze důsledek evoluce nemocí. Víme, že retrovirus HIV zmutoval a přeskočil z jednoho druhu primátů na druhý, totiž na nás. U šimpanzů se předchůdce HIV vyvinul tak, že neškodí, jde jen o jakési genetické břemeno. U nás se mutace projevila jako vysoce imunosupresivní a letální. SHE-VA je poněkud odlišný případ. Ovšem ERV, proti nimž bojujeme, prostě pro organismus nepředstavují žádný podstatný přínos."

Kaye připadalo, že podstoupila cestu zpátky časem, jako by třicet let výzkumu bylo náhle smazáno. Jackson se odmítal změnit i přes obrovský pokrok; jednoduše ignoroval všechno, čemu nevěřil. A nebyl sám. Články a studie obsahující výsledky virologického výzkumu za jediný rok by naplnily celé předsálí. V současné době se většina takových studií věnovala modelům nemocí vyvolaných viry nebo mobilními elementy.

Díl druhý I SHEVA + 15

343

Jackson se za tlustými zdmi tradice cítil bezpečně chráněn před Kayinými šílenými, vyjícími vichry.

Grossová se obrátila k jediné ženě v kontrolním výboru, Sharon Morgensternové. Morgensternová se specializovala na výzkum plodnosti a vývojové biologie. Hubená žena nervózního vzezření, údajně stará panna, s ustupující bradou, nápadnými předními zuby, jemnými světlými vlasy a měkkým severokarolínským přízvukem mimo jiné předsedala americké komisi, jež měla za úkol schvalování vědeckých článků, které měly být odevzdány do časopisů - vnitropodnikové přezkoumání, zavedené zčásti kvůli zachycení publikací, které by mohly vyrazit důvěrné informace o korporaci. „Sharon, máte nějaké otázky, než začneme Roberta zadupávat do země?"

„Vámi testovaná zvířata, jimž byly podány vakcíny, trpěla ztrátou nebo potlačením důležitých sexuálních znaků," začala Morgensternová. „To se zdá neobyčejně podivné. Jak hodláte překonat tento problém?"

„Skutečně jsme u pavíků zaznamenali určitou nevýraznou redukci pohlavních znaků," připustil Jackson. „Ale to neznamena, že vakcína bude mít podobný vliv na lidské subjekty."

Nilson znovu vstoupil do diskuse, nevšímaje si podrážděného výrazu Sharon Morgensternové. Nechtě tu ženu domluvit, pomyslela si Kaye, ale neřekla nic.

„Vakcíny doktora Jacksona by mohly mít nesmírný význam při našich pokusech o neutralizaci virů v xenotransplantátech," prohlásil Nilson. „Snahy doktorky Ra-leisonové obsahují také obrovský příslib - vyřazení všech genů ERV v těchto tkáních bylo přinejmenším v uplynulých patnácti letech naším svatým grálem. Říci, že jsme těmito neúspěchy zklamáni, je příliš slabý výraz." Nilson si na židli poposedl a zahleděl se do svých poznámek, při-

344

Greg Bear I Darwinovy děti

čemž se naklonil ke straně a díval se přes okraj brýlí, podobaje se ptáku, který pozorně zkoumá zrnko. „Rád bych položil pár otázek týkajících se toho, proč vakcíny doktora Jacksona selhávají."

„Neselhávají naše očkovací látky, ale organismy," řekl Jackson. „Vakcíny naopak slaví úspěch. Blokuji nitrobuňkový přenos všech retrovirových částic."

Nilson se široce usmál. „Dobře. Proč tedy selhávají organismy, jeden po druhém? A obzvláště by mě zajímalo, proč dochází ke sterilitě, pokud vyřadíte, nebo nějakým způsobem poškodíte jejich virovou zátěž - všechny ty elementy v jejich genomu, které vyvolávají choroby? Cožpak by neměly pocítit spíš příliv energie a výkonnosti?"

Jackson požádal, aby stáhli níž promítací přístroj. Liz si povzddechla. Kaye ji pod stolem jemně kopl.

Jacksonova prezentace probíhala jeho typickým způsobem. Během tří minut použil devět zkratk a šest vědeckých termínů, které Kaye neznala, aniž by některý z nich definoval; zapletl své posluchače do důmyslného systému vedlejších produktů a některých evolučních hypotéz, které nikdy nebyly potvrzeny mimo zkuševnu. Když byl nucen svá tvrzení obhajovat, Jackson se neměnně uchyloval k přísně kontrolovaným demonstracím in vitro, prováděným na nádorové buněčné kultuře, oblíbené v laboratorním výzkumu. Všechny experimenty, které uváděl, probíhaly za přesně stanovených podmínek a až příliš často vedly k předem předpovězeným výsledkům.

Marge Grossová mu poskytla pět minut. Jackson postřehl její netrpělivost a rychle svou zprávu dokončil. „Je zjevné, že ERV si našly cestičku, jak se propíchnout do aparátu hostitelského genomu. Z přírody známe mnoho příkladů, kdy odstranění parazita může zabít hostitele. Je dokonce pravděpodobné, že si vytvořily obranu proti od-

Díl druhý I SHEVA + 15

345

stranění-jako pseudogeny, pomocí mnohočetného kopírování, jako skryté nebo komprimované kopie, které se mohou asemblovat později, pomocí metylace, která má předcházet omezení enzymatické aktivity, prostě s využitím všech

těchhle chytrých triků. Ale hlavní důkaz zlovolné povahy všech retrovirů, dokonce i těch takzvaně benigních, je to, co naši společnosti udělaly HIV a SHEVA."

Kaye vzhledla od svých poznámek.

„Máme generaci dětí, které prostě nezapadají," pokračoval Jackson, „které podněcují nenávist a podezření a jejichž takzvané adaptivní znaky - náhodně vzešlé z celé palety deformací - vedou pouze k jejich strádání. Viry nám působí škodu a žal. Když nám bude poskytnut dostatek času, naše skupina překoná tyto nešťastné prodlevy a eliminuje z našich životů všechny viry. Genomické viry budou už jenom noční můrou z drsné a ošklivé minulosti."

„To je váš závěr?" zeptala se Grossová, aniž by nechala Jacksonovo dramatické prohlášení patřičně doznít.

„Ne." Jackson se opřel ve své židli. „To byl jen takový výkřik. Omlouvám se."

Grossová přelétla pohledem přítomné. „Spokojeni?"

„Ne," pravil Nilson s tím charakteristickým olymp-ským zamračením, s nímž se Kaye setkala výhradně u starších vědců mužského pohlaví, nositelů Nobelovy ceny. „Mám otázku na doktorku Rafelsonovou."

„Na Larse je spoleh," poznamenala Grossová. „Vždycky tyhle naše schůzky dokáže oživit."

„Doufám, že otázky doktora Nilsena pro Kaye budou právě tak šťouravé," vyjádřil se Jackson.

„S tím můžete počítat," pravil Nilson suše. „Zjistili jsme, jak je obtížná práce s embryi savců v rané fázi vývoje, kupříkladu s myšimi zárodky, a oč těžší je práce

346

Greg Bear I Darwinovy děti

s primáty a opicemi. Pokud to dokážu posoudit, vaše laboratorní techniky byly tvořivé a měly vysokou odbornou úroveň."

„Děkuji," řekla Kaye.

Nilson ji odmávl dalším svaštěním obočí. „Také víme, že existuje mnoho cest, jak se embrya a jejich hostitelé, čili matky, snaží předejít odmítnutí otcovských částí embryonálních tkání. Nebylo by snad možné, že jste odstraněním známých ERV ze šimpanzích zárodků také zamezili působení genů neodmyslitelně nutných pro tyto protektivní funkce? Mám na mysli zejména FasL, spouštěný CRH, faktorem uvolňujícím kortikotropin u těhotných samic. FasL vyvolá buněčnou smrt mateřských lymfocytů, které se chystají napadnout embryo. Je nezbytný pro narození potomka."

„Naše zásahy FasL neovlivňují," odpověděla Kaye. „Doktorka Elizabeth Cantreerová, moje kolegyně, rok pracovala na důkazu, že FasL a všechny ostatní známé protektivní geny zůstávají intaktní a aktivní i poté, co vyřadíme naše ERV. Ve skutečnosti nyní zkoumáme možnosti, že elementy LINE, aktivované hormony produkovány v graviditě, fakticky regulují FasL."

„To jsem ve vašich zprávách nenašel," pravil Nilson.

„Publikovali jsme tři články v časopisu Proceedings of the National Academy of Science." Kaye mu sdělila příslušné citace a Nilson si je pečlivě zapsal. „Imunosupresivní funkce částic, odvozených od endogenních retrovirů, je nepopíratelně součástí ochranné výzbroje embrya. To jsme opakovaně dokázali."

„Mě zajímá obzvláště prokázání skutečnosti, že prudké snížení hladiny faktoru uvolňujícího kortikotropin po porodu vyvolává rychlou expresi ERV, která má za následek spuštění artritidy či roztroušené sklerózy," řekl Nil-

Díl druhý I SHEVA + 15

347

son. „ERV v tomto případě reagují na prudký pokles hormonální hladiny, nikoli její vzestup, a zdá se, že vyvolávají chorobu."

„Zajímavé," ozvala se Grossová. „Co na to řekne doktorka Rafelsonová?"

„Považuji tuto hypotézu za rozumnou a přijatelnou. Spuštění autoimunitních poruch endogenními retroviry představuje široké pole pro další výzkum. Takové procesy mohou být regulovány hormony uvolňovanými stresem, a to by mohlo vysvětlit úlohu těchto hormonů - a obecně stresu - v poruchách podobného typu."

„Tak jak je to s těmi viry, doktorko Rafelsonová?" Nilson na ni upíral ostrý pohled. „Jsou dobré, nebo zlé?"

„Jako všechno v přírodě jednou to, podruhé ono, popřípadě obojí, to závisí na okolnostech," odvětila Kaye.

„Těhotenství je obtížné období pro dítě i matku."

Grossová se obrátila k Sharon Morgensternové. „Doktorka Morgensternová mi některé ze svých otázek prozradila předem," řekla. „Jsou opravdu pádné. Jsou skvělé."

Morgensternová se naklonila dopředu a pohlédla na Kaye a Liz. „Zdůrazňuji, že ačkoli obvykle souhlasím s doktorem Nilsonem, shledávám v laboratorní technice doktorky Rafelsonové chyby a dokonce zaujatost. Domnívám se, že sem přišla dokázat, že něco nelze provést, nikoli že to provést lze. A teď máme věřit jejím důkazům, že embrya nemůžeme udržet při životě až do porodu, popřípadě narozené jedince dochovat do puberty, bez pomoci dávných virů v jejich genomu? Stručně řečeno, když se ohlédneme dozadu, pokouší se dokázat kontroverzní teorii evoluce, založené na působení virů, což by patrně zlepšilo sociální postavení její dcery. Jsem podezřívá, když vědecká práce zahrnuje i takto silné citové pohnutky."

348

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý/SHEVA +15

349

„Máte konkrétní příklady?" zeptala se Grossová mírně.

„Popravdě řečeno, mám mnoho příkladů," odvětila Morgensternová. Liz podala Kaye lístek. Kaye přelétla očima spěšně naškrábaný vzkaz. Morgensternová za posledních pět let publikovala dvacet článků společně s Jacksonem. Je jeho člověk v poradním sboru Americolu.

Kaye vzhledla a nacpala si papírek do kapsy pláště.

„Má první poznámka se týká..." spustila Morgensternová.

Tím ve skutečnosti začal čelní útok. Všechno, co bylo předtím, se podobalo spíš lichotkám. Kaye polkla a snažila se uvolnit svaly na šíji. Pomyslela na Stellu, vzdálenou přes půl kontinentu, jak ztrácí čas ve škole vedené fanatiky. A na Mitche, který je na cestě za svou starou láskou a kolegyní na vykopávkách kdesi uprostřed ničeho.

V jedné zlé chvíli jí připadalo, že ztratí úplně všechno najednou. Ale pak se napřímila, zachytila pohled Grossové a soustředila se na proud dokonale propracovaných, otupujících technických otázek, které na ni chrlila Morgensternová.

20

OREGON

Před dvaceti minutami opustili prašnou cestu a Mitch stále ještě nezahlédl nic, co by ho zaujalo. Hra ho začínala unavovat. Dupl na brzdy, tlumiče staré dodávky zoufale zaskřípěly, vůz se chvíli houpal, než zastavil. Otevřel dveře a otřel si čelo papírovým ručníkem z role, kterou měl pod předním sedadlem, hned vedle stěrky na bláto.

Kolem se převalovala mračna prachu, než ho rozfoukal vítr, zbloudilý mezi úzkými stružkami.

„Vzdávám se." Mitch vykročil zpátky a nahlédl k Eileen do okénka. „Co mám vlastně hledat?"

„Řekněme, že je tu řeka."

„Podle toho, jak to tu vypadá, tudy netekla žádná voda přinejmenším pár století."

„Přesněji řečeno tři tisíce let. Vraťme se ještě dál, dejme tomu o více než deset tisíc let."

„O kolik přesně?"

Eileen pokrčila rameny. Její výraz jasně říkal: Já nic neprozradím.

Mitch zasténal, když si vybavil všechny potíže, které ho stíhaly v souvislosti se starými hroby.

Eileen sledovala jeho reakci s unaveným smutkem, kterému nedokázal přijít na kloub. „Kde bys zřídil nějaké trvalejší tábořiště rybářů, například pro období tahu lososů? Tábor, do kterého by ses mohl rok co rok vracet?"

„Na pevném břehu nad řekou, ne moc daleko od ní."

„A co vidíš tady kolem?" zeptala se Eileen.

Mitch si znovu obhlédl okolí. „Hlavně jílovec a chatrné terasovité plošiny. Sement láva."

„Co popel?"

„Také. Vypadá to pevně. V tom bych teda nechtěl kopat."

„Přesně," přisvědčila Eileen. „Představ si takový spad popela, který pokryje všechno na stovky kilometrů daleko."

„Takže rozlámané plochy popela. To by ovšem muselo být nad tímhle korytem. Řeka by se prodrala skrz."

„A jak asi archeolog v tomhle zmatku najde něco zajímavého?"

Zamračil se na ni. „Jako něco, co tady uvěznil popel?"

Eileen povzbudivě přikývla.

„Zvířata? Lidi?"

350

Greg Bear I Darwinovy děti

„Co bys myslel?" Eileen na něj mžourala přes zaprášené čelní sklo. Vypadala stále smutněji, jako by znovu prožívala nějakou dávnou tragédii.

„Pochopitelně lidi," řekl Mitch. „Tábor. Rybářský tábor. Zasypaný popelem." Potřásl hlavou, pak se posměšně udeřil do čela. To jsem ale pitomec.

„Už jsem ti to prakticky prozradila," přikývla Eileen.

Mitch se obrátil k východu. Viděl tmavošedé a bílé vrstvy starého popela, překryté třemi metry usazenin s nepravdělnou stěnou borovic až úplně nahoře. Vrstva popela měla tloušťku nejméně sto dvacet centimetrů a byla skvrnitá a příčně pruhovaná. Představil si, jak jde ke srázu a probírá se popelem. Slehl se během mnoha období dešťů, zpevnily ho nánosy hlíny a naplavenin, zpočátku bude tvrdý jako kámen, ale nakonec se ukáže jeho křehkost, stačí do něj pořádně udeřit krumpáčem.

Velký spad, před dlouhou dobou. Víc než deset tisíc let.

Znovu pohlédl k severu, vzhůru proti směru říčních naplavenin, odvrátil se od širokého řečiště dávno mrtvé řeky, pokrytého hlínou a štěrkem a porostlého křovisky a stromy, do míst, nyní odříznutých dokonce i od vody z tajícího sněhu a záplav. Nenarušených, neboť se tu pár tisíc let neuplatňovaly žádné silné erozní vlivy.

„Řekl bych, že tohle býval šikovný zákutí. Dokonce i ve vrcholném období řeky Spent se tu našly mělčiny, kde mohl lovec nabodávat ryby kopím. Tamhle pod tím balvanem, před tou dírou, si mohli udělat přehrádku." Ukázal na velký balvan, z větší části zasypaný naplaveninami a popelem.

Eileen se usmála a kývla. „Pokračuj."

Mitch si poklepal prstem na rty. Obešel Eileenin vůz, mával přitom rukama, mumlal si pro sebe, kopal do hlíny a jakoby věřil.

Díl druhý I SHEVA + 15

351

Eileen se rozesmála a plácla se do kolen. „Tohle jsem potřebovala!"

„Ale houby," pravil Mitch skromně. „Když už se tady mám účastnit nějakého vyvolávání duchů, ujmu se své role."

Upřel pohled na trhlínu, zasahující až do vyšších vrstev, nad popel. Naklonil hlavu na stranu a protřepal si chromou ruku, která ho pobolívala. Nasadil výraz loveckého psa, běžícího po stopě. Očima přejížděl po nerovném povrchu, pak vykročil strnou strouhou nahoru až k balvanu, obešel ho.

Eileen na něj zaječela: „Počkej!“

„Ani mě nenapadne!“ zavolal. „Už to mám.“

A měl.

Tábor zahlédl o deset minut později. Eileen se bez dechu vyškrábala za ním. Na řídce zalesněné plošině, poznamenané šedými šmouhami v místech, kde eroze odhalila hluboké vrstvy popela, spatřil dvanáct nízkých, lehkých stanů, zakrytých maskovacími sítěmi, ulomenými větvemi a keři vytrhanými i s kořeny. Opodál parkovaly dva staré landrovery, zamaskované jako velký balvan.

Mitch se posadil na skálu a zachmuřeně obhlížel stany a vozidla. „K čemu ta kamufláž?“ zeptal se.

„Satelity provádějí pozorování pro vnitro a armádní sbor, který chrání práva Indiánů pod záštitou NAGPRA,“

vysvětlila Eileen. Federální pojetí řešení stížností některých indiánských skupin, dovolávajících se NAGPRA - Nařízení pro repatriaci a ochranu hrobů domorodých Američanů - už strašila americké archeology téměř dvacet let.

„Ach,“ udělal Mitch. „K čemu riskovat? Potřebujeme to právě teď? Aby nám federálové zalili výkop betonem?“ Tím způsobem příslušníci ženíjního vojska zabezpečili Mitchův výkop proti dalšímu rušení. Teď mu připadalo, že se to odehrálo před dávnými lety. Mávl rukou směrem

352

Greg Bear | Darwinovy děti

k vykopávkám a ušklíbl se. „Není to nejchytřejší, takhle se schovávat a do ufat, že si vás Velcí hoši nevšimnou.“

„A nedělals to náhodou také tak?“ rýpla si Eileen.

Mitch si odfrkl, ale nebylo v tom žádné veselí. „Teď jsi mi to dala sežrat,“ připustil.

„Dnešní dob a nepřeje rozumu,“ pokrčila rameny Eileen. „Brzy sám podhopíš. Copak všichni nepotřebujeme vědět, co to znamená být člověkem? Teď víc než kdy jindy? Jak jsme se stali tím, čím jsme, a co s námi bude dál?“

„Ale řekne nám pár starých indiánských kostí něco, co ještě nevíme?“ namítl Mitch. Cítil, jak jeho smysl pro objevy zapraskal a zhasl.

„Zavolala bych tě sem, kdyby tohle bylo všechno, oč tu jde?“ řekla Eileen. „Na to mě znáš příliš dobře, Mitchi Rafelsone. Aspoň doufám.“

Mitch si otřel ruku o kalhoty a přes rameno se ohlédl na dlouhý vějíř strouhy. Vylezli asi o šest metrů výš, ale stále ještě rozeznával známky dávné eroze břehu. „Bývala to tehdy veliká řeka,“ poznamenal.

„V době, ze které pochází náš nález, byla menší,“ pravila Eileen. „Jenom široký, mělký proud, plný lososů. Medvědi sem chodili na ryby. Jedna z mých studentek našla na druhé straně starého samce. Zabil ho popel hned zpočátku-, v první fázi erupce.“

„Kdy to bylo?“ zeptal se Mitch.

„Odhadujeme to na dvacet tisíc let. Popel dává přesné výsledky při draslíko-argonové analýze. Ještě to upřesňujeme radiokarbonovou metodou.“

„A co takhle něco víc než jeden mrtvý grizzly?“

Eileen přikývla jako holčička, která přiznává „ano, jistěže mám v pokojíku ještě další panenky“. „Medvědí samice. Chybí jí lebka. Někdo jí uřízl hlavu a kosti rozsekal kamennou sekierou.“

Díl druhý | SHEVA + 15

353

„Před dvaceti tisíci lety?“

„Jo. Takže ta studentka překročila řeku Spent a pustila se do hledání dalších pozůstatků. Jen tak, aby zabila čas, než přijede auto a kostru naloží. Našla silně zvětralou vrstvu s vysokým obsahem křemíku, přímo tady dole, asi padesát metrů od dnešního tábora,“ ukázala Eileen. „Prakticky zakopla o lidskou kost z prstu na noze, zasypanou štěrkem. Nic moc nápadného. Ale obhlédla si místa, odkud to mohlo pocházet, a našla něco víc.“

„Dvacet tisíc let,“ opakoval Mitch nedůvěřivě.

„To ještě nevíš ani polovinu,“ prohlásila Eileen.

Mitch provedl tak obrovský myšlenkový skok, že se div nepřerazil, načež nedůvěřivě ucouvl. „Snad nemáš na mysli...“

Eileen na něj pozorně upírala zrak.

„Našli jste neandertálce?“

Eileen zavrtěla hlavou v důrazném záporu, pak ho ale odměnila slzavým úsměvem, který dával tušit, co vytrpěla, když v noci nemohla usnout a stále dokola všechno promýšlela.

Mitch vydechl. „Tak co tedy?“

„Nechci se chovat přespříliš zdrženlivě,“ pravila Eileen upjatě a vzala ho za ruku. „Ale ještě nejsi zdaleka dostatečně šilený. Pojd', Mitchi. Seznámíš se s děvčaty.“

21

BALTIMORE

Otázky Sharon Morgensternové byly přesně zacílené a odpovídalo se na ně obtížně. Kaye se snažila, jak mohla, ale bylo jí jasné, že některé odpovědi dost zpackala.

354

Greg Bear | Darwinovy děti

Připadala si jako myš v pokoji plném koček. Jackson se zjevně cítil stále sebevědoměji.

„Skupina pro výzkum plodnosti dospěla k závěru, že Kaye Rafelsonová není vhodná osoba pro studium vyřazení ERV,“ skonala Morgensternová. „Trpí předsudky a její práce nebudí důvěru.“

Chvilé mlčení. Nikdo obvinění nevyvrátil; všichni zvažovali své možnosti a politická minová pole kolem nich.

„Dobře,“ pravila Grossová s dětsky poklidným výrazem. „Pořád ještě nevím, kam jsme se dostali. Máme dál financovat

výzkum vakcíri? Máme se snažit hledat cesty k vytvoření organismu bez virové zátěže?" Nikdo jí neodpověděl.

„Larsi?“ zeptala se.

Nilson potřásl hlavou. „Konstatování doktorky Mor-gensternové mě vyvedlo z míry. Mně se práce doktorky Rafelsonové jevila velmi působivá.“ Pokrčil rameny. „Je mi známa skutečnost, že lidské embryo se implantuje v děloze matky za pomoci starých virových genů. Doktorka Morgensternová je s tímto jistě také obeznámena, možná lépe než já.“

„Velmi dobře obeznámena,“ pravila Morgensternová sebevědomě. „Využití genů endogenních virů ve vývoji opic je zajímavé, ale mohla bych uvést citace z tuctu odborných publikací, které dokazují, že pro tento náhodný jev neexistuje žádný důvod. V dlouhých dějinách evoluce se najdou i významnější náhody.“

„A Teminův model virů, přispívajících do genomu?“

„Brilantní hypotéza, ale stará a dávno překonaná.“

Nilson posbíral své rozházené papíry s poznámkami na hromádku, srovnal je a lehce jimi poklepal o stůl. „Za svůj život,“ pravil, „jsem dospěl k názoru, že základní biologické principy jsou rovnocenné aktu víry. Credo: že fetěz instrukcí, vzešlých z DNA prostřednictvím RNA až

Díl druhý I SHEVA + 15

355

k proteinům, nelze zvrátit. Ústřední dogma. McClintoc-ková, Temin a laboratoře v Baltimoru, mimo jiné, doká-/ali, že Ústřední dogma je chybné, demonstrovali, že geny mohou vytvořit produkty, které zpětně vkládají do DNA své vlastní kopie, že retroviry se do DNA mohou přepsat jako proviry a zůstat tam po miliony let.“

Kaye postřehla, že si ji Jackson měří ostrým pohledem. Tiše si poklepal tužkou. Oba věděli, že se Nilson předvádí a že Grossová na něj nedbá.

„Před čtyřiceti lety jsme tu loď zmeškali,“ pokračoval Nilson. „Já sám patřil k těm, kdo se stavěli proti Temino-vým hypotézám. Zabrало nám léta, než jsme poznali, jakou spoušť mohou retroviry způsobit, a když se objevil HIV, nebyli jsme připraveni. Neměli jsme žádnou kytici šílených teorií, z nichž bychom si mohli vybrat; všechny jsme je zabili, nebo jsme je ignorovali, což je prakticky totéž. Desítky milionů našich nemocných trpěly za naši tvrdohlavou pýchu. Howard Temin měl pravdu, já se mýlil.“

„Já bych to nenazval vírou, ale rozumovým zpracováním,“ přerušil ho Jackson a jeho klepání tužkou zesílilo. „Ochránilo nás to před ještě hroznějšími omyly, jakých se dopustil třeba Lysenko.“

Nilson očividně nic z toho nebral. „Ach, běžte do háje s Lysenkem! Víra, rozum, dogma, a navrch ještě tvrdohlavá nevědomost. Před třiceti lety nám ujela loď Barbary McClintockové s jejími skákajícími geny. A kolik jich ještě následovalo? Kolik zastrašených mladých doktorů a praktikantů a výzkumníků? Ted' vidím, že to byl projev pýchy, skrývat vlastní slabost a dělat schválnosti našim nepřítelům z řad fundamentalistů. Proklamovali jsme svou neomylnost před studenty, politiky, korporacemi, investory, pacienty, před každým, kdo by snad mohl něco

356

Greg Bear I Darwinovy děti

namítat. Byli jsme arogantní. Byli jsme muži, paní Grossová. V biologii vládl neuvěřitelný archaický patriarchát s mnoha znaky tajné společnosti pro přerostlé chlapce: tajná znamení, hesla, zasvěcovací rituály. Podařilo se nám, přinejmenším po nějakou dobu, potlačovat ty nejlepší a nejbystřejší z nás. A žádné výmluvy! A znovu jsme selhali; neviděli jsme včas ten nákladák, který se na nás valil. Převálcoval nás HIV, potom SHEVA. Ukázalo se, že o sexu a evoluci druhů nevíme nic, vůbec nic. Přesto však se někteří z nás stále chovají, jako by věděli všechno. Snažíme se posoudit vinu a utéct před svými neúspěchy. Ano, selhali jsme, protože jsme nechťeli vidět pravdu. A tyto zprávy jsou shrnutím našeho selhání.“

Grossová se zatvářila zmateně. „Díky, Larsi. Promluvil jste od srdce, tím jsem si jista. Ale já stále chci vědět, kam se teď máme vydat?“ Při každém slově udeřila pěstí do stolu, aby jim dodala důraz.

Maurie Herskovitz, stále usazený na své židli v koutě, odstrčené od stolu, ve svém typickém šedém obleku a jarmulce, náhle zvedl ruku. „Domnívám se, že máme jasně vymezený gnozeologický problém,“ pravil.

Grossová pevně zavřela oči a stiskla si kořen nosu. „Prosím, Maurie, tohle ne!“

„Vyslechněte mě, Marge. Doktor Jackson se pokoušel o pozitivní řešení, chce vytvořit očkovací látku proti virům SHEVA a dalším. Neuspěl. Pokud doktorka Rafelso-nová skutečně přišla do Americolu jen proto, aby nám předvedla, že při supresi genomických virů se nenarodí žádné děti, dokázala pravdivost svého tvrzení. Nic se nenarodilo. Nehledě na její motivy, odvedla důkladnou práci. Vědeckou práci. Doktor Jackson se stále snaží prosazovat hypotézu, kterou výsledky jeho výzkumu zjevně popírají.“

Díl druhý I SHEVA + 15

357

„Maurie, kam se s tímhle dostaneme?“ opakovala Grossová a tváře jí zrůžověly.

Herskovitz zvedl ruce. „Kdybych mohl, svěřil bych doktorce Rafelsonové dohled nad výzkumem virů v celém Americolu. Ale tím bych jí jen přidal prokletí manažerských povinností a omezil její čas v laboratoři. Takže bych jí poskytl vše, co potřebuje k vedení výzkumu podle vlastního uvážení, a doktora Jacksona bych nechal, aby se zaměřil na to, v čem je nejlepší.“ Vesele se zašklebil na Jacksona. „Na administrativu. Marge, vy i já bychom dohlédli, aby to dělал pořádně.“ Pak se Herskovitz rozhlédl po přítomných v sále a usilovně se snažil působit vážně.

Tváře u stolů zůstávaly kamenné. Jackson nabral namodralý odstín slonoviny. Kaye si chvíli dělala starosti, jestli se o něj nepokouší mrtvice. Provedl prudký škrt perem. „Jako vždy vítám názory doktora Nilsona a Herskovitze. Ale nemyslím, že by Americolu mohla nějak prospět žena, která díky svému výzkumu přichází o rozum.“

Grossová se naklonila dozadu, jako by ji ovanul ledový vítr. Vodnatý pohled Morgensternové konečně utkvěl na

Jacksonovi v očekávání nějaké hrůzy.

„Doktorko Rafelsonová, minulou noc jste strávila pár hodin v laboratoři zobrazovacích metod s naším hlavním radiologem. Všiml jsem si účtu, když jsem dnes ráno vyzvedával výsledky. Zeptal jsem se, za co je ten účet, a dozvěděl jsem se, že jste hledala Boha.“

Kaye se podařilo udržet tužku a neupustit ji na podlahu. „Prodělala jsem neobvyklou zkušenost,“ řekla. „Chtěla jsem zjistit, co je její příčinou.“

„Řekla jste radiologovi, že cítíte přítomnost Boha ve své hlavě. Že už tyto pocity máte nějakou dobu, už od 358

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

359

chvíle, kdy vám Úřad pro mimořádné události odebral dceru.“

„Ano,“ přisvědčila Kaye.

„Viděla jste Boha?“

„Prodělala jsem určité psychologické stavy,“ odpověděla Kaye.

„No tak, právě jsme byli doktorem Nilsonem poučeni o pravdě a cti. Zapřete svého Boha třikrát, doktorko Rafelsonová?“

„To, co se mi stalo, bylo soukromé a nemělo to žádný vliv na mou práci. Jsem zděšena tím, že se taková věc probírá na této schůzi.“

„Nic z toho není podstatné? Kromě výdajů, nějakých sedmi tisíc dolarů za neschválené vyšetření?“

Liz vypadala, jako když do ní udeří hrom.

„Zaplatím to,“ řekla Kaye.

Jackson zvedl papíry s fakturami a zamával s nimi ve vzduchu. „Nevšiml jsem si, že byste si vyzvedla účet.“

Chladný výraz Grossové se změnil v podrážděný - Kaye ale nedokázala poznat, na koho se zlobí. „Je to pravda?“

Kaye se zajíkla. „Je to záležitost osobního stavu myslí, který mě zajímá z vědeckého hlediska. Téměř polovina...“

„Kde asi najdete Boha příště, Kaye?“ zaútočil Jackson. „V těch vašich chytrých virech, které se potloukají okolo jako velikonoční řehtačky, řídí se pravidly, jimž rozumíte jedině vy, a vysvětlují všechno, co vysvětlit nedokážete? Kdyby byl Bůh mým učitelem, byl bych nadšen, všechno by bylo tak snadné, ale já to štěstí nemám. Já musím spoléhat na rozum. Ovšem je to velká čest spolupracovat s někým, kdo se může prostě zeptat vyšší autority, kde je pravda, která čeká na objevení.“

„Ohromující,“ ozval se Nilson. Herskovitz se ve svém koutě posadil. Jeho úsměv působil jako vyrytý do omítky.

„Takhle to není,“ bránila se Kaye. „To stačí, Roberte,“ pravila Grossová. Jackson se od chvíle, kdy začal vznášet své obvinění, nepohnul. Seděl zhrouceně na své židli. „Nikdo z nás si nesmí dovolit vzdát se vědeckých zásad,“ prohlásil. „Zvláště ne teď.“

Grossová se náhle zvedla. Nilson s Morgensternovou pohlédli na Jacksona, pak na ni, a zvedli se také, odstrkující své židle.

„Mám, co jsem potřebovala,“ pravila Grossová. „Doktorko Rafelsonová, je snad evoluce řízena Bohem?“ vykřikl

Jackson. „Má snad On všechny odpovědi? Řídí nás jako loutky na provázcích?“

„Ne,“ odpověděla Kaye s rozostřeným pohledem. „Roberte, dost!“ zahřměla Grossová. Nestávalo se, že by se opravdu rozzlobila, a z jejího hlasu jim div nepraskly bubínky. Papíry ze složky, kterou měla v ruce, vyklouzly a rozsypaly se po stole a podlaze. Vrhla na Jacksona rozrušený pohled, pak zahrozila pěstmi stropu. „Absolutně neuvěřitelné!“

„Ohromující,“ opakoval Nilson mnohem tišeji. „Omlouvám se,“ řekl Jackson beze stopy zahanbení. Do tváře se mu vrátila barva. Vypadal energicky a zdravě. „Je po všem,“ prohlásila Grossová. „Běžte všichni domů. Hned.“

Liz pomohla Kaye vyjít z místnosti. Jackson se na ně neuráčil ani podívat, když odcházely.

„Co se to kčertu děje?“ zeptala se Liz polohlasně cestou k výtahu.

„Je mi dobře,“ řekla Kaye.

„O čem to sakra Velký Robert mluvil?“

Kaye nevěděla, čím začít.

360

Greg Bear I Darwinovy děti

22

OREGON

Bileen vedla Mitche dolů ze svahu po hrubém schodišti z prken, zatlučených do hlíny. Když prošli borovým roštím a vylezli na nízký násep, odkud se jim naskytl lepší výhled na tábor, všiml si Mitch rozsáhlé jámy ve tvaru L, zakryté dvěma stříškami z vojenských chatek a zamaskované křovím, umístěným na roztažené síti. Z ptačí perspektivy celé tábořiště nejspíš nebylo o nic nápadnější než neurčitá šmouha v krajině.

„Vypadá to jako základna teroristů, Eileen. Jak se ale schováte před detektory tepla?“ zeptal se napůl vážně.

„Hodláme terorizovat severoamerickou antropologii,“ odpověděla Eileen. „To už je jisté.“

„Teď mě děsíš,“ řekl Mitch. „Měl bych snad podepsat prohlášení o mlčenlivosti nebo tak něco?“

„Já ti věřím.“ Eileen mu položila ruku na rameno.

„Tak mi to už ukaž, Eileen, nebo mě pusť domů.“

„Kde máš domov?“ zeptala se.

„V té dodávce,“ odpověděl.

„V té kraksně?"

Mitch přehnaným gestem rukou se silnými prsty za-prosil o slitování.

Eileen se zeptala: „Věříš v prozířetelnost?"

„Ne," řekl. „Věřím tomu, co vidím na vlastní oči."

„To ti chvíli zabere. Teď právě provádíme průzkum pomocí nejmodernější techniky. Vlastně jsme vzorky nevytáhli ven. Máme jistěho dobrodince. Utrácí spoustu peněz, aby nám pomohl. Myslím, že už jsi o něm slyšel. Tady je jeho styčný důstojník."

Díl druhý/SHEVA +15

361

Mitch viděl, jak se ve vzdálenosti patnácti metrů odhrnuje chlopeň stanu. Ven vykoukl štíhlý rudovlasý muž, narovnal se a setřásl si prach z dlaní. Zaclonil si oči a rozhlédl se, pak spatřil dvojici na útesu a kývl bradou na pozdrav. Eileen mu zamávala.

Oliver Merton se k nim rozběhl po bledé, kamenité půdě.

Merton byl žurnalista, zabývající se především novinkami na poli vědy, a v době objevení SHEVA sledoval Kayinu kariéru krok za krokem. Mitch si nikdy nebyl úplně jist, jestli ho má považovat za přítele nebo oportunistu nebo za zatraceně dobrého novináře. Nejspíš byl tímhle vším současně.

„Mitchi!" zavolal Merton. „To je skvělé, že se zase setkáváme!"

Natáhl k němu ruku a Mitch ji pevně stiskl. Merton měl teplou, suchou dlaň a jeho stisk působil důvěryhodně. „Bože můj, Eileen mi jen řekla, že sežene někoho /kušeného. Tohle je tak absolutně, zatraceně perfektní! Pan Daney bude mít radost."

„Vždycky se všude dostanete přede mnou," poznamenal Mitch.

Merton si zaclonil oči před sluncem. „Právě mají jakési odpolední obřadní shromáždění, smím-li to tak vyjádřit. Min ve stanech. Je to kapku rána pod pás, Eileen. Mám dojem, že se chystají jedno z děvčat odkrýt a pořádně se na něj podívat. Máte to dokonale načasované, Mitchi. Já musel čekat celé dlouhé dny, aby mi ukázali něco víc než video."

„Je to rozhodnutí celého vašeho výboru?" obrátil se Mitch k Eileen.

„Nedokázala jsem to všechno unést sama," přiznala se. „Máme tu bezvadnou partu. V jednom kuse se hádáme."

362

Greg Bear I Darwinovy děti

A Daneyho peníze dělají divy. A na večer máme dobré pivo."

„Daney je tady?" zeptal se Mitch Mertona.

„Ještě ne," odpověděl Merton. „Je plachý a nesnáší nepohodlí." Nahrbili se, když se do nich opřel větrný vír s pískem, postupující průrvou. Merton si utřel oči kapesníkem. „Tohle není místo pro něj."

Široká síť, pokrytá křovím, povlávala v odpoledním větru, který na ně shazoval kousky suchých větviček a listů, když sehnuti lezli do jámy. Výkop sahal asi dvanáct metrů severním směrem, pak se stácel k východu a tvořil velké L. Síť sem dolů pronikaly skvrny slunečního světla. Sestoupili po kovovém žebříku asi o čtyři metry a ocitli se na dně výkopu.

Ve dvoumetrových odstupech jámu křížily hliníkové nosníky. Vyvýšená místa dna, podobná malým stolovým horám, zakrývaly drátěné mřížky. Nad vyvýšeninami byly na některých nosnících umístěny bílé krabice s čočkami a dalším zařízením, trčícím z jejich spodních částí. Mitch si všiml, jak jedna taková skříňka pomalu popojela o pár centimetrů doprava a znovu se rozbzučela.

„Používáte skenery," poznamenal.

Eileen přikývla. „Odstranili jsme většinu zeminy a teď se koukáme skrz poslední vrstvu sopečných nánosů." Vykročila dopředu.

Delší rameno L, které tvořila jáma, chránila střecha vojenské chatky - oblouky dřevěných trámů, pokryté pláty vlnitého plechu a mléčně zbarveným sklolaminátem. Průhlednými plochami dovnitř vnikalo sluneční světlo. Šlapali po rovné ploše tvrdé hlíny s nahodile roztroušenými oblázky z říčního dna, mezi vysokými nepravidelnými stěnami. Eileen pustila Mitche prvního na

Díl druhý / SHEVA + 15

363

schody z udusané hlíny, které vedly k levé straně vyvýšené plošiny, nad níž byly instalovány další dvě bílé skříňky.

„Netroufnu si projít pod těmi zatracenými přístroji," řekla Eileen. „Už tak mám na kůži spoustu podezřelých skvrn."

Mitch si klekl k plošině, aby si prohlédl střídající se vrstvy zeminy a sopečných nánosů, překryté pískem a naplaveninami. Viděl, že po spadu popela - to byla ta vrstva sopečné drti - následoval lahar, rychle se pohybující přívál žhavé březky z popela, hlíny a vody z rozpuštěného ledovce. Písek a naplaveniny se přidaly až po nějaké době. Až úplně vespod vyvýšeniny našel další střídající se vrstvy popela, bahna a říčních nánosů: záznamy, sahající dál, než psaná historie.

„Počítače používají nějakou ohromně vysokou matematiku, aby nám ukázaly, co je tady uvnitř," ozvala se Eileen.

„Vlastně jsme řešili otázku, jestli pokračovat v kopání do větší hloubky, nebo všechno znovu přikrýt a spolehnout se na video a údaje senzorů. Ale já myslím, že náš výbor se rozhodne pro tradiční invazivní metodu."

Mitch udělal rukou gesto, jako by něco zametal. „Popel padal několik dní," řekl. „Potom se říčním korytem přivalilo bahno s lávou. Tady nahoře se přelilo, ale těla neodneslo."

„Velmi správně," přikývl Merton, na něhož to zjevně udělalo dojem.

„Chceš se teď podívat na naše obrázky?" zeptala se Eileen.

V konferenčním stanu Eileen rozvinula ohebný displej a připojila ho ke svému náramkovému počítači. „Na tuhle techniku si teprve zvykám," zamumlala. „Je to úžasná věc, pokud funguje."

364

Greg Bear I Darwinovy děti

Merton nahlížel Mitchovi přes rameno. Na druhém konci dlouhého, úzkého stanu stály dvě třicátnice v džín-sech a khaki košilích s krátkými rukávy a tiše, ale rozčileně debatovaly. Eileen nepovažovala za vhodné pustit se do představování, z čehož Mitch vyvodil, že tady u tohoto výkopu ona sama není jediná významná antropoložka. V šeru stanu displej bledě zářil. Eileen počítači přikázala postupně předvést obrázky.

„Tyhle jsou ze věřejška," oznámila. „Udělalí jsme kolem sedmadvaceti kompletních skenů. Bylo to nadbytečné, ale chtěli jsme mít jistotu, že si opravdu nic nevymýšlíme. Oliver tvrdí, že v životě nezažil tak vyděšenou partu vědců."

„Nezažil," přisvědčil Merton.

První obraz ukazoval bledou, přízračnou kostru, schoulenou v embryonální poloze, a kolem ní cosi jako rohože z trávy, pár kamenů a shluk oblázků. „Tahle je naše první. Říkáme jí Charlene. Jak sami vidíte, jde o docela moderní typ Homo sapiens. Vystupující brada, poměrně vysoké čelo. Ale tady máme tomografickou rekonstrukci z mnoha snímekovaných vrstev." Objevil se druhý obraz, ukazující dolichocefalickou lebku. Eileen dala počítači příkaz, aby zobrazení pootočil.

Mitch se zamračil. „Jako by byla z Austrálie."

„Pravděpodobně je," řekla Eileen. „Asi dvacetiletá. Uvěznilo a udusilo ji žhavé bahno. Máme tu dalších pět koster, jedna z nich leží těsně vedle Charlene, ostatní se nakupily asi o čtyři metry dál. Všechny patří ženám. Žádné děti. Ani stopa po mužích. Ty rohože z trávy samozřejmě shnily, zůstaly jen náznaky jejich obrysů. Takový obrys vidíme kolem Charlene, jakýsi odlietek jemného nánosů bahna a popela, který rohoži prosákl a ukazuje tvar jejího těla. Tady je další rekonstrukce, jak by to vy-

Díl druhý I SHEVA + 15

365

padalo, kdybychom zavrtali hlouběji a odstranili vrstvy popela a ostatní nánosy."

Na ploché obrazovce se objevil pomalu se otáčející pří-zračný obraz pokřivené hlavy, šíje a ramen. Mitch si připadal divně, když tak stál ve stanu, jaký by připadal povědomý Royi Chapmanu Andrewsovi nebo dokonce Darwinovi, a přitom zíral na rozvinutý plochý displej.

Požádal Eileen, aby nechala obraz Charlene ještě rotovat.

Jak se obraz otáčel pořád dokola, postupně rozeznával rysy obličeje, zavřené oko, hrbolek ucha, zcuchané kudrnaté vlasy, náznak uvařené svaloviny, která se odloupla ze zadní části lebky.

„Ošklivý pohled," podotkl Merton.

„Udusily se, než se k nim dostal žár," řekla Eileen. „Aspoň doufám, že to tak bylo."

„Raný typ z Tierra dél Fuego?" zeptal se Mitch.

„To si myslí většina z nás. Z Australské migrace z Jižní a Střední Ameriky."

Během posledních patnácti let bylo postupně zmapováno víc podobných stěhování; svědčily pro ně nálezy australských koster a typických artefaktů poblíž cípu Jižní Ameriky, jejichž stáří bylo stanoveno na více než třicet tisíc let.

Dvě ženy, přítomné ve stanu, prošly kolem nich směrem k východu, vážné a nespolečenské jako dikobrazi. Obltoustlá žena se zarudlým obličejem, o něco mladší než Eileen, jim odhrnula chlopeň stanu a přistoupila k Mitchovi. „Není tohle ten proslulý Mitch Rafelson?" obrátila se k Eileen.

„Mitchi, seznam se s Connie Fitzovou. Řekla jsem jí, že lž přivezu."

„Moc mě těší, že vás po letech konečně poznávám." I'izová si utřela ruce do zaprášeného ručníku, který jí vi-

366

Greg Bear I Darwinovy děti

sel u pasu, než si s ním potřásla rukou. „Už jsi mu předvedla to nejlepší, co máme?"

„Postupně se k tomu blížíme."

„Nejlepší obrázky Gertie jsou na jednadvacítce," radila Fitzová.

„Já vím," odbyla ji Eileen nedůtklivě. „Tohle je moje vystoupení!"

„Promiň. Jsem zkrátka kvočna," usmála se Fitzová. „Tamty se ještě pořád hádají."

„Toho mě ušetři," pravila Eileen. Další obrázek zbarvil jejich obličeje do nazelenalého odstínu.

„Pozdravte Gertie," vyzval Mitche Merton. Pozorně sledoval jeho reakci.

Mitch dlouhl do povrchu displeje, pod jeho prstem se udělala malá světlá prohlubeň. Vzhledl téměř rozhněvaně. „Vy si ze mě utahujete. Tohle je fór."

„Žádný vtip," pravil Merton.

Eileen obraz zvětšila. Mitch si odkašlal a zeptal se: „Podvrh?"

„Co si myslíš ty?" zeptala se Eileen.

„Jsou blízko sebe? Neleží v různých vrstvách?"

Eileen přikývla. „Byly kamarádky. Pravděpodobně putovaly společně. Neměly s sebou žádné děti, ale jak vidíš, Gertie mohlo být patnáct nebo šestnáct a nejspíš byla těhotná, když ji zasypal popel."

„Buď, anebo jedla děti," doplnil Merton. Eileen zkrivila rty.

„Oliver je tady zatím trpěn," poznamenala Fitzová.

„Mládne tu matriarchát," postěžoval si smrtelně vážně Merton.

Ve stanu bylo najednou hrozně dusno. Mitch by si sedl, kdyby tu bylo na co. „Vypadá raně. Odlišně od Charlene. Je to snad nějaký kříženec?" vypyával se.

Díl druhý / SHEVA + 15

367

„To ještě nikdo nedokáže říct," odpověděla Eileen. „Naše noční debaty se ti jistě zalíbí. Před pár týdny, když jsem vyslovila přání mít tě tady, mě společně ukřičely. Teď si jdeme navzájem po krku, a Oliver, jak mi bylo řečeno, přesvědčil Daneyho, že už je čas."

„To jsem udělal," přitakal Merton.

„Já osobně jsem ráda, že tu jsi," dodala Eileen.

„Já tedy ne," řekla Fitzová. „Když se o vás dozvědi fede-rálové, pokud dojde vůbec k nějaké publicitě, NAGPRA si nás usmaží jako topinku."

„Pověz mi, co vidíš, Mitchi," navrhla Eileen.

Mitch si promnul zátylek a už po deváté si prohlédl obrázek rotující lebky. „Ta lebka je stlačená. Je dolichoce-lalická, možná víc než u té Australanky. U ruky jí leží nějaký nástroj z pazourku, přes rameno má jakousi kabelu, pokud se nepletu."

„Nepleteš."

„A v kabele něco jako kořínky keřů nebo malých stromů."

„Potrava zoufalců," ozvala se Fitzová.

„Možná to byl její úkol, sbírat kořínky na kamennou polévku."

Merton se zatvářil nechápavě. Eileen mu vysvětlila, že se jedná o polévku velmi podobnou polévce ze sekery ze /námé pohádky.

„Jak koloniální," podotkl.

„Vy jste každým coulem Brit z béčkového filmu, co?" rýpla si Fitzová.

„No tak, děti," napomenula je Eileen.

„Je poměrně vysoká, možná vyšší než Charlene, robustní, s mohutnými kostmi," pokračoval Mitch, pokoušeli- se vyjádřit, co vidí. „Ustupující čelo, mozkovna středně velká až malá, ale obličej dost plochý. Výrazné nadoční-

368

Greg Bear I Darwinovy děti

cové oblouky. Náznak sagitálního valu, dokonce okcipi-tální val. Moc rád bych viděl její řezáky."

„Lopatkovité," sdělila mu Eileen.

Mitch si třel chromou paži, aby zahnal brnění, a rozhlédl se po ostatních, jako by je podezíral, že se zbláznili. „Gertie je až moc raná. Vypadá jako z naleziště Broken Hill. Patří ke druhu Homo erectus"

„Očividně," zafuněla Fitzová.

„Ale ti vyhnuli před více než třemi sty tisíci lety," namítl Mitch.

„Zřejmě ne," prohlásila Eileen.

Mitch se zasmál a rychle poodstoupil, jako by se skláněl nad vosou, a ona nečekaně vzlétla. „Ježíši."

„Vážně?" zeptala se Eileen. „To je všechno, co k tomu dokážeš říct?" Dělal si legraci, ale její tón měl v sobě i ostří.

„Vy jste měli delší dobu na to, abyste si zvykli," vyčetl jí Mitch.

„Kdo říká, že jsme si zvykli?" namítl Eileen.

„A co ten plod?"

„Je to příliš časná fáze a nevidíme podrobnosti," odvětila Fitzová. „Patrně je to ztracený případ."

„Myslím, že bychom tam měli zarazit sondu, odebrat vzorek z kostí a taky provést PCR mitochondriální DNA ze zachovaných tkání, z kůže," navrhl Merton.

„Snílku," zarazila ho Fitzová. „Jsou dvacet tisíc let staré. Kromě toho je lahar uvažil."

„Ale ne na kaši," bránil se Merton.

„Myslete jako vědec, nějakou novinář."

„Ššš," udělala Eileen z ohledu na Mitche, který stále fascinovaně zíral na monitor. „A tady máme naši ústřední skupinu," řekla a prolisovala další sérii přízračných obrazů. „Gertie a Charlene leží mimo ni. Tyhle čtyři jsou

Díl druhý I SHEVA + 15

369

Ildegard, Natasha, Sonya a Penelope. Hildegard z nich byla pravděpodobně nejstarší, hodně přes třicet a už ji trápila artritida."

Hildegard, Natasha a Sonya patřily nepochybně ke druhu Homo sapiens. Penelope byla další Homo erectus. Ležely navzájem propleteny, jako by zemřely v objetí, kruh koster, svým chmurným způsobem elegantní.

„Někteří z našich extrémistů to nazývají záplavovým nakupením vzájemně nesouvisejících ostatků," podotkla Fitzová.

„Jak bys jim na to odpověděl ty?" vyzvala Eileen Mitche, jako by se vrátila do dob, kdy byla jeho učitelkou.

Mitch se stále pokoušel nezapomínat dýchat. „Na kos-U-ch se dokonale zachovala kloubní spojení," pravil. „Objímají pažemi jedna druhou. Neleží v nepřírodných úhlech, jen tak naházeny na sebe. V žádném případě se nejedná o naplavené kosti."

Zaskočilo ho, když se Fitzová s Eileen nadšeně objaly. „Tyhle ženy se dobře znaly," přitakala Eileen a po tvářích jí tekly slzy úlevy. „Společně pracovaly, putovaly spolu. Skupina kočovníků, zastižená v táboře pořádným říhnu-lím Mount Hood. Cítím to."

„Takže jsi s námi?" zeptala se Fitzová s jasným a nedůvěřivým pohledem.

„Homo erectus. Severní Amerika. Před dvaceti tisíci lety," opakoval Mitch. Pak se zamračil a zeptal se: „Kde mají muže?"

„K čertu s tím," zlobila se Fitzová. „Jsi na naší straně?"

„Ano," kývl Mitch. Vnímál napětí a neklid, který v Ei-Icen vyvolávalo jeho váhání. „Ovšemže jsem." Položil /dravou paži Eileen kolem ramen, aby s ní sdílel její pocity.

Oliver Merton spráskl ruce jako kluk, který se těší na Vánoce. „Pochopil jste, že tohle může být politická bomba?"

370

Greg Bear I Darwinovy děti

„Pro Indiány?" zeptala se Fitzová. „Pro nás pro všechny." „Jak to?"

Merton se zašklebil jako škodolibý zloduch. „Dva odlišné druhy, které žijí spolu. Jako by nám někdo chtěl dát lekci."

23

NOVÉ MEXIKO

Dicken ukázal u hlavní brány Sandia Pathogenics svou propustku. Tři mladí, statní strážci - se samopaly přes rameno - ho pustili dovnitř. Zajel s vozíkem na služební parkoviště a předložil potvrzení na svůj vůz.

„Zajedu si na skleničku," řekl ženě středních let a seriózního vzhledu, když zkoumala jeho propustku.

„Ptala jsem se na něco?" Věnovala mu zkušený, vyzývavý úsměv.

„Ne," připustil.

„Radši nám toho moc neříkejte," poradila mu. „Musíme hlásit každou maličkost. Vodka, bílé víno nebo zdejší pivo?"

Dicken musel vypadat dost zmateně.

„To byl vtíp," uklidnila ho. „Hned jsem zpátky."

Přivezla mu jeho pronajaté malibu, přizpůsobené hen-dikepovaným řidičům.

„Šikovný zařízení, všechny ty hejblátka u volantu," prohlásila. „Chvilku mi trvalo, než jsem si to přebrala."

Vzal si potvrzení, ujistil se, že je správně vyplněné - včera s tím byly trochu potíže -, a uložil ho do přihrádky na sluneční cloně. Slunce se ještě drželo nad skalnatými šedohnědými horami za hlavním komplexem budov. „Díky."

Díl druhý I SHEVA + 15

371

„Bavte se," popřála mu služba.

Vyjel po hlavní silnici z areálu a zařadil se do proudu dopravní špičky na známé trase do Albuquerque, pak zajel na parkoviště u Marriotta. Cvrčkové právě spustili koncert, teplota vzduchu byla snesitelná. Hotel se tyčil nad parkovištěm jako nevzhledný sloup, hnědý a bílý na pozadí tmavomodré noční oblohy, pyšně osvětlený reflektory, umístěnými mezi pruhy tmavozeleného trávníku. Dicken zamířil clo nízkého hotelového křídla s restaurací, zašel na toaletu, a když zase vyšel, vydal se doleva k baru.

Bar se právě začínal plnit. U pultu seděli dva stálí zákazníci - žena po třicítce, která budila dojem, že se na ní život i její partneři pěkně vyřádili, a příjemný starší pán s dlouhým nosem a očima blízko sebe. Unavená žena se smála čemusi, co právě řekl.

Dicken se posadil na vysokou stoličku u stolečku vedle umělé květiny v hliněném květináči. Když kolem něj prošla číšnice, objednal si pivo Michelob. Pak už jen seděl u své sklenice, pozoroval, jak lidé přicházejí a odcházejí, i připadal si tu hrozně nepřiměřeně. Nikdo kolem něj nekouřil, ale stejně se ve vzduchu vznášel vychladlý zatuchlý pach, trochu pивní a trochu alkoholický.

Sáhl do kapsy a zase ruku vytáhl, pak pod stolem rozložil červený ubrousek. Dlaní uhladil ubrousek na na-vlhlém prostírání na stole, které bylo také červené, a ne-i hal ho tam.

V osm, po hodině a půl, už měl pivo skoro vypité a číšnice na něj začínala vrhat dravci pohledy. Znechuceně se /.vedl. Někdo se dotkl jeho ramene a Dicken povyskočil leknutím.

„Jak to dělal James Bond?" oslovil ho bodrý chlapík v zeleném sportovním saku a bezových kalhotách. S po-

372

Greg Bear I Darwinovy děti

čínající temenní pleši, kulatým, červeným santaklauzov-ským nosem, citrónově zelenou košilí, vydouvající se na břicho, a pevně utaženým opaskem, upravujícím jeho míru v pase, ten muž středních let vypadal jako nafoukaný turista a byl tak dokonce i cítit.

„Co dělal?" zeptal se Dicken.

„Balil kočky, když bylo jasné že musí každou chvíli umřít." Plešatý chlapík si Dickena měřil zažloutlým, vodnatým očima. „Neumím si to představit."

„Znám vás?" vyptával se Dicken vážně.

„Mám přátele, kteří hlídají každou škvíru. Známe všechny místní špiony a tohle místo není tak frekventované jako ostatní."

Dicken postavil své pivo na stůl. „Nemám ponětí, o čem to mluvíte," řekl.

„Doktor Jurie je váš kolega?" pravil muž tiše a přitáhl si stoličku.

Dicken svou židličku převrátil, jak se kvapně zvedal. Rychle bar opustil, pátraje přitom pohledem po někom příliš nápadném a příliš bdělém.

Plešatý muž pokrčil rameny, sáhl přes stůl pro hrst buráků, pak zmačkal Dickenův červený ubrousek a strčil ho do kapsy.

Dicken odjel z hotelu a krátce zastavil v postranní uličce vedle autobazaru. Těžce dýchal. „Kriste Ježíši, Pane Bože," zamumlal tiše a čekal, až mu srdce trochu zpomalí.

Zazvonil mu mobil, škubl sebou, otevřel ho.

„Doktor Dicken?"

„Ano?" Pokoušel se mluvit chladně a profesionálně.

„Tady je Laura Blochová. Myslím, že spolu máme schůzku.“

Díl druhý I SHEVA + 15

373

Dicken zastavil za modrým chevroletem a vypnul motor a světla. Poušť kolem Tramway Road byla tichá a teplý vzduch se ani nepohnul; světla města ozařovala nízká, strakatá oblaka na jihu. U chevroletu se otevřela dvířka a vystoupil muž v tmavém obleku. Zamířil dozadu a nahlédl do jeho staženého okénka. „Doktor Dicken?“ Dicken kývl.

„Jsem zvláštní agent Bracken, tajná služba. Ukažte mi své doklady, prosím.“

Dicken mu podal řidičský průkaz z Georgie. „A federální?“

Dicken natáhl ruku a agent mu přejel po jejím hřbetě skenerem. Ten čip dostal před šesti lety. Agent pohlédl na displej skeneru a pokývl. „V pořádku. Laura Blochová je ve voze. Běžte prosím k autu a sedněte si dozadu.“ „Kdo byl ten chlap v baru?“ zeptal se Dicken. Zvláštní agent Bracken potřásl hlavou. „Nemám nejmenší tušení, pane.“ „To je vtip?“ Bracken se usmál. „Nejlepší, jakého jsme tak narychlo sehnali. Kvalitní lidé se zkušenostmi jsou teď tak trochu nedostatkové zboží, jestli mi rozumíte. Malý výběr poctivých lidí.“

„Jistě,“ vzdychl Dicken. Zvláštní agent Bracken mu otevřel dveře a Dicken vykročil k chevroletu.

Vzhled Blochové byl pro něj překvapením. Nikdy ji neviděl ani na fotografii a na první pohled na něj neudělala velký dojem. S vystouplýma očima a upřeným pohledem mu připomínala dychtivého mopslíka. Natáhla se, aby si mohli potřást rukama, než Dicken vklouzl na zadní sedadlo vedle ní a přitáhl si nohu, aby mu netrčela ze dveří. „Díky, že jste přišel na schůzku,“ řekla.

374

Greg Bear I Darwinovy děti

„To je nejspíš součástí mého úkolu.“

„Zajímalo by mě, proč Jurie požádal o vás,“ pravila Blochová. „Máte na to nějakou teorii?“

„Protože jsem nejlepší ze všech!“ odpověděl.

„Samozřejmě.“

„A on mě chce mít pod dohledem.“

„A ví už něco?“

„Že na něj dohlíží NIH? Nepochybně. To, že tady teď hovořím s vámi, doufám neví.“

Blochová pokrčila rameny. „Z dlouhodobého hlediska na tom nezáleží.“

„Měl bych se brzy vrátit. Už jsem pryč dost dlouho, pravděpodobně až moc na jednu sklenici.“

„Tohle zabere jen pár minut. Mám vám předat zprávu.“

„Od koho?“

„Mark Augustin řekl, že byste měl být připraven, dřív než se začnou dít věci.“

„Pozdravujte ho ode mě,“ pravil Dicken.

„Náš muž v Damašku,“ poznamenala Blochová.

„Prosím? Nepochopil jsem narážku.“

„Spatřil světlo cestou do Damašku.“ Změřila si Dickena s jedním okem napůl zavřeným. „Je nám velice užitečný. Tvrdí, že Úřad pro mimořádné události bude co nevidět donucen provést pár problematických akcí. Jejich vědecké opory budou brzy podrobeny tvrdému přezkoumání. Potřebují rychle získat úspěch tím, že se chopí strachu veřejnosti jako své největší šance, ale tohle okno se možná brzy zavře. Veřejnost už unavuje pořád stát na špičkách kvůli takovým, jako je Rachel Browningová. Browningová vložila veškeré své naděje do Sandia Pathogenics. Zatím si dokázala držet Kapitol od těla díky všeobecnému strachu tím, jak se odvolává na národní bezpečnost a národní obranu, to vše v naprostém utajení. Ale Mark věří.“

Díl druhý I SHEVA + 15

375

/e v Pathogenics budou brzy muset porušit nějaké hodně důležité zákony, aby dostali, co chtějí, dokonce i v případě, že to existuje.“ „Jaké zákony?“

„To prozatím nechme otevřené. Jsem tu, abych vám sdělila, že politické větry brzy změní směr. Bílý dům už vysílá svá tykadla do Kongresu ohledně zrušení paušálních pověření UMU. Některé případy už se dostaly k Nejvyššímu soudu.“

„Tam budou podporovat Mimořádné. Šest ku třem.“

„Správně,“ kývla Blochová. „Ale podle našich průzkumů veřejného mínění jsme si jisti, že se to obrátí proti nim. Jak to zatím vypadá s vědou, bráno z pohledu Sandie?“

„Zajímavě. Nic, co by se zdálo přímo užitečné pro Browningovou. Ale já nejsem zasvěcen do všeho, co se děje se v/orky z Arizony...“

„Škola Sobolí hora,“ doplnila Blochová.

„To je hlavní zdroj.“

„Ten prokletý bastard je opravdu důsledný.“

Dicken vyčkal, až jí z tváře vymizí výraz hněvivého /nechucení, a pak dokončil: „Neexistuje důkaz, že spole-n-nský styk nebo stres vedou k rekombinaci virů. Ne u SHEVA dětí.“

„Tak proč na tom Jurie pořád trvá?“

„Hlavně ze setrvačnosti. A strachu. Skutečného stra-i liu. Jurie je přesvědčený, že k tomu dojde v pubertě. A potom při graviditě.“

„Ježíši,“ vydechla Blochová. „Co si o tom myslíte vy?“

„Pochybují o tom. Ale vyloučit se to nedá.“

„Podezírají vás, že máte nějaké vedlejší záměry? Tedy k i orně NIH."

„Ovšem," odpověděl Dicken. „Byli by hloupí, kdyby to nepředpokládali."

376

Greg Bear I Darwinovy děti

„Tak co je to s tím Juriem? Přání zemřít?"

Dicken zavrtěl hlavou. „Předem známé riziko. Myslí si, že bych mohl být užitečný, ale zasvětil mě do svých plánů, jen když to bude nezbytně nutné - a ani o vteřinu dřív, než to bude nutné. Prozatím mě zaměstnává věcmi, které jsou úplně mimo."

„Co si myslí ostatní zaměstnanci o tom, co se v Patho-genics děje?"

„Jsou nervózní."

Blochová zatřásla zuby.

Dicken sledoval, jak se jí pohybují svaly na čelistech. „Mrzí mě, že jsem pro vás nemohl udělat víc," řekl.

„Tyhle vědce nikdy nepochopím," zamumlala.

„Já nikdy nepochopím lidi," poznamenal Dicken. „Nikoho."

„To je fakt. Tak dobře," pravila Blochová. „Máme jeden a půl týdne. Nejvyšší soudní dvůr má vydat rozhodnutí v případě Remick v. stát Ohio. Senátor Gianelli chce být připravený, až bude Bílý dům dotlačen k dohodě."

Dicken na ni upřel pohled a zvedl ruku. „Můžu vyslovit svůj názor?"

„Jistě."

„Nedělejte nic polovičatě. Zničte je všechny naráz. Povězte Velkým hochům, že Ministerstvo zdravotnictví a Zdravotní a humanitární služba požadují odvolání neomezené výjimky udělené UMU v zájmu národní bezpečnosti z CFR (Code of Federal Regulations - soupis všech regulačních nařízení americké federální vlády, která mají globální platnost) 45, část 46 - právo na ochranu jednotlivce - a výjimku z CFR 21, části 50 a... pozměněno, jak to bylo... 312? 321? Informovaný souhlas se zřeknutím se tohoto práva při celonárodním ohrožení viny," řekl Dicken. „Udělají to?"

Dii druhý I SHEVA + 1J>_

377

Blochová se usmála, udělal na ni dojem. „CFR 21, část 50.24 se skutečně uplatňuje. Nevím. Máme nějaké ústavní dohlížecí výbory, které se přidávají na naši stranu, ale jde to pomalu. UMU pořád ještě financuje pořádný kus výzkumu. Sežeňte nám nějakou municí. Nerada bych vypadala jako omezenec, ale potřebujeme důvod k pořádnému rozhořčení, doktore Dickene. Něco víc než jen ubohé kosti v šuplíku."

Dicken neklidně škubl dveřní klikkou. „Pohybujeme se na ostří nože, co se týče názoru veřejnosti. Může se to zvrtnout oběma směry. Chápete?" dodala Blochová.

„Vím, co potřebujete," řekl Dicken. „Jsem jenom znechucen, že to došlo takhle daleko a že nás hned tak něco nevyvede z míry."

„Nečiníme si nárok na vysoký morální standard, ale ani senátor ani já to neděláme kvůli politické kariéře," prohlásila Blochová. „Senátorovy preference klesly na nejnižší úroveň, na třicet pět procent, k tomu dvacet procent nerozhodnuto, a došlo k tomu právě proto, že hovoří zcela otevřeně na toto téma. Začínám cítit k našim voličům silnou nechuť, doktore Dickene. Vážně."

Podala mu svou malou, bledou ruku. Zaváhal, pohlédl do jejích klidných černých očí, pak ji rukou potřásl a vrátil se do svého auta.

Zvláštní agent Bracken za ním zabouchl dvířka a sehnul se k okénku. „Moji přátelé u státní policie Nového Mexika říkají, že zdejší obyvatelé nemají z toho, co se děje v Sandii, vůbec žádnou radost," pravil. „Policie, a možná i místní lidé mají v plánu zapojit se do projevů občanské neposlušnosti, jestli víte, co mám na mysli. Moc toho proti tomu nesvedeme a máme zatraceně málo podrobností. Prostě si dávejte bacha."

378

Greg Bear I Darwinovy děti

„Díky," řekl Dicken.

Bracken poklepal na střechu auta. „Můžete jet, doktore Dickene."

24

ARIZONA

Stella se vzbudila před rozbřeskem a civěla na strop s obkladem, tlumícím zvuk, nad svou palandou. Zničehonic se probudila do plné bdělosti a plně si uvědomovala své okolí. V ložnici bylo ticho, ale ve vzduchu cítila něco zvláštního: něco chybělo. Pak zjistila, že necítí vůbec nic. Posedla ji podivná klaustrofobie. Na okamžik se jí zazdalo, že vidí vzor z temných barev, tvořící kruh kolem jejího lůžka. Malé červené a zelené záblesky, 'podobné vzdálenému světélkujícímu hmyzu, které kruh ozařovaly, se změnily v droboučké obličejce. Zamrkala a kruh, světla i obličejce vybledly a zůstaly jen stíny v prázdnotě pod obkladem na stropě.

Zamrazilo ji, jako by právě zahlédla ducha.

Stehna měla mokrá. Sáhla pod příkrývkou rukou a vytáhla ven prst, zahnutý, aby neušpinila deku. Na špičce prstu měla šmouhu, která se v měsíčním světle, pronikajícím oknem, zdála černá. Stella vydala tichý vzdech, ne z úleku - věděla, co to pravděpodobně znamená, Kaye jí to vysvětlila už před lety - ale z hlubšího pochopení.

Toho odpoledne zahlédla krvavé skvrny na víku na záchodě. Ne své vlastní krve; patřila jiné dívce. Přemítala, jestli se někdo nepořezal.

Ted' už to věděla.

S povzdechem si prst otřela do pyžama, do látky krátkého rukávu, pak se na okamžik zamyslela a dotkla se prstem

jazyka. Ten pocit - chuť nebylo to úplně správné

Díl druhý I SHEVA±15_

379

slovo - nebyl vůbec příjemný. Provedla něco, čím zřejmě porušila pravidla svého těla. Ale pomalu se jí vracel čich. Pocit na jazyku přetrvával, ostrý a s podtónem tajemství. Nejsem připravená, pomyslela si. A pak si vzpomněla, co jí Kaye říkala: Bude ti připadat, že nejsi připravená. Ale tělo nás pohání.

Nadzvedla pokrývku koleny, a pak ji nechala klesnout, aby nechala vlastní vůni proniknout mezerami kolem těla. Byla cítit odlišně, ne nepříjemně, trochu nakysle jako jogurt. Ale dřívější vůně se jí líbila víc. Chápala to. Ta nová vůně jí nebyla vhod. Přinášela jen další těžkosti. Mně je to jedno. Já prostě jen nejsem připravená. Náhle se otřásla, jako by jí tělem škrábavě protahovali nějakou mizernou smyčku emocí, pak ucítila náhlý stah svalů v břiše, kaskádu nečekané slasti. Špička jazyka jako by jí vybuchla. Celé tělo jí zčervenalo. Nevěděla, jestli sní, nebo co se to vůbec děje.

Odkopla příkrývky, překulila se na bok, šklubla sebou, když ucítila lepkavé vlhko, a zatoužila vstát a očistit se, smýt ze sebe ten nový pach. Pomalu, jak mýjely minuty, se uvolnila, zavřela oči. Je to přirozená záležitost. Nic na tom není.

Matka mi o tom povídala.

Nozdry se jí rozšířily. Ložnicí pomalu proudil vzduch, vířený závany zpod dveří, ze škvírek ve stropě; někdy v noci mohly dívky díky tomu vyvánět a komunikovat po svém, aniž by přitom vstaly z postele. Stella byla přiměřeně obeznámena se vzorci vzdušných proudů v budově v různých denních dobách, a také s větrem zvenčí, který přicházel z odlišných směrů.

Po celé místnosti cítila ostatní dívky na jejich postelích a slyšela, jak se tiše pohybují v pruzích a stínech měsíčního světla. Některé sténaly. Jedna a po ní druhá zakašlaly, \ liše na sebe zavolaly.

380

Greg Bear I Darwinovy děti

Celia se skulila z dolní palandy a postavila se vedle Stelliny postele.

„Myslím, že je to v pořádku," řekla Stella tak potichu, že se sotva mohly slyšet navzájem.

„Dostáváme první měsíček-Ky," prohlásila Celia.

„Všechny najednou?" vypískla Felice.

Zaslechla to jiná dívka a zachichotala se.

„Ššš," udělala Stella a varovně svažila obličej. Posadila se a zahleděla se na řady lů/ek. Některé mladší dívky -o rok nebo i víc mladší -ještě spaly. Potom se zachvěním v zádech obrátila pohled na videokamery, umístěné v trámech. Jejich mrňavá plastová očka se leskla v měsíčním svitu, odraženém od linolea na podlaze.

Čtyři dívky vylezly z postelí a tiše, kulhavě se vydaly do koupelny.

Nemá cenu to skrývat, pomyslela si Stella. Stejně se to dozvědí.

A budou ještě více vyděšené. To nebylo těžké najisto uhodnout. Lidé se báli všeho odlišného, a tohle bude hodně odlišné.

25

OREGON

Eileen postavila na kovový stůl Colemanovu lampu a prostřela ke studené večeři: ještě téměř zmrzlý bochník bílého chleba, tlustý pružný váleček boloňského salámu, sýr a chlazenou, napůl snědenou šunku v konzervě. Stářím zažloutlá plastová krabice obsahovala nakrájený celer. Nakonec Eileen položila na stůl dvě jablka, tři mandarinky a dvě plechovky piva Coors. „Chceš nahlédnout do vinného lístku?" zeptala se.

Díl druhý I SHEVA + 15

381

„Pivo stačí. Snídaně kopáčů," řekl Mitch. Plastová střecha nad dlouhým ramenem L vykopané jámy drnčela ve větru, který se proháněl starým říčním korytem.

Eileen se posadila na plátěnou rozkládací židli a zhluboka vydechla. Její vzdech byl někde na půl cesty k výkřiku.

Kromě nich a dosud ukrytých koster byla jáma prázdná. Blížila se půlnoc. „Jsem úplně mrtvá," oznámila Eileen. „Už to nevydržím. Vykopeme je - nevykopeme je, zůstaneme v klidu, když se akademici začnou hádat o nezbytném narušení...

Celá tahle prokletá lidská rasa je lak primitivní!"

Mitch otevřel plechovku a polkl dlouhý doušek. Pivo, téměř bez chuti až na sykot bublinek, mu udělalo dobře. Odložil plechovku, vzal si plátek sýra a chystal se zbavit ho obalu. Udělal z toho téměř představení. Eileen se dívala, jak zvedá plátek, otáčí jím na třech roztažených prstech a nakonec pomocí zubů opatrně nadzvedává a stahuje obal. Pohlédl na ni zúženými očima a zvedl jedno husté obočí. „Nech je odhalit," řekl.

„To si vážně myslíš?" zeptala se.

„Udělejme to jako za starých časů. Dopřej mi to. Radši jč uvidím osobně, než bych důvěřoval budoucím generaciím, že to provedou lépe. Ovšem to je jen můj názor." Pivo společně s vyčerpáním způsobily, že se Mitch uvolnil, i dostal se do filozofického rozpoložení. „Přiveď je na • vrtlo. Je to jako znovuzrození," pokračoval. „Indiáni tomu rozumějí. Toto je svatá chvíle. Měly by u toho být ně-l.iké obřady. Měli bychom utišit jejich nepokojné duchy, i ty své jakbysmet. Oliver má pravdu. Jsou tu, aby nás něčemu naučili."

Hileen si odfrkla. „Někteří Indiáni nesnášejí, když se inl)oruje jejich teoriím. Dávají přednost svým pohád-

382

Greg Bear I Darwinovy děti

„Indiáni z Kumaše nám poskytli útočiště, když byla Kaye těhotná. Stále ještě odmítají odevzdat své SHEVA děti Mimořádkce. Naučil jsem se trochu rozumět každému národu v USA, kterému vláda opakovaně lhala." Mitch pozvedl plechovku s pivem jako k přípitku. „Na Indiány."

Eileen potřásla hlavou. „Jenže nevzdělanost je nevzdělanost. Nemůžeme si dovolit držet se svých naivních dětských představ. Jsme už velké holky a velcí kluci.“

Převážně holky, pomyslel si Mitch. „Je u antropologů pravděpodobnější, že uvidí něco, co mají přímo před nosem?“

Eileen stiskla rty. „Hm, asi ne,“ odpověděla. „Tady v táboře už se našly dvě, které tvrdí, že ty kostry nemohou patřit druhu Homo erectus. Už si na svých laptopech vytvářejí varietu Homo sapiens s vysokou, mohutnou postavou a tlustými čelními kostmi. Dává nám zabrat už jen přimět je mlčet. Ignorantské čubky, tyhle dvě. Ale neříkej nikomu, jak je hodnotím.“

„Ani náhodou,“ slíbil Mitch.

Eileen skončila s přípravou sendviče se šunkou a sýrem a dvěma stonky celerové natě, které z něj trčely jako jakési srpkovité nohy ze stlačených vrstev s dokonalou kůrčičkou. Ukousla si a zamyšleně žvýkala.

Mitch neměl moc velký hlad, ale proti jídlu nic nenamítal. Při svých minulých vykopávkách jedl mnohem hůř - včetně pečených červů na topince.

„Mohla to být nějaká SHEVA epizoda?“ uvažovala Eileen. „Prudký skok od Homo erectus k Homo sapiens?“

„To bych neřekl,“ soudil Mitch. „I na účinky SHEVA je to až moc radikální.“

Eileen se hloubavě zahleděla někam do dálky za drnčící plastovou střechu. „Muži,“ řekla. „Muži se chovají nesprávně.“

Díl druhý I SHEVA + 15

383

„Ach jéje,“ povzdechl si Mitch. „Už je to tady.“

„Muži napadají jiné tlupy a berou zajatce. Moc si nevybírají. Seberou každou ženskou, která má patřičné tělesné vybavení. Jenom ženy, ať už jsou jakékoli.“

„Myslíš, že naši chybějící muži byli nájezdníci a násilníci?“ přeptal se Mitch.

„Ty bys chodil s holkou, která je Homo erectus? Chci říct, pokud bys nebyl příslušníkem absolutní společenské spodiny?“

Mitch si vybavil matku v alpské jeskyni a jejího oddaného muže. Jako by to bylo v nějakém jiném životě. „Možná byli jemnější, než si myslíš.“

„Že by měli duše květinových dětí?“ Eileen se ušklíbla. „Vsadím se, že tyhle holky byly zajatkyne a že je chlapi opustili, když sopka vybuchla. Cokoli jiného je naprostá krávošina.“ Eileen na něj schválně tlačila, hrála současně zastánce i ďáblovu advokáta, snad aby si vyčistila hlavu, a možná i jeho hlavu.

„Připusťme, že příslušníci Homo erectus byli ve skupině něco jako zajatí otroci nebo sluhové,“ uvažoval Mitch. „Ale nejsem si jist, jestli byla stavba tehdejší společnosti takhle komplikovaná, jestli existovaly takové jemné rozdíly ve společenském postavení. Můj odhad je, že cestovali společně. Kvůli vzájemné ochraně, podobně jako stáda různých živočišných druhů ve stepi. Jako rovný

rovným. Očividně se ty dívky měly rády, když zemřely v objetí.“

„Druhově smíšená tlupa? Souhlasí to s tvými zkušenostmi s lidoopy?“

Mitch musel připustit, že nesouhlasí. Mladí pavíani .1 šimpanzi si někdy spolu hráli, ale dospělí šimpanzi klidně sežrali mláďata pavíanů a dalších opic, když je chytili. „Kultura znamená víc než barva kůže,“ poznamenal.

384

Greg Bear I Darwinovy děti

„Ale takový skok... Nedokážu si představit, jak by ho mohli překonat. Je to obrovský rozdíl.“

„Třeba na nás zanechala stopy naše nedávná historie. Kde ses narodila, Eileen?“

„V Savannah, v Georgii. Vždyť to víš.“

„S Kaye jsme žili ve Virginii.“ Mitch nechal svou myšlenku na chvíli nedokončenou; přemýšlel, jak ji sdělit dostatečně ohleduplně.

„Názory plantážníků z řad mých otrokářských předků, mých pra-pa-pa-rodíčů, pošpinily uplynulá tři století. Tos chtěl vyjádřit?“ Eileen se rty zvlhly bojovným úsměvem, vychutnávajícím hbitou, pichlavou odpověď. „To je zatraceně yankeeský přístup.“

„Víme hrozně málo o tom, čeho všeho jsme schopni,“ pokračoval Mitch. „Jsme civilizovaní tvorové. Ale existují i jiné způsoby, jak uvažovat o téhle skupině. Pokud si nebyli navzájem rovni, přinejmenším spolupracovali a jeden druhého si vážili. Možná si navzájem správně voněli.“

„Začíná to být osobní, ne, Mitchi? Hledáš způsob, jak z toho vyvodit poučení? Mertonova politická bomba.“

Mitch tu možnost připustil lehkým pokývnutím a mrknutím.

Eileen zavrtěla hlavou. „Ženy vždycky držely při sobě,“ řekla. „Muži byli vždycky jen chvilková záležitost.“

„Počkej, dokud nenajdeme ty muže.“ Mitch cítil, že zaujímá obranné stanovisko.

„Proč myslíš, že se potloukali tady poblíž?“

Mitch zachmuřeně civěl na strop.

„Dokonce i kdyby byli někde nablízku,“ pokračovala, „proč si myslíš, že budeme mít takovou kliku, abychom je našli?“

„Nemám důvod,“ řekl, ale mlhavě cítil, že to není pravda.

Díl druhý/SHEVA±15__

385

Eileen dojedla sendvič a spláchla ho polovinou plechovky Coorsu. Nikdy si na jídlo nepotrpěla a jedla jen proto, aby se udržela při životě. Ovšem v posteli se chovala hladově a cílevědomě. Jednou se mu přiznala, že jí orgasmy pomáhají pročistit myšlenky. Mitch si na to dob-ix- pamatoval, i když s ní už od svých třidvaceti nespál.

Eileen považovala svedení mladého studenta antropologie za svou největší chybu. Ale zůstali přáteli a kolegy po celá léta, dokázali si udržet volný, poctivý vztah bez předstírání nějakého sexuálního zájmu či zklamání. Nevšední přátelství.

Vítr znovu zacloumal střechou. Mitch se zaposlouchal ilo sykotu Colemanovy lampy.

„Co se stalo mezi tebou a Kaye, když tě pustili z vězení?" zeptala se Eileen.

„Nevím," odpověděl Mitch a sevřel čelisti. Tou otázkou l.iko by ho zvláštním způsobem zradila; sama vycítila, jak IH) to pálí. „Promiň."

„Jsem v téhle věci trochu nedůtklivý," přiznal. Pocítil /avan vzduchu a vzápětí spatřil ženský stín. Connie Fit-/»vá lehkým krokem přešla po udusané hlině a zůstala Ni.ít vedle Eileen s rukou na jejím rameni.

„Ten náš hrnec už brzy překypí," pravila Fitzová. „Myslím, že tohle udržíme pod pokličkou ještě tak nanejvýš dva tři dny. Naši horlivci žádají, abychom vydali prohlášení pro tisk. Zastánci tvrdé linie zase chtějí všechno utajit."

Eileen pohlédla na Mitche a sešpulila dolní ret. Její vý-i.r/. říkal, že nad tímhle už nemá žádnou moc. „Zotročené /cny, opuštěné v táboře zbabělými muži," vrátila se k původnímu tématu. Oči jí ve světle Colemanovy lampy perleťově zářily.

386
Greg Bear I Darwinovy děti

„Ty tomu vážně věříš?" ozval se Mitch.

„No tak, Mitchi. Já nevím, čemu mám věřit."

Mitch cítil, jak jeho žaludek bez nadšení zpracovává jídlo. „Měli byste přinejmenším požádat studenty, aby se zaměřili na širší oblast. Mohla by tu ležet další těla, třeba jen o pár set metrů dál."

Fitzové přeběhl po tváři prchavý úšklebek zájmu. „Už jsme o tom mluvili. Jenomže tady každý chce kus hlavního výkopu, takže o rozšíření okruhu zkoumání nikdo nestál."

„Ty něco cítíš?" zeptala se Eileen Mitche. Naklonila se dopředu, napodobila hlas ze záhroby. „Můžeš pro nás z těchto kostí něco vyčíst?"

Fitzová se zasmála.

„Jenom takové tušení." Mitchovi zacukalo v obličeji. Potom dodal tišeji: „Možná to není moc dobrý odhad."

„Bude nás Daney dál financovat, když se tady budeme ještě pár dní flákat okolo?" zeptala se Fitzová.

„Merton soudí, že je trpělivý a že je ochotný zaplatit dost," pravila Eileen. „Zná Daneyho lépe než kdokoli z nás."

„Tady z toho se může vyklubat archeologický průšvih na úrovni kopání v Izraeli," vyjádřila se Fitzová, zjevně od přírody pesimistka. „Každé kopnutí vyvolá politické důsledky. Myslíte, že na nás vlitne Mimořádka a zavře nám to tu a vymluví se na NAGPRA?"

Mitch se nad tím zamyslel. Pomalé rozvažování bylo jediné, čeho byl v tuhle dobu a při takové únavě ještě schopen.

„Neřekl bych, že jsou tak šílení," usoudil. „Jenže teď se celý svět proměnil v krabíčku se střelným prachem."

„Možná bychom tam měli hodit hořící zápalku," řekla Eileen.

Díl druhý /SHEVA=1L

387

26

BALTIMORE

Kaye vzbudil telefon u postele. Prudce se posadila, odhrnula si vlasy z obličeje a očima zaměřenýma spánkem zamžourala do denního světla, pronikajícího v pruzích žaluziemi. Hodiny ukazovaly 5:07 ráno. Nedokázala si představit nikoho, kdo by jí volal v tuhle hodinu.

Bylo jí od začátku jasné, že ji dnes nečeká příjemný den, ale zvedla telefon a natrásla polštář za sebou, aby se o něj mohla opřít. „Haló?"

„Potřebuju mluvit s Kaye Langovou." „To jsem já," odpověděla ospale. „Kaye, tady je Luella Hamiltonová. Nedávno jste s námi navázala kontakt."

Kaye pocítila příliv adrenalinu. S Luellou Hamiltonovou se seznámila před patnácti lety, když se přihlásila jako dobrovolník do výzkumu SHEVA, vedeného Národním ústavem zdraví v Bethesda. Kaye šiji tehdy oblíbila, ale nemě-l.i o ní žádné zprávy od té doby, kdy s Mitchem odjeli na /ápad do státu Washington. „Luello? Nevzpomínám si..." „Ale ano, udělala jste to."

Kaye náhle sevřela telefon. O Hamiltonových onehdy /aslechla, že jsou ve spojení s organizací Proti proudu. I'odle všeho šlo o náročnou.a vybíravou organizaci, kterou leckteří řadili mezi podvratné živly. Na ten dopis už Kaye úplně zapoměla; byla to pro ni ta nejhorší doba, l.dy se obracela na kdekoho včetně extrémistů, kteří prohlašovali, že dokážou děti vystopovat a zachránit. „Luello, nevěděla jsem..."

„No, protože se my dvě známe, pověřili mě tímhle tele-louátem. Je to tak v pořádku?"

388

Greg Bear I Darwinovy děti

Kaye se pokoušela vzpamatovat. „Ráda vás zase slyším. Jak se máte?"

„Jsem v jiném stavu, Kaye. A vy?"

„Ne," odvětila Kaye. Luelle už bude hodně přes čtyřicet. Takové těhotenství je trochu sázka do loterie.

„Je to zase SHEVA, Kaye," řekla Luella. „Ale teď není čas na povídání. Dobře poslouchejte. Jste tam?"

„Poslouchám."

„Chci, abyste přešla na kódovanou linku a zavolala nám znovu. Dobře zakódovanou linku. Máte to číslo?"

„Ano." Kaye rychle přemítala, jestli ho v peněžence ještě najde.

„Ozve se vám roztomilý mechanický hlas. Náš robů-tek. Nechtě mu svoje číslo a my vám zavoláme zpátky. No a pak to spustíme. Dobře, zlato?"

Kaye se přes všechno napětí usmála. „Ano, Luello. Díky."

„Omlouvám se, že jsem volala tak časně. Na shledanou, drahoušku."

Telefon oněměl. Kaye okamžitě shodila nohy z postele a zamířila do kuchyně připravit si kávu. Pomyslela na to, že se pokusí sehnat Mitche a oznámit mu tu novinu.

Ale bylo příliš brzo ráno a nejspíš nebyl nejlepší nápad šířit se s novinkami toho druhu, když každý telefonát představoval riziko.

Postála u okna, dívala se na Baltimor a myslela na Stellu v Arizoně, na to, co asi právě dělá a jak dlouho bude trvat, než ji zase uvidí.

Pak v ní něco prasklo, slyšela sama sebe, jak tiše vrčí jako liška. Na krátkou chvíli, právě když držela v třesoucích se rukou šálek s kávou, pocítila slepou, bezmocnou zuřivost. „Vraťte mi mou dceru, vy SVINÁCI!“ zasípala. Klesla na nejbližší židli a třásla se tak, až kávu rozlila. Postavi-

Díl druhý I SHEVA + 15

389

la šálek na stůl a ovinula si ruce kolem ramen. Rukávem tlustého froté županu si otřela z očí slzy bezmoci. „Jen se uklidni, drahoušku," napomenula se, pokoušejíc se napodobit sytý kontraalt paní Hamiltonové.

Tohle nebude lehký den. Kaye měla silné podezření, že se octne zase na dlažbě. Vyhozov. Definitivní konec jejího vědeckého života, ale právě ten jí otevíral možnosti, jak získat zpátky dceru a znovu dát svou rodinu dohromady.

„Snilku," řekla si, zcela bez přesvědčení Luelly Hamiltonové.

27

ARIZONA

V osm hodin ráno do ložnice začali vhnět hustou jahodovou vůni. Stella otevřela oči a se zasténáním si zacpala nos.

„Co teď?" ozvala se Celia na dolní palandě.

Lidé to dělali pokaždé, když dětem chtěli provést něco, proti čemu by pravděpodobně měly námitky. Injekce, velké odběry krve, lékařská vyšetření, prohlídky ložnic i M kontraband.

Následovala vlna Pinesolu, vanoucí dovnitř trubkami ventilace, umístěnými pod střechou. Zápach Stelle při k.i/dém nádechu vnikal do úst a vyvolával v ní návaly na /vracení.

Seděla na kraji postele v noční košili, žaludek se jí sví-1.11 a hrud' se těžce zvedala. Do uličky uprostřed ložnice vešli tři lidé v ochranných skafandrech. Jeden z nich, jak si Stella všimla, nebyl muž, byla to Joanie, menší a podsaditější než ostatní, s prázdnou tváří vyhlížející plastovým hledím měkké kápě.

390

Greg Bear I Darwinovy děti

Joanie Stelle připomněla matku Freda Trinketa; měla stejný výraz klidného očekávání osudu, ať už bude jakýkoli, bez sebemenšího citového pohnutí.

Trojice v oblecích se zastavila čtyři lůžka od Stelly. Dívka z horní palandy, Julianne Nicorelliová, která nebyla členkou Stellina dému, na tichý pokyn Joanie slezla dolů. Vypadala znepokojeně, ale ne vystrašeně, to zatím ne. Učitelé a poradci v táboře někdy prováděli cvičení, dost divná cvičení, a dětem nikdy nikdo neřekl, co mají v úmyslu.

Joanie se obrátila a zamířila ke Stellině posteli. Stella rychle sklouzla dolů, aniž by použila žebřík, a uhladila si košili, která se jí vyhrmula nad kolena. Zakryla si rukama hrud'; látka byla trochu tenká a jí se nelíbilo, jak se na ni ti muži dívají.

„Ty také, Stello," řekla Joanie. Její hlas zpod kápě zněl dutě a syčivě. „Jedeme na výlet."

„Kolik děvčat jede?" zeptala se Celia.

Joanie se zcela bez humoru usmála. „Zvláštní výlet. Odměna za dobré známky a dobré chování. Vy ostatní běžte honem na snídani."

Byla to lež. Julianne Nicorelliová měla hrozné známky, na tom ovšem nikomu nezáleželo.

28

BALTIMORE

„Hlavu vzhůru. Marge tu bude během dvaceti minut," pravila Liz Canterrová. „Připravena?"

„Připravenější už nebudu," odvětila Kaye a zhluboka se nadechla. Rozhlédla se po laboratoři, jestli není třeba ještě něco vyčistit nebo uklidit.

Díl druhý I SHEVA + 15

391

„Vypadáš bezvadně," řekla Liz smutně a urovnala

Kaye klopý.

Marge Grossová měla pro nepořádek v ložnicích vědy pochopem. Kaye pochybovala, že by jim chtěla kontrolovat vedení domácnosti.

Před Kaye se Grossová vždycky chovala vesele. Zdálo se, že ji má ráda a důvěřuje jí jako málokomu. Dnes toho ovšem mnoho nenamluvila, jen si poklepávala prstem na rei a přikyvovala. Zvedla hlavu, aby se podívala na trubky, visící ze stropu, jako by studovala červené štítky, označující různá tlaková potrubí.

Grossovou doprovázeli jen tři lidé. Dva pohlední mladíci v uhlově černých oblecích si dělali poznámky do elektronických zápisníků. Štíhlá mladá žena s dlouhými, řídkými světlými vlasy a ohrnutým nosíkem všechno fotila aparátem o velikosti pera.

Liz se držela v pozadí, nápadně přenechávajíc vedoucí postavení Kaye. Kaye jim poskytla rychlou prohlídku, přičemž si byla dobře vědoma, že provádějí inventuru pro chystané uzavření nebo přestěhování laboratoře.

„Prohráli jsme," prohlásila Grossová. „Všechno, co naše společnost z pověření vlády a lidu dělala, se nám rozpadlo pod rukama," dodala tiše a skousla si dolní ret. „Slyšela jsem, že jste minulý týden zabodovala na Kapi-lolu." Věnovala

Kaye slabý úsměv.

„Šlo to docela dobře." Kaye odvrátila pohled a pokrčila rameny. „Rachel Browningová se mi pokusila stáhnout kalhotky."

„A povedlo se jí to?" zajímala se Grossová.

„Až ke chloupkům," řekla Kaye.

Mladíci vypadali připraveni zatvářít se pohoršené, kdyby se tak zatvářila i Grossová. Ale ta se zasmála. „Ježí-
392

Greg Bear I Darwinovy děti

si, Kaye. Nikdy netuším, co ještě od vás uslyším. Přivádíte moje hochy z oddělení pro styk s veřejností k šílenství."

„Proto se taky držím zpátky a snažím se, aby mě nebylo moc slyšet."

„Nepřišli jsme na to, jak zastavit SHEVA," pravila Grossová bezmyšlenkovitě, stále obhlížejíc trubky u stropu.

„To je fakt," přisvědčila Kaye.

„A vy z toho máte radost."

Kaye cítila, že teď není vhodné odpovídat, že má odpovědnost ještě k jiným, nejen k sobě.

„Velký Robert také neuspěl, i když to nepřizná," pokračovala Grossová. Pokynula ostatním v laboratoři. „Tak už běžte, mládeži. Nechtě nás posvátné příšery chvilu o samotě."

Mladíci vypochoďovali ze dveří. Štíhlá blondýna se pokusila Grossové připomenout schůzky, naplánované na dopoledne.

„Odvolajte je," přikázala jí Grossová.

Liz postávala vzadu a úzkostně Kaye sledovala. Ze způsobu, jakým sebou tu a tam škubla, Kaye soudila, že by se její asistentka mohla pokusit zasáhnout v její prospěch i fyzicky.

Grossová se na Liz vřele usmála. „Zlato, máte něco, čím byste chtěla přispět k našemu duetu?"

„Vůbec nic," připustila Liz. „Měla bych jít?" obrátila se na Kaye.

Kaye přikývla.

Liz si vzala kabát a kabelku a následovala blondýnu ven ze dveří.

„Teď vyjedeme expresním výtahem až nahoru," navrhla Grossová vlídně a vzala Kaye kolem ramen. „Už je to hodně dlouho, co jsme naposled daly hlavy dohromady. Ráda bych slyšela vysvětlení toho, co se stalo. Co jste očekávala od naší radiologie?"

Díl druhý /SHEVA + 15

393

Zasedací síň správní rady Americolu ve dvacátém poschodí byla obrovská a extravagantní, s dlouhým stolem z podélně rozříznutého dubového kmene, s ručně vyrobenými židlemi ve stylu Williama Morrisa, které jako by se na štíhlých nohách vznášely, a s uměním začátku dvacátého století na stěnách.

Grossová dala hlasový příkaz a dvě ze stěn se složily, čímž odhalily bílé elektronické tabule. Části stolu se vztyčily jako vojáčky na hraní a staly se z nich osobní monitory. „Kdybych měla začít znovu," řekla Grossová, „udělala bych tady z toho mateřskou školku. Malé židličky a vagonky s krabicemi mléka. Jsme hrozní nevzdělanci. Jenže... Lpíme na krásných věcech a na svém bohatství. Máme rádi pocit, že máme všechno pod kontrolou a že to tak zůstane."

Kaye pozorně poslouchala, ale neodpověděla. Grossová stiskla tlačítko a na bílých tabulích se objevily dlouhé řady naškrábaných poznámek. Kaye usoudila, že jde o záznamy několika rozhovorů, která se odehrála pozdě v noci a brzy ráno. Představila si Grossovou, samotnou tady na výšinách, třímající malou zapisovací hůlku, jak se pohybuje podél tabulí jako královna čarodějka, která právě sesílá kouzla na stěny svého hradu.

Kaye dokázala rozluštit jen malou část těch čmáranic. Rukopis Grossové byl proslulý.

„Tohle nikdo neviděl," zamumlala Grossová. „Těžko se lo čte, co?" obrátila se na Kaye. „Kdysi jsem měla perfektní rukopis." Předvedla své oteklé klouby na ruku.

Kaye přemítala, kam tím Grossová míří. Měl to snad být způsob, jak ji elegantně propustit? Výpověď se srdečným potřesením rukou?

„Tajemství života," pokračovala Grossová, „spočívá v po-fhopení, jak si spolu povídají ty nejmenší věci. Je to tak?"

394

Greg Bear I Darwinovy děti

„Je," přitakala Kaye.

„A vy už od doby před objevením SHEVA zastáváte názor, že viry jsou součástí komunikačních prostředků našich buněk a těl."

„Proto jste mě přijala do Americolu."

Grossová to zamítla jako nedůležité lehkým zamračením a nadzvednutím jednoho ramene. „Takže jste se stala svou vlastní laboratoří, abyste dokázala pravdivost svého tvrzení, a porodila SHEVA dítě. To bylo odvážné, a víc než jen trochu hloupé."

Kaye sevřela čelisti.

Grossová věděla, že se dotkla citlivého místa. „Myslím, že Jacksonově klíce jde jen o prachy. Zkušenosti dávají za pravdu vašemu přesvědčení, že SHEVA je benigní, přirozený jev, kterému se můžeme jediné podvolit a přijmout ho. Nebojovat s ním. Je to větší než my všichni."

„Mám ráda svou dceru," řekla Kaye ztuhle.

„O tom nepochybuju. Vyslechněte mě. Tímhle vším někam mířím, jen ještě úplně přesně nevím kam." Grossová se s rukama založenýma na prsou dala na pochod podél tabulí, poklepávajíc si dálkovým ovladačem o loket. „Mé

společnosti jsou jako mé děti. Je to sice klišé, ale je to pravda. Jsem právě tak hloupá a odvážná, jako jste byla vy. Udělala jsem ze svých společností politický a historický experiment. Jsme si hodně podobné, až na to, že já neměla příležitost - popravdě řečeno ani chuť - vložit do toho i své tělo. My obě teď očekáváme ztrátu toho, co milujeme nejvíc."

Grossová se otočila a stisknutím tlačítka nechala tabule vyčistit. Obličej se jí svařil nechutí. „Všechno to stojí za hovno. Tahle místnost, to je čiré plýtvání penězi. Nemůžete si pomoci, musíte si myslet, že ten, kdo tohle postavil, věděl, co dělá, a znal všechny odpovědi. Je to archi-

druhý / SHEVA + 15

395

tektonická lež. Já tuhle místnost nenávidím! Všechno, co jsem právě smazala, byly jenom bláboly. Pojďme někam jinam." Grossová vypadala opravdu rozhněvaně.

Kaye si opatrně založila ruce. Neměla ponětí, co se právě teď chystá. „Dobře. Kam půjdeme?"

„Žádné limuzíny. Na pár hodin se vykašleme na luxus. Vraťme se k malým židličkám a sušenkám a krabicím mléka."

Grossová se uličnický ušklíbala, ukázala silné, rovné, ale skvrnitě zuby. „Vypadněme z téhle zatracené budovy."

Když vyšly prosklenými dveřmi na ulici, přivítalo je šedivé světlo a mrholení. Grossová mávla na taxík.

„Zrůžověly vám tváře," obrátila se ke Kaye, když se soukaly na zadní sedadlo. „Jako by mi chtěly něco říct."

„Ještě se mi to občas stává," připustila Kaye trochu rozpačitě.

Grossová udala řidiči adresu, kterou Kaye neznala. Šedovlasý muž, sikh v tubanu, se ohlédl přes rameno.

„Budu potřebovat vaši kartu," řekl.

Grossová sáhla do kabelky u pasu.

„Teď je řada na mě," zarazila ji Kaye a podala řidiči svou kreditku. Vůz se zařadil do provozu na ulici.

„Jaké to bylo mít takovéhle tváře -jako vývěsní štít?"

zeptala se Grossová.

„Bylo to jako zjevení," odpověděla Kaye. „Když byla moje dcera malá, zkoušely jsme na sebe míhání teček. Připadalo mi to jako učit ji mluvit. Když mi pak vybledly, chybělo mi to."

Grossová ji zaujatě pozorovala, pak sebou nepatrně trhla a řekla: „V pětadvaceti jsem se dozvěděla, že nemůžu mít děti. Nějaký zánět v malé pánvi. Byla jsem velká I neohrabaná holka a randění se mi moc nedařilo. Musela jsem se spokojit s muži, kteří mi přišli do cesty, a jeden

396

Greg Bear I Darwinovy děti

z nich... No... Žádné děti, a tak jsem se rozhodla zvrátit ten hendikep ve svůj prospěch, protože jsem stejně nenašla muže, kterému bych jako otcí důvěřovala. Velice brzy jsem zbohatla, takže ti, kteří mě přitahovali, pro mě byli spíš milé hračky, chudí a celí žhaví, aby mě potěšili, ale spoleh na ně nebyl." „To je mi líto," řekla Kaye.

„Proměnit své postižení ve výhodu, to je podstata úspěchu," pravila Grossová. „Nemohla bych tvrdit, že chápu, co to znamená být rodičem. Můžu jen porovnávat s pocity, které chovám vůči svým společnostem, a to jistě není totéž."

„Nejspíš není," přisvědčila Kaye. Grossová mlaskla. „Teď mi nejde o finance nebo o vaši výpověď, nic tak jednoduchého. Obě se věnujeme výzkumu, Kaye. Proto potřebujeme otevřenost a upřímnost."

Kaye vykoukla okénkem taxíku a pobaveně potřásla hlavou. „To nebude fungovat, Marge. Vy jste bohatá a mocná. Jste ještě pořád moje šéfka."

„No dobře, k čertu s vámi," pravila Grossová s hraným zklamáním a lusklá prsty.

„Ale nemuselo by to vadit," pokračovala Kaye. „Nikdy jsem neuměla moc dobře skrývat svoje pocity. Možná jste si toho už všimla."

Grossová vydala zvuk, který zazněl až příliš vysoko, aby se dal považovat za smích, měl však v sobě jistou excentrickou důstojnost, takže se nejspíš nedal nazvat ani zachichotáním. „Vy jste to na mě celou dobu hrála." „Vždyť jste to celou dobu věděla." Grossová si pohládila tvář. „Míhání teček na lících." Kaye se zatvářila nechápavě.

„Jak by něco tak překrásného mohlo znamenat úchytku, chorobu? Kdybych uměla vydávat horečnou vůni, už bych ovládala všechny korporace v téhle zemi."

Díl druhý / SHEVA + 15

397

„Nestála byste o to," namítla Kaye. „Ne pokud byste patřila k těm dětem."

„A teď mi řekněte, kdo z nás dvou je naivní?" poznamenala Grossová. „Myslíte si snad, že v sobě nemají tytéž opice jako my?"

„Ne. Víte, co je to dem?" zeptala se Kaye.

„Sociální skupina, jaké vytvářejí některé SHEVA děti."

„Tvrdím, že chamtivý může být dem, nikoli jednotlivec. A když vydává horečnou vůni celý dem, my nižší opice nemáme šanci."

Grossová si opřela hlavu a promýšlela si to. „To už isem slyšela."

„Znáte nějaké SHEVA dítě?" ozval se řidič a podíval se na ně zpětným zrcátkem. Nečekal na odpověď. „Moje vnučka je SHEVA dívka. Žije v Peshawaru. Je okouzluji-ti, vážně. Je to o strach," dodal spokojeně, s hrdostí a širokým úsměvem.

„Vážně o strach."

29

ARIZONA

Sídla seděla s Julianne Nicorelliovou v malé bezové místnosti v nemocnici. Joanie je oddělila od ostatních dívek. Už tu

čekaly dvě hodiny. Vzduch se ani nepohnul. I dívky seděly na svých židlích ztuhlé jako máslo z ledničky a pozorovaly mouchu, jak leze po okenním skle.

V místnosti to stále silně páchlo po jahodách, které Mdlá kdysi mívala ráda.

„Je mi hrozně," řekla Julianne.

„Mně taky."

„Na co asi čekají?"

398

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

399

„Něco se jim podělalo/udělali chybu," odpověděla Stella.

Julianne zašoupala nohama po podlaze. „Mrzí mě, že nejsi v mém děmu," řekla.

„To nic."

„Můžeme si udělat svůj vlastní, hned tady. Můžeme/ dáme se dohromady/se spojit s každým/koho taky zavřou/kdo sem přijde."

„Tak jo," přitakala Stella.

Julianne nakrčila nos. „Hrozně to tu smrdí/neslyším vlastní myšlenky."

Jejich židle stály kousek od sebe, tak, jak se to slušelo vzhledem k tomu, že obě vydávaly pach neklidu a strachu, přehlušující dokonce jahodovou vůni. Teď Julianne vstala a natáhla ruku. Stella naklonila hlavu ke straně a odhrnula si vlasy, čímž odhalila kůži za uchem. „Začni."

Julianne se dotkla její kůže, nabrala si na prst trochu voskovitého výměšku a otřela si prst o horní ret těsně pod nosem. Zašklebila se, spustila prst níž a nabrala - odtáhla horní ret a nasála vzduch ústy přes prst.

„Jééé," udělala. Neznělo to vůbec odmítavě. Pak zavřela oči. „Je mi líp. Co ty?"

Stella přikývla. „Chceš být matka děmu?"

„Na tom nesejde," odpověděla Julianne. „Stejně je nás málo." Pak se náhle zděsila. „Nejspíš nás natácejí."

„Nejspíš ano."

„Kašlu na ně. Pokračuj."

Stella se Julianne dotkla za uchem. Kůži tam měla teplou, skoro horkou. Julianne vydávala horečnou vůni, protože zoufale toužila dosáhnout ke Stelle, přesvědčit ji a upevnit jejich vzájemné pouto. Bylo to dojemné. Znamenalo to, že Julianne je mnohem víc vyžděšená a nejistá než Stella, mnohem potřebnější.

„Já budu matka děmu," rozhodla Stella. „Dokud nepřijde někdo vhodnější."

„Dobře," přitakala Julianne. Ovšem stejně to všechno bylo jen jako. Volání do větru, nic víc; bylo jich příliš málo.

Julianne se začala kývat zepředu dozadu. Její vůně se /měnila, teď připomínala kávu a tuňáka - působilo to poněkud rušivě. Stella z toho dostávala chuť někoho obejmout.

„Jsem nepříjemně cítit, co?" poznamenala Julianne.

„To ne," řekla Stella. „Ale jsme teď cítit každá jinak."

„Co se to s námi děje?"

„Oni se na to určitě snaží přijít." Stella pohlédla na silné ocelové dveře.

„Bolí mě břicho," postěžovala si Julianne. „Je mi mizerně."

Stella si přitáhla židli blíž. Dotkla se Julianniných prstů, volně spočívajících na jejím koleni. Julianne byla vysoká a hubená. Stella měla na sobě víc masa, i když jí ještě nenarostla žádná ňadra a boky měla úzké.

„Nechtělí, abychom měly děti," ozvala se Julianne, jako by jí četla myšlenky, a její zoufalství se provalilo ve vzlycích.

Stella ji nepřestávala hladit po ruce. Potom její ruku obrátila, plivla si do dlaně a tu otřela o její. Konečně se k ní dostala i přes ten jahodový pach, a Julianne se vzápětí začala uklidňovat, soustředila se a zbytečné vrásky jí /mizely z tváře.

„Neměli by nás přivádět k šílenství," řekla Julianne. „Jestli nás chtějí zabít, ať to radši udělají rychle."

„Ššš," udělala Stella varovně. „Snaž se zůstat v pohodě. Nemůžeme jim zabránit v ničem, co se chystají provádět."

„A k čemu se chystají?"

„Ššš."

400

Greg Bear I Darwinovy děti

Elektronický zámek na dveřích cvakl. Stella malým okénkem spatřila Joanie v obleku s kápí. Pak se dveře otevřely.

„Pojďte, děvčata," vyzvala je Joanie. „Bude to legrace." Její hlas se podobal nahrávce, kterou opakuje stará mluvící panenka.

Na příjezdové cestě před nemocnicí na ně čekal malý žlutý autobus, podobný těm obyčejným školním. Nebyl to tentýž, který nedávno přivezl Silného Willa, ten nový, nablýskaný a důkladně zabezpečený; Stella se podívala, proč nepoužili právě ten.

Čtyři poradci v oblecích postrčili pět dívek a čtyři chlapce dopředu, ke dveřím autobusu. Znovu se k nim přidaly Celia, Felice a LaShawna. Julianne šla před Stellou, její volné dřeváky klapaly.

Mezi chlapci byl i Silný Will, jak postřehla Stella s jakousi předtuchou a podivným vzrušením. Byla si jistá, že to nemá co dělat se sexem - aspoň podle toho, co jí kdysi vysvětlila Kaye - ale bylo to trochu podobné. Nikdy nic takového nepocítila, bylo to pro ni nové.

A nejen pro ni.

Napadlo ji, že je to možná nové pro lidskou rasu, ať už k ní děti patřily nebo ne. Třeba je to nějaká virová záležitost.

Chlapci šli tři metry od děvčat. Žádný z nich nebyl spoután, ale kam by mohli utéct? Do pouště? Nejbližší město leželo

šestnáct kilometrů odtud a venku už bylo skoro sedmatřicet stupňů.

Poradci měli malé plynové pušky, které rozprašovaly do okolí citrusovou vůni - pomeranče a limety - a také věčného favorita Pinesol.

Will se sotva vlekl, vypadal úplně vyčerpaně. Nesl si brožovanou knížku bez obalu, se zažloutlými a potrhanými stránkami. Na děvčata ani nepohlédl; to ostatně žádný z chlapců. Fyzicky se zdáli v pořádku, ale při chůzi se podivně šourali. Stella nedokázala zachytit jejich vůně.

Díl druhý I SHEVA + 15

401

Dveře autobusu se otevřely, nejprve do nich nastoupili chlapci a usadili se po levé straně. Oknem Stella viděla, jak poradci zatahují a zamykají plastové rolety. Působily dost chatrným dojmem, asi jako závěsy ve sprchách. Joanie postrčila dívky ke dveřím. Prošly napravo od rolety a posadily se do prostřední řady, na kluzkou modrou plastovou lavici, každá najedno sedadlo.

Stella se zavrtěla a kalhoty se jí přilepily k plastu. Povrch sedadel byl podivně lepkavý, jakoby zamaštěný a vycházel z něj terpentýnový zápach. Vnitřek autobusu /řejmě něčím vystříkali. Celia si sedla přímo před ní a naklonila se dopředu k LaShawně.

„Zůstaňte na místech,“ přikázala jim Joanie monotónním hlasem. „Nemluvit.“ Zkontrolovala děti po obou stranách rolety. Pak postoupila dopředu, chytila Julianne /a paži a vycouvala s ní z autobusu. Julianne šlehla po Stelle zděšeným pohledem, v němž ale byla současně i úleva, a zůstala venku, paže spuštěné k bokům, a celá se třásla.

Nastoupil k nim člen stráže. Byl to podsaditý čtyřicátník v khaki kalhotách a košili s krátkými rukávy, která inu na ramenou těsně přiléhala. U opasku měl malou automatickou pistoli. Ohlédl se dozadu na chlapce, pak se naklonil ke straně, koukl se podél rolety na děvčata. Všichni uvnitř autobusu byli /ticha. Stella cítila, jak se jí svírá žaludek. Dveře se zavřely. Will přejel rukou po plastové roletě, i háčky na kolejnici, přišroubované ke stropu, zarachotily. Strážce se nahnul dopředu a zamračil se.

402

Greg Bear I Darwinovy děti

Stella už nedokázala rozeznat žádný pach. Nos měla úplně ucpaný.

„Můžu si tady v autobuse čist?“ zakřičel Will.

Strážce pokrčil rameny.

„Díky!“ zavolal Will a dívky se zachichotaly. „Díky moc.“

Strážce svým úkolem očividně nebyl právě nadšen. Upřel pohled dopředu a čekal na řidiče.

„Co takhle nějaký oběd?“ vykřikl znovu Will. „Dáte nám najíst?“

Chlapci se zasmáli. Dívky klesly do sedadel. Stella si pomyslela, že je možná vezou někam, kde je zabijí a rozpitvají.

Felice už zřejmě dostala tentýž nápad. Celia se třásla.

Will nakonec přestal pokřikovat. Vytrhl z knížky stránku, zmačkal ji do kuličky a hodil ji přes tři sedadla do prostoru vedle místa řidiče. S jazykem vystrčeným mezi zuby a šaškovským výrazem vytrhl další stránku, zmuchlal ji a mrštil ji přímo na řidičovo sedadlo. Následovala další, ta dopadla na podlahu před sedadlem. Stella skrz průsvitnou roletu přihlížela těm projevům vzdoru s jistými rozpaky i rozjařením.

Řidič vylezl po schůdcích na své místo. Zvedl zmačkaný papír rukou v rukavici, zašklebil se a vyhodil ho dveřmi ven.

Papír se odrazil od hrudi strážkyně, která právě nastupovala. Byla to také mohutná čtyřicátnice. Zamumlala něco, čemu Stella nerozuměla. Oba strážci byli vybaveni čichadly, připnutými na kapsy u košile. Stella si všimla, že čidla měli vypnutá.

Řidič se usadil.

„Tak už jedem!“ zařval Will. Jeden z chlapců za ním začal houkat. Strážkyně se otočila a upřela na něj hněvivý pohled.

Přesně v tom okamžiku ji zasáhla další papírová koule.

Díl druhý I SHEVA + 15

403

Strážce prošel podél řady chlapců dozadu. „Jedem! Jedem!“ povzbuzoval řidiče Will a nadsakoval na sedadle.

„Sedni si, sakra,“ přikázal mu strážce. „Tak proč nás nepřivážete?“ provokoval Will. „Neměli byste nás spoutat?“

„Drž hubu,“ zavrčel muž.

Stellu zamrazilo. Skupina lidí, kteří neměli zkušenosti s SHEVA dětmi, je odvážela neznámo kam. Měla pro tyhle věci instinkt. Tihle dva, a řidič s nimi, se zdáli ještě hloupější než slečna Kantorova. Nikdo z lidí uvnitř autobusu, ani venku kolem něj, nevypadal právě spokojeně; všichni se tvářili, jako by se něco pokazilo.

Stella by ráda věděla, co se stalo s tím druhým autobusem, s tím, který obvykle používali.

Will sledoval strážce a řidiče jako jestřáb, neustále na ně upíral zrak. Stella se pokoušela pozorovat ho skrz zástěnu, ale když se opřel, jeho tvář se jí rozmazala.

Okna z plexiskla, zpevněného drátem, zavřeli zvenčí; tohle byl ten typ vozu, který rozvážel trestance na odklizení odpadu nebo čištění krajů dálnice. Vyhlédla oknem ven a zachvěla se.

Celé tělo ji bolelo. Celia před ní se schoulila a něco si pro sebe šeptala, rukama svírala opěradlo. LaShawna zívala, předstírajíc lhostejnost. Felice si omotala paže kolem těla a pokoušela se usnout.

„Je-de-me, je-de-me!“ halekali chlapci a nadsakovali un sedadlech. Felice si opřela hlavu o okno. Stella si přála, aby už ti kluci ztichli. Přála si, aby bylo všude ticho, protože pak by mohla zavřít oči a dělat, že je někde jinde, l'ri padala si zrazená školou, slečnou Kantorovou, slečnou Kinneyovou.

To byla samozřejmě hloupost. Zrada byla už to, že mu-

404

Greg Bear I Darwinovy děti

seli být ve škole. O co horší bylo školu opustit? Opřela si hlavu, aby se jí přestalo dělat špatně.

Strážkyně přikázala řidiči zavřít a zamknout dveře. Řidič nastartoval a zařadil rychlost. Autobus se trhaně rozjel.

Celia začala zvracet. Řidič škulbl volantem a zastavil na konci betonového nájezdu na hlavní silnici.

„To nic!“ zavolala strážkyně se znechuceným výrazem. „Uklidíme to, až budeme na místě. Jedte!“

„Je-de-me!“ skandovali chlapci. Will pohlédl na Stellu, sevřel rty a vytrhl z knížky další stránku.

Jakmile se autobus rozjel, malými větracími otvory nad okny začal dovnitř proudit vzduch a Stella se hned cítila lépe.

Celia byla zticha, ostatní dívky seděly ztuhle na svých sedadlech. Stella přemítala o situaci, ve které se všichni ocitli, a usoudila, že jde o neohrabanou, nepromyšlenou akci, o níž někdo rozhodl na poslední chvíli. Převáželi je jako humry v kontejneru. Nejvíce ze všeho záleželo na čase. Někdo je chtěl pěkně čerstvé.

Pokusila se vytvořit trochu slin, aby si zvlhčila ústa. Na jazyku měla odpornou chuť.

„Bude to trvat asi hodinu a deset minut,“ oznámil řidič, když vyjeli ze školního parkoviště. „Pod sedadly máte láhve s vodou. Cestou uděláme jednu přestávku.“

Stella sáhla pod modrou lavici a vytáhla plastovou tašku s láhví s vodou. Podívala se na ni a zauvažovala, co do té vody asi přidali; co s nimi asi udělají na konci té cesty, toho „výletu pro hodné chlapečky a holčičky“? Aby se uklidnila, vzpomínala na Kaye, a pak na Mitche. Nakonec si vybavila oranžového kocoura Fízlika, jak ho držela a hladila a on přitom předl.

Jestli teď měla umřít, přála si, aby to mohla udělat tak důstojně jako starý Fízlik.

Díl druhý I SHEVA + 15

405

30

OREGON

Mitch se probudil před úsvitem, oblékl se, aniž vzbudil Mertona, a opustil stan, který spolu sdíleli. Vyšel na kraj svahu nad údolím řeky Spent a díval se, jak se ranní slunce snaží rozprostřít své paprsky nad krajem. Ze svého místa jasně viděl Mount Hood, horu vzdálenou třicet kilometrů, s její sněhovou čapkou, ve světle úsvitu purpurovou. Zvedl ze země tenkou větvičku, strčil si ji mezi zuby a skousl.

Mitch sám sebe nikdy nepovažoval za jasnovidce, senzibila, telepata nebo jak ještě lidé tyhle osoby nazývají. Kaye mu před lety řekla, že vědci a umělci mají podobné schopnosti, projevující se tvůrčím myšlením, ale vědci musí umět své představy a fantazie dokázat.

Mitch jí nikdy neprozradil, co z toho rozhovoru vyvodil, ale svým způsobem mu to pomohlo srovnat si ty věci v hlavě - pochopit vlastní uměleckou stránku, která mu předkládala nápady a závěry, jež nemohl podpořit logickou úvahou.

Nešlo o žádné mimosmyslové vnímání.

Prostě jen uvažoval jako umělec.

Nebo policajt. Příroda je ten nejvýkonnější masový vrah. Antropolog se trochu podobá detektivovi, i když mu tolik nejde o prosazení spravedlnosti - ta se vzhle-ik-rn k nesmírné rozloze času a množství smrti nutně jeví /cela abstraktní -, ale snaží se přijít na to, jak oběti zem-icly, a co je ještě důležitější, jak žily.

Protřel si oči a zahleděl se úzkým údolím k severu, k rokli, kterou kdysi dávno řeka vyhlodala ve vrstvách /eminy, lávy a popela. Pak se obrátil a podíval se na vy-

406

Greg Bear I Darwinovy děti

kop ve tvaru L, překrytý plachtami a plastem a zamaskovaný sítí.

„Doprdele,“ vyhrkl, překvapen, když jeho vlastní nohy samy vykročily podél okraje údolíčka, směrem od hlavního výkopu.

Ten medvěd. Ten zatracený tajemný medvěd, kterým to všechno začalo.

Ten medvěd přišel k řece, aby si nachytal pár ryb, a zadusil ho padající popel - ale k tomu došlo o několik dní dřív, než sem dorazili lidé. Lidé obvykle stopovali medvědy, tím si byl téměř jist, a spoléhali se, že pro ně najdou nejlepší místa pro rybolov. Někdo se zmocnil medvědí lebky, ale nerozsekal tělo - na kostech nebyly známky po rozřezání. To nejspíš znamenalo, že tělo už v té době nevypadalo moc vábně.

Lososi se vraceli na jaře a v létě, vytřeli se a zemřeli, různé skupiny a druhy v různou dobu. Tlupy kočovníků načasovaly své cesty a umístily svá přechodná sídla tak, aby co nejvíce využily jednoho či více z těchto návratů, období, kdy byly řeky plné chutného červeného lososího masa.

Listy mění barvu. Voda je chladná a studená. Lososi se jako velké červené gumové hračky svíjejí na skalnatém říčním dně. Medvědi vyčkávají na břehu, potom se vrhají do proudu a chytají je.

Většina medvědů pravděpodobně utekla hned při prvním spadu popela, nechali na břehu jen starého samce, který už byl příliš nemocný, aby putoval s nimi, nebo možná zraněného po nějaké rvačce, čekajícího na smrt.

Jenom hádám, zatracené, nic víc.

Proč by lidé šli proti proudu a nevšimli si popela? Ani hlad je nemohl na takové místo přivést, natož přimět je, aby tu zůstali. Pokud zrovna nepršelo, každý jejich krok

Díl druhý I SHEVA + 15

407

musel zvedat mraky dusivého popela. Postavit si tu rybářský tábor by byla naprostá pitomost.

Někdo je sledoval, stejně jako toho medvěda.

V noci se mu o těch kostech zdálo. Netušil, jestli se umělcům o jejich práci zdává - nebo jestli detektivové řeší své

případy ve snu. Ale k jeho způsobu práce patřilo, /c se mu zdálo o lidech, které našel v hrobech nebo tam, kde zahynuli.

A někdy míval pravdu.

Často míval pravdu.

Do háje, v devíti případech z deseti se ukázalo, že Muchovy sny byly pravdivé - pokud počkal a nechal je vyvířiti, postupně probrat všechny možné variace a dospět k nevyhnutelnému závěru. Takhle nějak to bylo s mumi-i-mi v Alpách. O těch se mu zdálo celé měsíce.

Jenomže teď neměl tolik času. Musel se spolehnout na pouhé tušení.

Ty Australanky mu poskytly vodítko, možná ještě lepší než kostry Homo erectus. Dostaly se hodně daleko na sever. Teprve nyní antropologie začínala připouštět možnost, že se na amerických kontinentech střetávaly různé přílivy národů - nejprve na jihu australské čluny, hnané bouří, později, na severu, častější příchody Asiátů, kteří přešli přes ledové mosty mezi kontinenty.

Australané se vyskytovali v Jižní Americe - a zjevně i v Severní - o desítky tisíc let dříve, než se setkali s Asia-ly.

Asiaté je přemohli, pozabíjeli je nebo si je podrobili, /ailačili je ze severních oblastí, které už možná prozkoumali, zpátky na jih. Musela to být monumentální válka, rozprostírající se na rozloze milionů čtverečních kilometrů a zabírající tisíce let, obrovský, zuřivý rasový konflikt. Nakonec Australané téměř vyhnuli - zanechali po sobě jen pár potomků - míšenců na východním pobřeží

r

408

Greg Bear I Darwinovy děti

Jižní Ameriky: Tierra del Fuego, které znal Darwin a jiní badatelé.

Byli pronásledováni. Spojili se s lidmi druhu Homo erectus, protože čelili společnému nepříteli.

Mitch krácel jako automat, očima prohledával půdu před sebou, jinak nevnímal nic kromě těžkých kroků svých bot na starých, omletých balvanech říčního dna. Tady by nebylo dobře upadnout, zvláště ne s jednou rukou chromou.

Moc daleko na severu. Nebezpečná oblast, obsazená Asiaty. Přišli sem kvůli řece bohaté na ryby, sledovali medvědy; muži a ženy, rozšířená rodinná tlupa. Možná je vedl jeden silný muž - a možná se mu líbily plotky s děvčaty Homo erectus. Není žádný důvod být naivní.

Ale jeho ženám to nevadilo - z těch hrátek se nikdy nenarodily žádné děti. Mitch téměř viděl před sebou muže a ženy z druhu Homo erectus, jak se přidávají k tlupě Australanů, nejdřív jen žebrají/potom jsou pověřováni pomocí ženám, pak se jejich ženy nabízejí mužům z tlupy a jejich vlastní muži nic nenamítají. Přirozené postoje hladových a vymírajících. Nakonec musely mezi nimi vzniknout hlubší sympatie, něco víc než vztah pánů a mazlíčků. Byli si postavením rovni? Nejspíš ne. Ale členové tlupy z rodu Homo erectus nebyli hloupí. Vždyť přežívali déle než milion let. Homo sapiens byl proti nim na Zemi nováček.

Mitch začíchal a vysmrkal se do kapesníku; vzduch se oteploval a byl plný pylu trav. Dřív netrpíval precitlivělostí, ale léta ve vězení, kde vládla zatuchlina a plísň, jeho citlivost zvýšila.

Pokud by se ti muži pohybovali tady venku - což není jisté - nemohli by ženy zachránit. Nepodařilo by se jim to a pravděpodobně by také zahynuli. Leda by odtud, z tohoto nešťastného

Díl druhý / SHEVA + 15

409

místa, uháněli rychleji než vlna žhavého bahna - a ženy tu nechali napospas.

V čem jsem lepší než oni?

Nepostaral jsem se o své ženy, dceru mi vzali.

Co když ty muže skutečně najdu, co pak? Co to ksakru hledám? Vykoupení? Omluvu?

Pohlédl vzhůru do slunce, pak si zaclonil oči a sklopil je. Břehy staré řeky lemovala tlustá vrstva tmavě hnědého jílovice, místy natolik zvětřalá, že se z ní stala zemina dost úrodná pro pár keřů a stromků, místy zase tvrdá, holá a obnažená. Zem pokrývaly balvany o velikosti fotbalových míčů a nikde žádný náznak, že by mohl nečekaně zakopnout o sbírku fosilií.

Sedl si na zvětřalý balvan a opřel si levý loket o koleno, aby z ochrnuté paže vyhnal brnění. Chvilími jako by se mu v té končetině zastavil krevní oběh, a pak se ozvaly nervy a celá paže sebou zaškubala v nesnesitelné bolesti.

Nebylo snadné udržet pozornost a soustředění. Něco inu v tom vytrvale bránilo, možná smysl pro realitu, který si uvědomoval marnost tohoto počínání. „Kam byste šli?“ zašeptal. Pomalu, s pokrčenými koleny, se otáčel kolem své skály, očima pozorně pátral v kamenitém, nerovném terénu, díval se nahoru nad údolí a zase dolů do proláklín porostlých houštím. „Kam vás odneslo těch dvacet tisíc let od vaší smrti? No tak, hoši. Pomozte mi /. toho ven.“

Lehký větřík zahvízdal v křovinách a dotkl se jeho vlasů jako přízračné prsty. Odfoukl si ze rtu mouchu a odhrnul si vlasy z očí. Kaye ho kvůli střihání vlasů vždycky hubovala, ale po nějaké době ho prostě nechala být, i Mitch někdy přemítal, co mu vadilo víc - když s ním /icházela jako s malým klukem, nebo když to vzdala.

410

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

411

Tiše zaskřípal zuby jako šelma, která chce nahnat strach nepřítelům. Z osamělosti a viny ho až rozbolelo na prsou. Tuláci.

Jeho oči ještě pořád dokázaly rozeznat úlomek kosti od oblázku na vzdálenost dvanácti kroků. Dokázal si nastavit

mentální filtry, které vyřadily veverčí a králičí kosti i vybledlé, zvěří potrhané zbytky s tmavými šlachami, pocházející z nedávné doby.

Oči se mu zúžily do štěrbin.

Tlupa zkušených mužů mohla zahlédnout nebo uslyšet blížící se příval. Polekali se a snažili se dostat do vyšší polohy. Tam, kde se právě nacházel, kam ho nohy samy donesly, na nejvyšší bod v okolí, hřeben pevné skály s kapsami hlíny a křovím. Viděl odtud na tábor, nebo přinejmenším věděl, kde leží - asi půl míle odtud, skrytý za křovinami a stromy.

A na severu viděl Mount Hood jako věčnou stráž, klidně si dřepící viko nad potlačenou zemskou energií, se sykotem vyfukující obláčky páry, ale nepřiznávající své dávné výbuchy hněvu, své dávné zločiny.

Mitch úplně zavřel oči a představil si vůdce tlupy. Obraz se vyjasnil. Mitch zmizel a na jeho místě stál hlavní lovec tlupy, jejich velitel.

Měl tmavou, odhodlanou tvář. Ve vlasech mu ulpíval popel, všude na kůži měl skvrny od popela, až vypadal jako duch. V Mitchově představě byl vůdce nejprve ru-dohnědý a téměř nahý, ale najednou se na jeho štíhlé, nahrbené postavě objevil oděv z kůží, ani před dvaceti tisíci lety to nebyly žádné hrubé cáry, protože lidé se i tehdy oblékali s důvtipem a účelně; náčelník měl nohavice a opásanou tuniku, váček na pazourky a kousky obsidiá-nu a vůbec věci, které nosil s sebou.

Srdce jim prudce buší, když na sobě navzájem vidí ty bledé skvrny, kvůli nimž už teď vypadají jako mrtví. Bojí se jeden druhého. Ale vůdce je drží pohromadě. Poskakuje a šklebí se, až se nad svým popelavým vzhledem skfegotavě rozesmějí. Náčelník není jen chytrý; na téhle malé tlupě mužů, společníků na cestě drsným krajem, mu opravdu záleží, a dělá si také starosti o ženy, které žvákají kůže a vyrábějí pro ně oděv.

Nikdy nepodceňuj své předky, ani své bratrance. Vydrželi tady velmi, velmi dlouho. A už tehdy uměli milovat, starat se a chránit se navzájem.

31

ARIZONA

Autobus projel předměstím Flagstaffu s nízkými, plochými cihlovými a štukovými domy uprostřed zaprášených štěrkových dvorků. Na takovém předměstí Stella bydlela jako dítě. Opřela si hlavu o plastické opěradlo a dívala se na domy, které míjeli. I s klimatizací bylo uvnitř auto-Imsu horko a vody jí rychle ubývalo. Chlapci přestali mluvit a Will vedle své hromádky zmačkaných zažloutlých stránek z paperbacku nejspíš usnul.

Někdo jí poklepal na rameno. Byl to ten strážce. Měl velkou kabelu a vytáhl z ní další láhev vody.

„Už tam budem," řekl a strčil jí láhev do ruky. „Dejte mi ty prázdné." Když mu dívky láhve podaly, předal je své kolegyni, taje uložila do jiné tašky a zavřela ji. Potom přešel do přední části autobusu, dal čerstvé láhve i chlap-i-ňm a vzal si od nich prázdné.

Když podával láhev Willovi, potrásl hlavou a zachmuřeně se zahleděl na nepořádek pod ním.

412

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

413

„Bavíš se dobře?" zeptal se Willa.

Will na něj upřel zrak a pomalu zakroutil hlavou.

Řidič autobusu neustále zatáčel, vozil je ulicemi tam a zpátky, jako by zabloudili. Stella si nemyslela, že by ztratil cestu.

Spíš se snažili někomu nebo něčemu vyhnout.

Jakmile si to uvědomila, posadila se zpřímá. Ohlédla se dozadu. Autobus sledovalo malé hnědé auto. Když odbočili za roh, spatřila před nimi další auto, tentokrát zelené, se dvěma lidmi na předním sedadle. Autobus sledoval vedoucí vůz. Měli doprovod.

Na tom nebylo nic neočekávaného. Proč se tedy nemohla zbavit pocitu, že nic z toho nebylo dobře naplánováno, že se něco zhatilo?

Will ji pozoroval. Přitáhl se blíž k roletě a pohyboval rty, ale v hluku okolního provozu neslyšela, co říká. Jeli teď po štěrku, kodrcali po nějaké zemědělské cestě přes neobdělané pole směrem ke státní silnici. Autobus nadskočil, když vyjeli na asfaltku, naklonil se doleva. Vedoucí vůz zpomalil, aby ho mohli dohonit.

Stella sledovala Willovy rty pečlivěji, teď když už se tolik nekymáceli. Sandia, vyslovoval bezhlesne. Vzpomněla si, jak se jí tehdy ptal, jestli o tom místě neslyšela, ale stejně nevěděla, co má ta Sandia být.

Will si přejel prstem napříč pod bradou. Stella zavřela oči a odvrátila se. Nemohla se na něj dívat. Měla i tak dost velký strach, nepotřebovala, aby ji ještě někdo děsil.

Uběhla další hodina, jeli po rovné dálnici, která se táhla skalnatou pouští s nízkými rudými horami na obzoru. Slunce měli téměř přesně nad hlavou. Výlet už trval mnohem déle, než tvrdila Joanie.

Dálnice byla skoro opuštěná, jen tu a tam po ní projelo pár aut. Malé červené BMW s poznávací značkou Nového Mexika objelo zleva krátký karavan a prolétlo kolem nich. Chlapci lhotejně sledovali jeho rychlou jízdu, ale pak zvedli ruce s ohnutými prsty a zasmáli se.

Stella nevěděla, co tím chtěli vyjádřit. Jejich smích zněl hrubě. Chování těch kluků ji trápilo. Vypadali divoce.

Rozlehlé písčité a skalnaté plochy podél dálnice na ni měly hypnotický vliv. Hory byly pořád daleko. Znovu přemítala, co znamená Sandia, ale pak se na to slovo vykašlala, nenáviděla jeho zvuk tím víc, že to vlastně bylo docela pěkné slovo.

Zaječely pneumatiky.

Při prudké změně směru se s trhnutím probírala z dřímoty. Přidržela se sedadla před sebou. Autobus se stočil doleva, pak doprava, naklonil se. Pneumatiky pořád skřípěly na asfaltu. Celiina hlava a ramena před ní poskakovaly jednou na

tu, pak na druhou stranu, a když se Stella podívala doprava, vnější svět vzlétl vzhůru a pak klesl dolů, i s horami a pouští a se vším. Potom ji něco postrčilo na bok, sklouzla po hladkém sedadle a narazila do okna, udeřila se o něj do hlavy, šíje a ramene. Plexisklo popraskalo a mezi zpevňujícími dráty se začalo olupovat, odírala si rameno o hlinu a štěrku.

Na chvíli se v autobuse rozhostilo ticho. Vypadalo to, /c vozidlo leží na boku, na pravé straně, na její straně. Nebylo moc dobře vidět a vzduch se zdál hustý a páchl spálenou gumou.

Pokusila se pohnout a zjistila, že to jde, což v ní vyvolalo příliv nadšení. Její tělo pořád fungovalo, byla stále unživu. Pomalu se zvedala, slyšela přitom zvuky podobné řinkotu a páráni. Potom na roletu spadl nějaký chlapec, i /aryl ji koleno do boku. Skrz napjatý plast nad sebou viděla zadek dalšího chlapce v denimových kalhotách, a mlhavě zahlédla něčí zkřivený obličej. Will, pomyslela

414

Greg Bear I Darwinovy děti

si a se zasténáním se vzepřela proti tělu nad sebou, ale nedokázala s ním pohnout.

„Slez ze mě, prosím," žádala tlumeným hlasem.

Měla bolesti. Na chvíli si myslela, že propadne panice, ale zavřela oči a vzpamatovala se. Nedosáhla si na rameno, ale usoudila, že krvácí, a halenku měla asi roztrženou. Cítila na holé kůži něco ostrého - asi štěrku.

Zvenčí slyšela hlasy, mluvili tam nějakí muži, jeden z nich křičel. Připadalo jí, že jsou hrozně daleko. Pak se dveře se zavrznáním otevřely. Koleno z jejího boku se zvedlo, zato jí na kotník tvrdě dupla něčí noha a přitiskla jí ho na rám předního sedadla. Zaječela; tohle opravdu bolelo.

„Promiň," omluvil se chlapec a zvedl nohu. Viděla, jak se nad ní míhají stíny, neohrabané, omráčené, tlačící se na plastovou roletu. Willova tvář se rozmazala a vybledla, byl pryč. Roleta lehce spočívala na ní. Něco vydalo hlasitý vzdech, možná to byla brzda nebo nějaký kluk. Překulila se, aby si konečně mohla sáhnout na rameno, a zvedla ruku před sebe. Viděla trochu krve, ale ne moc. Přes zadní sedadlo se k ní prodíralo světlo. Někdo otevřel nouzový východ a možná i poklop na stropě.

„Radši bychom vás měli odtud dostat," pravil přívětivě nějaký muž. „Slyšíte mě všichni?"

Stella teď ležela zády na štěrku a hlině a boční stěně autobusu. Otočila se, vzepřela se koleno a pažemi o sedadla, která se natlačila k sobě mnohem blíže, než byla před tou srážkou. Do úst se jí nějak dostala větvička s listím, vyplivla ji a kroutila se dál, až se zvedla na kolena. Byla celá poškrábaná, ale žádná z těch ran příliš nekrvácela. Bušila rukama do rolety, dokud ji kdosi za cinkání háčků neodtáhl.

„Kdo je tady? LaShawno? Jsi tam?" Mužský hlas, hluboký a zřetelný.

Díl druhý± SHEVA +

415

A někdo další: „Celio? Hughu Davisi? Johnny? John-ny Lee?"

„To jsem já," řekla Stella. „Jsem tady."

Pak uslyšela volat LaShawnu. Dívka plakala. „Mám něco s nohou," kvílela.

„Vytáhneme tě, LaShawno. Buď statečná. Pomoc je na cestě."

Kdosi hlasitě zaklel a komusi nadával.

„Couvňte. Vypadněte odtud. Je to hrozné, ale vy teď couvněte."

„Vytlačil jste nás z ty zkurvený silnice!"

„Dostali jste smyk."

„A co jsem sakra měl dělat? Všude kolem byla fůra aut. Ježíši, potřebujeme sanitku. Zavolejte někdo sanitku!"

Stella zauvažovala, jestli by raději neměla ještě zůstat, kde je, v polotmě, kde o ní nikdo neví.

Najednou ji někdo zatahal za paži a vlekl ji mezi sedadly ven do prostoru mezi opěradly a stropem autobusu, který se teď podobal chodbičce s okny místo podlahy. Myl to Will. Skrčil se a mžoural na ni jako opice, rozcu-i liány, s obličejem samá krev.

„Teď můžeme jít," řekl.

„Kam?" zeptala se Stella.

„Už pro nás jedou. Lidé. Chtějí nás zachránit. Ale my můžeme odejít."

„Měli bychom pomáhat."

„A co tady můžeme dělat?" namítl Will.

„Měli bychom pomáhat."

Na prchavý okamžik zatoužila otřít mu ruku o tvář. i iši jí hořely.

Will potřásl hlavou a napůl v předklonu se škrábal do->iVdu. Na chvíli se zdálo, že prostě vyleze ven oknem,

416

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

417

ale pak se k nim natáhly dva páry paží, on pohlédl dolů na Stellu a zatvářil se kysele.

„Je tady ještě jedna dívka. Je v pořádku," řekl. „Postarejte se o ni, mě nechtě být."

Stella seděla u dvouproudové dálnice s obličejem v dlaních. Při srážce se pořádně uhodila do hlavy, a teď jí v ní tepalo.

Vykoukla skrz prsty na dospělé, kteří obcházeli autobus. Od havárie uplynulo asi dvacet minut

Will ležel vedle ní, rukou si nedbale stínil oči, jako by dřímал. Kalhoty měl roztržené a dírou byl vidět dlouhý šrám. Jinak byli oba celkem v pořádku.

Celia, LaShawna a tři chlapci už seděli vzadu v autech, ale ne v těch vozech, které patřily k doprovodu. Obě při srážce

vletěla do škarpy a byla pěkně potlučená - pomačkané chladiče, sykot páry, víka kufrů zprohýbaná a otevřená.

Zdalo se jí, že na druhé straně autobusu slyší oba strážce, možná i řidiče.

Asi sto metrů za místem havárie parkovaly dva policejní vozy. Nerozeznávala jejich značky, ale viděla, jak jim blikají světla. Proč jim nepomohli ven, proč se nechystali vrátit děti do školy?

Přijede snad pro ně vůz Mimořádky nebo ambulance?

Ke Stelle a Willovi přistoupil černý muž v pomačkaném hnědém obleku. „Ostatní hoši a děvčata jsou dost ošklivě pohmoždění, ale z toho se dostanou. LaShawna je v pořádku. Té její noze díky Bohu nic není.“

Stella na něj podezíravě zamžourala. Neměla ponětí, kdo to je.

„Jsem John Hamilton,“ řekl. „LaShawnin otec. Musíme odtud vypadnout a vy s námi.“

Will se posadil, líce se mu zbarvily téměř mahagonově od slunce i vzdorem. „Proč?“ zeptal se. „Chcete nás vzít do jiné školy?“

„Nejdřív vás musíme vzít k doktorovi na prohlídku. Nejbližší bezpečné místo je asi osmdesát kilometrů od-lud.“ Ukázal na silnici ve směru, odkud přijeli. „Zpátky do školy ne. Moje dcera už se tam nikdy nevrátí, ne dokud budu naživu.“

„Co je to Sandia?“ zeptala se ho Stella z náhlého popudu.

„To jsou nějaké hory,“ řekl John s překvapeným výrazem, a spolkl cosi, co určitě bylo hořké. „Pojďme, honem. Myslím, že tady pro vás bude místo.“

Zastavilo u nich třetí auto, John promluvil s řidičkou, /mou středních let s velkými tyrkysovými prsteny na prstech a jasně oranžovými vlasy. Zdalo se, že se znají.

John se vrátil k nim. Vypadal podrážděně.

„Pojedete s ní,“ prohlásil. „Jmenuje se Jobeth Hayde-nová. Je to taky máma. Mysleli jsme, že tady bude i její ila-ra, ale není.“

„Vy jste ten autobus vytlačili ze silnice?“ zeptala se Stella.

„Snažili jsme se zpomalit vedoucí vůz a dostat vás / .uitobusu. Doufali jsme, že to bude bezpečné. Nemám|x>nětí, jak se to všechno semlelo, ale jedno z jejich aut •.r roztočilo a autobus do něj naboural a už byli vedle •.ilnice. Jedno auto přes druhé. Měli jsme zatracenou kliku.“

Will zvedl ze země svou potrhanou a odranou knížku, M-vřel ji v ruce. Koukl na díru ve svých džínsech a škrá-li.mec pod ní. Pak chvíli civěl na silnici, na auta s blikající-i líni světly. „Já prostě půjdu sám.“

418

Greg Bear I Darwinovy děti

„To ne, synu,“ pravil přísně John Hamilton a najednou vypadal hrozně veliký. „Tady venku umřeš, nikdo ti nezastaví, protože všichni budou vědět, kdo jsi.“

„Zavřou mě.“ Will ukázal na blikající světla.

„Ne, nezavřou. Tihle jsou z Nového Mexika.“

Hamilton nevysvětlil, čím je to tak významné. Will na něj chvilku zíral, obličej se mu vraštil zlostí nebo zklamáním.

„Jsme za vás zodpovědní,“ pokračoval Hamilton tiše. „Pojďte s námi, prosím.“ A ještě tišeji, hlubokým hlasem, téměř ospale, zopakoval pro Willa: „Prosím.“

Will se zapotácel, když vykročil, a John mu pomohl do auta, které řídila žena s oranžovými vlasy jménem Jobeth.

Cestou se přiblížili k červenému buicku, do kterého nasadli Celia, Felice, LaShawna a dva chlapci. LaShawna se na zadním sedadle, ve stínu střechy, pohodlně opřela a zavřela oči. Felice seděla vzpřímeně vedle ní. Celia vystrčila hlavu z okna. „To je panečk-Ku projížďk-Ka!“ zakřičela. Hlavu měla omotanou bílým obvazem, držela láhev 7-UP a sendvič.

„Už žádná šk-Kola, co?“

Will a Stella nastoupili do auta k Jobeth. John jí vysvětlil, kam má jet - na nějaký ranč. Stella přeslechla jméno, mohlo to být Besídka nebo Desítka.

„Já vím,“ přikývla žena. „Znám to tam bobře.“

Stella si byla jistá, že neřekla ‚dobře‘, ale ‚bobře‘.

Will si opřel hlavu dozadu a zahleděl se na čalounění. Stella si vzala od Johna láhev vody a láhev 7-UP, auta vyjela zpátky na silnici a nechala za sebou vrak autobusu, úhledně položený na boku, oba strážce a tři řidiče.

Úřední vozidla, jež, jak se ukázalo, patřila státní policii Nového Mexika, se brzy otočila a už bez rozsvícených majáčků odjela opačným směrem.

„Pojedeme něco přes hodinu,“ oznámila jim Jobeth, která jela v koloně tří vozů poslední.

Díl druhý I SHEVA + 15

419

„Kdo jste?“ zeptala se Stella.

„Nemám ponětí,“ odvětila lehce Jobeth. „Už celá léta to nevím.“ Ohlédla se na Stellu. „Jsi hezká. Všechny mi připadáte hezké. Znáš mou dceru? Jmenuje se Bonnie. Bon-nie Haydenová. Počítám, že je ještě ve škole; vzali ji tam před šesti měsíci. Má přirozeně ryšavé vlasy a hodně výrazné skvrnky. Jsem si jistá, že to dělá ta její irská krev.“

Will vytrhl stránku ze své knížčky a zmačkal ji, pak si s knihou zamával pod nosem. Zazubil se na Stellu.

32

OREGON

Byli na lovu, tihle muži, a vzali s sebou i mladší chlapce kolem puberty; mířili do vyšších poloh, aby se tam podívali po nějaké zvěři, která přežila spad popela. Jenže popel pokrýl jemnou prachovou vrstvou všechno na stovky kilometrů daleko a zvěř utekla na jih, jenom malá zvířátka se trásla ve svých doupatech, ve svých podzemních chodbičkách, a čekala...

A vtom muži uslyšeli, jak se žene příval bahna, a uviděli sopečný oblak, který rozpustil všechn sniž a led na úpatí hory a proměnil ho ve špinavě šedý šál, spadající z hory černého Bu-rácivého Medvěda, jenž má místo drápů blesky... Nebo to možná bohyně hor usedá, rozprostírá kolem sebe svůj přehoz a okraj jeho jemné kůže v okamžiku přelétne desítky kilometrů kraje i; vydává přitom zvuk, jako kdyby tu naráz dusali všichni buvoli, co jich jen na světě je. Pod přehozem se voda z rozpuštěného ledu smísila s horkým plynem, přibrala popel, bahno a padlé stromy, a s řevem .ve hnala k místu, kde stáli lovci, sinálí a zesláblí náhlou hrů-

zou.

420

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

421

Náčelník, který má nejbystřejší oko, nejrychlejší mozek, nejsilnější paže a v téhle tlupě zplodil nejvíc synů a dcer, ačkoli mu je nanejvýš tak pětatřicet, čtyřicet let, ani náčelník nikdy nestál proti ničemu, co by se podobalo řítícímu se laharu. Už popel byl dost zlý. Zdá se, že vzdálené, špinavě šedé stěně potrvá celé dny, než k nim dorazí, než se přežene přes lesy tam v dále. Jak by se i se vši tou zuřivostí a silou vůbec mohla dostat až sem, kde stojí se svými syny a lovci? Ale jen tak pro jistotu se vydá zpátky k ženám.

Mitch se zvedl na koleno a vstal, vykročil na zpáteční cestu k táboru.

Muži utíkají ze svahů dolů, běží zkratkami, kolem nohou se jim zvedají obláčky popela. Náčelník se ohlédne, snaží se zrakem proniknout dusivou clonou, která halí jeho malou skupinu, a už vidí, o kolik blíží se za tu krátkou chvíli dostal ten děsivý oblak. Zachvěje se, teď už chápe vlastní nevědomost. Smrt číhá někde hodně blízko.

Mitch zamířil dolů do mokřin, přes starý jílovec a kolem trsů křovin, kterými hvízdal vítr.

Přichází obří cáknutí. Žhnoucí dech nepojmenovaného pekla, možná v té době dosud nevynalezeného. Náčelník teď běží rychleji, slyší, jak burácení sílí, ten zvuk je silnější než dusot největšího splašeného stáda při tom největším lovu... stěna rozběsněných mraků, valící se zdánlivě důstojně, ale přitom neuvěřitelně rychle, jako obrovský medvěd.

Náčelník se na okamžik zastaví a ukáže všem, že se ten šedý mrak zastavil. Smějí se a vesele houkají. Mrak řídne, tříští se. Lovci nemohou vidět záplavu pod ním.

Vtom nastane dosud nejsilnější spád popela, tlustá opona, tlusté sloupy, oslepující, pálicí v očích, vnikající do nosu a úst, popel skřípe mezi zuby a dásněmi, dusí. Pokoušejí se zakrýt si oči rukama. Slepě vrávorají, padají a vykřikují každý svůj lovecký pokřik, ohlašující totožnost, ještě ne jména. Hřmění se

ozývá znovu, sílí do rytmičkému bušení, přidává se jakot stromů, rvaných z kořenů.

Mitch se krátce zastavil na svahu, stoupajícím z mokřiny, zamžoural na zvětralé vrstvy, rozbité, drolicí se zbytky dávného přívalu bahna. Protřel si oči, pokoušeje se /.atlačit zpátky štěpínku světla v zorném poli.

Z vrcholu hřebene napůl sklouzl, napůl sešel až nad břeh řeky Spent, na útes, shlížející na vyschlé koryto. Možná byli blízko řeky a chystali se ji přebrodit, postupovali přímou čarou mezi vyvýšeninou, kde stál Mitch (.1 náčelník) před chvílí, nedaleko od místa, kde se Mitch lučhával právě nyní, s ochrnutou paží spuštěnou podél u''Ia, nevšímaje si brnění v ní, ani bolestivého stříbrného pŕlměsíce.

Šel podél útesu. Očima stále zkoumal půdu několik iiii-irů před sebou, jestli neobjeví uvolněnou prstní kŕst-I 11 nebo i větší kost, úlomek kosti, kterého se nezmocnil kojot ani ho neodtáhla zemní veverka, který vypadl ze lve malé díry v popelu, v tom tvrdém kadlubu smrti.

Rachot stále sílí, ale mrak se ztrácí. Muži však ze svého místa nevidí lahar, který se rozděluje do dlouhých prstů, nachází si koryta, už vyrytá v zemi, praskliny, vydává ze sebe poslední síly, \ dosahuje dál, dál, a přitom slábne. Oni ale nemohou vidět jas-mx, že tato nová hrozba se je veškerou svojí pohasínající mocí •.nazí zabít. Možná přežijí.

Teď by měli být někde napravo od něj, pokud tu vůbec lsnu. Jejich kosti mohla eroze spláchnout z útesu dolů už pí cd mnoha staletími. Pohyboval se příliš blízko kraje; i. 111 y nemuselo zůstat vůbec nic. Vřece tehdy bylo víc vody, její koryto se nezarávalo tak hluboko; ovšem útes možná měl dostatečnou výšku, aby jim poskytl chvíli oddechu...

422

Greg Bear I Darwinovy děti

Náčelník pohlédne k severozápadu. První vlna skomírajícího přívalu burácí korytem řeky dolů. Oči a nozdry se mu rozšíří hněvem a zklamáním. Je to kouřící, kroutící a vzdouvající se proud bahna a vařící vody. Naplňuje mu oči i mozek. Postupuje rychleji, než dokážou běžet. Muži se přikrčí a příval je s rachotem mine, proteče jim pod nohama, podemílá břeh. Šplhají výš, do bezpečí, ale lahar se vyhoupne nahoru a ta vlna je zachytí, marně vztahují ruce vzhůru. Hustá tekutina je okamžitě opaří, náčelník slyší ostatní řvát, ale trvá to jen krátce.

Mitch zatajil dech.

Jejich ženy na druhé straně řeky musely zemřít ve stejném okamžiku nebo pár vteřin po nich.

Náčelník klesá s rukama nad hlavou. On i jeho synové a ostatní lovci zoufale bojují s vařícím bahnem o každou desetinu vteřiny, ale potom zůstanou nehybně ležet. Bahno je přikryje více než půl metru tlustou pokrývkou se spoustou klacků, kusů dřeva, kamenů o velikosti pěsti, i se zbytky mrtvých zvířat.

Mitch kráčel dál a pozvolna se uklidňoval. Připadalo mu, že věci do sebe zapadají. Když už byl na stopě, jeho mysl se podobala tichému jezeru.

Krajina je horká, stoupá z ní pára. Kolem řeky nepřežilo nic, co se nacházelo na povrchu země. Keře, zbavené listí, se kupí mrtvé a polámané podél říčního toku. Mrtvolky leží uvařené a napůl zahrabané pod nánosy kouřícího bahna. Celý kraj je cítit po bahně a dušené zelenině. Je cítit jako bylinky v masovém vývaru.

Bahno chladne.

A přichází třetí vlna spadu popela, která pohřbí všechny pozůstatky mužů i žen, celé míle zpustošeného kraje kolem

řeky Spent.

Bylo po všem.

Mitch nechal hlavu sehnutou a tlačil si prstem na oko, ale bolest už stejně přicházela. Cena, kterou je nutno zaplatit.

423

Rod Taylor posouvá páku na starém stroji času dopředu. Bahno pod šedivým příkrovem popela tvrdne. Kolem letí čas. Těla se rozkládají ve svých skrytých hrobech, poskvřňují tvrdou hlínu. Maso se ztrácí, kosti chrastí při zemětřeseních, hlína a kámen praskají, přitéká čerstvá voda a další bahno, dutiny se plní hlínou o odlišné hustotě a složení, ale drží tak kosti pohromadě, a ty nakonec zůstanou klidně ležet. Muži teď mohou odpočívat. Mitch věděl, že tu stále někde jsou. Zastavil se a pohlédl doprava, ke stupni, vyhlodanému do útesu stovkami staletí zvětrávání. Nejdřív nevěděl, co vlastně upoutalo jeho pozornost; schovávalo se to před ním v tom bolestivém srpku světla.

Vrchol jílovcového stupně měl teď nejméně dva metry nad hlavou. Pod povrchovým nánosem zeminy a křovi-natým porostem se táhl tmavošedý pruh. Ale jeho vidění se soustředilo do tunelu s jasně zářícím koncem, takže spatřil lesknoucí se vodorovně uložený výstupek. Sotva se odvažoval dýchat.

Mitch se sehnul s paží volně visící dolů, kolena si opřel o hromadu zvětralých hrud a oblázků. Natáhl prsty pravé ruky a přešel jimi po zpevněném šedém popelu a stlačeném jílově.

Výstupek se dal v kompaktní vrstvě dobře nahnat. Mohla to být kost z jelena, z horské kozy, z divoké ovce. Ale nebyla. Šlo o lidskou holenní kost. V této vrstvě musela být nejméně tak stará jako kosti v táboře. Jednou rukou sáhl dolů, v pravém oku mu poletovaly jiskry. Na-i.ihl se pro malý kousek, který tam viděl, tmavohnědou patní kost v kupě tmavohnědého kamení.

Uchopil ji, otáčel s ní, aby ji viděl jasně. Byla malá, ale inké lidská. Přinejmenším druh Homo. Vrátil ji zpátky. Poloha bude důležitá, až dojde na zkoumání.

424

Greg Bear I Darwinovy děti

Vytáhl ze saka zubařský háček a pustil se do ztvrdlé hlíny a popela kolem holenní kosti, dokud si nebyl úplně jistý, po dlouhé minuty vzdoroval bolesti v lebce. Potom si sedl s přitáženými koleny.

Už to nedokázal dál odkládat. Dostavila se migréna. Takhle zlou už neměl víc než deset let. Zubařský nástroj mu vypadl z ruky. Schoulil se na zemi, pokoušeje se ne-sténat nahlas.

Dokázal natáhnout prst a pohladit napůl skrytou kost.

„Našel jsem tě," zašeptal. Potom zavřel oči a nechal přes sebe převalit svůj vlastní lahar.

33

NOVÉ MEXIKO

Dickenův monitor zaplnily údaje, porovnávací expresi proteinů v embryonálních tkáních v různých vývojových fázích. Pátral po těžko postižitelném retrovirovém či transpozonovém spouštěcím mechanismu, který by se mohl vplížit do komplexu vývojových genů, vyvolávajícího u lidských žen tvorbu hymenu. I s využitím předchozích výzkumů a srovnání - bylo neuvěřitelné, že některá dokonce našel v literatuře - to vypadalo na měsíce, snad i léta práce.

Doktor Jurie Dickena odsunul do nejbezpečnějšího a nejméně zajímavého postavení v Sandia Pathogenics. Odložil ho k ledu, dokud ho nebude třeba.

Podivný taneček mezi užitečností a zabezpečením. Jurie držel Dickena takřikajíc pod palcem, hlavně aby věděl, kde je a čím se zabývá, a možná později použije jeho mozek.

425

Ale aby se přiznal? Nechal se přistihnout?

Dicken by si nikdy nedovolil pustit z hlavy cokoli, co se týkalo Arama Jurieho.

Ten člověk rozesílal množství nesouvislých, dlouhých e-mailových vzkazů, psaných kryptickým, těžko postižitelným stylem, které v Dickenovi vyvolávaly až příliš mnoho vzpomínek. Jurie nejspíš po něčem šel, a podle Dickenova názoru byl obdařen možná pokrivenou a šílenou, ale přece jen značnou schopností proniknout k jádru věci.

Jurie choval přesvědčení - ne tak docela nové - že viry hrají významnou, i když jen hrubou roli téměř v každém stádiu embryonálního vývoje. Měl však některé zajímavé názory ohledně toho, jak to provádějí:

„Genomické viry se chtějí podílet na velké hře, ale mezi genetickými hráči jsou příliš jednoduché, omezené, v nemilosti. Nemohou provádět skutečně velké věci, a tak se zabývají utajenými podrobnostmi, a velká hraje toleruje, načež se stává závislou na i jejich rafinovaných hříčkách...

Samy o sobě slabé, endogenní viry možná spoléhají na velmi odlišnou formu apoptózy, předem naprogramované buněčné sebevraždy. V určitý moment se ER V projeví a umístí na povrch hnňky antigen. Buňku zkontrolují agenti imunitního systému a zabijí ji. Tím, že rozhodují o tom, jak a které buňky obsahují antigen, mohou genomické viry ovlivňovat hrubou stavbu em-l'ya, či dokonce rostoucího těla po narození. Pochopitelně se nazývá o zvýšení svého množství a upevnění svého postavení v da-in-m druhu, v rozšířeném genomu. Pracují na tom tak, že si udržují slabou, ale stálou pozici, v níž čelí vytrvalým, mocným tokům imunitního systému.

A u savců dosáhli vítězství. Přenechali jsme některé klíčové aspekty svého života virům, abychom poskytli svým potomkům

426

Greg Bear I Darwinovy děti

čas pro vývoj v děloze, nikoli v omezujícím vejci; čas, aby si zárodek vyvinul propracovanější nervový systém. Pečlivě propočítaná hra. Celý náš rod se stal rukojmím díky nesplaceným dluhům u virových genů.

Podobá se to půjčce od mafie..."

Maggie Flynnová zaklepala na otevřené dveře Dickenovy pracovny. „Máte chvíli?" zeptala se.

„Ani ne. Proč?" Dicken se k ní otočil i se židlí. Flynnová vypadala rozrušeně a neklidně.

„Něco se stalo. Jurie je mimo ústav. Prikázal nám, že máme tiše sedět. Ale já myslím, že to dost dobře nejde. Prostě nejsme připraveni."

„O co jde?"

„Potřebujeme odbornou radu. A možná jste tím odborníkem právě vy."

Dicken vstal a strčil si ruce do kapes kalhot. Náhle byl ve střehu a velmi ostražitý. „O jakou radu se jedná?"

„Máme nový přírůstek," odvětila Flynnová. „Není to opice." Vůbec se jí nezamlouvalo, co mají před sebou.

Když si Maggie Flynnová myslela, že Dicken má Juřicovu důvěru, kdo by jí to rozmlouval? Propustka Flynnové je mohla dostat, kam potřebovali, i kdyby ta jeho selhala - to zjistil právě včera při návštěvě v Preskyho laboratoři ptakořitných savců.

Flynnová ho vyvedla z budovy k malému vozíku a vezla ho kolem pěti staveb, které tvořily zoo. Venku, na volném prostranství, mimo dosah odposlouchávacích zařízení, se vyjádřila jasněji.

„Vy jste už pracoval se SHEVA dětmi," začala. „Já ne. Došlo k nepříjemné situaci, z hlediska lékařského, etického a kdovíjakého ještě. Nevím, jak se k té záležitosti postavit. Turner mě vybral jako jedinou vdanou ženu v tomhle

427

bloku, abych poskytla morální podporu, zajistila spojení... Ale upřímně řečeno, nemám ponětí, co s tím." „O čem to mluvíte?" stále nechápal Dicken. Flynnová zastavila vozík. Působila čím dál nervózněji. „Vy nic nevíte?" pronesla o stupeň zvýšeným hlasem.

Dickenův mozek pracoval na plné obrátky. Pochopil, /c málem zahodil jedinečnou příležitost. Vy jste pracoval .v... Jako jediná vdaná žena...

Takže oni to přece dělají. Udělali to. Pocítil, jak se mu /rychlil tep, a zadoufal, že to na něm nebylo poznat. „Ach tak," pravil, předstíraje věcný tón. „Virové děti." Flynnová si skousla ret. „Nemám tohle označení ráda." /novu vozík rozjela pomocí malé páčky. „Jurie s nimi nikdy nepracoval přímo. Jen se vzorky. Turner právě tak, a Fresky /ase dělá jen se zvířaty, s pacienty to vůbec neumí. Tak jsme pomysleli na vás. Turner prohlásil, že to musí být ten pravý důvod, proč tu jste a proč se věnujete jenom pitomé teorii - aby vás mohli kdykoli uvolnit, až přijde čas."

„Jasně," přisvědčil Dicken a nasadil si masku profesionální obezřetnosti. Stiskl rty, aby neřekl něco hloupého, i ím by se prozradil.

„Na hranicích se něco zvrtilo, nevím co přesně. Nejsem do té míry zasvěcená. Jurie je v Arizoně. Turner mi přikázal, ať vás přivedu, než se vrátí." Její úsměv byl prchavý a zoufalý. „Kocour je pryč."

Přece jen to bylo domácí spiknutí, a ne právě přesvěd-civé. Flynnová od něj očekávala, že řekne něco útěšného .1 vemlouvavého. Celá ta prokletá laboratoř fungovala na inorfinovém stupni úlisnosti, jako by bylo potřeba skrývat hryzající vědomí, že to, co tu provádějí, by jednoho ilne mohlo přitáhnout pozornost Haagu.

„Bůh požehnej zvířátkům a dětem," řekl Dicken. „Tak jdeme."

IH"

I

428

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý / SHEVA + 15

429

Na severní straně řady skladišť Sandia Pathogenics trůnila na černé ploše parkoviště článkovaná nafukovací komora, podobná jakési obrovité mimozemské larvě. Přístup do komory byl tunelem z budovy číslo 5, kde se nacházela většina laboratoří pro výzkum primátů. Dic-ken si všiml dvou vnějších kompresorů a složitého, nově sestaveného sterilizačního zařízení na jižním konci klo-básovité komory.

Teprve když se přiblížili těsně k ní, pochopil, jak je komora obrovská. Celý komplex zabíral skoro půl hektaru a byl veliký téměř jako skladiště.

Zaparkovali vozík a vchodem pro dodavatele vstoupili do budovy číslo 5. Turner už čekal v malém lékařském středisku uvnitř - v nemocnici, očividně zařízené pro lidi, nejen pro primáty. „Díky, že jste přišel, Christophe," přivítal ho. „Jurie právě řeší nějaké nesrovnalosti na hranicích. Tlupa protestujících zablokovala laboratorní autobus a odmítla ho pustit do Arizony. Zjevně si zajistili pomoc místní policie. Jurie musel na poslední chvíli objednat jiný autobus a změnit trasu, aby se vyhnuli zátarasům."

„Není divu," poznamenala Flynnová. Dicken přešel pohledem z jednoho na druhého. Až ho zamrazilo z toho, co spatřil. Veškerá úlisnost se vytratila. Věděli, že jejich kariéry jsou v sázce.

„Přípravy byly celkem jasně, ale Jurie nám o všem řekl teprve včera," pravil Turner. Jejich prohlášení do sebe zapadala jako dílky skládačky.

„Ta dívka je hrozně nešťastná," řekla Flynnová.

„Nejsem si jistý, jestli bychom ji tu vůbec měli mít," dodal Turner.

„Je těhotná," doplnila Flynnová.

„Prý šlo o znásilnění," pokračoval Turner. „Údajně její pěstoun."

„Ach, Bože! Já nevěděla, že byla znásilněna!" vyhrkla Flynnová a přitiskla si ruce ke tváři. „Vždyť je jí teprve čtrnáct! Přivezli ji ze školy v Arizoně. Jurie tomu říká naše škola. Odtud dostáváme většinu vzorků."

„Takže ona je těhotná?" přeptal se Dicken ohromeně, a okamžitě ho napadlo, jestli se právě neprozradil.

„Tohle se ale neví ani na klinice," upozornil ho Turner. „Velice bych ocenil maximální diskrétnost."

Dicken si dovilil projevit svůj úžas. „To už je něco!" Hlas se mu zlomil. „Jenomže ona je 52XX. Co polyploidie?"

„Já vím jen to, co vidím," pravil Turner příkře. „Je těhotná se svým pěstounem."
„To je vážně obrovská věc," prohlásil Dicken. „Přijela do školy před měsícem," řekl Turner. „Její těhotenství jsme objevili při zpracování sady krevních testů. Jurie byl na mrtvici, když dostal zprávu z laboratoře. Vypadal radostí bez sebe. Minulý týden ji nechal převézt sem do Pathogenics, aniž by riám ostatním něco řekl."

„Úplně jsem z toho šilela," přiznala Flynnová. „Nejrad-ši bych ho praštila."

„Ale co jsme mohli dělat? Škola by se o ni nemohla starat, a všichni zatraceně dobře víme, že do nemocnice by ji nepřijali ani náhodou."

Dicken zvedl ruku. „Kdo pracuje na klinice?" „Maggie, Tommy Wrigley - toho jste viděl na večírku, a Thomas Powers. Pár lidí sem přišlo z Kalifornie; ty ne-/náme. A pochopitelně Jurie, ve výzkumné části. Ale tu dívku nikdy nenavštívil."

„Jak je na tom?"

„Je asi ve třetím měsíci. Není jí moc dobře. Napadlo nás, že si mohla sama přivodit třesavku," hlesla Flynnová.

„To není prokázáno," okřikl ji hněvivě Turner. „Má běžné příznaky chřipky, a to bude nejspíš všechno."

430

Greg Bear I Darwinovy děti

Ovšem my musíme být obzvlášť opatrní. A tahle informace se nesmí dostat... No, neříkejte to nikomu ani tady v Pathogenics."

„Ale doktor Dicken pozná, jestli se jedná o třesavku, ne?" bránila se Flynnová. „Proto ho sem přece Jurie přivedl, ne?"

„Pojďme se podívat na to děvče," navrhl Dicken.

„Jmenuje se Fremontová, Helen Fremontová," sdělila mu Flynnová. „Pochází z Nevady. Myslím z Las Vegas."

„Z Rena," opravil ji Turner. Pak se mu obličej samým trápením úplně propadl, ramena mu poklesla. „Tohle už moc dlouho nesnesu," dodal. „Vážně ne."

34

BALTIMORE- WASHINGTON

Kaye a Marge Grossová seděly na zadním sedadle taxíku a mlčely. Kaye pozorovala řidičovu netečnou šíji pod tur-banem, zahlédla, jak se nepatrně zašklebil do zpětného zrcátka. Hvízdal si pro sebe a vypadal šťastně. Pro něj zřejmě SHEVA vnučka nepředstavovala žádné břemeno.

Kaye netušila, jaké podmínky mají SHEVA děti v Pákistánu. Obecně platilo, že tradicionalistické kultury -muslimové, hinduisté, buddhisté - byly vůči nim vstřícnější. To bylo současně překvapivé i zahanbující.

Grossová si poklepávala prsty na koleno a dívala se oknem na auta, která je na silnici míjela. Kolem nich se právě valil nákladák s návěsem, na jehož bocích zářila rudá písmena nápisu VEPŘOVÉ MASO - BIRMING-HAM.

431

„Za tohle utrácení moc peněz," zamumlala Grossová.

Kaye pochopila, že naráží na transplantace prasečí tkáně. „Kam jedeme, Marge?" zeptala se.

„Jen se tak projíždíme," odpověděla Grossová. Brada jí poskakovala nahoru a dolů a Kaye si nebyla jistá, jestli přikyvuje nebo se jí čelist jen tak pohupuje, jak přejíždějí koleje, vyjeté nákladáky.

„Ta adresa je ve vilové čtvrti. Znáám Baltimore a Mary-land docela dobře," řekla Kaye. „Předpokládám, že mě nechcete unést."

Grossová se slabě usmála. „Zatraceně, vždyť to platíte. Víám o pár lidech, které byste možná ráda poznala." „Tak dobře," kývla Kaye. „Lars dneska po Robertovi pěkně vyšlápl." „Robert je pokrytecký čurák."

Grossová pokrčila rameny. „Niméně já se nehodlám řídit Larsovým doporučením."

„Tušila jsem, že nebudete," přisvědčila Kaye. Hrozně jí vadilo, že přijde o svou laboratoř a své spolupracovníky, pořád jí to vadilo. Věda byla její poslední útěcha, a laboratoř pro ni představovala útočiště, kde se mohla zahrabat do práce a na všechno ostatní zapomenout. „Propustím vás," pravila Grossová. „Dobře," hlesla Kaye stísněně. „Není to snad v pořádku?"

„Jistěže." Kaye bušilo srdce. Ale co se všemi těmi věcmi, které jsem stále odkládala? Se vším. co nemůžu dokázat sama?

„Co byste ještě mohla v Americolu udělat?" „Čistý výzkum hormonální aktivace retrovirů u lidí," odpověděla Kaye, stále se chytajíc minulosti. „Zaměřit se na signální soustavy související se stresem. Transfer tran-• kripčních faktorů a regulujících genů k somatickým

432

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý / SHEVA + 15

433

buňkám prostřednictvímERV. Studovat viry jako obecný genetický transportní a regulační systém v těle. Dokázat, že model, považující všechno za chorobu, je nesprávný."

„Slušná oblast výzkumu," uznala Grossová. „Pro Ame-ricol trochu divoká, ale mohla bych zavolat pár lidem a najít vám místo někde jinde. Ale upřímně řečeno, mám dojem, že nebudete mít čas."

Kaye zvedla obočí a sevřela rty. „Když už nejste moje zaměstnavatelka, jak můžete vědět, kolik budu mít času?"

Grossová se usmála, ale úsměv rychle zmizel. Zamračila se do okna. „Robert si na vás vzal nesprávné kladivo," řekla.

„Nebo to přinejmenším udělal před nesprávnou ženou."

„Jak to?"

„Před třidvaceti lety v srpnu jsem se snažila získat rizikový kapitál pro svou první společnost. Rozvrh jsem měla přecpaný schůzkami a pracovními obědy." Její výraz se změnil v nostalgický, jako by si vybavovala nějakou úžasnou

dávnou romanci. „Zastavil se u mě Bůh. Špatné načasování, abych pravdu řekla. Vzalo mě to tak, že jsem musela odjet a schovat se na týden v hotelovém pokoji. V podstatě jsem se zhroutila."

Vyhýbala se přímému pohledu do očí, jako holčička, která se k něčemu přiznává. Kaye se naklonila dopředu, aby jí lépe viděla do tváře. Nikdy nezažila Grossovou takhle zranitelnou.

„Nedokážu popsat, jak jsem byla vyděšená, že Jeho návštěva je projev šílenství, epilepsie nebo něčeho ještě horšího." „Myslíte, že je mužského rodu?"

Grossová přikývla. „Dvěma silným ženám to nedává smysl, že? Hodně jsem se tím trápila. Ale ať jsem se trápila sebevíc, ať jsem měla sebevětší strach, nikdy by mě ne-

napadlo zajít na radiologii. To byl skvělý nápad, Kaye. Ne právě levný, ale skvělý."

Kaye mrkla na obličej řidiče ve zpětném zrcátku. Očividně se snažil nevšímat si, co si tam vzadu povídají, li dopřát jim soukromí - ale nedařilo se mu to.

„Láska není přesný výraz, ale je to všechno, co máme. Láska bez žádosti." Grossová si rukou s dokonale upravenými nehty promula oči. „Nikdy jsem to nikomu neřekla. Někdo jako Robert by to mohl použít proti mně." „Ale je to pravda," řekla Kaye.

„Ne, není," odporovala jí podrážděně Grossová. „Je to osobní prožitek. Pro vás i pro mě to bylo naprosto reálné, .ile pro tenhle starý krutý svět to nic neznamená. Podobná vize mohla někoho jiného přimět k upalování starých /cn jako čarodějnic nebo k zabíjení Angličanů, jako to udělala Johanka z Arku. Někdo by mohl znovu nastartovat inkvizici."

„To si nemyslím," bránila se Kaye. „Jak víte, že takového navštívení se nedostává i řezníkům a zabijákům?"

Kaye musela připustit, že to neví.

Grossová pokračovala: „Strávila jsem spoustu času tím, /c jsem se pokoušela zapomenout, abych zvládla práci, kterou jsem musela vykonat, abych se stala tím, čím jsem. Někdy to byla krutá práce, šlapat po snech jiných lidí. A kdykoli jsem si vzpomněla, znovu mě to zdrtilo. Protože jsem věděla, že ta věc, On, mě nikdy nepotrestá, ať provedu cokoli, ať se budu chovat sebehůř. Nejde o odpuštění -žádný soud. Jen láska. Nemůže být skutečný," prohlásila (.rossová. „To, co On řekl a co udělal, nedává smysl." „Mně připadal skutečný," ozvala se Kaye. „Slyšela jste někdy, co se stalo Tomáši Akvinskému?" /cptala se Grossová.

434

Greg Bear | Darwinovy děti

Kaye zavrtěla hlavou.

„Byl to nejobdivovanější teolog všech dob. Nespoutaně schopný myslitel, obdařený logickým úsudkem nade všechny meze - i v dnešní době se strašně těžko čte. Ale byl úžasně bystrý, o tom není pochyb, a proslavil se ještě jako mladík. Studoval Alberta Magna. Obhajoval v církvi Aristotela. Psal tlusté spisy. V celé křesťanské církvi si ho vážili, a stále ještě je uznáván jako velký filozof. V roce 1273, ráno šestého prosince, sloužil mši v Neapoli. Tou dobou už byl v letech, asi tak mého věku. Uprostřed kázání najednou umrl a zahleděl se do prázdna. Nebo se možná zahleděl na všechno. Představuju si, že nejspíš lapal po vzduchu jako ryba." Grossová měla vzdálený, zasněný výraz.

„Potom nechal psaní, přestal diktovat, přestal přispívat do Summy, což bylo jeho celoživotní dílo. A když ho nutili, aby vysvětlil, proč toho všeho nechal, prohlásil: 'Už nemohu nic vykonat. Byly mi zjeveny takové věci, že všechno, co jsem kdy napsal, mi připadá jako sláma, a teď jen čekám na konec života.' Za pár měsíců zemřel." Grossová si odfrkla. „Není divu, že to s Akvinským vzalo rychlý konec. Poznám autoritu, když ji mám před sebou. Já jsem sotva něco víc než červ, který se kroutí někde v rybníku, v porovnání s tím, co se mě dotklo. Netroufla bych si radit Bohu, jak se má chovat."

Usmála se. „Ano, drahá, dokážu být i skromná." Pohladila Kaye po ruce. „A to je právě ono. Máte výpověď. Vykonala jste všechno, co jste pro mou společnost měla vykonat, aspoň prozatím."

„A co Jackson?" zeptala se Kaye.

„Je omezený, ale pořád ještě užitečný, a má před sebou hodně práce. Lars mi ho pohlídá."

„Jackson nic nechápe," řekla Kaye.

435

„Pokud máte na mysli skutečnost, že je úzce zaměřený, tak přesně to teď potřebuju. Doplní mi všechny tečky nad i, všechny příčné čárky na t, až bude dokazovat, že má pravdu. To je pro něj to pravé." „Jenomže on se mýlí."

„Aspoň to tedy udělá pořádně." Grossová trvala na svém. „Robertův problém byl Akvinskému dobře znám. Nazýval ho ignorantia affectata, nevědomost vzdělaných." „Bůh by se ho měl dotknout," pravila Kaye trpce, načež upadla do rozpaků a zčervenala, jako by to měl být nějaký druh trestu. Grossová se nad tím vážně zamyslela. „Překvapuje mě, že se Bůh vůbec dotkl mě," řekla. „Opravdu by mě šokovalo, kdyby chtěl mít něco do činění s Robertem."

35

NOVÉ MEXIKO

Uvnitř stříbrného stanu se nacházelo osm oddělených mobilních ubytovacích buněk, postavených na blocích 11,1 zvrásněné a záplatované šedé plastické podlaže, a ve v/dálenosti devíti metrů obklopených průhlednými plastovými panely s ostnatým drátem nahoře. Buňky nepůsobily ani v nejmenším útulně nebo přívětivě.

Dicken se pokusil zorientovat v ponurém osvětlení, l.ier se sem dokázalo procedit stříbrnou látkou stanu. Vstoupili dovnitř ze západní strany. Na severu parkoval milý vůz UMU, patrně tentýž, který přivezl Helen Fre-mimtovou z Arizony. Jižně od obytných buněk a plasto-vr stěny s ostnatým drátem už postavili malé bludiště laboratorních pracovních stolů a vybavili ho běžným Irkařským i laboratorním diagnostickým zařízením.

436

Greg Bear | Darwinovy děti

Pár zářivek na kovových stožárech doplňovalo slabé sluneční světlo.

Dicken nikde pod stanem nezahlédl kromě nich ani človíčka.

„Náš tým ještě není na místě," vysvětlila Flynnová. „Onemocněla teprve dnes ráno."

„Je do té buňky nějaké telefonní spojení, interkom, megafon, cokoli?"

Flynnová zavrtěla hlavou. „Ještě jsme to nestačili sestavit."

„Zatraceně, to je tam sama?"

Turner přikývl.

„Jak dlouho?"

„Ode dneška od rána," odpověděla Flynnová. „Vešla jsem dovnitř a chtěla jsem ji prohlédnout. Odmítla, ale udělala jsem pár fotek, a pochopitelně tam máme video. Provádíme rozbor odpadní vody a vzduchu, ale ve zdejších zařízení se příliš nevyznám. Protože jsem k němu neměla důvěru, odnesla jsem vzorky do laboratoře primátů. Zatím je zpracovávají."

„Víš Jurie, že je nemocná?" zeptal se Dicken.

„Volali jsme mu," přikývl Turner.

„Dal vám nějaké instrukce?"

„Řekl, že ji máme nechat tak. Ať k ní nikdo nechodí, dokud si nebudeme jisti."

„Ale Maggie šla dovnitř."

„Musela jsem," bránila se Flynnová. „Vypadala tak vyděšeně."

„Měla jste ochranný oděv?"

„Samozřejmě."

Dicken se zhoupnul na své neohebné noze a naklonil hlavu na stranu. Kousal se do tváře, aby dokázal nechat si své názory pro sebe. Uvnitř ale zuřil.

Díl druhý I SHEVA + 15

437

své

Flynnová se mu vyhýbala pohledem. „Je to stanovený istup. Všechny testy spadají pod opatření třetího stupně." „No jistě, my se zatraceně přesně držíme předpisů," vrčel Dicken. „Požádali jste ji aspoň, ať vyjde ven a ne-íá se prohlédnout od lékaře?"

„Ona nechce jít ven," řekl Turner. „Sledujeme ji video-iinerami. Je v ložnici. Jenom tam tak leží."

„To nemá chybu," pravil Dicken. „A co ksakru chcete e mě?"

„Máme ty fotky," vysvětlila Flynnová a vytáhla z kap-mobil s fotoaparátem.

„Tak ukažte."

Předvedla mu na displeji telefonu sérii pěti fotografií, icken uviděl SHEVA dívku s tmavě hnědými vlasy, :tlemodřýma očima se žlutými skvrnkami, jemnými ysy, ale vystupujícími lícními kostmi a bledou pletí. Po-lobala se vylekané kočce, očima neustále prohledávala 'šechny kouty a ani ve vši své bídě se nemínila nechat istrašit.

Dicken okamžitě poznal, že dívka nejeví žádné zřetelné známky třesavky - na hubených pažích neměla žádné boláky, na šíji se jí neukázaly šarlatové pruhy. Na závěr série obrázků se objevila tabulka údajů, podle níž měla l cplotu 39 stupňů.

„Dálkový senzor měření teploty?" Flynnová přikývla.

„Říkala jste, že má v krvi vysoké titry virů." „Řízla se, když nastupovala do vozu. Měli příkaz neodebírat jí krev, ale seškráblí skvrnu z podlahy a my jsme pak za kontrolovaných podmínek provedli analýzu. Proto je ten vůz ještě tady. Ta dívka vylučuje HERV."

„Pochopitelně. Je přece těhotná. Ale nemá žádné zjevné příznaky třesavky. Proč myslíte, že by ji mohla mít?"

438

Greg Bear I Darwinovy děti

„Doktor Jurie si to myslel."

„Jenže ten tu není, zato vy ano."

„Vždyť je těhotná" Turner se zachmuřil, jako by to vysvětlovalo jejich obavy.

„Už jste provedli testy na virové pseudotypy?"

„Zpracování ještě probíhá," odpověděl Turner.

„Vyšlo vám už něco?"

„Zatím ne."

„Vy jste přece třesavku prodělal," pravila zasmušile Flynnová. „Měl byste být tím opatrnější." Ted' se tvářila víc rozzlobeně než sklíčeně. Oba si nejspíš kladli otázku, na čí straně Dicken vlastně je, a on byl zpola rozhodnut prozradit jim to.

„Nebudu ani potřebovat oblek," prohlásil pohrdavě a hodil telefon zpátky Flynnové. Vykročil k obytnému přívěsu.

„Počkat!" zvolal Turner, ve tváři celý červený. „Zkuste tam vlézt bez ochranného obleku, a už tam zůstanete.

Nepustíme vás - nebudeme vás moci pustit ven!"

Dicken se ohlédl a uklonil se s rukama zvednutýma v gestu rozhořčeného smíření. Byla tu práce, která se musela udělat, problém, který musel být vyřešen, a hněv jim nebyl k ničemu. „Tak mi sežeňte ten zatracený oblek! A telefon nebo interkom. Ta dívka potřebuje komunikaci se světem. Potřebuje s někým mluvit. Kde jsou její rodiče -totíž její matka?"

„To nevíme," odpověděla Flynnová.

Úzké pokojíky uvnitř obytné buňky byly uklizené a neveselé. Nábytek ve stylu činžovních domů s bezovým a žlutým vinylovým čalouněním působil laciným, bezduchým, výhradně užitkovým dojmem. Dívka si nepřinesla žádné osobní věci a nedotkla se ani plyšových hraček na

439

políčkách v mrňavém obývacím pokoji; všechny zůstaly ve svých plastových obalech.

Dicken zauvažoval, kdy asi ty plyšáky nakoupili. Jak dlouho už Jurie plánoval, že přiveze do laboratoří Patho-genics SHEVA děti? Rok?

V jídelním koutě Dicken narazil na dvě převrácené židle. Sehnul se, aby je zvedl. Plast jeho ochranného oděvu /avrzal. Už se začínal potit, i přes klimatizaci v izolačním obleku. Tyhle skafandry se už dávno naučil nenávidět.

Rozhlédl se po dalších překážkách, o které by se mohl plastik oděvu zachytit, potom se pomalu vydal k ložnici v zadní části buňky. Zaklepal na zárubeň a napůl otevřenými dveřmi nakoukl dovnitř. Dívka ležela na zádech na posteli, stále ještě v cyklistických kalhotách, halence a denimovém saku. Zelený plastový přehoz odhodila stranou, upírala zrak do stropu. „Nazdar!”

Dívka se na něj ani nepodívala. Viděl, jak se jí hubená hrud' zvedá, líce měla zarudlé horečkou nebo strachem, nebo možná zoufalstvím.

„Helen?” Protáhl se úzkým prostorem vedle postele a sehnul se k ní, aby mu viděla do tváře. „Jmenuju se Christopher Dicken.”

Prudce otočila hlavu na stranu. „Běžte pryč. Nakazím vás.”

„O tom pochybuju, Helen. Jak se cítíš?”

„Nenávidím váš oblek.”

„Já ho taky nemám rád.”

„Nechtě mě být.”

Dicken se narovnal a s jistými potížemi si založil ruce. Oblek zašustil a zavrzal. Připadal si jako jedno z těch zabalených plyšových zvířátek. „Pověz, jak ti je.”

440

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

441

„Chce se mi zvracet.”

„A už jsi zvracela?”

„Ne,” odpověděla.

„To je dobře.”

„Pořád to zkouším.” Posadila se na lůžku. „Měl byste se mě bát. Máma mi radila, ať to říkám každému, kdo by se mě pokusil dotknout nebo mě chtěl unést. Vždycky říkala: „Použij to, co máš.”

„Ty ale nikoho nenakazíš, Helen,” prohlásil Dicken.

„Přála bych si to. Chtěla bych nakazit jeho.”

Dicken si neuměl představit, jakou cítí bolest a beznaděj, a bylo mu nepříjemné pátrat po tom „Nebudu tvrdit, že ti rozumím. Nerozumím tomu.”

„Tak nechtě těch keců a vypadněte.”

„Nebudeme o tom mluvit, ano? Musíme se ale bavit o tom, jak se cítíš, a také bych tě měl vyšetřit. Jsem doktor.”

„To on byl taky!” vyštěkla. Překulila se na bok, pořád ještě se na Dickena nepodívala. Zúžily se jí oči. „Bolí mě svaly. Umřu?”

„Nemyslím.”

„Měla bych umřít.”

„Prosím, takhle nemluv. Jestli chceš, aby ti bylo lépe, nech se vyšetřit. Slibuju, že to nebude bolet a že neudělám nic, co by ti bylo nepříjemné.”

„Jsem zvyklá, že nám pořád berou krev,” řekla dívka. „Když se bráníme, přivážou nás.” Upřela pohled na jeho obličej pod kápi. „Připadáte mi jako někdo, kdo pomohl spoustě nemocných.”

„Mnoha nemocným. Někteří na tom byli moc zle, a uzdravili se.”

„A někteří umřeli.”

„Ano,” přisvědčil Dicken. „Někteří umřeli.”

„Zas tak hrozně zle mi není, až na to, že je mi pořád na zvracení.”

„To by mohlo být tím děťátkem.”

Dívka otevřela ústa a tváře jí zbledly. „Já jsem těhotná?” vyhrkla.

Dicken náhle ucítil, jak se mu žaludek obrací naruby.

„Oni ti to neřekli?”

„Ach, můj Bože!” Dívka se schoulila, odvrátila se od něj. „Já to věděla. Já to věděla! Něco bylo jinak cítit... To bylo to dítě ve mně. Ach, Bože!” Prudce se posadila. „Musím do koupelny.”

Dicken patrně vypadal znepokojeně i v té kápi. „Nechci si nic udělat. Musím zvracet. Nekoukejte se. Nemusíte mě hlídat.”

„Počkám na tebe v obýváku,” slíbil. Spustila nohy přes kraj lůžka, vstala, pak se zarazila, natáhla ruce, jako by chtěla udržet rovnováhu. Zahleděla se na podlahu, napodobující dřevo. „Vzal si nosní ucpávky a vydrhl mě mýdlem, pak mě

navoněl lacinou voňavkou. Neubránila jsem se. Prý by rád zjistil, jestli někdy bude mít vnoučata. Ale on stejně nebyl můj pravý otec. Miminko! Ach, Bože."

Dívčina tvář se zkrabatila do výrazu tak složitého, že by ho Dicken mohl studovat celé hodiny, a stejně by mu neporozuměl. Chápal, jak se asi musí cítit šimpanz, když pozoruje lidskou mimiku. „Je mi to moc líto," řekl.

„Už jste se někdy setkal s nějakou dívkou jako já, která by byla těhotná?" Helen hledala jeho pohled pod plastikem, snažila se ho udržet. „Ne," odpověděl. „Jsem první?"

442

Greg Bear | Darwinovy děti

„Jsi první, o kom vím."

„Jo." S vyděšeným výrazem ztuhle odkráčela do koupelny. Dicken slyšel, jak se pokouší zvracet. Zamířil do obývacího pokoje. Pach jeho zármutku a znechucení naplnil vnitřek kápe, nemohl si ani otřít oči nebo nos.

Když dívka vyšla ven, zastavila se ve dveřích, pak se kradmo posunula do pokojíku, jako by se bála dotknout rámu.

Paže držela natažené podél boků jako křídla. Lice měla zbarvené souvislou nazlátlou hnědí a žluté jiskřičky v jejích očích se zdály výraznější a jasnější. Teď se ještě víc podobala kočce. Tázavě na něj upřela zrak. Skrz plastové hledí viděla jeho vykulené oči a zpotené tváře. „Proč se vlastně staráte?" chtěla vědět.

Dicken potřásl hlavou v kápi. „To se těžko vysvětluje," odpověděl. „Byl jsem u toho od samého začátku."

„Co to znamená?"

„Nevím jistě, jestli máme dost času," řekl. „Musíme zjistit, proč jsi nemocná."

„Nejdřív mi to vysvětlíte, potom mě můžete prohlídnout," rozhodla se dívka.

Dicken přemítal, jak budou ti venku reagovat, když stráví v obytné buňce několik hodin. Jestli se Jurie náhodou vrátí...

Na ničem z toho nezáleželo. Musel něco udělat pro tu dívku. Zasloužila si mnohem víc než to.

Stáhl kryt ze švů a rozepnul zip u kápe, pak si ji stáhl. Nebylo to zdaleka to největší riziko, jaké kdy podstoupil. „Byl jsem jeden z prvních lidí, kteří o tom věděli," začal.

Dívka zvedla nos a začichala. To, jak se její horní ret prohnul do tvaru V, bylo tak zvláště krásné, až se Dicken musel usmát.

„Je to takhle lepší?" zeptal se.

DíL

> I SHEVA + 15

443

„Nemáte strach, vy jste našťvaný," konstatovala. „Vy sté našťvaný kvůli mně."

Přikývl.

„Ještě nikdy se kvůli mně nikdo nerozzlobil. Voní to tak rochu sladce. Sedneme si v obýváku. Zůstaňte kousek dál ie mě, pro případ, že by to mohlo být nebezpečné."

Přešli do obýváku. Dicken si sedl na židli u jídelního slolu, Helen zůstala stát u pohovky, jako by byla stále připravena uprchnout. „Povídejte mi o tom," požádala.

„Mohl bych tě přitom vyšetřit? Můžeš si nechat šaty na sobě, nebudu tě ničím píchat, jen se na tebe potřebuju podívat a sáhnout si." Dívka přikývla.

Všechno, co kdy slyšela, byly jen pověsti a polopravdy. Nejdřív pár minut stála, zatímco jí Dicken jemně tiskl prsty pod čelist, do podpažních jamek, díval se jí mezi prsty na rukou a nohou.

Po chvíli si sedla na vinylový potah pohovky, pozorně naslouchala & hleděla na něj těma neuvěřitelnýma očima s jiskřičkami.

36

ARIZONA

Na křižovatce uprostřed malého městečka v poušti se tři .nita rozjela na různé strany. Stella se podívala zadním okénkem na zmenšující se tečku, která byla autem s Celu', LaShawnou a dvěma chlapci. Pak se obrátila k Willo-i, který zřejmě usnul.

Jobeth Haydenová povídala celou první půlhodinu o své dceři, jak byla ráda, že Bonnie není v tom autobu-

444

Greg Bear | Darwinovy děti

se, který by ji vezl do Sandie, a jaké to i přesto bylo zklamání, že ji nemůže vidět a osvobodit ji.

Po chvíli Stelle začaly tuhnout svaly pohmožděné při havárii, a tak Jobeth jednoduše vypnula a místo toho se zaměřila na zmačkané stránky, které Will rozložil na sedadle mezi nimi.

Will otevřel oči a naklonil se dopředu. „Paní Haydeno-vá," řekl a přejel si jazykem přes suché rty, vyhýbaje se Stellinu zvědavému pohledu.

„Ano? Jmenuješ se William, že?"

„Will. Rád bych tohleto přendal k vám." Upustil pár zmačkaných stránek doprostřed předního lavicového sedadla.

„Tohle smetí?" ozvala se Jobeth Haydenová nesouhlasně.

„Tady vzadu už to nemůžu nechat," řekl Will.

„To tedy nechápu proč."

Stella nedokázala odhadnout, o co se Will snaží. Promnula si nos. Do přední lavice se opíralo slunce. Will vy-váněl horečnou vůni. Teď už to cítila, slabě, ale docela určitě, jako kakaový prášek a máslo. Nikdy necítila nic takového,

aspoň ne přesně takového.

„Můžu?“ zeptal se Will.

Jobeth Haydenová pomalu zavrtěla hlavou, ale Stella viděla ve zpětném zrcátku její oči; vypadaly zmateně. „Tak dobře,“ ustoupila nakonec.

Stella zvedla zmačkanou stránku a přičichla si. Prudce se odtáhla, aby ovládla nutkání nabrat a upřela na Willa rozzlobený pohled. Jeho paperback sloužil jako zásobník. Will stránky otíral o žlázy za ušima a schovával si tak pachy. Vzal jí papír z rukou.

„Nechceme na ten ranč,“ vysvětlil paní Haydenové.

445

„Ale právě tam jedeme. Je tam lékař. Je to bezpečné místo a už vás tam čekají.“

„Vím o lepším místě,“ prohlásil Will. „Můžete nás odvézt do Kalifornie?“

„To je pitomost,“ pravila Jobeth Haydenová.

„Už se tam pokouším dostat víc jak rok.“

„Jedeme na ranč a hotovo.“

Will upustil další papírovou kouli do tůňky slunečního světla na předním sedadle. Stella teď vnímala jeho zvláštní formu zlákaní velmi zřetelně, a přestože se proti tomu ze všech sil bránila, začínalo se jí zdát, že Will mluví docela rozumně.

Paní Haydenová řídila dál. Stella si lámala hlavu nad tím, jestli ji taková přemíra lákání nepoplete natolik, aby sjela ze silnice.

Will si podpíral hlavu rukama. „Vždyť nám vůbec nic není. Já doktora rozhodně nepotřebuju/je v pořádku, řízení ještě zvládne.“

„Zajedeme k doktorovi v jednom městečku v Arizoně, a potom vyrazíme rovnou na ranč,“ ozvala se paní Haydenová.

„Je to hned za hranicí státu. Ovšem musíte nejdřív projet Nevadu. Můžu se mrknout na mapu?“

Paní Haydenová se teď velice mračila a začala házet koule zmuchlaného papíru zpátky dozadu. „Myslím, že lo není dobrý nápad,“ řekla. „Co to děláš?“

„Jen se chci kouknout na tu mapu,“ opakoval Will. „No, to je snad v pořádku, ale už mi sem prosím ne-
1 házej ze smetí. Myslela jsem, že vy děti se umíte chovat lip.“ Í Stella se dotkla Willovy paže. „Přestaň s tím,“ zašeptala, naklánějíc se k němu, aby to slyšel jen on.

446

Greg Bear I Darwinovy děti

Will si ji nevšímal a znovu hodil papír na přední sedadlo, na slunce, které ho ohřeje a uvolní z něj přesvědčující pach.

„To je vážně nesnesitelné,“ prohlásila paní Haydenová, ale přitom narovнала hlavu a její hlas vůbec nezněl rozzlobeně. Natáhla se, otevřela přihrádku na rukavice a podala Willovi mapu Arizony a Nového Mexika. „Moc je nepoužívám,“ řekla. „Jsou už pěkně staré.“

Will mapu otevřel a rozprostřel ji přes jejich kolena. Prstem sledoval dálnice k severu a západu. Stella se opřela do rohu, kde sedadlo přiléhalo na dvířka, a založila si ruce.

„Měla by ses posadit rovně, zlato,“ poučila ji paní Haydenová. „Auto má postranní airbagy. Sedět takhle není moc bezpečné.“

Stella se napřímila. Will se na ni podíval. Žáda ji opravdu bolela. Klidně se natáhl a dotkl se jejich rukou, nohou, a nakonec zad.

„Co to tam vzadu provádíte?“ zeptala se s matným zájmem paní Haydenová.

Will neodpověděl a ona už nenaléhala. Prsty se jemně procházel Stelle po páteři; natočila se, aby na ni lépe dosáhl.

„Budeš v pořádku,“ řekl.

„Jak to víš?“

„Kdybys měla nějaké vnitřní krvácení nebo měla něco zlomeného, byla bys cítit jinak. Jenom ti to trochu škublo páteří, neřekl bych, že máš poškozené nervy. Jednou jsem si čichl ke klukovi, který měl zlomenou páteř, a ten byl cítit hrozně smutně. Ty voníš dobře.“

„Nelíbí se mi, že nám říkáš, co máme dělat,“ prohlásila Stella.

„Nechám toho, jakmile nás doveze do Kalifornie,“ slíbil Will. Nepůsobil ale právě sebejistým dojmem, ani tak nebyl cítit. Prostě takový velmi nervózní mladý muž.

Díl druhý I SHEVA + 15

447

„Je tak krásný den/v Severní Karolině jsem se hodně naučil,“ vykládal Will dvojí řečí. „Jsem rád, že jsi tady/ ještě předtím, než nám vypálili tábor.“

Stella dosud nepoznala nikoho tak zběhlého v lákání. Přemítala, jestli má vrozené nadání, nebo jestli se to někde učil. Také by ráda věděla, jestli nejsou v nebezpečí, ale nechťelo se jí, přinejmenším ještě ne teď, svěřovat se paní Haydenové se svým podezřením. Ta zjevně měla svá vlastní tušení. „Chtěla bych stáhnout okénka,“ promluvila paní Haydenová. „Začíná tu být dusno.“

„Je tu docela příjemně,“ bránil se Will. Současně oslovil podhovorem Stellu: „Musíš mi pomoci. Nechceš vidět, co všechno dokážeme?“

Stella zakroutila hlavou. Vzpomněla si na Mitche a Kaye, zcela iracionálně si vybavila dům ve Virginii, poslední místo, kde se cítila v bezpečí, i když to byla jen iluze. „Copak jsi nikdy nechťela zdrhnout?“ zeptal se Will téměř šeptem.

„Vážně je tu dusno,“ opakovala paní Haydenová. Willovi už docházely listy.

„Pomoz mi,“ zaprosil Will tiše a vážně. „Co to má být za místo?“ zeptala se Stella. „Myslím, že je to v lesích,“

odpověděl. „Je dobře ukryté, daleko ode všech měst. Chovají tam zvířata a pěstují si všechno jídlo/pěstují marihuanu a prodávají ji, aby měli peníze na jiné věci.“
Marihuanu byla v současné době ve většině států povolena, ale i tak to znělo dost nebezpečně. Stella najednou zstražitěla. Will vypadal a byl i cítit děsivě s těmi svými rozčuchanými vlasy a pronikavou kakaovou vůní, s tím obličejem, který uměl vykouzlit tolik výrazů. Byl \ ostatními a ti ho tolik naučili... Co by asi naučili mě — a co bych jim mohla poskytnout já?

450

Greg Bear I Darwinovy děti

To znělo docela poctivě. Cítila, jak se jí vrací nezávislost, a na žádných odpovědích už nezáleželo.

Byla silná. Byla schopná. Věděla to.

Soustředila se na vysílání horečné vůně k Haydenové.

„Ó je," vydechl Will a mávl rukou ve vzduchu. „Máte sílu, dámo.“

„Jsem žena/jsem silná," řekla tiše a společně se zachichotali. Naklonila se dopředu. „Vzala byste nás do Kalifornie, prosím?" oslovila paní Haydenovou.

„Musíme se zastavit pro benzín. Mám málo peněz.“

„To bude stačit," zamumlal Will.

„Potřebuješ tu knížku?" zeptala se ho Stella. Byl to zažloutlý paperback s oslíma ušima, nyní už značně prořídlý, jménem Spartacus od Howarda Pasta.

„Možná," odpověděl Will. „Já vlastně nevím.“

„To ses taky naučil v lesích?"

Will zavrtěl hlavou. „Na to jsem přišel sám. Musíme být chytřejší. Vezli nás do Sandie. Chtěli nás všechny zabít. Musíme se postarat sami o sebe.“

37

MARYLAND

Taxík vysadil Kaye a Marge Grossovou u přízemní budovy na přívětivé ulici, mírně zarostlé plevellem v Randalls-townu v Marylandu. Tráva na zahradě byla asi třicet centimetrů vysoká a už dávno změnila barvu na slámově žlutou. Na příjezdové cestě, plné olejových skvrn, stál na blocích velký buick Riviera z minulého století, pokrytý rzí a stopami nesmělých pokusů o natření šedou základovou barvou.

451

Přešly po zarostlé pěšině k přední verandě. Kaye se za-•.i a vila na nejnižším schodu. Netušila, kam se má dívat a co má očekávat. Grossová zmáčkla tlačítko zvonku u ilveří. Někde uvnitř v domě se ozvaly čtyři úvodní tóny l'icethovenovy Páté v elektronickém provedení. Kaye upřela zrak na tříkolku s velkými bílými koly, téměř schovanou v trávě pod verandou.

Žena, která jim otevřela, byla Laura Blochová z kanceláře senátora Gianelliho. Usmála se na Kaye a Grossovou. „Moc nič těší, že jste mohly přijít," přivítala je. „Vítejte u Maryland-•,kého poradního sboru Národní biologické strany. Jsme jen jednorázový výbor, který se sešel ke zkušebnímu jednání.“

Kaye pohlédla na Grossovou, ve tváři výraz překvapení a pochyb.

„Vy sem patříte," řekla jí Grossová. „Sebou si jistá nejsem.“

„Ovšemže patříte, Marge," ujistila ji Blochová. „Tak pojdte obě dál.“

Vešly a octly se v malé hale naproti obývacímu pokoji, Mt/dělené nízkou stěnou a řadou dřevěných sloupků. Vnitřní vybavení - hnědý koberec, smetanově zbarvené stěny vyzdobené rodinnými obrázky, javorový nábytek v koloniálním stylu, konferenční stůl pokrytý časopisy .l s plochým počítačem - mohlo patřit jakémukoli domu v zemi. Typický pohodlný příbytek střední třídy.

V jídelně sedělo kolem stolu z javorového dřeva sedm lidí. S většinou z nich se Kaye nikdy nesetkala. Ale ženu, která stála, poznala a tvář se jí okamžitě rozjasnila.

Luella Hamiltonová k ní zamířila přes obývací pokoj, c.hvilku zůstaly stát proti sobě, Kaye v kalhotovém kostýmu, paní Hamiltonová v dlouhém hnědooranžovém kaftanu. Od té doby, kdy se viděly naposled, hodně přibrala, a jen malou část z toho způsobilo těhotenství.

Greg Bear I Darwinovy děti

/iložil sbírku určenou na legální pomoc SHEVA rodi

„Ty můj Ježíšku!" vydechla paní Hamiltonová a krátce, divoce se zasmála. „Měly jsme si jenom telefonovat. Budete tady muset zůstat třet. Marge, co má tohle všechno znamenat?"

„Vy se znáte?" zeptala se Grossová.

„Jistěže," přitakala Kaye, ale dál nic nevysvětlovala.

„Vítejte v naší revoluci." Luella se sladce usmála. „Lauru už znáte. Pojdte se seznámit s ostatními. Máme tu schůzku na opravdu vysoké úrovni." Představila Kaye třem ženám a čtyřem mužům, usazeným kolem stolu. Většinou byli ve středním věku; nejmladší ženě mohlo být něco přes třicet. Všichni byli v oblecích nebo módních kancelářských pracovních oděvech. Kaye je odhadovala na zkušené washingtonské zasvěcence, jakých už potkala spoustu. S povděkem si všimla, že všichni mají štítiky se jmény.

„Tito lidé většinou pracují v kancelářích důležitých senátorů a reprezentantů, jako jejich oči a uši, ne nutně zástupci," vysvětlila Laura Blochová. „Zatím je nebudeme navzájem propojovat. Dámy a pánové, Kaye je současně vědkyně a matka.“

„Vy jste objevila virus SHEVA," promluvil jeden z šedovlasých mužů. Kaye se chystala něco namítnout, ale Blochová ji zarazila.

„Nebráňte se uznání, když je namístě, Kaye," řekla jí. „Do týdne předložíme prezidentovi prohlášení. Marge nám poslala vaše závěry týkající se genomických virů, a k tomu spoustu dalších článků. Ještě je přežvykujeme. Jsem si jistá, že budeme mít hodně otázek."

„Jejda, to bych řekl," uchechtl se zdušeně muž středních let jménem Kendall Burkett. „Tohle je horší než domácí úkoly." Kaye si na něj dodatečně vzpomněla. Setkali se před čtyřmi lety na jedné konferenci o problematice SHEVA.

m.
Luella se vrátila z kuchyně se džbánem pomerančové šťávy a talířem sušenek, celerovou natí, arašídovým máslem a pomazánkou ze smetanového sýra. „Nevím, proč isie se rozhodli setkat se právě u nás," oslovila skupinu. Iako kuchařka nejsem nic moc."

Blochová ji objala kolem ramen. Tvořily spolu hodně rovnou dvojici. Kaye odhadla, že Luella bude asi v šestém možná v sedmém měsíci, ačkoli těhotenství na její mohutné postavě nebylo příliš zřetelné.

„Posadte se," vyzvala je mladší žena. Ukázala na prázdnou židli vedle sebe a usmála se. Jmenovala se Linda Galeová a měla to úhledně vytištěno na jmenovce. Kaye to jméno bylo odněkud povědomé.

„Dnes máme druhou schůzku," pravil Burkett. „Teprve se seznamujeme."

„Dáte si pomerančový džus, zlato?" zeptala se Luella. I Kaye přikývla. Luella jí nalila plnou sklenici. Kaye si připadala jako omámená. Nevěděla, jestli má mít Marge < rosové za zlé, že ji předem nevarovala, nebo má prostě obejmout nejdřív ji a potom Luellu. Místo toho obešla M a ul a sedla si vedle Galeové.

„Linda je asistentkou vedoucího sekretariátu," vysvětlila jí Blochová.

„V Bílém domě? U prezidenta?" zeptala se Kaye jako ilité, když si s nadějí prohlíží zabalený vánoční dárek. „U prezidenta," potvrdila Blochová. Galeová jí věnovala další úsměv. „To už jsem tak známá?" „Vždyť už je na čase," prohlásila Luella a nabídla občerstvení. Galeová odmítla s tím, že si musí udržovat štíhlou postavu, ale ostatní se vrhli na sušenky a nastavili sklenice.

454

Greg Bear I Darwinovy děti

„Stejně je to dědičná záležitost," poznamenal Burkett a pokračoval: „Podle průzkumů veřejného mínění už to vypadá půl na půl. Sít' a média už nebaví pořád panikařit. Marge tvrdí, že vědecká obec bude podporovat závěr, že SHEVA děti nevyvolávají žádné choroby. Jste s tím srozuměni?"

V politice může i křehká jistota pohnout horami. „Já ano," řekla Kaye.

„Prezident má poradce ze všech vědeckých odvětví," pravila Galeová.

„Však na to měli celá léta," podotkla Kaye.

„Linda je na naší straně, Kaye," ozvala se tiše Blochová.

„Už to nebude dlouho trvat," pokývla Luella s očima současně hněvivými a vědoucími. „Hm, hm. Ne moc dlouho."

„Doktorko Raielsonová, mám dotaz týkající se vaší práce," ozval se Burkett. „Jestli smím..."

„Jedno po druhém," přerušila ho Blochová. „Marge už to ví, ale Kaye v tom také musí mít úplně jasno. Všechno, co bude u tohoto stolu řečeno, je přísně důvěrné. Nikdo z nás nesmí nic prozradit nikomu mimo tuto místnost, ať už se prezident rozhodne k akci či ne. Rozuměno?"

Kaye přikývla, stále ještě v omámení.

„Dobře. Teď musíme podepsat nějaké papíry a potom může Kendall položit ty své otázky."

Burkett trpělivě pokrčil rameny a zakousl se do sušenky.

Zazvonily dva telefony současně - jeden z nich v kuchyni, a Luella okamžitě proběhla lítačkami a vrhla se k němu, druhý byl mobil v kabelce Laury Blochové.

Luella svírala staromódní sluchátko na dlouhé šňůře. „Ach, můj Bože," hlesla. „Kde?" Její pohled se setkal s Kayiným. Něco mezi nimi přeskočilo. Kaye vstala a sevřela opěradlo své židle, klouby na rukou jí zbělely.

„LaShawna je s nimi?" zeptala se Luella. A pak ještě jednou: „Ach, můj Bože." Obličej se jí rozzářil radostí. „Chytili jsme autobus v Novém Mexiku!" vykřikla. „John říká, že mají naše děti! Mají LaShawnu, Ježíši, mají mou sladkou holčičku!"

Laura Blochová ukončila svůj hovor a vztekla zaklapla telefon. „Ti bastardi to nakonec udělali," řekla.

38

OREGON

„Vy jste je našel," řekl nějaký hlas. Mitch otevřel oči do oblaku tvář, rozplývající se v šeru. Migréna s ním ještě neskončila, ale aspoň už vnímal a myslel.

„Doktorka říká, že budete v pořádku."

„To jsem rád," hlesl Mitch vyčerpaně. Ležel na nafukovacím lehátku ve stanu. Matrace pod ním zavržala, když přesunul váhu.

„Jedna z tvých migrén?" To promluvil Eileen.

„Jo." Pokusil se posadit. Eileen ho jemně přitlačila /pátky k matraci. Někdo mu podal doušek vody z plastového pohárku.

„Měl jste nám oznámit, kam jdete," kárala ho žena, kterou neznal.

Eileen ji přerušila. „Tys ale nevěděl, kam jdeš, vid'?" /eptala se ho. „Věděl jen, co chceš najít."

„Celý tenhle tábor se octl na pokraji anarchie," prohlásila tatáž žena.

„Buď zticha, Nancy," okřikla ji Eileenina kolegyně, jak jen se jmenovala? Mitchovi se zamlouvala, vypadala bystře; něco Fitzová. Pak se mu vybavilo i křestní, aha, Con-

456

Greg Bear I Darwinovy děti

nie, a jako za odměnu mu bolest otekla z hlavy, unikla jako vzduch z balonu. Vlastní hlava mu připadala chladná. „Co jsem našel?"

„Něco!" prohlásila Fitzová obdivně.

„Právě to skenujeme ručním zařízením," řekla Nancy.

„To je fajn." Mitch si vzal od Eileen láhev vody a polkl dlouhý doušek. Byl vysušený na troud; musel tady na skále a hlíně ležet nejméně hodinu. „Mrzí mě to."

„De nadá," pravila Eileen s nádechem pýchy.

„Je to tobě, ne?" zeptal se Mitch.

„Nejen to," odpověděla Eileen. „Ale ještě nevíme, o kolik víc."

„Našel jsem ty mládence."

Ženy se k tomu nevyjádřily.

„Hlavně buď rád, žeš tady nepřišel o život," mínila Eileen.

„Tak horko zas není," namítl Mitch.

„Ležels sotva metr od okraje útesu," vysvětlila mu. „Klidnější mohl spadnout."

„Eroze se dostala až k nim," přemítal nahlas Mitch a polkl další doušek. „Jsem zvědavý, kolik jich tu zůstalo."

Zahleděl se do modrého příšeří stanu a na tři ženy: Nancy, vysokou, nápadnou, s dlouhými černými vlasy a strohou tváří; Connie Fitzovou a Eileen.

Chlopeň stanu se nadzvihla, zaútočilo na něj světlo a způsobilo mu nové bolestivé bodnutí.

„Omlouvám se," řekl Oliver Merton. „Právě jsem se o té příhodě dověděl. Jak se má náš zázračný hoch?"

„Vysvětlíte mi to," žádal Merton.

Seděli s Mitchem sami ve stínu. Mitch upíjel pivo, Oliver pracoval, nebo to přinejmenším předstíral, na svém malém plochem počítači. Na jednom prstu měl nasazený kurzorový

náprstek a tůkal jím do vzduchu. Všechny archeoložky z tábora, až na dvě mladší ženy, které hlídaly hlavní výkop, se odebraly k útesu a Mitche nechaly tady, aby se zotavil, jak 10 vyjádřila Eileen, ale on je podezíral, že nechtějí, aby se jim tam pletl, a že se ho snaží držet dál od případných potíží, dokud nebude jisté, co vlastně objevil. „Co mám vysvětlit?" zeptal se. „Jak to děláte. Tuším v tom nějakou metodu." Mitch si zakryl oči dlaněmi. Sluneční světlo ho stále oslňovalo.

„Proděláváte nějaký druh psychického odhalení, upadnete do tranzu, jdete za něčím, co už jste jakoby viděl... Tak nějak?"

„Bože můj, to ne," zašklebil se Mitch. „Nic takového. Předváděl jsem se snad, Oliver?" zeptal se a sám nevěděl, jestli to řekl s uspokojením, s pýchou nebo z opravdového zájmu o Mertonův názor.

Než mohl Merton odpovědět, Mitch sebou škubl, jako by ho něco ve vlastních myšlenkách píchlo. Na šíji se mu /ježily chloupky. Něco není v pořádku.

„Ach, zcela určitě," pokývl Merton a mazaně se pousmál. „Jako Sherlock Holmes, předpokládám."

„Holmes nebyl žádný telepat. Slyšel jste je. A ještě ani nevědí, co jsem vlastně našel."

„Našel jste lidskou holenní kost. A žádná z Eileeniných studentek, které tady kolem dva měsíce slídily, nenašla mi úlomek."

„Snažily se, abychom z toho vyšli pěkně mizerně," řekl

itch. „Jako muži všeobecně."

„Tábor plný rozhněvaných žen, vykopávajících tábor 'puštěných žen,'" doplnil Merton. „Vypadá to ošklivě? lasně."

458

Greg Bear I Darwinovy děti

„Byli tady vůbec nějakí muži?"

„Prosím?" urazil se Merton.

„Pracovali tu? Kopali?"

„Kromě mě ani jeden." Merton se zamračil na obrazovku počítače.

„Proč?" zeptal se Mitch.

„Eileen je lesba, jestli to nevíte. Ona a Connie Fitzo-vá... mají k sobě blízko."

Mitch nad tím na pár vteřin přemýšlel, ale nedokázal to nijak přiřadit ke skutečnosti, ke své realitě. „Děláte si srandu." Merton to odpřisáhl na vlastní smrt, ale nepochopil, o co jde.

Mitch se pokusil tu informaci nějak vstřebat. Zauvažoval, proč mu Eileen nepředstavila Connii jako svou milenkou.

Velmi pomalu vyslovil: „Klidně byste mě mohl napálit."

Ale to není to, co tu není v pořádku.

„Pan Daney se tím vším docela baví. Vidí to z antropo-logického hlediska."

Mitch se s úsilím vrátil odkudsi odjinud. Blížilo se něco nepříjemného. „Nejsou tu ale samé lesbičky, že ne?"

„Ach, to ne. Ale stejně je na tom cosi zvláštního. Ty ostatní nikoho nemají, všechny do jedné, a přitom o mě žádná neprojevila zájem. Je až komické, jak to mění můj náhled na svět."

„Jo," přitakal Mitch.

„Nancy si asi myslí, že se jim snažíte vypálit rybník. Jsou na to hrozně citlivé.”

„To jistě.”

„Jsme tu jen my dva, vy a já, než sem přijede pan Daney,” řekl Merton.

Mitch dopil plechovku Coorsu a opatrně ji odložil na dřevěnou opěrku skládací sedačky.

Díl druhý I SHEVA + 15

459

„Smím ji za vás zmáčknout?” zeptal se Merton a mrkl na něj. „Jenom abych si udržel mužné vzezření.”

Mitch neodpověděl. Tábor, kosti, jeho objev, to všechno najednou nic neznamenalo. Jeho mysl se proměnila v prázdný list, na němž se začalo objevovat písmo tak ne-lasné, jako by ho psali duchové. Nemohl to písmo přečíst, ale nelíbilo se mu.

Náhle sebou škubl, plechovka spadla z opěrky a s du-tým zarachocením dopadla na štěrku. „Ježíši,” vyhrkl. Dosud nikdy neměl hypnagogní vize.

„Něco se stalo?” staral se Merton.

„Eileen měla pravdu. Možná jsem opravdu nemocný.” Zvedl se ze židle. „Můžu si půjčit váš mobil?”

„Jistě.”

„Díky.” Mitch neobratně udělal krok stranou, jako by mu hrozila ztráta rovnováhy - nebo zdravého rozumu. „Jak je bezpečný?”

„Hodně bezpečný.” Oliver ho pozorně sledoval. „Soukromá meziměstská ústředna pana Daneyho.”

Mitch nevěděl, komu může důvěřovat, na koho se obrátit. Nikdy v životě se necítil tak vyčerpán a tak bezmocný.

Nestojím o ESP, pomyslel si. Prosim, ať neexistuje nic takového jako telepatie.

39

NOVÉ MEXIKO

Dicken seděl v obytné buňce vedle Helen Fremontové. Upírala zrak na stěnu naproti pohovce, patrně vydávala horečnou vůni, ale nedokázal odhadnout, čeho tím chce dosáhnout, pokud se vůbec o něco pokoušela. Vzdych hýl cítit starým sýrem a čajovými sáčky. Před deseti mi-

460

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl druhý I SHEVA + 15

461

nulami dokončil své vyprávění, trpělivě znovu prošel celou tu starou historií, a také se pokoušel ospravedlnit: svou existenci, své zaměstnání, svou hrůzu z izolace, kterou trpěl po celá ta léta, zahrabaný do své práce, jako by to byl nějaký druh ochranného obleku, odolný vůči životu. Teď už ticho trvalo několik minut a on neměl ponětí, co by měl říct, a už vůbec ne, co s nimi bude dál.

Dívka přerušila mlčení. „Vy se vůbec nebojíte, že vás nakazím?”

„Stejně tady zůstanu,” řekl Dicken a zvedl ruce. „Nepustí mě ven, dokud neprovedou nějaká další opatření.”

„Nebojíte se?” opakovala.

„Ne,” odpověděl.

„Kdybych chtěla, mohla bych způsobit, že byste onemocněl?”

Dicken zakroutil hlavou. „O tom pochybuju.”

„Ale jestli tohle vědí, proč mě tu drží? Proč nás drží daleko od lidí?”

„No, my prostě nevíme, co dělat a čemu věřit. Nerozumíme tomu,” pravil tiše. „A proto jsme slabí a hloupí.”

„Je to kruté,” zamračila se dívka. Pak, jako by si právě uvědomila, že je těhotná, dodala: „Jak asi budou zacházet s mým dítětem?”

Dveře do buňky se otevřely. První vešel Aram Jurie, okamžitě za ním následovali dva muži z ochranky, ozbrojení samopaly. Všichni měli na sobě ochranné obleky. I pod plastikovou kápí bylo znát, jak je Jurie rozzlobený. „Tohle je přece pitomost!” štěkl. Muži z ochranky postoupili dopředu. „Pokoušíte se sabotovat všechno, co jsme dokázali?”

Dicken vstal z pohovky a pohlédl na dívku, ale ta vůbec nevypadala překvapeně nebo rozrušeně. Bože, pomoz nám, tohle ona dobře zná. „Držíte tady tuto mladou ženu protizákonně.”

Na muže, jehož tvář mívala normálně tak flegmatický výraz, se Jurie zatvářil komicky nedůvěřivě. „A co jste si u Boží zelené Země asi tak myslel?”

„Vaše zařízení nemůže pečovat o děti, nemáte k tomu oprávnění,” pokračoval Dicken a postupně se rozechřival. „Tuto dívku jste ilegálně převezli přes státní hranici.”

„Představuje ohrožení veřejného zdraví,” vybuhl Jurie a náhle znovu nabyl svého obvyklého klidu. „A vy jste se k ní teď přidali.” Mávl rukou. „Dostaňte ho odtud.”

Muži z ochranky se očividně nemohli odhodlat k činu. „Tady přece nikoho neohrožuje,” namítl jeden z nich hlasem ztlumeným kápí.

Dívka se pevně chytla Dickenovy paže. „Žádné ohrožení neexistuje,” řekl Dicken Juriemu.

„Ale to nemůžete vědět jistě,” odpověděl Jurie, upíraje na něj tvrdý pohled, ale jeho poznámka měla spíše uklidnit strážce.

„Doktor Jurie tentokrát šlápl vedle,” prohlásil Dicken. „Únos je závažný trestný čin, hoši. Toto je smluvní zaří-/ení Úřadu pro mimořádné události, který spadá pod pravomoc Ministerstva zdravotnictví. Všechny ty instituce mají přesně stanovené předpisy, týkající se pokusů na lidech.” A nikdo neví, jestli tyto předpisy ještě platí. Ale lepší argument momentálně nemám. „Ta dívka nespadá pod vaši pravomoc. Odcházím ze Sandie. Beru ji s sebou.”

Jurie energicky zakroutil hlavou, kápě se mu zakývala-lí. „Úplný John Wayne. Krásně jste se z toho dostal. A já mám

vrčet a hrát padoucha?"

Byla to neuvěřitelná, napjatá a také dost směšná situace. „Jistě," přisvědčil Dicken a na tváři se mu nečekaně objevil totálně buranský úsměv, budící dojem, že se jeho majitel chystá někoho zmlátit. Občas se takhle tvářival

462

Greg Bear I Darwinovy děti

při konfrontaci s úřední mocí. To byl také jeden z důvodů, proč strávil značnou část života prací v terénu.

Jurie jeho výraz špatně pochopil. „Máme tady úžasnou příležitost. Přece ji nepromarníme!" pravil vemlouvavě.

„Můžeme vyřešit tolik problémů, můžeme se tolik naučit! Z toho, co se naučíme, mohou mít prospěch miliony lidí. Může nás to všechny zachránit."

„Ale ne tuto dívku. Ani nikoho z nich." Dicken natáhl ruku. Dívka vstala a společně, bok po boku, opatrně prošli dveřmi.

Jurie se jim postavil do cesty. „Jak daleko si myslíte, že se dostanete?" zeptal se, pod kápí zsinálý vzteky.

„Uvidíme," řekl Dicken. Jurie vztáhl ruku, aby ho zadržel, ale Dicken vymrštil paži, chytil okraj jeho plastového hledí, jako by mu chtěl připomenout jeho zranitelnost. Jurie spustil ruce, Dicken ho nechal být. Jak Jurie ustupoval, vrazil do židle a téměř upadl.

Členové ochranky vypadali, jako by zapustili kořeny do podlahy. „Dobře děláte," zamumlal Dicken. „Najděte si dobré právníky, pánové. Za dobré chování dostanete dovolenku. Polehčující okolnosti při vynesení rozsudku." Stále mumlaje ty právnícké pitominky, vykoul ze dveří obytné buňky a spatřil hlouček zaměstnanců z řad vědců i strážců, včetně Flynnové, Powerse, a také Pres-kyho, který se držel za otevřenou branou v zesílené akrylové ohradě. „Pojď, zlato," pobídl Dicken dívku a vyšli ven.

Za sebou slyšel zvuky šarvátky, otočil hlavu a spatřil Jurieho s tváří zkřivenou vztekem, jak se pokouší sáhnout po pistoli, a strážce, jak se v neobratném tanečku snaží udržet zbraně mimo jeho dosah.

Vědci s pistolemi, pomyslel si Dicken. To je opravdu skvělé finále. Absurdita toho všeho ho najednou rozveselila. Stiskl dívčinu ruku a vykročili ke hloučce u otevřené brány.

Nezastavili ho. Maggie Flynnová jim dokonce přidržela bránu otevřenou. Zdálo se, že se jí ulevilo.

40

KALIFORNIE

Stella s Willem opustili auto, když poblíž města Lone Pine došel benzín. Nacházeli se uprostřed lesů, ale Stella si nepřipadala o nic blíž ke svobodě, ani k místu, kde by chtěla být.

Pani Haydenovou nechali spát v autě, vyčerpanou po celonoční jízdě a dopoledním přejíždění mezi státními silnicemi, dálnicemi a zkratkami. Will se vlekl vpředu před Stellou se dvěma prázdnými láhvemi od vody.

Kolem poledne byl vzduch stále chladný a vznášel se v něm opar. Léto se přehouplo do podzimu. Borovice, modříny a duby jako by se míhaly ve větru, nad nízkými horami se hnaly mraky.

Podél cesty sice zahlédli jen pár domů, ale byly tu. Will mluvil o místě uprostřed pustiny, kde desítky, stovky kilometrů nenarazíte na žádné lidi. Stella byla příliš unavena na to, aby ztratila odvahu. Teď už věděla, že nepatří nikam a k nikomu; prostě se ztratili, vnitřně i zevně. Bolely ji nohy. Bolela ji záda. Nepříjemný pocit z menstrua-cce už přecházel. To bylo aspoň malé pozehnání, ale teď si /ase začínala dělat starosti, co je Will vlastně zač.

Vypadal s těmi zpocenými vlasy, které mu vzadu na hlavě trčely vzhůru, jak se opíral o zadní sedadlo v autě pani Haydenové, víc než zdivočele. Páchl nečistotou,

464

Greg Bear I Darwinovy děti

hněvem i strachem, ale Stella věděla, že sama není cítit o nic lépe.

Přemítala, co bude s Celii, LaShawnou a Felice, a co se stalo řidičům, které nechali u silnice.

Měla jen velmi nejasnou představu o tom, do jaké míry mapa ve Willově zadní kapse souhlasí s tím, kde teď jsou.

Silnice se podobala dlouhé černé řece, která se valí do dále a ztrácí se za zatáčkou, lemovanou stromy.

Na chvíli se zastavila a pozorovala veverku. Zvířátko sedělo na nízké ploché skále, přikrčené a ostražitě, s lesklými černými očkami, jako její plyšáci v pokojíku ve Virginii.

Doufala, že skončí na nějaké farmě, kde bude spousta zvířat. Se zvířaty vždycky dobře vycházela.

Will se pro ni vrátil a veverka utekla. „Musíme být pořád v pohybu," řekl. Neohrabaně klusali schovat se pod stromy, když kolem s hukotem projela dvě auta.

„Možná bychom měli zkusit stopovat," navrhla Stella, schovaná za kmenem borovice. Nasála nasládlou vůni pryskyřice a vybavila se jí škola. Ohrnula ret a odstrčila se od drsné kůry.

„To by nás chytli!" prohlásil Will. „Už jsme blízko. Vím to."

Stella ho následovala. Skoro by si dokázala představit velký modrý chevrolet nebo nějakou jinou velkou dodávku, jak se řítí po silnici s Mitchem za volantem. Mitch a Kaye spolu, a hledají ji...

Když příště uslyšeli příjezdět auto, rozběhl se Will ke stromům, ale Stella šla dál. Když auto přejelo, přidal se k ní a zaškaredil se.

„Jsme tady tak bezmocní," řekla a zaškaredila se také, jako by to bylo rozumné vysvětlení.

„Tím spíš bychom se měli schovat."

Vil druhý / SHEVA + 15

465

„Možná by někdo věděl, kde je to místo. Jestli nějaké auto zastaví, můžeme se zeptat."

„Já nejsem zrovna klikář," řekl Will a ústa se mu •/•kroutila do tvaru, který nebyl ani úsměvem, ani tak docela úšklebkem. Působil jízlivě a nejistě. „Co ty, míváš štěstí?"

„Jsem tady s tebou, ne?" poznamenala s kamennou lvaří.

Will se rozesmál. Smál se, potom začal mávat rukama a frkat, až toho musel nechat a utřít si nos rukávem.

„Fuj," napomenula ho Stella.

„Promiň."

Navzdory zdravému rozumu ho zase začala mít ráda. Při dalším autě Will vystrčil ruku s palcem nahoru a nasadil svůj nejširší úsměv. Vůz kolem nich prolétl jako blesk rychlostí nejméně sto kilometrů v hodině, za kouřovými skly zahlédli rozmazané obličeje, které se ani nedívaly jejich směrem.

Will se shrbil a pokračoval v chůzi. O dvacet minut později zaslechli další vozidlo. Stella se ohlédla přes rameno. Byl to starý ford dodávka, který za sebou ve stoupání na dvouproudé silnici nechával řídký mrak mastného bílého kouře. Ani Stella ani Will nesešli / cesty. Jejich láhve na vodu byly prázdné. Nepotrvá dlouho, a budou se muset obrátit a jít stejnou cestou zpátky.

Dodávka zpomalila, přejela do protisměru, aby se jim vyhnula, a minula je s tichým húú-ššš. Starší muž se ženou na předních sedadlech na ně zamžourali jako sovy; /adní okna byla modře natřená a odrážela jejich vlastní obličeje.

Potom vůz zajel ke kraji a zastavil asi padesát metrů před nimi.

Stella překvapením škytla a zkrřížila ruce. Will zůstal

466

Greg Bear l Darwinovy děti

Díl druhý / SHEVA + 15

467

stát u cesty jako šermíř, který očekává útok. Zahlédla, jak se mu třesou ruce.

„Nezdají se zlí," řekla Stella, ale vzpomněla si na červenou dodávku, Freda Trinketa a jeho matku, která vařila kuřata, tam daleko ve spotsylvanském okrese.

„Potřebujeme svézt," připustil Will.

Auto pomalu couvalo a znovu zastavilo pět metrů od nich. Žena vystrčila hlavu z okénka na pravé straně. Měla prošeďivělé vlasy a hranatou, pevnou tvář s přímým pohledem. Její paže a loket byly pokryté pihami, bledý obličej plný vrásek. Stella si všimla, že má na levé ruce, přeložené přes pravé předloktí, spoustu stříbrných prstenů. Ohlížela se po nich.

„Nejste vy dva náhodou virové děti?" zeptala se.

„Jo," odpověděl Will a ruce se mu roztrásl ještě víc. Pokusil se o úsměv. „Zdrhli jsme."

Starší žena si to chvíli promýšlela se sevřenými rty. „Jste nakažliví?"

„Myslím že ne," zavrtěl hlavou Will a strčil si ruce do kapes džinsů.

Žena se obrátila k muži na sedadle řidiče. Vyměnili si pohled a zřejmě se na něčem beze slov shodli, jak je to možné jen u párů, které spolu žijí už velmi dlouho. „Potřebujete někam svézt?" zeptala se žena.

Will se podíval na Stellu, ale ta necítila nic, jen silný naftový zápach. Muž byl nejméně o deset let starší než žena. Měl hubený obličej, jasné šedé oči a výrazný nos, a jeho ruce na volantu byly také plné prstenů - tyrkysových, stříbrných s koraly, s vyřezanými ptáky a abstraktními motivy.

„To bychom rádi," odvětil Will.

Boční dveře dodávky klaply a automaticky se otevřely. Vnitřek byl cítit cigaretovým kouřem, hamburgry a hranolky.

Stella nakrčila nos, ale když ucítila jídlo, v ústech se jí /ačaly sbíhat sliny. Nejedli už od rána předešlého dne.

„Četli jsme o dětech jako vy," řekl starý muž, když nasedli. „Máte to těžké, co?"

„Jo," přisvědčil Will. „Díky."

Díl třetí

SHEVA + 18

„Máme osmnáctý rok od začátku toho, čemu někteří říkají Virové století. Celý svět stále žije v obavách, i když se už přece jen rýsují slabé, kradmé náznaky politického řešení.

Ovšem převážná část lidí, kteří se zúčastnili dnešní ankety, nemá nejmenší ponětí, co je to virus. Tuší, že jsou malé a vyvolávají nemoci', ale to je asi tak všechno.

Většina vědců trvá na tom, že viry jsou genetičtí piráti, kteří se zmocní buňky a zabijí ji, aby se mohli rozmnožit:

„Sobecké geny s vystřelovacími noži', „Teroristé DNA'. Menší skupina vědců zase tvrdí, že to chápeme špatně, že mnoho virů funguje jako genetičtí poslové, přenášející signály mezi buňkami v těle a dokonce mezi různými jednotlivci: „Genetická expresní pošta.'

Pravda nejspíš spočívá v kombinaci obou hledisek. Jde o dávnou, tajuplnou biologickou hru, v níž, jak se vědci vcelku shodují, ještě nejsme ani ve druhém kole."

Co vybral producent FoxMedia ze sítě Floodnet Reál Life pro Reál News speciál;

odmítnuto

„Kdo by si v tomhle koupil čas na reklamu? Člověka to leda vyděsí. Co kčertu znamená ‚kradmé'? Všechny ty vědecké hovadiny už mě unavují, věda mě totálně ničí. Radši mi zjistěte, jestli a kdy prezident zůstane na nočníku dost dlouho, aby tam něco udělal. To je náš kluk. Možná, kdyby, ale žádné sliby."

Sdělení výkonného ředitele FoxMedia a vedoucího výroby

FORT DETRICK, MARYLAND

Kaye zírala do šera obývacího pokoje paní Rhineové. Nábytek byl bizarním způsobem přestavěn; pohovka překo-cená, pokrytá prostěradlem, pod ní vyboulené nohy, trčící do vzduchu, polštáře rozmístěné kolem do kříže; ilvě dřevěné židle obrácené do kouta, jako by tam stály

/a trest.

Na stolků se vršily malé bílé lepenkové krabice. Freedmanová poklepala na tlačítko interkomu. „Carlo, jsme tady. Přivedla jsem Kaye Langovou-Rafelsonovou." Paní Rhineová hbitě prošla dveřmi, vzala z rohu židli, smýkla s ní doprostřed pokoje, dva metry od tlustého okna, a posadila se. Měla na sobě jednoduchou modrou de-nimovou kombinézu. Paže, ruce a větší část obličeje jí zakrývaly gázové obvazy, díky nimž připomínala mumii. Na hlavu si uvázala šátek a nevypadalo to, že by pod ním skrývala nějaké vlasy. Viditelná místa na těle měla zarudlá a oteklá. Oči mezi obvazy upírala na hosty.

„Ztlumím u sebe světla," řekla. Hlas měla jasný a v interkomu se zdál ostrý. „Vy si je rozsviňte. Nemusíte se na mě dívat."

„Dobře," souhlasila Freedmanová a zesílila světla v kontrolní místnosti.

Světlo v pokoji paní Rhineové potmělo, takže viděli jen její siluetu. „Vítejte u mě doma, doktorko Rafelsonová," pozdravila.

„Potěšilo mě, když jsem dostala váš vzkaz," pravila Kaye.

Freedmanová si založila ruce a ustoupila.

„Christopher Dicken mi vždycky nosil květiny," řekla paní Rhineová. Její pohyby se zdály neobratné a trhané.

472

Greg Bear I Darwinovy děti

„Teď už je tu mít nemohu. Jednou týdně se musím schovat do takové mřávané komory a oni pošlou robota, který to tu všechno vydrhne. Pokoušejí se zbavit všech těch potvůrek z domácího prachu. Houby a kvasinky a bakterie ze starých odloupených šupinek kůže by se mohly pomnožit. Teď by mě mohly zabít, kdyby se tu nahromadily." „Líbil se mi váš dopis."

„Sít' je můj život, Kaye. Smím vám říkat Kaye?" „Jistě."

„Připadá mi, že vás znám, protože Christopher o vás často mluvil. Teď už tu nemívám mnoho hostů. Zapomněla jsem, jak jednat se skutečnými lidmi. Obvykle jen píšu na své malé, čisté klávesnici a cestuju po celém světě, ale nikdy odtud nevycházím, nikoho se nemůžu dotknout, nic skutečného nevidím.. Myslela jsem, že už jsem si na to zvykla, a najednou mě to zase rozzlobí." „To si umím představit," přikývla Kaye. „Povězte mi, co si představujete, Kaye." Paní Rhineová trhla hlavou.

„Myslím, že si připadáte oloupená." Temný stín přikývl. „Celá moje rodina... Proto jsem vám napsala. Když jsem se dočetla, co se stalo vašemu manželovi a vaší dceři, pomyslela jsem si, ta není jenom vědkyně, ani symbol nějakého hnutí, ani celebrita. Je jako já. Vy ovšem máte naději, že je jednou dostanete zpátky."

„Neustále se o to snažím," přisvědčila Kaye. „Pořád po Stelle pátráme."

„Přála bych si, abych vám mohla říct, kde je." „To já také." Kaye pod kápí těžce polkla. Přívod vzduchu do tuhého izolačního obleku nebyl nejlepší.

„Četla jste někdy Karla Poppera?" zeptala se paní Rhineová.

Díl třetí I SHEVA + 18

473

„Ne, nikdy." Kaye se pokusila nařasit plastový oděv na břicho. Všimla si, že je místy vyspravený lepicí páskou. To na chvíli odvedlo její pozornost; zaslechla už něco o seškrtání linancí, ale neuvědomila si, jaké to může mít důsledky.

„...tvrdí, že celá velká skupina filozofů a myslitelů včetně něj považuje osobnost za součást.společenství," říkala paní Rhineová. „Když vás vychovávají odděleně od společnosti, nikdy se z vás nevyvine úplná osobnost. No, ,I já svou osobnost ztrácím. Je mi nepříjemné použít osobní zájmeno. Asi bych se zbláznila, ale... ta věc, kterou jsem..." Odmlčela se. „Marian, potřebovala bych si s Kaye promluvit o samotě. Aspoň mi dejte iluzi, že mě nikdo neodposlouchává ani nenatáčí."

„Domluví to s technikem." Freedmanová si krátce pohovořila s bezpečnostním technikem. Potom opatrným krokem opustila kontrolní místnost, pupeční šňůru obleku táhla za sebou. Dveře se zavřely.

„Proč jste přišla?" zeptala se paní Rhineová tichým, sotva slyšitelným hlasem. Kaye viděla, jak se jí odrážejí v očích jasnější světla za sklem.

„Kvůli tomu vzkazu. A také jsem usoudila, že už je načase, abych se s vámi seznámila."

„Nehodláte mě ujist'ovat, že určitě najdou nějaký lék, /e ne? Někteří lidé sem chodí a říkají mi takové věci a já to nenávidím." „Ne," řekla Kaye.

„Tak proč? Proč byste se mnou měla mluvit? Posílám maily spoustě lidí. Myslím, že ven se jich moc nedostane. Iřekvapuje mě, že vy jste ho dostala." O to se postarala Marian Freedmanová. „Psala jste o svém pocitu, že jste stále bystřejší a přitom jakoby vzdálenější," pravila Kaye, „a že ztrácíte sama se-

474

Greg Bear I Darwinovy děti

be." Upírala zrak na stín postavy v temném pokoji. Ekzém se jí velmi zhoršil, jak se Kaye dověděla při instruktaži ze souhrnných informací, ještě než se setkala s Marian Freedmanovou. „Chtěla bych o tom slyšet víc."

Paní Rhineová se náhle naklonila dopředu. „Já vím, proč tu jste," prohlásila zvýšeným hlasem.

„Proč?"

„Protože jsme obě měly ten virus."

Nastala chvíle ticha.

„Nerozumím," řekla Kaye tiše.

„Poustevníci sedají na skalních sloupech, aby se vyhnuli lidskému doteku. Čekají na Boha. Pak se zblázní. To je můj případ. Jsem jako Svatý Antonín, ale moji ďáblové jsou příliš chytří, než aby ztráceli čas tím, že na mě budou švitořit. Já už v pekle jsem. Nemusejí mi to připomínat. Změnila jsem se. Případá mi, že mám větší mozek, ale podobá se velkému skladišti plnému prázdných beden. Čtu a snažím se ty krabice zaplnit. Byla jsem příšerně hloupá, hodila jsem se jenom na rozmnožování, a virus mě potrestal za mou hloupost. Chtěla jsem žít, tak jsem přijala prasečí tkáň, a to je přece zakázáno, ne? Nejsem sice židovka, ale prasata jsou mocní tvorové, velice spirituální, nemyslíte? Pronásledují mě. Četla jsem pár duchařských románů. Hororů. Ty o prasatech jsou hrozně děsivé. Chrlím to na vás moc opřekot, já vím. Marian mi naslouchá, ostatní taky poslouchají, ale jenom z povinnosti. Myslím, že je děším. Lámou si hlavy, jak dlouho ještě vydržím."

Kaye měla žaludek tak stažený, až jí kyselost stoupala do krku. Tolik s tou ženou za sklem cítila, ale nenapadalo ji nic, čím by ji mohla utěšit. „Pořád poslouchám," řekla

„Dobře," pravila paní Rhineová. „Jen jsem vám chtěla říct, že už brzo umřu. Cítím to ve své krvi. Vy také umřete, i když asi ne tak brzy."

Díl třetí I SHEVA + 18

475

Paní Rhineová vstala a obešla převrácenou a zakrytou pohovku.

„Mám takové noční můry. Nějak se odtud dostanu a chodím po světě a dotýkám se lidí, snažím se pomáhat, ale vždycky to skončí tím, že všechny zabiju. Pak navštívím Boha... a nakazím ho. Zabiju Boha! Ďábel Mu povídá: „Vždyť jsem Ti to říkal! Vysmívá se Bohu, zatímco On umírá, a já říkám: Dobře ti tak."

„Ach," Kaye znovu polkla. „Takhle to není. Takhle to nedopadne."

Paní Rhineová mávla rukama k oknu. „Možná to nechápete. Jsem unavená."

Kaye chtěla ještě něco říct, ale nemohla.

„Běžte už, Kaye," pobídla ji paní Rhineová.

Kaye v malé pracovně Marian Freedmanové upíjela kávu ze šálku. Plakala, až se jí třásla ramena. Vydržela, dokud si nesvlékla oblek, vydržela při sprchování i ve výtahu, ale teď už slzy nedokázala zadržet. „To nebylo dobré," vypravila ze sebe mezi vzlyky. „Tohle jsem vůbec nezvládla."

„Na ničem, co uděláme, nezáleží. Carle to nepomůže," řekla Freedmanová. „Já také nevím, o čem se s ní mám bavit."

„Doufám, že to na ni nebude mít špatný vliv." „O tom pochybuju," pravila Freedmanová. „Je v mnoha ohledech silná. I proto je to tak kruté. Ostatní jsou potichu. Mají své zvyky. Jsou jako domácí křečci. Odpusťte, ale je to pravda. Carla je jiná."

„Stála se svatou." Kaye se v plastovém křesle narovнала a vytáhla další papírový kapesník z krabice na pracovním stole Marian Freedmanové. Utřela si oči a potřásla hlavou.

476

Greg Bear I Darwinovy děti

„Svatou ne," odporovala jí podrážděně Freedmanová. „Je spíš prokletá."

„Říkala, že umírá."

Freedmanová se zahleděla na vzdálenou stěnu. „Produkují nové typy retrovirů. Jsou to velmi elegantní věcičky, ne ty slátané obludy, které vylučovala předtím. Neobsahují vůbec žádné prasečí geny. Žádný z těch nových virů není přenosný, dokonce ani nejsou patogenní, pokud jsme dokázali zjistit, ale provádějí s jejím imunitním systémem opravdu hrozné věci. Ty ostatní dámy... jsou na tom podobně."

Marian Freedmanová se zahleděla na Kaye. Kaye zkoumala její tmavé, vyčerpané oči s rostoucím pocitem hrůzy.

„Když tu byl Christopher Dicken naposledy, pomáhal mi se zpracováním některých vzorků," pokračovala Freedmanová. „Nejpozději do roka, možná už za pár měsíců, naše světenky nejspíš začnou vykazovat příznaky roztroušené sklerózy nebo se u nich projeví lupus." Stiskla rty, zmlkla, ale stále upírala pohled na Kaye.

„A dál?" zeptala se Kaye.

„Christopher si myslí, že tyto symptomy nemají nic společného s prasečími transplantáty. Ty to jen poněkud urychlily."

Paní Rhineová by mohla být první, koho postihl post-SHEVA syndrom, vedlejší efekt SHEVA těhotenství. Možná to bude dost zlé."

Kaye tu informaci pomalu vstřebala, ale nezmohla se v souvislosti s ní na žádný hlubší pocit - ne potom, co spatřila paní Rhineovou. „To mi Christopher neřekl."

„No, já asi vím proč."

Kaye záměrně přepnula myšlenky na něco jiného. Tuhle taktiku přežití si za posledních deset let dokonale nacvičila.

„Poletím do Kalifornie za Mitchem. Pořád pátrá po Stelle."

Díl třetí I SHEVA + 18

477

„A už něco zjistil?"

„Zatím ne," odpověděla Kaye.

Vstala a Freedmanová jí podala speciální košíček na jedno použití, označený „Biohazard", aby do něj zahodila kapesníčky, promočené od slz. „Carla se zítra možná bude chovat úplně jinak. Třeba mi poví, jak je hrozně ráda, že jste se tu zastavila. Je prostě taková."

„Rozumím," řekla Kaye.

„Ne, nerozumíte," odporovala jí Freedmanová.

Kaye na tohle neměla náladu. „Ale ano," prohlásila úsečně.

Freedmanová se na ni na chvíli zadívala, pak se vzdala. „Promiňte mi moje chování," omluvila se. „Je to tady u nás nějak nakažlivé."

O dvě hodiny později Kaye v Baltimoru nastoupila na palubu letadla do Kalifornie, které jako by odpíralo slunci příležitost k odpočinku. Z nápojového vozíku, postupujícího chodbičkou, k ní přivanula vůně zmrzliny, kávy a pomerančového džusu. Později sledovala zpravodajský pořad o federálním soudním řízení s bývalými úředníky Úřadu pro mimořádné události a musela přitom zatínat zuby, aby jí necvakaly. Nebylo jí zima; měla strach.

Téměř po celý svůj život Kaye věřila, že porozumět biologii, pochopit, jak funguje život, vede současně k pochopení sama sebe, k jakémusi osvícení. Že znát principy života znamená umět vysvětlit všechno: počátky, konce a cokoli mezi tím. Jenže čím hlouběji pronikala a čím víc chápala, tím méně uspokojivé jí připadaly její znalosti a všechny ty chytré mechanismy, zázraky, které by ji nepochybně dokázaly fascinovat po tisíc životů, ale ve skutečnosti nebyly ničím víc než nesmírně nevyzpytatelnou slupkou.

478

Greg Bear I Darwinovy děti

Ta sice přinášela zrození a vědomí, ale cenou za ně bylo věčné postrkování od spolupráce k soutěžení, od partnerství ke zradě, od úspěchu, který druhým přináší bolest, k neúspěchu, přinášejícímu bolest a smrt. Život, požírající jiný život, hltající oběť za obětí. Obrovské vraždění, které vede k adaptaci a zmoudření, k přechodné výhodě; proces, který nebere konce.

Viry přispívají k narození i k chorobě: geny putují sem a tam a povídají si, sdílejí paměť a plánují změny, všechny ty divy a prohry, které se nikdy nevyhnou tomu věčnému přetahování a přetlačování. Příroda je čubka i bohyně.

Protějším okénkem proniklo dovnitř slunce a jasně jí ozářilo tvář. Zavřela oči. Měla jsem Carle říct, co se mi stalo. Proč jsem jí to neřekla?

Protože se to stalo před třemi lety. Uběhly tři bolestné roky, které mi nic nepřinesly. A teď ještě tohle.

Carla Rhineová ztratila víru v Boha. Kaye přemítala, jestli sama nedopadla stejně.

STŘEDNÍ KALIFORNIE

Mitch si před starým, flekatým zrcadlem v ošumělém motelovém pokoji upravil vázanku. Odraz jeho obličeje vypadal komicky, kolem levého oka měl žlutý nádech, na pravé tváři černou skvrnu, jeho bradu a šíji oddělovala prasklina.

Zrcadlo mu říkalo, že je starý a unavený a že se rozpadá, ale stejně se usmál. Těšil se, že po dvou týdnech zase uvidí svou ženu, těšil se na čas strávený s ní o samotě. O svůj vzhled se příliš nestaral, protože věděl, že Kaye na to také nijak zvlášť nedbá. Takže si vzal na se-

Díl třetí / SHEVA + 18

479

be oblek, protože všechny ostatní šaty měl špinavé a nezbyl mu čas, aby je vzal dolů do přistavku a nastrkal dolarové mince do automatické pračky.

Na zmuchlané posteli se povalovaly napůl složené mapy, náčrtky a kusy papíru s telefonními čísly a adresami; opravdu úžasná sbírka vodítek, která ho až dosud nikam nedovedla. Za poslední tři roky pátrání křížem krážem po relé zemi, které ho nakonec dovedlo zpátky do města Lo-ne Pine, zjistil, že Stellu nikdo neviděl, nikdo pravděpodobně nepotkal žádnou mládež na cestě, a skoro jistě nikdo nezahlédl žádné virové děti za školou. Stella zmizela.

Mitch prokázal ohromující schopnost najít skupinu mužů, kteří zahynuli před dvaceti tisíci lety, ale nedokázal najít svou nyní sedmnáctiletou dceru.

Přitáhl si kravatu a ušklíbl se, pak zhasl světlo v koupelně a zamířil ke dveřím. Přesně ve chvíli, kdy otevíral, stáhl mladý muž s dlouhými blond vlasy v tričku a šedé bundě ruku, kterou se právě chystal zaklepat. „Promiňte," řekl. „Vy jste Mitch?" „Co pro vás můžu udělat?"

„Můj šéf povídal, že bych možná mohl něco udělat já pro vás." Mladík si poklepal na nos a zamrkal. „A co to má být?"

„Nepamatujete si na mě?" „Ne," odpověděl Mitch netrpělivě. „Rozvážím elektrické přístroje. Nemám čich, nikdy jsem ho neměl, a ani chuť. Říkají tomu anosmie. Nemám ani moc rád pocit jídla v ústech, proto jsem pořád hubený." Mitch pokrčil rameny, pořád nechápal. „Hledáte dívku, ne? Ševitku?"

Mitch ten výraz nikdy předtím neslyšel. Ze zvuku toho I slova - toho správného zvuku - mu naskakovala husí ku-

480

Greg Bear I Darwinovy děti

že. Znovu si hubeného mladíka prohlédl. Opravdu nn něm bylo něco povědomého.

„Jsem jediný, koho tam můj šéf Ralph posílá s dodav- l kami, protože jiní hoši se odtamtud vrací úplně pople- l tení."

Znovu si poklepal na nos. „Já ne. Nedokážou mě přimět, abych zapomněl vybrat peníze. Takže nám platí, l a protože se k nim chovám slušně, platí slušně. Chápete?"

Mitch přikývl. „Poslouchám"

„Mám je docela rád," pokračoval mladý muž. „Jsou to fajn lidi a já bych nerad, kdyby tam někdo vlítl a dělal jim potíže. Chci říct, že to, co dělají, je teď prakticky legální, a tady v okolí je to docela slušný kšeft." Zamžoural do jasného

ranního slunečního světla, které ohřívalo malé asfaltové parkoviště, pole zarostlé trávou a roztroušené borovice za ním. „Zajímá mě každá informace.“ Mitch sestoupil z verandy. Dával si pozor, aby toho muže nevystrašil. „Je to moje dcera. Se ženou ji hledáme už tři roky.“

„Jen klid.“ Muž zašoupal nohama. „Taky mám holčičku, totiž, je u své matky a nejsme manželé...“ Náhle se zatvářil vyplašeně. „Není ale virové dítě, vůbec ne!“

„To je v pořádku,“ uklidnil ho Mitch. „Nemám žádné předsudky.“

Mladík na něj vrhl zvláštní pohled. „Vy jste mě nepoznal? Teda, je to dost dlouhá doba. Pamatoval jsem se na vás, a teď, když vás vidím, je všechno tak jasně, jako by se to stalo včera. Divná věc, jak se lidé znovu potkávají, ne?“

Mitch nepatrně pohnul hlavou a rameny, aby naznačil, že pořád tápe.

„No, možná jste to nebyl vy... Ale já jsem si skoro jistý, že jo, protože jsem před pár měsíci viděl obrázek vaší ženy v novinách. Je slavná vědkyně, že jo?“

„To jistě,“ přisvědčil Mitch. „Poslyšte, je mi líto...“

481

„Před mnoha lety jste vzali do auta stopaře. Dvě dívky la kluka. To jsem byl já, ten kluk.“ Ukázal si kostnatým l'í Mém na hrud'. „Jedna z těch dívek právě přišla o dítě. I Jmenovaly se Delia a Jayce.“

Mitchova tvář pomalu nabyla prázdného výrazu, po-• tom se na ní objevil úžas a vzpomínka. Byl překvapen, že si pamatuje téměř všechno; snad to bylo tím, že se všech-I no odehrálo v podobném malém motelu.

„Morgan?“ přeptal se a zůstal stát, jako by mu paže tá-

I lil.i dolů velká tíha.

Mladík předvedl ten nejširší úsměv, jaký Mitch za po-I sh-dních pár měsíců viděl. „Bůh vám požehnej,“ řekl. • V očích měl slzy. „Promiňte.“ Zašoupal nohama a ucouvl l n.i slunce. Otřel si oči hřbety rukou. „Totiž, po těch le-I irrh...“

Promiňte. Jsem fakt blbec. Ale jsem vám oběma

I v.V/.ně vděčný.“

Mitch se k Morganovi natáhl, aby ho zachránil před l /ikopnutím o obručník. Jemně ho zatáhl zpátky do stínu, a potom se dva muži, kteří za ta léta leccos prodělali, spontánně objali. Mitch se proti své vůli zasmál. „Ježíši, M orgáne, jak se máš?“

Morgan přijal objetí, ale nikoli zaklení. „Hej,“ upozornil Mitche, „Ježíš je můj pán.“

„Promiň,“ omluvil se Mitch. „Tak kde je moje dcera? (o mi o tom můžeš říct? Totiž, připadá mi, žeš narazil na •kupinu lidí, kteří nestojí o návštěvy.“ Otázky se stavěly iln fronty, odmítaly zpomalit tempo, natož umlknout. MI EVA lidé.

Ševitě, tak jsi to říkal? Kolik jich je? Nějaká komuna? Jak jsi zjistil, že hledám svou dceru?“

„Jak jsem říkal, vedoucí motelu je strýc mé kamarádky. Vozím mu dodávky z železářství do jeho garáží na l North Main. Ten mi o tom pověděl. Zajímalo mě, jestli)Mf to vy. Udělal jste na mě tehdy dojem.“

482

Greg Bear l Darwinovy děti

„Nechtěl bys mě tam dovézt, pro případ, že bych nebyM důvěryhodný?“

„Vím jistě, že se vám dá věřit, ale... těžko se to hledá.l Rád bych vás tam vzal, pro případ, že by tam byla opravdu vaše dcera. Já ji neznám, chápete? Ale jestli je tam] u nich... Chtěl bych se vám odvděčit.“

„Rozumím,“ řekl Mitch. „Vzal bys také moji ženu?! Ona je ta slavná.“

„Je tady?“ Morgan se chystal znovu upadnout do roz-| páku a projevit ohromení.

„Bude tu za pár hodin. Vyzvednu ji na letišti v Las l Vegas.“

„Kaye Langová!“

„To je ona.“

„Jéje,“ udělal Morgan. „Sleduju ty výpovědi před Senátem, ty soudní záležitosti. Když zrovna nejsem v práci. Víte, že jsem ji viděl v pořadu Oprán? To už je dávno, byl jsem ještě kluk. Ale vážně vám nemůžu nic slíbit.“

„Budeme si prostě věřit,“ řekl Mitch. Připadal si tak šťastný, že si ani nepamatoval, kdy naposled cítil něco podobného.

„Už jsi snídal?“

„Hej, já si teď vydělávám!“ Morgan se narovnal a strčil špičky prstů do kapes džínsů. „Dneska zvu na snídani já vás. Co se točívá, to se vracívá.“

V pokoji zazvonil Mitchův telefon. Dveře za sebou jen přivřel, jak po něm skočil a zvedl ho z postele. Rozevřel displej. Volala Kaye. „Haló, Kaye! Hádej...“

„Jsem v letadle. To bylo ale odporné, hnusné dopoledne. Vážně potřebuju, aby mě někdo objal,“ řekla Kaye. Na maličké obrazovce vypadala pobledlá. Viděl vysoké opěradlo a lidi sedící kolem ní. „Potřebuju slyšet nějakou dobrou zprávu, Mitchi.“

483

Na okamžik se zarazil, ruka se mu roztrásla, když si v/.pomněl, kolikrát si dělali zbytečné naděje. Nechtěl ji přidávat další zklamání.

„Mitchi?“

„Jsem tady. Právě jsem vycházel ze dveří.“

„Musela jsem ti zavolat, prostě jsem to nevydržela. Le-uidlo je poloprázdné.“

„Myslím, že něco mám.“ Jeho hlas zněl drsně a hrdlo se mu kolem slov stahovalo. Ty přece víš, že tohle je pravda. Víš, že je to ono.

„To je doktorka Langová? Pozdravujte ji!“ zavolal vesele Morgan z verandy za dveřmi.

„Kdo to je?“ Kaye se pokoušela něco vyčíst z Mitchova obličejce na malém displeji. „To je detektiv? Máme na ně-o> takového peníze?“

„Hlavně dobře doleť. Našel jsem starého přítele. Nebo spíš on našel mě.“

Jezero Stannous SEVERNÍ KALIFORNIE

itdpolední vedro trochu ustoupilo. Mezi borovicemi Stella Nova viděla bouřková mračna, sbírající se v tichých, do sebe zakroucených sloupech nad White Mountains. Lesy byly suché a plné vůni borovic, smrků a jedlí.

Právě doprala svůj příděl prádla ve velké staré betonové prádelně nedaleko centra Oldstocku. Teď seděla na prázdném barelu od nalty vedle dlouhých šňůr s pověšenými lůžkovinami, spodním prádlem, plenkami a pracovními šaty zalitými sluncem, cítila vůni mýdla a bělicích prostředků a páry a usrkávala černou třesňovou

484

Greg Bear I Darwinovy děti

limonádu - což byl tady náramný luxus, sama si povolila jen jednu týdně - a houpala nohama tam a zpátky, okopávajíc dřeváky betonovou desku kolem prádelny.

Z místa, kde seděla, viděla do zátáčky na šterkové cestě vedle staré opuštěné kuželkářské dráhy, před desetiletími šedě natřené, z níž se nyní loupal nátěr, na tři dlouhé tmavé ubytovny barvy sekvojového dřeva, které kdysi sloužily seminárním studentům, poutníkům a pár turistům, a na severu palivové nádrže a solární stanici, zásobující zdravotní středisko a školku. Za stanicí a ohrazeným pozemkem k ukládání důlního zařízení se rozkládalo pole sutí, jemuž vévodil kopec hlušiny. Ta hora označovala starý důl a také dělala z tohoto konce tábora území nikoho, plné těžkých kovů a kyanidu. Sem nikdo nechodil, ledaže by musel; někdy po silném dešti cítila jedy ve vzduchu, ale nebylo jich tolik, aby z toho obyvatelé onemocněli, pokud neprovedli nějakou hloupost.

V polovině minulého století tady v Oldstocku lidé těžili měď, cín a dokonce trochu zlata a postavili tu malé město - proto tu byla kuželkářská dráha a budovy semináře. Jižně od města, těsně u hlavní silnice směrem k jezeru Stannous, se dodnes našly ulice zarostlé plevem a betonové základy tam, kde kdysi stávaly domy, vybudované těžební společností pro rodiny horníků. V lesích Stella občas narazila na staré chladničky a pračky, kupy láhví a další harampádí, opuštěné parní stroje a dieselové agregáty, podobné velkým železným kosmickým lodím, hranaté tmavé násypníky, hromady kolejnic, oranžových rzí, pražce, nasáklé kreosotem, lesknoucím se i po létech na slunci jako černé korálky.

Oldstock patřil k lokalitám určeným pro skládku nebezpečného odpadu, ležel na severním konci jezera Stannous, kde se nenašlo žádné vhodné místo k rybaření, a ta

Díl třetí I SHEVA + 18

485

kombinace většinu lidí odrazovala. Ale Oldstock byl krásný, a pokud příliš nepršelo, jedy z hromady hlušiny se nevyplavovaly do jezera a voda ve vesnici byla dobrá. Až dosud jim v tomhle přálo štěstí. Počasí bylo posledních ilvacet let suché, vlastně tu vládlo sucho už od té doby, kdy pan a paní Sakartvelovi koupili tohle místo od luteránské církve.

Sakartvelo nebylo jejich skutečné jméno. Patřili k přistěhovalcům z bývalého Sovětského svazu, z části, která se nyní nazývala Gruzínská republika. Jméno, které při-lali, znamenalo název rodné země v jejich rodném jazy-ce. Skrývali se zde už téměř dvacet let a věděli, že ostatní nakonec dorazí.

Před pěti lety se tu objevili další a město začalo zvolna

/novu ožívat.

Manželům Sakartvelovým bylo přes šedesát. Tělesně vypadali už na první pohled jako typičtí Ševitě. Tvrdili, že lakoví jako oni - i když jich nebylo mnoho - se objevují v Gruzii, Arménii a Turecku už po dvě stě let. Stella Nova neměla důvod nevěřit jim. Mitch se o takových věcech

/minoval.

Zavřela oči a zaklonila hlavu, nastavila tvář jako květina, která se snaží zachytit co nejvíc slunečního světla, než se slunce ponoří za stromy. Poslouchala kosy, sojky, i d rozdy. Skvrnky na tvářích se jí rozložily do tvaru mo-lýla, znamení spokojenosti.

Hra, kterou si hrály mladší děti, Překvapení, spočívala vr vytváření symetrických vzorů z teček na lících a odha-ílování, co znamenají. Učily se tak obličejovému míhání. Některé z nich přišly do Oldstocku skvrněmé, neuměly komunikovat se svým vlastním druhem, a teprve tady se ID postupně učily. Stella spolu s ostatními pomáhala učit i y mladší.

486

Greg Bear I Darwinovy děti

V lesích se toho léta objevila spousta klíšťat, a také vy-1 soké zvěře, ale klíšťata ani komáři je příliš netrápili.

Sa-kartvelovi je naučili, jak používat horečnění k odpuzování bodavého hmyzu, a také jak uklidňovat zvířata - především černé medvědy -, na která by tady mohli narazit. Dvě stovky Ševitů v Oldstocku byly v okruhu patnácti kilometrů jedinými obyvateli, a zdejší lesy byly divoké.

A pochopitelně Sakartvelovi naučili děti, jak udržet Oldstock v tajnosti a vycvičili je v tom, co mají udělat lidem, kteří by je sem přišli hledat.

Zvládali to dobře. Nikdy odtud nikoho neodvedli a nikdo nepřišel k úrazu - od zvířat ani od lidí. Žilo se tu hezky a Stella už začínala zapomínat na zlé časy, a dokonce i na svůj život s Mitchem a Kaye, ty dobré, ale smutné časy. Začala věřit, že i pro ni existuje život, skutečný a zakořeněný, mezi lidmi jejího vlastního druhu.

Potom se to stalo s Willem.

Stelle se o takových věcech nezdálo, ale mnohé děti stále trpěly nočními můrami ze škol a ze života mezi lidmi. Will to štěstí neměl. Skrýval před ostatními spoustu věcí, které prožil, které se mu přihodily.

V Oldstocku neměli rádio ani televizi, žádné telefony až na jeden satelitní v hlavní hale, v zamčené skřínce. Od Stellina a

Willova příjezdu ho nikdo nepoužil - a možná tomu tak bylo už dlouho předtím.

Větrík zafoukal do prostěradel a plenek a zamával s nimi. Stella si setřela pot z čela, zvedla se a pustila se do sbírání a skládání suchých kusů. Ukládala je do plastového škopku, který na držadle označila bříškem palce, jímž si předtím přejela za uchem.

Přišel k ní Randolph - byl toho jména jediný v Oldstocku, takže ani neznala jeho lidské příjmení - a zamíhal jí na pozdrav. Randolph byl o čtyři roky mladší než

Díl třetí-/SHEVA±±8_

487

Stella; někteří tomu říkali narozen mimo, ne jako součást jednotlivých vrcholů působení SHEVA. Ti, kdo se narodili ve třech velkých Vlnách, se nazývali dětmi Vlny.

Povídali si jen pomocí mihání na tvářích, a přitom stahovali ze šňůr a skládali povlaky, montérky a plenky. Vyměňovali si poklony a napodobovali vůně jiných, což byla běžná součást žertovného klevetění na zabítí času.

Randolph byl přijat do Kosího dému, který patřil k odnožím Stelliny skupiny. Mohli si otevřeně vykládat o záležitostech dému, ale ne o soukromých věcech uvnitř skupiny. To by vyžadovalo trojku, aby se předešlo nedorozumění mezi démy: tři osoby z každého dému, plně zaměstnané horečným miháním a tvářením. Trojky na nezasvěcené mohly působit jako podivný druh tance, ale obvykle vyřešily spoustu problémů a tlumily třenice.

V Oldstocku žily dvě děti z nejnovější Vlny, nalezení, jedno dvouleté a jedno šestadvacet měsíců staré. Stella se o ně občas starala, připravovala je na učení, a hrozně se jí líbilo jejich spontánní batolecí vyvážení. Ševitské děti, vychovávané mezi svými, se občas nadchly pro vydávání silných pachů a dokázaly páchnout třeba jako mrtvý skunk, .I nemělo to nic společného s obsahem jejich plenek.

Ševitské děti uměly nadávat prostřednictvím pachů dřív, než se naučily mluvit.

Všichni se tu stále učili. Naštěstí měli pan a paní Sakartvelovi daleko do nějakých tyranů. V roce 1960 byli ve Tbilisi na příkaz komunistů podrobeni sterilizaci a nemohli mít vlastní děti. Jistým způsobem to z nich udělalo dokonalé prarodiče všech Ševitů a vůdce a rádce Oldstocku, malého sídla, izolovaného jako klášter.

Randolph Stelle vydatně pomohl se skládáním prádla .I dotkl se dlaní její tváře; bratrským způsobem, pouze s náznakem Otázky, kterou mladí chlapci pokládali velmi

488

Greg Bear I Darwinovy děti

často, dokonce i dívkám v jejím stavu. Dokonce i těm, které měly svého partnera.

Stella odpověděla tichým hrdečným varovným zvukem a zdvořilým zacvrlikáním. Usmáli se a oddělili, aniž by promluvili jediné slovo. Stella se mohla celé dny obejít bez mluvení, a i když někdy ze spaní vykřikovala, po probuzení si nikdy nevybavovala proč.

V jídelně se podávala večeře pro ty, kdo od časného rána řezali dříví a hoblovali prkna. Muži a ženy vycházeli z osvěžoven, kabinek, kde se otřeli vlhkými ručníky, aby se zbavili potu - jinak se většina z nich sprchovala méně než jednou týdně. Zbavovat se osobního pachu nebo ho skrývat se považovalo za neslušné. Ovšem těžká práce dokázala také překrýt osobní pach.

Pan Sakartvelo jim někdy říkal: „V srdcích jsme všichni Francouzi.“ Stella nevěděla, co tím přesně myslí. Ale zaslechla, že ve Francii Ševitě pracují v továrnách na voňavky. Možná tím chtěl říct právě tohle.

Připadala si hrozně nevzdělaná. Poslední dobou měla neustále hlad, takže se teď postavila do fronty s dělníky. Ruce si položila na břicho, pokoušela se nahmatat tvar tam uvnitř, ale zatím to bylo sotva znatelné vyboulení. Když si sáhla na břicho, pocítila slabý smutek. Šálek kávy by mohl pomoci. Kofein jí vždycky ulehčil den. Ševitě reagovali na kofein tak silně, že káva, čaj, a dokonce i čokoláda, byly povoleny jen mezi desátou a pátou.

Stelle pracoval mozek na plné obrátky i bez kávy. Půl dne se jí chtělo plakat, pak zase chtěla všechn pláč vzít zpátky a brát každou hodinu i den se vším, co přinesou. Měla pořád tolik práce. Mohly uplynout měsíce a roky, a stejně by nedokázala nikam dokonale zapadnout. Všechna ta léta mimo vlastní druh... Přivodila jí nevýhodu, udělala ji lidštější, než byli ostatní Ševitě?

Díl třetí /SHEVA + 18

489

Ale zažila tu také báječné chvíle, učení s mladšími dětmi Vlny, a zvláště s batolaty.

Vzala si podnos z pultu a přešla do jídelny, rozlehlé a tiché, kde sedělo dvanáct dělníků, kteří už měli po práci, a žádný z nich nemluvil. Vyměňovali si jen posunky, dorozumívali se miháním a tvářením, příjemnými vůněmi kakaa, jogurtu, a také jasmínu - někdo se tady snažil být vážně moc milý - takhle zdálky mimo kontext a pro-míšené vzájemně se vůně podobaly slovům vytrženým/. rozhovoru a náhodně poskládaným. Konverzace se odehrávala u starých dřevěných stolů a lavic.

Stella se posadila o samotě, což dělala tak často, až to vyvolávalo poznámky, sice dobře míněné, ale kritické. Pojíдалa svou porci červených fazolí z konzervy, postříkaných nebo posypaných zvláštním kořením a přísadami, které Ševitům chutnaly; indiánskou černou solí, výtažkem z brokolice a kyselou sardelovou omáčkou.

Luče Ramonová si k ní přisedla s talířem hranolků, Luče byla hovornější než jiní a Stella ji přivítala úsměvem, který dával najevo určitou potřebu.

„Co, potřebuješ snad upovídanou společnici?“ zeptala se Luče. Byla o rok mladší než Stella, pocházela z konce první Vlny, na Ševitku byla malá a bleďá a měla husté černé vlasy, které jí obvykle trčely na všechny strany. Byla úžasně citit a přitahovala pozornost mnoha mužů, kteří doufali, že jsou pro její dem okrajoví. Stellin a Lučin dem se v současné době nacházely ve fázi slučování; postupně splývaly, ale stále si udržovaly své hranice. Nikdo nevěděl, kam to nakonec povede a co by to mohlo znamenat pro domácí rybáře, muže a ženy z obou démů, kte-í i si hledali partnery.

„Ráda bych nějakou upovídanou osobu," přitakala

Stella.

490

Greg Bear I Darwinovy děti

„To jsou věci/to jsem ta pravá. Máš problém/vypadáš napjatě."

„Jenom jsem se zamyslela."

Obě používaly mihání lící, ale pro tuto chvíli byla důležitější horní řeč a podhovor.

„Znáš Joea Sipria?"

„Willův přítel," odpověděla Stella.

„Pokouší se o mě. Měla bych?"

„V žádném případě/jsi moc mladá," namítla Stella.

„Ty ses nechala ulovit v mém věku/pokrytče."

„Však se taky podívej, co se mi stalo." Nic nezdůraznila, prostě jen konstatovala, bez použití podhovoru.

„Je to takový brouček," řekla Luče s hloubavým výrazem. „Naše těla se líbí jedno druhému."

„Co to má co dělat s kočičím prdem?" zeptala se Stella podrážděně. „Jsi mûra. Potřebuješ počkat do včely." Mûra a včela byly u Ševitů názvy dvou fází ženského dospívání. Ženy procházely třemi stadii: dívka v prvním stadiu, mûra, byla přístupná sexuálním předehrám, ale nikoli skutečnému styku; v druhém, v období včely, už byla sexuálně aktivní, ale neplodná - ovšem tady šlo o pouhý odhad, dokonce ani Sakartvelovi to nevěděli jistě - ještě muselo dojít k rozvinutí jemnějšího hormonálního a fe-romonálního vzorkování a komunikace; a vosa, ve třetím stadiu úplné plodnosti, se oddávala sexuální aktivitě s vyhlídkou na otěhotnění. Ševitské ženy se mohly vrátit zpátky do včelího stadia, pokud se rozpadl jejich dem nebo selhalo namlouvání.

U mužů puberta začínala ve stadiu mûry a přímo přecházela do vosa, někdy dokonce během několika hodin.

„Citron a Limetka na to mají konzervativní názory," dodala Stella. Citron a limetka byly základní vůně Sa-kartvelových.

„Myslí si, že bys měla počkat."

491

„Tys nečekala," bránila se Luče.

„To bylo jiné." Stella naznačila skvrnami na lících, že na tohle nerada myslí, natož aby o tom mluvila.

„Citron a Limetka ti fandí," pravila Luče popudlivě.

„Neměli moc na vybranou, nebo snad jo?"

Desetiletý chlapec jménem Burke přistoupil ke konci stolu a ostýchavě tam zůstal stát, ruce složené před sebou, kolébaje se na podpatcích.

„Co je?" štekla Stella, tváře jí vzplanuly jasně zlatou.

Burke ucouvl. „Citron a Limetka jsou tam u brány s nějakými lidmi."

„No a?"

„Říkají, že jsou tvoji rodiče. Přivezl je jiný člověk, ten dodavatel s tupým nosem."

Stella pleskla dlaněmi o stůl, pak začala vyklepávat rytmus, potřásat hlavou a rozechvívat talíře. Hlavy v jídelně se po ní začaly otáčet, dva muži vstali pro případ, že by se všichni shodli na nutnosti nějakého zásahu.

Luče si odsedla. Nikdy neviděla přítelkyni tak rozrušenou.

„To nejsou oni!" Stella přehodila nohy přes lavici a vyskočila. „Ted' ne." Přistoupila k Burkeovi, obličej i zorničky jí planuly obviňující otázkou, jako by ho chtěla potrestat.

„Ta žena je citit jako ty!" zakvílel Burke, načež je ostatní obklopili a jemnými šťouchanci loktů odstrkali Stellu stranou. Dotek rozzlobenými dlaněmi se považoval za něco moc špatného. Burke s pláčem utekl.

„Tak se běž podívat," navrhla Luče, planoucí vlastními barvami. Nikdo nebyl v přesvědčování lepší než ona. „Jestli to nejsou tvoji rodiče, vykoupíme je odtud a postaráme se, aby všechno zapomněli. Pokud to jsou tvoji rodiče, musíš jít."

492

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl třetí / SHEVA + 18

493

Nastavila dlaně zvlhčené slinami, ostatní v kruhu ko-1 lemu stolu udělali totéž, ale Stella je všechny odmítla. „Já to nechci vědět!" naříkala. „Nechci, aby oni věděli!"

Soudní budova Spojených států Alberta V. Bryana ALEXANDRIE, VIRGINIE

Senátorka Laura Blochová přivítala Christophera Dickena v hale před soudní síní. Dicken si oblékl svou obvyklou náhražku obleku, hnědé tvídové sako a manšestrové kalhoty, k tomu širokou vázanku, dávno vyšlou z módy.

Senátorka Blochová měla na sobě kostým v barvě námořnické modři a nesla si malou aktovku. Za ní stáli mladý plešatější muž v obleku a osamělá žena středních let a utrápeného vzhledu v kostýmu, oba s vlastními aktovkami.

„Dostane se z toho," prohlásila Blochová úsečně. „Líčí sama sebe jako obyčejného policajta pochůzkáře, který nás všechny ochraňoval."

Dicken neměl tresty nijak v oblibě a moc se netěšil, že bude muset svědčit.

„Zajímalo by mě, co by si myslel Gianelli," poznamenala tiše Blochová, upírajíc zrak na lavice a řady právníků a svědků, kteří čekali, až je vpustí do síně, kde si sednou a budou zase čekat, než je vyvolají.

Zvuk hole Marka Augustina se nedal s ničím splést. Dicken s Blochovou se otočili a spatřili, jak se prodírá halou k soudní síní. Pokývl svým právníkům, krátce s nimi promluvil, ale očima přitom sledoval Dickena, a pak se od skupinky odtrhl a nejspíše vykročil k nim.

„Doktore Augustine." Blochová mu podala ruku.

I „Rád vás vidím, senátorko." Augustin se usmál a ruku jí stiskl, ale stále upíral zrak na Dickena. „Smutná povinnost, co, Christopher?"

Dicken přikývl. „Jak se máte, Marku?" „Musíme se všichni rychle učit," odpověděl Augustin. Dicken znovu přikývl. Necítil žádnou radost z vítězství, pouze pocit prázdnoty z nedokončené práce.

Augustin stiskl rty a vytáhl z kapsy složený list papíru. „Dvě novinky," pravil. „Zprvu jsem přiměl Sumnerova vedoucího sekretariátu ke společnému jednání. Budeme mít v parlamentu pár vybraných dětí - na prezidentovo pozvání. Bude tam i viceprezident."

„To je úžasné!" Senátorce Blochové se rozjasnily oči. „Dickovi by se to hrozně líbilo. Kdy?"

„Snad za pár měsíců. Ta druhá zpráva je špatná." Špatné zprávy bylo to poslední, co tahle skupinka potřebovala.

Blochová vzdychla a zakroutila vyvalenýma očima.

„Tak sem s tím," pobídl Augustina Dicken.

„Dnes ráno v šest třicet paní Rhineová upadla do komatu. V jedenáct patnáct zemřela."

Dicken cítil, jak se mu na chvíli zadrhl dech.

„Už léta měla bolesti," řekl Augustin.

„Pro ni je to požehnání," dodala Blochová.

Dicken se zeptal, kde mají v tomhle poschodí toalety, a na chvíli se omluvil. V prázdné místnosti s ozvěnou se /avřel do kabinky. Žádné slzy se však nedostavily, ani si nepřipadal otupěle.

„Divný svět," zašeptal a pohlédl na strop, jako by ho paní Rhineová mohla slyšet. „Ten náš starý divný svět. Ať už jsi kdekoli, Carlo, doufám, že se máš líp."

Vyšel z kabinky, umyl si ruce a vrátil se k Blochové s Augustinem před soudní síní.

494

Greg Bear I Darwinovy děti

Dorazila Ráchel Browningová se svými právníky a všichni teď postávali v pevně semknutém hloučku asi pět metrů od Augustina a Blochové. Na tváři Brownin-gové se objevily hluboké vrásky a byla bledá, jako by ji odlili ze sádry.

Posmrtná maska. Pokyvovala do rytmu debaty právníků. Jeden z nich jí cosi zašeptal do ucha.

„Je mi jí líto," řekl Dicken, ve své momentální zranitelnosti náchylný k milosrdenství.

„Jen ji nelitujte," poradil mu upjatě Augustin. „Hrozně by ji to našťvalo."

Soudní úředník otevřel dveře.

„Pojďme, pánové," vyzvala Dickena a Augustina Slechová. Uchopila je za lokty a všichni tři bok po boku vkročili do soudní síně.

JEZERO STANNOUS, KALIFORNIE

Mitch chytil Kaye za ruku, když se kruh dvaceti mladíků kolem nich zúžil. Morgana odvedli stranou, kde teď stál obklopen třemi muži. Zvedl ruce a nervózně se usmál, tvář zarudlou, bundu staženou z jednoho ramene. Vypadal překvapeně.

Několik dalších dospívajících se ženou, které už mohlo být hodně přes sedmdesát, prohledávalo Morganovu dodávku. Mitch odhadoval, že hledají nějaké komunikační nebo sledovací zařízení. Všichni se chovali tiše a vážně.

„Snažíme se jenom najít dívku jménem Stella Nova," opakovala Kaye. Vzduch houstl přesvědčovací vůní. Mitch si už připadal zmatený i přes nosní ucpávky, které si vyrobili v motelové koupelně z toaletního papíru a vanilkového balzámu na rty.

495

Starší muž, také něco přes sedmdesát, s červenými tvářemi a nepoddajnou hřívou narezlých prošedivělých vlasů, prošel kruhem a vzal Mitche a Kaye za ruce. Měl na sobě denimové sako s mosaznými knoflíky. Až na kulatý obličej a SHEVA rysy by se mohl vydávat za potulného zemědělského dělníka. „Neměli jste sem jezdit," řekl a přitiskl si jejich ruce na hrud'.

„Jsme její rodiče." Kaye měla v očích prosebný výraz. „Už ji hledáme celá léta."

„Není tu." Na tvářích starého muže se rychle střídaly vzory z teček, pro ně nečitelné, a jeho smaragdově zelené duhovky jiskřily žlutou a hnědou. Měl jen nepatrný při-zvuk, ale Mitch i tak vycítil náznak východní Evropy. Mitch se pokoušel myslet jasně, snažil se čelit tomu útoku. Byl si už jistý, že v nejbližších minutách všichni nasednou do auta a odjedou s tím, že udělali chybu, ať už by jim o tom, co se stalo, Morgan povídal cokoli.

Poprvé v životě si Mitch připadal ve společnosti lidí stejných jako jeho dcera vyděšený.

Stará žena přistoupila ke starému muži a oslovila ho kombinací horní řeči a podhovoru v cizím jazyce.

„Gruzíni," poznala jazyk Kaye. Mitch i Kaye se pokoušeli vyprostit si ruce, ale starý muž byl silný a nechtěl je pustit, a Mitch zase nechtěl vyvolávat šarvátku. Stáli tam v těsném trojúhelníku se staříkem, který už se na ně nedíval, ale zaměřil se na ženu a výrostky.

„Oni jsou vaši přátelé!" vykřikl Morgan a snažil se setřást ruce, jež ho svíraly. Hlas se mu lámal hněvem a zklamáním.

„Nepřivedl bych sem žádné vetřelce, vždyť to víte. Ona je slavná osoba! Byla v televizi v pořadu

Oprán!"

Stařec pustil jejich ruce, ale kruh mládeže, zrzavých a jahodově plavých hlav, pískově rezavých hlav, hlav

496

Greg Bear I Darwinovy děti

všech barev - Mitch nikdy neviděl tolik typů SHEVA dětí - zůstával sevřený a plnil vzduch horečným.

Mitch zapochyboval, že mu ještě někdy bude chutnat čokoláda.

Kaye vykoktala pár gruzínských slov, potom se zeptala starého páru anglicky: „Kdy jste sem přišli? Odkud pocházíte?"

„Stello!" vykřikl Mitch k budovám kolem zatáčky.

Stařec mu přiložil prst na rty. Mitch sklonil hlavu jako poslušný pes a umkl.

„Prosím," naléhala Kaye. Mitch ji podepřel, když jí podklesly nohy.

„Běžte domů," přikázal jim starý muž.

„Běžte domů," opakovaly děti mnoha hlasy, horní i spodní řečí, vydávaly v tom odpoledním horku stoupající, zpěvavé, až příliš přesvědčivé a zdánlivě rozumné mumláni.

Mitch něco zahlédl koutkem oka. Zvedl hlavu a stoupl si na špičky, aby viděl nad hlavami hloučku. Směrem od šedivých budov se ke kruhu pomalu blížila tvář, kterou znal, podobná Kayině, podobná tváři jeho matky. Snažil se udržet si tu mladou ženu v zorném poli i přes pohupující se hlavy, prozpěvující ústa a zlatě žíhané oči. Měla na sobě černé pytlavité kalhoty, dřeváky a bílou halenku bez rukávů. Ramena měla úzká jako Kaye, paže opálené do narudle bronzového odstínu jako socha v parku. Na jejích tvářích se objevil motýlovitý vzor, který Mitch okamžitě poznal, složitý výraz, vyjadřující současně překvapení a nejistotu, a pak bezděčné uvítání.

„Je tady!" vyhrkl Mitch zdušeně.

Kaye Stellu zahlédla, napřímila se a zkusila se probojovat z kruhu ven. Ti mladí se ale ještě víc semkli a zastavili ji.

Díl třetí | SHEVA + 18

497

Stella zůstala se zkříženýma rukama stát vně kruhu, očima těkala tam a zpátky, jako by nenacházela to, co tu původně hledala, nebo to nechtěla vidět.

Kaye bušila do těch mladých lidí, aby se osvobodila, nemluvila přitom, nepoužívala slova, jen vrčení a výkřiky. Stella náhle vyrazila kupředu a vrhla se na členy kruhu.

Starý muž zvedl ruce, žena ho napodobila, kruh se uvolnil, otevřel a zanechal Kaye, Mitche a Stellu uprostřed volného prostoru.

Zvedl se vítr, zašvelel ve větvích stromů, přeletěl nad šterkovou zatáčkou a rozptýlil všechny vůně. Stella objala matku, pak se natáhla přes její rameno, chytila Mitche za paži a přitáhla si ho také.

Objevili se další mladí lidé, zvědavě přihlíželi a vyčkávali, kdyby bylo potřeba zasáhnout.

„Vidíte!" zvolal Morgan vítězně. „Copak bych vás nějak oblboval? Nechtěje, vždyť jsou rodina!"

Rozloučili se s Morganem a poděkovali mu, Mitch mu potřásl rukou. Starý Ševita Morganovi přísně zakázal vracet se sem.

„Hej, stejně to stálo za to," prohlásil Morgan vzdorovi-tě. Zamával jim na pozdrav, když Stella odváděla Mitche a Kaye do malé sněmovní místnosti vzadu za starou ku-želkářskou dráhou.

„Jsou z toho, že jste tady, nešťastní," řekla a přitahovala ke starému otrískanému stolu židle. Pokynula jim, aby si sedli.

Okno vzadu v místnosti bylo temné; nastala noc. „Nechtějí, aby nás někdo našel."

„Kdo jsou tihle oni?" zeptala se Kaye až příliš ostře, ale nedokázala se ovládnout. „Vůdcové sekty? Jak si říkají? Bo a Peep?"*

498

Greg Bear | Darwinovy děti

„Nevím, co máš na mysli," odpověděla Stella.

„Nechtěli se mnou vůbec mluvit." Kaye se pokoušela uklidnit. „Tak moc nás nenávidí?"

Stella potřásla hlavou, protože nebyla schopna okamžitě odpovědět. Ani by neuměla jednoduše vysvětlit, jak obtížná by mohla být odpověď na tuto otázku.

„Vždyť s vámi všemi sympatizujeme," řekla Kaye. „My oba, Stello. Nepochybuju o tom, že mají za sebou hodně těžkých chvil, ale my po tobě pátráme už tak dlouho a tolik jsme se o tebe báli!" Uhodila do stolu tak silně, až se podlaha zachvěla a okna zadrmčela.

Mitch položil ruce na její. „Oba jsme pátrali." Pozoroval Stellu s výrazem, v němž se mísily úleva a hněv.

„To je mi líto," pravila Stella. „Will a já jsme sem přišli po té havárii autobusu. Bylo to tak nejlepší."

„Will?" zeptal se Mitch. „To byl ten chlapec?" John Ha-milton jim vyprávěl, že Stellu s Willem posadil do auta s Jo-beth Haydenovou. Haydenovou zatkl státní policie v Nevadě a předala ji FBI, ale nakonec ji z ničeho neobvinili. Neměla ponětí, kam děti mohly jít. V jejím autě našli jen hromadu pomačkaných stránek z paperbacku.

„Vidělas ho ve Virginii, v té dlouhé budově, kde jste mě našli. Tam, kde umřela ta dívka," vysvětlovala Stella.

„Moc se na něj nepamatuju," řekl Mitch.

„Byl to můj přítel." Stella se obrátila k Mitchovi; zkoumala jeho tvář plachými, kradnými pohledy, její vlastní obličej přitom ztmavl a zorničky se zúžily na velikost špendlíkových hlaviček. Mitch svou dceru nikdy neviděl takhle skleslou. Jako by najednou ztratila všechnu odvahu.

* Zakladatelé kultu ‚Nebeské brány', významné UFO sekty, žal. 1970, 1997 končí hromadnou sebevraždou členů.

499

„Byl?" „Je mrtvý."

„Jak umřel?" zeptala se Kaye. Stella zakroutila hlavou a odvrátila pohled. „Zapadl sem, mezi vás?" pokračovala Kaye opatrně. Stella znovu zakroutila hlavou. „Žil příliš dlouho mezi lidmi. Ublížili mu. Jejich vinou zdivočel. Nedokázal zapadnout do žádného děmu, ani do mého."

„Tys také žila s lidmi," připomněla jí Kaye měkce. „To nebylo totéž."

„Stello, jsi těhotná?" zeptal se Mitch a Kaye sebou škubla, jako by ji kopl. „Ano," odpověděla Stella.

Kaye sevřela čelisti. Mitch natáhl ruku a položil ji Stelle na rameno. „S Willem?”

„Ano,” přitakala znovu Stella.

Kaye zasténala, pak si rukama zakryla ústa. Stella civěla z okna, nechtěla vidět, jak se matka trápí. „Tak on je otcem,” řekl Mitch.

„Přešla jsem do vos strašně rychle,” promluvila Stella. „Zdálo se to tak správné, on byl tak milý a něžný, když byl se mnou, daleko od ostatních.” „Zabili ho?” zeptal se Mitch.

Stella zavrtěla hlavou a její tváře se zbarvily překrásným odstínem červenohnědé, který, jak Mitch věděl, /namenal cit, jenž vůbec krásný nebyl: žal. Podobnou barvu měly její líce, když před lety našli Fizlíka mrtvého, Močeného v houští. Před celými věky. „Přestal jíst. Nikdo ho k tomu nedokázal přimět. Nevím proč; s nemocnými loho dokážeme opravdu hodně. Zůstala jsem s ním. Hráli jsme hry. Bylo to jeho rozhodnutí. Řekl, že se nikam nehodí. Tolik trpěl, tolik se vzdálil.”

Kaye si položila hlavu na stůl. Mitch zahlédl, jak jí

500

Greg Bear I Darwinovy děti

z očí stékají lesklé slzy a jak pod nimi poškrábané dřevo I tmavne.

„Nemohl zůstat s námi, a bez nás se nikdy nemohl stát tím, čím by chtěl být. Uvnitř v něm se něco zlomilo. Věděl, že nikdy nedokáže správně žít ani s námi, ani s nikým jiným. Jevgenie a Jurij - naši hostitelé - vyzkoušeli všechno, co uměli.”

„Tolik se toho musíme naučit,” zamumlala Kaye a otočila hlavu ke své dceři.

„Ke konci už nechtěl žít,” pokračovala Stella. „Pohřbili jsme ho v lese.” Energicky potřásla hlavou. „O Willovi už nebudeme mluvit.”

Kaye vstala a přistoupila k ní. „Můžeme tu nějakou dobu zůstat? S tebou? Třeba bychom vám tady mohli s něčím pomáhat...”

„To nevím,” odpověděla Stella.

„Chceš, abychom zůstali?” zeptal se Mitch.

Stella pohladila Kayiny prsty, spočívající na její klíční kosti. „Ano.”

„Jsme první... ze starého druhu lidí, kteří sem přišli na návštěvu?” zeptala se Kaye.

„Ne,” odvětila Stella. „Jsou tady ještě čtyři. Starý muž a tři staré ženy. Bydleli v Oldstocku, když Jevgenie a Jurij to místo koupili. Ten muž se stará o údržbu a všichni pracují v jídelně.”

„Takže už tu máme precedens. Třeba by nám mohli pár věcí vysvětlit,” zadoufala Kaye.

„Byla bych ráda, kdybys tu zůstala, než dítě přijde na svět,” řekla Stella. „To by bylo dobré.”

Kaye si položila tvář na Stellino temeno. „Budu tak pyšná,” prohlásila. „Je tady nějaký lékař?”

„Jevgenie a Jurij byli v Rusku lékaři. Moje dítě bude první, které se tu narodí.”

„Jaká matka, taková dcera,” poznamenal Mitch s náznakem staré zdráhavosti. „Průkopnice.” Jeho žena i dcera mu věnovaly nejisté úsměvy.

„Můžeš miminku zpívat, jako jsi zpíval mně,” navrhla Stella. „Máš správný hlas pro děťátka.”

„Má pravdu,” přitakala Kaye. „Co když je to kluk?”

„Je to kluk,” řekla Stella. „Cítím v sobě uvnitř jeho vůni. Je cítit jako Will.”

REKA SPENT, OREGON

Někteří říkali, že nastal bod zlomu. Kaye si tím nebyla jistá. Po všech těch letech bojů si stěžila uměla představit čas obnovy či změny postoje. Když seděla s manželem a třemi dívkami vzadu v mikrobuse, který nadskakoval ve vyjetých kolejkách na cestě pod bílé zářící vrcholky Mount Hood, cítila uvnitř něco jako zamrzlou trpělivost. Držela se manželovy paže a upírala zrak mezi řidiče a agenta tajné služby, kteří seděli vpředu. Pak se ohlédla dozadu na Stellu, Celii a LaShawnu a Johna Hamiltona /a nimi. Dívky - nyní už mladé ženy - seděly strnule jako panenky s obrovskými očima. Celou dobu sledovaly krajinu, jak v ní ubývá vyprahlých vysokých křovin .I objevují se zemědělské usedlosti, sady s hrušněmi, .I později řídké lesy; moc nemluvily a tiskly se na sedadle k sobě. John se díval zadním oknem na dlouhou kolonu aut.

Raději by byl s Luellou, pomyslela si Kaye. Ten boj už ho unavuje a chce být se svou ženou. Kvůli tomu dalšímu boji, který je čeká.

Žádný mír. Žádný klid.

502

Greg Bear I Darwinovy děti

Mitch se naklonil dopředu, vyhlédl bočním oknem. Pátral zrakem po prvních známkách řeky Spent a po táboře. Neměl v úmyslu vracet se tam. „Nebudu se už starat o mrtvé,” řekl Kaye po návštěvě Olivera Mertona před týdnem. „Hlína a kosti, to už pro mě není. Pusťte mě k živým, s těmi je starostí až dost.”

Mitch nebyl nijak nadšen publicitou ani skutečností, že mu přisuzovali spojení s Williamem Daneym, sponzorem Eileen Ripperové a jejích vykopávek na řece Spent; až příliš to zavánělo senzací. Ani tenhle státem hrazený výlet se mu nezamlouval, a Kaye s ním zpočátku souhlasila. Proč se angažovat pro vládu, která přišla k rozumu tak pozdě, po tak strašné zkáze - pro jednu ze tří zcela neschopných, přišerných vlád?

K čemu je dobré pomáhat netvorům, aby pochopili? Raději zůstat v Oldstocku, ukrýt se přede všemi a čekat na Stellino dítě.

Jenže Oldstock už přestal být úkrytem. Morgan toho hodně navykládal, takže sem začali přijíždět reportéři, poutníci a rodiče, hledající své děti.

Bylo potřeba návštěvy senátorů Blochových, aby Kaye nakonec přesvědčila, že to je dobrý nápad. Od podivných dárců

někdy přicházejí problematické dary; bylo by nemoudré nebo dokonce nemožné ignorovat je.

Kaye to chápala lépe než kdo jiný.

Školy UMU se postupně zavíraly nebo se měnily v dětské domovy. Sandia Pathogenics bojovala o existenci a pokoušela se změnit své zaměření. Eileeniny vykopávky u řeky Spent zřejmě budou sloužit všeobecnému poučení. Prezident Spojených států z nich chtěl vytvořit jakýsi symbol pro zemi, která po dlouhé, zlé bitvě mezi svědomím a strachem nakonec dospěla k novému sjednocení.

Díl třetí / SHEVA + 18

503

„Vždycky se najdou lidé, kteří se bojí budoucnosti," řekla Blochová Kaye a Mitchovi. „Obávají se změn, mají strach, že budou nahrazeni; a jedna z věcí, kterých se ve svém strachu dopouštějí, je zabíjení dětí. Ti lidé musí být zbaveni vší moci, jinak ty hrůzy vypuknou nanovo. Buď se k nám přidáte, nebo zůstanete pozadu," pokračovala. „Myslím, že byste měli jít. Lidé chtějí znát Kayiny názory. A vaše také, Mitchi," dodala.

Nakonec to byla Stella, kdo naklonil jazýček vah.

„Pojedme," řekla v kuchyni oldstocké kavárny, utřela si ruce do utěrky a složila je na vystupujícím břiše. „Vždycky jsem chtěla vidět, kde táta pracoval."

Řada vozů dosáhla vrcholku vyvýšeniny a sjížděla po hrbolaté cestě k vyschlému meandru koryta dávné řeky. Několik aut s nízkými podvozky se opozdilo.

„Tady to je," ukázal jim Mitch. „Už odstranili to maskování." Dívky otočily hlavy. Prostor vykopávek se značně rozrostl. Teď se po obou stranách říčního koryta, porostlého roztroušenými křovinami, nacházelo přes třicet stanů a jiných příbytků.

Čekali na ně agenti tajné služby, kteří provedli kontrolu řidičů. Pustili je dál, ale vozy VIP poslali jinam, než auta s reportéry.

Dva dlouhé vozy zajely na provizorní parkoviště, vyznačené rozpadajícími se kládami, řidiči vypnuli motory. Pod bílým plastickým přístřeškem na ně čekala senátorka Blochová. Slunce vykukovalo mezi nerozhodnými oblaky a osvětlovalo rozsáhlý hlavní výkop ve tvaru H. Opět ho pokrývaly vojenské plechové stříšky, uspořádané v řadě za sebou. Výkop se nacházel na konci oplocené cesty, směřující k severu.

„Tohle je místo, kde zemřeli?" zeptala se LaShawna.

504

Greg Bear I Darwinovy děti

Agenti tajné služby otevřeli dveře vozu. Obklopilo je pět fotografií v čele s nezvykle tichým Oliverem Merto-nem, všichni natáčeli a fotili a zaměřovali se hlavně na Stellu.

Oliver se usmál na Mitche a Kaye a na Stellu zíral s výrazem, blízcím se uctívání. Takhle zdrženlivé chování Kaye u Olivera ještě nikdy nezažila.

„Ještě před rokem," říkala právě reportérka do svého mikrofону v klopě, vážně upírajíc zrak do maličké kamery na zakřivené tyčce, která trčela z jejího opasku, „by pohled na těhotnou ševitskou ženu vyvolal paniku. Nyní..."

Kaye se odvrátila. Nechtěla se jí to poslouchat.

Mitch zahlédl Eileen Ripperovou, jak kráčí po pěšině od velkého nového přístřešku. Její pomalou, loudavou chůzí by poznal, i kdyby měla masku. Tohle všechno se jí jistě nelíbilo o nic víc než jemu, ale bylo to skutečně triumfální vítězství. Před třemi měsíci soudce federálního soudu po dvaceti letech sporů konečně rozhodl, že Pět kmenů nemá důvod činit si nárok na pozůstatky lidí tak tělesně odlišných a časově vzdálených od nich. Ministerstvo vnitra už nebude dál bránit výkopům ani vracet nalezené pozůstatky kmenům, které podávají stížnosti.

Tím tedy skončila noční mra severoamerické archeologie.

Zvláštní věc, Mitch z toho vůbec neměl pocit nějakého vítězství.

Kosti, které našel potom, co ho Eileen k tomu vyprovokovala, byly součástí příběhu. Stejně nedokázal dokonale porozumět pohnutkám duchů, kteří tu poletovali nad krajem.

Možná i duchové lžou, aby prosadili svou.

Díl třetí I SHEVA + 18

505

Eileen se prodrala mezi fotografie a kolem doprovodu Blochové, sotva jim přitom pokývla. Přistoupila rovnou k Mitchovi a Kaye, její oči na okamžik utkvěly na dívkách. Podala ruku Kaye.

„Vítejte," řekla se širokým, nervózním úsměvem. „A ty vítej zpátky. Mám radost, žeš vzal s sebou celou rodinu."

Pustila se do představování ostatních, a současně se celá skupina pohybovala dopředu, každý s různým stupněm rozpaků nebo sebevědomí před kamerami.

Mitch si byl jistý, že tohle nedopadne dobře.

Na letišti měly LaShawna s Celií radost, že zase vidí Stellu. LaShawna se vymanila z otcovské péče Johna Hamil-ona, chytila Celií a Stellu a všechny vyrazily na nejbližší dámskou toaletu - pro ně to s tolika lidskými pachy bylo strašidelné místo, ještě horší než letadlo.

LaShawna zatáhla Stellu do kabinky a zuřivě jí šeptala: „Cos to provedla, děvče, přejít na vosu a nechat se zbouchnout! Byl to ten kluk Will?"

Celia zavolala přes dveře: „Vysvětlí nám to později. I'ojďte! Mně se tady nelíbí."

Ale na povídání neměly čas, natož na smlžení a vyprávění celého příběhu. Jízda ve voze je všechny trochu utišila, když tam s nimi seděli Mitch, Kaye a John. LaShawna šeptla Stelle do ucha: „Tvoje matka vypadá dobře." Stella se natáhla dozadu a podívala se jí přímo do tváře. „Moje máma to má," řekla LaShawna smutně, přitáhla si bradu ke hrudi a koleno se opřela o opěradlo před sebou. „Je na vozíku."

Stella si odhrnula z očí krátké vlasy, které jí hodil do tváře závan větru. Vystoupila z vozu a zamrkala do reflektoru kamer. Celia a LaShawna zapadly za ni jako kachňát-

506

Greg Bear I Darwinovy děti

ka. Tím, že byla těhotná, jako by získala na důležitosti. Nechácala proč; vždyť se to všechno seběhlo tak hloupě, a ještě horší bylo, že ztratila Willa. Opustila Oldstock a vydala se sem právě proto, aby získala odstup; uvažovala, jak dlouho tam ještě vydrží žít.

Pochybovala o tom, že by se jí bez Willa podařilo najít tu dětskou svobodu, která se kdysi zdála tak důležitá. Když cítila dítě v sobě a vnímala jeho vůni, myslela na odpovědnost a dokončování věci.

Setkání se senátorkou a všemi těmi lidmi, to byl začátek.

Krajina kolem vyschlé řeky byla současně půvabná a ponurá a její vůně připomínaly Oldstock, i když tu bylo chladněji; stromy tu neměly tolik slunce jako u jezera Stannous. Tiché, lhostejné borovice vyčnívaly ze šedivého houští a půdy, pokryté tvrdou kůrou s roztroušenými kusy purpurovočerných a šedých skal.

Mezi tou archeoložkou, Eileen, a jejím otcem něco bylo. Byli staří přátelé. Kdysi dávno mezi nimi k něčemu došlo; tím si Stella byla jistá. Pozorovala matku, ale nepřipadalo jí, že by to Kaye nějak znepokojovalo. Ve skutečnosti se zdálo, že Kaye a Eileen mají podobnou chůzi a dívají se na svět kolem sebe se stejnou důstojnou zvědavostí.

To Stellu těšilo.

Mitch jí položil ruku kolem ramen. Stella se k němu přitiskla a kamery kolem vrčely a blýskaly.

„Dokáží projevovat lásku,“ vykládal mladý reportér pro neviditelné diváky. „Není to úžasné?“

Mitch Stelu jemně stiskl. „Na tom nezáleží,“ pošeptal jí. „Jdeme navštívit kosti.“ Znělo to, jako by se chystali vstoupit do kostela.

Díl třetí I SHEVA + 18

507

A tak to také bylo. Vstoupili do rozlehlého přístřešku, kde je usměrňovaly tabule z překližky, reportéři dostali příkaz ztlumit příliš ostrá světla. Velký opálený třicátník v džínsech od bláta a tričku bez rukávů, se špinavými předloktími, šátkem ovázaným kolem hlavy a zubařskými nástroji a kartáčky na opasku navigoval reportéry k prohlídce a umytí bot. Všichni si museli obout plastové galoše. „Hlína je tady důležitá,“ vysvětloval muž sytým tenorem. „Nechceme tu nic, co sem nepatří.“

Eileen se oddělila od malé skupiny reportérů a představila ho. „Tohle je Carlton Fierro,“ pravila. „Carlton je náš vrátný.“

Vybrali jsme ho, protože se do většiny dveří sotva vejde. Teď nám tady hlídá vykopávky.“ Stella se na Carltona usmála. „Jsme rádi, že jste přišly,“ řekla Eileen dívkám. Zpoza sloupu, vytesaného z hlíny, se vynořila Connie Fitzová a zavěsila se do Eileen. „Potřebujeme velké hochy, aby nás chránili před reportéry,“ prohlásila a mrkla na Mitche.

Stella ničemu z toho nerozuměla. Soustředila se na Carltona, který si potírášal rukou s Mitchem. „Tady máme největší skupinu,“ vykládal Carlton a vedl je podél ochranných tabulí do spojovací chodby a do druhého křídla přístřešku.

Zabočili doprava a octlí se před širokým výstupkem, který byl ve svém středu vydlaban asi tři metry pod úroveň okolní krajiny. Kolem něj vztyčili lešení, na něž skrze mléčně zbarvené plexisklo střechy dopadaly sluneční paprsky.

„Vejde se sem osm lidí,“ poučil je Carlton, „a to včetně mě.“ Reportéři se kolem něj strkali, pokoušeli se zůstat na dohled Kaye a dívek.

Vytvořil v hloučku uličku pro ty, na koho mu Eileen ukázala rukou a pokývla.

508

Greg Bear I Darwinovy děti

„Pojďte sem,“ pobídl je směrem ke hliníkovým schůdkům. Sám vylezl jako poslední.

Stella se podívala dolů do jámy. Nejprve viděla jen lzměť tmavých kostí na udusané hlíně s něčím, co vypadalo jako starý popel. V nose ji lechtal prach. Nic víc.

Mitch a Kaye stáli naproti ní, Celia a LaShawna vedle ní; John Hamilton a senátorka Blochová, oba velmi klidní, se postavili šikmo od ní na lešení těsně u Carltona. Oliver Merton se držel v povzdálí, postával se zkříženými rukama v dalším rohu lešení.

Eileen a Connie Fitzová zůstaly dole. Tohle bylo Carl-tonovo vystoupení.

„Leží zde osm dospělých žen a dvě děti, jedno mužského, druhé ženského pohlaví,“ začal Carlton. „Před dvaceti tisíci lety se tímto říčním korytem s burácením přihnal la-har, záplava bahna, vody a sopečných plynů. Všichni tihle lidé tu společně zahynuli, když je zalilo vařící bahno. Jedna z žen upustila košík, spletený z trávy. Jeho otisk je stále patrný v tamté jílovcové krychli napravo. Ta žena nahoře - je označena červeným plastovým čtverečkem a její obrysy jsou zvýrazněny tenkou modrou páskou - je vyšší a mohutnější než ostatní; patří ke druhu Homo erectus, pozdní variantě podobné heidelbergskému člověku, ale dosud bez vědecké klasifikace. Zdá se, že jí bylo přes čtyřicet, plodný věk už měla dávno za sebou a na tehdejší poměry byla velmi stará. Typ babičky. Domníváme se, že se starala o děti a možná o dvě další ženy. Dítě ženského pohlaví a ostatní ženy náleží ke druhu Homo sapiens, prakticky neodlišitelnému ode mě nebo vás. Chlapec je ale další Homo erectus.“

Nejprve jsme usoudili - to jest Connie, Eileen a ostatní průkopníci na tomto místě; já jsem přišel až později - že zde byly jen ženy, že muži utekli a opustili je. Potom však

509

John Rafelson našel první známky přítomnosti mužů, tady nedaleko za řekou. Domnívali jsme se, že byli na lovu, a vraceli se ke svým ženám. No, skutečně tomu tak mohlo být, ale zřejmě šlo o něco víc. Od té doby jsme kolem řeky odkryli více než třináct nálezů, všechna v okruhu jednoho kilometru odtud. Našli jsme celkem třiapadesát u-lých koster a asi sedmdesát neúplných, roztroušené kousky femuru, kalvy nebo jednotlivé zuby.

Nacházela se tu jakási vesnice, postavená na podzim kvůli tahu lososů v řece. Rodinné tlupy si zřídily tábořiště, volně rozhozená podél stezky, a čekaly, až lososi potáhnou. A přitom je zastihl výbuch sopky, který je zmrazil v čase, abychom je mohli objevit a seznámit se s... No, já je považuji za staré přátele. A vlastně také dávné učitele." Stella pohlédla na Mitche a spatřila na jeho tváři slzu. Carlton se odmlčel, aby si uspořádal myšlenky. Celia na něj zírala jako přimražená, jako by jí tenhle veliký, na pohled drsný muž naháněl strach. Čelist jí poklesla. LaS-liawna se mračila soustředěním.

„To, co nás učí, je úplně jednoduché. Putovali společně jako rovný s rovným. Já osobně si neumím představit, co si navzájem poskytovali. Našli jsme však zhruba stejný počet obou druhů, erectus a sapiens. Jsou tady děti obou druhů, muži také. Náš první výkop patřil k anomáliím. Kdybych zkusil hádat..."

„Je docela jako ty, Mitchi," zavolala Eileen z hloučku dole pod lešením.

Carlton se ostýchavě usmál. „Myslím, že příslušníci druhu erectus byli především lovci a používali nástroje, které vyrobili členové tlupy druhu sapiens. Ještě jsme nedokončili rozbory posledního nálezu, nejvzdálenějšího od ostatních, skupiny lovců, ale zdá se, že některé /eny druhu erectus byly vůdkyněmi lovců. Měly u sebe

510
Greg Bear | Darwinovy děti

ostré pazourkové nástroje a těžké zbraně a také kameny, které mohly být loveckými amulety. To by docela sedělo. Vysoké dívky s ostrým čichem, které vedou chytré hochy.

Momentálně pátráme po místě, kde byla zpracovávána ulovená zvěř - obvykle se nalézalo tam, kde se také vyráběly velké nástroje z pazourku, sloužící k řezání. Lovci v té době obvykle přinesli velké ulovené kusy do vesnice a zpracovávali je na určeném ohrazeném místě. Nevíme jistě, proč to dělali - jestli je ještě nenapadlo brát si příslušné nástroje s sebou, nebo zda se chtěli vyhnout útoku větších šelem.

Ženy druhu sapiens pomáhaly při splétání trávy, zpracování kůží a kůry, při kuchání ryb, také kolem tábora sbíraly larvy a podobné věci. V některých košících jsme našli brouky, larvy, trávu a zrníčka z ostružin. Každý tu měl své místo. Pracovali společně."

„Tak bychom to měli dělat my všichni," ozvala se senátorka Blochová a Stella si všimla, že i ona je hluboce pohnuta. Stella nevěděla, co si má myslet. Kostí pro ni stále byly jen nejasným propletením, a podobně vypadaly i její myšlenky.

„Postupně odhalujeme kosti, odstraňujeme z nich nánosy a čistíme je a nemáme ponětí, v co ti lidé tehdy před dvaceti tisíci lety věřili," pravil tiše Carlton. „Takže jim v podstatě jen projevujeme chvilku ticha úctu a vděčnost. Jaksi jsme se už seznámili. Pochopitelně se nejedná o naše přímé předky - své takhle dávné předky patrně nikdy nenajdeme. To by bylo hledání jehel ve stohu sena, který někdo rozházal a řídce rozprostřel všude kolem.

Ale tihle lidé tady dole a všichni ostatní kolem řeky Spent jsou tak trochu námi. Nikomu nepatří, ale jsou ja-Díl třetí | SHEVA + 18

511

ko rodina." Carlton přikývl na znamení svého pevného přesvědčení.

„Amen," pronesly současně Eileen a Connie Fitzová pod lešením.

Stella se dívala na otcovu ruku na zábradlí. Klouby mu /bělely. Hleděl přímo na ni. Stella naklonila hlavu na stranu. Pohnul rty. Snadno poznala, co vyslovil.

Lidé,

Eileen s Laurou Blochovou a Mitchem sledovaly, jak fotografové upravují skupinku dívek s Kaye před lešením u základny vyvýšeniny. Filmování kostí nebylo dovoleno.

„Povídá se, že se Kaye setkala s Bohem," řekla Eileen Mitchovi tichým hlasem. „Je to pravda?"

„Vyprávěla mi o tom."

„To musí být pro vědce dost nešikovné," mínila Eileen.

„Snáší to dobře," pravil Mitch. „Podle ní je to jen jiný /působ inspirace."

Senátorka Blochová jim naslouchala se soustředěným

/ájmem mopslíka.

„A co ty?" zeptala se Eileen.

„Setrávám v požehnané nevědomosti."

„Tak trochu staromódní přístup, ne?"

Blochová se vložila do hovoru. „To nemusí být špatné," zauvažovala nahlas. „Myslím pro politiku. Viděla Ježíše?"

Mitch zavrtěl hlavou. „To asi ne. Přinejmenším to tak nelíčila."

Blochová našpulila rty. „Pokud v tom nebyl Ježíš, raději si to zatím necháme pro sebe."

„Co jí Bůh řekl tady o tom všem?" Eileen širokým gestem obkroužila výkop, odhalené kosti.

Mitch se zachmuřil. „Nejspíš nic moc. Pravděpodobně nejde o tenhle druh vztahu."

512

Greg Bear | Darwinovy děti

Díl třetí | SHEVA + 18

513

„Tak k čemu je to vůbec dobré?" zeptala se podrážděně Eileen.

Mitch se na ni musel podívat pořádně, aby viděl, jestli l žertuje. Spíš to vypadalo, že ano, ale ztratila o rozhovor zájem,

když se pár fotografií příliš přiblížilo ke čtvercové mřížce, opřené o stůl, a téměř ji shodili. Poté, co jim vynadala a uložila mřížku na místo, vrátila se a poklepala Mitche po rameni. „Pro Kaye je to dobré," řekla. „Dokazuje to, že jsme starý a odolný druh. Přežijeme všechno, dokonce i Boha. A co ty? Vrátiš se sem a budeš kopat s námi?"

„Ne," odpověděl Mitch. „Pro mě to už skončilo."

„To je hanba. Byl nejlepší," prohlásila Eileen směrem k Blochové. „Opravdový přirozený talent."

Mitch pomohl Kaye do vozu. Kaye si sedla a masírovala si lýtku. Nohy měla ztuhlé; šplhání po schodech z výkopu jí dalo zabrat. Stella s Celií a LaShawnou se vracely k vozu v těsném hloučku, nasedly a zůstaly zticha. John Hamilton s Mitchem zůstali venku, povídali si a čekali, až se k nim přidá Blochová.

Kaye slyšela svého muže a Johna, ale byla to jen slova roztroušená v závanech větru, přinášejícího prach. John právě říkal: „...a špatně. U dvou prý je to horší. Léto v Marylandu bude zlé. Chtěla sem jet, ale nezvládla to."

Kaye si olízla suché rty a upřela pohled před sebe. Stella jí položila ruku na rameno a dotkla se její tváře.

„Jak se vůbec všechny máte?" zeptala se Kaye náhle a obrátila se, i přes bodavou bolest ve stehnech, aby si prohlédla dívky - mladé ženy.

„Máme se fajn," pravila zasněně LaShawna. „Přála bych si vědět, co tohle všechno mělo znamenat."

„Já myslím, že vím," řekla Celia. „Lidská politika."

„Jak se cítíš, zlato?" oslovila Kaye Stellu.

„Cítíme se dobře," odpověděla Stella a na lících se jí objevili zlatí motýli, ohlašující radost i obavy současně. Ona to chápe, pomyslela si Kaye. To, co jsme právě viděli. V tom se podobá svému otci.

Dívala se, jak se Stella opírá v sedadle se vzdáleným, zamyšleným výrazem ve tváři, a líce jí blednou do bezové barvy. Celia a LaShawna se opřely vedle ní.

Všechny současně si založily ruce.

Toho večera seděly Stella, Celia a LaShawna ve svém pokoji v portlandském motelu. Kaye, Mitch a John Hamilton spali v jiných pokojích ve stejném motelu; dívky tlučely být spolu samy. „Jen si lehneme a všechno si to /novu probereme," vysvětlila Stella.

Najedly se s ostatními, doprovodily senátorku Blochovou a Olivera Mertona k limuzíně, která je měla dovézt na letiště na noční let do Washingtonu, D.C., a teď odpočívaly a tiše přemýšlely.

Pohled na vykopané kosti Stellu rozrušil. Z Willa teď už také nezbyvá o moc víc. Všechn ten čas, ten život... 111 to pryč a nezanechalo to po sobě nic kromě roztroušených trosek. Celia a LaShawna byly zpočátku také potí-dui, zabráný do vlastních myšlenek.

Vyhlídka na rozloučení je rozesmutnila, ale všechny měly doma své vlastní záležitosti a starosti, své blízké, o které je potřeba se starat. Celia bydlela u Hamiltonových, pracovala u ševitské osvětové organizace v Marylandu a měla svůj vlastní život. LaShawna si dokončovala základní vzdělání, požadované místní střední školou, a měla v plánu studovat ošetrovatelství. Spolu s otcem pečovala o matku, která už nebyla schopna postarat se sama o sebe, a o svou malou sestřičku.

514

Greg Bear I Darwinovy děti

Tolik se toho za pár měsíců změnilo.

Stella se zvedla z hromady polštářů a provedla dlaní krouživý pohyb, sklánějíc hlavu jako pták. LaShawna ji následovala. Celia slabě zasténala jakoby na protest, ale přidala se k nim na své posteli, nejdál od oken se zataženými závěsy. Dotkly se dlaněmi a rozsadily se v kruhu, Stella pocítila, jak se jí líce zardívají a zahřívají uši.

„Kdo jsme," zaspívala LaShawna. „Co jsme/kdo. Co jsme/kdo. Shromážděme se/rozdělme se/kdo."

Monotónní popěvek jim pomáhal v soustředění; dělaly to tak pod Sobolí horou, když je učitelé a poradci nemohli vidět ani poslouchat, a obzvlášť po těžkém dni.

Pokoj naplnily jejich vůně. Proběhlo mezi nimi něco jako slabý elektrický výboj, LaShawna si začala pobrukovat ve dvou tóninách, s dvojími slovy v horní a spodní řeči. Byla v tom vždycky dobrá, šlo jí to lépe než Stelle.

Den jako by se rozpouštěl a Stella cítila, jak se jí šíje a záda uvolňují, a vzpomínala na všechno dobré, co spolu prožily.

„Nádhera. Jsme uvnitř," řekla LaShawna a pokračovala v broukání.

„Cítím to děťátko-Ko," ozvala se Celia. „Je malink-Ké a tiché. Voní trochu jak-Ko Will, jestli si na něj dobře pa-matuju. Je to už dávno."

„Voní jako Will," přitakala Stella.

„Před týdnem se mi o tom zdálo," zašeptala LaShawna. „Byla jsem vzhůru, s přáteli, ale všechno se ztrácelo ve tmě, a já se zahleděla do sebe tak hluboko, až to bolelo. Něco jsem tam uviděla. Jako světýlko, ukryté až na dně..."

„Jak-Ké světýlko-Ko?" Celia se zavrtěla.

„Ukážu vám to." LaShawna jim pevněji stiskla dlaně.

Celia si skousla ret a zavřela oči. „Dívám se hlubok-Ko."

515

„Vidíte to?" šeptala LaShawna. Tiše zanotovala: „Když uberete/svléknete/všechny dny a roky/všechny myšlenky... Kdo jsme? Hmm, hmm. Tam hluboko v jeskyni. Pojďme dovnitř/pojďme ven/kdo?"

Stella se natáhla dolů, tam, kde už byla LaShawna, nechávajíc se vést dotykem její dlaně. Opravdu jako by něco zahlédla v hloubi bezedné studny, jakési tři věci, a potom čtyři, spolu s jejím děťátkem. Jako čtyři zářící obilná zrnka, skrytá na dně čtyř oddělených tunelů paměti a života.

„Co je to?" zeptala se Celia tiše, stále se zavřenýma očima. Stella také zavřela oči, aby ty podivné věci viděla

jasněji.

„Jsou jako my, jsou naší součástí, ale o hezký kus pod námi," odpověděla LaShawna.

„Jsou potichu, jak-Ko by spaly. V míru a k-Klidu." „Dítě se od nás moc neliší," všimla si Stella. „Čím to?" „Možná záleží jen na nich a my jsme jenom stíny, které uvízly tady nahoře. Jsme pro ně duchové. Hmm... Už je ztrácím. Už je nevidím." LaShawna s povzdechem otevřela oči. „To ale bylo strašidelné."

Bdělý sen skončil a ve Stelle zanechal pocit zmatku.

Vzduch v místnosti se ochladil, otfásly se a zasmály, pak si stiskly dlaně pevněji a naslouchaly tlukotu svých srdcí.

„Strašidelné," opakovala LaShawna. „Jsem ráda, že jste je taky viděly."

Seděly tak spolu celé hodiny, jen se dotýkaly dlaněmi a vyváněly a byly spolu v klidu a míru, dokud nenastal úsvit.

516

Greg Bear I Darwinovy děti

Díl třetí /SHEVA + 18

517

JEZERO STANNOUS

Koncem října začalo potřetí v roce sněžit, macaté vločky se snášely k zemi a pohupovaly se mezi stromy a nad hlínou a štěrkem oldstockých pěšinek. Kaye pospíchala ze třídy v přetopené školní budově a přitahovala si bundu k tělu.

Prudce oddechovala a rty i prsty měla ztuhlé, když se na cestě k nemocnici - název, který Kaye nesnášela kvůli tomu důrazu na poruchu funkce - setkala s Mit-chem a Luče Ramonovou. Mitch ji objal. Přitiskla se těsně k němu a společně s ním pospíchala dál, vzhlížeje k němu se široce rozevřenýma očima a sevřenými rty.

„V porodní místnosti už jsou partneři a pomocné matky," oznámila Luče. Většina dětí - Ševitů, opravila se Kaye - v jejich společnosti nemluvila dvojí řečí, spíše ze zdvořilosti, než z opatrnosti nebo kvůli odstupu. Během uplynulých čtyř měsíců se Ševité postupně naučili Kaye a Mitchovi důvěřovat, a společně vypracovali metody k uklidnění nastávajících matek. Kaye si nebyla jistá, jestli to je pitomost, nebo nový způsob, jak věci řešit. Ale chystala se to zjistit. Nyní měli v Oldstocku dvanáct těhotných a Stella měla velmi důležitou funkci. Musíš se držet. Buď hrdá. Buď statečná. Ach, Bože.

Tolik se toho pořád učili. Na tolik otázek odpovídali. Ale proč moje dcera? Proč někdo, kdo mě vezme s sebou, zemře-li - rozhodně mou duši, když ne tělo?

Poslední dva měsíce patřily k nejšťastnějším v jejím životě, a také nejnapjatějším a nejobtížnějším.

S velkou opatrností zdolali zasněžené schody staré nemocnice a kráčeli po linoleu s dlaždicovým vzorem chodbou, osvětlenou tlumenými zářivkami, do porodní místnosti.

Stella seděla na tvarované a polstrované lavici, vdechovala a vyfukovala vzduch. Zrezavělá nosítka, pokrytá pěnovou matrací a čistým bílým prostěradlem čekala vedle, kdyby chtěla spát. Zaťala zuby při kontrakci.

Kaye urovnávala lékařské nástroje a prověřovala, jestli strávily ve starém autoklávu dostatečně dlouhou dobu. „Kde jste přišli k těmhle starozitnostem?" zeptala se Jurije Sakartvela, když vstoupil a z předpažených rukou mu ještě kapala dezinfekce. Jevgenie se na Kaye usmála a její vráscitě tváře se zbarvily zlatozeleně. Navlékla manželovi rukavice.

„Modlí se, aby nemuseli zasahovat," pošeptala Kaye

Mitchovi s ponurým výrazem.

„Pšt," okřikl ji Mitch. „Jsou přece lékaři."

„Ale z Ruska, Mitchi," odvětila Kaye. „Jak dlouho už nedělali nic víc než napravovali zlomenou nohu nebo obvazovali ránu?"

Když si Mitch ve dvanácté hodině Stellina dlouhého porodu - to se příliš nezměnilo, těžké porody dětí s velkými hlavičkami - na chvíli zdřímł, vyšla Kaye před nemocnici a nadechla se chladného vzduchu časného rána a zahleděla se na sněh.

Zatímco Kaye učila ve vesnické škole, Mitch pomohl Ševitům opravit a uvést do provozu malou pilu, vyčistit staré základy od sutí a zahájit stavbu nových domků pro rodiny.

Zatím nebylo jasné, jak takové rodiny budou vypadat; pravděpodobně se nebudou skládat jen z otce, matky a dětí, ale v tomto bodě neměli Sakartvelovi o nic větší

518

Greg Bear I Darwinovy děti

jasno než Kaye s Mitchem. Dosud nikdy nebylo tolik Še-vitů pohromadě; i když se povídalo, že se nyní objevily nějaké větší komunity na Východě a na Jihu, snad v New Jersey nebo Georgii nebo v Mississippi.

Mladí Ševité si domy navrhovali sami podle svých představ. Necítili se dobře, když byli odděleni od společnosti déle než pár hodin. Veliká okna, to Kaye samozřejmě chápala, šlo o následky let strávených v přečpaných ubytovnách, dokonce v celách. Ale neměli zatím k dispozici okna s dvojitým sklem, a zimy v Oldstocku mohly být studené. Přestože hotové základy do jisté míry omezovaly rozlet tvůrců, některé nákresy vypadaly opravdu podivné: koupelny a záchody beze stěn - „k čemu soukromí? Stejně víme, o co jde" - a úzké „vyváněcí šachty", které měly spojoval přilehlé domy.

„Vaše pojetí soukromí si klidně strčte za klobouk..."

Nejhezčí chvíle Kaye s Mitchem strávili se Stellou a jejím děmem. Většina žáků v Kayině třídě patřila ke Stellinu děmu. Stellina zvědavost a lehkost, s jakou jednala s těmi lidskými vetřelci, naladila podobně i ty, kdo jí byli nejbližší, a tahle

rozšířená rodina Kaye a Mitche adoptovala.

Na druhé straně Sakartvelovi se chovali k Mitchovi a Kaye sice zdvořile, ale zřídka s nimi navazovali kontakt. Zdálo se, že stojí tak trochu stranou i ve své vlastní komunitě, snad vinou časných traumat a let strávených o samotě, a stárnutí bez dostatečné společnosti.

Celé pojetí děmů a jejich praktické vytváření se stále rozvíjelo, ale démy, které byly až dosud vytvořeny, patřily k nejstabilnějším sociálním strukturám mezi experimenty, jež v Oldstocku probíhaly, a také k nejstarším z nich. Stellin dem se skládal ze sedmi stálých členů - tří mužů a čtyř žen - a dvanácti výměnných členů.

Díl třetí / SHEVA + 18

519

Partneři z dému se zpravidla nestávali milenci, ačkoli se mohli navzájem zamilovat - Stella se o tom vyjadřovala velmi rozhodně, ale nedokázala jasně vysvětlit, co to znamená. Romantická láska se v Oldstocku divoce roz-bujela se vším všudy, s vyměňováním sušeného ovoce, s dárky jako například voňavky, pokud byly k maní, nebo sošky vyřezané ze dřeva, ale pobláznění toho druhu zřídka mělo co společného se sexem.

Sex byl zřejmě příliš důležitý na to, aby o něm rozhodovaly nějaké romantické vrtochy. Láska, to jistě, ale ne tyhle vířící proudy přelétavé náklonnosti.

V pozdním létě byly občas pěšinky a okolní les citit jako po výbuchu v továrně na čokoládu spolu se zarážejícími stopami pižma a cibetkové esence, z nichž pálily oči. Dvojice, někdy i trojice všech možných kombinací byly k zastížení uprostřed soustředěného laskání, propletené, chichotající se, v oblaku horečné vůně a vůně lákání - při čemkoli kromě sexu.

Zpočátku Kaye a Mitch uvažovali o tom, že některé z těch dvojic a skupin jsou příliš mladé, ale brzy je šestnáctiletí přesvědčili o jejich omylu, když u nich docházelo k sexuálnímu spojení úplně mimo romantické vztahy a téměř vždy byli milenci z různých démů.

Ti, kdo ještě nedosáhli puberty, se v romantických skupinách stávali mladšími partnery, ale takové vztahy byly méně otevřené, zdrženlivější a měly výchovný podtext. Láska a nové způsoby vášni nacházely zřejmě v še-vitské společnosti různá využití, a domovy se musely těmto novotám patřičně přizpůsobit.

Kayiny myšlenky se vrátily zpět k jedné záležitosti, na kterou nechtěla myslet, rozhodně ne teď. Zvedla oči k temnému nebi. Přála si být se svou dcerou a pomáhat jí, chtěla být Mitchovi a Stelle užitečná ještě mnoho let.

520

Greg Bear I Darwinovy děti

Jenomže CDC už potvrdilo existenci post-SHEVA syndromu. Postihl Luellu Hamiltonovou a mnoho dalších.

Během posledních měsíců Kaye cítila, jak se jí ze špiček prstů a částí lýtek vytrácí cit, jak se jí zpomaluje chuze, jak jí ubývá sil a zhoršuje se rovnováha.

Nikomu v Oldstocku se s tím nesvěřila, i když Mitch to věděl. Před Mitchem se jí zřídka podařilo důležité věci skrýt.

Pochopitelně až na ty, o kterých nechtěl slyšet.

Návštěvník se jí dotkl právě před týdnem. Byla to krátká návštěva, příjemná, ale nepříliš závažná; společenská záležitost. Zeptala se, jestli se dožije narození svého vnuka.

Tak jako dřív se jí nedostalo žádné odpovědi.

V porodní místnosti se kolem Stelly shromáždily všechny ženy z jejího dému. Střídavě zpívaly a četly pohádky ze starých dětských knížek, dávaly hlavy k sobě a třely jí svými vlhkými dlaněmi její, aby ji uklidnily a ulevily jí v bolestech.

Stella se zhroutila dozadu, oči jako by jí vklouzly dovnitř do hlavy. Vyдалa dlouhý, hlasitý výkřik, svou intenzitou až operní, a pokoj zavoněl slanou vodou a fialkami. Všichni společně zasténali, nebyl to žádný signál, nic takového, pouze zasténání v horní i spodní řeči, píseň sounáležitosti a přivítání.

Stella se prudce prohnula a zatlačila a její syn přišel na svět. Sténání se zjemnilo, když si všichni prohlíželi dítě a vyměňovali si radostné vrkání a tichý smích.

Jevgenie s Kaye spolu zvedly dítě a položily ho Stelle na břicho. Jevgenie se na Kaye usmála. „Teď jste opravdu babičkou," řekla.

Přišel porod placenty, Jurij všechny rázně odstrčil a zachytil ji do ocelové mísy, opatřené plastovým víkem. Ke Kayinu překvapení Jurij trval na odříznutí pupeční šňůry

521

a odstranění placenty. Očistil všechnu krev houbou, namočenou v dezinfekčním roztoku, pak přinesl mísy s mýdlovou vodou a přiměl všechny přítomné umýt si ruce.

Pěčlivě Stellu omyl. „Mohlo by to být nebezpečné. Nedotýkat se!" upozorňoval. Pak opustil místnost a tkáň odnesl s sebou.

Kaye nebyla schopna zamýšlet se nad tím nebo se o to starat. Přitulila se k dceři a tiskly se k sobě spolu se ženami / dému, Mitchem a jedním mladíkem, zastupujícím Willa, který byl tím neočekávaným úkolem zaskočen a zmaten.

Novorozeně, maličké a svrastělé, se Stelle pomalu kroutilo v náručí, hledající prs, pak se na všechny podívalo, rozevřelo víčka, až se jeho obličejík jakoby skládal jen z očí, širokých, pohyblivých a pokoušejících se zaostřit. Jeho líčka se zbarvila zlatě a růžově, melanofory jeho kůže napoprvé vytvořily řadu vzorů okvětních lístků. Všichni v místnosti s výjimkou Kaye a Mitche mu odpověděli stejnými barvami a vzory, květy a motýly, jiskřičkami a miháním, dítě to vidělo a cítilo jejich radost a potěšení. Usmálo se s nevinnou lehkostí a uklidněním a přísálo se k bradavce.

Ten úsměv Kaye na okamžik vyrazil dech. Stiskla Mitchovi ruku. Mitch s odborným zaujetím antropologa, s tázavým výrazem sledoval dem, pomocné matky a všechny Ševity v pokoji.

„Máš pro něj jméno?" zeptala se Kaye Stelly.

Stella zasněně potřásla hlavou. „Dej mi ještě čas. Chci něco hezkého."

O chvíli později, když syna nakojila, Stella spokojeně usnula. Na tvářích se jí stále objevovaly vzory. I ve spánku dokázala nová matka projevovat svou lásku.

Dítě pustilo matčinu bradavku a podívalo se na Mitche. „Zpívej," řeklo.

522

Greg Bear I Darwinovy děti

Dem propukl v smích a mladík, zastupující Willa, je v náhlém poryvu citu všechny objal a Mitchovi potřásl rukou. Kaye se dotkla jeho ramene a usmála se na něj. Mitch si klekl k lůžku a zpíval svou abecední píseň, tutéž, kterou kdysi zpíval Stelle.

Jeho vnuk se uvolnil a znovu našel Stellinu bradavku. Víčka nad jeho obrovskými očima s purpurovými fličky ztěžkla, pak klesla. Než se Mitch dostal ve své abecedě k W, následoval syn svou matku do spánku.

Epilog

SHEVA 2 + 1

LONGPINE, KALIFORNIE

Kaye se pokusila pohnout rty. Tak nádherné myšlenky. Tak prosté a průzračné. Kéž by je mohla sdělit manželovi.

Mitch hleděl na lampu na stole, obočí měl svraštěné; slyšel pravidelný dech své ženy, šumění monitorů a sotva něco víc. Když její dech změnil rytmus, pomalu otočil hlavu a spatřil, jak se jí hýbou rty. Sehnul se k ní, zadoufal, že už se vrací zpátky, ale její oči zůstávaly upřené do prázdna a za celou dobu, co se na ni díval, mrkla jen jednou.

Ale stejně se jí rty pohnuly. To bolelo. Každé očekávání bylo bolestivé. Kayina periodická obrna se dostavovala stále častěji. Naklonil se dopředu s dětinskou nadějí, že uvidí, jak se jeho žena, jeho manželka, k němu vrací, a začíná to právě tímhle maličkým pohybem. Přiložil ji ucho ke rtům a cítil skrz chloupky na bolci její dech. Kayin dech byl namáhavý, jak se snažila vytvořit pár slov.

Mitch si nemohl být jist tím, co zaslechl, pokud vůbec něco. Odtáhl se, aby Kaye viděl do tváře, a poznal, že se s nadlidským úsilím pokouší sdělit mu něco, co považuje za důležité. Seběmenší náznak svraštění obočí, ztuhnutí tváří, změna polohy víček, to vše mu připomínalo vážné rozhovory, které spolu vedli před mnoha lety, kdy se snažila vyjádřit něco, co nebylo tak docela v její moci. To byla celá jeho Kaye, vždycky se snažila dospět dál než sahala moc slov.

Nastavil ucho tak, že se téměř dotýkalo jejích rtů. Připadalo mu, že zaslechl své jméno, a pak: „Něco... pokračuje."

Poslouchal. „Něco... se děje."

Pak zůstala tiše ležet. Pokrývka se zvedala s jejím dechem, ale oči znehybněly. Její tvář ztratila jakýkoli výraz. Zdálo se, že něčemu naslouchá.

•

I

526

Greg Bear I Darwinovy děti

Cítila, jak se přes ni převalují vlny lásky, touhy mocné a děsivé současně, něhy, která ležela hned za mocí. Její smrt ještě nepřicházela, ne teď, v tuto minutu, v tuto hodinu, to věděla, ale prakticky už se nacházela mimo tento svět.

Takže jí už bylo dopřáno objetí a směla se dovědět všechno.

Žádný strach ze závislosti.

Stella přišla s dítětem a poseděla s nimi. Měla na sobě prosté šaty a chlapce nesla ve volném pleteném přehoze, protože, jak tvrdila, byl tak horkokrevný, že mu nikdy nebylo chladno, a když ho přikryla, býval neklidný.

„Vybrali jsme mu jméno do hovoru," oznámila Stella. Pak se s pohledem upřeným na matku zeptala Mitche, jestli je Kaye slyší.

„Nevím," pokrčil rameny. V obličejí měl ztracený výraz. Stella mu podala vnuka a upravila matce přikrývky.

„Není to spravedlivé, vid'?" zeptala se jí tiše, sklánějíc se k ní, tváře zlatě zbarvené. „Vypadá tak klidně. Já myslím, že nás slyší."

Mitch sledoval, jak Kaye nadechuje a vydechuje, pomalu a prostě.

„Jak jsi ho pojmenovala?"

„Budeme mu říkat Sam," odpověděla Stella. „To je to nejlepší, co jsem mohla vymyslet. Všichni v dému souhlasí, že je to dobré jméno."

Sam se jmenoval Mitchův otec. „Ne Samuel?"

„Jen Sam. Už si to jméno oblíbil. Je silné a krátké a nepřekáží, když chce současně říkat jiné věci."

Sam se zavrtěl a chtěl jít dolů. V šesti měsících už trochu chodil a pochopitelně mluvil; ale jen když se mu chtělo, což bylo málokdy. Mitch se pokoušel najít v Samově tvářičce něco z Kayiných rysů, ale vadilo mu v tom příliš výrazné obočí. Sam se až moc podobal Mitchovi.

Epilog I SHEVA 2

527

„Myslím, že vypadá jako Will," řekla Stella. Dotkla se matčiny tváře, vzala ji za ruku. „Vydává vůni. Je její, ale trochu změněná. Nejsem si jistá, že bych ji poznala. Cítíš to?"

Mitch zakroutil hlavou. „Možná cítíš tu nemoc?"

„Ne." Stella se sehnula a očíhala matku od hrudi po temeno hlavy. „Voní jako kouř z ohně ze dřeva a kyttek.

Potřebujeme ji, aby nás učila. Maminko, mohla bys mě toho tolik naučit."

Sam se batolil kolem postele, chytal se za pokrývky a vydával zvuky, oznamující objevy.

Kayina tvář nezměnila výraz, ale Stella spatřila, jak jí drobounké skvrnky pod očima ztmavly. I teď dokázala Kaye projevit svou lásku.

Vzpomínky odcházely. Jsme ovlivňováni a utvářeni, ale způsobem, který nemůžeme pochopit. Víme, že myšlení a paměť náleží do biologie, a biologie je to, co necháváme za sebou. Návštěvník hovoří ke všem našim myslím, a všechny se modlí; ke každému z našich vědomí, od nejnižšího k nejvyššímu v přírodě, ujišťuje nás, že tady je něco víc, a to je vše, co jako návštěvník může vykonat. Je důležité, aby každá mysl byla utvářena s naprostou svobodou vůle. Ta svoboda je vzácná; obohacuje a urychluje zrání toho, co návštěvník miluje.

Mysl a paměť dávají dohromady drahocennou slupku ještě cennějšího ovoce.

Jsme tvarováni jako embrya; umíráme a buňky umírají, aby mohly být vytvářeny nové; rostou a jejich tvar se mění, a vidět to může jen návštěvník; nakonec to všechno musí být odstraněno, když je úkol splněn.

Vzpomínky odcházejí. Jsme utvářeni. Nemá žádný soud, protože v životě neexistuje dokonalost, jen svoboda. Na úspěchu nebo neúspěchu nezáleží- důležité je být milován.

528

Greg Bear | Darwinovy děti

Umřít, umlknout ještě neznamená být zapomenut nebo ztracen. Ticho je světlo bývalé lásky a bolestného úsilí. Ticho je také signál.

Mitch seděl u Kaye, lékaři a sestry vcházeli a odcházeli. Pozoroval, jak se stále více uklidňuje, pokud to ještě bylo možné, ale dýchala a srdce jí pomalu, tiše bilo.

Než si té noci šel zdřímnout, rozloučil se s ní polibkem na čelo. „Dobrou noc, Evo.“

Mitch usnul v křesle. Místnost naplnilo ticho.

Svět se zdál prázdný a nový.

Ticho naplnilo i Kaye.

Ve snu se Mitch toulal ve vysokých skalnatých horách a na sněhu tam potkal ženu.

Lynnwood, Washington 2002

Upozornění

Větší část vědeckých poznatků v tomto románu dosud patří ke sporným záležitostem. Věda obvykle začíná spekulacemi, ale ty musí být včas ověřeny výzkumem, empirickými důkazy a potvrzeny souhlasem ostatních vědců. Ovšem zde uváděné spekulace podporují do jisté míry - některé více, jiné méně - publikace v uznávaných vědeckých časopisech. Věnoval jsem značné úsilí snahám o získání odborného posouzení a opravám tam, kde odborníci usoudili, že jsem příliš zbloudil z cesty.

Nějaké chyby nepochybně zůstaly, ale za ty nesu odpovědnost já, nikoli vědci či další ochotní čtenáři, kteří jsou uvedeni v seznamu.

Teologické spekulace v románu jsou také založeny na empirických údajích, jednak osobních, jednak vybraných z řady významných knih. Tyto údaje lze mimořádně obtížně podat vědecky, to však jejich pravdivost v očích svědků nijak nesnižuje; prostě staví tento typ životní zkušenosti do téže kategorie jako ostatní události, jež se lidem dějí; události jako láska, abstraktní a tvořivé myšlení a umělecká inspirace.

Všechny tyto zkušenosti jsou subjektivní a jedinečné, avšak přitom téměř obecné; žádné z nich ale současná věda nedokáže zařadit a objasnit.

530

Greg Bear | Darwinovy děti

Co se týče odpovědi na otázku o evoluci, jestli se kloním k neodarwinistické náhodnosti nebo teistickému utváření zvnějšku, odpověď nutně musí být: ani k jedné z těchto teorií. Podporuji spíše fundamentalistické, nebo krea-cionistické názory na náš původ? Nepodporuji.

Můj názor je, že život na Zemi se skládá z mnoha vrstev neuronových sítí, které ve vzájemné interakci řeší problémy tak, aby získaly přístup ke zdrojům a mohly dál existovat. Všichni živí tvorové neustále řeší problémy, které před ně staví životní prostředí, a všechny organismy jsou přizpůsobeny tak, aby s jistou pravděpodobností tyto problémy řešit dokázaly. Lidský rozum je jen jedna varianta tohoto přírodního procesu, a nikoli nutně ta nejjemnější či nejpropracovanější. Jako například v mém románu Vítals.

Také činím rozdíl mezi osobnostmi, uvědomující si sama sebe, a myslí. Lidské sebeuvědomění je psychosociální fenomén, vycházející ze zpětné vazby při modelování chování sousedů, a téměř náhodně z modelování vlastního chování za tím účelem, aby jedinec dobře zapadl do společenských aktivit. Jedna z odrůd této schopnosti je i psaní románů.

Já není žádná iluze; je skutečné. Ale není celistvé, není na prvním místě, a nemá vždy všechno pod kontrolou.

Zdá se očividné, že Bůh nezasahuje do podrobností lidských dějin nebo do záležitostí přírody. Vývojová svoboda je právě tak důležitá jako lidská svoboda. Zasahuje Bůh vůbec? S výjimkou ujištění, které se mnou sdílejí mnozí další lidé, že něco, co bychom patrně mohli nazvat Bohem, o sobě občas dává vědět - prostě nevím.

Když Kaye prožívá svá zjevení, je jí dáváno najevo, že její „návštěvník“ nehovoří pouze k ní, ale i k dalším mys-

Upozornění

531

lim kolem ní. Zjevení není omezeno na naše vědomí, nebo dokonce na lidské bytosti.

Představte si zjevení, které se dotýká našeho podvědomí, našich vnitřních myslí - například imunitního systému -nebo

kteřé dosahuje mimo nás, do lesa nebo oceánu... nebo rozlehlých, široce rozprostřených „myslí“ ekosystémů. Pokud jediný poctivý přístup k chápání jak přírody, tak Boha, je pokora, pak by nás toto mělo jistě přivést ke skromnosti.

Krátká biologická příručka

Lidé patří mezi metazoa, to znamená, že se skládají z mnoha buněk. Ve většině našich buněk se nachází jádro (nuc-leus), které obsahuje „stavební plány“ pro celý organismus. Tyto plány jsou uloženy v DNA, deoxyribonukleové kyselině; DNA a její pomocná zařízení - proteiny a orga-nely - tvoří molekulární počítač, obsahující instrukce nezbytné pro vytvoření individuálního organismu.

Proteiny (bílkoviny) jsou molekulární stroje, které plní neuvěřitelně složité úkoly. Jsou to motory života; DNA slouží jako vzor, podle něhož se řídí tvorba těchto strojů. DNA u eukaryotických buněk je uspořádána do dvou propletených vláken - „dvousroubovice“ - a natěsno sbalena do komplexní struktury zvané chromatin, která je v každém buněčném jádře uložena do chromozomů. Až na několik výjimek, jako třeba erytrocyty nebo specializované imunitní buňky, je DNA v každé buňce lidského těla kompletní a identická. Vědci nyní odhadují, že lidský genom - úplná sada genetických instrukcí - se skládá přibližně ze třiceti tisíc genů. Geny představují dědičné znaky; gen byl často definován jako segment DNA, který kóduje protein či proteiny. Tento kód může být přepsán tak, že vytvoří jedno vlákno RNA, ribonukleové kyseliny; ribozomy pak použijí RNA k překladu původních instrukcí z DNA a vytvoří proteiny. Některé geny mají určenu jinou funkci, jako například vytváření RNA složky ribozomů.

534

Greg Bear I Darwinovy děti

Mnoho vědců se domnívá, že původní kódující molekulou života byla RNA a že DNA je až pozdější rozpracování. Většina buněk v těle jednotlivce obsahuje identickou DNA, ale jak jedinec roste a vyvíjí se, tato DNA se projevuje různými způsoby, odlišnými pro každou buňku. Takto z identických embryonálních buněk vznikají rozdílné tkáně. Když se DNA přepisuje do RNA, části, které nekódují proteiny, zvané introny, se z RNA úseků vystříhnou. Zbývající úseky - exony - jsou pospojovány; exony kódují proteiny. V úseku čerstvě transkribované RNA mohou být tyto exony spojeny k sobě různými způsoby, takže mohou vytvořit různé proteiny. Takto jediný gen může za odlišných okolností dát vzniknout mnoha odlišným produktům.

Bakterie jsou malé jednobuněčné organismy. Jejich DNA není uložena v jádře, ale rozprostřena po celé buňce. Jejich genom neobsahuje žádné introny, pouze exony, čímž se z nich stávají velmi elegantní a kompaktní tvorové. Bakterie se mohou chovat jako společenské organismy; různé kmeny mohou spolupracovat nebo navzájem soutěžit o nalezení a využití zdrojů ve svém životním prostředí. V přírodě bakterie často tvoří biofilmy; možná tato bakteriální „města“ znáte jako sliz na zkažené zelenině v ledničce. Biofilmy se také mohou nacházet ve vašich střevech, močovém ústrojí, na zubech (plak), kde občas působí nepříjemnosti. Specializovaná společenství bakterií chrání vaši kůži, ústa a další části těla. Bakterie jsou neobyčejně důležité, a přestože některé z nich vyvolávají choroby, jiné jsou zase nezbytné pro náš život. Někteří biologové se domnívají, že bakterie tvoří kořeny všech životních forem a že eukaryotické buňky - napří-

Krátká biologická příručka

535

klad naše vlastní - jsou odvozeny z dávných kolonií bakterií. V tomto smyslu jsme možná něco jako kosmická loď pro bakterie.

Bakterie si vzájemně vyměňují kruhové smyčky DNA zvané plazmidy. Plazmidy doplňují bakteriální genom a umožňují rychle reagovat na ohrožení-jako například na antibiotika. Plazmidy vytvářejí univerzální knihovnu, kterou mohou bakterie mnoha různých kmenů použít pro efektivnější přežití.

Bakterie a téměř všechny ostatní organismy mohou být napadeny virem. Viry jsou velmi malé úseky DNA či RNA, obvykle opatřené bílkovinným obalem, které se nedokážou samy rozmnožovat. Místo toho se zmocní reprodukčního zařízení buňky, aby mohly vytvořit nové viry. Viry napadající bakterie se nazývají bakteriofágy (žrouti bakterií) nebo jen/íyy. Mnoho fágů přenáší mezi bakteriálními hostiteli genetický materiál, právě tak jak to dělají některé viry u rostlin a živočichů.

Je možné, že viry původně pocházejí zevnitř buněk, ze segmentů DNA, které nabyly schopnosti pohybu uvnitř i mezi chromozomy. Viry jsou v podstatě potulné úseky genetického materiálu, které se naučily „obléknout si kosmické skafandry“ a opustit buňku.

Krátký slovník odborných výrazů

Antibiotika: rozsáhlá skupina látek, vytvářených řadou různých organismů, které dokážou zabíjet bakterie. Antibiotika nemají žádný vliv na viry.

Antigen: látka nebo část cizího organismu, která pronikne do těla a vyvolá tvorbu protilátek jako součást imunitní odpovědi.

Bakterie: prokaryotické, malé živé buňky, jejichž genetický materiál není uzavřen v jádře. Bakterie v přírodě zastávají důležité úkoly a nacházejí se na počátku všech potravních řetězců.

Bakteriofág: vizfág.

Člověk dnešního typu: Homo sapiens sapiens. Rod Homo, druh sapiens, poddruh sapiens. Homo sapiens sapiens lze přeložit jako „Člověk moudrý, který ví“, nebo „Člověk, který rozvažuje a hodnotí“.

DNA: kyselina deoxyribonukleová, slavná dvousroubovi-ce, kódující proteiny a ostatní elementy, které pomáhají při vytváření fenotypu čili tělesné stavby organismu.

ERV čili endogenní retrovirus: virus, který vsune svůj genetický materiál do DNA hostitele. Provirus, integrovaný do DNA, může zůstat v klidu delší dobu; některé ERV jsou velmi staré, zbývají z nich jen fragmenty a nejsou už schopny produkovat infekční viry.

Exogenní virus: virus, který nevsunuje své geny do hostitelské DNA na delší dobu. Některé viry, např. MMTV (virus, který vyvolává u myši nádor mléčné

538

Greg Bear I Darwinovy děti

žlázy), si zřejmě dokážou vybrat, jestli svůj genetický kód zapojí do DNA hostitele. Viz ERV.

Exon: úsek DNA, který kóduje protein nebo RNA.

Fág: virus, který používá jako hostitele bakterie. Mnoho druhů fágů hostitele téměř okamžitě zabíjí, mohou tedy být použity jako antibakteriální prostředky. Většina druhů bakterií má nejméně jednoho, často i více specifických fágů.

Fágy a bakterie spolu neustále závodí, kdo koho předběhne, řečeno v termínech evoluce.

Fenotyp: fyzická stavba organismu nebo skupiny organismů. Genotyp, ovlivněný prostředím, v němž dochází k vývoji, určuje fenotyp.

Feromon: chemický posel, vylučovaný jedním členem druhu, který ovlivňuje fyziologické reakce a chování jiného člena téhož druhu. Feromony mají tentýž efekt, ať jsou vnímány vědomě nebo ne. Feromony savců, „sociální pachy“, jimž je příslušník druhu vystaven při setkání s jinými, vyvolává změny hormonálních hladin i chování. Viz vomeroferin.

Gen: definice genu se mění. Poslední definice zní: „úsek DNA nebo RNA, který vykonává určitou funkci“. Konkrétně můžeme gen považovat za úsek DNA, který kóduje nějaký molekulární produkt, často jeden či více proteinů nebo jejich částí. Mimo nukleotidů, kódujících proteiny, se gen skládá i ze segmentů, udávajících, kolik a jaký druh proteinu se vytvoří, a kdy. Geny mohou na základě různých podnětů produkovat odlišné kombinace proteinů. Gen můžeme skutečně chápat jako malou továrnu s počítačem uvnitř mnohem větší továrny s počítačem, jíž je genom.

Genom: veškerý genetický materiál organismu. U lidí se genom zřejmě skládá z přibližně třiceti tisíc genů - tře-

Krátký slovník odborných výrazů

539

tina až polovina počtu, předpokládaného v době vydání Darwinova rádia. Genotyp: genetický charakter organismu nebo určité

skupiny organismů.

Glykom: veškeré cukry a příbuzné složky v buňce. Cukry mohou vytvářet vazby s proteiny a lipidy, čímž vznikají glykoproteiny a glykolipidy. Herpes: HSV-1 nebo HSV-2. Typy viru herpes simplex, který způsobuje opary - herpes labialis a herpesgenitalis. Přestože herpesviry nepatří k retrovirům, mohou celá léta přebývat v nervové buňce a aktivovat se například při stresu. Jsou blíže příbuzné viru planých neštovic a pásovému oparu.

HERV: humánní endogenní retrovirus. V našem genetickém materiálu se nachází mnoho pozůstatků po nákazách retrovirů, proběhlých v minulosti. Někteří badatelé odhadují, že dávné retroviry mohou tvořit až třetinu veškerého genetického materiálu. Zatím neznáme případ, že by tyto dávné virové geny mohly produkovat infekční virové částice (viriony), schopné přenosu z jednoho hostitele na druhého, tzv. laterální-ho či horizontálního přenosu. Mnoho HERV ovšem dokáže vytvářet uvnitř buněk a těla částice podobné virům a dosud není známo, zda mají tyto částice svůj účel, nebo působí potíže. Všechny HERV patří do našeho genomu a přenášejí se vertikálně při rozmnožování, z rodiče na potomka. Retrovirová infekce gamet je prozatím nejlepší vysvětlení přítomnosti HERV v genomu. ERV se nacházejí i v mnoha jiných organismech. *Homo erectus*: obecná klasifikace fosilních nálezů rodu *Homo*, považovaných za chronologicky a evolučně starší než *Homo sapiens*. *Homo erectus* byl velmi úspěšný lidský druh, který přežíval nejméně milion let. Pova-

540

Greg Bear I Darwinovy děti

žovat tyto fosilie za pozůstatky našich předků je problematické vědecky i filozoficky, ale je to jednoduché a pochopitelné vyjádření jistého příbuzenského vztahu. V literatuře existuje mnoho různých interpretací tohoto vztahu, ale stoupající přesnost genetického rozlišení pravděpodobně v příštích deseti až dvaceti letech povede ke změnám a vyjasnění této klasifikace.

Chromozom: způsob úpravy těsně sbalené a zavlnuté DNA. Diploidní buňky, jako například somatické buňky u člověka, mají dvě sady po dvaadvaceti autozomech a dva pohlavní chromozomy. Haploidní buňky, jako jsou gamety - spermie či vajíčka - mají jen jednu sadu chromozomů. Celkový počet chromozomů se u opic a lidí liší. Počet chromozomů u takzvaných předků lidí jako *Homo neandertalensis* a *Homo erectus* není znám; i z poměrně nedávných fosilií (kolem 20 000 let starých) se podařilo získat pouze mitochondriální DNA. Polyploidie - přítomnost nadbytečné sady chromozomů - způsobuje u postiženého potomka neplodnost nebo přímo znemožňuje rozmnožování a často tak definuje bariéru mezi druhy. To by také mělo zabránit úspěšnému páření mezi SHEVA jedinci a starší lidskou variantou. Očividně k tomu nedošlo. Vědci jsou tím zaskočení - v této oblasti je nezbytný další výzkum.

Imunitní odpověď (imunita, imunizace): mobilizace obranných buněk organismu k zahnání a zničení pa-togenů, organismů, vyvolávajících nemoci, jako jsou bakterie či viry. Imunitní odpověď může také považovat za cizí nepatogenní buňky, které nejsou za normálních okolností součástí tělních tkání; transplantované orgány vyvolávají imunitní odpověď a mohou být odmítnuty. Autoimunitní choroby jako roztroušená skleróza a různé formy artritidy se mohou objevit nebo znovu vzpla-

Krátký slovník odborných výrazů

541

nout v závislosti na aktivaci viru, vyvolané stresem. Existují teorie, že aktivace ERV je jedna z možných příčin některých autoimunitních onemocnění. Intron: úsek DNA, který obvykle nekóduje proteiny. Ve většině eukaryotických buněk se geny skládají ze směsi exonů a intronů. [Introny se z transkribované mes-senger RNA vystřihují před jejím zpracováním na ribo-zomech; ribozomy užívají kód, obsažený v úsecích RNA, k vytvoření proteinů z aminokyselin. Bakterie introny

nemají.

Kromaňonec: časná varianta člověka dnešního typu, *Homo sapiens sapiens*, podle nálezu u obce Cro-Magnon ve Francii.

Lipidy: Organické sloučeniny jako tuky, oleje, vosky, steroly. Lipidy tvoří část strukturálních složek buňky včetně buněčné stěny či membrány. Lipom: veškeré lipidy v buňce. Lipidy se mohou spojovat s cukry a proteiny (viz glykom a proteom). Mitochondrie: orgány uvnitř buňky, které zpracovávají cukry, aby získaly pohonné látky pro buňku -adenozintrifosfát (ATP). Obecně se považují za vysoce specializované potomky bakterií, které vstoupily do hostitelských buněk před miliardami let. Mitochondrie mají své vlastní smyčky DNA, jež v každé buňce tvoří oddělený genom. Mitochondriální DNA, kratší a jednodušší, je často předmětem výzkumu u fosilií. Mobilní elementy: pohyblivé úseky DNA. Transpozony se mohou přemisťovat nebo kopírovat svou DNA z jednoho místa DNA na jiné za použití DNA polymerázy. Re-trotranspozony obsahují vlastní reverzní transkriptázu, která jim v rámci genomu poskytuje jistou autonomii. Barbara McClintocková a další badatelé ukázali, že mobilní elementy způsobují variabilitu u rostlin; něk-

542

Greg Bear | Darwinovy děti

teří však se domnívají, že jde o tzv. sobecké geny, které se duplikují, aniž by přinášely organismu užitek. Stále častěji však genetické nalézají důkazy, že mobilní elementy přispívají k variabilitě ve všech genomech a pomáhají při regulaci embryonálního vývoje.

Mutace: změna v genu nebo úseku DNA. Může být náhodná a nevýhodná, dokonce nebezpečná; ale také může být k užítku, pokud vede k vytváření účinnějšího proteinu. Mutace vedou k variabilitě fenotypu čili fyzické stavby organismu. Náhodné mutace jsou obvykle vůči organismu buď indiferentní nebo zdraví škodlivé.

Nabírání, též flérování: vtahování vzduchu skrz vo-meronazální orgán, sloužící k detekci feromonů. Viz vomeronazální orgán.

Neandertálec: *Homo sapiens Neandertalensis*. Pravděpodobně předchůdce dnešních lidí. Současní antropologové a genetické se dohadují, zda lze na základě mitochondriální DNA z fosilních kosterních nálezů prokázat, že jde skutečně o naše předky. Pravděpodobně jsou tyto důkazy zavádějící, neboť zatím nevíme, jak dochází k oddělení a vývoji odlišného poddruhu.

Patogen: organismus, který vyvolává chorobu. Existuje mnoho druhů patogenů: viry, bakterie, houby, prvoci, i metazoa jako například hlísti.

PERV: prasečí endogenní retrovirus. Dávne retroviry, které se nacházejí v genomu vepře. Viz ERV.

Pohlavní chromozomy: u lidí jde o chromozomy X a Y. Dva chromozomy X znamenají ženské pohlaví, X a Y mužské.

Jiné druhy mají i jiné typy pohlavních chromozomů.

Polyploidie: viz chromozom.

Proteiny (bílkoviny): geny často kódují proteiny, které pomáhají formovat a regulovat celý organismus. Pro-

Krátký slovník odborných výrazů

543

teiny jsou molekulární stroje, tvořené řetězci dvaceti odlišných typů aminokyselin. Proteiny se mohou řetězit nebo shlukovat. Kolagen, enzymy, mnoho hormonů, keratin i protilátky patří k různým typům proteinů.

Proteom: souhrn všech proteinů v buňce či skupině buněk, nebo v organismu. Různé tkáně díky standardizovaným sadám genů produkují různé proteiny; aktivace genů v odlišných tkáních v různé době způsobují variace v buněčném proteomu. Pomocí identifikace proteinů a ostatních genových produktů lze zjistit, které geny byly aktivovány. (Viz glykom a lipidom)

Protilátka: molekula, která se naváže na antigen, inaktivuje ho a přitáhne k vetřelci další obranné síly.

Provirus: genetický kód viru v období, kdy je obsažen v hostitelské DNA.

Radiologie: zobrazení vnitřku těla pomocí záření, například rentgenu, PĚT (pozitronové emisní tomografie), MŘI (magnetické rezonance), CT (počítačové tomografie) a dalších.

Rekombinace: výměna genů v organismu nebo mezi jednotlivými organismy nebo viry. K takovým výměnám patří sexuální rozmnožování; bakterie a viry si mohou vyměňovat geny různými jinými způsoby. Recombinace se může provádět i v laboratorních podmínkách.

Retrotranspozon, retropon, retrogen: viz mobilní elementy.

Retrovirus: RNA-virus, který vsune svůj kód do DNA hostitele pro pozdější replikaci. K replikaci může dojít až po letech. Retroviry vyvolávají např. AIDS a další choroby.

RNA: kyselina ribonukleová. Intermediární kopie DNA; messenger RNA (mRNA) slouží na ribosomech jako

544

Greg Bear | Darwinovy děti

šablona pro tvorbu proteinů. Mnoho virů se skládá z jednovláknové či dvouvláknové RNA, jež se obvykle přepisuje do DNA v hostiteli.

Sekvenování: stanovení sekvence molekul v polymerech, jako jsou bílkoviny nebo nukleové kyseliny; v genetice se jedná o zjišťování pořadí bází v genu či úseku DNA nebo RNA, nebo v celém genomu. Výzkum lidského genomu zaznamenal v poslední době obrovský pokrok, ale naše pochopení důsledků těchto objevů je stále ještě v plenkách.

SHEVA: fiktivní lidský endogenní retrovirus, který může vytvářet infekční virové částice čili viriony; jde o infekční HERV. Dosud nebyl žádný takový HERV objeven. V Darwinově radiu i tomto románu SHEVA přenáší mezi jednotlivci instrukce pro přestavbu genomu, z níž pochází nový lidský poddruh. SHEVA v podstatě spouští už existující genetické „zálohy“, které způsobem, proěřeným časem, vytvářejí nepatrně odlišný lidský fenotyp.

Transpozony: viz mobilní elementy.

Třesavka: hypotetická choroba, vznikající aktivací endogenních retrovirů u žen, které prodělaly SHEVA těhotenství.

Rekombinace genů exogenních a endogenních virů vede k vytváření nových virů s neznámými patogenními schopnostmi.

Vakcína (očkovací látka): látka, která vyvolá imunitní odpověď na cizí choroboplodný organismus. Viz protilátka, antigen, imunitní odpověď.

Virion: infekční virová částice.

Virus: neživá, ale organicky aktivní částice, schopná průniku do buňky, kde se chopí řízení buněčné reprodukce za účelem vytváření dalších virů. Viry se skládají z DNA nebo RNA, obvykle obklopené bílkovinným obalem čili

Krátký slovník odborných výrazů

545

kapsidou. Kapsida může být kryta ještě dalším obalem. Existují statisíce známých virů a potenciálně miliony dosud nepopsaných. Viz exogenní virus, BRV. Vomeroférin: výraz označující feromon, detekovaný lidským vomeronazálním orgánem (totéž, co savčí feromon detekovaný savcím VNO).

Vomeronazální orgán (VNO, též známý jako Jacobsonův orgán): skládá se ze dvou otvorů v horní části ústní dutiny nebo v nosní přepážce. U savců mimo člověka slouží jako cesta, propojující feromony s hormonální odpovědí a sexuálními rozdíly v chování. ATa-bírániej termín používaný k popisu nasávání vzduchu uvedenými otvory k tomuto orgánu, který je u některých zvířat uložen v horní části ústní dutiny. U koček lze někdy pozorovat ohnutí horního rtu, když čichají něco silně páchnoucího; tato reakce je také označována jako filmování - odpověď, obvykle spojená se zkoumáním moči a dalších pachových značek. Hadi provádějí podobné zkoumání vzduchu pomocí svého kmitajícího jazyka. U lidí se vomeronazální otvory nacházejí také, ale jsou velmi malé a někdy se dají těžko nalézt. Možná hrají roli při výběru partnera a dalším chování. V roce 1995 vyšel ve vědeckém časopise článek, upozorňující plastické chirurgy, aby při rekonstrukčních operacích zachovávali vomeronazální orgán, bez něhož hrozí ztráta sexuálního zájmu a následně soudní pře. Xenotransplantát: transplantace nelidských tkání a orgánů do lidského organismu. V minulosti se používaly orgány z pavlání a jiných opic. V současné době se výzkum zaměřuje na prasečí tkáně. Xenotransplantáty mohou být rizikové kvůli přítomnosti latentních virů v dárcovských tkáních. (Viz ERV, herpes, PERV.) Případ paní Carly Rhineové, popsáný v tomto románu, je

546

Greg Bear | Darwinovy děti

v reálném životě nepravděpodobný; její potíže vznikly díky nešťastné kombinaci transplantace a vzácné evoluční virové příhody. Ovšem možnost virové kontaminace či rekombinace virů v těle lidského příjemce zvířecí tkáně je zcela reálná a vyžádá si jistě další výzkum.

Přehled literatury

Stručný, elegantně napsaný a konzervativní pohled na neo-darwinistickou teorii evoluce je obsažen v díle Richarda Dawkinse *River out of Eden: A Darwinian View of Life* (BasicBooks, 1995, česky Řeka z ráje). Dawkins patří k nejlepším autorům vědecké literatury a představuje dokonalý brousek pro každého, kdo touží vyzvat institucionálně napsané názory na biologii a evoluci. Domnívám se, že se v mnohém mylí, ale dokáže definovat sporné otázky jako málokdo.

Čerstvější a podrobnější publikace je shrnutí celoživotní práce Ernsta Mayra *What Evolution Is* (Perseus Books, 2002), představující další jasné a neochvějné stanovisko, podporující paradigma moderního darwinismu. Kvalitnější dílo, jež by zastávalo tuto starou koncepci darwinismu, patrně neexistuje.

Nová koncepce se v současné době teprve formuje. Stephen Jay Gould již bohužel není mezi námi. Veškeré jeho dílo - knihy i eseje - mohu vřele doporučit, obzvláště jeho chybnou, ale přesto fascinující knihu *Wonderful Life* (Norton, 1989).

Jako odrazový můstek k širšímu pochopení zmatku, panujícímu v současných evolučních teoriích, doporučuji dílo Nilese Eldredge *Reinventing Darwin: The Great Debate at the High Table of Evolutionary Theory* (Wiley, 1995).

Eldredge a Gould jsou považováni za autory teorie evolučních skoků, známé jako punctuated equilibrium (přerušo-

548

Greg Bear | Darwinovy děti

váná rovnováha), ale původní myšlenku lze zpětně vystopovat až k mistrům jako je Ernst Mayr, dokonce až k Darwinovi. Ať už pochází odkudkoli, teorie evolučních skoků patřila k jednomu z podnětů, jež mě přiměly k napsání *Darwinova rádia*. Ovšem Eldredge a Goulda z toho nemůžete vinit.

Práce Petera J. Bowlera *The Non-Darwinian Revolution: Reinterpreting a Historical Myth* (Johns Hopkins, 1988) je současně vědecká i zábavná.

Výborným úvodem do genetiky je *Dealing with Genes: The Language of Heredity* od Paula Berga a Maxine Singerové (University Science Books, 1992). Ačkoli jde již o starší práci, přináší užitečné informace a je pokrokově zaměřená.

Může čtenáře připravit na četbu následujících knih.

Lynn Margulisová a Dorion Sagan publikovali skvělou kritiku neo-darwinismu *Acquiring Genomes: A Theory on the Origins of Species* (BasicBooks, 2002). Margulisová je průkopnicí myšlenky spolupracujících a symbiotických systémů a spolu se synem Dorionem vytvořili populární autorskou dvojici, zabývající se moderní biologii.

Ještě radikálnější, ale právě tak kultivovaně a rozumně píšící, je Lynn Caporale. Její dílo *Darwin in the Genome: Molecular Strategies in Biological Evolution* (McGraw-Hill, 2003) představuje srozumitelnou studii o tom, jak bude genomika utvářet a měnit debatu o evoluci.

Lamarck's Signatuře: How Retrogenes are Changing Darwin's Natural Selection Paradigm, dílo Edwarda J. Steela, Robyn A. Lindleyové a Roberta V. Blandena (Perseus Books, 1998) se zaměřuje na jednu možnou příčinu a posouzení

genomické změny.

Klíčový text moderní biologie, Retnviruses, redigovaný Johnem M. Coffinem, Stephenem H. Hughesem a Haroldem Přehled literatury

549

E. Varmusem (Cold Spring Harbor Laboratory Press, 1997), je vhodný spíše pro profesionály. Jde o průkopnický a přísně vědecký sborník monografií, nabitý užitečnými informacemi. Pro mé dva romány byla obzvláště důležitá kniha Late-ral DNA Transfer od Frederika Bushmana (Cold Spring Harbor Laboratory Press, 2002), představující souhrn současných vědomostí o transferu DNA prostřednictvím virů, transpozónů, plazmidů atd. Domnívám se, že jde o jedno z nejvýznamnějších děl z oblasti biologie za poslední desetiletí.

The Scent of Eros od Jamese V. Kohla (Continuum, 1995, revidované vydání 2002) je bohatým zdrojem informací o feromonech, lidské komunikaci prostřednictvím pachů a jejich vlivu na sexualitu.

Mnoho kvalitních článků o této problematice vyšlo v nejrůznějších populárně vědeckých knihách, učebnicích a časopisech. Dobrou cestou, jak získat obecný přehled, je hledat v elektronických knihupectvích podle jmen autorů a klíčových slov titulů. Tím se dostáváme k webovým zdrojům, z nichž uvádím jen malý vzorek.

Hledání klíčových slov internetovými vyhledávači, jako je Google („HERV“, „Retrotransposon“, „Barbara McClintock“, „Homo erectus“, „Mitochondria“ apod.) může zvědavého čtenáře dovést k obrovské pokladnici (a zároveň minovému poli) příspěvků více či méně důvěryhodných, výzkumných zpráv, názorů a také nezanedbatelnému množství polemik a kritických hlasů různé odborné úrovně. Je třeba upozornit, že se tu vyskytují též desítky, ne-li stovky, názorových proudů založených na kreacionismu a jiných nábožensky laděných filozofiích, které se zdánlivě snaží o nezaujatý pohled na evoluci a genetiku - až do určitého bodu. Tyto názory lze považovat za vědecké jen s velkou dávkou tolerance.

550

Greg Bear I Darwinovy děti

Přes tyto nástrahy jsem právě díky Googlu našel vynikající informace - například články Luise P. Villarreala. Zvláště jsem se inspiroval jeho prací The Viruses That Make Us: A Role For Endogenous Retroviruses In The Evolution Of Placental Species (Viry, které nás tvoří: Role endogenních re-trovirů v evoluci placentálních druhů), která je k nahlédnutí na webové adrese <http://darwin.bio.uci.edu/~facul-ty/villarreal/new l/erv-placental.html>.

(Rozhodně však neobviňujte autory této stati, tedy dr. Villarreala, Erica Larssona a Howarda Temina, z toho, co jsem z jejich myšlenek převzal a použil v tomto díle.)

Webová stránka patřící Jamesi V. Kohlovi, www.phe-romones.com, poskytuje kvalitní seznam odkazů na články a jiné stránky zabývající se biologií pachů. Webová stránka Institutu molekulárních věd, www.molsci.org, je plná zajímavých novinek a výzkumných zpráv. Mnoho fascinujících myšlenek a webových odkazů lze najít na stránkách Mezinárodního projektu paleopsychologie, www.paleopsych.org.

Nové bibliografické poznámky, stejně jako ohlasy od čtenářů týkající se teoretických základů mých darwinovských románů, budu čas od času uveřejňovat na www.gregbear.com.

Poděkování

Následující osoby si zaslouží zvláštní poděkování: Mark State Ph D, Role Jamesová, Ph.D, Deirdre V. Lovecká, Ph D • dr Joseph Miller; Dominie Esposito z Národního Institutu pro výzkum rakoviny; dr. Elizabeth Kutterova; cTeone Hawkinson; Alison Stenger, Ph.D, David a Dianě Clarkovi; Brian W. J. Mahy, Ph.D, DrSc., vedoucí oddělení virových a rikettsiových onemocnění ve Středisk pro potírání chorob; MUDr. Karl. H. Anders; MUDr. Syl-via Andersová; Howard Bloom z Mezinárodního paleo-psychologického projektu; Cynthia Robbinsova-Rothova, Ph D ' James. V. Kohl; Oliver Morton; Karen Andersonová; Lynn Caporaleová a Roger Brent, Ph.D.

Greg(ory Dále) Bear (* 1951)

Význačný americký autor hard-SF, narodil se 20. 8. 1951 v kalifornském Saň Diegu. Jeho otec byl námořník, což Bearovi v dětství umožnilo navštívit Japonsko, Filipíny a Aljašku. V letech 1988 až 1990 zastával funkci předsedy organizace Science Fiction Writers of America, jeho žena Astrid je dcerou známého spisovatele Poula Andersona. Debutoval povídkou Destroyers (1967) ve Famous Science Fiction, na „plný úvazek“ píše od roku 1975. Jeho první román Hegira (1979) se odehrává na ohromném uměle vytvořeném dutém světě stejného jména. V hororovém románu Psychlone (1979=Lost Souls) je vědec Larry Fow-ler na stopě ničivé síly, která dokázala zabít všechny obyvatele malého městečka v Novém Mexiku během několika sekund. V románu Beyond Heaven's River (1980) je japonský bojový pilot přenesen během 2. světové války do čtyři sta let vzdálené, morálně velmi složité budoucnosti. V románu Strength of Stones (1981, přepř. 1988) se vyhnání lidé snaží dostat zpátky do rajsých měst putujících neúrodnou pouští. Do magického světa Říše se dostane současný mladík Michael Perrin v netradiční fantasy The Infinity Concerto (1984, č. Nedokončený koncert/ přp. Laser), pokračování The Serpent Máge (1986) sleduje snahu obyvatel zničené Říše najít bezpečný azyl na Zemi. Oba tituly společně vyšly jako Songs of Earth and Power (1992). Do světa seriálu Star Trek zavítal ro-

554

Greg Bear I Darwinovy děti

O autorovi

555

mánem Corona (1984), v němž se posádka hvězdné lodi Enterprise opět snaží zachránit celý vesmír.

První skutečně významnou delší prací se stal titul Blood Music (1985 - Prix Apollo, nom. Hugo a Nebula, č. Hudba krve/Laser 2004), v němž se vědci Vergilu Ulamovi podaří vypěstovat ve vlastním těle civilizaci mikroskopických

inteligentních bytostí, které se začnou nekontrolovatelně šířit po jeho okolí. Motiv tajemného vesmírného tělesa rozvíjí romány Eon (1985, č. Eon/Laser 1996) a Eternity (1988, č. Věčnost/Laser 1998), tentokrát jde o lidi z budoucnosti vytvořený hyperprostorový tunel s přístupem do různých alternativních světů. Jeden z nich tajně otevře početná skupina kolonistů v románu Legacy (1995), získají tak přístup do pozemsky vypadajícího světa, jehož ekosystém je však velmi neobvyklý a následky styku s ním jsou nepředvídatelné. Úvodní svazky série vyšly také společně v knize Eon & Eternity (1999).

Samoreproduktivní mimozemské stroje zcela zničí planetu Zemi v románu The Forge of God (1987 - nom. Hugo a Nebula, č. Boží výheň/Triton 2004), mladí lidé žijící ve vesmíru prahnou po pomstě v pokračování nazvaném Anvil of Stars (1992). Možný vznik filmového zpracování série sebou přinesl i dosud zcela nepotvrzený plán na vznik dalšího příběhu z tohoto prostředí. Ve světě míru, prosperity a technologicky zajištěného duševního zdraví spáchá známý básník Emmanuel Goldsmith hrůznou vraždu; detektivní pátrání odkrývající jeho motivy popisuje román Queen Of Angels (1990 - nom. Hugo). Ve volně navazující novele Heads (1990 - Seiun) je popsán život na kolonizovaném Měsíci a do téhož světa je zasazen také román Moving Mars (1993 - Nebula, nom. Hugo), v němž autor sleduje sociální bouře na osídleném Marsu a snahu o nové uspořádání tamní společnosti. Cyklus prozatím uzavírá román Slant (1997) z prostředí zdánlivě utopické budoucnosti, ve které na-notechnologie umožnily lidem změnit sebe a celé okolí.

Známy cyklus Isaaca Asimova rozvíjí román ze série Se-cond Foundation Trilogy. Foundation and Chaos (1998, č. Nadace a chaos/Návrat 2002). Další výpravu do Ztraceného světa spisovatele Arthura Conana Doylea líčí román Dinosaur Summer (1998), jehož děj se podle vnitřní chronologie odehrává o padesát let později. V lidské DNA se ukrývající retrovirus umožní lidstvu v románu Dar-win's Rádio (1999 - Nebula, nom. Hugo, č. Darwinovo rádio/Triton 2003) dosáhnout nového stupně v biologickém vývoji. Geneticky upravení jedinci se však v nedávno vydaném pokračování Darwin's Children (2003, č. Darwinovy děti/příp. Triton) stanou trnem v oku „obyčejné“ populace. Do světa filmového seriálu Star Wars zavítal románem Rogue Planet (2000). V thrilleru Vitals (2002) se badatel na poli bakteriologie pokouší odkrýt lidstvem tak vytoužené tajemství věčného života, aby se vzápětí stal terčem vražedných útoků snažících se za každou cenu jeho nadějný výzkum zastavit. V připravovaném románu Dead Lines (2004) smísl high-tech motivy s du-chařským příběhem.

Kratší práce shrnul v souborech The Wind from a Burning Woman (1983=The Venging), Early Harvest (1988), Tangents (1989), Bear's Fantasies: Six Short Stories in Old Paradigms (1992), The Collected Stories of Greg Bear (2002) a W3: Women in Deep Time (2003). Nejznámější jsou tituly Petra (Omni 1982 - nom. Nebula a WFA, č. Petra - Ikarie 3/93 a Zrcadlovyk/ Laser 2000), Hardfought (IASFM 1983 - Nebula, nom. Hugo), Blood Music (Analog 1983 - Hugo, Nebula, č. Hudba krve - Ikarie 2/91), Tangents (Omni 1986 - Hugo,

556

Greg Bear I Darwinovy děti

Nebula a Seiun, č. Tangenty - Ikarie 9/95) a Sisters (Tan-gents 1989 - nom. Nebula). Jako zručný editor se představil při sestavování úspěšné antologie New Legends (1995). V současnosti je považován za jednoho z nejvýznamnějších spisovatelů hard-SF, jeho nápaditá tvorba často propracovanými technickými detaily překračuje hranice zábavné povahy žánru; vydání Bearových prací se tak dnes u nás stalo velmi vítanou a bohužel příliš vzácnou příležitostí poznat moderní SF v její krystalické podobě.

Martin Šust

KNIHA. 1.

Před milionem let vymazala erupce Delt Pavonis civilizaci ptakoj esterů z mapy Galaxie. Jejich planetu koloni-zují ve 26. století lidé, kteří díky relativistickým motorům Spojených úspěšně pronikají do vesmíru.

Příběh plný intrik a tajných úkolů, zasazený do pochmurného 26. století. Miliardu let stará sudba svede na palubu mezihvězdného korábu Nostalgie nekonečna trojici hrdinů, rozhodnutých dosáhnout svých cílů i přes mrtvoly...

Sprádaří intriky, čelí tavomoru, šílenství, elektronickým bytostem a prastarým zbraním, které likvidují sebemenší projev inteligentního života. Napínává vesmírná opera plná mrtvol, neuvěřitelných archeologických nálezů, politických převratů a přehmatů, vražd, nebezpečných výprav a nečekaných zvratů, stojí na moderních astrofyzikálních základech a nabízí jednu z možných odpovědí na otázku, proč je vesmír - kromě nás - tak prázdný.

Uslyšeli výkřiky. Sylveste zahlédl koutkem oka ženu v závoji, jak drží v obou rukou protáhlou hroživou pistoli a míří do davu. Létající kamery se shlukly nad ní a nezaujatě masakr zaznamenávaly. Zubatá hlaveň boseru vyplivovala studené pulzy. Ozval se třesk a vitráže, vzácné amarantské vitráže, které přečkaly deset tisíc století, se roztrhly. Střeby se sypaly na svatebčany jako růžové karamely. Sylveste bezmocně pozoroval, jak se skleněné špice zabodávají do lidí jako zmrzlé blesky.

352 str., brož., 199 Kč, členové SFK TRIFID 149 Kč

ELO STÍ

Sto padesát let po strašlivých válkách, jež zničily přelidněnou Zemi, lidstvo přežívá na stovce narychlo osídlených planet a na sedmi gigantických Lodích, které vynesly poslední zbytky populace ke hvězdám.

Lod', na níž žije Mia, tvoří malé, uzavřené společenství. Děti podstupují měsíc trvající Zkoušku. Pokud přežijí, stávají se dospělými.

„Není to jen další příběh z kosmické lodi, ale skutečný, živoucí svět.“

James Blish

„Panshin píše s rozmachem, kouzlem, důvtipem a silou rozeného vypravěče.“

Robert Silverberg

Poslední, co jsem z Tintery viděla, byl deštěm rozmočený svah a oddíl mužů, kteří se nás za každou cenu snažili zabít.

Nějak mi přišlo, že to k sobě prostě patří.

Vždycky jsem nesnášela slovo dospělost především proto, že se nejčastěji používá jako hůl. Když uděláte něco, co se někomu nelíbí, jste nedospělý a vůbec nezáleží na významu vašeho činu nebo jednání. Také mám obvykle dojem, že to, čemu se říká dospělost, není nic jiného, než zřeknutí se života. Tihle „dospělí“ lidé, jejichž život plyne bez jediné chybičky nebo falešného tónu, kteří neklopýtají, se zabývají jen správnými myšlenkami a správnými činy. V jejich životech není místo na úspěchy stejně jako na prohry. Tohle mě nikdy nelákalo a to je další důvod, proč nemohu přijmout obecné pojetí dospělosti, jak mi bylo vždycky předkládáno.

296 str., brož., 189 Kč, členové SFK TRIFID 119 Kč

Lukj a.nenko

SNU

Od galaktické války uplynula již dlouhá doba. Bohatí lidé se nemusí bát smrti a mohou si koupit nový život.

Kay Altos, profesionální bodyguard, byl zabit na jedné z planet a znovu oživen. Za své vzkříšení však musí zaplatit: je vyslán na tajnou misi, která může změnit tvářnost světa...

Vlastně tu byl jen jeden terč — muž jménem Kay Altos. T/san k němu běžel na zadních tlapách jako obrovská kudlanka, zabalená do kovu a plastu. Oči, složitější než lidské, sledovaly každý protivníkův pohyb.

T/san skočil a proletěl nad mužem. Už dávno namířený stanner vypálil plnou nálož.

Mekloňan poprvé střílel na člověka, jehož reflex nezaostával za jeho vlastním. Kay se pohnul v okamžiku, kdy T/san skočil, a udělal to neobyčejně rychle. Náboj ze stanneru chybil, muž udeřil rozpálenou zbraní. Mekloňan zasažený v půli skoku se bleskově otočil, aby kontroloval protivníka. Muž měl neuvěřitelně rychlé reakce - nepochybně práce genetických inženýrů Říše. Určitě se to neobešlo také bez chemických stimulatorů; v in-frasvětle bylo lidské tělo nepřírozně teplé. Zřejmě hořel, proměněn v bojový stroj dokonalý skoro jako kyborg.

Mekloňan udeřil - přední tlapy se zkřížily jako gigantické kleště a sevřely Kayovy nohy. Normální člověk by při takovém zásahu utrpěl několik zlomenin, ovšem od Kayovy kůže se Mekloňanovy tlapy odrazily jako od gumových sloupů. V následující sekundě Dutch skočil pod mimozemšťana a T/san pocítil, jak se tři sta kilogramů jeho váhy zvedá do vzduchu.

384 str., brož., 219 Kč, členové SFK TRIFID 159 Kč

James

, Jir.

SVT

James Tiptree, Jr. (Alice Sheldonová), podstatně ovlivnila vývoj světové fantastiky dvacátého století. Sbirka je průřezem její povídkovou tvorbou. V širokém záběru se dotýká hlavních problémů - od práv menšin, potažmo žen, přes exotické vztahy a krajiny či jiné způsoby myšlení mimozemšťanů až po napínavou vesmírnou robinzonádu.

První mimozemšťan, který přistál na Zemi, na ní zůstal sedmdesát dvě vteřiny; byl to televolpt. Udělal tři zpětné volpty a ty ho dostaly do oblasti Lyry. „Má ty dobrotu,“ řekl později. „Takový nepořádek. Všichni vysílají, nikdo nepřijímá. Budu trvat na tom, aby bylo v Efemerách umístěno varování.“ Zemi pak navštívilo hejno xenologů z Vyšného Peří; ti vydrží všechno. „Intelligence se zde prostě nedokázala vyvinout,“ stálo v jejich hlášení. „Sociální struktura je na úrovni primitivního inkubačního rituálu s jistým migračním přechodem mezi klany. Upřímně řečeno to tu není hodno založení hnízda. Nějaký obtížný druh savců zahltil celé to místo rozbitými skořápkami svých vajec. Vhodné pouze pro studenty pseudoevoluce.“

8D

Vzpomínám: slyšíš, má malá červenko? Něžně mě k sobě přitiskni. Chlad narůstá.

Pamatuji si: jsem obrovsky černý a plný naděje, putuji na šesti nohou po horách v novém teple!... Zpívej tomu, kdo přináší změnu, zpívej tomu, kdo přichází zdálí! Promění tě změny navždy?... Všechny mé písně nyní mají slova. Další změna!

376 str., brož., 199 Kč, členové SFK TRIFID 139 Kč

KNIIHA 1.

Čtyři staletí po tajném odletu Spojených prvním světlohoncem z Marsu, sto let po příhodách v tavomorem zasažené Kal-deře na Žlutozemi v soustavě Epsilon Eridani a šedesát let po vyvrcholení Odhaleného vesmíru u Delt Pavonis se za dramatických okolností setkávají a utká-vají hrdinové, kteří přežili předchozí události: Ultranautky Voljovová a Kuriová, transmutovaný kapitán Branni-gan, dvojnásobný dezertér Clavain, Zebra, záhadný pan H i řada nových postav. Na začátku 27. století vrcholí válka mezi Spojenými a Demarchy. Strojová intelligence, která již miliony let dusí v Galaxii inteligentní život, se zaměřila na lidstvo. Ztracené zbraňové komplety musí být nalezeny. A ke všemu hypervepří našli zálubu v mučení a vraždění lidí...

Posádka byla zmasakrována. Někteří lidé byli roztrháni, rozdrceni, roz-kouskováni, rozmačkáni, rozřezáni, rozcupováni. Jiní byli spáleni, udušeni nebo zmrazeni. Masakr se evidentně neodehrál najednou. Zatímco Ska-de vstřebávala detaily, tvořila si představu, co se stalo: řada prudkých potyček a ústup na útočiště v různých částech lodě, kde posádka vystavěla nouzové barikády proti vetřelcům. Lod sama se ze všech sil snažila své lidské svěřence ochránit, zoufale přestavovala interiéry, aby nepřítele zadržela. Některé oblasti zaplavila chladicí směsí nebo zvýšila tlak - v těch sektorech Skade našla pozůstatky tisíců podivných černých geometrických tvarů.

456 str., brož., 229 Kč, členové SFK TRIFID 169 Kč

IVI <3 JVI mm l l e im

MĚSÍČNÍHO STÍNU

Svět je radioaktivní, má čtyři měsíce a lidé dvě srdce. Mocí posedlý císař ovládá magickou zbraň, schopnou vyvolat apokalypsu. Jiný fanatický šílenec seji snaží získat a jde za svým cílem přes mrtvolu.

Naštěstí se najdou zachránci světa, i když je to zvláštní, nepravděpodobná společnost: neurotický dvorní čaroděj, krásná kněžka lehčích mravů, upír, čarodějka se sklonem k obezitě t.č. na přísné dietě a dívka s umělým vědomím ve vypůjčeném těle.

Kdo z čtenářů si potrpí na bitvy má je mít, kdo má rád magii, seznámí se s prostředím Akademie aplikované magie a prožije s jedním z hrdinů zkoušky na čaroděje, a to jste ještě neviděli město, roztavené až na sklo. Suchozemci, pozor na mořskou nemoc!

L»

„Takže, naše zavazadla už jsou na palubě Měsíčního stínu, na němž se budeš plavit jako lékař a navigátor," ozval se Roval, když se ubírali podél hráze.

„Měsíční stín" zvolal upír.

„V čem je problém?"

„Měsíční stín je mrňavý bachratý škuner s šestičlennou posádkou, který dosahuje rychlosti medúzy, stížené zácpou!"

688 str., brož., 299 Kč, členové SFK TRIFID 199 Kč

Greg Bear Darwinovy děti

Vydalo nakladatelství TRITON s.r.o. v Praze roku 2005 jako svou 751. publikaci, v edici TRIFID svazek 91.

Vydání 1. Z anglického originálu Darwid's Children

přeložila Jana Rečková.

Ilustrace na obálce Jan Patrik Krásný.

Grafická úprava obálky Dagmar Krásná.

Autorský medailon Martin Šust.

Vytiskla tiskárna Vyšehrad Praha.

I,- Kč ve prospěch Akademie SF&F

ISBN 80-7254-627-9

www.triton-books.cz

Doporučená prodejní cena 279,- Kč (členové SFK TRIFID 189,- Kč)